

0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

2 400 40 M

L-17-3943

L 11849848

Biblioteca Universitaria

Clase	C
Subclase	1
Título	
Número	41

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL
GRANADA

Sección	A
Plantel	45
Número	236

R. 23206

IO. ANTONII
PETRAMELLARII

BONONIENSIS,

SS. Mauritij, & Lazari Hierosolymit. Equitis.

A D

LIBRVM ONVPHRII
PANVINII

DE SVMMIS PONTIF.

ET S.R.E. CARDINALIBVS.

*A Paulo Quarto ad Clementis Octavi
Annum Pontificatus Octauum.*

CONTINVATIO.

BONONIAE

Apud Hæredes Ioannis Rofsij. MDI C.

Superiorum permissu.

ILLVSTRISSIMO,
AC REVERENDISSIMO
DOMINO,
D. LAURENTIO
BLANCHETTO
S. R. E. CARD. AMPLISSIMO,
PATRONO COLENDISS.

Io. Antonius Petramellarius felicitatem.

*Q*UOD ad ea, quae de Patribus
amplissimis ab Onuphrio Pan-
vinio viro apprimè erudito, et
eloquenti scriptis madata fue-
runt; modica haec facta sit Conti-
natio, id mei fuit officij. Quod
lucubrationes haec inter suos cancellos prudenter cõti-
neretur, id mei erat propositi. Quod res manuscri-
ptis exemplarib. in amici promortui gratiã vulgata,
non incõsulto authore excuderetur, id exhortationis
fuit multorum. Quod verò nomine tuo illustriss. cõde-
coratum prodire laborem hunc meum statuerim, id
optati est perfugij. Video nõ tam probari electionem,
quam reprehendi audaciã: ut n. negotio patronum

† 2 selege-

selegeram eximium, qui usquequaq; posset; Et auctoritate fouere, Et nomine tueri, Et dignitate confirmare, qua verè magis, quam comptè narrantur; ita oblatio nimium tenuis suppetebat, pro tanti viri protectione exoptulanda. Sanè; si munus hoc ex scribentis conditione spectetur, est perexiguum; si ex viribus ingenij, dixerim mediocre; si ex animi propensione, magnum; si ex rei, de qua agitur, conditione, non ineptum, quod Cardinali offeratur. Accipe igitur (Cardinalis Illustriss.) Et aspice. Sat hoc dixisse. Nihil. n. accipit tua isthac humanitas, quod non boni consulat; nihil aspicit, quod non latificet. In hoc clientuli tui perlegito deuotione; Et ubicunque elanguescat argumentū, vel desit ornatu; tua ipsius merita in cuiuslibet laudibus diffusa augebunt argumentum; splendor tuus faciet ad ornatu; cupidog; mea tibi placendi cuncta colorabit.

AMICO LECTORI.

NVPRIUS Panuinius, vir ad ecclesiasticas antiquitates ex tenebris eruendas, natus; cum librum, quem ille de summis Pontificibus, & S. R. E. Cardd. summo labore cōscribebat; tunc informē, ac innumeris erroribus scatentē, & cui nondum extremā manum imposuerat (vt ipse testatur) sibi pręreptū, cum eorundē insignibus impressum; sui tamē nominis titulo, intellexisset; alterū integrū, emendatū, erroribusq; purgatū, ac; vt homines cognoscerent; non quem sibi sublatum affirmat: sed nouissimū, qui fine insignibus editus est, suum esse germanū foetum, qui. s. è sua prodijisset officina, publicare maturauit. Ad hūc igitur; non ad priorem illum hęc à me continuatio facta est, quamuis appositis insignibus, videar priorem illum fuisse æmulatum, & cū de Cardinalium morte agitur, nonnulla de rebus ab ijs gestis adiecerim. Alterum. n. de nonnullorum consilio feci. Alterum, vt facerem animū induxi, quo posteris liqueret, etiā nostra tempestate in sacro Cardinalium Collegio viros; morum integritate, vitæ sanctimonia, rerum ciuiliū vsu, humanarum contemptu, desiderio diuinarū, ac laboribus pro S. R. E. exantlatis, librisq; in ea defendenda, ac propaganda, nec non rep. literaria adiuuanda conscriptis, insignes, ac dignos si oruisse, qui cum prisca illis Ecclesiæ Patribus possint comparari. De his (benignè Lector) te monitū volui, quem; vt æquo animo hęc perlegas etiam, atq; etiam rogo.

INDEX SUMMORVM PONTIFICVM.

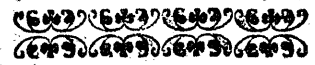

	LEMENS Papa VIII.	P. 378.
	Gregorius Papa XIII.	180. 270
	Gregorius Papa XIV.	346. 363
	Innocentius Papa IX.	364. 372
	Paulus Papa IV.	1. 53
	Pius Papa IV.	60. 124.
	Pius Papa V.	128. 177
	Sixtus Papa V.	271. 336
	Vrbanus Papa VII.	338. 343

INDEX

INDEX S. R. E. CARDINALIVM.

		P. N.	P. N.	
	<i>A.</i>			
	<i>Libertus ab Austria.</i>	189. 4.	443. 23.	
	<i>Albertus Bolognetus.</i>	195. 28.	295. 3.	
	<i>Alexander Cribellius.</i>	75. 37.	216. 9.	
	<i>Alexander Farnesius.</i>	7. 44.	328. 23.	
	<i>Alexander Medices.</i>	195. 17.	453. 9.	
	<i>Alexander Perettus.</i>	276. 1.	471. 49.	
	<i>Alexander Riarius.</i>	190. 5.	298. 5.	
	<i>Alexander Sfortia.</i>	75. 35.	250. 28.	
	<i>Alfonsus Carafa.</i>	27. 16.	115. 23.	
	<i>Alfonsus Gesualdus.</i>	67. 17.	450. 1.	
	<i>Fr. Aloysius Cornelius.</i>	8. 53.	260. 36.	
	<i>Aloysius Estensis.</i>	67. 12.	310. 12.	
	<i>Aloysius de Guisa.</i>	190. 7.	325. 21.	
	<i>Aloysius Pisanus.</i>	74. 28.	169. 18.	
	<i>Andreas ab Austria.</i>	188. 3.	470. 46.	
	<i>Andreas Bathorius.</i>	201. 34.	471. 48.	
	<i>Andreas Perettus.</i>	385. 20.	476. 57.	
	<i>Angelus Nicolinius.</i>	74. 27.	149. 6.	
	<i>D. Anna de Cars de Giuri.</i>	385. 10.	465. 37.	
	<i>Annibal Bozutus.</i>	74. 24.	120. 25.	
	<i>Antonius Carafa.</i>	135. 5.	351. 1.	
	<i>Antonius Crechius.</i>	74. 30.	215. 7.	
	<i>Antonius Fachinettus.</i>	369. 2.	473. 53.	
	<i>Antonius Granuellanus.</i>	67. 6.	306. 10.	
	<i>Antonius maria Saluiatus.</i>	195. 24.	454. 12.	
	<i>Antonius maria Gallus.</i>	280. 13.	457. 19.	
	<i>Antonius de Medon.</i>	6. 9.	58. 22.	
	<i>Antonius Saulius.</i>	284. 20.	457. 20.	
	<i>Antonius Triuulcius.</i>	26. 10.	52. 18.	
		† 4		Fr. Ar-

INDEX.

<i>Fr. Archangelus de Blanchis.</i>	138. 14.	242. 24.
<i>Ascanius Columna.</i>	280. 17.	472. 50.
<i>Augustinus Cusanus.</i>	288. 28.	445. 24.
<i>Augustinus Valerius.</i>	195. 25.	454. 13.

B.

B <i>Artholomæus Cæsius.</i>	385. 17.	475. 56.
<i>Bartholomæus de la Cueva.</i>	6. 17.	96. 11.
<i>Benedictus Iustinianus.</i>	280. 16.	459. 26.
<i>Benedictus Lamellinus.</i>	75. 42.	235. 20.
<i>D. Bernardinus Scotus.</i>	23. 3.	162. 13.
<i>Bernardus Nauagerius.</i>	68. 20.	114. 22.
<i>Fr. Bernardus Salviatus.</i>	66. 4.	157. 10.

C.

C <i>Cæsar Baronius.</i>	385. 13.	466. 40.
<i>Camillus Burghefius.</i>	385. 12.	466. 39.
<i>Carolus Borbonius de Vendosme.</i>	7. 27.	334. 25.
<i>Carolus Borbonius de Vendosme.</i>	195. 19.	405. 7.
<i>Carolus Borromæus.</i>	65. 3.	262. 38.
<i>Fr. Carolus Carafa.</i>	22. 1.	91. 8.
<i>Carolus de Grassis.</i>	137. 12.	173. 21.
<i>Carolus Lotharingus.</i>	6. 23.	218. 10.
<i>Carolus Lotharingus.</i>	190. 12.	321. 18.
<i>Carolus Lotharingus.</i>	289. 32.	472. 51.
<i>Carolus à Rambouilletto.</i>	137. 13.	314. 14.
<i>Carolus Viccomes.</i>	75. 38.	123. 27.
<i>Christophorus Madrucius.</i>	6. 12.	231. 18.
<i>Christophorus de Monte.</i>	7. 28.	110. 19.
<i>Claudius à Baumä.</i>	190. 6.	261. 37.
<i>Claudius de Giuri.</i>	6. 7.	85. 3.
<i>Fr. Clemens Dolera.</i>	27. 15.	151. 7.
<i>Fr. Constantius Sarnanus.</i>	280. 14.	417. 13.
<i>Cynthia Aldobrandinus.</i>	383. 4.	475. 55.

D. De-

INDEX.

D.

D <i>Decius Azolinus.</i>	277. 8.	319. 17.
<i>Didacus Spinosa.</i>	135. 2.	203. 1.
<i>Diomedes Carafa.</i>	24. 4.	86. 4.
<i>Dominicus Pinellus.</i>	277. 6.	456. 17.
<i>Durantes de Durantibus.</i>	6. 19.	46. 13.

E.

E <i>Angelista Pallotus.</i>	284. 21.	458. 21.
-------------------------------------	----------	----------

F.

F <i>Abius Mignanellus.</i>	7. 35.	38. 6.
<i>Federicus Borromæus.</i>	284. 26.	462. 32.
<i>Federicus Cæsius.</i>	6. 18.	111. 20.
<i>Fr. Federicus Cornelius.</i>	277. 5.	344. 1.
<i>Fr. Federicus Gonzaga.</i>	73. 22.	113. 21.
<i>Fr. Felix Terettius.</i>	138. 15.	271.
<i>Ferdinandus Medices.</i>	73. 23.	323. 20.
<i>Ferdinandus Nino.</i>	385. 16.	468. 43.
<i>Ferdinandus de Toletto.</i>	190. 10.	251. 29.
<i>Flaminius Platus.</i>	349. 5.	462. 31.
<i>Flavius Ursinus.</i>	75. 36.	253. 30.
<i>Franciscus Abundius Billionæus.</i>	75. 41.	158. 11.
<i>Franciscus Alciatus.</i>	75. 43.	246. 26.
<i>Franciscus de Aulla.</i>	285. 15.	468. 42.
<i>Franciscus Cornelius.</i>	385. 9.	438. 20.
<i>Franciscus Crassus.</i>	75. 46.	143. 1.
<i>Franciscus Gonzaga.</i>	67. 15.	126. 28.
<i>Franciscus de Ieyuse.</i>	195. 20.	454. 11.
<i>Franciscus Mantica.</i>	385. 18.	469. 44.
<i>Franciscus Maria ex March. Montis.</i>	288. 29.	460. 27.
<i>Franciscus Maria Taurinus.</i>	385. 7.	464. 35.
<i>Franciscus de Mendoza.</i>	6. 14.	148. 5.
<i>Franciscus Paciecus.</i>	67. 11.	240. 22.
<i>Franciscus Pisanus.</i>	7. 40.	170. 19.
<i>Franciscus Sfortia.</i>	196. 33.	470. 47.

Fran-

INDEX.

<i>Franciscus de S. Georgia.</i>	385. 11.	465. 38.
<i>Franciscus Toletus.</i>	382. 2.	423. 16.
<i>Franciscus de Turnone.</i>	5. 3.	94. 10.
<i>Fulvius Cornens.</i>	7. 29.	256. 32.
G.		
G <i>Abriel Palaeotus.</i>	75. 45.	429. 18.
<i>Gaspar Ceruantes.</i>	137. 8.	224. 13.
<i>Gaspar Quiroga.</i>	193. 14.	409. 9.
<i>Gaspar de Stunica.</i>	137. 7.	172. 20.
<i>Georgius de Arminiaco.</i>	6. 13.	297. 4.
<i>Georgius Drascouitius.</i>	277. 3.	312. 13.
<i>Georgius Radziuul.</i>	195. 29.	455. 14.
<i>Gherardus à Grosbeck.</i>	190. 8.	241. 23.
<i>Fr. Gregorius Petrochinus.</i>	289. 31.	459. 24.
<i>Guido Ascanius Sfortia.</i>	7. 45.	109. 18.
<i>Guido Ferrerius.</i>	75. 39.	293. 2.
<i>Guido Populus.</i>	289. 33.	447. 25.
<i>Guilielmus Alanus.</i>	283. 18.	406. 8.
<i>Fr. Guilielmus Peytous.</i>	30. 19.	46. 12.
<i>Guilielmus Sirletus.</i>	75. 44.	300. 6.

H.

H <i>Enricus Caetanus.</i>	277. 1.	456. 16.
<i>Henricus Portugaliae Rex.</i>	6. 20.	244. 25.
<i>Hercules Gonzaga.</i>	7. 41.	99. 13.
<i>Hieronimus de Auria.</i>	7. 42.	45. 11.
<i>Hieronimus Austriacus.</i>	68. 21.	204. 2.
<i>Fr. Hieronimus Bernerius.</i>	280. 12.	457. 18.
<i>Hier. Capoferreus.</i>	8. 50.	56. 20.
<i>Hier. Dandinus.</i>	7. 38.	57. 21.
<i>Hier. Matthæius.</i>	280. 15.	461. 29.
<i>Hier. Rusticucci.</i>	138. 19.	452. 6.
<i>Hier. de Ruere.</i>	280. 10.	374. 3.
<i>Fr. Hier. Seripandus.</i>	66. 5.	101. 14.
<i>Hier. Simoncellus.</i>	8. 55.	452. 7.
<i>D: Hier. Socherius.</i>	135. 3.	176. 23.

Hier.

INDEX.

<i>Hier. Verallus.</i>	7. 24.	32. 15.
<i>Hippolytus Aldobrandinus.</i>	277. 9.	378. 1.
<i>Hippolytus Estensis.</i>	8. 48.	206. 3.
<i>Hippolytus Rubeus.</i>	277. 7.	360. 4.
<i>Hugo Boncompagnus.</i>	75. 34.	180.
<i>Fr. Hugo Verdala.</i>	284. 25.	413. 11.

I.

I <i>Acobus Denebault.</i>	6. 15.	37. 5.
<i>Iacobus Puteus.</i>	7. 33.	103. 15.
<i>Iacobus Sabellus.</i>	8. 49.	321. 19.
<i>Innocentius de Monte.</i>	8. 52.	229. 16.
<i>Innicus Aualos.</i>	67. 16.	450. 2.
<i>Io. Aldobrandinus.</i>	138. 17.	211. 5.
<i>Fr. Io. Aluari de Toledo.</i>	6. 6.	39. 7.
<i>Io. Andreas Mercurius.</i>	7. 32.	89. 6.
<i>Io. Angelus Medices.</i>	7. 25.	60.
<i>Io. Ant. Capisuccus.</i>	24. 8.	164. 14.
<i>Io. Ant. Fachinettus.</i>	194. 15.	364.
<i>Io. Ant. Sorbellonus.</i>	65. 1.	356. 2.
<i>Io. Baptista Castanea.</i>	195. 16.	338.
<i>Io. Baptista Castrucci.</i>	277. 4.	416. 12.
<i>Io. Baptista Cicada.</i>	7. 37.	168. 17.
<i>Io. Bapt. de Consiliarijs alias Ghislerijs.</i>	27. 18.	54. 19.
<i>Io. Bellaius.</i>	6. 4.	82. 1.
<i>Io. Bertrandus.</i>	27. 13.	88. 5.
<i>Io. Franciscus Commendonus.</i>	74. 32.	267. 39.
<i>Io. Franciscus Gambara.</i>	68. 18.	316. 15.
<i>Io. Franciscus Maurocenus.</i>	287. 27.	419. 14.
<i>Io. Groperius.</i>	24. 7.	43. 10.
<i>Io. Hier. Albanus.</i>	138. 20.	357. 3.
<i>Io. Medices.</i>	65. 2.	97. 12.
<i>Io. de Mendoza.</i>	284. 24.	373. 2.
<i>Io. Michael Saracenus.</i>	7. 30.	152. 8.
<i>Io. Moronus.</i>	6. 11.	247. 27.
<i>Io. Paulus ab Ecclesia.</i>	135. 4.	221. 11.
<i>Io. Petrus Carafa.</i>	5. 1.	1.

Io. Pog-

INDEX.

<i>Io. Poggius.</i>	7.	36.	33.	2.
<i>Io. Reumanus.</i>	24.	6.	144.	2.
<i>Io. Riccius.</i>	7.	31.	212.	6.
<i>Io. Silicæus.</i>	23.	2.	41.	8.
<i>Fr. Io. Vincentius Gonzaga.</i>	190.	13.	371.	1.
<i>Iulius Antonius Sanctorius.</i>	137.	10.	451.	5.
<i>Iulius de Aquaviva.</i>	138.	21.	215.	8.
<i>Iulius Cananius.</i>	195.	22.	391.	1.
<i>Iulius de Ruere.</i>	8.	51.	234.	19.

L.

L <i>Aurentius Blanchettus.</i>	385.	14.	467.	41.
<i>Laurentius Priulius.</i>	384.	6.	363.	34.
<i>Laurentius Strozius.</i>	27.	11.	175.	22.
<i>Lucius Saxus.</i>	382.	1.	463.	33.
<i>Ludouicus Borbonius.</i>	5.	2.	37.	4.
<i>Ludouicus Madrucius.</i>	67.	13.	451.	4.
<i>Ludouicus de Guisa.</i>	8.	54.	230.	17.
<i>Ludouicus Simoneta.</i>	67.	9.	154.	9.

M.

M <i>Arcus Antonius Amulius.</i>	68.	19.	166.	16.
<i>Marcus Antonius Boba.</i>	75.	33.	223.	12.
<i>Marcus Antonius Columna.</i>	74.	25.	428.	17.
<i>Marcus Antonius Maffeus.</i>	137.	6.	257.	33.
<i>Marcus Sitticus de Altaemps.</i>	67.	14.	411.	10.
<i>Marianus Perbenedictus.</i>	289.	30.	458.	23.
<i>Matthæus Contarellus.</i>	196.	30.	302.	7.
<i>Fr. Michaël Bonellus.</i>	134.	1.	434.	19.
<i>Fr. Michaël Ghislerius.</i>	27.	14.	128.	
<i>Michaël Syluius.</i>	6.	10.	35.	3.
<i>Michaël à Turre.</i>	195.	21.	303.	8.

N.

N <i>Nicolaus Caëtanus.</i>	7.	47.	292.	1.
<i>Nicolaus de Pelleue.</i>	137.	9.	403.	6.
<i>Nicolaus Sfondratus.</i>	195.	23.	346.	

Ottavius

INDEX.

O.

O <i>Ottavius Aquaviva.</i>	349.	4.	461.	30.
<i>Ottavius Bandinus.</i>	385.	8.	465.	36.
<i>Ottavius Paravicinus.</i>	349.	2.	460.	28.
<i>Odetus de Castillione.</i>	7.	43.	104.	16.
<i>Odoardus Farnesius.</i>	349.	3.	473.	52.
<i>Otho Truchses.</i>	6.	16.	208.	4.

P.

P <i>Aulus Aretius.</i>	138.	16.	225.	14.
<i>Paulus Sfondratus.</i>	348.	1.	459.	25.
<i>Petrus Aldobrandinus.</i>	383.	3.	474.	54.
<i>Fr. Petrus Bertarus.</i>	7.	34.	42.	9.
<i>Petrus Deza.</i>	190.	9.	452.	8.
<i>Petrus Donatus Cæsius.</i>	137.	11.	308.	11.
<i>Petrus Franciscus Ferrerius.</i>	67.	8.	147.	4.
<i>Petrus Gondius.</i>	284.	22.	458.	22.
<i>Petrus Pacietus.</i>	6.	21.	84.	2.
<i>Petrus Talliaua.</i>	7.	39.	47.	14.
<i>Philibertus Naldius.</i>	67.	10.	165.	15.
<i>Philippus Boncompagnus.</i>	186.	1.	305.	9.
<i>Philippus ex Ducibus Bauaria.</i>	390.	21.	441.	22.
<i>Philippus de Lenoncourt.</i>	280.	11.	393.	2.
<i>Philippus Sega.</i>	369.	1.	421.	15.
<i>Philippus Spinula.</i>	195.	27.	401.	5.
<i>Philippus Vastanillanus.</i>	187.	2.	318.	16.
<i>Pompeius Arrigonius.</i>	385.	19.	469.	45.
<i>Prosper Sandiacrucius.</i>	74.	29.	332.	24.
<i>Ptolemæus Gallius.</i>	74.	26.	453.	3.

R.

R <i>Anucius Farnesius.</i>	6.	22.	122.	26.
<i>Reginaldus Polus.</i>	7.	46.	47.	15.
<i>Renatus Biragus.</i>	190.	11.	258.	34.
<i>Robertus de Lenoncourt.</i>	6.	8.	90.	7.
<i>Robertus Nobilis.</i>	8.	56.	50.	16.

Rod

INDEX.

Rodericus de Castro. 195. 18. 453. 10.
Rodolphus Pius. 6. 5. 106. 17.

S.

S *Scipio Gonzaga.* 284. 19. 399. 4.
Scipio Lancellotti. 196. 32. 440. 21.
Scipio Reiba. 24. 5. 227. 15.
Silvius Sabellus. 384. 5. 448. 26.
Simeon Pasqua. 75. 40. 117. 24.
Simeon Talliaua. 196. 31. 455. 15.
Stanislaus Hofeus. 67. 7. 236. 21.
Fr. Stephanus Bonuccius. 284. 23. 327. 22.

T.

T *Hadseus Gaddus.* 26. 9. 93. 9.
Tiberius Crispus. 7. 26. 146. 3.

V.

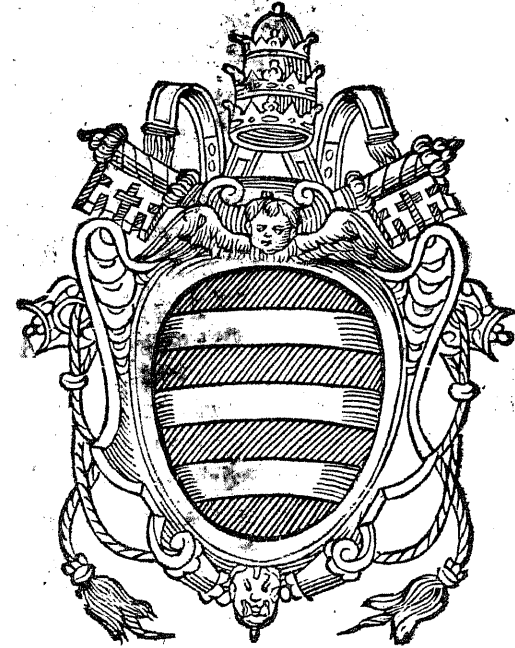
Fr. V *Incentius Eusthianus.* 138. 18. 254. 31.
Vincentius Lasceus. 195. 26. 395. 3.
Virgilius Rosarius. 27. 12. 51. 17.
Vitellotius Vitellius. 27. 17. 161. 12.

Z.

Z *Zacharias Delfinus.* 74. 31. 161. 12.

PAVLVS QVARTVS
PONT. MAX.

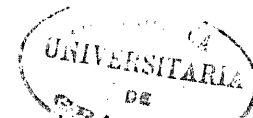
ANNO CHRISTI MDLV.

SIGNVM PAVLI QVARTI.

DOMINVS MIHI ADIVTOR.

IN Italia regione, quæ ad Campaniam per-
tinet sita est nobilis Vrbs Neapolis, in qua
in primis clara est Caratarum familia, cu-
ius familiae Princeps Ioan. Antonius Mata-
lunæ Comes, ac Dominus; in matrimoniũ
ducta Victoria Camponefca, æque clari generis femina,
A multas

2 *Paulus Papa Quartus.*

multas ex ea suscepit foeminas, mares duos; quorum alter natu maior Ioannes Alfonso Montorij Comes; alter natu quidem minor: sed factis longe maior ante Pontificatum, nomine non minus, quam numine quodam Io. Petrus; natus siquidem anno 1476. 4. Kal. Iulij die Veneris: ipso Petri Apostolorum Principis peruigilio; post ipsum verò Pontificatū Paulus diuina prouidentia Pontifex IIII. nuncupatus est. Is, vt erat iuuenis bonæ indolis, & qui pietatem ipsam, quasi cum lacte materno suxisse videbatur; Prædicatorum habitum sumere meditabatur, quod vbi (vt fit) præferunt parentes, ac cognati, imbecilliori tenerioris adolescentis ætate diffidentes; vt animam à proposito instituto abalienaret blanditijs pertentabant; tum egregius iuuenis, vt aliquid parentibus, atq; etiam consanguineis suis concederet, consilium à proposito auocat, & vt eos consolaretur animū literis, quod ipsos in votis habere non ignorabat, appellit, in quibus tanta claruit admiratione; vt ingenuas artes, ac disciplinas, tū verò maxime sacrarū literarū, latinæ, grecæ, immo verò etiā hebraicæ linguæ cognitionē, cui à pueris egregiam nauarat operam, non didicisse: sed diuinitus accepisse, publica omnium confessione diceretur. Imbuto iam animo, non minus, & humanioribus literis, & grauioribus disciplinis, quam bonis moribus exornato, Romam proficiscitur; quò, vbi peruenit ab Oliuero Carafa Cardinale, atq; Neapolitano Archiepiscopo sacri Cardinalium Collegij, tunc temporis Decano, per humane exceptus, ibi magno cum omnium applausu commoratur. enimvero tam claros virtutis suæ radios sic sparsit, vt vel ad ipsum Pontificem Iulium II. illos ipsos diffuderit. qui, vt dignis tantas virtutes afficeret præmijs, eū inter ipsa Pontificatus primordia Episcopum Theatinū creauit sed quoniā accepta hac dignitate, lumen virtutum illius in dies magis, ac magis, cœ-

pit

Paulus Papa Quartus.

3

pit elucescere, haud ita multo post Neapolim Legatus est, vtpotè qui à Summo Pontifice idoneus videbatur, qui Ferdinandum Regem Catholicum, ex Hispania eò accedentem, Apostolicæ Sedis nomine suscipiens dignis cohonestaret honoribus. His peractis adfuit Concilio Lateranensi, inter multos alios Præsules ipse excellens in eo, quod inchoatum à Iulio Pontifice; Leo X. successor foelicissimè conclusit. Aliquot annis post, Apostolicæ Sedis Nuncius in Angliam ad colligendū (vt moris erat) S. Petri vectigal, à Leone X. mittitur, qui tribus annis exactis, inde in Hispaniam ad Ferdinandi Catholici Hispaniarum Regis Aulam se cōferens, à benignissimo Rege, iam tum gratissimæ illius sibi Neapoli factæ ab eo exceptionis memore, ad cōsilia admissus est, nec hoc cōtētus ille ipse Rex Ferdinandus maximi sacelli regij Sacerdotis Vicarium elegit, in quo sane munere, tam egregie se gessit; vt mortuo Ferdinando in illo ipso à Carolo Rege (qui postea Imperator nomine Quintus) fuerit confirmatus. Sed tandem Pontifex, qui tunc successor Leonis X. Hadrianus Sextus erat, non poterat ob tantū virū Hispanis quodāmodo non inuidere, aut certe æmulari, quiq; in Hispania ob literarum, morumq; similitudinem arctam contraxerat necessitudinem, eum ex Hispania Romam euocat; vt Christianæ Reipubl. res lapsas erigat, confirmet labentes, qua in re talem, ac tantum; vt in omnibus solebat, se præbuit spectatæ virtutis virum; vt si, quæ impedit omnia mors Pontificem non impedisset, proculdubio eum tantorum laborum spes non esset frustrata, quin ad Cardinalatus fastigium euectus fuisset, qua dignitate; quamuis vel maxime dignus esset: tamen eam, tantum abest, vt quæsiuerit; vt potius, quæadmodum paulò post videre erit, fugisse videatur. Mortuo igitur Hadriano, ecce creatur Clemens VII. à quo non modo (ò eximium virtutum omnium exemplar, ac

simulacrum) à quo (inquam) non modo Episcopatum Brundusinum, quo tam enixè Cæsar Carolus V. eum studebat exornare, non accepit: verū etiam sua sponte eas, quibus exornabatur, dignitates summa animi demissione dignioribus se (sic ille dicebat) dispensandas renunciauit. His ita constitutis, in montem Pincium se contulit; vt humili casa, seuerioriꝫ victu, liberius sibi Deoꝫ vacare liceret, vbi non paucos annos religiosè trāsegit, donec direpta, ac depopulata alma Vrbe, Veronam petere coactus est, & inde Venetias, vbi nouam quandam Regularium Clericorum cōstituit Congregationē, quos de nomine Ecclesiæ, quā prius obtinebat vocauit Theatinos, quod institutum Clemens postea approbauit. Mortuo verò Clemente, Paulus III. ad Pontificatum assumptus; vt iacentibus Christianæ Reipub. rebus consulat, ac prouideat, Romam vocat viros doctrina, vitæ moribus, ac religione insignes ad hoc munus obeundū. Electi ergo sunt Contarenus, Sadoleus, Cortesius, Polus, Fregosius, qui postea Cardinales, & hic, de quo sermonem habemus, Io. Petrus, qui Venetijs Romam semel, atq; iterum ad hoc ascitus, demum ab ipso Pontifice in tertia Cardinalium creatione; data, quam prius renunciarat Theatina Ecclesia, in sacrum Cardinalium Collegiū anno salutis 1536. Pontificatus III. XI. Kal. Ianuarij, die Veneris, Presbyter Cardinalis tt. S. Pancratij, mox Sancti Clementis adscriptus est. Emergo autem ex infernis lacubus, pestifero illo monstro (Lutherum dico, quem nominem indignissimum) atq; in Italiam irrumperente hæretica peste; vt tanto totius Italiæ periculo consuleret, in primis author est Pontifici, vt ad sacrum sanctæ Inquisitionis tribunal Iudices præstantissimi, totius Collegij Cardinales deligantur, qui diligenter membra Ecclesiæ, pestifero illo morbo (hæresim intelligo) infecta sanaret, aut, si curari, sanariuè non possent, amputarent; vt hac

vt hac ratione tota Italia imminente periculo libera, in pristinam reuocaretur sanitatem. Quæ res, & illi in hoc munere, præ cæteris delecto, & alijs foelicissime processit: dimisso verò titulo S. Clementis, titulum S. Mariæ Transtiberim adoptauit; ad Episcopatum Albanen. & Sabinen. atq; hinc porrò ad Neapolitanæ Ecclesiæ dignitatem ascendit. Sub Iulio III. Episcopus Card. Tusculanus fuit, ac demum obeunte Io. Dominico Cardinale Tranense, Ostiensis, & Veliternus Episcopus, sacriꝫ Cardinalium Collegij Decanus factus, paulo post mortuo Marcello Pontifice, suffragantibus quadragintaquatuor Cardinalibus ad summum honorum omnium fastigium Pontificatum euectus est, cum annū natus esset septuagesimum nonum, die Iouis festo Ascensionis Domini, X. Kal. Iunij, anno Domini 1555. Vocatus igitur Paulus III. fuit de more ante Basilicam Vaticanam foelici, ac fausto auspicio per manus Frãcis Pifani S. R. E. Archidiaconi coronatus. Vixit annos Pontificatus quatuor, menses duos, dies viginti quatuor. Carolo foelicis memoriæ V. & Ferdinando Imperatoribus.

*Cardinales 56. viui, quando PAVLVS
Papa IIII. creatus est.*

Episcopi Cardinales VI.

PAVLVS PAPA III.

- 1 Io. Petrus Carafa Episcopus Card. Ostiensis, & Veliternus, sacriꝫ Collegij Decanus.

LEO X.

- 2 * Ludouicus Borbonius Episc. Card. Prænestinus.

CLEMENS VII.

- 3 * Franciscus de Turnone Episc. Card. Sabinus.

A 3

PAV-

PAVLVS III.

- 4 Ioannes Bellaius Episcopus Cardin. Portuensis, & S. Rufinæ.
 5 Rodolphus Pius Carpenfis Episcopus Cardinalis Tusculanus.
 6 Fr. Ioannes Aluari de Toletto Episcopus Cardin. Albanus.

Presbyteri Cardinales XXXIII.

CLEMENS VII.

- 7 * Claudius de Giuri tt. S. Agnetis in Agone. S. R. E. Archiepresbyter.

PAVLVS III.

- 8 Robertus de Lenoncourt, tt. S. Apollinaris.
 9 * Antonius de Medon, tt. S. Chryfogoni.
 10 * Michaël Syluius, tt. S. Mariæ Transiberim.
 11 Ioannes Moronus, tt. S. Laurentij in Lucina.
 12 Christophorus Madrucius, tt. S. Cæsarij in palatio.
 13 Georgius de Arminiacô, tt. SS. Io. & Pauli.
 14 Franciscus de Mendoza, tt. S. Eusebij.
 15 * Iacobus Denebault, tt. S. Susannæ.
 16 Otho Truchses, tt. S. Sabinæ.
 17 Bartholomæus de la Cueva tt. S. Bartholomæi in Insula.
 18 * Fridericus Cæsius tt. S. Priscæ.
 19 Durantes de Durantibus Basilicæ SS. XII. Apost.
 20 * Henricus de Portugallia tt. SS. Quatuor Coronatorum.
 21 Petrus Paciecus tt. S. Balbinæ.
 22 Fr. Ranutius Farnesius, tt. S. Angeli S. R. E. maior Poenitentarius.
 23 Carolus Lotharingus, tt. S. Cæcilie.

24 Hic-

- 24 Hieronymus Verallus, tt. S. Marcelli.
 25 Ioannes Angelus Medices tt. S. Stephani in monte Caelio.
 26 Tiberius Crispus, tt. S. Agathæ.
 27 Carolus Borbonius, tt. S. Sixti.

IVLIVS III.

- 28 Christophorus de Monte, tt. S. Praxedis.
 29 Fuluius Corneus, tt. S. Mariæ in Via.
 30 Ioannes Michaël Sarracenus, tt. S. M. de Aracoeli.
 31 Ioannes Riccius S. Vitalis, tt. Vestinæ.
 32 Io. Andreas Mercurius, tt. S. Cyriaci in Thermis.
 33 Iacobus Puteus, tt. S. Simeonis.
 34 Fr. Petrus Bertanus, tt. SS. Marcellini, & Petri.
 35 Fabius Mignanellus, tt. S. Syluestri.
 36 Io. Poggius, tt. S. Anastasiæ.
 37 Io. Baptista Cicada, tt. S. Clementis.
 38 Hieronymus Dandinus, tt. S. Matthæi.
 39 Petrus Taliaui S. R. E. Presb. Card.

Diaconi Cardinales XVII.

LEO X.

- 40 Franciscus Pifanus S. Marci S. R. E. Archidiaconus.

CLEMENS VII.

- 41 Hercules Gonzaga S. Mariæ Nouæ.
 42 Hieronymus de Auria S. Thomæ in Parione.
 43 * Odettus de Castellione S. Hadriani.

PAVLVS III.

- 44 Alexander Farnesius S. Laurentij in Damaso S. R. E. Vicecancellarius.
 45 Guido Ascanius Sfortia S. Mariæ in via Lata S. R. E. Camerarius.
 46 * Reginaldus Polus S. Mariæ in Cosmedin.
 47 Nicolaus Caetanus S. Eustachij.

A 4

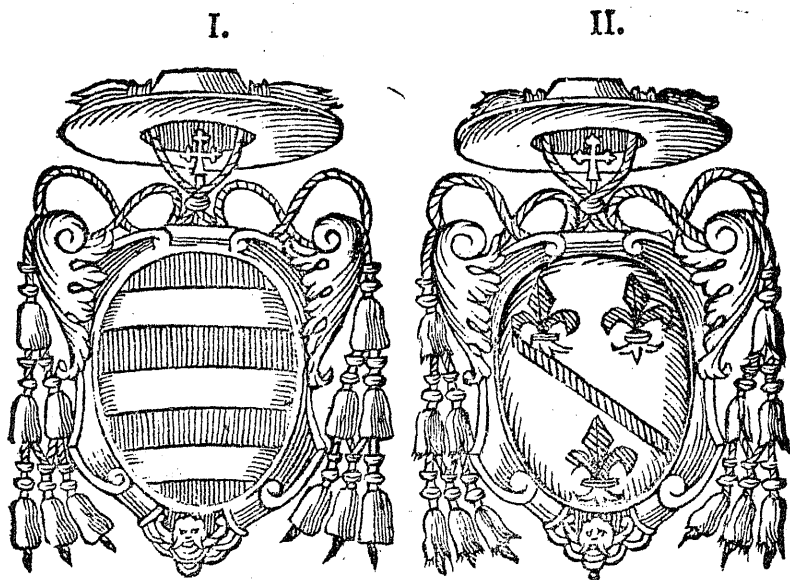
48 Hip.

- 8 *Paulus Papa Quartus.*
 48 Hippolytus Estensis S. Mariæ in Aquiro.
 49 Iacobus Sabellus S. Nicolai in Carcere.
 50 Hieronymus Capoferreus S. Georgij ad Velum aureum.
 51 Iulius de Ruere S. Petri ad Vincula.

IVLIVS III.

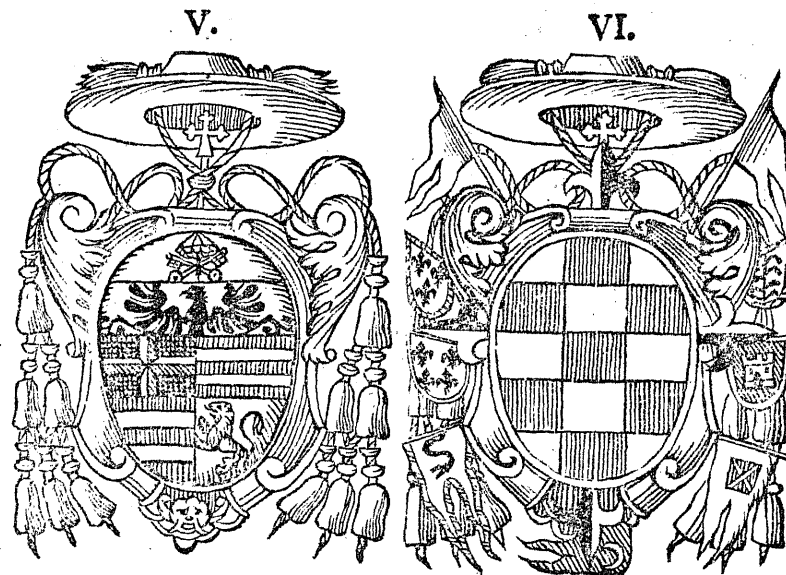
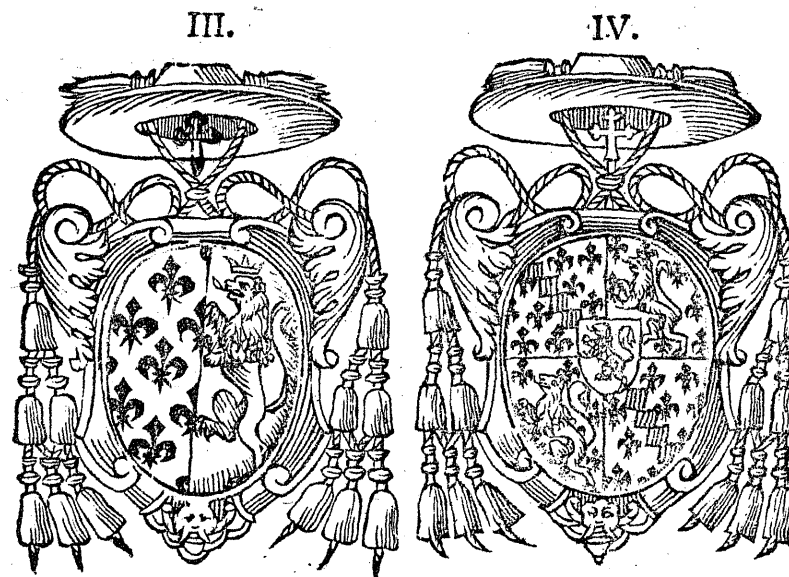
- 52 Innocentius de Monte S. Onuphrij.
 53 Fr. Aloysius Cornelius S. Theodori.
 54 Ludouicus de Guifa S. R. E. Diaconus Card.
 55 Hieronymus Simoncellus SS. Cosmæ, & Damiani.
 56 Robertus de Nobilibus S. Mariæ in Domnica.

*Insignia S. R. E. Cardinaliũ qui viuebant, quando
 PAVLVS Papa IIII. creatus est.*

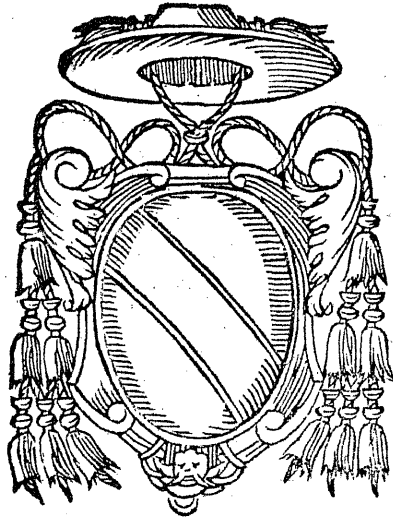
III:

Paulus Papa Quartus.

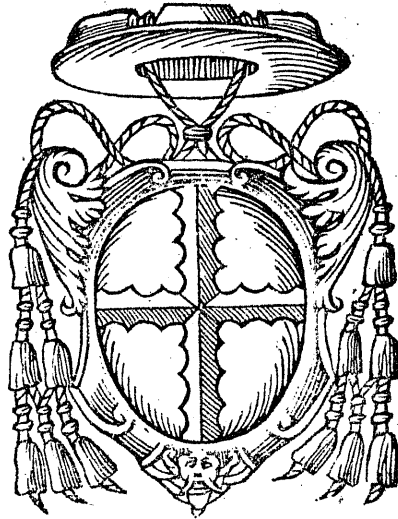

VII.

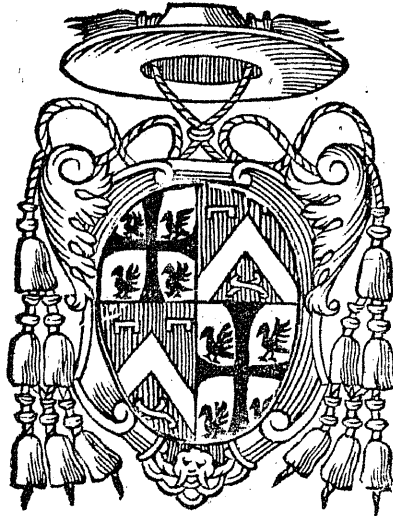
VII.

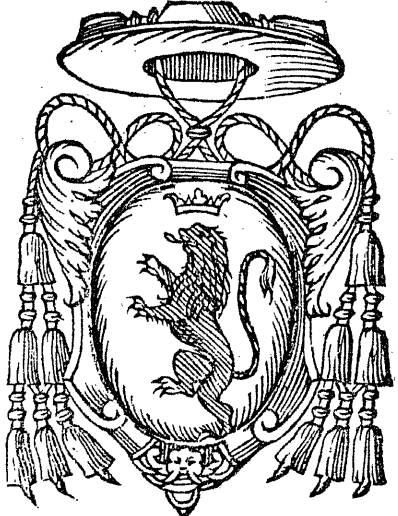
VIII.

IX.

X.

XI.

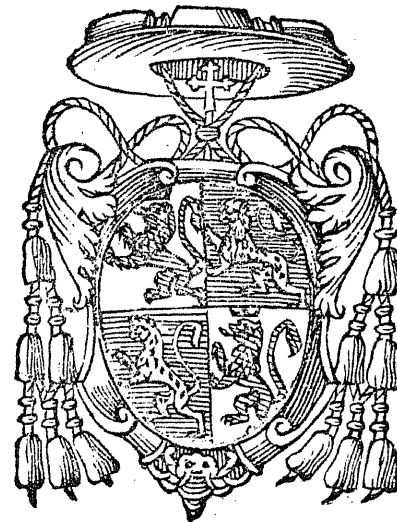
XI.

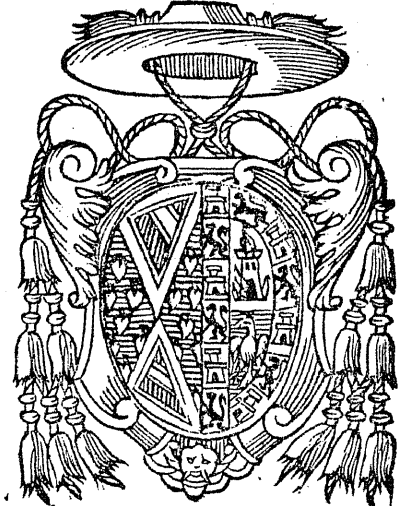
XII.

XIII.

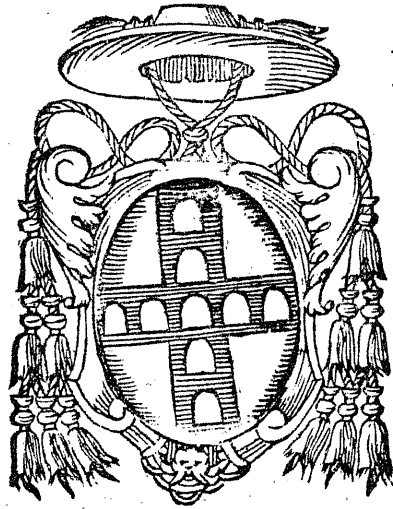

XIV.

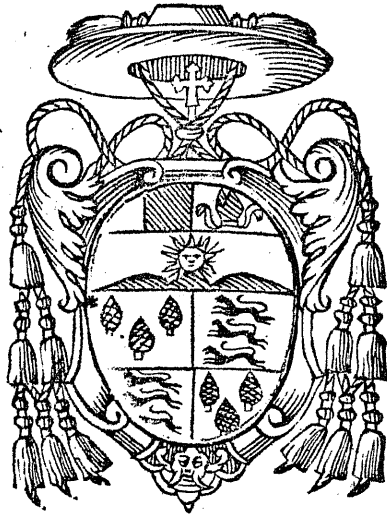

XV.

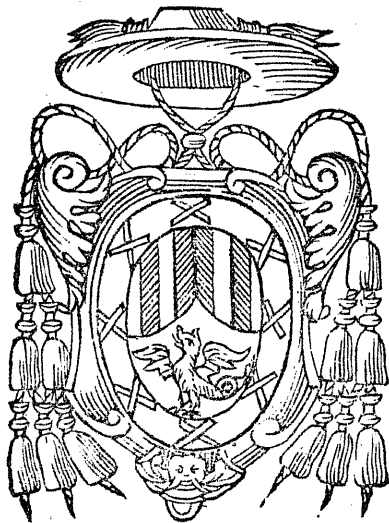
XV.

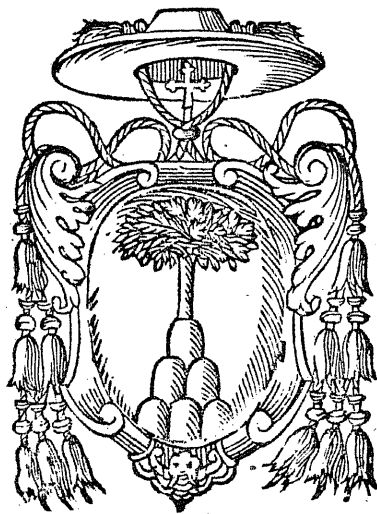
XVI.

XVII.

XVIII.

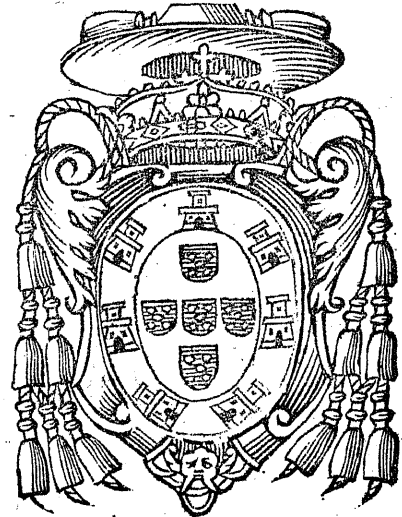

XIX.

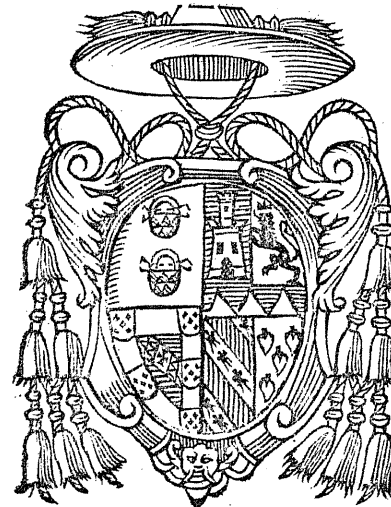
XIX.

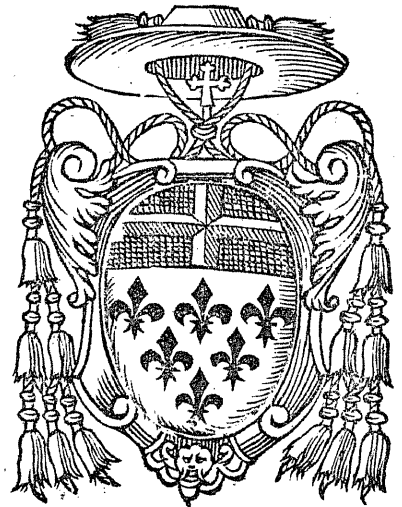
XX.

XXI.

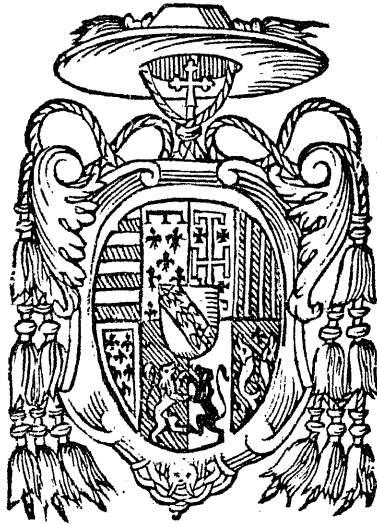

XXII.

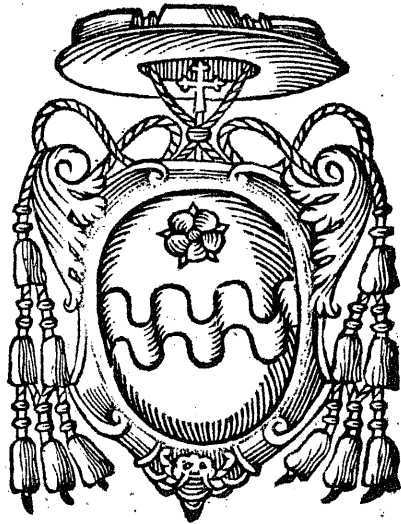

XXIII.

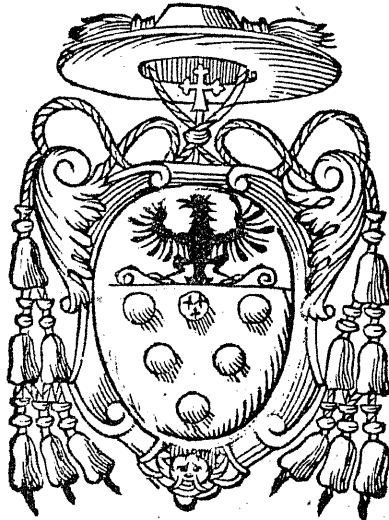
XXIII.

XXIV.

XXV.

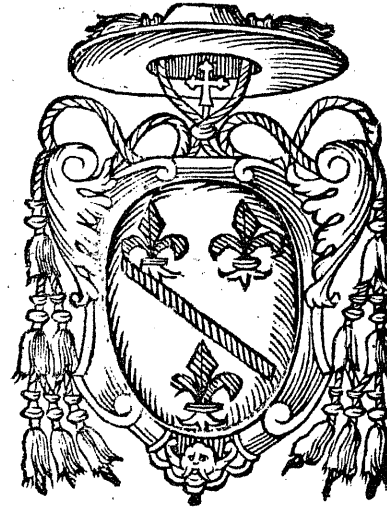

XXVI.

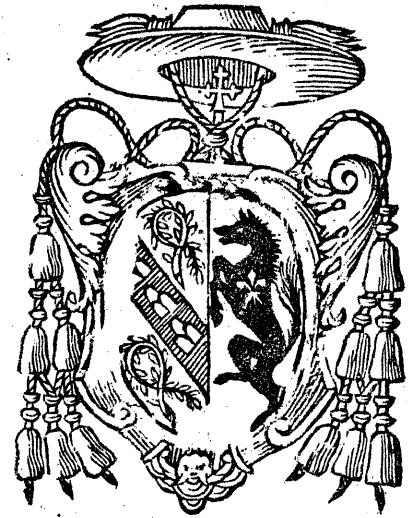

XXVII.

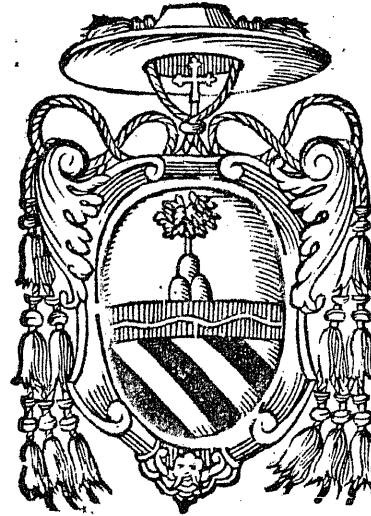
XXVII.

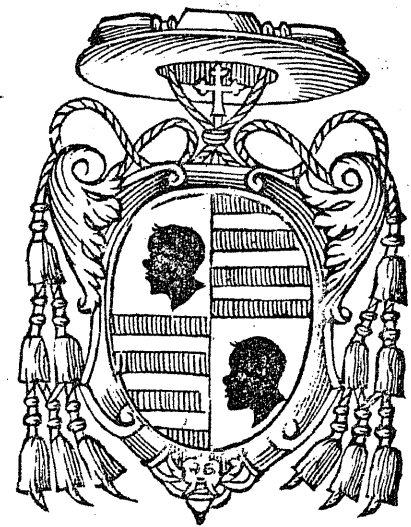
XXVIII.

XXXI.

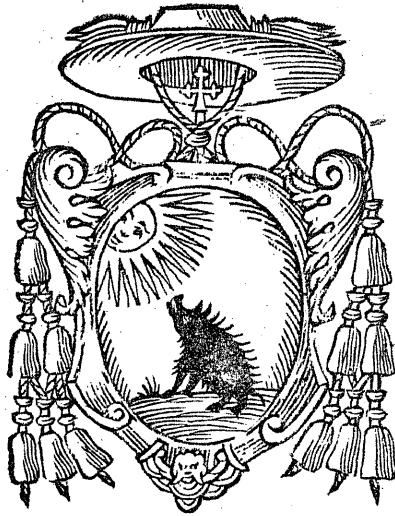

XXX.

XXXI.

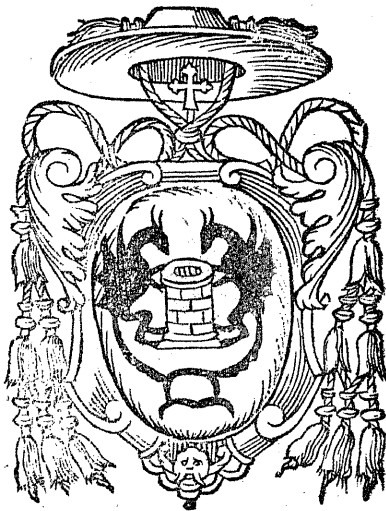
XXXI.

XXXII.

XXXIII.

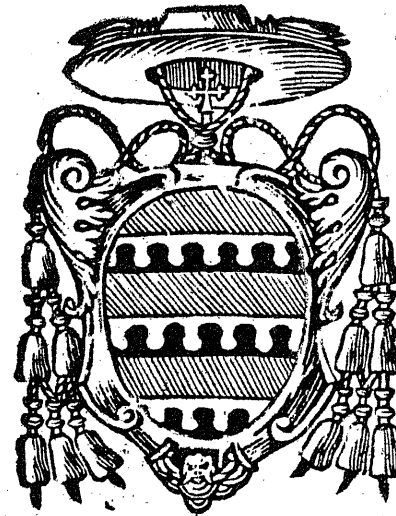

XXXIV.

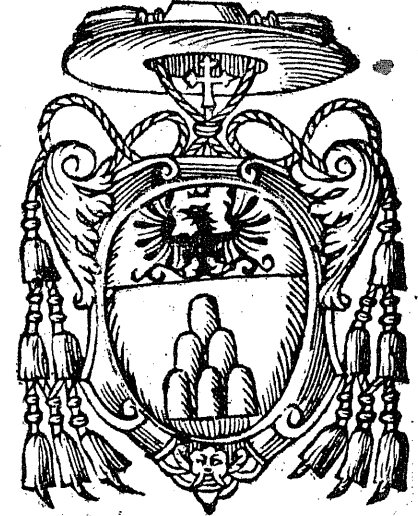

XXXV.

XXXV.

XXXVI.

XXXVII.

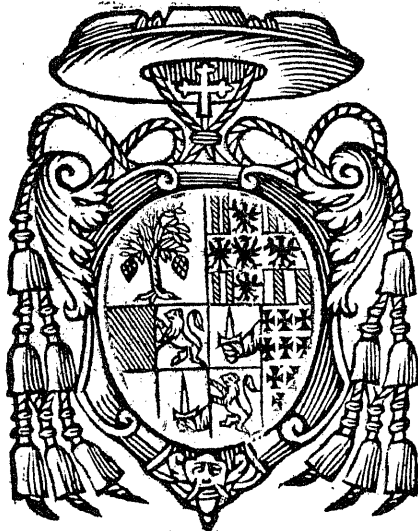
XXXVIII.

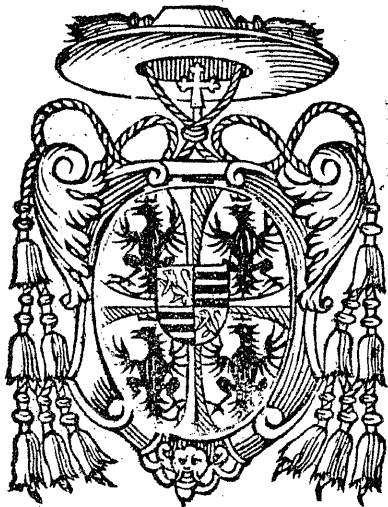
B

XXXIX.

XXXIX.

XLI.

XL.

XLII.

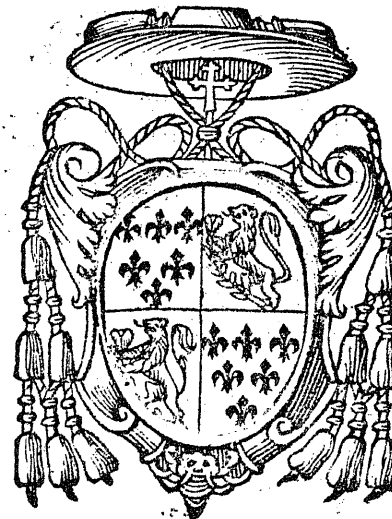

XLIII.

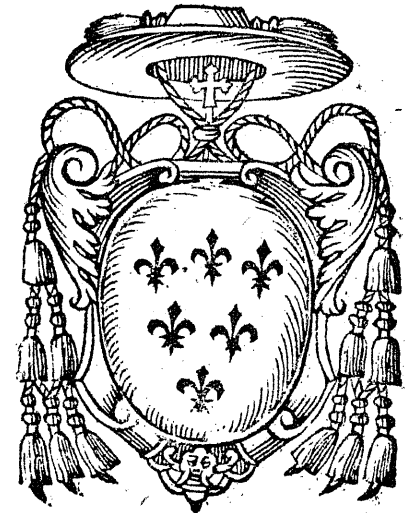
XLIII.

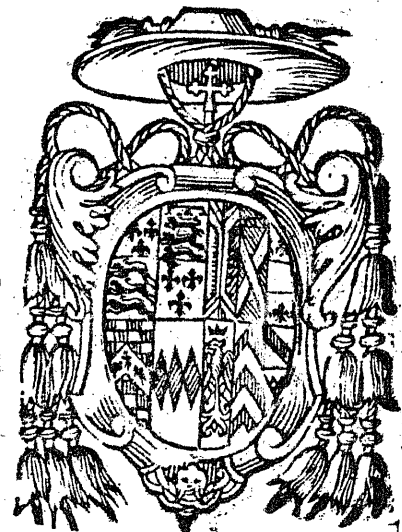
XLV.

XLIV.

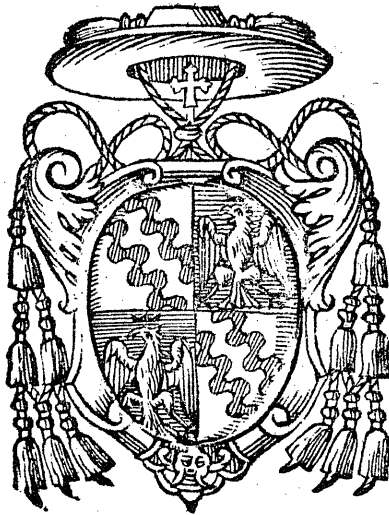

XLVI.

XLVII.

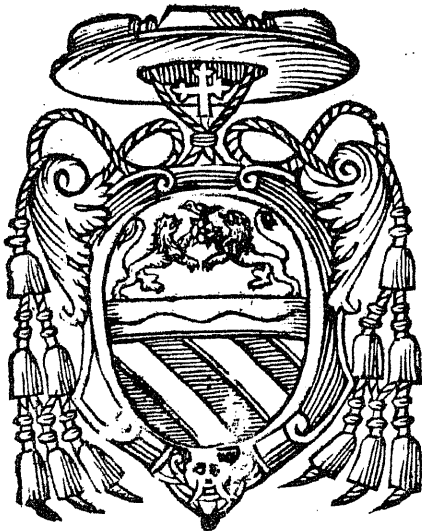
XLVII.

XLVIII.

XLIX.

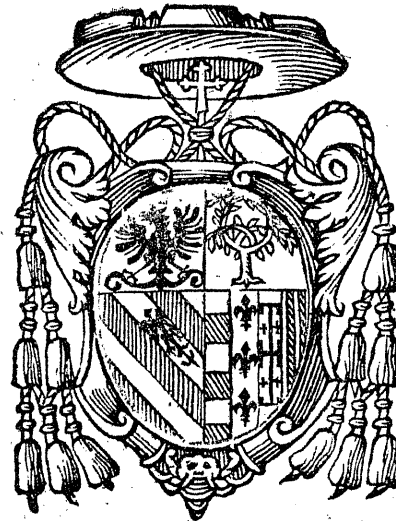

L.

LI.

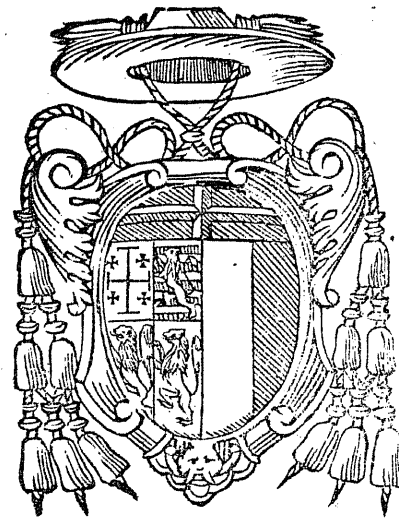
LII.

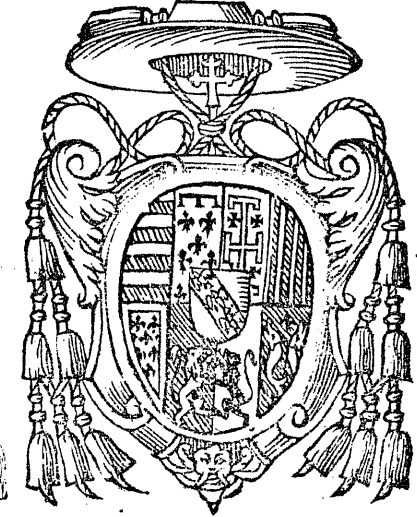
LIII.

LIV.

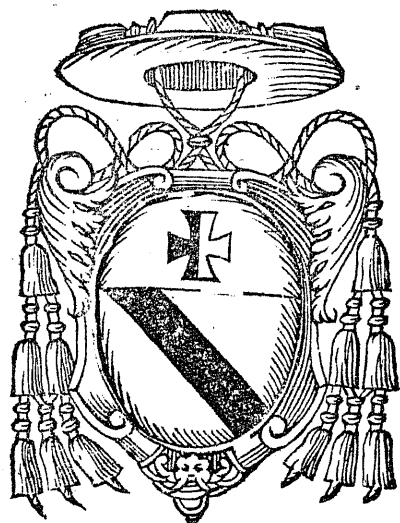
LV.

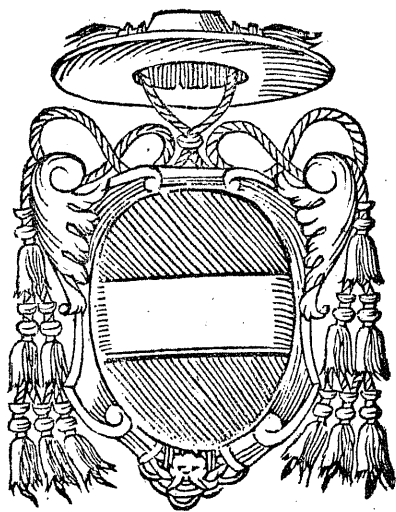
B 3

LV.

LV.

LVI.

Prima creatio unius Cardinalis.

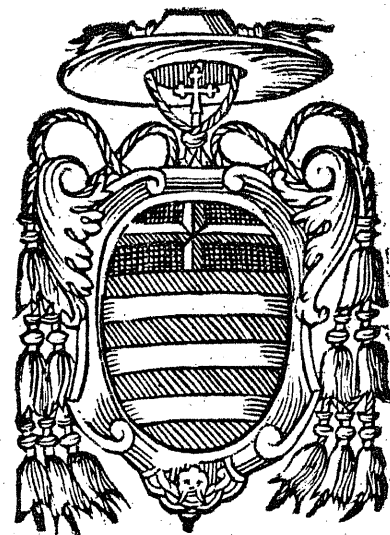
*Anno Domini MDLV. Pontificatus primo
die Veneris 7. Idus Iunij Roma.*

*PAVLVS Papa IV. primò unum creauit
Cardinalem, qui fuit.*

- 1 **F** Carolus Carafa Neapolitanus, Papæ fratris filius, Ordinis S. Ioannis Hierosolymitani Miles, Bailiuius Neapolit. Diaconus Card. SS. Viti, & Modesti in Macello Martyrum.

Secun-

I.

Secunda creatio VII. Cardinalium.

*Anno Domini MDLV. Pontificatus primo
die Veneris 13. Kal. Ianuarij Roma.*

*PAVLVS Papa IV. secundo creauit septem
Cardinales, qui fuerunt.*

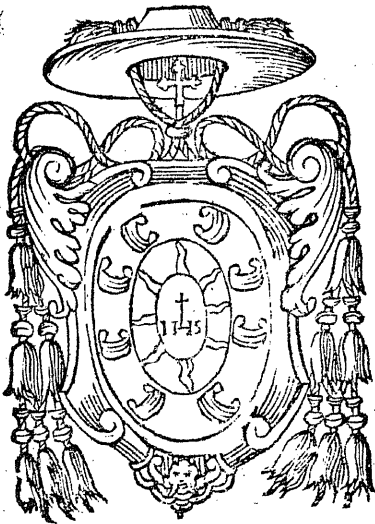
- 2 **I** oannes Siliceus ex oppido Villagarcia de Lexena, Diocesis Basadocensis Hispanus, Archiepiscopus Toletan. & Hispaniarum Primas, Presbyt. Card. tt. SS. Nerei, & Archilei, absens.
- 3 **D**on Bernardinus Scotus ex oppido Malliani Sabinus, Ordinis Clericorum Regularium Theatinorum, Archiepisc. Tranensis, Presbyt. Card. tt. S. Matthæi in Merulana.

B 4

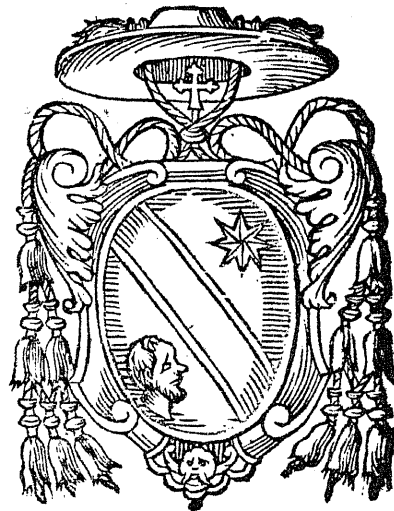
4 Dio-

- 4 Diomedes Carafa Neapolitanus, Papæ affinis, Episcopus Arianensis, Presbyter Card. SS. Sylvestri, & Martini, tt. Equitij, alias S. Martini in Montibus.
- 5 Scipio Rehiba ex oppido S. Marci, Siculus, Episcopus Moutulensis, Almæ Urbis Gubernator, Presbyter Card. S. Pudencianæ, tt. Pastoris.
- 6 Ioannes Suavius Reumanus Vasco Gallus, Auditor Rotæ, Episcopus Mirapicensis, Presbyt. Card. tt. S. Ioannis ante portam Latinam.
- 7 Ioannes Groperius Germanus, Bonæ Præpositus, & maioris Coloniensis Ecclesiæ Archidiaconus, Presbyter Card. tt. Sanctæ Lucæ in Silice, qui gratias agens, dignitatem remisit.
- 8 Io. Antonius Capisuccus Romanus, Auditor Rotæ, Presbyter Card. tt. S. Pancratij.

II.

III.

IV.

IV.

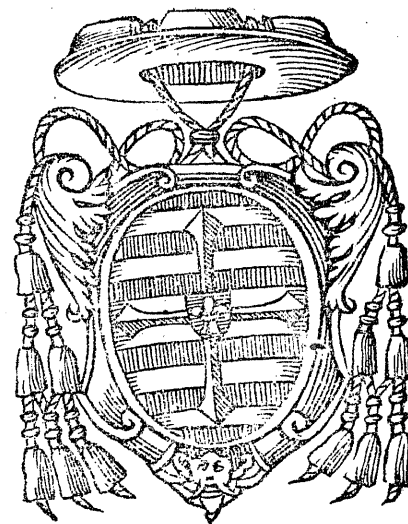
V.

VI.

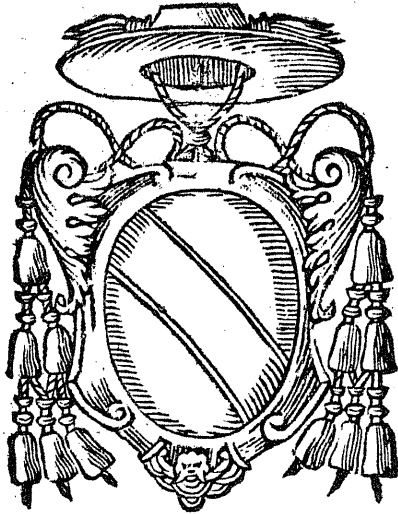

VII.

VIII.

VIII.

*Tertia creatio decem Cardinalium.**Anno Domini MDLVII. Pontificatus secundo die Luna Idibus Martij Roma.**PAVLVS Papa IV. tertio creavit decem Cardinales, qui fuerunt.*

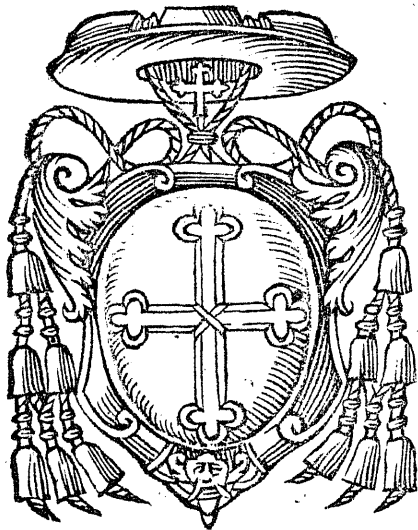
- 9 **T** Hadæus Gaddus Florentinus I. V. D. Archiepiscopus Consentinus, Presbyter Card. tt. S. Syluestri in campo Martio.
- 10 Antonius Triuultius Mediolanensis I. V. D. & vtriusq; Signaturæ Referendarius, Sedis Apost. apud Rempub. Veneram Nuncius, Episcopus Tolonensis, Presbyt. Cardin. tt. SS. Io. & Pauli, absens.

11 Lau-

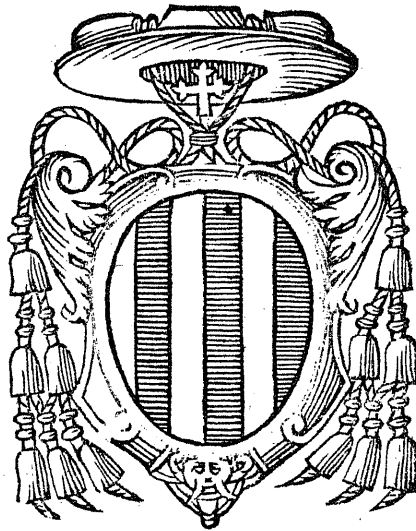
- 11 Laurentius Strotius Florentinus, Episcopus Biterensis, Presbyt. Card. tt. S. Balbinæ, absens.
- 12 Virgilius Rosarius Spoletanus I. V. D. Episcopus Isclanus, Papæ Vicarius, Presbyt. Card. tt. S. Simeonis.
- 13 Ioannes Bertrandus Tolofanus Gallus, Regni Galliæ Sigillorum Custos, Archiepiscopus Senonensis, & Galliarum Primas Presbyt. Card. tt. S. . . . absens.
- 14 Fr. Michaël Ghislerius Alexandrinus origine Bononiensis, Ordinis Prædicat. Magister in sacra Theologia, Episcopus Sutrinus, & Nepesinus, sanctiss. Inquisitionis Officij Commissarius, Presbyt. Card. tt. S. Mariæ super Mineruam.
- 15 Fr. Clemens Dolera, ex oppido Monilia Ligur, Ord. Minorum Obseruantium Generalis Minister, Presbyt. Card. tt. S. Mariæ de Araceli.
- 16 Alfonso Carafa Neapolitanus, Papæ fratris pronepos, Protonotarius Apostolicus, Diaconus Card. S. Nicolai inter Imagines.
- 17 Vitellotius Vitellius ciuis, & electus Episcopus Tiphernas, I. V. D. Camere Apostolicæ Præsidens Clericus, Diaconus Card. SS. Sergij, & Bacchi.
- 18 Io. Baptista de Consiliarijs Romanus, origine Bononiensis, familia Ghisleria oriundus, Protonotarius Apostolicus, Camere Apostolicæ Præsidens Clericus, Diaconus Card. S. Luciæ in Septifolio.

XIII.

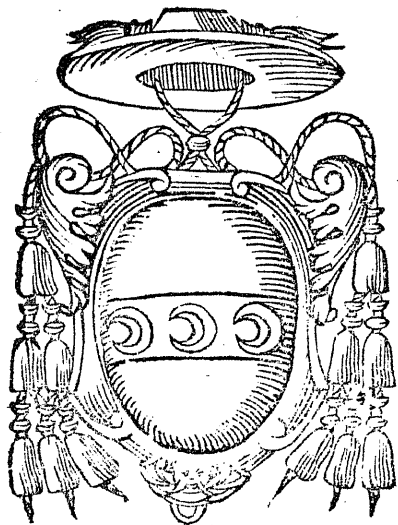
IX.

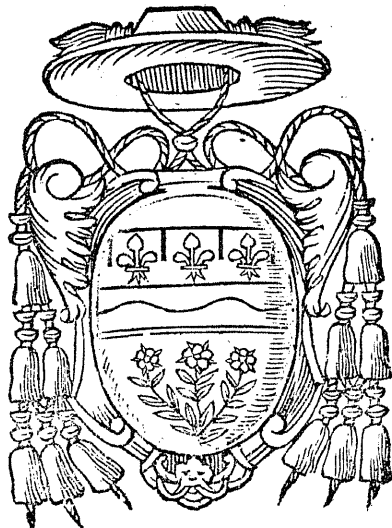
X.

XI.

XII.

XIII.

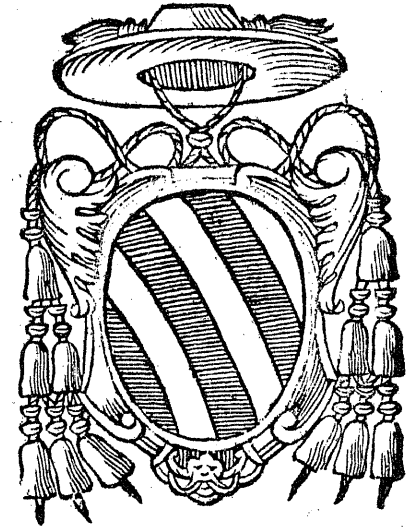
XIII.

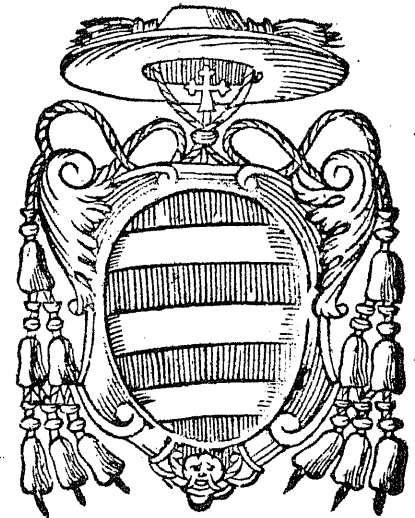
XV.

XIV.

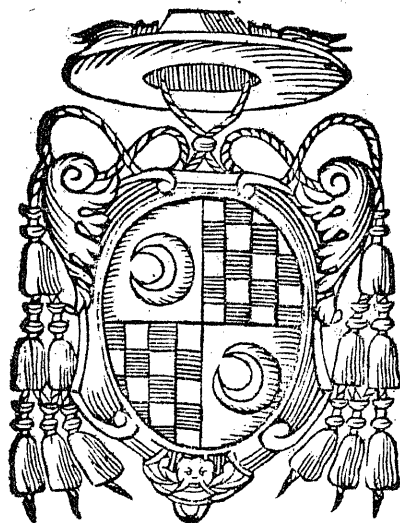

XVI.

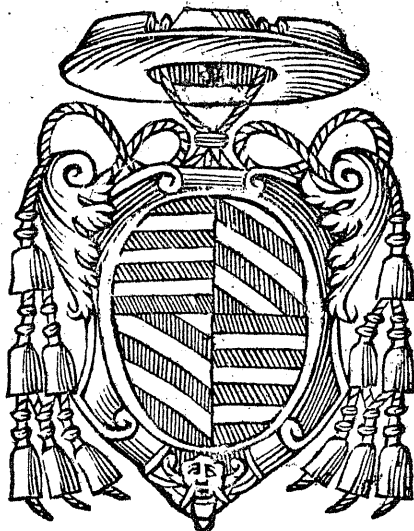

XVII.

XVII.

XVIII.

Quarta unius Cardinalis creatio.

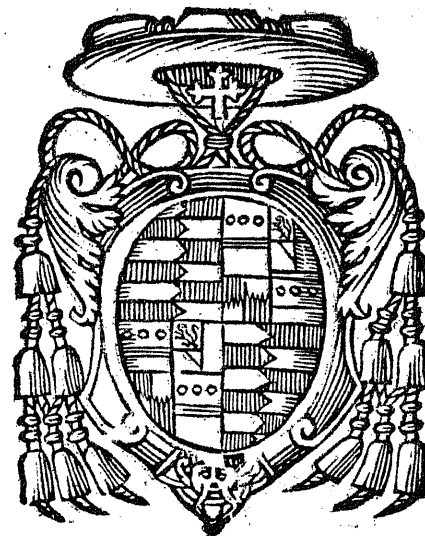
*Anno Domini MDLVI. Pontificatus tertio,
die Luna, 18. Kal. Iulij Romæ.*

*PAVLVS Papa IV. quartò creauit unum
Cardinalem, is fuit.*

19 **F.** Guilielmus Pæytous Anglus, Ordinis Minorum de
Oferuantia, Archiepiscopus Sarisburiensis, Pres-
byter Card. & in Regno Angliæ de latere Legatus
declaratus, absens.

XIX.

XIX.

Ne bis eadem repetere videremur (benigne Lector) non ni-
hil degenerantes ab Onuphrij via; de positiones, atq; assumpcio-
nes, titulorum à S. R. E. Cardinalibus, sub vnoquoq; Pontifi-
catu factas (quia in Elogijs eorundem eas posuimus) nolimus
iterum recensere.

PAVLVS Papa IIII. quatuor Ordinationibus, mensibus Mar-
tio, Iunio, Iulio, & Decembre factis; nouem, & decem Cardi-
nales creauit, videlicet Presbyteros quindecim, & Diaconos
nouem.

Alexander Farnesius Diaconus Cardinalis S. Laurentij in
Damafo, S. R. E. Vicecancellarius sub Paulo Papa Quarto.

B 2

Card.

*Cardinales numero vigintiduo mortui, octuodecim
scilicet sub Paulo Papa IV. quatuor
verò Sede vacante.*

2 Hieronymus Verallus.	15 Reginaldus Polus.
2 Ioan. Poggius.	16 Robertus Nobilis.
3 Michaël Syluius.	17 Virgilius Rosarius.
4 Ludouicus Borbonius.	18 Antonius Triuultius.
5 Iacobus Denebault.	
6 Fabius Mignanellus.	
7 Fr. Io. de Toletò.	
8 Io. Siliceus.	
9 Fr. Petrus Bertanus.	
10 Ioan. Groperius.	
11 Hieronymus Auria.	19 Io. Bapt. de Consiliaris.
12 Fr. Guilielmus Peytous.	20 Hieronym. Capoferreus.
13 Durantes de Durantibus.	21 Hieronymus Dandinus.
14 Pet. Aragonius Taliauia.	22 Antonius de Medon.

Pauli IV. obitus.

*Cardin. quatuor mortui
vacante Sede.*

I.

HIERONYMVS Verallus natione Italus, patria Romanus, filius Ioannis Baptistæ, & Iuliæ sororis Dominici Iacobatij Cardinalis: vbi excessit ex ephelis literis, operam dedit præcipuè Juris vtriusque prudentiæ, in qua grandes fecit progressus, ob cuius singularem in ea excellentiam; cum antea vtriusq; Signaturæ Referendarius esset; Episcopus Fori Truentinorum (Bertinorum vocant) primò; mox Calertanus, sacriq; Romanæ Rotæ locum tenens; post perpetuus Administrator Archiepiscopat. Rossanensis electus est. Hic Venetijs Sedis Apostolicæ Nunciū agens, anno 1536. sub Paulo Papa III. cum ad eius pedes, tanquam Legati Apostolici procidentes, septem primi socij Ignatij

tij Loiole Societatis Iesu fundatoris voluntariam paupertatem professi fuisset, eisdem sacris initiauit, atq; eundem Ignatium post, ac socios à multis criminationib. contra ipsos ea in Vrbe falso (iniquorū opera in vulgus sparsis, necnō etiam ad eundem legarum delatis) veritate cōperta, honorificè absoluit. Hinc Romanus reuersus; iterum eiusdem Sedis ab eodem Paulo in Germaniam ad Ferdinandū Imperatorē successor Io. Moroni Episcopi Mutinē. postea Card. & paulo post ad Carolum V. Imperatorem, religionis ergo internuncius missus; tantarum virtutum, ac susceptorum laborum præmium ab eodem Paulo in decimaquarta Cardinaliū promotione, anno salutis 1549 Pontificatus 15. 6. Idus Aprilis, Romæ habita, Cardinalatū; creatus Presbyter tt. S. Martini in Montibus, consequitur. Iulio III. Pontifice Legatus mittitur ad Henricum Gallorum Regem; vt finem bello Parmensi, ac Mirandulano apud eum, & pr̄ incipiū paci imponeret, habuitq; in hac legatione absignandis libellis præpositum Io. Baptistam Castaneam Nepotem suum, virum sanè magnæ expectationis, qui Archiepiscopus Rossanen. ipso Card. post renunciantē, à Gregorio XIII. Cardinalis creatus; in Pontificatu Sixto V. Urbanus nomine VII. successit. Peracta legatione Romam reuertitur Hieronymus, ibiq; è Presbytero S. Martini in Montibus, factus Presbyter tt. S. Marcelli, signaturæq; præfectus, è terrestri ad Coelestem patriā migravit. Obijt anno Domini 1555. Pontificatus primo. 5. Idus Octob. sepeliturq; ibi in S. Augustini apud Eremitanos.

II.

IOannes Poggius natione Italus, patria Bononiensis, patrem habuit Christophorum à secretis Ioannis secundi Bentiuoli Io: Episc: Bonon: gentilē; matrem verò Franciscam familia, & patria Mantuanam, natusq; est septimo Kal. Februarij an. MCCCCLXXXIII. Is recta vitæ, morumq; ratione instituta, adulta iam ætate, & mortua vxore, ex qua filios susceperat, Romam; quia, vel iam tum ingentia sibi animus polli-

cebatur, se confert, vbi Protonotarius, & Thesaurarius Apostolicus electus, à Paulo III. in Hispaniam, quò annos natus sexdecim antea iuerat, ad Carolum V. Imperatorem Nuncius, spoliiorumq; Regni Collector mandatur, quod Nuncij munus, tantum pro dignitate sustinuit; vt in magna, & quasi incredibili, & apud Pòr. & apud Imp. teneret existimatione. Missis igitur Roma à Pontifice literis; vt summa, qua pollebat prudentia, Frāncisco Borgiæ Gandiensem Duci, postea Societatis Iesu Præposito persuaderet; vt Cardinalitiam dignitatem, quam ei; tum ob singulares animi dotes, ac merita; tum ob supplices Caroli Quinti preces offerebat, qui Carolus indignum ratus, tam dignas Francisci virtutes in tenebris iacere, de Cardinalitia dignitate, continuis Pontificem, per Oratorem suū precibus exorarat. Acceptis Ioannes Pontificijs literis, & perlectis, nulla mora Borgiam adire, de Pontificis voluntate commonefacere, & grauius ad accipiendam Cardinalatus dignitatem persuadere, hortari, obsecrare; cui Franciscus talibus respondere. Gratias se immortales Pontifici summo, Imperatori Augusto, Ioanni agere, atq; habere; se iam pridem sæculo renunciaisse, impares humeros tantæ prouinciæ demonstrare, tanti beneficij, se apud Deum nunquā immemorem fore. Ex Hispania in Germaniam anno 1544. missus religionis causa, quò etiā Ioan. Moronus Sedis Apostolicæ Nūcius, eadē de causa fuerat profectus; post multos hinc inde pro fide Orthodoxa exantlatos labores, à Iulio III. Pauli successore, qui eum Episcopum Tropiensem, mox Anconitanum elegerat, quæ sacerdotia postea Ioan. Matthæo, & Vincentio Luchis ex sorore Nepotibus resignauit, in tertia 14. Cardinalium creatione, habita Romæ, anno Domini 1551. Pont. II. 13. Kal. Ianuarij Presb. Card. tt. S. Anastasiæ creatus est in gratiam eiusdem Caroli. Cum ergo ex Hispania (absens. n. creatus fuerat Cardinalis) in Italiam redisset; Bononiæ amplum, superbūq; palatium extruxit; atq; vt summam erga Deum, religionem, ac pietatem præferret, in Templo D. Iacobi, Ordinis Fratrum S. Augustini Eremit. D. Ioan-

ni Bap-

ni Baptistæ sacrum sacellum, multis exornatum Reliquijs erigendum, curauit. Romā postea cum venisset, à Pontifice perbenignè excipitur, atque in arduis summi sacerdotij negotijs, consiliorum adiutor accipitur, ibiq; pulcherrimum palatium construit; Vineta etiam extra portam, quæ de Populo dicitur, in delitijs habuit, illis Iulij III. contigua, visu pulcherrima, & palatij, quod in illis erat, mole, ac magnitudine, & rerum prætiosissimarum varietate celeberrima; in quo palatio præter cætera, extrat Occasio excellentissimi pictoris manu depicta, quā Ioannes, præter stemmata, pro insigni gestabat. Quæ Vineta Pòtifici (quod illi pplacere sciret) pro sua liberalitate dono dedit. Cæterū cum iam munia vitæ compleuisset; Bononiæ, quo se contulerat, visendæ patriæ causa, obiit anno Domini 1556. Pontificatus I. pridie Idus Februarij, sepeliturq; in eodem sacello.

III.

MICHAEL Syluius, natione Lusitanus, nobilissima ex Portalegri, videlicet Comitibus prole fatus, cum adoleuisset; vt ingenio à natura dotatus fuerat acutissimo; præcæteris disciplinis, Poëseos, ac literarum, quæ ab humanitate nomē acceperunt studio, in quo triumphabat, Senis in Hetruria se commisit, in quo tantum profecit; vt ab Emanuele Lusitanorum Rege, in cuius regia diu versatus, rerum gerendarum experientia insignis euaserat; fuerit postea ad Summum Pontificem Leonem X. missus Orator, quod munus tanta obiit maiestate; vt, non modo per eum quicquid Emanuel Rex petebat, (multa quippe, eaq; summa auebat) impetrauerit; verum etiam tam facundam viri eloquentiam, eloquentem facundiam, singularem in rebus tractandis spirantem prudentiam, non poterit Summus Pontifex non præconijs exornare, non obseruare, non admirari. Mortuo Emanuele; cum idem Oratoris Regij officium apud Hadrianū VI. & Clementem VII. diu exercuisset, in Lusitaniam reuertitur, qui à Ioanne III. Emanuelis filio

C 2

NON

non minoribus; quam à Patre, honoribus excipitur; quinimo Episcopali Vifensis Ecclesiæ dignitate, ac scribæ Puritatis munere (sic cum appellât) donatur, quod non nisi nobilissimis Regni viris datur. Romam postea reuersus, ob singularia virtutum præconia; ecce à Paulo III. anno 1541. 4. Nonas Decēbris Presbyt. Basilicæ Sanctorum duodecim Apostolorū; paulo post vero tt. S. Praxedis Cardinalis; mox Marchiæ Anconitanæ Legatus de latere creatus; paulo post subijt vices Gasparis Cardinalis Contareni, qui cum in Hispaniam ad Carolum V. Cæsarem Legatus mitteretur, ad incundam pacem cum Francisco Galliarum Rege, ad quem eadem de causa Iacobus Cardinalis Sadoletus legabatur, Bononiæ mortē cum vita cōmutarat. Acta legatione, vbi diuertit Romam, Vifensem Ecclesiam Alexandro Farnesio Cardinali administrandam tradidit. E viuis eripitur is Romæ Nonis Iunij, an. Domini 1556. Pont. II. eiusq; corpus sepelitur in Ecclesia titulari S. Mariæ Transiberim, quam loco S. Priscæ prius optauerat. Præter cætera egregij huius Viri extant Romæ carmina in Capitolio S. P. Q. R. iussu marmoreis tabulis insculpta, in quibus continentur Consules, & cæteri magistratus, quæ quia posteritati consecrantur, hic quoq; censuimus apponenda.

Marmora præclaros testantia fronte triumphos,

Atq; Magistratus, incluta Roma, tuos

In medio mansere foro, dum Roma manebas.

Postq; Deos Orbi iura secunda dabas.

Ast, vbi te indignis fregit fortuna ruinis,

Obruerat titulos alta ruina tuos.

Tamq; diu in tenebris tantis latuisse videntur

His veluti fato debita temporibus.

Quæ modo Alexander patria te dignus, Auoq;

Paulo inuenta tibi marmora restituit.

Tu Capitolinū meliora in sede reponis.

Et legeris magni munere Farnesij.

IV.

LVDOVICVS Borbonius Gallobelgicus, è stirpe Regia, Frācisci Vendosmi Comitum, & Mariæ Lucemburgensis, terræ S. Pauli Dominæ filius, obeunte Philippo Cardinale Lucemburgensi, Episcopatum Cœnomanensem obtinuit, quo munere, ac dignitate, cum piè, ac religiosè diu perfunctus, multa in eius administratione nobilibus; nec non multa populo reliquisset, quæ; cum probitatem; tum etiam pietatem affatim testarentur suam; Laudunensis, perpetuusq; Lucionensis Episcopatus factus est administrator. Leone Decimo Pontifice in quinta 31. Cardinalium ordinatione, anno Domini 1517. Pontific. V. Kalēdis Iunij creatus est Cardinalis tt. Sancti Syluestri in campo Martio, quæ Ecclesia tunc temporis huiusmodi Cardinalatus titulo aucta fuit. Mortuo Antonio Cardinale de Prato Archiepiscopo Senonense, Ecclesiā illam Metropolitanam obtinuit, fuitq; primus Par Galliæ. Insuper, cum esset S. Dionysij Parisiensis Abbas, eo præsentē tanquam Prorege anno 1556. cum bellum contra Hispanos Henricus II. Gallorum Rex suscepisset; è proprio loco extracta corpora Sanctorum Dionysij, & sociorum, super Altare maius ad populum collocantur, quod de more factum est, quo populi preces, vigente bello, meritis illorum Sanctorū apud Deum forent gratiores. His actis, Ludouicus ex S. Syluestri ad titulum S. Sabinæ translatus, post mortem Matthæi Langi Cardinalis Curcensis S. R. E. Archipresbyt. fuit, & ex Presbytero factus Episcopus Cardinalis Prænestinus, obiit in Gallijs anno Domini 1557. Pontificat. Pauli IV. secūdo, die Veneris 6. Idus Martij, ibiq; sepelitur.

V.

IACOBVS Denebault Gallus Lugdunensis, cum multò temporis spatio in sacrarum literarum studio ætatis florem impendisset, euasissetq; humanarum, ac diuinarum disciplinarum cognitione, necnō vitæ, morumq; probitate illustris; Ioanni de Veneur, viro virtutum omnium vndequaq; exornato,

Clementis VII. Cardinali dignissimo affini suo, in Episcopatu Lexouiesi, mirificò cum omnium applausu anno 1543. Paulo Papa III. concedente, deferenteq; successit; in qua Episcopatus administratione, cum præclare se gessisset, & in rebus gregris sui gerendis humanitatem, cum seueritate miscuisset; ob eximias illius animi dotes, & singularem in rebus gerendis prudentiam; in decima 13. Cardinalium ordinatione, anno Domini 1544. Pontif. XI. 14. Kal. Ianuarij ab eodem Paulo III. Presbyter Cardinalis tt. S. Susannæ creatus est. Cæterum, quæ in hac dignitate postea egerit; cum mihi non satis comperta sint, lectori aperire non valeo; hoc tantum de eodem dixerò, audax facinus, Iacobi nomē in aula Romana diu conseruaturū, quod pensionem Albricensis Rodulfo Pio Cardinali Carpēsi debitam, præterdens nullam, ex quo à prædecessore sine consensu Regis, stantibus concordatis, reseruata fuerat, soluere recusabat, de qua re multum in tribunali Rotæ actum est, vt decisionibus eiusdem parte tertia libro 2. patet. Qui obiit Rothomagi in Gallijs 8. Idus Iunij die Veneris anno 1557. Pontificatus III. ibiq; sepelitur.

VI.

FABIVS Mignanellus, natione Tuscus, patria Senensis ortus est anno Domini Nonagesimo sexto supra millesimum quadringentesimum 7. Kal. Maij. Is data, non paucis annis legum studio opera; vxorem in matrimonium duxit, atq; ex ea legitimos liberos suscepit, inter quos vnus nomine Io. Paulus; cum in præclaro illo, ac nunquam satis commendato nauali bello Pio V. Pontifice cōmuniter à Principib. Christianis contra Turcas suscepto, naualibus copijs præfesset, fortiter occubuit anno 1569. cuius egregiæ virtutis, deuoti q; erga fidem catholicā animi æternū memoriæ monumentū in Aede Diuæ Mariæ Nouæ Romæ conseruatur. Fabius cum vxor obiisset, Romam venit, vbi cum, & ob singularem ciuiliū rerum cognitionem, & ob præstantem prudentiam, consiliūq; apud Sum-

Summos Pontifices in summa haberetur existimatione; legatur primum ad Venetiam Rempub. tum ad Carolum V. Cæsarem; hinc porro in agri Piceni administratione præficitur; postremo anno 1541. Bononiensis nostræ Ciuitatis Prolegationē iniit, legato Bonifacio Card. Ferrerio, in qua Ciuitate honestissimè excepit Paulum III. Pontificem, qui Lucæ Carolū allocutus; inde Bononiam accesserat, qua Prolegatione peracta; ab eodem Pontifice Episcopus Lucerinus electus; ad sacrosanctāq; Tridentinā Synodum missus, sententias; non minus religioso, quam docto Patre dignas dixit. Paucis post annis, ex Lucerino, factus Episcopus Grossetanus; à Iulio III. anno Domini 1551. Pont. II. 13. Kal. Ianuarij, Presbyt. Card. tt. S. Syluestri creatur, & Signaturæ iustitiæ præficitur, qui anno sequenti à Pontifice ad pacandum inter Senenses ortum diffidiū mandatur. Paulo IV. Pontifice, cum ob inuasionem Vrbs, & castrorum S. R. E. subiectorum à militibus Proregis Neapolis factam, atq; ob populationem multorum prædiorum hinc inde discordiæ essent exortæ; ad decisionem earundem, ac terminū, Fabius, vna cum Cardinale Reumano deputatur; amplius ab eodem Pontifice Annalibus, & quinquennijs S. R. E. debitis cum Io. Michaële Cardinale Sarraceno præficitur. Multis igitur ob præstantem disciplinarum cognitionem, consilij, & prudentiæ maturitatem, & dignitatibus, ac diuitijs comparatis, nec non longis, ac crebris pro S. R. E. legationibus, atque itineribus actis, magis quam ætate fessus; in Domino quieuit Presbyt. tt. Pamachij, quem, loco S. Syluestri prius optauerat. Obiit Romæ anno Domini 1557. Pontif. III. 4. Idus Augusti, ætatis 61. sepeliturq; in D. Mariæ de Pace.

VII.

FIOANNES Alvarez natione Hispanus ex nobilissima Tolletana familia, quæ (secundum graues authores) originē traxit è gente Paleologa olim Constantinopolis, ac totius Græciæ Imperium obtinente; Federici Alvarez Albæ Ducis,

cis, & Elisabethæ Pimételæ mulieris religiosissimæ, ac sanguinis nobilitate inter Hispanos primariæ filius fuit, ac frater Magni Petri, Villestache Marchionis, ac Proregis Neapolitani, natusq; est an. 1488. 5. Idus Iulij. Is cū adhuc adulesceret Ord. Prædicatorum nomen dedit, vbi in primis vitæ, morumq; probitate, & literis politionibus, Philosophiæ, sacraeque Theologiæ emanauit operam; vt non modo apud omnes ordinis eiusdem fratres singularis eius doctrinæ, ac pietatis: sed etiam ad Carolū Quintum fama peruaserit, qui huic à Pontifice; primò Cordubensem Episcopatum; Burgensem post, ob præstātes animi doctes impetrauit. Notis Pontifex Paulus III. Fr. Ioannis excellentibus dotibus anno 1538. Pōtificatus V. 13. Kal. Ianuarij, hunc ad Cardinalitiam creatum Presbyt. tt. S. Sixti; post Sancti Clementis promouit dignitatē. Mortuo Cardinale de Aualos S. Iacobi Compostellani Archiepiscopo, Archiepiscopatū Compostellanum administrandum suscepit; vnde Cardinalis S. Iacobi; Cum Burgos antea diceretur, nomen est consecutus. Hic instituto sanctissimæ Inquisitionis tribunale, ob emergentes hæresis pestes, vt supra, cum de Paulo Papa I V. inter sapientissimos illos Iudices è purpuratorū Patrum numero ad id muneris delectos; si vnum Cardinalem Carasam, quo cum huius instituti, ipse etiam author fuerat, excipias, primas tenuit. Idē Iulio III. Pontifice ex Presbytero tt. S. Clementis, factus Presbyter tt. S. Pancratij; tandem ex Presbytero Episcopus Cardinalis Albanus creatus, Paulo I V. sedente, ex Albanense, ad Ecclesiam Tusculanam translatus; obiit Romæ anno Domini 1557. Pont. III. ætatis 69. 17. Kal. Octobris, die Iouis, ex illiorum doloribus. Corpus in S. Mariæ super Mineruam depositum; postea translatum est in Hispaniam in sepulcro maiorū sepeliendum. An autem in Ecclesia S. Mariæ prope oppidū Albæ à Garfia ipsius Cardinalis auo incepta; postea à Federico patre, vna cum monasterio absoluta; an in Ecclesia S. Francisci Villæfranchæ Asturicensis Dioecesis à Petro illius loci Marchione Cardinalis vterino fratre elegāter exornata, cuius Iuspatro-

patronatus, penes dictam Illustrissimam gentem est; vel alibi; nam & Orepeffæ in maiori S. Mariæ sacello, & Toleti in Sancti Michaelis Regij, & in D. Iusti Cœnobio apud Hieronymianos (quos vocant) propè Ciuitatem Placentinam, & alibi; & iuspatronatus, & sibi constructa sepulchra, hæc Illustrissima familia habet; adhuc apud me incertum.

VIII.

IOANNES de Guiso, alias Siliceus cognominatus, natione Hispanus, ex oppido Villagarfia de Lexena Basadocensis Dioecesis, Martini filius, humili loco, obscurisq; ortus est parentibus. Hic dum in Salmanticensi studio rudioribus literis operam daret, quod sibi natura non fuerat impertita; studio, paruo temporis spatio; sibi, maxima cum omnium admiratione comparauit. Admissus. n. propter singularem doctrinam in illo ipso studio; ad moralis philosophiæ lectionē; non tam stipendiaria pecunia; quam ingenti honore fuit cohonestatus. Accitus postea à Carolo V. Imperatore in præceptorem filij sui Philippi, qui nuper senio confectus est; postquam diū in Hispania regnauerit; quasi alter Aristotelis Alexandri Magni Philippi filij Macedonum Regis Didascalus, quoniam tendit, (vt ait quidam) tendit in ardua virtus; Episcopus primum Carthaginensis electus; mox ob mortem Taueræ Cardinalis Archiepiscopus Toletanus, & Hispaniarū Priinas declaratus est. & quoniam summa dignitas, summa etiam facinora postulabat, prudentem in rebus fidei introducendis seueritatem ostendit periculosis illis temporibus; præsertim erga quandam religionē, in illis partibus primas radices agere tentantē, quod quia breuitati nostræ non confert; lectori in multis, qui de hoc agunt, videndum committimus. Cum verò Ecclesiam illam per multum tempus; tamq̃ optimus, ac perugil Pastor, summa prudentia gubernasset, acerrimusq; ecclesiasticæ iurisdictionis defensor, multa prædia ab illa Ecclesia abalienata, eidem restituenda curasset, à Paulo I V. anno Domini 1555. Pont. I. 13. Kal. Ianua-

Ianuarij Cardinalis Presbyter tt. SS. Nerei, & Archilei creatur, qui Decretis in Ecclesia Toletana edixit; ne vlla ratione Hebræorum, aut Maurorum descendentes officio, aut beneficio afficerentur. Amplum ibidem sacrarum virginum Monasterium erexit, necnon Collegium, infantium dictum, ædificauit, magnificisq; redditibus dotauit; & vt erat in B. Virginem matrem pius, eidem in Metropolitana sacellum, magnis sumptibus honorificum erexit, alijsq; actionibus futurorum sæculorum memoria dignis, Ecclesiam Toletanam insigniuit. Multis ergo rebus scitu dignissimis actis; conscripto de nomine Iesu libro, quod pro insigni gestabat, cū hac eleganti inscriptione lingua Hispana: eslaun me es toda cosa, quod latinè, omnia ex me ignem eiiciunt, significat, necnon Dominica, & Angelica Salutatione mirificis locupletata hieroglyphicis, atq; (si in nomen non cadit æquiuocatio) nonnullis, ijsq; pulcherrimis de Arithmetica disciplina libellis relectis; Toleti ex dolore calculi moritur anno Domini 1557. pridie Kal. Iunias, ibiq; in Ecclesia Monasterij Virginum corpus sepulturæ demandatum est. In maiori autem Ecclesia Toletana super sacrarij portā, inter alia nonnullorum dictæ Ecclesiæ præsulorum elogia, extat & Siliceij Epitaphium, quod hic apponendum duxi.

Ioannes Siliceus Sextus Cardinalis, Philippi II. Magister. Pater pauperum, & in Ecclesia Toletana Sanctarum Legum Restaurator. Obijt 31. Maij 1557.

IX.

F. PETRVS Bertanus, natione Italus, patria Mutinensis, ortus est anno Domini 1501. pridie Non. Nouemb. Hic cum adolefceret, vbi diuini numinis faces illuxerunt, Dominicanis Patribus se adscripsit, qui breui quidem: sed mirifico quodam modo artiū, sacræq; Theologiæ Magister euadens, extitit ignitus Dominici verbi prædicator. Electus postea Fanensis Episcopus, ad sacrum Concilium Tridentinum à Paulo III. mox ad Carolum V. Imperatorem Nuncius mittitur à Iulio

Iulio III. qui Paulo successerat anno 1551. Pontificatus II. 13. Kal. Ianuarij Presbyter Card. tt. SS. Petri, & Marcellini creatur sede vacante, ob mortem Marcelli II. cum Cardinales, conclauæ ingressi, de Pontificis noui electione deliberarent; parum defuit, quin hunc communi omnium consensu Marcelli successorem prædicarent. Obijt anno Domini 1558. Pontificatus III. ætatis 57. 8. Idus Martij Romæ, sepultusq; est in Ecclesia S. Sabinæ; atq; non tam elogio; quam celeberrimo tumulo ad omnem æternitatem donatus, quod elogium, ne huius honori, aliquid detrahere velle videamur, curauimus apponendum.

D. O. M.

Petri Bertani Mutinensis Cardinalis corpus hic situm est, qui cum adolescens in D. Dominici familiam nomen dedisset; doctrinæ, & virtutis ergo factus est Episcopus Fanensis, tum à Paulo III. Nuncius missus est ad Carolum V. duobus memoriæ nostræ prudentissimis Principibus incredibiliter satisfecit. A Iulio III. in Cardinalium numerum adlectus, sub Paulo IIII. mortalitatem, cum immortalitate commutauit. Bene precare quisquis es, ita tibi quoq; alij bene precentur. Vixit annos 56. Menses 4. dies 4. Obijt anno salutis 1558. Guronus frater frauri vita cariori posuit.

X.

I. OANNES Groperius, natione Germanus, fuit insignis Pontificij, Cæsareiq; Iuris; nec non egregius sacræ Theologiæ, Doctor, Præpositus Bonæ, & Colonienfis Ecclesiæ Archidiaconus, qui synodi Prouincialis per Adulphum Colonien. Archiepiscopū celebratæ, descriptas leges in quatuor, & decē libros, admirabili ingenij acumine, præclara prudentiæ, eloquentiæ (& quod caput est) Christianæ pietatis laude, rededit. Hic idem coacto Ratisponæ Conuentu, religionis ergò coram Carolo V. Augusto, & æternæ memoriæ digno virò, Gaspere Cardinale Contareno Pauli III. Pont. legato; à Catholicis inter

ter coeteros electus est; vt viua voce, ac scriptis protestantium hæreticorum dogmata, magna vi argumentorum sterneret, qui, cum se acerrimum in illis insectandis, atq; exagitandis fidei catholicæ propugnatorem demonstrasset, & pro defendenda, apud Colonien. Dioecesim religione postea; ingentes suscepisset, prouincias: quinimo vitam ipsam mortis periculo exposuisset, meruit anno Domini 1555. Pont. I. 13. Cal. Ianuarij, ob deuotum erga S. R. E. animum, & conscripta volumina, sacra purpura donari; quam dignitatem scriptis ad Pontificem literis, non quidem propter obedientiam recusabat: sed propter humilem animi demissionem renuere conabatur. Quid dicam de singulari eius continentia? qui cum aliquandò (ò facinus æterna seculorum memoria dignissimum, ò continentia magnitudo. Quid non efficis, vbi semel candida pectora occupasti?) qui, inquam, cum aliquandò Domum reuersus vidisset. Mulierculam lectum suum sternentem; tantum continentia suæ signum cunctis reliquit, vt nõ modò Mulierculam illam è cubiculo durioribus verbis, ac minis propulsarit: sed lectum ipsum tactu mulieris, ob magnam continentia reuerentiam, quasi pollutum ratus, ipsemet è fenestris, videntibus; atq; admirantibus omnibus præcipitarit. Cum ergo tam egregium facinus, ac æternum continentia monumentum posteris reliquisset, obiit Colonia anno Domini 1558. Pont. III. 7. Idus Martij, sepultus in Metropolitana. Romæ anno sequenti vita functum, & ad pedes optimi patris Hadriani VI. Pontificis in Ecclesia S. Mariæ de Anima nationis Theutonicæ sepultura demandatum, quidam affirmant; rectè, an perperam non disputo, hoc certè affirmare possum, in illa Ecclesia huius præclarum elogium conseruari, quod nolumus silentio præterire.

D. O. M.

Ioanni Groperio religionis, fideiq; Catholica propugnatori acerrimo, post incredibiles summis cum periculis pro Ecclesia, ac Religionis

gionis conseruatione, magno semper, ac inuictò animo exantlatos, multaq; præclara literarum monumenta adita, ob perpetuam fidei, pietatisq; constantiam, incomparabilem doctrinam, summasq; virtutes absentis, nec quicquam minus cogitanti in sacrum S. R. E. Cardinalium Collegium cooperto præmatura adhuc morte, & quando sui opera imprimis desiderabatur ex humanis excepto, fratri pijsimo, atq; optime merito Godifredus, ac Gaspar Groperij fratres alumno mæstissime posuere vixit annos LVII. dies XVIII. obiit V I I. Idus Martij MDLVIII.

XI.

HIERONYMVS Auria, natione Italus, patria Genuensis, sanguine nobilissimus, Cremolini Comes, ac Dominus, vxorem adolescens duxit, qui in Patriæ Reipubl. administratione, cum multa ingenij, consilij, maturæq; prudentia signa dedisset; vnus ex duodecim viris dilectus est, qui patrias leges promulgaret, & rerum omnium status, non nihilum labentes reformaret. Is vita functa vxore, in gratiam Andreae Auria Principis à Clemente VII. anno Domini 1529. Pontificatus VI. 13. Kal. Octobris solus creatus est Cardinalis Diaconus S. Thomæ in Parione. Assistens fuit Carolo Quinto Augusto, vna cum Hyppolito Card. Mediceo Bononia ferrei dia dematis (quæ auream præcessit) coronationi; & post ex Diacono S. Thomæ, ad Diaconatum S. Mariæ in porticu translatus, primas inter Cardinales Diaconos obtinuit. A Paulo postea Papa IV. Episcopus Tarraconensis electus, Ecclesiam illam suo nomine adeo cohonestauit, vt dubium sit, an plus illi dignitas illa attulerit ornamenti, an ipse dignitati. Obiit Is in patria anno Domini 1558. Pont. III. Mense Martij, sepeliturq; in maiorum suorum monumento extra portam S. Thomæ in Ecclesia S. Mariæ, quæ de Cella dicitur, cui Ecclesie; quo fratres S. Augustini Eremit. qui eam incolunt pro ipsius anima quotannis parentarent, nonnulla piæ legauit.

XII.

FGVILIELMVS Peytous, natione Anglus, Ordinis Minorū Observantium, quem alij Petrum vocant; obscurioribus ortus parentibus: sed virtute, ac pietate illustris, cum multos in religione gradus honoris obtinuisset, & in Italia nonnullos annos cum Reginaldo Card. Polo (de quo paulo infra) fuisset commoratus, visus est Paulo III. Pont. ob egregia virtutum merita dignus, qui Episcopus Sarisburiensis renunciaretur. A Paulo postea Quarto anno Domini 1557. Pontificatus III. 18. Kal. Iunii Presbyter Cardin. S. R. E. & Legatus de latere in Regnum Angliæ, loco Cardinalis Poli ad id delegati; postea reuocati, quis indignante Maria Regina declaratus; Cardinalatus, & Legationis honores oblatos, quoniã erat annis grauis, ætate iam fessus, & in vitæ decursu morte præuentus, non potuit obtinere. Obijt in Anglia anno Domini 1558. Mense Aprili, ibiq; sepulchro mandatur.

XII.

DV RANTES de Durantibus, natione Italus, patria Brixienfis, natus est anno Domini 1487. 3. Nonas Octobris, qui cum ex studio humaniorum literarum Iurisperitiæ animum appulisset, factus est secreti cubiculi Pauli III. assistentis, mox ab eodem Episcopus Algarenfis electus; ac paulò post ab eodem, à quo summopere diligebatur in Decima Cardinalium promotione, anno salutis 1544. Põtific. XI. 14. Kal. Ianuarij Presbyter Card. Basilicæ SS. 12. Apostolorum creatus; atq; anno sequenti Umbriæ, Cameriniq; de latere Legatus designatus est; in qua legatione obeunda, ac negotijs eorum populorum pertractandis, tantam adhibuit moderationem; vt non modo, quod scriptis, hoc. s. axiomate; *moderata durari*: sed etiã re ipsa confirmãrit; ex quo magnam sibi apud illos populos benevolentiam conciliauit. Huic eidem Ecclesiam Brixiensem, ob mortem Andreæ Cardinalis Cornelij eiusdem Ciuitatis electi, Iulius Papa III. commisit. Neque quenquam perturbarent;

runt Petri Pauli Vergerij Iunioris iurgia in Durantem, quippè tantum abest, vt is de huius laudibus detraxerit, vt potius auxerit, præterquam quod non solum falsa dixit: verum etiam, quod peius est à vera religione apostatauit. Obijt Durãtes Brixia anno sal. 1558. Idibus Maijs annos natus LXXI. sed non obierunt præclara eius facinora, quæ perpetuo durabunt. sepelitur ante gradus Aræ in Cathedrali.

XIV.

PETRVS Taliauia de sanguine Aragonio Siculus, Panormitanus, illustrissimis editus parentibus (Simeonis Cardinalis Terrænouæ, nostræ ætatis, patruus) Archiepiscopus Panormitanus fuit; in cuius administratione duæ res, quæ in vnum eundemq; perarro, ac vix vnquam conuenire solent, præstans ingenium, ac summa animi moderatio; hæc ambæ ita in Petro enituerunt, vt de illo exornando certasse quodãmodò videantur. Accedit præterea regia in omnibus rebus maiestas, ac magnificentia, quæ vigentes virtutes mirificè decorarent. Neq; verò indefessa virtus, aut labore vnquam fracta est, aut negociorum multitudine succubuit, aut postremò tædio, ac satietate relanguit. Cæterum in celeberrimo, ac sacro Christiani Orbis theatro Cõcilij Tridentini sessionibus 5. & 8. sub Paulo III. celebratis interfuit. Quem postea eximia eius virtute perspecta, Iulius Papa III. anno Domini 1553. Pont. IV. 11. Kal. Ianuarij, in quarta quatuor Cardinalium creatione Romæ habita, Presbyterū Card. tt. S. Calixti creauit. Obijt Panormi. anno salutis 1558. Pontificatus IV. die Veneris, Nonis Augusti, ibiq; in Metropolitana sepelitur.

XV.

REGINAIDVS Polus Britannus, Ricardi Poli, Henrici VIII. Angliæ Regis Consobrini fratris, necnon Margaritæ Georgij Clarenfis Ducis, & Sarisburiensis Domina, à Regio item sanguine genus trahentis filius; natus est anno Domini 1500. Mense Martij. Is latinæ, græcæ, hebraicæq; linguæ

lingue comparata cognitione in studio Oxoniensi, in Dialecticam, ac Philosophiam incubuit. Decanus Oxoniensis factus, in Italiam se contulit, vbi Patavij per quinquennium literis, ac pijs moribus animum expoliuit. Hinc Romam profectus; Roma ad patriam reuertitur: sed ob repudium Catherinæ legitimæ vxoris, quod nefariè Henricus VIII. Rex machinabatur, in Galliã concessit. Hinc rursus in Angliã reuersus, multas pecunias, plures honores, plurimas dignitates, inter quas Episcopatum Vintoniensem, & Archiepiscopatum Eboracensem, ex quorum vno quoq; quotannis triginta millia aureorum colligebantur, si repudio suffragaretur à Rege oblatas, constanti, infractoq; animo repudiauit. Rursus porrò in Italiam veniès, Patavij; paulò post Venetijs theologiçi studij causa commoratur, vbi; non modo illius scientiæ cognitionè assequitur: verum etiam cum Bembo, Contareno, Io. Petro Carafa, alijsq; viris celeberrimis pyladeã cõtraxit amicitia, ibiq; in respõsione Epistolæ Regis Angli, qua cū iam à S. Matris Ecclesiæ vnitatè discessisset, & se Ecclesiæ Anglicanæ supremū caput declarasset; de hoc recenti titulo sententiam ab eo requirebat, præclaros quatuor illos pro ecclesiastica vnitatè libros, qui typis sunt impressi, conscripsit, eosq; ad Regem ipsum perferendos vni ex suis familiaribus dedit. Accitus Venetijs Romam à Paulo III. præficitur rebus Ecclesiæ redintegrandis, atq; ab eodem anno Domini 1536. Pont. III. 11. Kal. Ianuarij. inuitus, & renitens, creatus est Cardinalis Diaconus SS. Nerei, & Archilei, & post S. Mariæ in Cosmedin, sacra exornatus purpura. In Galliamq; , & in Belgas non multò post; vt qui adhuc in Anglia Catholici essent, eos in Ecclesiæ fide retineret, Legatus mittitur: sed ante auditam Henrici fratris sui minoris, & matris mortè, cui à scelestissimo illo Anglorū portento; quod Catholici essent addicti sunt; is animo (vt talem virum decebat) pertulit inuictò. Lutetijs ergo, quo petiuerat, Romam se conuertens, rursus ad Belgas, ac paulò post ad Imperatorem, atq; Gallorum Regem legatur. Cæterum cum Romam reuertisset;

tisset; vt in otio honesto aliquando acquiescat; Pontifex, non molestam, neq; longè ab Vrbe Viterbiensem ei defert legationem. Non multò post anno Domini 1542. Parisio, & Morono Cardinalibus, tertius adiungitur, qui in Synodo Tridentina Legati munere perfungatur. Insuper secundò cum duobus alijs Legatis Montio, & S. Crucis Cardinalibus ad idem Concilium mittitur. Mortuo verò Pontifice; cum Cardinales conclaue (vt fit) ingressi de successore deliberarent; duo ei tantum ad summum Pontificatum defuerunt suffragia, in quo tantam præferulit animi constantiam; vt omnes non possent non admirari, atq; in primis S. Iacobi Cardinalis Toletanus, qui narrabat ea re Polum nihil prorsus fuisse commotum. Accedit præterea, quod hoc magis confirmat; quod nõ defuere ex Aulicis, qui quodam die ambitionem ei obijceret, eumq; intempestiuè Pontificatū ambire asseueraret, quibus Reginaldus sapienter (vt in omnibus semper) respondit; summi illius sacerdotij, & sacrosancti magistratus onus, non tam sibi leue videri; vt non pertimescendum potius, quam appetendum putaret. Mortuo Edoardo Rege, Henrici VIII. filio, Polus ad Mariam, quæ fratri successerat, à Iulio Papa III. legatur, qui deuotam Reginæ erga fidem Catholicam voluntatem adiuuaret, & religionem veram, antea eleuatam erigeret, ac confirmaret: sed antequam in Angliam proficiscatur, mittitur ad Imperatorem, & Gallorum Regem; quo inter illos pacem cõponeret. Acta hac legatione, Maria ad se accersit Polum, in cuius ditionibus, ac statu perhonorificè excipitur; vbi Regnum illud, tanquam mēbra capiti Ecclesiæ Romanæ; assentiētibus, atq; approbantibus illis, reducit. Quibus actis, ex Diacono Presbyter tt. S. Mariæ in Cosmedin factus; mox S. Priscæ Paulo IV. Pontifice consentiente, Reginaq; deferente Archiepiscopus Cantauriensis, & Angliæ Primas, consilijq; regij Praefidēs declaratur. Onus arduū humeris nostris imponeremus, si legationes ab illo obitas pro Ecclesia, & libros in Catholici fidei confirmatione vellemus recensere; sed oratione nostra super.

sedebimus; vt nulla vnquam ætas de istius laudibus contice-
 scat; & qui hæc copiosius tractata requirit, legat Ludouicum
 Beccatellum Archiepiscopum Ragulinū Bononiensem, qui eius
 vitam italicè; ab alio postea latine conscriptam composuit.
 Obijt Reginaldus anno Domini 1558. 12. Kal. Decembris, eo
 ipso die, quo Maria (& quod miserrimum est) fides ipsa in il-
 lo Regno obiit, dumq; abrogata illi à Paulo Pontifice, non sine
 magna omnium admiratione, Reginaq; molestia Anglicana
 legatione, Romam ab eodem Pontifice accersitus iter arripere
 parat. Corpus eius in Arca plūbea inclusum per 40. dies do-
 mi, de more illarum nationum asseruatum, Cantauriam depor-
 tatum; in sacello D. Thomæ sacro, in quo sacerdotia instituit,
 quæ alternatim pro anima sua sacrificium offerrent, cōditur.

XVI.

ROBERTVS Nobilis, natione Italus, patria Politianus,
 Vincentij Equitis filius, ex Nepte Iulij III. anno Domi-
 ni 1541. Nonis Septembris natus est; is cum esset iuue-
 nis bonæ indolis, & morum (propè dixerim) Angelicorum ra-
 dios effundens, necnō signa magnæ præseferens expectationis;
 annos natus 13. ab Auūculo Iulio Pōtifice anno Domini 1553.
 11. Kal. Ianuarij creatus est Cardinalis Diaconus S. Mariæ in
 Cosmedin; in qua dignitate retinens in animo puritatem; in
 actionibus prudentiam; in vestitu modestiam; in cultu Dei, &
 religione peruigilem diligentiam; ad eam vitæ perfectionem
 deuenit, vt posthabita, qua cohonestabatur, Cardinalitia di-
 gnitate, aliquando; quò melius Christo vacaret, ac seruiret, he-
 remum petere cogitarit, de quo cum Rodolphus Card. Car-
 pen. sermonē in frequētissimo honestissimorū virorū cōuentu
 instituisset, post multas ipsius laudes; in eam deniq; vocem, fer-
 tur, erupisse; vt egregiū adolescentē annos vix dū septēdecim
 natum, ad emendandos mores, ac totius sacri Collegij Card.
 ritus reformandos maximè idoneum, non dubitaret affirmare;
 vtpotè qui eum perpetuis vigilijs, verberibus, ac veste cilicina
 animura

animum erigere, ac corpus deprimere non ignorabat. Rober-
 tus ergo propter ieiunia, ac continuam corporis castigationē;
 cum tenuis esset naturæ, in morbū incidit, à quo cum non pos-
 set liberari; nisi amissa (vt ait Thomas Bozius congregationis
 Oratorij Presbyter in libro, quem de signis Ecclesiæ Dei in-
 scripsit) virginitate, voluit potius animæ sanitatē corporis præ-
 ferre, sicq; magno mortis contemptu, tristes parentes consola-
 tus; ad lauream virginitatis habendam, mortalitatem, cum im-
 mortalitate commutauit. Obijt Romæ anno Domini 1559.
 16. Kal. Februarij hora 13. matutina, sepultus in D. Petri de
 Monteureo in marmoreo sepulchro, in quo etiam eius imago
 extat depicta, hoc eleganti elogio à Patre Donatus.

Iesu Christo Resurrectori, salutis Auctori.

*Roberto Nobili Politiano S. R. E. Diacono Cardinali, qui 13. An-
 nos natus, ob egregiam virtutis indolem à Iulio III. Pontifice Ma-
 ximo eius magno Auūculo; patribus vniuersis approbantibus, in
 amplissimum Collegium cooptatus, ardentissimo cum esset religionis,
 & literarum studio; semestri tabe summa patientia confectus, dum
 se incundissimam mortem sentire affirmaret, suosq; exiremo spiritu
 mirificè consolaretur; in cælestem vitam, quam assidue meditaba-
 tur, commigravit 16. Kal. Februarij 1559. Vix. annos 17. Men-
 ses 4. dies 12. Hor. 16. Vincentius Pater filio optimo, ac dulcissi-
 mo P.*

Hæc sunt, quæ de hoc integerrimo adolescente mihi breuita-
 ti student, occurrerunt; quod si quis plura quærat, legat Ora-
 tionem Francisci Scātij in eius funere habitam; Epistolam in-
 certi authoris, inter clarorum virorum literas; Io. Franciscū Ga-
 rimburtum; & alios authores.

XVII.

VIRGILIUS Rosarius, natione Italus, patria Spoletanus,
 natus est anno Domini 1499. Hic, post operam egregiè
 nauatam Pontificij, necnon Cæsarei Iuris studio, virtu-

te, atq; prudentia nullo ex superioribus inferior; Episcopus Insulæ Isclanensis à Paulo IV. electus est, quod in nonnullis muneribus obeundis seuerè ageret; eiusmodi. n. vitæ institutū Paulus Christianam seueritatem identidem solebat appellare; & paulò post ab eodem in tertia decem Cardinalium promotione anno Domini 1557. Pont. II. Idibus Martij Presbyter Cardinalis tt. S. Simeonis, eiusq; perpetuus in Vrbe Vicarius declaratus est, vnusq; ex quatuor primis Cardinalibus fuit, qui causæ Ioannis Cardinalis Moroni præsideret. Cum Tranense & Consiliario Cardinalibus à Paulo IV. Pontifice Spoletanum delectum Onuphrius in vita Pauli, qui cum Camilli Vrsini cōsilio ditionis Ecclesiasticæ causas, regia potestate cognosceret affirmat; verum Spoletani loco; Ioannem Cardinalem Reumanum, loco Camilli; Io. Antonium Vrsinum, ipsius Pontificis constitutione decima nona, quæ in Bullario tom. 1. reperitur, deputatos inuenio. Obijt is ob venam in pectore fractā vnus horæ spatio Romæ in Palatio Apostolico anno Domini 1559. 10. Kal. Iunij, sepultus in Ecclesia Sæctæ Mariæ super Mineruā, vbi in sepulchro eius marmoreo cum ipsius effigie, æternū virtutum suarum monumentum extat, cum hoc Epitaphio.

D. O. M.

Virgilio Rosario Spoletano S. R. E. Presbytero Cardinali Summi Pontificis perpetuo Vicario. Flavius Rosarius Patruo optimo pos. Vix. annos 60. Ob. 10. Kal. Iunij 1559.

XVIII.

ANTONIVS Triuultius, natione Italus, patria Mediolanensis, nobilissima, & illustrissima familia ortus, quæ tunc temporis à Leone Decimo duobus donata Cardinalibus; præter cæteros armis, togaq; claros viros illustrabatur. Patrem habuit Hieronymum Scaramutiæ Triuultij Cardinalis Comensis fratrem. Is cum in studium diligenter incubisset,

buisset, excellensq; vtriusq; Iuris Doctos euasisset; Romā veniens vtriusq; Signaturæ Referendarius; mox Episcopus Tolonenis; opera Augustini Triuultij Cardinalis affinis sui factus est. Prolegatus postea, Auenionem missus à Paulo III. Pontif. dum Alexander Farnesius Cardinalis ipsius nepos ditionis illius ageret legationem; eos populos tanta per triennium prudentia moderatus est; vt omnes quicquid diceret, & quicquid præciperet ab aliquo, veluti oraculo eum accepisse arbitrarentur. Cum igitur in aliquibus ditionis suæ partibus, Apocalypsi ille Draco suum euouisset venenum, ac præcipuè infecto oppido Gabriere, & alijs; pessimi eius Ministri in illis partibus grassaturi viderentur. Antonius magno exercitu comparato, adiuuantibus etiam Gallorum Regis Ministris; audaces illorum conatus fregit, quibus deuictis, profligatis, & funditus deletis; Pontificis iussu, illa oppida igne primum exussit, ferroq; postea eadem solo adæquauit. Missus porro sedis Apostolicæ Internuncius ad Remp. Venetorum; anno 1557. à Paulo Papa III. pontificatus II. Idibus Martij in 3. Cardinalium promotione; Cardinalitia dignitate donatus, Presbyter Card. tt. SS. Ioannis, & Pauli creatur; Signaturæ itē iustitiæ præficitur, à quo etiam legatus in Galliam missus est; vt Henricum II. Gallorum Regem ad pacem cum Philippo II. Hispaniarum Rege, etiam, atq; etiā adhortaretur, qui biennio exacto; nobili, & memoratu digna illa per eum comparata pace; Italiam petens, in Oppido, quod S. Maturini vocant, à laboribus quieuit subita apoplexia præuentus, anno Domini 1559. 8. Kal. Iulij. Eius corpus ibi sepulturæ traditum est.

Mors Pauli IIII.

ANNO. 1559. XV. Kal. Septembris die Martis, hora XXII. Romæ in Apostolico palatio obiit Paulus Papa IIII. Corpus in Ecclesia S. Petri Lateritio tumulo sepultum ad tem

pus sub Pio V. septimo post mortem anno ad S. Marię super Mineruam translatum; in nobilissimo marmoreo sepulchro, quod ipsi in maiorum suorum sacello D. Thomę Aquinati dicato, quod etiam dotauit idem Pius V. Pontifex extruxerat, conditum est; vbi sequens Elogium legitur.

Iesu Christo spei, & vitę fidelium.

PAULO IIII. *Carafa Pont. Maximo: eloquentia, doctrina, sapientia singulari; Innocentia, liberalitate; animi magnitudine prestantissimo; scelerum vindici integerrimo; catholica fidei acerrimo propugnatori. Pius V. Pont. Maximus grati, & pij animi monumentum pos. vix. annos LXXXIII. mensem I. dies II. Ob. 1559. XV. Kal. Septembris. Pontificatus sui anno V.*

Vacauit Sedes menses 4. & dies 7.

Eodem anno 14. Kal. Septemb. eius exequię, ac funeralia more maiorum in Basilica S. Petri celebrari à Cardinalib. cępta sunt. Eodem anno, nonis Septembris Missa Sancti Spiritus ab Episcopo Cardinale Portuense cantata est, & Cardinales numero 44. in Vrbe pręsentes; Conclauē in Vaticano Palatio pręparatum ingressi sunt, qui VII. Kal. Ianuarij ineunte anno 1560. diuini numinis afflatu; ad Pontificatum assumpserunt Ioannem Angelum Mediceum Mediolanensem Presbyterum Cardinalem tt. S. Priscę, qui postea Pius IIII. dictus est.

Cardinales quatuor mortui Sede vacante.

XIX.

IOANNES Baptista de Consiliarijs patria Romanus, origine Bononiensis fuit ex nobilissima Ghisleriorum familia, quorū maiores an. 1445. orta inter ciues seditione, è patria expulsi; in varias dispersi partes, varijs Italię locis habitauerunt; non nulli enim in Boscum, agri Alexandrini oppidum se contulerunt, vbi Fr. Michaël Ghislerius ortus est; qui à Paulo IIII. creatus Cardinalis Alexandrinus nuncupatus, nostris postea temporibus, ad Pontificatum assumptus; Pius V. vocatus est;

Qui-

Quidam Romę; vt Auus, & pater Ioannis Baptistę commorati sunt, qui; vt inimicis laterent, ita prima cognominis elementa commutarunt, vt qui Ghislerij prius; postea Consiliarij (retento tamen stemmate) cognominarentur, quod quidem, an verum sit; ex eo colligi maximè potest, quod Pius V. anno sui Pontificatus extremo, de vno ex gentilijs suis ad Cardinalatus fastigium promouendo cogitans, quod postea; morte pręuentus, consequi minimè potuit; Ioannem Petrum vtriusq; Signaturę Referendarium Ioannis Baptistę, de quo hic sermo, nepotem, quò fuerat vsus in multis administrationibus, nec non in sacra consultatione, non obstante hac primorum elementorum varietate, gentilem suum esse affirmans; diplomate hac de re conscripto, hunc ipsum in posterum non amplius de Consiliarijs; sed de Ghislerijs vocari voluit. Fuit ergo Ioannes Paptista Protonotarius Apostolicus; mox Apostolicę Camerę pręsiciens clericus, qui sanctimonia, atq; integritate morum cunctis probatus, latinę, & gręcę linguę peritissimus, & in omni studiorū genere versatus, qui ob id, vel quod Pauli fuerat Nepos (is. n. eiusdem Pontificis socius nouę religionis Clericorum Regularium Theatinorū, ab eodem olim institutę habitu sumpto eidem se addixerat) summo Pontifici carus, & multo in pretio habitus; pręter cętera amoris sui erga ipsum signa data, ab eodem anno Domini 1557. Pontificatus II. Idibus Martij, Diaconus S. Lucię in Silice; postea vero S. Nicolai in Carcere vocatus, in Cardinalium numerum cooptatur. Cum ergo Pontifex singulari eius in rebus administrandis prudentię, consilio, ac sapientię tribueret multum; elegit eum, qui vna cum Bernardino Tranense tt. S. Matthei, Ioannę Reumano tt. S. Ioannis ante portam latinam Presbyteris Cardinalibus; accedente consilio Ioannis Antonij Vrsini Domicelli Romani, & Aloysij Lipomani Bergomensis Episcopi, pręsideret rebus Romę, totiusq; Ecclesiastici status cognoscendis, ac terminandis. Obijt Ioannes Baptista Romę anno 1559. VIII. Kalendas Septembris, sepeliturq; in suo Diaconatu Sancti Nicolai in Carcere.

XX.

HIERONYMVS Capoferreus, natione Italus, patria Romanus Recanatis filius, natus est X. Cal. Iulij anno Domini 1502. ab ipsis ætatis suæ primordijs, à patre seruituti, Alexandri primi Cardinalis Farnesij commissus; ingenio perspicaci, & disciplinis literarum perquam eruditus; sub eodem Farnesio, postea summo Pontifice renunciato; vt antea etiam sedente Clemente Papa VII. in varijs Curia muneribus, nec non in diuersis ad Principes grauissimis de rebus legationibus vitã egit, in quibus; cum ex votis & ipsorum Pontificum, & Principum, ad quos legatus fuerat, se gessisset; ab eodem Pontifice Thesaurarius Apostolicus declaratus, vna cum Guidone Ascanio Cardinale Sfortia Pontificis Nepote, ad sustinendum bellum, quo Turcæ in Pannoniam, Germaniæ fines, atq; Italiam inuadendam se se accingebant; deputatus est, cum facultate extinguendi canones, census, & alia huiusmodi Camera Apostolicæ, Ecclesiæ Romanæ, & alijs Ecclesijs, & pijs locis in statu, & dominio S. R. E. existentibus debita, atq; etiam de nouo locandi, & infæudandi bona Ecclesiastica. Electus postea Nicensium Episcopus, & Papæ Datarius; cum vtrobiq; sapientissime se habuisset; in X. XIII. Cardinalium ordinatione anno Domini 1544. Pontificatus XI. XIII. Cal. Ianuarij habita; Diaconus Cardinalis S. Georgij ad velum aureum creatus est, ac paulo post legatus missus in Galliam; vt Franciscum primum Gallorum Regem, Pontificis nomine rogatum vellet suæ ditionis Episcopos Bononiam, ad Concilium è Tridento eo translatum; mitteret, quo etiam iterum post venit ad Henricum Regem Francisci filium, pro rebus Senensium, & pace inter ipsum, & Cæsarem componenda à Iulio III. Pont. missus, quo regnante, & Marcello II. Pont. vt antea etiam sub Paulo Papa III. honestissimam Romandiolæ legationem multos annos prudenter egit, extantq; ad huc constitutiones pro bono eiusdem prouinciæ regimine ab ipso editæ, quæ passim ab omnibus obseruantur, & commendantur.

dantur. Ad Morinensem postea Episcopatum translatus; diem suum extremum clausit Romæ in Conclauē; dum comitia pro nouo deligendo Pontifice fiunt, die Veneris Calendis Decembris anno Domini 1559. hora noctis X. dum ætatis annum ageret 57. sepultus in templo S. Marię de pace. De Hieronymi Cardinalis virtutibus præclara in Epistola Iacobi Card. Sadoleti anno 1543. VI. Idus Augusti ad Paulum III. ex Fæliciano Carpeatoratensis Dioecesis missa, in qua hunc, & Thomam Campeggium Bononię. Episcopum Feltrensem Pontifici commendat, illiq; narratis illorum virtutibus; sacra eos purpura dignos demonstrat. Extat nunc etiam Romæ regio sumptu fabricatum ab eodem Palatium, de nomine huius Capoferreum dictum, præclaris insigne lapidibus, ac imaginibus.

XXI.

HIERONYMVS Dandinus Nobilis Cæsenas, Anselmi Dandini, & Ioanę Muratinę Foroliuensis filius, natus est anno Domini 1509. qui; cum legibus in studio Bononiensi operam dedisset; Pontificij Cæsarei; iuris lauream consecutus esset; Romam se recepit, vbi per multos honorum gradus ad Episcopatum Imolensem peruenit. Cum postea Iulij III. à secretis esset, Internuncius ad Carolum V. Imperatorem; vt ipsius auxilium (quod obtinuit) ad bellum Parmense suscipiendū imploraret mittitur, qua legatione peracta, in Italiã reuersus; huic bello præficitur; legato Ioanne Angelo Cardinale Mediceo. Anno postea 1551. Pontificat. II. in 3. Cardinalium creatione XIII. Kal. Ianuarij Romæ habita; ab eodem Pontifice Cardinalitia, Presbyter tt. S. Matthæi, donatur dignitate, qui Bononiæ purpureum Pileum à Hieronymo Saulio Genuë. Archiepiscopo Ciuitatis Prolegato accepit, honorificaq; paulo post ad Carolum V. pro pace cum Henrico Gallorum Rege componenda legatione cohonestatur, in qua legatione Ioannem Franciscum Commendonum, qui postea Cardinalis à Pio III. factus est, obsignandis libellis præpositum (Datarium vocant) apud

apud se habuit; sub Paulo III. è tt. S. Matthæi, ad tt. S. Marcelli translatus; Monachorum ordinis Montis Oliueti, & Seruitarū Protector extitit. Obijt Hieronymus Romæ anno Domini 1559. pridie Nonas Decembris, die lunæ, hora noctis 3. extra conclaue, ex quo ægrotus exierat; sepeliturq; in Ecclesia sua titulari ante gradus Altaris maioris in pauimento. Sepulturæ eius monumentum extat, cum hoc elogio.

Hieronymus Dādinus Cardinalis Casenas, Episcopus Imolensis, qui vixit annos 50. Obijt pridie Nonas Decembris 1559. Et in pariete aliud.

D. O. M.

Hieronymo Dandino Casenati S. R. E. Card. huius& Ecclesia titulari, & ordinis Protectori. Anselmus Protonotarius Apostolicus, & viriusq; Signaturæ Referendarius Patruo optimè merito; annuo redditu fratribus assignato, ut pro eius anima pridie nonas Decembris quo die obijt anniuersarium celebrent. Ob. 1559. ætatis 50.

XXII.

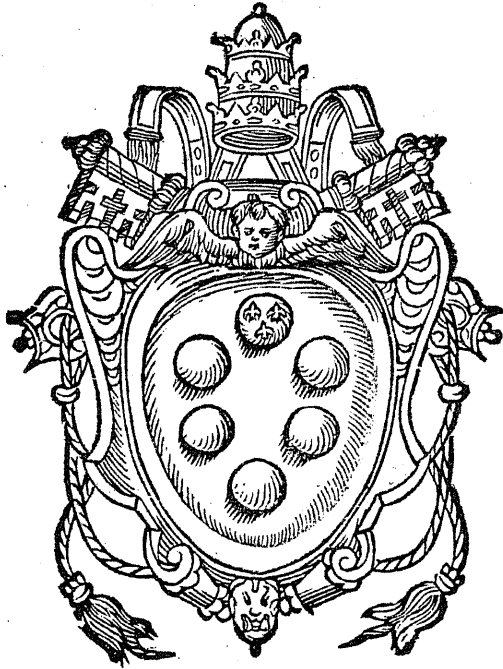
ANTONIVS de sanguine, seu de Medon, claro sanguine inter Gallofrancos natus, vir celeberrimus, & in Aula Regum Galliæ magnæ existimationis, quippe qui ingenio pollens; senatorijs, forensibusq; causis optimè exercitatus fuerat; Francisco Rege instante, & Clemente Papa Septimo concedente Aurelianensis Ecclesiæ Episcopus anno Domini 1533. decedente Ioanne Aurelio eiusdem Clementis Septimi Cardinale; summa Cleri, populiq; illius Ciuitatis alacritate electus est. Hunc Paulus Tertius anno 1539. Pontif. VI. 14. Kal. Ianuarij; Comitijs septimò Romæ habitis, in gratiã eiusdem Regis; Cardinalem Presbyterum tt. S. Mariæ in Porticu creauit. Pro eodem postea Rege, cuius opera in Regni administratione vel maximè utebatur; Lutetiæ Parisiorum Gubernator

nator adfuit, quando Carolus Imperator, cum Henrico Angliæ Rege foedere iunctus, Galliam magno inuadens exercitu; multa oppida, terras, castraq; coepit; ferro, flammaq; vastauit, quo nuncio Parisinus populus excitatus, metuq; percussus, cū sermonibus vulgi circumferretur Cæsarem; vt Lutetiam depopularetur transfretare; summa vigilantia, ciuibus in fide retētis, urbem ab hostibus defendit, Regi intactam couseruauit. Verum pace inter eosdem Imperatorē, & Regem, in qua multum insudauit secuta; vna cum Lotharingiæ Cardinale, & alijs Regni Proceribus, eiusdem pacis inittä, obses datus est. Qui à Iulio Tertio è titulo, de quo supra, ad tt. S. Grisogoni translatus; sub Paulo I V. Pontif. Archiepiscopalem Ecclesiam Tolosanam administrandã suscepit. Moritur in Gallia an. Domini 1559. die Veneris 11. Kal. Ianuarij, dum comitia pro nouo deligendo Pont. Romæ in conclaue celebrantur, ibiq; sepelitur.

PIVS QVARTVS

PONT. MAX.

ANNO CHRISTI MDLIX.
SIGNVM PII QVARTI.

Si mei non fuerint dormitati, tunc immaculatus ero.

PIvs Papa Quartus, Ioānes Angelus antea vocatus, ex Medicea nobili, & antiqua familia Mediolani, inter Infubres anno Domini 1499. pridie Kalen. Aprilis Sanctissimo Paschatis die, natus; patrem habuit Bernardinum; matrem Cæciliam Sorbelloniam, mulierem honestissimam, nobilissimamq;. Adolefcēs
Ticini

Ticini, & Bononiæ; Philosophiæ primum, deinde verò legum studijs, sub Caroli Ruini V. I. consultissimi disciplina totum se addixit, vbi Doctoratus lauream consecutus, in patriam reuersus; non modò magnas controuersias inter Principes Ciuitatis exortas, cum illum communi consensu causæ Iudicæ constituisent; sapientissime dirimit: verum etiam sedatis, inter Franciscum Sfortiam Mediolani Ducem, & Io. Iacobum fratrem suum discordijs; pacem Ciuibus suis insperantibus restituit. Romam profectus anno Domini 1527. 8. Kal. Ianuarij, eadem circiter hora, & die primum ingressus est, quibus trigesimo tertio anno post Romanū Pontificatum obtinuit. A Clemente Septimo Summo Pont. non tam studio, & ope fratris Marchionis; quam præclaris virtutū suarum meritis; inter Protonotariorum (quos Participantes vocant) numerum adscitus est; deinde à Paulo Papa Tertio multis publicis muneribus cohonestatus; Asculanis primum; secundo Tyfernatibus in Umbria, tertio Parmensibus; post hos etiam Fanensi Ciuitati iuridicūdo præficitur; terq; Ecclesiastici exercitus Quæstor (Commissarium vocant) bis in Pannonia contra Turcas; in Germania semel; amplius limitum inter Ferrariensem Ducem, & nostram Bononiensem Rempub. terminandorum sapientissimus arbiter extitit, ac disceptator. Ex Anconitana præfectura; Archiepiscopus Epidaurensis, seu (quod nostris temporibus dicitur) Ragulinus creatus; Prolegationem Bononiensem sibi commissam, Legato Ioanne Card. Morono 1547. suscepit. Cæterum audita Petri Luisij Parmæ Ducis morte; collecta militum manu, eo aduolat, & vigili diligentia; & suis, & amicorū opibus, quos ibi habebat non paucos, adiutus; urbem valido factis firmatam præsidio, in Ecclesiæ Romanæ fide confirmauit. Idem Perusiæ, Umbriæq; Prolegatus designatus; quia fuerat de Repub. Christiana, & Sede Apostolica benemeritus; absens à Paulo Tertio anno 1549. Pont. XV. 6. Idus Aprilis, die Veneris in vltima Cardinalium creatione, Presbyter Card. S. Pudentianæ tt. Pastoris declaratus est; Qui indicto Octauio Farnesio

nesio Parmensiu Duci bello; Ecclesiasticarū copiarū Legatus à Julio Tertio præficitur; nec multò post à Cæsare Cassanenti Episcopatu ornatus; sub eodem, & Paulo Quarto Signaturæ gratiæ præfuit. Postremò tt. Pastoris relicto; S. Stephani in monte Coelio; mox S. Anastasię; vltimò S. Priscæ titulum nactus; mortuo Paulo Quarto, Rom. Pontifex, suffragijs quatuor, & quadraginta Cardinalium, qui comitijs interfuerant; hora inter septimam, & octauam eius noctis, quę diem Natalis Dominici consecuta est, ineunte anno salut. 1560. in Apostolica Sede fuit collocatus. Festo sequenti Epiphaniæ per manus Alexandri Farnesij S. R. E. Cardinaliū Diac. in Vrbe tūc præsentiiū primi, coronationis sumens insignia, PIVS Papa Quartus voluit nuncupari. Sedit Imperatoribus Ferdinando I. & Maximiliano II. electis annos 5. menses 11. dies 15.

Cardinales 52. viui, quando PIVS

Papa III. creatus est.

Episcopi Cardinales VI.

PAVLVS PAPA III.

- * Ioannes Bellaius Episcopus Card. Ostiensis, & Veliternus; Sacriq; Collegij Decanus.

CLEMENS VII.

Franciscus de Turnone Episcopus Cardinalis Sabinus.

PAVLVS III.

Rodolphus Pius Carpẽ. Episc. Card. Portuẽ. & S. Rufinæ.

LEO X.

Franciscus Pifanus Episcopus Card. Tusculanus.

PAVLVS III.

Federicus Cæsius Episcop. Card. Prænестinus.

Petrus Paciecus Episcop. Card. Albanus.

Præ-

Presbyteri Cardinales XXXIII.

CLEMENS. VII.

- * Claudius de Giuri tt. S. Agnetis in Agone S. R. E. Archipresbyter.

PAVLVS III.

Robertus de Lenoncourt, tt. S. Apollinaris.

Ioannes Moronus, tt. S. Mariæ Transtiberim.

Christophorus Madrucius, tt. S. Cæsarei in Palatio.

Georgius de Armeniaco, tt. S. Laurentij in Lucina.

- * Franciscus de Mendoza, tt. S. Eusebij.

Otho Truchses, tt. S. Sabine.

Bartholomæus de la Cueua, tt. S. Crucis in Hierusalem.

- * Henricus Portugallensis, tt. SS. 4. Coronatorum.

Fr. Ranutius Farnesius, tt. S. Angeli S. R. E. maior Pœnitentiarius.

- * Carolus de Lotharingia, tt. S. Cæcilie.

Io. Angelus Medices, tt. S. Priscę.

- * Carolus Borbonius, tt. S. Sixti.

Tiberius Crispus, tt. S. Agathe.

IVLIVS III.

Christophorus de Monte, tt. S. Praxedis.

Fulvius Corneus, tt. S. Bartholomæi in Insula.

- * Io. Michaël Sarracenus, tt. S. Anastasiæ.

Ioannes Riccius, tt. S. Vitalis.

Io. Andreas Mercurius, tt. S. Marcelli.

Iacobus Puteus, tt. S. Mariæ in Via.

Io. Bapt. Cicada, tt. S. Clementis.

PAVLVS IV.

Don Bernardinus Scotus, tt. S. Matthæi.

Diomedes Carafa, tt. S. Martini in Montibus.

Scipio

Scipio Rebiba S. Pudentianæ, tt. Pastoris.
Io. Suavius Reumanus, tt. S. Io. ante portam Latinam.
Io. Antonius Capisuccus, tt. S. Pancratij.

CLEMENS VII.

Hercules Gonzaga, tt. S. Mariæ nouæ.

PAVLVS IV.

Thadæus Gaddus, tt. S. Syluestri.

Laurentius Strotius, S. R. E. Presbyt. Card.

Io. Bertrandus, S. R. E. Presbyt. Card.

Fr. Michaël Ghislerius, tt. S. Mariæ super Mineruam.

Fr. Clemens Dolera, tt. S. Mariæ de Araccoli.

PAVLVS III.

Iacobus Sabellus, tt. S. Mariæ in Cosmedin.

Diaconi Cardinales XIII.

CLEMENS VII.

Odetus de Castillione S. Hadriani, S. R. E. Archidiac.

PAVLVS III.

Alexander Farnesius, S. Laurent. in Damaso S. Rom. Eccl.
Vicecancell.

Guido Ascanius Sfortia, S. Mariæ in via Lata, S. R. Eccl.
Camerarius.

Nicolaus Caëtanus, S. Eustachij.

Hippolytus Estensis, S. Mariæ in Aquiro.

Iulius de Ruere, S. Petri ad Vincula.

IVLIVS III.

Innocentius de Monte, S. Onuphrij.

Fr. Aloysius Cornelius, S. Theodori.

Ludouicus Lotharingus de Guisa, S. Thomæ in Parione.

Hieronymus Simoncellus SS. Cosmæ, & Damiani.

PAVLVS IV.

Fr. Carolus Carafa, SS. Viti, & Modesti.

Alfonus Carafa, S. Mariæ in Porticu.

Virellotius Vitellius, SS. Sergij, & Bacchi.

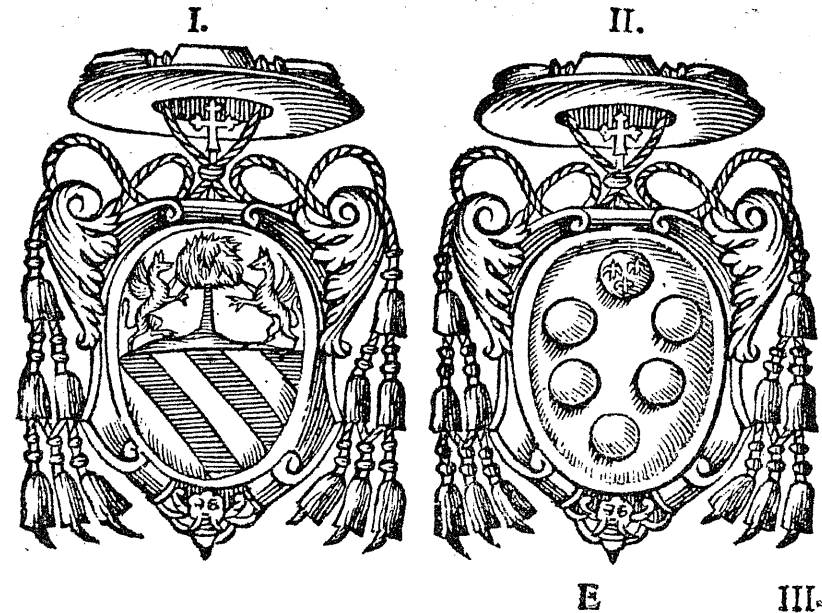
Prima

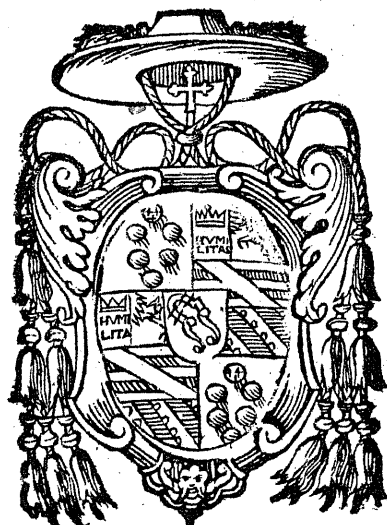
Prima creatio trium Cardinalium.

*Anno Domini MDLX. Pontificatus primo
die Mercurij, pridie Kal. Februarij Roma.*

*PIVS Papa IV. primò creauit Card.
tres, qui fuere.*

- 1 IOANNES Antonius Sorbellonius Mediolanensis Papæ
Frater patruelis Episcopus Fulginatensis Presb. Card.
tt. S. Georgij ad Velum aureum.
- 2 Ioannes Medices Florentinus Tuscus, Cosmi Florentiæ, &
Senarum, Magni postea Hetruriæ Ducis filius, Diac. Car.
S. Mariæ in Domnica.
- 3 Carolus Borromæus Mediolanensis Papæ ex sorore Nepos,
V.S. Referendarius, Diaconus Card. SS. Viti, & Modesti

Secunda creatio XV III. Cardinalium.

*Anno Domini MDLXI. die Mercurij 4. Kal.
Martij, Pontificatus secundo Roma.*

*PIVS Papa IV. secundo creauit octo, & decem
Cardinales, qui fuerunt.*

- 4 **F**. BERNARDVS Saluiatus Florentinus eques S. Ioannis Hierosolymitani, Almæ Urbis Prior, Episcopus Claromontanus, & S. Papuli, Presbyter Card. tt. S. Simconis absens.
- 5 Magister Fr. Hieronymus Seripandus Neapolitanus ordinis S. Augustini Eremit. olim eiusdē religionis Prior Generalis

neralis, Archiepiscopus Salernitanus, Presbyter Card. tt. S. Sufannæ.

- 6 Antonius Perenottus Granuelanus Burgundus Episcopus Atrebatensis, Presbyter Card. tt. S. Siluestri abiens.
- 7 Stanislaus Hofius Polonus Episcopus Varmien. Sedis Apostolicæ apud Ferdinandum I. Imperatorem electum Nuncius, Presb. Card. tt. S. Sabinæ, absens.
- 8 Petrus Franciscus Ferrerius Ciuis, & Episcopus Vercellensis Pedemontanus, Sedis Apostolicæ apud Rempub. Venetam Nuncius, Presbyter Card. tt. S. Cæsarei in Palatio, absens.
- 9 Ludouicus Simoneta Mediolanensis Episcopus Pisauriensis, Papæ Datarius, Presb. Card. tt. S. Ciriaci in Thermis.
- 10 Philibertus Naldius à Burdesia Gallus Episcopus Engolismensis, Caroli IX. Francorum Regis apud Sedem Apostolicam orator, Presbyter Card. tt. S. Sixti; mox S. Martini in Montibus.
- 11 Franciscus Paciecus de Toletto Hispanus, Diac. Card. S. Sufannæ, absens.
- 12 Aloysius Estensis Herculis Ferrariæ Ducis filius, electus Episcopus Ferrariensis, Diaconus Card. SS. Nerei, & Archillei, absens.
- 13 Ludouicus Madrucius Ciuis, & electus Episcopus Tridentinus Germanus. Imperij Princeps, Diaconus Card. Sancti Calixti.
- 14 Marcus Sitticus ex Comitibus Altempfij Germanus, Papæ sororis filius, Eques Militiæ S. Iacobi de spata, electus Episcopus Cassanensis, Diaconus Card. S. Angeli; post Basilicæ SS. duodecim Apostolorum.
- 15 Franciscus Gonzaga Mantuanus Protonotarius Apostolicus, Diaconus Card. S. Nicolai in carcere Tulliano.
- 16 Innicus Aualos de Aragonia Neapolitanus, Diac. Card. S. Luciæ in silice.
- 17 Alfonso Gesualdus Neapolitanus Protonot. Apostolicus,

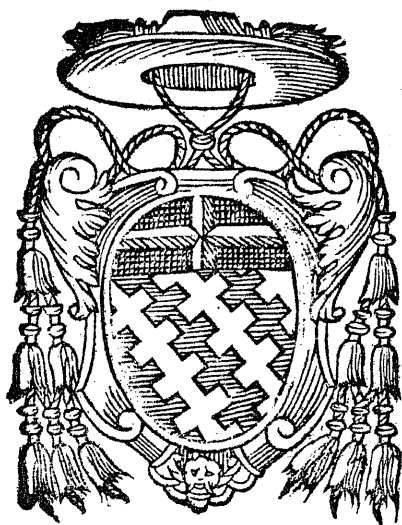
Pius Papa Quartus.

- Diaconus Cardinalis S. Cæciliæ.
 18 Io. Franciscus Gambarà Brixienfis Abbas S. Laurentij
 Cremonenfis dioceffis, Camerę Apostolicę Clericus Prę-
 fidens, Diac. Card. SS. Petri, & Marcellini.
 19 Marcus Antonius Amulius Venetus, eiuſdem Reip. apud
 Sedem Apoſtolicam orator, Diaconus Card. mox presb.
 tt. S. Marcelli.
 20 Bernardus Nauagerius Venetus Diaconus Card. S. Nico-
 lai inter Imagines.
 21 Hieronymus Austriacus de Corrigio Diaconus Card. S.
 Anaſtaſiæ.

IV.

V.

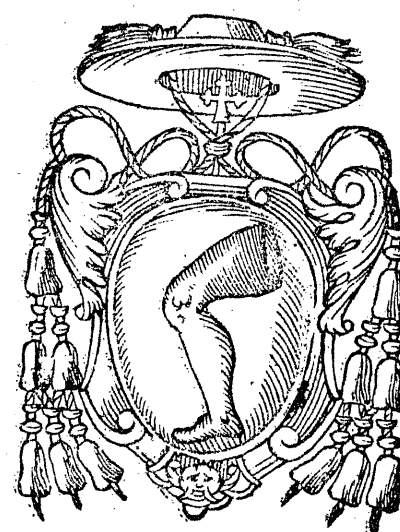
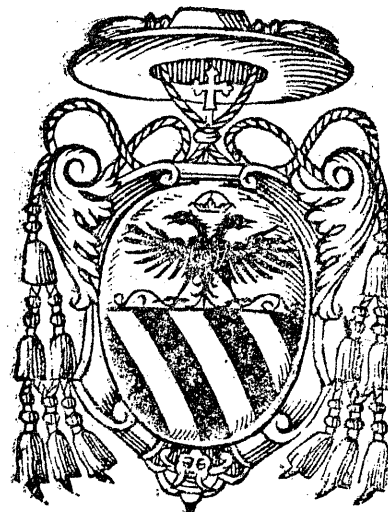

VI.

Pius Papa Quartus.

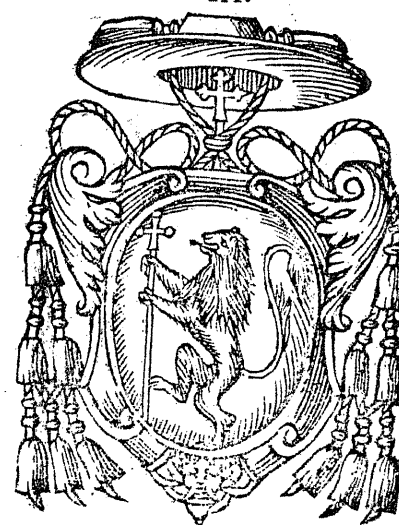
VI.

VII.

VIII.

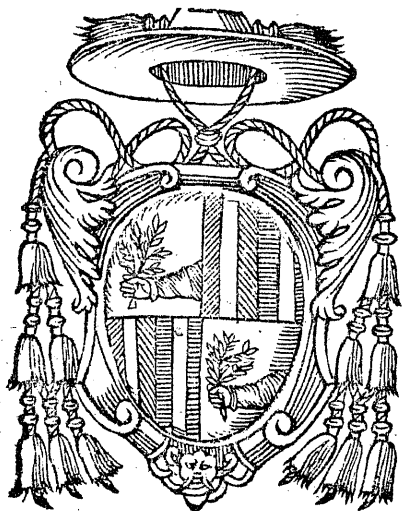
IX.

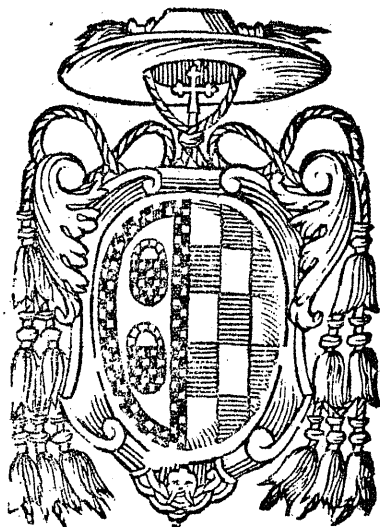
E 3

X.

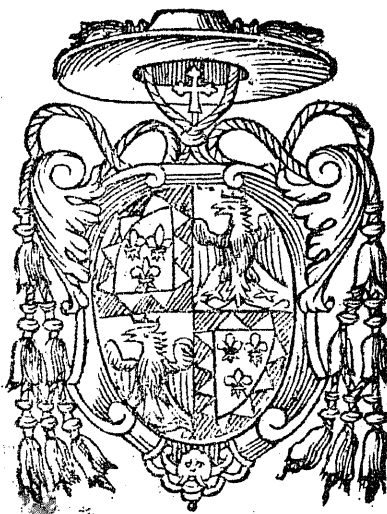
X.

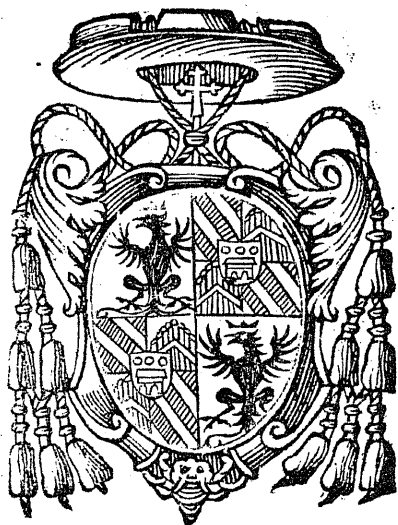
XI.

XII.

XIII.

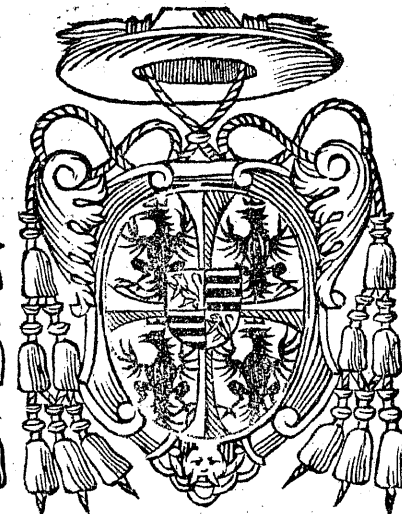

XIV.

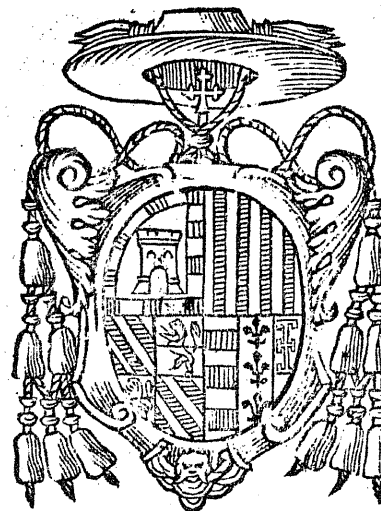
XIV.

XV.

XVI.

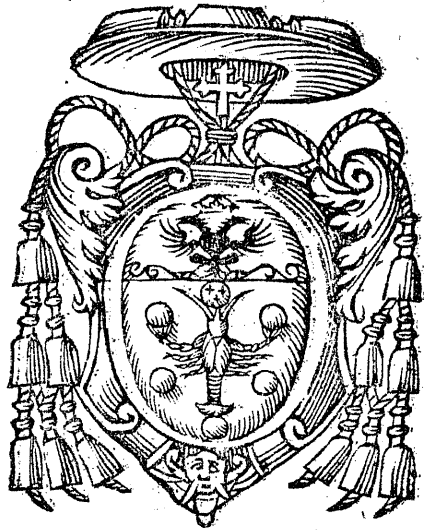
XVII.

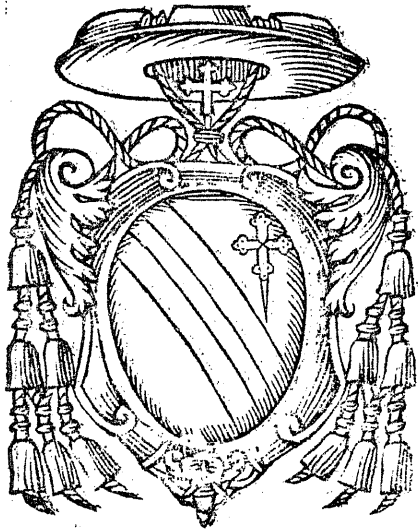
E 4

XVIII.

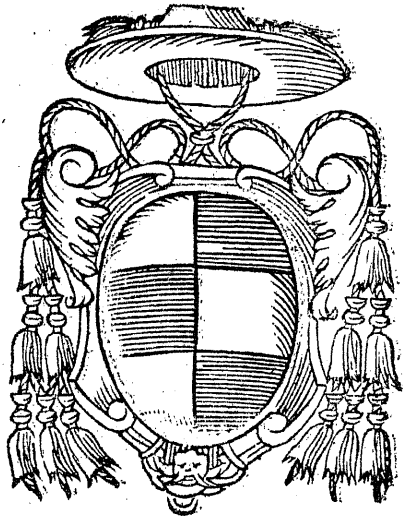
XVIII.

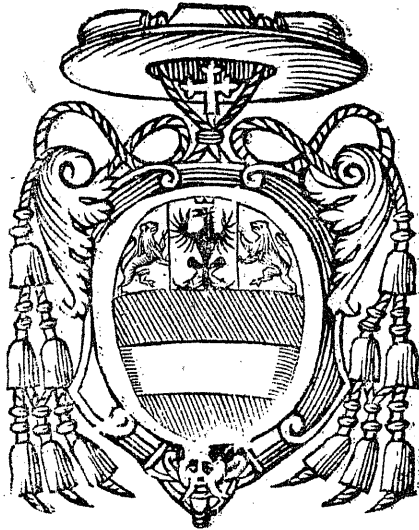
XX.

XIX.

XXI.

Tertia.

Tertia creatio duorum Cardinalium.

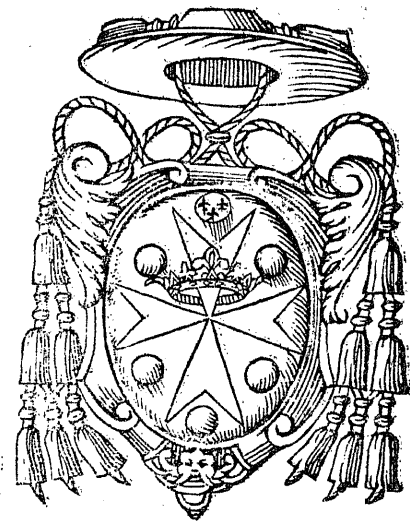
Anno Domini MDLXIII. die Mercurij,
 & Idus Ianuarij, Feste Epiphaniæ Domini,
 Pontificatus IV. Pius Papa IV.
 in Congreg. Gener. Romæ, tertio
 creavit duos Cardinales.
 ij fuere.

- 22 **F**EDERICVS Gonzaga Federici Mantuæ Ducis fili-
 us, Episcopus Mantuanus, Presbyt. Card. tt. S. Ma-
 riæ Nouæ, absens.
- 23 Ferdinandus Medices Cosmi Florentiæ, & Senarum, po-
 ptea Hetruriæ Magni Ducis filius, Diac. Card. tt. S. Ma-
 riæ in Domnica, absens.

XXII.

XXIII.

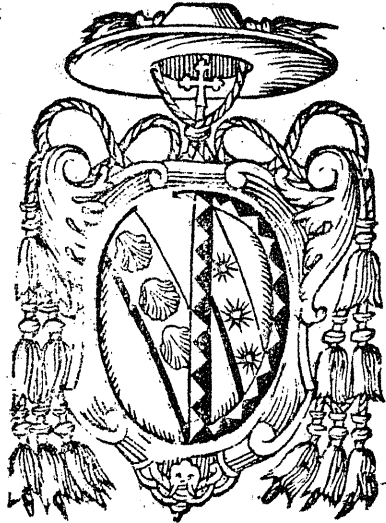
Quar-

*Quarta creatio XXIII. Cardinalium.**Anno Domini MDLXV. Pontificatus VI. die**Luna, 4. Idus Martij, Festo S. Gregorij**Papæ, in Congreg. Gener. Romæ.**Pivs Papa IV. quarto creavit 23. Cardinales, qui fuerunt.*

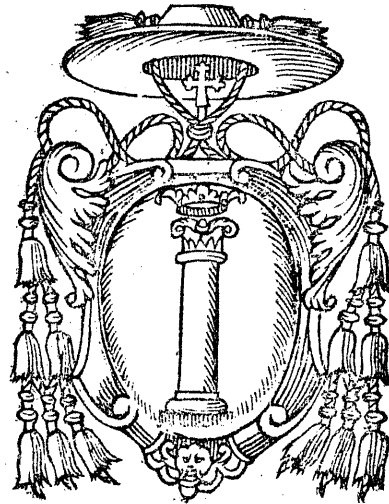
- 24 **A**NNIBAL Bozzutus Neapolitanus Archiepiscopus Auinionensis, Camera Apostolicæ Præfidentis Clericus, Presbyter Card. tt. S. Syluestri.
- 25 Marcus Antonius Columna Romanus Archiepisc. Tarentinus, Presbyter Cardin. Basilicæ Sanctorum duodecim Apostolorum.
- 26 Ptolemæus Gallius Nouocomensis, olim Episcopus Martorani; deinde Archiepiscopus Sypontinus, Papæ à secretis, Presbyter Card. tt. S. Theodori.
- 27 Angelus Nicolinius Florentinus Archiepiscopus Pifarū, Presbyter Card. tt. S. Calixti, absens.
- 28 Aloysius Pisanus Venetus Camera Apostolicæ Clericus Præfidentis, Episc. Parauinus, Presb. Card. S. R. E. absens.
- 29 Prosper Sanctacrucius Romanus Episcopus Chisamensis, Rotæ Auditor, Sedis Apostolicæ apud Carolum Nonum Gallorū Regem Nuncius, Presb. Card. S. R. Eccl. absens.
- 30 Antonius Crecchius Gallus Episcop. Ambianensis, Presbyter Card. S. R. E. absens.
- 31 Zacharias Delphinius Venetus Episcopus Pharenensis, Sedis Apostolicæ apud Ferdinandum I. Imperatorem electum Nuncius, Presbyter Card. tt. S. Mariæ in Aquiro, absens.
- 32 Io. Franciscus Commendonus Venetus Episcopus Zacynthi, & Cœphalonix, Sedis Apostolicæ Apud Sigismundum Poloniae Regem Nuncius, Presbyter Card. S. R. E. absens.

- 33 Marcus Antonius Boba Casalensis Montis Ferrati Episcopus Augustensis, Presbyter Card. S. R. E. absens.
- 34 Hugo Boncompagnus Bononiensis Episcopus Vestanus, Presbyter Card. tt. S. Sixti.
- 35 Alexander Sfortia de S. Flora Romanus Camerae Apost. Præfidentis Cler. Episc. Parmensis, Presby. Card. tt. S. Mariæ in Via.
- 36 Flavius Vrsinus Romanus Camerae Apostolicæ Generalis Auditor, Episcopus Muranen. Presbyter Card. tt. S. Io: ante portam Latinam.
- 37 Alexander Cribellius Mediolanensis Episcopus Gierontinensis, & Cariatensis, Nuncius ad Philippum II. Hispaniarum Regem, Presbiter Card. S. R. E. absens.
- 38 Carolus Vicecomes Mediolanensis Episcopus Albiuntimiliensis, Presbyter Card. tt. SS. Viti, & Modesti in macello martyrum.
- 39 Guido Ferrerius Ciuis, & Episcopus Vercellensis Pedemontanus, Sedis Apostolicæ apud Remp. Venetam Nuncius, Presbyter Card. tt. S. Euphemix, absens.
- 40 Simon Pasqua Genuensis Episcopus Lunensis, Presbyter Cardinalis tt. S. Sabinæ.
- 41 Franciscus Abundius Castillionæus Mediolanensis Episcopus Bobiensis, Presbyter Card. S. R. E. absens.
- 42 Benedictus Lomellinus Genuensis Camerae Apostolicæ Præfidentis Clericus, Presbyter Card. tt. S. Mariæ in Aquiro.
- 43 Franciscus Alciatus Mediolanensis electus Claremontanus; mox Ariësis; post Ciuitarësis Episc. Papæ Datarius, Diac. Card. S. M. in porticu; mox S. Lucix in septifolio.
- 44 Guilielmus Sirlletus Stilenis Calaber Prot. Apost. de numero participantū, Diac. Card. S. Laur. in pane, & perna.
- 45 Gabriel Palæotus Bononiensis Rotæ Auditor, Diaconus Card. SS. Nerei, & Archilei.
- 46 Franciscus Crassius Mediolanensis Prot. Apost. Bononix Guber. Diac. Card. S. R. E. absens.

XXIV.

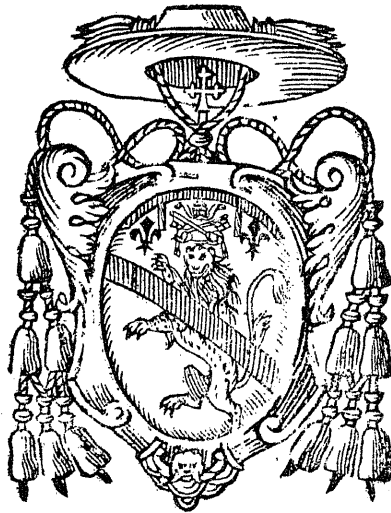
XXV.

XXVI.

XXVII.

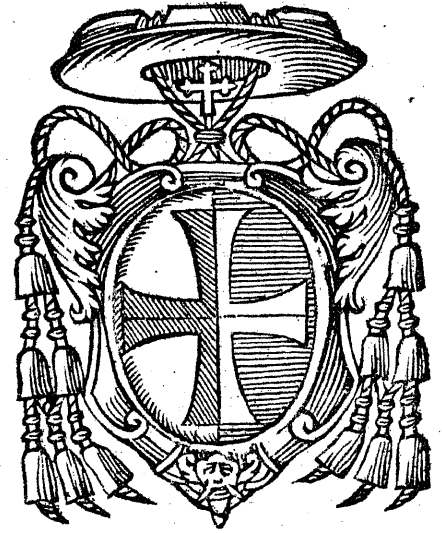

XXVIII.

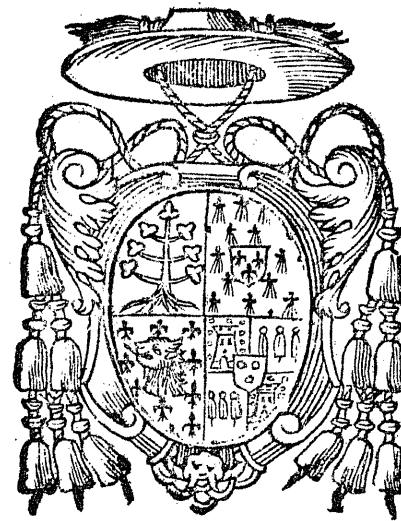
XXVIII.

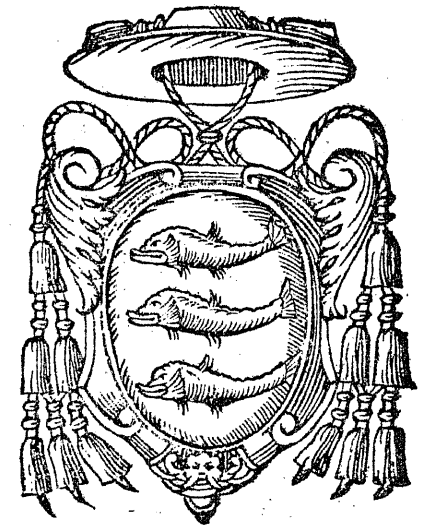
XXIX.

XXX.

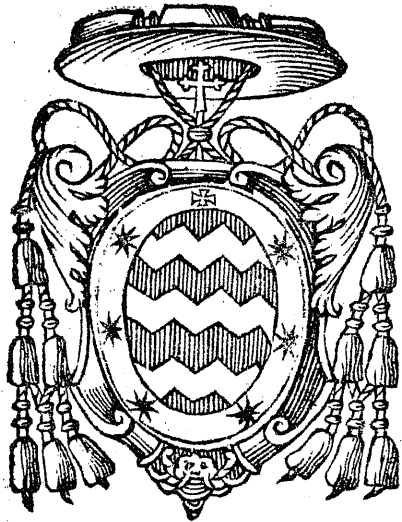

XXXI.

XXXII.

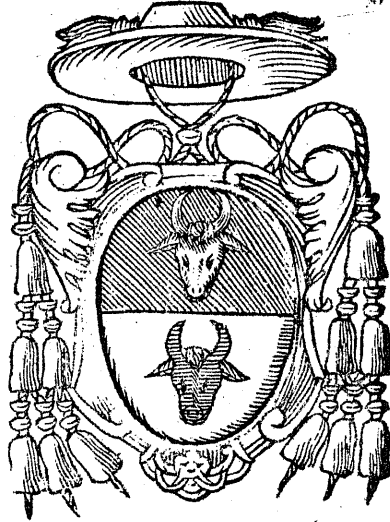
XXXII.

XXXIV.

XXXIII.

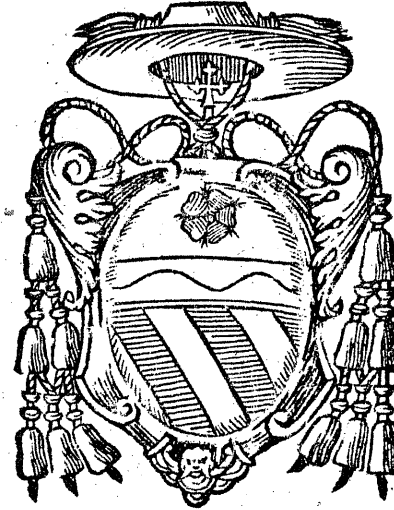

XXXV.

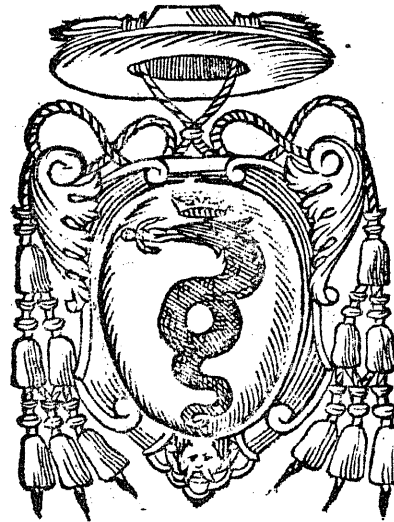

XXXVI.

XXXVI.

XXXVIII.

XXXVII.

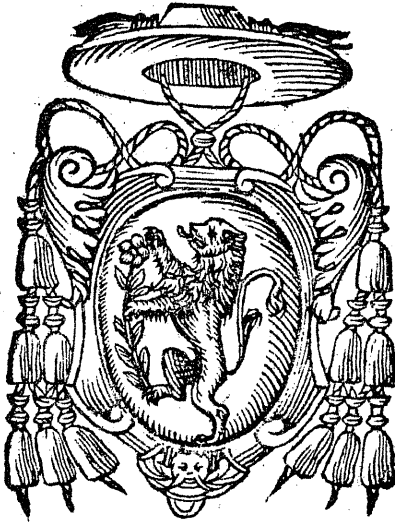

XXXIX.

XL.

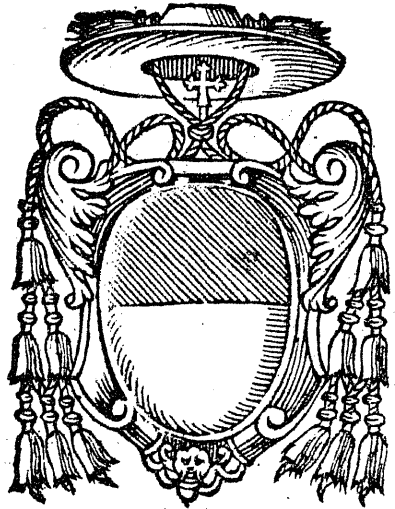
XL.

XLI.

XLII.

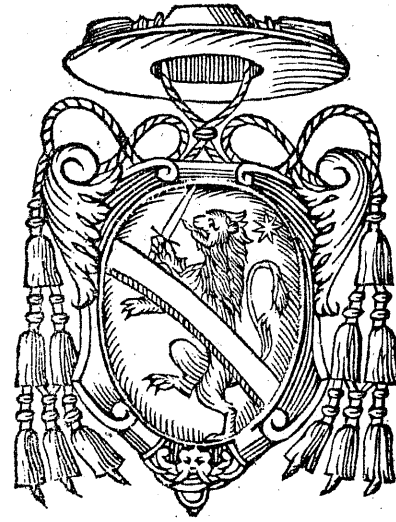

XLIII.

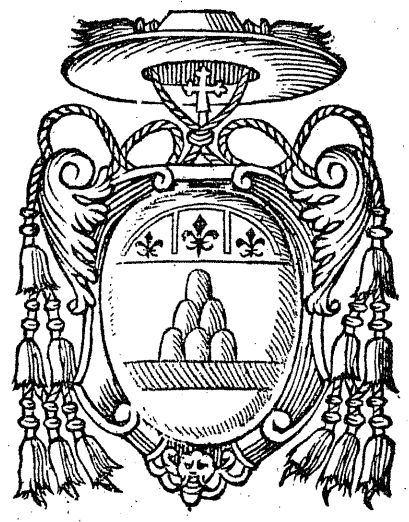

XLIV.

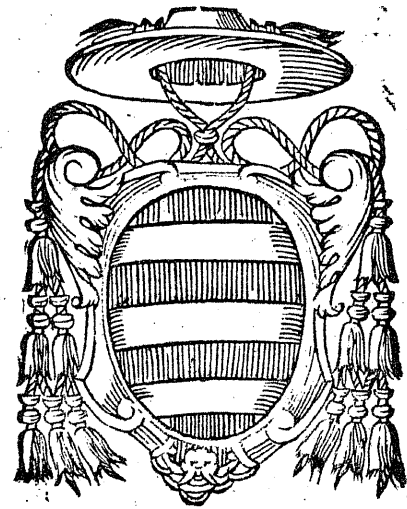
XLIV.

XLV.

XLVI.

Pivs Papa I V. quatuor ordinationibus Mensibus, Ianuario, Februariò, & Martio factis, sex, & quadraginta Cardinales creauit, Presbyteros videlicet nouem, & viginti, & Diaconos septemdecim.

Alexander Farnesius Episcopus Card. Tusculanus S. R. E. Vicecancellarius sub Pio Papa IV.

Cardinales 28. mortui sub Pio Papa IV. inter quos unus sacra purpura priuatus.

1 Ioannes Bellaius.	17 Rodolphus Carpenfis.
2 Petrus Paciecus.	18 Guido Ascanius Sfortia.
3 Claudius de Giuri.	19 Christophorus Montius.
4 Diomedes Carafa.	20 Federicus Cæsius.
5 Ioannes Bertrandus.	21 Federicus Gonzaga.
6 Io. Andreas Mercurius.	22 Bernardus Nauagerius.
7 Robertus Lenoncourt.	23 Alphonfus Carafa.
8 Carolus Carafa.	24 Simon Pasqua.
9 Tadæus Gaddius.	25 Annibal Bozzutus.
10 Franciscus Turnonius.	26 Ranutius Farnesius.
11 Bartholomæus Cueva.	27 Carolus Viceco mes.
12 Ioannes Medices.	
13 Hercules Gonzaga.	
14 Hieronymus Seripandus.	
15 Iacobus Puteus.	
16 Odettus Colignius Castil-	
lionius dignitate priuatus.	

*Pij Papa Quarti obitus
Comitia.*

28 Franciscus Gonzaga Sede vacante.

I.

IOANNES Bellaius Gallofrancus; nobili, ac illustri natus propagine; cum adhuc adolefceret, iuniores annos omnibus quidem disciplinis; cum primis tamen poeticae (vt videre est ex ipsius carminibus, quæ circunferuntur) in Parisiensi Academia

demia commisit, quam postea ipse cum Guilielmo Budæo viris doctis affatim destitutam; à Francisco I. Gallorum Rege, apud quem & ipse, & Budæus magnæ erant auctoritatis; accersitis, stipendioq; donatis vndequaue insignis literaturæ viris, erigendam curauit. Iste cum multa munera in Regis Aula obiuisset, Parisiensis Episcopus, ob mortem Francisci dū Ponthier electus est; anno verò 1533. cum Clemens VII. Catherinam Mediceam Laurentij iuniores filiam Henrico eiusdem Francisci Regis secundogenito in matrimonium collocasset; Massiliæ, vbi Pontifex, & Rex Gallus conuenerant pulcherrimam hac de re latino sermone habuit orationem, dum solennes ibi nuptiæ, regali pompa celebrarentur. Episcopatum item Semouicensium idem Ioannes rexit, obeunte Ioanne de Langiaco, sub quo Monaci S. Martialis facti sunt Canonici. Apud Paulum III. orator pro eodem Rege Romæ existens, à Pontifice, ipsius Francisci gratia, Cardinalium Comitij secundo habitis anno Domini 1535. 12. Kal. Iunij, Presbyter Cardinalis tt. S. Vitalis; mox tt. S. Cæcilie; post tt. S. Hadriani, cuius Ecclesiam restaurauit; postremò S. Chrysogoni factus est. Hic, cum Carolus, postea Cardinalis, Ioannis Petri Cardinalis Carafæ Nepos, S. Ioannis Hierosolymitani habitum à Paulo III. anno Domini 1548. accepit; Crucem eidem Sūmo Pontifici in hac ceremonia ministravit. Sub Iulio III. Ecclesiam Parisiensem Eustatio Bellaio renunciauit, & ex Presbytero tt. Sancti Chrysogoni factus Episcop. Card. Albanus; ex Albano ad Portuensē Ecclesiam translatus, Burdegalensem Archiepiscopatum administravit. Inter cæteros, fratrem habuit Guilielmum Dominum de Langè, olim Taurini pro Francisco Gallorum Rege Governatorem, & Renatum Episcopum Cenomansensem, quo vita functo; ipse Ioannes eandem Ecclesiam postea moderatus est. Ioanne Petro Cardinale Carafa Episcopo Ostiense, & Collegij Decano ad Pontificatum assumpto, antiquioribus à curia absentibus Ludouico Borbonio Episc. Prænestino, & Francisco de Turnone Episcopo Sabino Cardinalibus;

bus; cum Summus Pontifex voluisset eum esse sacri Collegij Decanum, qui decedente priori Decano, Principem locū inter degentes Romę Cardinales obtineret; aut ex causa publica, & per Pontificem extra Curiam destinatus abesset; efficitur Episcopus Cardinalis Ostiensis, & Veliternus, sacriq; Senatus Princeps. Moritur Romę in hortis suis in Quirinali, die Veneris, 14. Kalen. Martij, hora 5. anno salutis 1560. Pont. I. ætatis LXVIII. sepultus in Ecclesia Sanctissimę Trinitatis in Monte Pincio.

II.

PETRVS Paciecus Hispanus, ex nobilissimo sanguine Vilenę (scilicet Marchionum) ortus; ex Pampilonensi electus Episcopus Gienensis, Conc. Tridenti sub Paulo III. celebrato, interfuit. Hunc Carolus V. Imperator tanti fecit; vt, cum idem Summus Pontifex anno 1544. præter cæteros Gasparem de Aualos, Franciscum de Mendoza, & Bartholomeum de Cueva Card. Hispanos creasset, quod eundem promoveret tunc renuisset, pro quo idem Carolus, etiam atq; etiam infiterat; purpura per certū tempus noluit eos indui, nec aliud dignitatis delatę in signe gestare; donec Petrus & ipse anno sequenti, Pontificatus XII. 17. Kal. Ianuarij, in eorundem purpuratorum Patrum numerū, altera creatione adscriptus est. Hoc idem Francisco Pacieco; postea Pij Quarti Cardinali accidisse, scribunt nonnulli: sed eos hallucinari crediderim. Cum regni Neapolitani pro Cæsare Vicarius nobilitati inuisus, multis apud eundem Cæsarem accusaretur; hac de causa Petrus mittitur Neapolim ab Imperatore cum amplissima potestate, vt rē cognoscat, multa emendet, & Magistratuum voluntates certis legibus cohibeat. Hic à Iulio Tertio, cum nondum titulū habuisset; S. Balbinę accepit, sub quo; cum Petro Toletto bellū Senensē demandatū esset, Petrus Neapoli Prorex mansit, donec Toletus rediret, quo vita functo, ibidem per biennium moras egit. Ex Gienensī, postea Episcopus Saguntinus renūcia-

tus;

tus; natis inter Pontificem, & Philippum Hispaniarum Regē quibusdam dissensionibus; cum magna polleret auctoritate, nullum officium, quod ad pacem componendam idoneum censeret prætermisit. Ex Presbytero, ad Episcopatum Albanensem translatus, Paulo Quarto mortuo; parū abfuit, quin Pont. Summus à Patribus declararetur. Electo tandem Pio Quarto, eodem sedente, obiit Romę anno salutis 1560. Pontificatus Primo, pridie Nonas Februarij, hora septima noctis sequentis, dum sexagesimum annū ætatis ageret. Corpus eius in Tēplo D. Marię de Aracoeli collocatum; in Hispaniam transfertur, sepeliturq; in Ecclesia Monialiū S. Clarę oppidi de la Puebla Montis Albani nuncupati, quod Illustrissimę familię suę iurisdictioni subest, cuius Monasterium pro 32. sacris Virginibus ibidem alendis, à Ioanne Pacieco anno salutis 1522. fuerat ædificatum, ipsaq; Ecclesia à Petro Cardinale regijs (propè dixerim) sumptibus, in cuius maiori sacello, sepulchrum sibi, & Comitibus dicti Castri erexit, extructa est, & quadringentis frumenti modijs, & mille quadringentis aureis coronatis quotannis, certis quibusdā legibus splendidè dotata existit, inter quas hæc; vt perpetuò Monialis vna ante sacrosanctum, venerabile, atq; augustissimū Eucharistię Sacramentū orationi instet.

III.

EXIMIAE laudes, clara scilicet generis nobilitas, acerrima ingenij vis, diuinaq; quædam mentis acies ad omnia quamuis ardua, & implicata expedienda, atque ad foelicem exitum perducenda, nomen Claudij de Giuri à Longo-tuico Gallosequani commédant. Is Philippi Sciabotti, pro Frāncisco Francorum Rege Regni eiusdem (sic eum vocant) Amiralij, Annæ Decars Epif. Card. Lexouiesis de Giuri à Sanctissimo Domino Clemente VIII. sacra purpura donati ex sororibus Auunculus; Episcopus Lingoniensis, & Par Gallię, Mafsilię anno Sal. 1533. septimo Idus Nouembris à summo Pontifice Clemente VII. qui eo venerat; quia cum Francisco Christianissi-

mo amicitiam inerat; ut Catherinæ Medicæ, quæ Henrico Regis filio nupsit, solennes dapes celebraret; à summo, inquit, Pontifice cum alijs tribus creatus est Presbyter Cardinalis tituli S. Agnetis in Agone. Pictaviensis postea Episcopus. electus; cum qua disciplina populos sibi commissos formare contenderet; eius ipse præclarum specimen; vita & moribus exprimeret; officio pervigilis Pastoris impigre obito; Ecclesiam illam Ioanni Dumoncourt administrandam commisit; Paulo postea III. Pontifice, Ambianis Episcopus datus, ob mortem Caroli Cardinalis Matiscouensis; & demum sub Iulio III. Marcello II. & Paulo IV. Pontificibus, Primas inter Presbyteros S. R. E. Card. tenuit. Cum ergo summa pietate, ac religione multos in terris populos rexisset, & dignus Deo videretur, qui æterna consolatione in Coelis cum Sanctis regnaret, in supremum illud beatorum mentium domicilium, ut piè credendum est, aduolauit octuagénarius Musséy in Gallia quinto Idus Augusti, anno Sal. 1560. Pij IV. Pont. I. in sepulchro conditur apud Lingonium in Cathedrali.

IV.

DIOMEDES Carafa Italus Neapolitanus Pauli IV. consanguineus, qui; tum ob singulares egregiæ indolis doctes; tum ob Ciuiliū rerum cognitionem; ut nihil esset in vsu Romanæ curiæ, quod scientiam suam effugeret; Episcopus Arianensis electus; ab eodem Pontifice in II. septem Cardinal. promotione Romæ anno 1555. Pont. I. 13. Kal. Ianuarij habita, Presbyter Cardinalis SS. Syluestri, & Martini tituli Equitij, aliàs S. Martini in Montibus creatus est. Cuius; si, non dicam, omnes virtutes enumerare; sed percurrere velimus; maris arenas facilius dinumeremus. Hoc satis fuerit lectori; ex ipsius elogio, quod inferius ponemus, tamquam ex vngue Leonem, multas virtutes cognoscere; nobis quidem satis erit tantum ipsius tituli Ecclesiam ab eodem reparatam; à Paulo vero IV. in eius gratiam ad antiquum stationum (sic vocant,) honorem

norem restitutam fuisse dixerimus; in cuius ædibus è vita decessit pridie Idus Augusti anno salutis 1560. Pont. I. sepultus ibidem in monumento, quod sibi viuens posuit, vbi cum ipsius effigie; præter quæ sequuntur elogia lapidi insculpta, ad animi quoque sui, in gloriæ cupiditate frænanda, moderationem demonstrandam; Stateram, quam præter domestica, pro stemmate, cum inscriptione; *Moderata durans*. gessit, apponendam curauit. Ceterum, mortuo eodem Paulo IV. cum à populo Romano, omnes statuæ, insignia, vmbonesque; Carafæ familiæ vbique locorum in alma Vrbe posita dissipata essent; hoc vnum tantum Diomedis monumentum intactum, populus; ut benignè ipsis Cardinalis mentem, atque animi moderatam compositionem, & ipse contestaretur, reliquit.

Diomedis Carafæ Cardinalis Arianensis Tumulus.

*Cum pietas, cum vera fides, cum conscia recti
Mens cum Religio, cura, timorq; Dei.
Cælestem possint animis promittere vitam;
Hanc superos inter nunc Diomedes habet.*

Obijt anno Domini 1560. die 12. Augusti. Vixit annos 68.
Menses 8. dies 5.

D. O. M.

Diomedis Carafæ Presbyter. Card. Arianensis tit. huius Ecclesiæ, viro moribus virtute, doctrina, ac sanctimonia excolto, sacrarum adiū restauratori religiosissimo, qui hoc templum deformatum in meliorem faciem; quam dudum fuerat reduxit. Fratres Carmelitarum ex Elisei schola oriundi, ob instauratam sui Cœnobij partem infimo horrore contiguam, necnon ob facta detrimenta, quæ illis ex testamento

donavit, ad nominis perpetuitatē, ad integritatis, & honoris, virtutisq; fidem, eius Illustrium Carafæ, & Vrsina familia insignia, & hunc insculptum lapidem, plurimis effusis lacrymis, constituerunt; atq; ; ut inde posteri Carmelita, dum agnouerint, quam de Instituto Carmelitico optimus ille pater fuerit benemeritus, non obliuiscantur, qua debent; debent autē singula (ita loquuntur) septimana Missam funebrem, & quotannis pridie Idus Augusti, supremi illius diei exequias repetere, ac iterare. 1561. die 14. Octobris.

V.

IOANNES Bertrandus Tolosanus Gallus, vir paruus quidē corpore: sed magnus virtute; in Parisiensi (quod vocant) Parlamento veritatus; primo Episcopus Cōmingæ, & Archiepiscopus Senonensis, Ludouico Borbonio Card. Senonēsi vita functo, anno salutis 1557. & Galliarum Primas factus est, atq; in gratiam Ducis Guisij, qui in Italiam; superatis alpium iugis, ab Henrico Secundo Gallorū Rege missus; in Pauli I V. subsidium, pro Palliano bello copias decem millium peditum, & duorum millium equitum Francorum adduxit; eodem anno Idibus Martij, dum esset Regni Franciæ sigillorum Custos; creatus est Presbyter S. R. E. Card. In Italiam postea veniens; quia absens sacram purpurā acceperat; Comitij, quibus Pius Quartus renunciatus est Pontifex Summus, interfuit; à quo titulum S. Priscæ accepit, vnusq; ipse inter octo eiusdem ordinis Patres integritate, & iustitia insignes, qui Urbis Gubernatori (quem vocant) & Fiscii procuratori, in causa Caroli Cardinalis Carafæ assisterēt, fuit ab eodem Pontifice deputatus. Qui postea Venetijs in Galliam rediens; pridie Nonas Decembris anno salutis 1560. Pōtificatus primo; moritur sepeliturq; sub organo in Ecclesia S. Stephani ad Augustinianos, vbi ipsius monumentum, cum hoc elogio extat, quod reliqua ipsius præclara facinora lectori aperiet.

D.O.M.

D.

O.

M.

Ioanni Bertrando Tolosano, Senonēsi Archiepiscopo, Card. Primario illis optimis, & maximis duobus Gallia Regibus Francisco Primo, & Henrico Secundo carissimo; magistratus, & honores amplissimos, quos soli excellentiss. I. C. consequi possunt in patria, cū Etāq; Gallia honorificè adepto; in Germaniam Legato; in Sabaudia Prorege missus; tandemq; Procancellario factus; Cancellario etiam designato; cum Romam Pont. Maximi deligendi causa profectus; in Galliam Pio Quarto Pont. creato rediret, senio iam confecto; Venetijs morbo pridie Nonas Decembris oppresso. Iacob. Faber Tolosanus Casadei Abbas libellorum supplicum Regius Magister, summus amicus, & Bosthedonius Nepos M. P. quousq; hæredes pro tāti viri dignitate rescien. curabunt. M. distante E. Palmelio Auditore suo anno 1560.

VI.

IOANNES Andreas Mercurius Meffanensis; non quidem, vt Ioannes (de quo supra) corpore: sed sanguinis nobilitate paruus; eruditione verò, atq; cum primis singulari epistolarum rectè componendarum, ac grafice scribendarum ratione, magnus, qui; quasi alter Demosthenes; studio, & industria, quæ sibi natura bona fortunæ (quæ vocant) non dederat, comparauit; vt rectè dici de hoc possit, quod Valerius de illo. Alterum Ioannem Andream matrem; alterum industriā enixam fuisse. Is cum è patria; nata inter se, & quendam Tabellionem, sub quo literas exarabat contentione; Romam versus decessisset, ad Ioannem Mariam de Monte S. Sabini, tunc Sipontinum Archiepiscopum diuertit, qui hominis ingenium perscrutatus; non modo eo vsus est in conscribendis Epistolis, dum esset Archiepiscopus, & postea Cardinalis: verum etiam, & in pertractandis quibusuis grauissimis ipsius negotijs, in quibus (erat. n. rerum gerendarum gnauus, & innata virtute animi conspi-

conspicuus) cum apud omnes omnia sibi, ex voto feliciter cōtingerent, gratiam Montani consecutus; meruit, ipso cedente, & apud Summum Pōtificem pro eodem instante, à Paulo Tertio Sipont. Eccles. administrationē acciperet, quo Paulo vita functo, in eiusq; locum suffecto eodemmet Cardinale Montano Iulio Tertio nuncupato, Ioannes Andreas Messanensis Archiepiscopus; mox anno 1551. 13. Kal. Ianuarij S. R. E. Presbyt. Card. tt. S. Barbaræ; post tt. S. Cyriaci ab eodem Pont. renunciatus est, qui cum præfaga quadam polleret prudentia, (vt dictum est) tanti semper fuit apud eundem Iulium Tertium; vt nulla res esset, quam non Pontifex, de eius consilio perageret. Sub Paulo Quarto, ex S. Cyriaci, ad tt. SS. Quirici, & Iulitæ ascendens, anno salutis 1561. Pij Quarti Pont. II. ætatis quinquagesimo, 4. Nonas Februarij, die Dominico, noctis hora tertia, Romæ in Apostolico palatio diem suum clausit, sepeliturq; in D. Marcelli. Inter innumera, quæ eius vitam cohonestant facinora; hoc præ cæteris insigne memoriæ proditum est, quod ante obitum; vt suam erga pauperes, quibus se in Coelis fenerari non ignorabat; ostenderet charitatē, octuaginta millia aureorum ipsis distribuenda, testamento ferunt reliquisse.

VII.

ROBERTVS Lucemburgensis de Lenoncourt Gallus, nobilissimo natus sanguine, vir literarum cognitione, morum grauitate, vitæq; sanctimonia insignis; ex Priore (quem vocant) Charitatis, post Aegydiū Lucemburgensem; Episc. Catalaunensis electus est. Non dicam innumeras eius virtutes; patientiam, humanitatem, grauitatem, animi moderationem, & cæteras dotes, quas in bono Episcopo Doctor ille gentium requirit; vt iure meritò Iob patientia; humanitate Aegydiū Abbatem; grauitate Agabitum Pontificem; ac postremò præ cæteris, insigni animi moderatione, atque doctrina Augustinos, Basilios, Hieronymos adæquasse communi omnium confessione diceretur. Quis verò possit egregia in eius mune-

muneris administratione facta, non dicam complecti scribendo: sed percensere numerādo? Profectò quanti ea faceret Paulus Tertius, non obscurè significauit, quando eum in sexta Cardinalium electione anno 1538. 13. Kal. Ianuarij absentē Presbyterum Card. tt. S. Anastasiæ; mox tt. S. Apolinaris creauit; qui postea ad Romanam Curiam profectus; ex Presbytero electus Episcopus Sabinus; Philippo de Lenocourt ipfius ex fratre Nepoti, qui à Sixto Quinto postea, vt huius de Sede Apostolica tam benemeriti memoriam interpolaret, factus est Sæctæ Rom. Eccl. Card. Catalaunensem Ecclesiam renunciauit; quod ipse defuncto Ioanne Cardinale de Lotharingia, Metensem Episcopatum à Iulio Tertio moderandum accepisset, in quo administrando, tam benignè, tam modestè, tamquæ prudenter se habuit; vt boni Roberti nomen sit consecutus, & de ipso Meteses; vt de integerrimo, ac maximè pio Præsule, vsq; nunc, & sentiant, & colloquantur; qui rectè etiam administratis Cathedralibus Ecclesijs Arelatensi, & Belluacensi, necnon post mortem Antonij Card. de Medon Metropolitana Tolosana; sanctissime vt vixerat moritur in Ciuitate Metensi anno salutis 1561. Pont. II. 4. Nonas Februarij, sepeliturq; in sacello, quod in Eccl. Maiori idem sibi construxerat, ac dotarat.

VIII.

CAROLVS Carafa Io. Alfonfi Montorij Comitiss; inter Neapolitanos, sanguinis nobilitate longè Principis, nec non Pauli Papæ IIII. fratris filius natus est anno Sal. 1517. 4. Kal. Aprilis. Adoleuit is in familia Pompei Cardin. Columnæ; hoc mortuo, inter familiares Petri Aloysij Farnesij Ducis Castri adscitus est; deinde sub Marchione Vuastij in bello Pedemontano; tum sub Octauiio Farnesio Duce, in bello Sueuiæ, ac Germaniæ, meruit, militari insignitus dignitate pugnare; sed orta (vt fit) inter ipsum, & equitem quendam Hispanum, de familia Mânrica, de milite captiuo Ducis Albæ contentione; cum in Italiam rediret, Caroli V. Imperatoris man-

dato-

dato, ob id Tridenti detinetur per aliquot Menses: sed liber se transtulit ad exercitum Galli Regis, & sub Petro Strocio in Bello Hetrusco militauit. Romam reuersus habitū Militarem S. Ioannis Hierosolymitani, de manu Pauli III. 3. idus Octobris sumens; Bailuius Neapolitanus eiusdem Militiæ, Io. Petri Card. Patruī rogatu, factus; nunquam hanc (quam vocant) Commendam pacificè (quia eandem Magnus Equitum Magister Fr. Georgio Adurno contulerat) possedit. Hunc idem Patruus ad Pontificatum assumptus, & Paulus III. dictus, anno 1555. VII. Idus Iunij, Cardinalem Diaconum SS. Viti, & Modesti in macello Martyrum, totius rerum summæ præpositum, Legatum etiam Bononiensem, & Cancellarię Regentem declarauit; Legatus de latere postea in Galliam ad Henricum II. bis missus; vt nisi pacem inter ipsum, & Philippum II. Hispaniæ Regem componere posset; ad opem saltem pro Palliano bello Pontifici ferendam; etiam, atq; etiã adhortaretur; ab eodem non solum auxilium decem millium peditum, & duorum miliū equitum obtinuit; sed etiam ditissimum Episcopatum Conuennarum. In Italia è Gallis reuersus; à Patruo Legatus de latere ad omnes Christianæ Reipub. Principes, & ad singula quę declinaret loca designatus; Venetias; vbi nobilitatis priuilegio donatus fuit, petijt; vt Rempub. illam contra Hispanos armaret; Sequenti porrò anno, pace inter Pontificem, & Albæ Ducem composita; in Belgas ad eundem Philippum Regem, pro pace inter hunc, & Henricum Galliæ Regem, vel inducijs componendis, & domesticis de Ducatu Palliano negotijs tractandis mittitur; in quo munere obeundo secum habuit Hugonem Boncompagnum, qui à Pio V. Cardinalis creatus; Pontifex tandem maximus Gregorius XIII. dictus, euasit, & Benedictum Lomellinum ab eodem Pio III. S. R. E. Cardinalem creatum. Cum postea Romam reuertisset, atq; ipse, & alij Nepotes apud Pontificem male audiissent; Pontifex conuocato Patrum conuentu, in eos vehementi oratione inuectus; reliquos Nepotes dignitatibus priuatos, in sua Castella; Carolum verò

verò à rerum cura, & Bononiensi legatione reuocatum; Vrbe exactum apud Lanuuium dimittit. Instante verò summi Pontificis morte; Romam veniens, in gratiam recipitur, atq; à semiuuio benedicitur. Mortuo Pontifice conclaue ingreditur, ibiq; eo potissimum, & Alfonso Carafa suffragantibus, Pius Papa III. Pontifex denunciatur, quo mandante 7. Idus Iunij 1560. quo die, quinto anno ante Carolus fuerat sacra purpura indutus; ipse, & Alfonso ad Consistorium profecti; Ioannes item Caroli frater Alifanus Comes, cū Leonardo Cardine, in Hadriani molem coniecti sunt, qui præter vnum Alfonso, cū quo paulo mitius actum est; rei capitis, ac læsę Maiestatis damnati sunt. Carolus in primis omnibus honoribus, ac dignitatibus priuatus; cum hoc à præpotentis Dei dextra commissorum vitæ antea scelerum, pœnas sibi datas, animo ferret libentis; expiata conscientia, atq; in criminum veniam fuit ad Deum suspirijs, ac lacrymis; strangulatus; antea vitam, pacifica morte aliqua ex parte correxit. reliqui in Turris Nonæ carcere, capitali supplicio damnati; publicè ad Pontem Aelium expositi; & paulo post ad damnatorum sepulchra mandati; Romano populo (vt verbis aliorum vtar) maximè memorabile spectaculum præbuerunt. Cardinalis corpus in Aede publica S. Mariæ Transpontinæ sepulchro datum; mox ab eius familiaribus, ad S. Marię super Mineruam translatum, in familiæ sacello D. Thomæ Aquinati sacro conditum est. Horum causa iterum, sedente Pio V. cognita, agitataq; iure medio; Carolus, ac reliqui in secreto Patrum Consistorio, eiusdem Summi Pontificis sententia pristinae dignitati sunt restituti.

IX.

THADAEI Gaddij Aloysij filij Hetrusci Florentini, Nicolai Clementis PP. VII. Diaconi Cardinalis S. Theodori Nepotis ea fuit legū scientia, & Doctoratus laureæ gloria; vt non multum sit illi. ad nomen illustrandum, de alienis studijs accersendū; quam Pontificij, & Cæsariani iuris scientiam

tiam comitantur singularis prudentia, rerum vsus, & ad publicas, ac magnas res tractandas in primis aptum ingenium, & ad omnia magna à natura constitutum; vt virum præstantiorem, pluribusuè, aut maioribus animi bonis, magis ornatum vix illa sæcula habuerint neminem. Ex Archiepiscopo is Consentino, à Paulo IV. anno sal. 1557. Idibus Martij, in 3. 10. Cardinalium creatione Presbyter Cardinalis tt. S. Syluestri in Campo martio renunciatur. Fuit hic Castrum Riani Dominus, quod postea; ipso vita functo, Petrus Donatus Cæsius, Episcopus Narniensis S. R. E. Pij V. Pont. Cardinalis, pretio septuaginta millium nummorum ab hæredibus emit. Obijt Thadæus Cardinalis in ea Italiae regione, quæ Mari Hadriatico contermina, Apulia nominatur in Abbatia S. Leonardi Ordinis militum S. Mariæ de Pruscia Theutonicorum, quæ ipsi; dum viuebat, commendabatur, die Lunæ 11. Kal. Ianuarij anno 1561. Pont. II. ex profluuiio ventris, vomitus, & pituita. Corpus, ibi depositum; Florentiam postea translatum in Ecclesia S. Mariæ nouellæ Ordinis prædicatorum in pulcherrimo suæ familiæ sacello sepelitur, vbi hoc Epitaphium.

Thadæo Gaddio Aloysij filio S. R. E. Presbytero Card. quem ob eximias eius virtutes Pontifices maximi, cæteriq; Principes mirifice dilexerunt, maximosq; illi honores habuerunt. Nicolaus Gaddius fratri patrueli amantissimo, beneuolentiæ causa hoc sepulchrū statuit, anno 1577. Vixit annos XXXXI. Menses XI. Obijt 1561. 11. Kal. Ianuarij.

X.

FRANCISCUS de Turnone Gallus Lugdunensis nobilissimus Gallia Regum affinis, ob singulares; præsertim, quæ in Christiano Præsule requiruntur, virtutes; post Franciscum de Budè, concedente Summo Pontifice, necnon Francisco I. Rege, Bituricensis Archiepiscopus electus est, quæ dignitas illi ad maiores aditum patefecit; nam in eiusdem Regis gratiam, Bononiae absens à Clemente Septimo, qui eò venerat, coro-

coro-

coronandi Caroli V. Imperatoris causa, anno 1530. 14. Kal. Aprilis, Presbyter Card. tt. SS. Marcellini, & Petri creatur. cuius opera; & ante, & post adeptam dignitatem (erat. n præstantis ingenij, singularis prudentiæ, eximioq; rerum forensium vsu præditus) idem Franciscus Rex, & eius successores, ita vsi sunt; vt totius Gallia summa apud ipsum constituta videretur. Omitto Legationes apud Clementem VII. Paulum III. & Paulum IV. Summos Pontifices; ad Carolum V. Imperatorem, in diuersas Orbis partes; ad alios Principes, innumeras, quas; si narrem, dies me deficiet. Pietatis verò, religionisq; studium, quis vnquam, vt par est; & copia verborum, & sententiarum pondere queat; non dicam apertè demonstrare: sed sub obscurius adumbrare? Profecò; vt cætera prætermittam, illud mihi insigne facinus; nulla ratione tacendum videtur; cum enim esset Lugduni; Alfonso Salmeronem, & Paschasium Broeth Patres Societ. Iesu, qui cum ex Ibernica, quo à Pontifice Paulo III. Nunciij Apostolici missi fuerant, reuerterentur; quod vigente bello inter Gallos, & Hispanos, exploratores falso habiti essent, in vincula fuerant coniecti; non modò carcere liberavit; perhumaniter in domum suam suscepit; verbis amplissimis exornauit: sed etiam Societati in Gallijs Collegium erexit. O Heroem omni sæculorum memoria dignissimum. meritò, te viuo, respub. Christiana floruit; meritò te Iulius Pontifex, ex Presbytero SS. Marcellini, & Petri, Episcopum Sabinum creatum; Archiepiscopum Lugdunensem, cedente Hippolyto Estense Cardinale Ferrariense elegit; meritò te Pius IV. ex Episcopo Sabinense, Episcopum Cardin. Ostiensem, & Viternum, Collegijq; Decanum ob mortem Cardinalis Bellaij, denunciavit. Hic tandem à Catherina matre, & Francisco II. filio Regibus, ad Regni consultationem; & vt vnus ex ipsius, & Caroli postea Noni Regis, ex tutoribus, quos vocant, esset, qui summo viri ingenio, atq; admirabili consiliorum prudentia, & diuina (propè dixerim) rerum Ciuiliū, ac forensium administratione, gaudere, ac frui, desiderabāt; in Galliam ac-

cessi-

cerfitus, itineribus defatigatus, & curarum molestijs pressus, annisq; 79. grauis, ibi moritur mense Aprilis anno sal. 1562. Pont. III. Turnoniq; in Cathedrali sepelitur. Ferunt, cum aliquando è Gallia in Italiam maritimo itinere pergeret; ipsius nauem velocissimè maria fulcantem à perexiguo pisciculo, Remora dicto, retentam fuisse, huncq; captum illi demonstratum fuisse; quo viso, ille intellexit, quanta esset humanæ naturæ fragilitas, ac miseria, quam res perexigua, facillimo negotio ab incepto cursu faceret desistere. Francisci Cardinalis laudes in Oratione Ioannis Pellisonis Condricensis, & Iacobi Cardinalis Sadoleti Epistolarum lib. 6. lectori, quia multæ, relinquimus videndas.

XI.

BARTHOLOMÆVS de la Cueva Hispanus, Illustrissimi Alburquerque Ducis, primariæ, inter Hispanos nobilitatis viri, filius natus anno 1499. 9. Kal. Septēbris; cum multorum patrum laudes, quorum pietas, & prudentia in Christiana repub. gerenda enituit æmulatus; virtute, & ingenio Sedi Apostolicæ summo vsui, ac decori in patria fuisset; à Paulo III. in decima 13. Cardinalium creatione, 14. Kal. Ianuarij anno 1544. Presbyter Cardinalis tit. S. Matthæi pronunciatus; Cordubensem Ecclesiam Cathedralem regendam suscepit, in qua administratione; Dioecesi lustrata; moribus emendatis; collapsa Ecclesiæ disciplina erecta; pijs locis ædificatis; egentium inopia subleuata, in omnibus, quæ sunt Pastoralis numeris explicandis ita ipsius religio, pietas, liberalitas, prudentia, industria enituit; vt Philippus Hispaniarū Rex, cuius ingenij opera ipse, vt Carolus V. pater in maximis rebus, ad Regnorum gubernationem vsi fuerant antea, eundem post Ferdinandum Tolezanum Albæ Ducem, qui Neapolitanam Ciuitatem, ditioneinq; Prorege cum summa omnium rerum potestate gubernare, elegerit. Ibi Caroli V. Imperatoris vita functi funus amplum ipse faciendum curauit; Fr. Hieronymo Seripando

Ordin.

Ord. Eremitani S. Augustini Archiepiscopo Salernitano, qui postea à Pio IV. Cardinalitia dignitate donatus fuit, in Cæsaris laudem orante. Sed, vt omissa singulari huius scientiarum cognitione, aliquid de ipsius religione, liberalitate, ac erga pauperes charitate dicamus; sciendum est, Bartholomæum; cum Archihospitalis Incurabiliū S. Iacobi in Augusta de Vrbe Protector esset; viuentem multum illi profuisse; moriturum verò, maximam pecuniæ summam legasse, & vt in eadem Vrbe opus insigne, stultorum. s. Hospitale erigeretur, auctorem fuisse. Accedunt præterea, quæ Bartholomæi virtutes non mediocriter exornant, ipsius monumenta pietatis, quæ in Ecclesia S. Crucis in Hierusalem; cuius titulū, post S. Bartholomei in Insula optauerat, extant. Qui Arelatensis, per obitū Cardinalis de Lenocourt vacantis; mox Sipontini Archiepiscopatus administrator electus; quæ ipsius virtus in alijs rebus gerendis clara extitit, in ijs Ecclesijs moderandis longè magis enituisse; cum ætate. n. crescebat pietas, religio, animi moderatio, ac prudentia; ni subita morbi vi oppressus Romæ pridie Kal. Iulij in ortu Solis, anno salutis 1562. Pōt. III. vitā cum morte, quinimò mortem cum vera vita commutasset. Eius corpus in Ecclesia S. Iacobi nationis Hispanæ sepultum est, vbi in ipsius Templi aditu extat lapis æneis literis insculptus, cum hoc epitaphio.

D. O. M.

Bartholomæus Cueva ab Illustriss. Ducibus de Alburquerque ortus, S. Crucis in Hierusalem Presbyter Cardinalis, hunc locum sibi ad ipsa Templi limina operauit.

Dominus propitius esto mihi peccatori. Vixit annos 62. Mens. 10. dies 6. Obijt anno salutis 1562. pridie Kal. Iulij.

XII.

IOANNES ex Serenissima, & semper clara ortus familia Medicea præclaris gestis, & multis viris; toga, & armis insignibus, & victorijs ornata, quæ diuersas olim Græciæ Ciuitates;

G

tes;

tes; nunc autem Hetruriam feliciter moderatur; Cosmū Florentiæ, & Senarum Ducem, & Eleonoram Toletanam parêtes habuit, in cuius gratiam; præterquam quod ingenio ipse valeret, & in iuuenili admodum ætate constitutus, præclarissimarū virtutum suarum rutilantes radios emitteret, quæ magnum virum euasurū prædicebant; à Pio IV. Pont. Maximo, item Mediceo, anno Domini 1560. pridie Kal. Februarij, Diac. Card. S. Mariæ in Domnica creatus; Cardinalitium Pileum Florentiæ, præsentibus Guidone Ascanio Sfortia Camerario, & Ludouico Lotharingo de Guisa S.R.E. Cardinalibus, qui; vt Cosmū viferent, eò venerant; accepit, à quo etiam electus Archiepiscopus Pisarum, cedente Scipione Rebibia Presbytero Card. tt. S. Matthæi, ipsam Ecclesiam, de venia Pontificis Archiepiscopo Ragusino; donec sibi per ætatem eam liceret administrare, commendauit; cum verò, propter Tyrrheni litoris aërem infectum, quò se contulerat; vt cum parentibus, Senarum statū viferet, vel ex portione aquæ in cuiusdā rustici tegete apud Cāpiliam inuentæ; dum æstum, & sitim expellere tentat, in morbum mortale incidisset; moritur Pisis anno salutis 1562. ætatis nouemdecim 12. Kal. Decembris, die Veneris. Corpus illius Florentiam delatum; in sacrario Ecclesiæ S. Laurentij, quā maiores sui ædificarant, sepultum est; vbi, & ipsius, & Garciae fratris, & Mariæ epitaphium, quod sequitur, videre est.

Maria Saluiata Cosmi Medicis Florentia, & Senarum Ducis Mater; & Ioannes S. R. E. Cardinalis; vna cum Garcia fratre, ambo mirifica indolis adulescentes, & eiusdem Cosmi filij hic ad iēpus quiescunt.

In Cardinalis funerē 7. Kal. Decembris in festo S. Catherinæ eiusdem anni, in eadem D. Laurentij Aede celebrato; Petrus Victorius Orator egregius latinam habuit orationem, quæ est inter ipsius epistolas, & orationes, quam si quis legat; non poterit in egregij adulescentis laudes non venire.

HER-

XIII.

HERCULES Gonzaga Italus Mantuanus, Francisci clarissimi Mantuæ Marchionis, necnon Isabellæ Estensis filius, natus est anno Domini 1505. 10. Kal. Decemb. die Sabbathi, hora 6. post meridiem. Is Bononiæ Philosophiæ, ac Theologiæ studijs operam dedit, & adhuc iuuenis (nondum enim secundum, & vigesimum annum attigerat) Ecclesiā Mantuanam administrandam suscepit, quam; & si iuuenili ætate; tamen senili maturitate felicissimè rexit, ac de nouo redintegratam restaurauit, cuius præclaram administrationē cum audiuisset Clemens Septimus, anno 1527. 5. Nonas Maij, die Veneris; eum in amplissimum Cardinalium Collegium cooptauit, fecitq; Diaconum Cardinalem S. Mariæ nouæ. Is interfuit cum sapientissimis viris in conuentu Parmæ habito, qui pro liberatione Sūmi Pontificis, à militibus nefarij Borbonij Ducis in Hadriani mole obsessi, deliberabant. Cum verò eiusdē Clementis apud Carolum Quintum Legatum ageret, eundem Carolum Bononiā, vbi aureum Imperij Diadema de manu Pontificis susceperat; Genuam vsq; comitatus est. Anno 1540. mortuo Federico I. Mantuæ Ciuiratis Duce; Ducatus, & filiorum defuncti tutor relictus; eum Statum, ac Nepotes sibi commissos, prudenter annis sexdecim gubernauit, cuius administratio nis modum accepit à Iacobo Cardinale Sadoleto, conscripta epistola, quæ in lib 15. epistolarum extat, in qua multa Sadoletus de Herculis virtutibus, qui sub Paulo Quarto Presbyter tt. S. Mariæ nouæ, & Archiepiscopus Tirafonenlis factus; ipso Pontifice vita functo, dum Comitata Romæ, pro successore deligendo, haberentur; parum absuit, quin Summus Pontifex eligeretur, quo anno. s. 1559. & sequētibus duobus; cum in Gallia Cisalpina rerum omnium annonæ caritas esset exorta; Hercules; vt erat pius, & in pauperes liberalis, quinquaginta milia aureorum, in ipforum inopia subleuāda erogauit. Episcopus etiam Fanensis administrator declaratus, quā Eccl. F. Pe-

tro Bertano Ord. Prædic. postea S. R. E. Card. renunciauit. Legationis Campaniæ anno 1561. munus obiuit. Demum à Pio Quarto successore, qui Synodū vniuersalem in Tridentina Ciuitate iterum conuocarat; primus Legatorum, & Præsidentū pro sancta Sede Apostolica, cum Fr. Hieronymo Seripando Neapolitano, & Stanislao Hosio Polono S. R. E. Cardinalib. quibus non multo post Pontifex Iacobum Simonetam, & Marcum Sitticum Alkempium fororis filium Cardinales ab ipso creatos, Legatos adiunxit; illuc missus, 15. Kal. Februarij anno 1562. quo die indictum fuerat Concilium, Oratoribus Principum, & Patribus, qui eo loci conuenerant; elegantissimam habuit orationem, qua eos; prout fidei necessitas urgebat, ad Concilium ritè incundum adhortabatur, ibi tandem febre correptus anno 1563. 6. Nonas Martij, die Mercurij, hora noctis sequentis 4. ætatis 58. sanctissimè, vt vixerat, moritur; scripto antea (quod vocant) testamento, quo sex millia aureorum Mōti Pietatis, cui antea septè millia dederat, quatuor millia patrib. Societatis Iesu, & viginti quinque millia familiaribus distribuenda legauit, cuius corpus Mantuam delatum, in Sacrario S. Petri sepelitur, affixo in marmore sequenti elogio. Orauit in ipsius funere Bernardinus Perciuallus I. C. sua ætate clarissimus.

Herculis Gonzaga Cardinalis, & Episcopi Mantuani magni cōsiliij, magnæq; prudentiæ viri, dum sacro Concilio Tridentino Præsides vna functi, cadauer.

Hic vir, vt verbis Sadoleti vtat, in maxima nobilitate mansuetudinem; in amplissimis, domesticisq; copijs modestum earum vsū; in corruptis temporum moribus æquitatem, temperantiam, moderationemq; animi præstitit, & exhibuit semper.

HIERO.

XIV.

HIERONYMVS Seripandus Italus Neapolitanus nobilis, patrem habuit Io. Ferdinādum; matrè verò Isabellam Galeottam. Adolescens adhuc Ordini Eremitarum Sācti Augustini se adscripsit, vbi omnium disciplinarum; præsertim sacrarum literarum, & linguarum latinæ, hebraicæ, græcæ, caldaicæ; cognitioni, ac studio; his omnibus adiuncta morum integritate, vitæq; sanctimonia, operam dedit. Romam postea cum venisset; apud Egidium, tunc religionis Generalè Priorem; deinde S. R. E. Cardinalem, à secretis fuit; & mox totius Religionis Cancellarius. Bononiæ in Philosophiam, ac Theologiā incubuit, vbi suscepta Doctoratus laurea; in priuato fratrum studio Lector, ac Magister euasit. Omitto eius in sacra Theologia excellentiam, & in Dominico verbo prædicando vehementiam, ob quas singulares virtutes, mortuo fratre Ioā. Antonio Theatino, Ordinis Magistro, Paulus Papa III. Generalem hunc ipsius Ordinis Vicarium Comitij, quæ futura erāt, denunciat, quæ Comititia, cum habita essent Neapoli an. 1539. 8. Kal. Iunij; in his Prior Generalis declaratus est, cui etiā ob eximias dotes annis 1543. & 1547. in Comitij Romæ, & Recineti tunc celebratis, bis per quadriennium idem officiū prorogatum est. Anno 1551. cum in paraliticū morbum ob exantlatos labores incidisset, & Bononiæ, quo conuenerant Patres; interesse non possēt; literis, & nuncio eo munere se abdicauit, cuius abdicationis causas, quas in illis Comitij Aurelius Rocca recitauit, apud Signiæ Episcopum in ipsius Ord. Eremitani chronico, videre est. Quietè igitur, atq; vero otio vacās; oblatum sibi à Carolo V. Romanorum Imperatore Aquilanū Episcopatum, constanter recusauit, apud quem postea, cum in Belgas Neapolitanæ Ciuitatis esset Orator; Salernitanum Archiepiscopatum, ob mortem Aloysij de Torres vacantem suscipere; ipso Carolo V. instante, coactus est, in cuius Imperatoris defuncti laudes Neapoli, dum ibi anno 1559. solēnes exe-

G 3

qui-

quæ celebrarentur; Bartholomæo Cardinale de la Cueva Ciuitatis Prorege mandante, elegantissimam habuit orationem italicè, quam postea latinè compositam posteritati reliquit. Hieronymus Romam à Pio IV. vocatus anno Domini 1561. Pont. II. 4. Kal. Martij, die Mercurij, Presbyter Card. tt. Sanctæ Sufannæ; & paulò post sacri ecumenici Concilij Tridentini ab ipso iterum indicti, vna cum Cardinalibus, de quibus supra, pro Sedè Apostolica Præsident, & Apostolicus de latere Legatus creatur, cui Cõcilio antea sub Paulo Tertio an. 1546. Tridenti, Bononiæq; anno sequenti, quo translatum illud fuerat; dum Prior Eremitarum esset, interfuerat. Ibi pestifera febre correptus, anno 1563. 16. Kal. Aprilis, die Martis, hora 23. dimidiata, dum annum ætatis septuagesimum, & ultra ageret; animã egit, cuius corpus in D. Marci Templo apud eiusdem Ordinis Fratres depositũ, cum elogio, de quo infra; translatum postea Neapolim, in D. Iacobi de Carbonaria Eremitani Ordinis, Templo conditum est.

Hieronymo Seripando Cardinale Concilij Tridentini Legato, Christophorus Patavinus Sodalitij Eremit. Magister P. Vix. annos LXX. Mens. 5. dies 11.

*Si quis honos Tumuli, quantum Sol lampade lustrat,
Terrarum, Cæliq; tuum est Seripande sepulchrum.*

Hieronymus doctè, & eleganter Cõmentaria in omnes Diui Pauli, & septem Canonicas Epistolas; Expositionè in Quadragesimalia Euangelia; Quæstiones aduersus nostri temporis hæreses; De hominis iustificatione; De peccato originali; Orationes; Sermones; & diuersarum materiarum prædicabilium libros nonnullos conscripsit, quæ opera Neapolis apud Patres Eremitanos in Bibliotheca S. Ioannis de Carbonaria ab ipso extracta, & libris scientiarum omnium, & impressis, & manuscriptis referta, extare affirmat Episcopus Signius in Ordinis

nis, Eremitani chronico, ex quo huius laudes, à Hieronymo Garimberto, & ex epistola Hieronymi Rosselli ad Philippum Secundum Hispaniarum Regem scripta, quæ lib. 3. epistolarum Principum extat, quibus poterit delibare.

XV.

IACOBVS Puteus Gallonarbonensis nobilis Niciensis, ortus anno Dom. 1497. 5. Idus Februarij, die Mercurij, vbi sapere cœpit; legum studio, ita se dedit; vt paruo temporis interuallo I. V. Doctorum sui temporis longè Princeps extiterit. Hic post multa officia, priuatosq; honores in Romana curia apud quosdam Cardinales; præsertim apud Petrum Acoltum Cardinalè Anconitanum, cuius diu Auditor fuerat, honorificè susceptos, à Paulo Tertio Auditor Rotæ delectus; munus idem per quindecim annos obiuit, maxima sui cum laude; donec à Iulio Tertio, cui ante Põtificatum, amica necessitudine se adiunxerat. Ex Rotæ Decano Archiepiscopus Barenfis electus est, eiusq; opera in rebus perarduis, & difficillimis Pontificatus negotijs vltus est, quæ omnia cum sacra Pontifex purpura digna videret; anno Domini 1551. 13. Kal. Ianuarij; Iacobum creatum Presbyterum tt. S. Simeonis, ad Cardinalatus fastigium euexit; & vna cum Io. Baptista Cicada tt. S. Clementis Card. ad reuendendas, & recidendas bonorum Ecclesiasticorum alienationes, contra formam constitutionis, olim fœlicis record. Pauli Papæ II. factas, & anno 1554. ad liberanda bona emphyteotica, census, & canones quarumcunq; Ecclesiarum, & piorum locorum in Dominio S. R. E. existentium, deputatus est. Sub Paulo IV. ad titulum S. Mariæ in via translatus; Signaturæ, modo Gratia, modo Iustitiæ ab eodem Pont. & successore præficitur, qui etiam mortuo Pontifice parum defuit; quin Pontifex summus declararetur. Sub Pio Quarto Protectiones Regni Poloniæ; item Ordinis Militaris S. Ioan. Hierosolymitani, & Religionis Carmelitanæ suscepit; ad sacrosanctamq; Tridentinam Synodum Legatus, & Præsident pro

Sede Apostolica, in Hieronymi Seripandi Cardinalis mortui loco designatus; dum itineri se accingit, subita aurium reuerberatione oppressus; Rome anno 1563. 6. Kal. Maij, die Lunæ moritur, & in Ecclesia S. Mariæ super Mineruam sepultus est, ubi in paui méto ante Altaris Maioris gradus in lapide marmoreo sequens elogium cęlatum legitur.

D. O. M.

Iacobo Puteo Nicienſi S. R. E. Presbytero Card. præcipuo, ac integerrimo viro, qui summã I. V. scientiam, ita, cū summa probitate coniunxit; ut vnus Reipub. constituenda, disciplinaq; veteris reuocanda præcipuus auctor, vobis bonorum expeteretur. Vixit ann. LXVIII. Mens. 2. dies 13. Obijt 6. Kal. May. 1563. Antonius Puteus Archiepiscopus Barensis Nepos posuit.

Qui copiosius Cardinalis Putei descriptas virtutes requirit; Francisci Scantij I. C. Mediolanensis laudationem in ipsius funere habitam legat.

XVI.

QUID modo dicam de Odetto sanguine quidem maxime nobili: sed factis, ac rebus gestis summe ignobili? non. n. video, cur malè gesta veritati debeant anteponi; quandoquidem elogia hæc nostra sunt quędam specula, quibus homines; non modo eorum, quorum laudes insinuamus, virtutes debent imitari; sed etiam vitia detestari. Odettus igitur Collinius de Castillione Gallofrancus nobilissimus natus est anno salutis 1523. Kal. Februarij, die Dominico, Patrem habuit Mareſcallum Castillioneum; matrem verò, sororem Annei Memorantij Magni equitum Magistri Gallię Regis; fratres Gasparem ordinis S. Michaelis equitē Dynastam Regni, & Andelottum Collinios Primarię nobilitatis viros, præcipuosq; Hugonotarum fautores. Is post Carolum de Villers; quia

quia erat vir multiplicis doctrinæ; peritia admirabilis; industria, & ingenio singularis; & cum primis ad omnia quęq; munia; præsertim verò ad populos ritè cõstituendos, maxime idoneus; Ecclesiã Bellouacensem, summo Pont. ac Francisco I. Rege deferētib. administravit, factus Ciuitatis Comes, & Par Fracię, qui eodem Rege petente, à Clemente VII. Massilię, quò vt solennibus Henrici Regis filij, & Catherinæ Medicę Laurentij filię; inter quos matrimonium fuerat contractum, nuptijs interesse venerat, cum alijs tribus in Purpuratorum Patrum numerum adscriptus anno 1533. 7. Idus Nouembris, die veneris Diaconus Cardinalis SS. Sergij, & Bacchi; postea à Iulio III. S. Hadriani, creatus; Archiepisc. Tolosanus electus est. Hic, vt erat ingenio temerario; fratribus suis, & Ludouico Borbonio Condensi Principi; Antonij Vendosmi Nauarrę Regis fratre adhæsit, qui ab Henrici Regis infausta morte, Francisci II. & Caroli IX. Regum puerili ætate abutentes; quia ægreferant Guisiorum remis, qui Regis tutores erant, & Consiliarij; totam Regni nauim impelli, atq; secunda eorum voluntate, tanquam suauis Zephyro spirante, felici cursu vehi, perturbandæ; necnon etiam, auitæ religionis mutandæ auidi; nefariè Catholica loca rapinis agitare; incendijs minuere; cędibus, & cladibus, multorum internicione euertere labefactare cœperunt, & idem anno 1562. Hugonotarum labe maculatus, cum illorum protector factus esset; sacram purpuram (proh summū scelus) despiciens, ac Principis secularis nomen sumens, Comes Bellouacensis, communi consensu, voluit appellari: quã re Pius IV. audita; literis sæpè de errore monere; de Archidiaconatus Ecclesiastici dignitate hortari; atq; vt tandem resipisceret, orare, cuius literas, cū; non minus, quam Fidem orthodoxam ille negligeret; Pontifex anno 1563. Pridie Kal. Aprilis, die Mercurij, secreto Patrum consistorio Romę coacto, Cardinalitia dignitate, Bellouacensi, S. R. E. Archidiaconatu, & alijs Sacerdotijs priuatum; censurarum Ecclesiasticarum vinculis innodatum; atq; hereticum declarauit, quibus intellectis Odetus;

tus; purpuram sacram, quam antea dimiserat, iterum suscipit, atq; illo habitu in contemptu Ecclesiæ Apostolicæ (facinus indignum) uxorem duxit. Verum Pij V. diligentia factum est, ut non modo habitum dimiserit, atq; ab incepto scelere destiterit; sed etiam loco à Consilijs regijs fuerit priuatus. Tandem in Anglia, quo se contulerat; non sine veneni susceptione perijsse dicitur, anno 1568. die Sabathi. 16. Kal. Martij, ætatis annorum 46. Cantaurieq; sepultum.

XVII.

INTER illustres Prælatos, & S. R. E. nominis celebritate, rerum præclare gestarum gloria Antistites insignes, merito celebrandus est Rodolphus Lionellij filius, ex illustrissima Pia familia, quæ in Carpensibus, Meldulanis, & Sarfinesibus Italiæ populis per multos annos dominata est, qui quâ; si quam tamen Ordini: immo sibi ipsi, dum Ecclesiastica dignitate pollet, maculæ notam inurit Odettus; virtutum suarum splendore ad omnem obliuionem propulsauit, natus anno 1500. die Lunæ 6. Nonas Martij. Is à primis, ut dicunt, vnguiculis, in disciplinis liberalibus patris studio educatus, Patavij commoratus; breui scientiarum gloria, morum suauitate, & vitæ integritate omnes suos coætaneos in Gymnasio commorantes superauit. Romam tantarum virtutum fama, quæ iam extremas orbis terræ partes peruaserat, accersitus à Clemente VII. cum Lionellij patris opera, ipse, & Leo Pontifex in perarduis Ecclesiæ negotijs, & maximè in Piceni Prouincia in Romanæ Ecclesiæ fide retinenda, vsi essent; post alios Ecclesiastici ordinis minores gradus, Legatione apud Cæsarem, & Episcopatu Fauentino condecoratus est. Hunc Paulus III. Clementis successor, cui Rodulphi dotes non erant ignotæ, quem in Galliam, ut cum Francisco Rege, de indicendo Concilio ageret, miserat, 11. Kal. Ianuarij anno 1536. ex Episcopo Agrigentino, Presbyterum Cardinalem tit. S. Priscæ; mox tit. S. Clementis; post S. Mariæ Transiberim tit. Calixti creauit, à quo Legatus etiam,

quin-

quingies declaratus. Primò, anno 1537. pro componenda pace ad Imperatorem; Secundò sequenti, ad eundem Francorum Regem, ut eandem pacem inter ipsum, & Cæsarem, vel saltem inducias componat, in Galliam proficiscitur, cuius opera Nicææ Rex Pontificem adiit, quo etiam Cæsar se contulerat, inter quos per nouè annos induciæ firmatæ sunt; Tertio ad Piceni Prouinciam moderandam anno 1539. vbi nonnulla suæ industriæ, & pietatis monumenta reliquit; & in propugnaculo portus Anconitani; & in S. Lauretana Domo sacellum constructum, ornatum, dotatumq; ; præter id, quod silentio prætereundum nullo pacto mihi visum est, quod Constitutiones ab Egidio Albornotio Episcopo Card. Sabinense pro ipsius Prouinciæ tràquillo statu editas; ipse, ut Prouinciæ, & subditorum vtilitati prouideret correxit, deliniuit, dilucidioresq; reddidit, ac faciliores; has Paulus confirmauit, non mediocri laudabilè Rodulphi operam afficiens commendatione; Quarto Pontice Lucam ad Imperatorem, pro summis rei Christianæ negotijs profecto; Romæ Legatus ab eodem relinquitur; & Quintò eadem Almæ Urbis Legatione ornatur anno 1543. quando Pontifex eundem Carolum apud Buxetum excepit, pro felici Regnorum statu, necnon Catholicæ fidei exaltatione, in quibus legationibus talem se præbuit; ut eximiam virtutem, prudentiam, & rerum gerendarum experientiam omnes magnopere fuerint contestari. Sub Iulio III. ex Presbytero tit. Calixti, factus Episcopus Cardinalis Albanus; mox Tusculanus; Legatus ad Carolum Imperatorem pro rebus Parmensibus designatus, quo non se contulit; in Patrimonij Legatione Ranutio Farnesio S. Angeli Cardinali successit. Quid multis? tanta quarumcunq; dignitatum gloria dignum se præbuit; ut Pontifices ipsi (propè dixerim) de honoribus illi deferendis certasse videantur; à Paulo. n. IV. ex Tusculano Episcopus Portuensis, & S. Rufinæ; sub Pio IV. Ostiensis, & Veliternus, sacriq; Collegij Decanus, ob mortem Francisci Cardinalis Turnonij, & Archiepiscopus Salernitanus post Hieronymum Cardinalem Seripandum, supremusq;

musq; Hæreticæ prauitatis Inquisitor factus est. Rodolphus sacrae Lauretanæ Domus Protector, ibi; vt Patres Societatis Iesu, ob præclaras res alijs in locis gestas; peregrinorum confessiones audirent, & vt eisdem Patribus Collegium extrueretur, auctor fuit. Extitit hic idem Protector Hospitalis S. Hieronymi Illicorum, atq; Ordinis S. Francisci; Patres Capucinos fuit, eorumq; institutum in ipsius enascentis primordijs inuida detractioe depressum erexit, ac apud summū Pontificem, Cardinalesq; donec approbatum est, indefessa cura, atq; auctoritate defendit. Vir; vt semel omnia complectar; eximie in Deū pietatis, & maximo rerum vsu præditus, Pontificatuq; dignissimus ab hominibus habitus; & si hanc dignitatem, quam omnes illi concedebant, morte præuentus non potuit obtinere. Obijt Romę die Martis 6. Nonas Maij, hora XXII. anno Domini 1564. Pont. IV. sepultusq; est in templo Sanctissimę Trinitatis in Monte Pincio, vbi marmoreum extat sepulchrum cum hoc elogio, atq; ipsius ad viuum expressa effigie. quo eum Pius V. vt quanti hunc faceret demonstraret, donauit.

Qui dormiunt in terræ puluere,
euigilabunt.

Rodolpho Pio Card. Carpenfi, Principi Senatus, amplissimis Ecclesia Dei muneribus, singulari prudentia perfuncto, iuris Ecclesiastici defensori; à gratia, terrore, voluptatum illecebris, & aduersis sensibus aequè inuictis; ad beneficentiam nato, in summa gravitate incundissimo; Pius V. Pont. Max. salutaris Officij in custodia Catholica veritatis consorti, perpetuis de Christiana Rep. sensibus, studijsq; coniunctissimo; hoc amoris, & iudicij sui monumentum posuit anno salutis 1568. Pont. III. Vix: annos 64. Menses 2; dies 8. Obijt anno salutis 1564. 6. Nonas Maias.

XVIII.

XVIII.

RODOLPHO succedit seculi nostri splendor, Guido Ascanius Sfortia illi nullatenus sanguinis nobilitate, aut virtutum præstantia inferior; nobilitate siquidem fuit Romanus, Bosij S. Floræ Comitis, & Constantiæ Petri Aloysij Farnesij, Parmæ, & Placentiæ postea Ducis sororis, filius; Alexandri Pij Papæ Quarti Card. frater; Frâcisij Gregorij XIII. item Cardinalis patruus, natus anno 1518. 7. Kal. Decembris, die Iouis, qui ob virtutum præstantiâ ab Auo Pontifice Paulo Terrio, dum 16. tantum ætatis ageret annum, Bononiæq; in Collegio Farnesianæ familiæ, à Petro Ancarano eiusdem familiæ I. C. olim instituto, literis operam daret; in Cardinalium numerum anno Domini 1534. 15. Kal. Ianuarij, die Veneris Diaconus SS. Viti, & Modesti in Macello Martyrum; post S. Mariæ in Cosmedin; deinde S. Eustachij, adscitus est; & sequenti; vt potè integritate singularis, humilitate conspicuus, pietate incomparabilis, & quouis honorum genere maximè dignus; administrator Ecclesiæ Parmensis, Bononiæq;, & Aemiliæ Legatus; & defuncto Augustino Cardin. Spinola, S. R. E. Camerarius factus est. Accedit ad pacis, togęq; artes; incredibilis etiam rei militaris peritia, & mirificus ad populos, ac Principes consiliandos modus; & ob id anno 1540. ab eodem Pontifice, vna cum Hieronymo Capoferreo Thesaurario generali, postea Cardinale, ad bellum contra Turcas Pannoniam, fines Germaniæ, & Italiam inuadere tentantes, sustinendum; & extinguendum ad hoc Canones Camerae Apostolicæ, Ecclesiæ Romanæ, & aliorum piorum locorum in dominio existentium, deputatur; à Iulio III. ex Diacono S. Eustachij, ad S. Mariæ in via lata Diaconatum translatus; ab eodem Parmam ad Octauium Farnesium fratrem, mittitur, vt pro rebus Parmensibus, antequam Pontifex bellum susciperet, aliquid consilij capiat. Paulo IV. sedente, cum protectionem Hispaniæ suscepisset, ipsius opera tandem pax inter summum Pontificem, & Philippum

II. Ca-

II. Catholicū Regem inita est, atq; composita. Omitto varias in Ecclesia ei delatas dignitates, sub Pio. n. IV. primus inter Sanctæ Rom. Ecclesiæ Diaconos Cardinales; fuit, & S. Mariæ Maioris de Vrbe Archipresbyter, quo in Templo sacellum pulcherrimū ædificare, & ornare incoepit, quod postea, cum morte præuentus esset, Alexander Cardinalis perfecit; cui etiam in Cremonensī territorio: in Dioecesi tamē Parmēsi, seu in oppido Cāneti agri Mantuani (vt alijs placet) ætatis annorum 46. dum loca suæ Ecclesiæ subiecta visit. Nonis Octobris an. 1564. Pont. V. vita functo; nobilissimum marmoreum tumulum, cum effigie, & epitaphio, de quo infra, vbi, & ipsius corpus Romā porratum, cōdidit, fraternæ pietatis non immemor, & è regione aliud simile sibi ipsi idem Alexander poni curauit.

D. O. M.

Guidoni Ascanio Sfortiæ Cardinali Pauli III. Pontificis Max. nepoti, Bononiæ, & Flaminie Legato, atq; huiusce Basilicæ Archipresbytero; Alexander Card. Sfortiæ frairi desideratissimo. Vix. annos XLV. Menses 10. dies 12. Obijt anno Salutis 1564. nonis Octobris.

XIX.

ET quoniam de celeberrimis Præsulibus sermo coepit; se se mihi offert, omni encomiorū genere celebrādus, CHRISTOPHORVS Hetruscus Aretinus ex familia de Monte, Iulij Papæ III. patruelis frater, qui ab eodem Iulio, ex Calij Episcopatu; post Mafsiliensī; & Patriarchatu Alexandrino, quibus cum dignitatibus insigniuerat, quia; non deligendus modo: sed complectendus, colendusq; ab omnibus erat, ob summā religionem, ingenij acumen, ad studia ardorem, mansuetudinem in omnes, & singularem quandam liberalitatem in egenorum Inopia subleuanda, anno 1551. Pontificarus II. 13. Kal. Ianuarij, die Veneris, in tertia Cardinalium ordinatione Presbyter

byter ~~et~~ S. Praxedis creatus; meruit ad Cardineæ dignitatis apicem sublimari; & cum esset vir eruditus, ac rerum vsu, atq; experientia insignis, semper in consilijs, & curis Pōtificatus eidem Iulio exitit. In Domino quieuit is in oppido S. Angeli in Vado propè Vrbinū, die Mercurij, 8. Kal. Nouembris, anno à partu Virgineo 1564. Pont. V. ætatis octuaginta, & amplius. Corpus ibi ante gradus Maioris Aræ Ecclesiæ S. Angeli, cuius fuerat Archipresbyter, sepelitur; in qua nō pauca ipsius in Deum monumenta extant, & inter hæc, sacellum ab eodem splendide ædificatum; Turris, Domusq; ipsius restituta; & extra Castrum, Oratoriū S. Rocho dicatum, ad elegantem formam redactum, vbi in marmore insculpta hæc leguntur.

*Hæc requies nostra in seculorum secula.
Et erit in pace memoria eorum.*

XX.

Sequitur modo FEDERICVS ex nobilissima familia Cæsia, inter Romanos primaria natus anno 1500. Kalendis Iulij. Hic, adolescens legum studijs, omnibus (quod aiūt) nervis incubuit; sciebat videlicet magnā omnino vim, magnūq; momentū positum esse in literis; præfertim verò in legibus, ad cōseruandas, bonisq; omnibus cumulandas Ciuitates; cum felicitas publica, ad quā humana omnia referenda sunt, è singulorum Ciuium felicitate constet; singulorum autem felicitas, in exercenda, excolendaq; virtute sita sit; & propterea in illis, (si quid Andreæ Alciato Iuris consultissimo credimus) admirabiliter excelluit, huius frater fuit Paulus Cæsius, ipse etiam S. Eustachij Leonis Papæ X. Cardinalis, ob cuius singularia, ac Illustrissimæ suæ familiæ in Sedem Apostolicam merita; Federicus ex Episcopo Tudertino; à Paulo Tertio anno 1544. in 10. Cardin. ordinatione 14. Kal. Ianuarij, sacra purpura cohonestatus, S. Pancratij titulum; & post sub Iulio Tertio Cremonensem Episcopatum, Francisco Cardinale Sfondrato, cedente,

dente, vel (vt alijs placet) decedente, administrandum suscepit; atq; è titulo S. Pancratij, ad S. Priscæ ab eodem translatus; à Paulo IV. ex Presbytero electus Episcopus Cardinalis Prænestinus; à Pio IV. ex Prænestino, Albanensis; mox Tusculanus; postremò Portuenfis, & Sanctæ Rufinæ factus est; primusq; electus est inter octo purpuratos Patres, qui causæ Caroli Cardinalis Carafæ Iudicibus assisteret. Pontifice, hoc idem permittente, Cremonensem Ecclesiam Nicolao Sfondrato, quem à Gregorio XIII. Card. creatum; Urbano postea VII. vita functo, vidimus successisse; renunciauit. Sed, vt facilius vnusquisque cognoscat, quam dignè, & quam meritò, quos recensuimus, habuerit honores; in mentem sibi reuocet præclaras illas Federici virtutes, singularem in homines humanitatem; in pauperes liberalitatem, & eximiam in Deum pietatem, quam quidem, vel ipsum Templum D. Catherine virginis, & martyri sacrum, in Alma Vrbe, Virginibus miserabilibus (quas vocant) incolendum ab eo instructum, satis loquitur, satis prædicat, satis in omnem æternitatem commendat. Silentio inuoluo in eadem Vrbe facella duo, quorum alterum in S. Mariæ Maioris, vbi Paulo Cardinali fratri, de quo supra, marmoreum cum ænea effigie posuit monumentum; alterum in S. Mariæ Annunciatae de Pace, statuis, parijs columnis, necnon pulcherrimis ab excellentissimis artificibus pictis imaginibus, ornatum, dotatumq; videre est. His virtutum, atq; in primis pietatis suæ æternis testimonijs relictis; Obijt Romæ 5. Kal. Februarij, hora noctis 8. anno Salutis 1565. Pontificatus Pij Quarti, Sexto. Corpus eius delatum ab Aede D. Catherine; sepulture traditur in D. Mariæ Maioris Tépli sacello ab eodem erecto. mausoleo marmoreo, cum ænea effigie, atque hoc elogio ab Angelo Cæsio Nepote donatus.

D.

O.

M.

Federico Casio S. R. E. Cardinali Portuensi, qui hoc sacellum, & alterum

alterum in Aede D. Mariae Pacis, ac Templum D. Catherine Virginum miserabilium fundauit, & dicauit. Angelus Casius patruus optimo posuit. Vixit annos LXIV. Menses 6. dies 27. Obijt 5. Kal. Februarij 1565.

XXI.

Occurrit etiam post Federicum, natura, ingenio præditus; eruditus studijs liberalium doctrinarum; diuturno, assiduoq; magnarum rerum vsu peritus, alter FEDERICVS GÓZAGA clarissima editus sanguinis propagine Federici Primi Mantuæ Ducis, & Margaritæ Palcologæ Montisferrati Dominæ filius, natus an. 1540. Posthumus, & ob id patris nomine vocatus. Hic sub Herculis Gonzagæ Cardinalis, & Episcopi Mantuani patris tutelâ relictus, eius virtutes imitatus, Bononiæ, vbi literis operam dedit, breui liberalibus disciplinis eruditus; sic disciplinas, cum virtutibus coniunxit; vt sacris iam initiatus; non modò dignissimus habitus sit, qui à Pio Quarto, anno 1563. 8. Idus Ianuarij, die Mercurij, Festo Epiphaniæ Domini, in Congregatione Generali factus Presbyter et, S. Mariæ nouæ in coetu Cardinalium cooptaretur; verum etiam idoneus sit iudicatus, cui; quamuis esset annorum viginti quatuor tantum, Cathedralis Ecclesia, quæ non nisi ætate maturis patribus præscribitur; cui inquam, Ecclesia Mantuana, quæ ob mortem Herculis patris, qui Pontificis Legatus in Synodo Tridentina mortuus fuerat, Pastore destituebatur; committeretur. Romam postea veniens 6. Kal. Aprilis, Cardinalitium pileum accepit; tandem ab eodem Pont. perhonorifica insignitus Legatione est, Montisq; ferrati Cardinalis, ad differentiam Francisci Gonzagæ, qui in eodem tempore viuebat, eiusdem Pij IV. Cardinalis dictus est. Dolebit fortassis quispiam tantam Reipublicæ Christianæ iacturam, & quidem meritò; quid. n. si dum vix incoeperat, tanta, tamq; egregia facinora reliquit, quid facturum fuisse, si vixisset, existimamus? Sed soletur se ille, neq; de huius æterna felicitate aliquid detrahare velle videatur; nõ

H

.n.in

.n. in terras missus, quò terras relinquens, reuersus est, illum ita liberalissimis studijs florentè, & sanctimonia vitæ laudabilè animi simul, & corporis bonis omnibus affluentem (O conditionè humanam, clamat vir eloquens, nasci, dolere, mori, heu hominum fragilis status, cita, & volucris ad interitum vita) vnus pene diei, læguor extinxit Mantuæ die Mercurij, nono Kal. Martij, anno 1565. Pontificatus VI. ætat. 25. hora 13. Corpus sepultum est in Cathedrali D. Petro dicata, cum hoc elogio.

Federico Federici Ducis filio Posthumo Gonzaga Mantua Episcopo, Card. Legato, acerbissima morte erepto anno ætat. 25. Salut. humana 1565.

XXII.

PRæclarè olim, quanti literæ essent mihi vidètur intellexisse Mythelenæi, qui præcipuam esse in Republica vim literarum animaduertentes; quos populos bello deuicerant, nullam eis aliam pœnam irrogabant, nisi, vt ne liberos suos literas edocerent; sciebant videlicet eas tantum Ciuitates florere, in quibus literarum studia vigerent, quam veritatem, Republica præ cæteris Veneta, & in primis intellexit BERNARDVS Nauagerius Italis Eques, & Senator Venetus, vir humaniorum præsertim literarum, & Reipub. gerendæ scientia, insignis; vt nonnulla ipsius carmina, & orationes ab ipso conscriptæ; Patavij, & aliarum Ciuitatum Prætura, Legationesq; complures, quas, magna semper cum gloria ad magnos Principes; præcipuè verò ad Franciscum II. Gallorum Regem, & apud Paulum Quartum Pontificè obiuit; satis apertè declarant. A Pio IV. is in secunda 18. Cardinalium ordinatione anno 1561. Pontificatus Secundo, 4. Kal. Martij, Diaconus Cardin; post Presbyt. tt. S. Pancratij; mox tt. S. Nicolai inter Imagines; vltimò tt. S. Susannæ creatus; sequenti Episcopatum Veronensem, maximo cum omnium applausu administrandum suscepit. Anno verò 1563. ad Concilium Tridentinum; non in Scripandi Car-

dina-

dinalis, & Legati mortui, vt ferè omnes affirmât: sed in Marci Sittici Cardinalis Altempfij loco, de latere Legatus missus; 4. Kal. Maij Tridentum ingressus est, cui Concilio imposito sine, Veronam venit, vbi in corrigendis sacerdotum moribus, disciplinaq; Ecclesiastica restituenda non parùm elaborauit, maioraq; quotidie fecisset; ni subita oculorum cœcitate oppressus, ipsius regimen relinquere coactus fuisset. Coadiutore igitur ex permissione Summi Pont. sibi facto, cum futura successione Augustino Valerio Patritio Veneto sororis filio, quem vitæ integritate, literarum cognitione celeberrimum; Gregorius XIII. meritò in purpuratorum Patrum numerum adsciuit; ipse subita correptus morte; Veronæ, pridie Kal. Iunij, anno 1565. Pontificatus VI. die Iouis obdormiuit in Domino; cuius corpus ibi in pavimento Ecclesiæ Cathedralis ante chorum sepulturæ traditum, marmoreo lapide, in quo iusculptum legitur sequens epitaphium cooperitur.

Bernardi Nauagerij Cardinalis, perpetui Ecclesiæ Veronensis Administratoris, ossa.

XXIII.

PRæclare sanè, & vt semper sapienter seuerus ille morum censor (Catonem intelligo) eam Remp. fore maximam, felicemq; dicebat, vbi claro loco nati, primas virtutum partes minimè ignobilibus concederent, & plebèi homines ordinis, cum nobilibus, & primarijs; non de generis gloria: sed de virtutum laudibus concertarent, quod dictum, velut oraculum: quantum intellexerit, ALFONSVS Carafa Italis nobilis Neapolitanus Eques, Antonij Montisbelij, postea Marchionis, Caroli Card. fratris, & Pauli Quarti Nepotis filius, natus anno salutis 1540. idibus Augusti, non obscurè significauit. Is. n. sub Pauli, de quo paulò antea, tunc S. R. E. Cardinalis, disciplina educatus, qui studiorum socium ipsi adiunxerat Antonium

H 2

de

de eadem familia, quem literis, & vitæ sanctimonia celebrem, Pius V. in Cardinalium Collegium adscripsit; huius exemplo, atq; æmulatione inflammatus; virtutibus ita animum applicauit; vt in ipso integritas vitæ, modestia, humanitas summa, in rebus gerendis admirabilis prudentia, iustitiæ cultus, Ecclesiasticæ rei zelus, atq; aliæ innumeræ virtutes elucerent, quibus motus Paulus, iâ Pontificatum adeptus; Alfonso ex Protototario Apostolico, anno Domini 1557. Pont. II. idibus Martij, Diaconum Cardinalem SS. Ioannis, & Pauli; post S. Nicolai inter Imagines creauit; Ecclesiæq; Neapolit. paulo post ipsi administrationem commisit; atq; officij Auditoris Cameræ nomine delero; Francisco Alberico vltimo Auditore, anno sequenti, vita functo, idq; officium in Cameræ Apostolicæ Regentatus nomen conuersum, maximisq; priuilegijs auctum, & quod vni ex Cardinalibus, adinstar Camerariatus conferri debere decreuerat, Alfonso addixit; quem vnum anno 1559. cum cæteros fratris sui filios, necnon etiam Antonium Alfonso patrem honoribus priuasset, atq; in exilium relegasset, apud se innocentem retinuit: cui tamen; ne cum extorribus ageret, ne ve pro illis aliquid intercederet, vetitum est. Iste postea; ex S. Nicolai, ad S. Mariæ in Porticu; mox sub Pio Quarto ad S. Petri ad uincula Ioannis, & Pauli Diaconatum translatus; eodem Pontifice mandante, vna cum Carolo Cardinale patruo ad Confistorium proficiscens; captus, & in Hadriani molem, cum alijs propinquis 3. idus Iunij, anno 1560. coniectus; carcerē illum summa patientia sustinuit; verū Carolo Cardinale, & reliquis maiestatis reis morti addictis; Alfonso accusatus tantum, quod mortuo Paulo Pont. bona abstulisset, in centum millium aureorum solutione, & Cameræ Apostolicæ Regentatus muneris priuatione, quod tunc eius nomine Pio Quarto Vitellotius Card. Vitellius celsit, cuius studio, cum ipso aliquanto mitius Pontifex egit, mulctatus; hac tamen conditione, ne Vrbe egredia-
tur, dimittitur; cæterum, cum ipsius redditus adeò tenues essent; vt nullo pacto soluere posset tantam pecunię summā; hu-
ius in-

ius innocentia misertus sacer purpuratorum Patrum Senatus, pro eo decem millia aureorum persoluit, cuius exemplo excitati Romanorum Proceres; cum certam aliquam Summus Pontifex illi condonasset partem, & ex Antonij patris bonorū venditione collecta pecunia, persoluerunt. In gratiam postea Pij cum rediisset, factus Presbyter tt. SS. Ioannis, & Pauli, ab eodem impetrata venia, anno 1562. Neapolim ad curandū gregem veniens; ibi animi moerore confectus, à terrena hac morte ad coelestem vitam se transtulit, die Mercurij, 4. Kal. Septembris, anno Salutis 1565. Pontificatus VI. ætatis 25. hora noctis tertia, ibiq; in Choro Metropolitanae propè Altare Maius sepe litur, vbi à Pio V. Summo Pontifice, grati erga Carafam familiam animi causa, & in ipsius adolescentis innocentia testimonium, honorifico Sarcophago marmoreo donatus est, in quo Alfonso Cardinalis statua celeberrimi artificis manu sculpta, & elogium extat.

D. O. M.

Alfonso Carafa S. R. E. Cardin. Archiepiscopo Neapolitano adolescenti; non minus virtute sua, quam maiorum splendore, clarissimo, patris Pauli IV. Pont. Max. religionem integritatemq; referenti, ea sapientia præditi; ut in secundis rebus, summam eius temperantiam, in aduersis viram constantiam, omnes laudauerint, Pius Quintus Pontifex Max. posuit. Vixit an. 25. dies 15. Obijt 1565. IV. Kal. Septemb.

XXIV.

TVa sunt omnia, sapientissime Plato, & dicta, & cogitata præclarè. Tu dicere solebas. Tum demum Respublicas beatas fore; cum eas, aut Philosophi coepissent regere, aut qui regerent Philosophari, cui veritati Genua, & Sedes Apost. cū alias quā sepius; tū demū visa est assentiri, qñ SIMONE Pasqua Genuense nobili loco nato Galeatij filio, Art. & Me-

H 3 dicinæ

diciſe Doctore, inter ſue ætatis Philoſophos primarios, annu-
merato; literarum præſertim græcarum cognitione maximè
prædito, ſacræq; Theologiæ non ignaro, vſa eſt. Is poſt pa-
trios honores, & Legationes ad Principes à Republica de-
mandatas, felici obitas auſpicio; à Pio IV. cui medicorum pri-
mus inferuit, cum primum Pontificatum adeptus eſt, Episcop.
Lunenſis, & Sergianenſis electus, atq; ad ſacroſanctam Triden-
tinam Synodum miſſus, anno 1565. Pont. Quarto, die Lunæ,
4. idus Martij, propter excellentem doctrinam, admirabilem
erga ſuperos pietatem, & acerrimam, contra hæreticos infeſta-
tionem; Presbyter Card. S. Sabine, denunciatur, qui eodè an-
no, die Martis, pridie Nonas Septembris, hora noctis tertia,
Rom. in Apoſtolico palatio; ex huius fluctuãtis vitæ naufragio,
ad coelestem patriam, repentino curſu adductus eſt, & vt erat
vir frugi, ſexaginta millia aureorum in pecunia numerata reli-
quit. Eius corpus in ſuo titulo, transferendum in patriam, de-
ponitur, ibiq; ad dexteram Portæ collateralis ipſius Eccleſiæ;
extat in pariete lapis, in quo ſculptum legitur hoc elogium.

D. O. M.

*Simoni Paſquæ Patricio Genuenſi, viro omni doctrina, probita-
te, morum ſuauiſſimate ornatiffimo, S. R. E. Presbytero Card. S. Sa-
bine, qui annos agens 72. meſes 10. dies 7. anno ſalutis 1565.
pridie Nonas Septemb. relicto omnibus incredibili ſui deſiderio, ad
meliorẽ vitam commigrauit. Octauius Paſqua Referendarius Apo-
ſtolicus fratris filius, mærens poſuit.*

Translatum poſtea in oras patrias; ad Eccleſiam S. Mariæ de
Pace, apud Minores de Obſeruantia, extra Genuæ portam, quæ
ab Arcu nuncupatur, vbi in Choro ad Maioris Altaris dexte-
ram monumentum, cum ſequenti epitaphio cernitur; ibi ſepul-
tum eſt.

Qui

Qui dormiunt in terræ puluere
euigilabunt.

*Simoni Galeatij F. Paſquæ Theologo, & Philoſopho, romana, gra-
cæq; ſacundia clariffimo, S. R. E. Presbytero Card. S. Sabine; qui
cum præclarè domi, forisq; de Republ. meritis eſſet; Romam à Pio
Quarto Pont. Max. accitus; Lunenſis primum Episcop. factus;
ac poſt egregiè nauatam Dei Eccleſiæ Tridenſino in Concilio operã;
in ampliſſimum Ordinem eſt cooptatus. Viro integerrimo, & in ſum-
ma grauitate iucundiſſimo. Stephanus frater germanus mærens P.
Vixit annos 72. Meſes 10. dies 7. Obijt Roma, pridie Nonas Se-
ptembris. 1565.*

M. Antonij Bobæ Card. de Simone, apud Vbertum Folie-
tam virum eloquentiſſimum in clarorum Ligurum elogijs, nõ-
nulla carmina leguntur, quæ cum animi, & corporis ipſius do-
tes, breuiter, & elegantèr effingant; hæc non ſuperfluum, duxi-
mus apponere.

*Egregio Paſquam finxit Deus ore Simonem,
Eximijſq; animum virtutibus imbuit; vt, quæ
Condidit inſignes præſtanti in pectore doctes;
Protinus exprimerent oculi ſub fronte decorè
Ingenna, è liquido ceu picta corallia fulgent
Cristallo, nullam roſei perpeſſa niteris
lacturam, miſtuntq; ſuos illaſa colores.
Illuſtri quantum is patria; celeberrima tantum
Vrbs Lugurum; claro falix latatur alumno,
Conſiliunq; operamq; haud raro experta fidelem,
Quem modo, purpureo ornatum venerata Galero eſt,
Inclita Roma ſacri columenq; decusq; Senatus,
Virtutis propria nitentem. Fortibus aliis,*

H 4

Dam

*Dum sublime volat, mors abstulit inuida terris
Ingenio pollentem acris, viridique senecta.*

XXV.

Occurrit ANNIBAL Bozzutus Italus Ioannis, quondam S. Mariæ in porticu Hadriani Pontificis IV. Diaconi Cardinalis, de quo infra in Epitaphio, confanguineus, nobilis Neapolitanus, legalis sapientiæ Doctor, Annibali illi Amilcaris filio, rerum præclare gestarum fama necquicquam secundus; vt. n. illum adhuc impuberem iureiurando ante Aras Pater adstrinxisse, fertur, vt; cum primum per ætatem liceret, arma contra Romanos sumeret; ita hic ab ipsis incunabulis institutus videatur, vt contra hostes Patriæ irrueret, & patrios Penates conseruaret, quanquam in hoc non multum laudandus, quia maiorum decretis identidem restitit. Is. n. tam viuida ingenij acie; in consilijs capeffendis polluit mentis celeritate; vt adhuc iuuenis, eius rebellionis tempore, quo Neapolitani Petrum Toletum, qui pro Carolo V. Imperatore illius Regni clauū tenebat, questionem religionis Hispanico more, in eodem Regno instituere conantem, multis seditionibus, & tumultibus fatigatum, ab incepto consilio desistere coegerunt; electus sit, qui, cum nonnullis alijs constanter se Proregi opponeret, & ad eundem Petrum, hac de re orationem Ciuitatis nomine (id. n. negotij ipsi publicè datum est) vehementer, liberamque haberet, qui postea armis depositis, pacataque vrbe, cum alij, quorum in tumultibus animus magis excanduerat exilio essent damnati; ipse postea à Cæsare, ad quem, eadem de causa à patria missus fuerat orator, vt exulum numerus ad viginti tantum reduceretur, obtinuit; cum ijsque; & si non multo post patriæ etiã ipse esset restitutus; voluntarium tamen exilium sibi consciiuit, & sic Romam veniens, perbenignè à Paulo III. acceptus Protonotarius Apost. & Bononiam Prolegatus anno 1548. Ioanne Maria Cardinale de Monte Legato, missus est; & vita functo Paulo III. cum idem Cardinalis Montius Pontifex electus

ctus esset, dictusque; Iulius III. Annibalem hunc Auinionensi Ecclesiæ præfecit, quo; vt Marcello II. vita functis, dum comitia pro futuro Pontifice deligendo habentur; bis gubernatione Burgi, & Conclauis præfectura à sacro Cardinalium Collegio cohonestatus est. Apud Paulum Quartum, à quo unice est dilectus, tanti fuit is; vt inter eos patres electus sit, quorum operam, & consilio summus Pont. ad causas totius rei Ecclesiæ cognoscendas vteretur; ab eodem etiam Camerae Apostolicæ clericatu, quod munus triginta millibus aureis emi solet; summa liberalitate donatus. Tandem ex Camerae Apostolicæ Præsidente; & Auinionense Archiepiscopo, à Pio III. Pontice Maximo IV. Idus Martij, anno Domini 1565. in quarta Cardinalium electione Presbyter Cardinalis tit. S. Siluestri creatus, eodem anno, pridie Nonas Octobris die Sabathi, hora 23. in suburbio Chiatæ propè Neapolim, dolore calculi obiit. Eius corpus Neapoli in Metropolitana propè Chorū in sepulchro marmoreo conditur, vbi & ipsius effigies ad viuū expressa, instar orantis ante Christum, & elogiū, quod sequitur, cernitur.

Annibal Bozzutus Patrius Neapolitanus ex familia annos ante 210. Cardinaliuita, Orator ad Carolum V. Cæs. Aug. anno aetatis suæ 26. summis de rebus à patria missus, Bonon. Prolegatus à Paulo III. Pont. Max. præpositus; Archiepiscopatu Auinionensi à Iulio Tertio decoratus. bis vacua Sede; primum Iulij Tertij, deinde Marcelli Secundi, cui carus in primis fuit, Vaticano, & Conclauis præfectus, rerum omnium maximarum, deligendorumque; vniuersæ ditionis Ecclesiasticæ Magistratum potestate, Clericatu etiam Camerae Apostolicæ gratuita Pauli Quarti liberalitate honestatus; demum à Pio Quarto Presbyter Cardinalis tit. S. Syluestri creatus, intra septem menses dolore calculi, Salutis anno 1565. aetatis 44. Mense 8. die 4. ex hac vita ereptus est.

Fabritius Bozzutus Frater ex testamento heres C. L. P.

XXVI.

Restat nobis in hoc genere laudis elogijs exornare Fratrem **RANUTIUM** Italum Romanum Petri Luysij Farnesij ex Alexandro; postea Paulo Tertio Pont. nati, filium, ortum 3. idus Augusti anno 1530. Alexandri Cardinalis Farnesij, Octauijq; Parmæ, & Placentiæ Ducis fratrem. Is adolescens Bononiæ, Patauij; literis operam dedit, in quas totis (quod aiunt) neruis intendens; mirifica claruit eruditione. Habitū, & Crucem militarem S. Ioannis Hierosolymitani Religionis suscepit, Priorq; Venetus factus, Commendam Bononiensem, & alias eiusdem Religionis Præceptorias consecutus, nulla habita ætatis ratione; sed propter mores in eo seniles, multiplicemq; rerum cognitionem, ac Christianam pietatem; electus est Archiepiscopus Neapolitanus ab Auo Summo Pontifice, quod non fuit ei præmium; sed calcar, & stimulus ad maiorem virtutem; annos quippe natus quindecim ab eodē 17. Kal. Ianuarij, an. 1545. Pontificatus XII. Diaconus Cardinalis Sanctæ Lucię in Silice; & paulò post Presbyter tt. S. Angeli; & sequenti Piceni Legatus; & anno 1547. ob mortē Roberti Puccij tt. SS. Quatuor Coronatorum; S. R. E. maior Pœnitentiarius; Religionis Camaldulensis Patronus; & Constantinopolitanus Patriarcha Latinus; Marino Cardin. Grimano, vita functo, quam dignitatē anno 1550. postea dimisit, quando in Benedicti Accolti, tt. S. Eusebij Card. demortui locum successus Ecclesiæ Rauennatensis Archiepiscopus, in Ordine centesimus sextus, annumeratus est. Hic cum idem Paulus Pontifex Iuliū de Ruere Guidonis Vbaldi Ducis fratrem, anno 1549. Diaconum Cardinalem S. Petri in Vincula, creasset; Pisauri purpureum Pileum; Aui nomine, solenni pompa capiti eius imposuit; dum eo tempore; studiorum comes Hieronymus Ruuerus Taurinensis, in huius ritus celebri cœremonia, latinam haberet orationem; qui postea Patriæ Archiepiscopus, Cardinalitia dignitate, ob multas insignes partes, nostra ætate insignitus est.

Ranu-

Ranutio Iulius III. anno 1551. defuncto Andrea S. Theodori Card. Cornelio, Patrimonij Legato; eam Legationem contulit. Sub Pio Quarto, cum eiusdem Ordinis Patribus Politiano, Sabello, Amulio, & Vitellio, ad coercendas Tyberis inundationes præfuit; qui ex Presbytero tt. S. Angeli, ad Sabinensem Episcopatum translatus; patrocinium Confraternitatis Sanctissimi Crucifixi in Ecclesia Sancti Marcelli de Vrbe, suscepit, Archiepiscopatuq; Rauenæ dimisso; Bononiensem Episcopatum, Ioanne Campeggio vita functo, ipso Pio deferente, 4. Kal. Maij 1564. administrandum suscepit. Sequenti ad Ecclesiam ante Dominicam Palmarum venit, & Festo S. Petri Bononiæ celebrato, Parmam ad Octauium Ducem Fratrem profectus; ibi 5. Kal. Nouembris eiusdem anni, Pontificatus VI. die Lunæ, hora 17. ætatis annorū 35. immatura morte, ex hac vita decessit, cuius corpus in Cathedrali depositum; ad S. Marthæ in Vulsiniensis Lacus Insula, in maiorum suorum monumentum translatum est. Ranutius (vt cætera silentio inuoluam) vir fuit placidissimus, omnibus gratus, purpurei Senatus splendor, & clarissimum Italiæ decus; pietatis quidem suæ nonnulla monumenta in Ecclesia Bononien. insignia, scilicet Ecclesiæ ornamenta, quæ, simul atq; Episcopatum suscepit, reliquit; de qua restauranda etiam cogitauit. Extat in Lateranen. Basilica, cuius dum viueret Archipresbyteratus munere functus est, propè Altare, in quo sacra Sanctorum Petri, & Pauli capita seruantur marmoreum, multis columnis, & statujs mirificè elaboratum, atq; hoc epitaphio inscriptū monumentum.

D. O. M.

Ranutio Farnesio Pauli III. Pont. Max. Nepoti, Episcopo Card. Sabinensi, maiori Pœnitentiario, huius Eccl. Archipresbytero.

XXVII.

CAROLVS ex Illustrissima Vicecomitum familia, Italus nobilis, & Regius Senator Mediolanensis, vir doctrinæ, & prudentia insignis, eiusdemq; Ciuitatis anno 1560. apud

apud Catholicum Hispaniarum Regem Philippum II. Orator. à Pio Papa IV. ob ipsius virtutes anno 1561. mense Nouembris Protonotarius Apostolicus; mox Vintimilliensis Ecclesiæ Episcopus electus; Concilio Tridentino (quo quicquid floris habuit Christiana Resp. constat conuenisse) interfuit; & maximis de rebus ad ipsum Concilium pertinentibus, à Cardinalibus Legatis Præsidentibus, Romam ad ipsum Pium Pont. missus; ab eodem anno 1565. Pontificatus VI. 4. idus Martij Cardinalitia dignitate insignitus, Presbyter tt. SS. Viti, & Modesti in Macello Martyrum, creatus est; cui etiam post, Ferentanam Ecclesiam administrandam commisit; qui eo ipso anno Romæ, immatura morte in Quirinali, præuentus, die Sabbathi, idibus Nouembris, hora 2. noctis obiit, sepeliturq; ibi in suo titulo, vbi ad dexteram in maiori Ara marmoreum caput, & sepulchrum sequenti elogio conscriptum cernitur.

D. O. M.

Carolo Vicecomiti Mediolanensi S. R. E. Cardinali, qui Pio IV. Pont. Max. ex Senatu regio ad Episcopatum; inde ad Cardinalatum prouectus; multis ad Reges, Imperatoresq; Legationibus, summa cum laude functus, vetustissima gentis suæ nobilitati præclare, omni parte respondit. Vix. annos XLII. Ob. Roma idibus Nouemb. anno salutis 1565. Carolus Vicecomes, Abizati Comes, magno Patro B. M. P.

Pij Quarti Papæ obitus.

ANNO Domini 1565. 5. idus Decembris; hora noctis, quæ diem Dominicum secuta est, secunda, Romæ in Palatio Apostolico; scunctis Ecclesiæ Sacramentis Christiano ritu, & vt Summum Sacerdotem decebat, maxima animi demissione, ac religione susceptis; Palæoto, & Syrleto, Cardinalibus extremas preces, quas animæ commendationem

voca-

vocamus, lectulo altantibus, religiosissimè recitantibus; è mortali miseriarū carcere, ad immortale. felicitatis domiciliū migravit, PIVS Papa IV. ætatis annis 66. mensibus 9. Pont. anno 5. mens. 11. die 15. Corpus in Basilica S. Petri ad tempus in lateritio sepulchro depositum; translatum postea hora noctis 7. quæ pridie nonas Ianuarij, anno 2583. secuta est, ad S. Mariæ Angelorum in Thermis apud Carthusianos, ibiq; in marmoreo sepulchro à Cardinalibus S. Georgij, Sorbellono, Borromeo, & Altaempio posito, vbi sequens elogium legitur, conditum est.

PIVS IV. Pont. Max. Medices Mediolanensis, sedit annos V. menses 11. dies 15. Vixit annos L X V I. 10 Antonius Sorbellonus Episcopus Prænestinus, Consobrino, Carolus Borromeus tt. S. Præcedis Mediolanensis, Marcus de Altaemps Germanus Constantiensis, tt. S. Mariæ Transiberim Presbyteri Cardinales S. R. E. Auunculo, posuerunt. Vacavit Sedes 29. dies.

Eodem anno die Martis 3. Idus Decembris, eius iusta, ac parentalia incoeperunt celebrari. Rursus eodem anno, die Iouis 13. Kal. Ianuarij, missa Spiritus sancti cantata ab Episcopo Cardinale Sabino, Cardinales numero 52. in loco consueto, Conclauē ingressi sunt, qui diuino afflato numine, nemine dissentiente, die Lunæ septimo Nonas Ianuarij anno Domini 1566. Pij IV. successorem ad Pontificatum assumpserunt Fr. Michaelē Ghislerium, origine Bononiensem: natum tamen in oppido Bofchi Agri Alexandrini ordinis Prædicatorum Presbyterum Cardinalem tt. S. Mariæ super Mineruam, qui Pius Papa V. appellatus est.

Cardinalis mortuus sede Vacante.

XXVIII.

FRANCISCUS è serenissima Gonzaga familia natus patrè habuit Ferrantem Federici Mantuæ Ducis fratrem Ducem Arriani; matrè vero Isabellam Capuanam Molfetæ Dominam, & inter ceteros fratres, Cæsarem Arriani Ducem, & Io. Vincentium militiæ Rhodiæ equitem, Baruliq; Priorem, quem postea Gregorius XIII. sacra purpura insigniuit. Nollem in huius laudum oceanum incidere; sed quia eæ sunt, quæ se ipsæ prodant; non possum non illas delineare. Fuit igitur iuuenis morum elegantia, scientiarum, forensium præsertim rerum cognitione, vitæq; integritate, ac sanctimonia per insignis, & dignus Herculis Cardin. Mantuani Nepos; qui ex Abbate Aquenigræ, & Protonotario Apostolico à Pio Quarto to anno 1561. Pont. II. 4. Kal. Martij, Diaconus Card. S. Nicolai in Carcere Tulliano; post Presbyter in S. Laurentij in Lucina; & sequenti Campaniæ Prouinciæ de latere Legatus; Archiepiscopusq; Còfentinus, ob mortem Cardinalis Gaddij creatus Titulum, & Palatium ipsi Titulo contiguum restaurauit, ornauitq; , maiora in dies facturus; ni tertia earum, quæ per antiphrasim, quod nulli parcant, Parcæ sunt cognominatæ, filium vitæ, inuido forcipe abscidisset. Obijt Romæ in Conclau, dum Comitia pro Pij IV. fuerit vita, successore deligendo, haberentur; 8. idus Ianuarij, die Epiphaniæ Domini, hora 21. Præter virtutes, quæ scripsimus; eius diuinam propè, mentis sagacitatem quidam mirificè exornant; atq; in primis Hieronymus Catena insignis author in vita Pij V. præfagium Francisci de eodem Pontifice eloquentissimè narrat. Scribit. n. Franciscum Cardinalem, cum in Conclau morbo elaboraret; paulò ante obitum, quadam nocte semiuuium, è somno excitatum, de suis familiaribus conquestum fuisse, quod de creato Sùmo Pontifice Cardin. Alexandrino nemo commonefaceret; familiares,

liares, cum nihil scirent, veritate paulò post intellecta, miram Francisci mentis sagacitatem, non mediocriter sunt admirati: Corpus in pauimèto sui tituli sub marmoreo lapide æneis trophæis, elogio, de quo infra ornato, sepelitur.

D.

O.

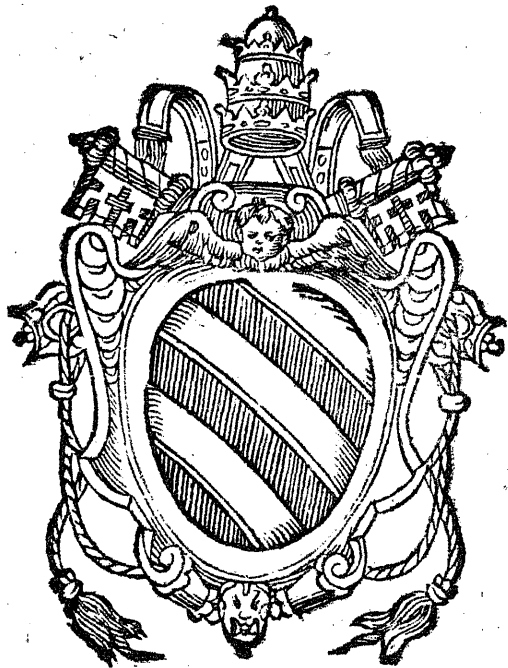
M.

Francisco Gonzaga, qui si ad senectutem peruenisset, cum Hercule Gonzaga Cardinale eius Patruo, cuius disciplina fuerat alumnus, conferri iure potuisset, tanta iam in eo religio, prudentia, omniumq; virtutum indoles fulgebat. Vixit annos 28. menses 6. dies 25. Obijt anno Salutis 1565.

Præter familiæ nota stemmata, Franciscus ad demonstrandâ animi sui tranquillitatem, Aquilam oliuæ ramo insidentè, hoc adiuncto elogio: *Bella gerant alij; pro insigni gestabat.*

PIVS QVINTVS
PONT. MAX.

ANNO CHRISTI MDLXVI.
SIGNVM PII QVINTI.

*Vinam dirigantur via mee, ad custodiendas
iustificationes tuas.*

Pius Papa V. Michaël antea vocatus, ex oppido Boschi agri Alexandrini, è familia Ghisleria, quæ Bononiæ inter Patritias locum tenet; à qua Ciuitate maiores ui, ob ciuiles discordias, anno 1445. expulsi sunt. Patrem

trem habuit Paulum Ghislerium, matremq; Dominam Augeriam; natusq; est die Mercurij, 16. Kal. Februarij, Festo S. Antonij, anno 1504. Cum adhuc esset annorum 14. quia de eo præpotens Deus summa statuerat, ipso inspirante; Prædicatorio instituto se addixit, & Bononiæ Philosophiæ, ac Theologiæ studijs operã dedit; vnde magistri gradum assumens, easdem disciplinas multis in locis publicè; sub lectoris munere professus est; & præter cœtera; semper vitæ innocentiam, religionisq; obseruantiam, cum scientiarum cognitione coniunxit. In Capitulo (quod vocant) Generali sui Ordinis 1543. Parmæ coaëto, suas Theses mirificè defendit, & cum, non minora doctrinæ; quam pietatis signa præferret, Prior Albæ, Sôcini, Viglebaniq; fuit; sacras Conciones multis in partibus habuit; & Alfonsi Dauali Vuastij Marchionis confessiones audiuit. Qui Nouocomensis factus Inquisitor; ibi, cum quæstionem cum ipsius vrbs Vicario, & capitulo, vacante Episcopali Sede de nonnullis hæreticorum libris habuisset; magnam ex eo munere laudem apud S. R. E. Cardinales, qui Sanctissimæ Inquisitionis Congregationi Romæ præpositi tunc erât, adeptus est. Cœterum inter Rethios; postea Bergomum bis ab ipsis Cardinalibus missus, contra Bergomatum Episcopum hæretica infectum peste, non sine ipsius vitæ discrimine, quam vtrò pro religione exponere nunquam desistit, capitis iudicium habuit. Anno 1551. à Io Petro Carafa Cardinale Neapolitano, inter Sanctæ Inquisitionis Cardinales præpositos Primas tenente, cui Fr. Michaëlis virtus, & in eo genere industria, ac labores non erant ignoti, Iulio III. Pontifice permittente, de aliorum collegarum consilio; generalis Commissarius Inquisitionis eligitur, à quo etiam electo Pontifice, & Paulo III. dicto; Episcopus primum Nepesinus, & Sutrinus electus; anno postea sal. 1557. Pont. II. die Lunæ Idibus Martij, Presbyter Card. tt. S. Mariæ super Mineruam, quæ Ecclesia tunc temporis, in eius gratiam tituli decore fuerat cohonestata; post tt. S. Sabinæ creatus, & sanctæ Inquisitionis officio (congregationis

loco) in collegium Cardinalium introducto; Fr. Michael Card. Alexandrinus anno 1558. 19. Kal. Ianuarij supremus Inquisitor deputatus est, quod officium; Pontifex postea renunciatus, deleuit, & Congregationem; vt antea sub Paulo III. fuerat, cui Cardinales præfunt, quorum, qui in ordine primus est summus Inquisitor dicitur, restituit. Is à Pio Papa III. præpositus S. Spiritus de Columbella, Mediolanensis dioecesis, & Episcopus Montis Regalis in Pedemontana prouincia renunciatus; sacri Concilij Tridentini decreta, cum alijs eiusdem ordinis Patribus ab ipso summo Pont. ad hoc deputatis, diligenter examinauit. Anno tandem 1564. ardore vrinæ percussus; cum se in vitæ discrimine videret periclitari, de morte, & resurrectione cogitans; ante gradus maioris sacelli Ecclesiæ S. Mariæ super Mineruam in pauimento sepulturæ locum elegit, in quo Epitaphium in marmore insculptum.

Ad laudem Dei Optimi Maximi.

Fr. Michael Ghislerius, ex oppido Boschi Agri Alexandrini, Ordinis Prædicatorum diuina miser. tt. S. Sabine S. R. E. Præbyter Cardinis, noscens terram, terræ se redditurū, ob certam resurrectionis spem in Virg. Dei Genitricis Templo, cuius & sanctorum piorum viuētium captens adiuuari suffragijs; locum hunc sibi viuens, in quo cadauer; cum suum obierit diem poni cur. annum agens ætatis LX. & humanae Salutis 1564.

Translatus postea ab eodem Pio ad pristinum S. Mariæ super Mineruam titulum; ipso Pont. vita functo, nono, ac vigesimo Sedis vacantis die; cum nihil tale cogitaret, publica Patrum confessione, ac diuino numinis afflatu, ad summum omnium honorum fastigium die Lunæ, 7. idus Ianuarij, an. 1566. Pij Quinti nomine sumpto, ad Dominici gregis infestos hostes extirpandos, & ad Christianam Rempub. non dicam collapsam, sed nutantem erigendam, & erectam, in summo felicitatis

is statu conferuandam admirabiliter euectus est. Sedit in Apostolica Sede, Maximiliano II. electo Imperatore, annos VI. menses 3. & dies 23.

Cardinales 69. viui, quando PIVS

Papa V. creatus est.

Episcopi Cardinales VI.

LEO X.

Franciscus Pisanus Episcopus Card. Ostiensis, & Velitern. ac sacri Collegij Decanus.

PAVLVS III.

Ioannes Moronus Episcopus Card. Portuensis, & Sanctæ Rufinæ.

Christoforus Madrucius Episcopus Card. Prænestinus.

* Otho Truchses Episcopus Card. Albanus.

Alexander Farnesius Episcopus Card. Tusculanus.

Tyberius Crispus Episcopus Card. Sabinus.

Presbyteri Card. LIV.

PAVLVS III.

* Georgius de Arminiaco, tt. S. Nicolai, S. R. E. Archipresb.

* Franciscus de Mendoza, tt. S. Eusebij.

* Henricus Infans Portugalliæ, tt. SS. Quatuor Coronatorū.

* Carolus de Lotharingia, tt. S. Apollinaris.

* Carolus Borbonius, tt. S. Chryfogni.

IVLIVS III.

Fulvius Corneus tt. S. Laurentij in Lucina.

Io. Michael Sarracenus, tt. S. Mariæ Transtiberim.

Io. Riccius, tt. S. Angeli.

Io. Baptista Cicada, tt. S. Clementis.

PAVLVS IV.

- * Don Bernardinus Scotus, tt. S. Matthæi.
- Scipio Rebiba, tt. S. Ariastafæ.
- Ioannes Suavius Reumanus, tt. S. Priscæ.
- Io. Antonius Capisuccus, tt. S. Clementis.
- * Laurentius Strocicus, tt. S. Balbinæ.
- Fr. Michaël Ghislerius, tt. Mariæ super Mineruam.
- Fr. Clemens Dolera, tt. S. Mariæ de Aracoeli.

PAVLVS III.

Iacobus Sabellus, tt. S. Mariæ in Cosmedin.

PIVS IV.

Io. Antonius Sorbellonius, tt. S. Mariæ Angelorum
in Thermis.

IVLIVS III.

Fr. Aloysius Cornelius, tt. S. Marci.

PIVS IV.

- Fr. Bernardus Saluatus, tt. S. Simeonis.
- * Philibertus Naldus Burdesius, tt. S. Martini in Montibus.
- Ludouicus Simoneta, tt. S. Cyriaci.
- * Antonius Perenottus Granuelanus, tt. S. Bartholomei
in Insula.
- * Stanislaus Hofius, tt. S. Theodori.
- * Petrus Franciscus Ferrerius, tt. S. Agnetis in Agone.
- Franciscus Paciecus, tt. S. Crucis in Hierusalem.
- * Marcus Antonius Amulius, tt. S. Marcelli.
- Hieronymus Austriacus de Corrigio, tt. S. Stephani
in Monte Cœlio.
- Io. Franciscus de Gambara, S. Pudentianæ, tt. Pastoris.
- Carolus Borromæus, tt. S. Prædix.
- Marcus Sitticus de Altaemps. tt. S. Georgij ad Vellus
aureum.
- Alfonfus Gesualdus, tt. S. Cæcilie.

PAVLVS III.

Nicolaus Caëtanus, tt. S. Eustachij.

* Hip-

- * Hippolytus Estensis, tt. S. Mariæ Nouæ.

PIVS IV.

- Innicus Aualos de Aragonia, tt. S. Hadriani.
- Marcus Antonius Columna, SS. Basilicæ duodecim Apost.
- Ptolomæus Gallius, tt. S. Pancratij.
- Angelus Nicolinius, tt. S. Calixti.
- Aloysius Pisanus, tt. S.
- Prosper Sanctacrucius, tt. S.
- Zacharias Delphinus, tt. S. Mariæ in Aquiro.
- * Hugo Boncompagnus, tt. S. Sixti.
- Alexander Sfortia, tt. S. Mariæ in Via.
- * Io. Franciscus Commendonus, tt. S.
- Flavius Ursinus, tt. SS. Marcellini, & Petri.
- Alexander Cribellius, tt. S.
- M. Ant. Boba, tt. S.
- * Antonius Crechius, tt. S.
- Guido Ferrerius, tt. S.
- Franciscus Abundius Castellioneus, tt. S.
- Benedictus Lomellinus, tt. S. Sabinæ.
- Gulielmus Sirlettus, tt. S. Laurentij in pane, & perna.
- Gabriel Palæotus, tt. SS. Ioannis, & Pauli.
- Franciscus Crassus, tt. S.

Diaconi Cardinales IX.

PAVLVS III.

Iulius de Ruuere, S. Petri ad vincula S. R. E. Archid.

IVLIVS III.

Innocentius de Monte, S. Mariæ in Porticu.

Hieronymus Simoncellus, SS. Cosmæ, & Damiani.

- * Ludouicus de Guisa, S. Thomæ in Parione.

PAVLVS IV.

Vitellotius Vitellius, S. Mariæ in via lata S. R. E. Camer.

Aloysius Estensis S. Luciae in Silice.
 Ludouicus Madrucius S. Onuphrij.
 Ferdinandus Medices S. Mariae in Domnica.
 Franciscus Alciatus S. Luciae in Septifolio.

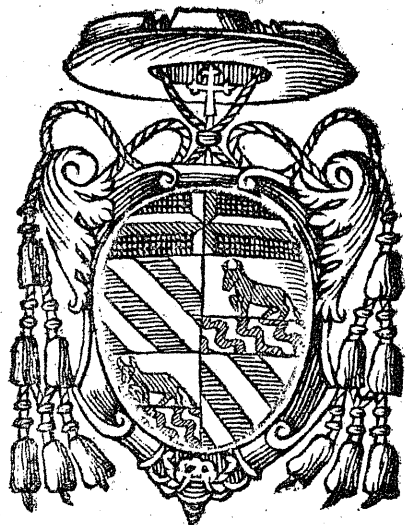
Prima creatio unius Cardinalis.

*Anno Domini MDLXVI. Pontificatus primo
 die Mercurij, pridie nonas Martij Roma.*

PIVS Papa V. primo creauit unum
 Card. Is fuit.

F. MICHAEL Bonellus Alexandrinus, ord. Praedicatoru, Papae ex sorore pronepos, Presbyter Card. tt. S. Mariae super Mineruam.

L.

Secura

Secunda creatio IV. Cardinalium.

*Anno Domini MDLXVIII. Pontificatus
 tertio, die Mercurij, nono Kalen.*

Aprilis, Roma.

PIVS Papa V. secundo creauit quatuor
 Cardinales, qui fuerunt.

1. **D** Idacus Spinosa Hispanus Inquisitor Generalis in Re-
 gnis Hispaniarum, Regis eiusdem consilij Praeses,
 Episcopus Saguntinus, Presbyter Card. tt. S. Ste-
 phani in Coelio monte, absens.
2. Don Hieronymus Socherus Aruernus Theolog. Parisinus,
 Abbas Clareuallensis, & Generalis Magister Cistercien-
 siu, Presbyter Card. tt. S. Matthaei in Merulana, absens.
3. Io. Paulus ab Ecclesia Dertonensis, Protonotarius Aposto-
 licus, Diaconus Card. S. Calixti.
4. Antonius Carafa Neapolitanus, Papae intimus Cubicula-
 rius, Basilicae S. Petri de Vrbe Canonicus, Protonota-
 rius Apostolicus, Diaconus Card. S. Eusebij.

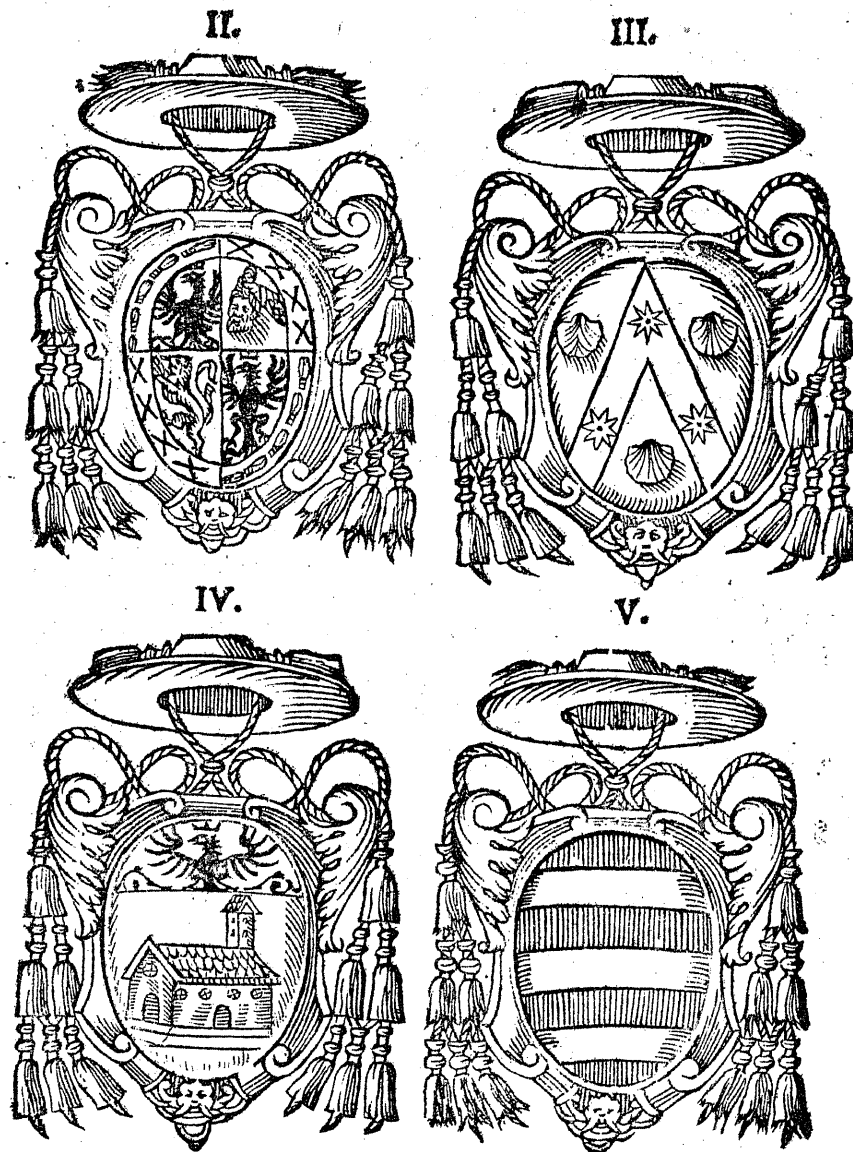
663.663.663.663
 663.663.663.663

I 4

II.

Ter-

Tertiã creatio XV I. Cardinalium.

*Anno Domini MDLXX. Pontificatus V.
die Mercurij, 16. Kal. Iunij Roma.*

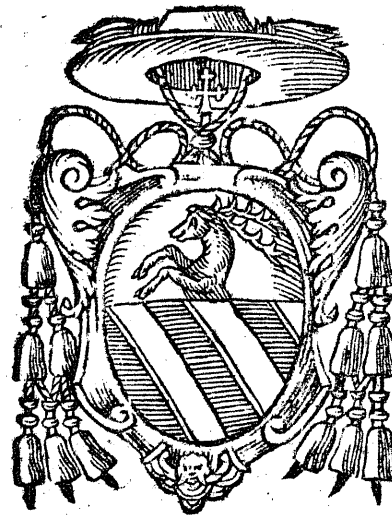
*Pivs Papa V. tertio creavit 16. Cardinales,
qui fuerunt.*

- M** Arcus Antonius Maffeus Romanus Archiepiscop. Theatinus, S.D.N. Papæ Datarius, Presby. Card. tt. S. Calixti.
- 7 Gaspar de Stunica, & Auellaneda Hispanus, Archiepiscopus Hispalensis, Presbyt. Card. tt. S. Barbaræ, absens.
- 8 Gaspar Ceruantes de Gaète ex oppido Caceres Placentinæ, Diocesis Hispanus, Archiepiscopus Tarraconensis, Presbyter Card. tt. S. Vitalis, absens.
- 9 Nicolaus de Pelleue ex oppido Iouij Rothemagensis Diocesis Normandus Gallus, Archiepiscopus Senonensis, ac Galliarum Primas, & in secreto Regni Franciæ Consilio supremus Cancell. Presbyter Card. tt. S. . . absens.
- 10 Iulius Antonius Sanctorius Casertanus, Archiep. S. Seuerinæ, Presbyt. Card. tt. S. Bartholomæi in Insula.
- 11 Petrus Donatus Cæsius Romanus, Episcop. Narniensis, Camerae Apostolicæ Præsident Clericus, Presbyter Cardin. tt. S. Vitalis.
- 12 Carolus de Grassis Bononiensis, Episcopus Montis Faliscorum, Camerae Apostolicæ Præsident Clericus, ac Urbis Gubernator, Presbyter Card. tt. S. Agnetis in Agone.
- 13 Carolus Dangenès à Rambouiletto Gallus, Episcopus Cœnomanensis, & Caroli Noni Francorum Regis apud Sedem Apostolicam Orator, Presbyter Cardin. tt. Sanctæ Euphemie.

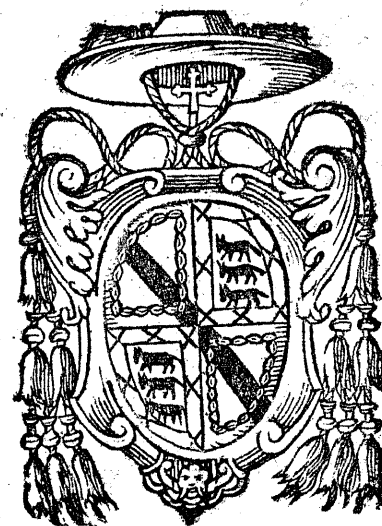
- 14 Fr. Archangelus de Blanchis Viglebanensis Ord. Prædicatorum, Papæ à sacris Confessionibus, Commissarius sanctissimæ Inquisitionis Officij, Episcopus Theanensis, Presbyter Card. tt. S. Casarij in Palatio, absens.
- 15 Fr. Felix Perettus de Monte Alto Picenus, Ord. Conventualium S. Francisci, Episcopus S. Agathæ, Presbyter Card. tt. S. Hironymi Illircorum.
- 16 Don Paulus Arretinus de Itrio, Ord. Clericorum Regulariū Theatinorum, Episcopus Placentinus, Presbyter Card. S. Pudentianæ, tt. Pastoris, absens.
- 17 Ioannes Aldobrandinus Florentinus, Rotæ Auditor, Episcopus Imolensis, Presbyter Card. tt. S. Simeonis.
- 18 Magister Frater Vincentius Iustinianus, ex Dominis Insule Chij Genuensis, Ordin. Prædicatorum Generalis Magister, Presbyter Card. tt. S. Nicolai inter Imag. absens.
- 19 Hieronymus Rusticuccijs Fanensis, Protonotarius Apostolicus, Episcopus Senogaliensis, Papæ intimus Secretarius, Præbyter Card. S. Susannæ.
- 20 Io. Hieronymus Albanus Bergomensis, Protonotarius Apostolicus, ac Piceni Gubernator, Presbyter Card. tt. S. Io. ante portam Latinam, absens.
- 21 Iulius de Aquaiua, & Aragonia Neapolitanus, V.S. Referendarius, Diaconus Card. S. Theodori.

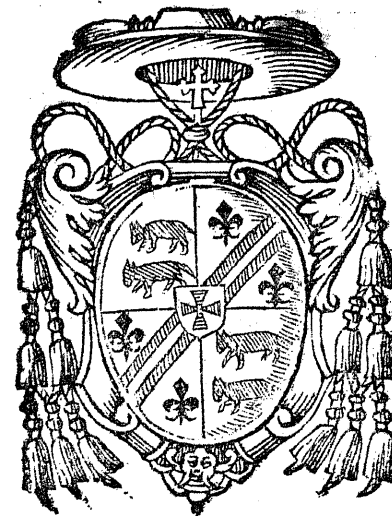
VI.

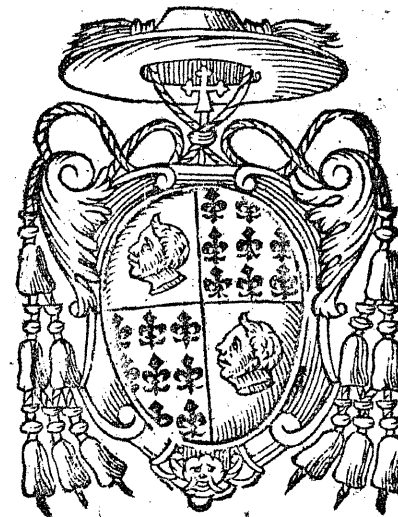
VII.

VIII.

IX.

X.

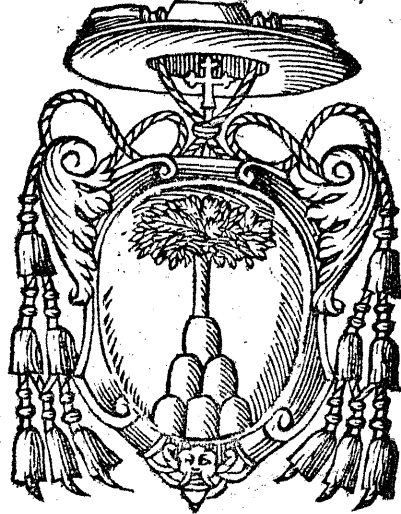
X.

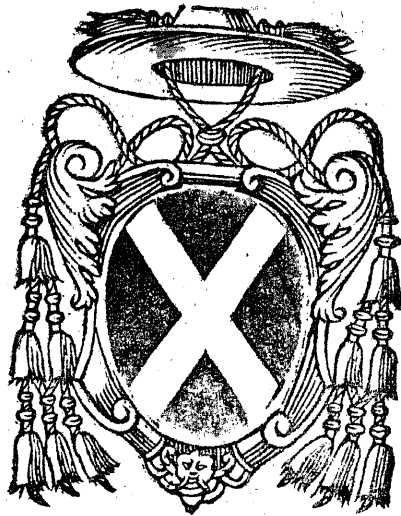
XII.

XI.

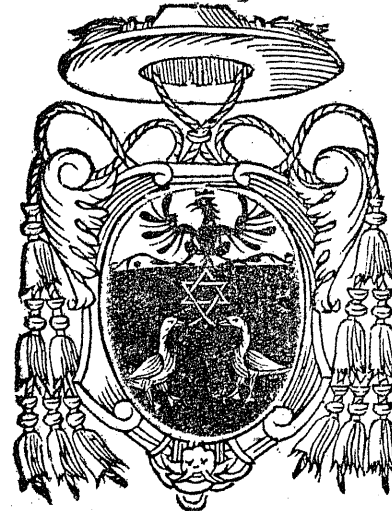

XIII.

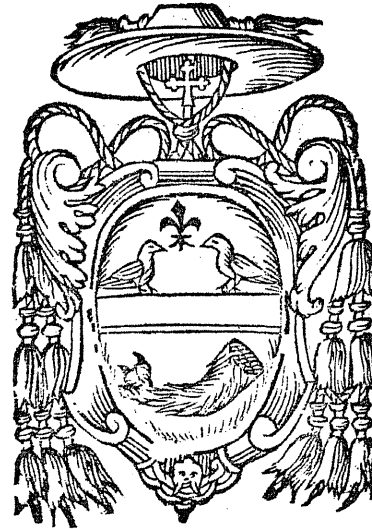

XIV.

XIV.

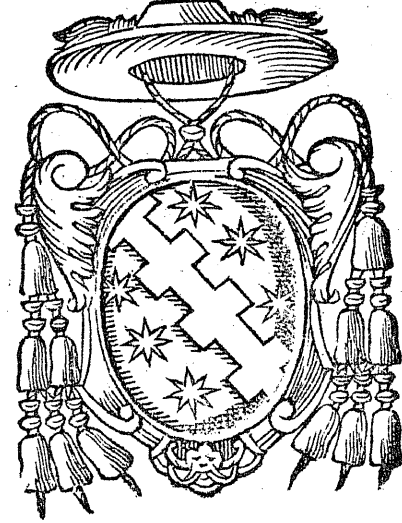
XVI.

XV.

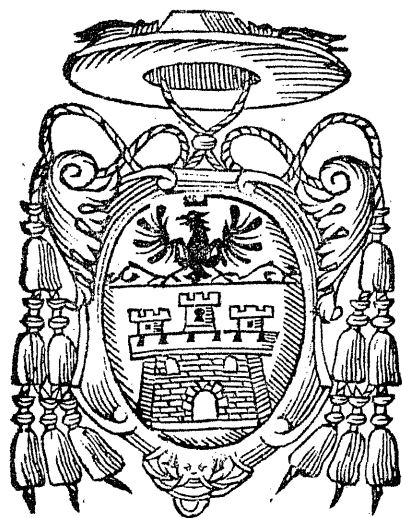

XVII.

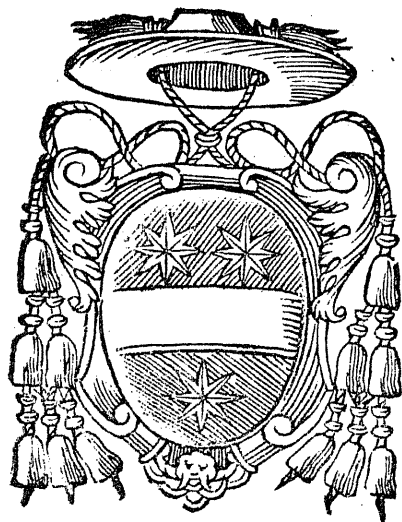

XVIII.

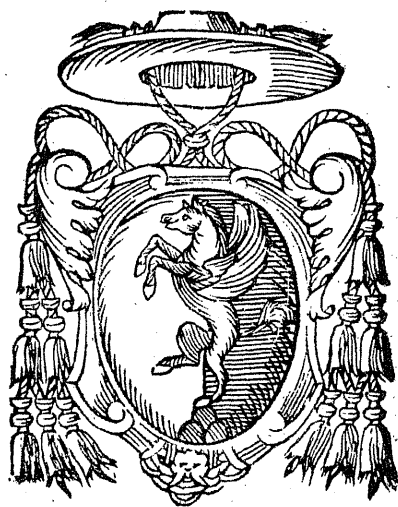
XVIII.

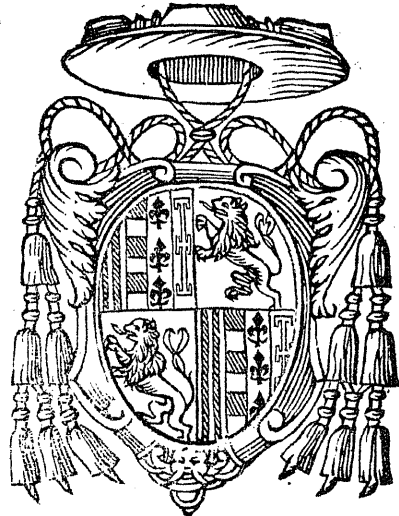
XX.

XIX.

XXI.

Pius

PIVS Papa Quintus tribus ordinationibus mensibus Martij, & Maij factis, vnum, & viginti Cardinales de nouo creauit, videlicet Presbyteros 17. & Diaconos tres.

*S. R. E. Cardinales XXIII. mortui
sub Pio Papa Quinto.*

1 Franciscus Crassus.	13 Ioannes Bernardinus Sco-
2 Ioannes Reumanus.	tus.
3 Tyberius Crispus.	14 Ioannes Antonius Capi-
4 Petrus Franciscus Ferre-	fuccus.
5 Franciscus Mendoza.	15 Philibertus Naldius à Bur-
6 Angelus Nicolinius.	desia.
7 Fr. Clemens Monilia.	16 M. Antonius Amulius.
8 Io. Michaël Sarracenus.	17. Io. Baptista Cicada.
9 Ludouicus Simoneta.	18 Aloyfius Pifanus.
10 Frater Bernardus Saluia-	19 Franciscus Pifanus.
tus.	20 Gaspar de Stunica.
11 Franciscus Castillionæus.	21 Carolus de Grafsis.
12 Vitellotius Vitellius.	22 Laurentius Strocicus.
	23 Hieronymus Socherius.

I.

Nobilitas sanguinis, & legalis sapientiæ Panegyrica commendatio in causa est, vt nullatenus supprimatur FRANCISCVS Italus, è familia Crassa natus, inter Mediolanenses nobilissimus, ex qua diuersis temporibus; præter cæteros domi, ac foris, nominis claritate insignes; cum primis tres ipsius Ciuitatis Mediolanenses Episcopi, Thomas, Alipertus, & Landulfus florere, quorum primus etiam, in Diuorum Catalogo adscriptus est, qui patrem habuit Petrum Antonium. Ineunte ætate primos annos literarum cognitioni; post legibus, commisit; vnde, tam præstanti forensium rerum cognitio-

nc

ne excelluit, vt Mediolanensis Senator; Ducalis fisci Præfidentis; Regiusq; Consiliarius fuerit designatus. Is in funere Caroli V. Imperatoris; apud quem semper magni fuit, & cuius mirificam, ac (propè dixerim) diuinam in summis, atq; arduis Imperij negotijs, Augustus adhibuerat prudentiam; eloquentissimè ad præconia tanti Imperatoris, posteritati consideranda; in Patria anno 1559. declamauit. Romanam Curiam postea adiens, vxore defuncta, à Pio IV. summo Pontifice; cum quo magnā contraxerat necessitudinem, Protonotarius Apostolicus; mox Bononię Gubernator; tandem anno 1565. Pontificatus VI. 4. Idus Martij, S. R. E. Diaconus S. Lucię in Septifolio; post tt. S. Cæcilie Cardinalis Presbyter creatus est. Qui obiit Romę anno sequenti, Pij Papæ V. Pontificatus primò in ipso Kalendarum Septembris limine, mane. Corpus in eius titulo depositum, translatumq; in Patriam; in Ecclesia de Pace, quam Minores Obseruantes incolunt, in sacello, quod Diuo Francisco ipse antea dicauerat, sepelitur; vbi in læuo pariete extat lapis Albus, in quo elogium nigris caracteribus insculptum, legitur.

Francisco Crasso Petri Antonij filio I. C. Aduocato Fisci, præfectorum capitalium, Senæ Prætori, Urbini tertio Magistro Questuræ ordinariorum Senatori, Consiliario principali. Questori præfecto urbis Senarum, & Bononiæ; Cardinali, qui vixit annos 66, mortuus est Romæ Kalendis Septembris, anno 1566. & in monumentum Celle huius, quam Diuo Francisco viuens fecit, inferri voluit. Petrus Antonius, & Hippolytus parenti optimè merito P.P.

II.

Celebrandus est post hunc, vir egregius, ac spectatæ virtutis IOANNES SUAVIUS REUMANUS VASCO GALLUS, qui; tanta valuit Pontificij, ac Cæsariani iuris scientia, vt in Rom. Aula pro Gallica Natione; inter sacrę Rotæ Patres adscriptus; Episcopus Mirapicensis eligeretur, quę postea Paulus Quartus Pontifex,

Pontifex, cum flammanti fidei Catholicæ zelo videret arde- re, & animo esse immobili, atque inuictò, S. R. E. Cardinalem anno Dom. 1555. Pontificatus I. in secunda promotione; Presbyterum, tt. Sancti Ioannis ante portam Latinam, creauit; cui etiam, & Fabio Mignanello differentias super locationibus, & pensionibus casalium, & domorum, & nonnullorum locorum S. R. E. subiectorum, ob inuasionem Urbis à militibus Hispanis Proregis Neapolitani factam, multis concessis facultatibus summam decidendas, commisit. Et cum ingrauescente iam ætate, multis alijs negotijs Pontifex distraheretur; Ioannem hunc, cum Bernardino Transe, & Ioanne Baptista Consiliario Cardinalibus, adhibitis etiam Ioannis Antonij Vrsini; & Aloysij Lipomani Bergomensis Episcopi consilijs; ad Almę Urbis, ac totius Ecclesiasticæ ditionis negotia examinanda deputat. Quem Pius Quartus; perspecta eius mentis sagacitate, singulari in rebus perractandis prudentia, ingenioq; ad omnia; quamuis ardua, ac difficilia, idoneo; è S. Ioannis, ad S. Priscę titulum translatus, sanctissimę Inquisitionis Tribunali, Canonizationiq; B. Didaci præposuit. qua prouincia commissā; cū Signaturæ Iustitiæ esset præfectus; Romæ dolore calculi extinctus est anno Salutis 1566. Pontificatus I. 3. Kal. Octobris, sepelitur in ingressu Ecclesiæ S. Spiritus de Saxia; sed postea translatus propè Altare Maius, à Scipione Rebiba S. R. E. Card. de Pisis dicto, amico, & testamenti executore in eodem marmoreo monumento, quo prius, cum hoc epitaphio contumelatur.

Iesu Christo spei vitæ futuræ.

Ioannes Suavius Reumanus Gallus, tt. S. Priscæ, Presbyter Cardinalis, ob animi candorem, & eximiam iuris prudentiam; duodecimuiratus litibus iudicandis, ascitus, ac propter humanitatem, & innocentiam; Pauli IV. beneficentia, Patrum Senatu merito cooperatus; LXIII. agens annum sanctissimè, vt vixerat; ita Christianis-

Stantissimè decessit. Die 29. Septembris 1566. Scipio Rebiba *ut*,
S. Angeli, Cardinalis de Pisis, testamenti executor, absolui curauit.

III.

Subnectendus est his viris doctis, & celeberrimis Ecclesiæ
Præsulibus, TYBERIVS Crispus Italus Romanus, natus an-
Domini 1498. pridie Kal. Februarij, hora 15. in quo; tam
celeris animi, atq; ingenij motus, ad excogitandum acuti, ad
explicandum, ornandumq; vberes, & ad memoriam firmi, at-
que diuturni extiterunt; vt, cum Philosophiæ operam dedisset;
de hoc in Philosophicis assertionibus, quod de Pythagora in
naturæ peruestigationibus dicebatur, iure posset affirmari. Ty-
berij igitur ingenij acumine, atq; in retinenda Ecclesiastica di-
gnitate, graui maiestate Paulus Tertius, cui etiam famulatus
fuerat ante Pontificatū è Perulina Ciuitate; Tyrannide ad ex-
tremas Orbis terræ partes propulsata, noua quasi illius Ciuita-
tis redintegratione constituta, atq; ad bonorum Ciuium quie-
tem, & ad seditiosorum molestiam (melius dixerim) ad frenū
sceleribus abstinendis, Arce à fundamentis erecta; hunc illius
præfectum; & paulò post Ciuitatis Gubernatorē, suffecit; cu-
ius præfecturæ monumentum; præter Arcem, cui opera à Ciui-
bus præstita, perbreui temporis spatio, extremas manus impo-
suit; Templum dicatum Beatæ Virg. (de Populo vocant) ipso
mandante, constructa, satis superq; attestatur. Cum verò ma-
iori cohonestandus dignitate, videretur; Romam à Pontifice
accerditur, & Hadriani moli præficitur. In quo officio, cum di-
gnè, & laudabiliter se gessisset, anno 1544. Pont. II. 14. Kalē.
Ianuarij, in Cardinalē S.R.E. Diaconum S. Agathæ; & in eius
dem Perulinæ Ciuitatis Legatū promouetur. Iulio Tertio Pon-
tif. ex Diacono, factus Presbyter tt. S. Agathæ; suaue iugum,
acleue onus Dominici gregis Amalphantani Archiepiscopatus
pascendi, humeris impositum, suscepit. Hic à Marcel-
lo Secundo ad Pontificatum assumpto, summis honoribus, &
Sacerdotijs cohonestatus; ex tt. Sanctæ Agathæ, Pio IV. se-
dente,

dente, ad S. Mariæ Transtiberim translatus, cedente Fr. Mi-
chaële Ghislerio Card. Alexadrino, Ecclesiæ Sutrinæ, & Ne-
pesinæ Pastor extitit. Ex Presbytero S. Mariæ Transtiberinæ
tt. Calixti, Episcopus Sueslanensis, & Cardin. Sabinensis ele-
ctus. Obijt Sutri die Dominico, pridie nonas Octobris, Anno
Domini 1566. Pont. I. ætatis 68. mense 8. die 5. sepeliturq; in
Cathedrali.

IV.

EGregium etiam ingenij, doctrinæ, & pietatis specimen po-
steris reliquit PETRVS FRANCISCVS Pedemōtanus Vercel-
lensis, è familia Ferreria Illustrissima, Bugellæ, & aliorum
locorum Domina; quam, eandem esse cum Acciaiola Floren-
tinam, item nobilissima, Authores omnes affirmant. Is Patrem
habuit Loffredum Casalis Valoni Dominum, Mediolaniqu; Se-
natus pro Francisco Gallorum Rege Præsidentem; patruos
Ioannem Stephanum Episcopum Bononiensem, Alexandri
VI. & Bonifacium Eporidensem etiam Episcopum, Leonis X.
Fratrē verò Filibertū Pauli Papæ III. S.R.E. Cardinales, à quo
Paulo Pontif. Petrus Franciscus; & ipse; ex Abbate S. Stephani
in patria, dum Romanam Curiam sequitur, post Augusti-
num patruum; Episcopus Vercellensis electus est, quam Eccle-
siam, nouè in ea (quas vocant) Capellanijs institutis, & dota-
tis, & Palatio reedificato; ad pristinam restituit dignitatem.
Eodem Pont. patruo Bonifacio Cardinale Eporidense Ciui-
tatis de latere Legato; Bononiam Prolegatus mittitur. Ve-
netias tandem legatus missus à Pio IV. anno salutis 1561. Pon-
tificatus II. 4. Kal. Martij; Presbyter Cardinalis tt. S. Cæsarei
in Palatio; mox S. Agnetis in Agone creatus in familiam suam
quartus hūc honorē intulit, qui propter eximia ipsius in Sedē
Apostolicam merita, Guidonem Nepotem suum sacra etiam
purpura ab eodem Pontifice insignitum quintum familiæ Car-
dinalis videre dignus habitus est; sub quo, è S. Agnetis ad S.
Anastasiæ tt. trāslatus, anno Domini 1566. Pont. I. pridie Idus

Nouembris Romæ moritur, sepeliturq; in S. Mariæ Maioris Basilica; vbi in læua Templi parte, marmoreum è pavimento erectum à supradicto Guidone Card. Nepote, cum effigie atq; elogio sepulchrum conseruatur.

D. O. M.

Petro Francisco Ferrerio tt. S. Anastasia S. R. E. Presbytero Card. Ioannis Stephani Bonon. & Bonifacij Portuen. Cardd. ex fratre Nepoti, Philiberti Eporidiensis Card. fr. Guido Card. Vercellenfis patruo optimo, atq; optimè de se merito, Posuit. Vix: annos LIII. Obijt anno sal. 1566. pridie Idus Nouembris.

V.

Illustri decorandus encomiorum exornatione mihi videtur summus ille orator Demosthenes, qui plus se debere industriae, à qua summus orator factus fuerat, quam matri, à qua esse susceperat, dicebat. Dictum tali oratore dignum; sed illustriori celebrandum approbatione illud ipsum est Francisci de Mendoza, & Bobadilla Hispani Conchensis Illustrissimi de Cagnete Marchionis filij præclarum facinus, qui non contentus mendaci (sic eam vocabat) maiorum suorum nobilitate, voluit veram virtutum nobilitatem sibi comparare, quam comparatam; Archidiaconatu primum Toletanæ Ecclesiæ; deinde, Fr. Francisco Quignonio tt. S. Crucis in Hierusalem Cardinale cedente, deferenteq; Põtifice Clemente VII. Episcopatu Cauriensi, coepit illustrare. Hic se se mihi campus aperit latissimus, Francisci virtutum indicandarum: non laudandarum. Quis. n. tanta ingenij vbertate, tanta dicendi copia præditus reperitur, qui, cum de huius laudibus plurima dixerit; plura tamen se omisisse non fateatur? neq; nostrum est singula quæq; minutatim recensere, quod si quis scire percupiat; quantæ illius virtutes essent; satis inde colligere potest, quod ei Paulus III. anno 1544. Põt. XI. 14. Kal. Ianuarij in decima Cardinaliũ promotio-

motione; Presbytero tt. S. Mariæ de Aracoeli; & post tt. S. Ioannis ante portam Latinam, creato; sacrae purpuræ detulit honorem. Qui sequenti, cedente Fratre Ioanne Toletano Card. Episcopatus Burgenfis administratione suscepta; ipsius Ecclesiæ iura defendit, auxitq; & longam super hoc cum Burgenfi Capitulo quæstionem habuit, de qua in Decisionibus Romanæ Rotæ prima parte, decisione 777. vbi etiã, ob litem super pensionem Cauriensem, quam cum Ioanne Quignonio habuit; tertia parte decisionibus 149. & 244. multa videre est. Franciscus anno 1548. Philippo Secundo Hispaniæ tunc Principi Italianam petenti, occurrit, huncq; per eandem Prouinciam iter agentem comitatus est, & Iulio Tertio Pontif. ex Presbytero tt. S. Ioannis ante portam Latinam; ad tt. S. Eusebij translatus, anno 1555. vita functo Francisco Toletano Senarum Governatore; ipsius Ciuitatis ab eodem Philippo Rege clauum suscepit; donec ipsa vrbs Cosmo Mediceo Florentiæ Duci, annuo imposto tributo addicta est. Archiep. Valentinus postea electus, ætate confectus; obiit Burgenfi in Ciuitate, 3. Nonas Decēbris, anno 1566. Pont. I. Huius corpus Concham delatum; in nobilissimo familiæ Mendozziæ sacello, quod in Cathedrali erectũ fuerat ante, sepelitur.

VI.

Semper mihi placuit celeberrima illa prudenter excogitata, sapienter prolata atheniēsis Antisthenis sententia, qui homines virtute præditos fontem in se habere, ex quo nobilitatem sibi affluenter hauriant, dicere solebat, quæ; eo mihi magis placuit; quòd eam non verbis, sed re ipsa confirmasse videtur ANGELVS Nicolinius Florētinus, nobilib; parentibus natus, qui quidem tantã; quia in Senarum Gymnasio legalem sibi scientiam compararat, ex se hausit, nobilitatem, vt à Cosmo Mediceo Florentiæ Duce accersitus, apud eum præstantissimi I. C. Senatoris, & Consiliarij nomen sit consecutus; neq; verò, solum Põtificij, ac Cæsariani iuris præstitit cognitione; sed

etiam vir eloquentissimus; tanto valuit aureo, quasi verborū flumine; vt de eo sine vlla dubitatione dici possit, quod narratur de illo Hercule Ogmio, quem prudentiæ, atq; eloquentiæ Deum Celsæ existimabant, atq; ideo eius simulacrum ita pingebant; vt ab eius lingua quamplurimæ catenæ aureæ profuerent, quæ maximam hominum multitudinem auribus alligatâ ita traherent; vt tamen omnes libentissimè sequi viderentur. Quæ; quam verè de Angelo dici possint; ex eo apparet, quod Oratoris munere apud Paulum Tertium Pontificem Maximū; & anno 1538. apud Carolum V. Imperatorem functus, apud quæ maximis quidem de rebus; sed præcipuè de causa, quæ inter Cosmum, & Margaritam ipsius Caroli Cæsaris filiam; olim Alexandri Medicei Florentiæ Ducis, sine liberis vitâ functi, vxorem, quæ multa; ratione dotis; tam profectitiæ, quam aduentitiæ, ex Neapolitano statuto in bonis patrimonialib. dicti Alexandri, quorum maior pars fideicomisso erat supposita; prætendebat. De hac (inquam) causa apud Cæsarem multis agēs; omnia per eloquentiam suam, ad fauorem dicti Cosmi impetrauit. Cæterum anno 1557. Senarum Ciuitatis, quæ in ipsius Ducis potestatem annuo, vt diximus, tributo imposito, peruenerat; Gubernator, & Locumtenens designatus; anno 1559. Montis Alcini, & reliquæ Senarum ditionis, pro eodem, possessionem adipiscitur. Enimuerò quoniam, & Ecclesiasticarū dignitatum honoribus dignus videbatur; ecce defuncta vxore, ex qua filios susceperat, anno 1563. ad Archiepisc. Pisarū administrationem, post Ioannē Cardinalē Mediceū, à Pio IV. euectus est; & anno 1565. 4. idus Martij; in eorundem Principū grā, apud quos plurius istius virtus, erat; illi ipsi tt. S. Calixti dato, sacre purpuræ honos est delatus. Moritur is Senis, repentina morte, 11. vel vt alij 18. Kal. Septembris, anno Domini 1567. Pont. II. hora 18. Eius corpus Florentiam deportatū, in Ecclesia S. Crucis, in ornatissimo gentilitio sacello, honorifico sepulchro à Ioanne filio, donatus, in quo epitaphium hoc conditum est.

Ange-

Angelo Nicolino Mathæi filio, Angeli Nepoti, I. C. ac Senatori clarissimo, Cosmi Heururæ Magni Ducis Consiliario, qui primò ad Paulum Tertium Pontificem Maximum, & Carolum Quintum Imperatorem Legationibus egregiè functus; deinde Senarum Gubernationi, præpositus; itemq; Pisana Ecclesiæ Archiepiscopus; postremò à Pio I V. in Cardinalium Collegium cooptatus; integritatem, & innocentiam suam, omnibus probauit. Obijt anno Salutis 1567. ætatis 66. Ioannes filium legitimo matrimonio procreatus, Patri optimo posuit.

VII.

IN hoc quoq; sermonis genere floruit Fr. CLEMENS Dolera Italus, ex Moniliano oppido Genuæ. Diœcesis, natus anno Dom. 1501. 12. Kal. Iulij, à meridie hora XIX. Qui adolescens ad Fratrum Minorum de Obseruantia, familiam se contulit; cumq; literarum studio, quæ ab humanitate nomen inuenerunt; deinde Dialecticæ, Philosophiæ, ac Theologiæ se dedisset; Magister euadens, eas scientias, multis in Gymnasijs, publicè, summa cum laude, professus est; ob quarum singularem præstantiam; ab inferioribus religionis suæ munerib. Salmanticiæ in Hispania anno 1553. ad summi Ministerij apicem conscendit, ipsiq; per sex annos, summa cum omnium approbatione, præfuit. Hoc sibi ad maiores honores aditu patefacto; à Paulo Quarto, apud quæ; & gratia valebat; & auctoritate, anno 1557. Pontificatus Secundo, idibus Martij, Presbyter Card. tt. S. Mariæ de Araceli creatus est, fuitq; sacri Romani Imperij Protector; cui etiam Pius IV. quod in eodem ad oēs administrationes suscipiendas aptitudinem videret, Episcopatū Fulginatensem, anno salutis 1560. comisit. Sanctis Inquisit. Tribunali Clemens, cum alijs octo Cardinalib. doctrina, & pietate conspicuis præpositus, & inter alios octo Patres, qui Tridentini Cœcilij Decreta seruari curarent, delectus; pro Canonizatione Beati Didaci, eiusdem Ordinis sancti viri, deputatus. Tandem, naturæ; ex hac vita sublatus, cessit Romæ ad S. Petrū in Monte

K 4

in Monte

in Monteaureo, die Martis, in sanctissimæ Epiphaniæ Domini Festo, hora 17. anno salutis 1568. Pont. II. heredibus sibi ex testamento institutis, S. Iacobi de Vrbe pauperibus incurabilibus. Eius corpus in suo titulo, ante Altare Maius, sub lapide marmoreo, in quo literis æneis insculptum extat hoc epithium; tumulatur.

D. O. M.

Clementi Moniliano Cardinali Araceli, summa doctrina, & religionis viro, prudentia documento per omnes honorum gradus, ad summam, in Ordine Fratrum Minorum de Observantia dignitatē elato, à Paulo Quarto Card. creato; liberalitatē, quam semper uiuens exercuerat; meritis cōprobauit. Pauperes Incurabiles Hospitalis Sancti Iacobi, ex testamento heredes, beneficij accepti ergò B. M. P. Vixit annos 66. menses 6. dies 16. Obijt 8. idus Ianuarij 1568.

Ipsius singularis doctrinæ, non obscura testimonia posteritati consecrata, extant. Compendium Catholicarum institutionum, & duo perutiles tractatus. Alter de peccatis, & eorum differentijs. Alter de Sacerdotum Coelibatu; & quædam alia. Quæ hic de Clemente desunt, apud Vbertum Folietam in clarorum Ligurum Elogijs, inueniet Lector.

VIII.

ET si tam celebris viri Io. MICHAELIS, è nobilissima inter Neapolitanos familia, olim Girifalca; ob victoriam postea de potentissimo hoste sarraceno à fortissimo equite gentile reportatam Sarracena dicta, nati Kal. Nouembris anno 1498. hora 4. post meridiē; & si (inquam) huius tã præclari viri memoria, minime cum lacrymis recensenda est; huius tamen; vt fuit vita omnibus laudibus plena; ita debet semper esse, eius

se, eius festiua, iucundaq; recordatio. Is; quia egregiæ indolis erat Philosophiæ, ac Theologiæ grauioribus studijs animum appulit, quibus id primum consecutus est; vt in Archiepiscopum Acheruntinum, & Materanum in Apulia promoueretur; & à Paulo III. anno 1546. ad celeberrimum Christiani Orbis theatrum (Tridentinum Concilium intelligo) quo non nisi eruditissimi quiq; & religiosissimi conuenerunt; mitteretur, Quem; cum Iulius III. eius præclaras dotes, & præstantem quandam in rebus forensibus modum, admiraretur; non potuit, non eum Romanis rebus rite gubernandis præficere, in cuius administratione; cum omnibus, tum verò maximè ipsi Pontifici admirabilem se præstitit, à quo anno 1551. Pontificatus II. 13. Kal. Ianuarij, Presbyter Card. tt. S. Mariæ de Araceli creatus, Archiconfraternitatis Neophytorum protector, vna cum Innocentio Cardinale Montio, & à Paulo IV. in causis annatarum, & quindennij Camera Apostolicæ, cum Fabio Cardinale Mignanello eligitur. Et titulo verò S. Mariæ de Araceli; ad S. Anastasiæ transfatus, à Marcello II. simul atq; Pontificatum ascendit; altero ex sacerdotijs, quibus ipse in minoribus dotabatur, decoratus est. Cum inter Canonicos Regulares S. Augustini Congregationis Lateranensis, & Monachos S. Benedicti ordinis Cassinensis, lis esset exorta; Pius Pont. rem totam Sarraceno, Cicadæ, & Tranensi, Cardinalibus, qui pro Canonicis retulerunt, commisit; hunc etiam, cum septem alijs eiusdem ordinis patribus, Caroli Cardinalis Carafæ quæstioni adesse voluit; & quod magis est; Iudicibus assistere, cui idem, & Morono, Cicadæ, & Alexandrino, Cardinalibus, oblata Concilij Tridentini decreta inspicienda, atq; examinanda; eosdem, & alios, qui ea seruari curarent deligendo, tradidit. Tribunali sanctissimæ Inquisitionis, præposuit; & cum Philippus Hispaniarum Rex, Beati Didaci Canonizationem expeteret; Sarracenum; præter ceteros Cardinales, qui rem examinarent, constituit, qui ex Presbytero tt. S. Anastasiæ; Presbyter tt. S. Agathæ; & mox S. Mariæ Transiberim, tt. Calixti factus; Episcopa-

scopatus Liciensis administrationem non repudiavit. Pio V. Pontifice, ut Archiconfraternitatis Hospitalis, & Monasterij Carthecumenorum, & Neophytorum Protector; vna cum Ioanne Card. Politiano, Monasterium Monialium Virginiū Neophytarū angustum nimis redditum, propter magnam Iudeorū quantitatem, qui sub Pio V. ad fidem conuertebantur; à B.M. Annunciatę; ad Ecclesiam S. Basilij; in regionem montiū Urbis satis commodam transtulit. Et ex Presbytero Episcopus Cardinalis Sabinus creatus; obiit Romę die Martis, 5. Kal. Maij, anno 1568. Pontif. III. ætatis 69. mense 5. die 26. hora 16. sepultusq; est ad S. Marię super Mineruam, vbi ante Maiores ipsius Ecclesię fores, in pavemento extat lapis, in quo Card. insignia, & infra scripta insculpta leguntur. Ossa postea ipsius Neapolim trās lata, ibi in maiorū suorū sepulchro cōdita sūt.

D.

O.

M.

Ioannes Michael Episcopus Sabinensis, Card. Sarracenus Neapolitanus, annum agens 69. Obijt 5. Kal. Maij.

IX.

VT cætera præclara; cum verò illud, quasi quoddam oraculū, edidisse mihi videtur Gallus ille, qui dicere identidem solebat. Tantum, in literis, & præsertim in legali sapientia positum esse; ut eas si quis sustulerit, Solem quodammodo ipsum de mūdo sustulisse videatur. Quæ præclara sententia, videtur arrisisse Ludovico Simonetę Italo Mediolanēsi nobilissimo, qui adeo illius se radijs illustravit, ut cum I.V. Doctor Romanam Curiam secutus fuisset, ad Episcopatum Pisauriensis, quem Iacobus item Simoneta Pauli III. Card. gentilius, nullis annis sanctissimè rexerat, ob ipsius quidem Iacobini sedem Apostolicam, merita; sed præcipuè ob Ludouici legationis, pietatem, morum grauitatem, & vitæ integritatem, sicut assumptus, quas virtutes; non solū in Concilio Tridenti

no,

no, sub Paulo III. a nno 1546. sed etiam in alijs muneribus, à Pontificibus sibi demandatis, summa cum integritatis, humanitatis, & iustitię laude demonstravit. A Pio idem Quarto ex Datario anno 1561. Pont. II. 4. Kal. Martij in Card. Presbyter. tt. S. Cyriaci in Thermis promotus; & sequenti anno, cū Pontifex vniuersale Christianorum Concilium Tridenti profectum esse, & iterum inchoandum indixisset; Apostolicę Sedis Legatis Præsidentibus, Hercule Gonzaga Mantuano, Hieronymo Seripando Neapolitano, & Stanislao Hosio Polono Cardinalibus, missis; his, haud ita multo post; Ludouicus, & Marcus Sitticus Altaempsius, adiuncti sunt, cui Concilio, cum postea finis esset impositus, idem Simoneta, & Ioannes Card. Moronus, duo ex ipsis Legatis; quibus id publicè fuerat à Patribus Concilij demandatum, Romam reuersi, ipsorum nomine omnium in ipso Concilio actorum confirmationem à Summo Pontifice petierunt, & diplomate eiusdem, dato Romę 8. Kal. Februarij, anno 1564. obtinuerunt. Nec me præterit, eundē Ludouicū in octo Patres, qui ipsius Concilij Decreta seruari, debebant curare, delectum; & inter nouem eiusdem Ordinis, qui sanctissimę Inquisitionis tribunali præpositi erant, deputatum; Signaturę tandem Iustitię præfectum fuisse; qui ex Presbytero S. Cyriaci factus Presbyter tt. S. Anastasię, ab hominibus, ad suos peros feliciter demigravit Romę die Veneris, pridie Kalend. Maij, hora noctis prima, anno Sal. 1568. Pij Papę V. Pót. III. sepeliturq; ad S. Mariā Angelorū in Thermis apud Carthusianos; Et hæc de Ludouico Simoneta.

Verū non abre fuerit; scelestū facinus, patratū à nefario quodā homine, qui Simonetę Card. facie perfimilis; ipsius nomē, habitumq; vsurparat, in memoriā reuocare. Erat iuuenis infimę conditionis; ex patre tamen Dei timorem præ oculis habente, natus, qui (ut pleriq; malorum) spreto ipsius consilio; hortabatur. n. hūc pater quotidie, ut ad artem aliquam exercendam, qua victum sibi pararet, animum induceret; prædonibus comitem se addixit, & talem se in latrocinijs ostendit; ut breui inter ip-

tes ipsos, primum locum sit consecutus, & eò temeritatis venit, vt; quò facilius furari sibi liceret; cum Ludouicum Simonetam facie representaret, Cardinalis habitum indutus, & ipse Card. simulata grauitate, sibi Legati nomen arrogans, magna lacronū caterua insequente, quasi honesta familia, qui ipsi in diuersis officijs coram inseruiebant coronatus, multis in locis in Ciuitatum finibus, in montibus præsertim vagans; impedimenta Matrimonij in tertio, & secundo affinitatis gradu, & dispensationes concedendo, renunciationibus beneficiorū admisis; excommunicationis vinculo annexis, liberatis; indulgentijs cōcēsis; & alijs similibus, vel etiam multò maioribus, quæ Legatus de latere facere consuevit, perpetratis; tantā auri vim, ex his sibi comparauit; vt tota supellectilis, ex auro, atque argento, esset confecta, ex quo factum est, vt in tanta haberetur existimatione, vt eum multi nobiles aliquando comitati sint, hospitio honorificè exceperint, necnon preciosis muneribus fuerint prosecuti, inter quos Annibal Lambertinus nobilissimus Bononiensis, Podij Rognatici Comes, hunc per comitatum suum iter agentem, vt domum suam diuerteret, eum suppliciter rogasset, ab hoc in eo hospitio, in quo morabatur; lautissimo, ac splendidissimo conuiuio, fuit exceptus. Cum autem in ditionē Bononiensem (Deo ita permittente) qui, vt ibi, quæ multis in locis concederet, venisset, Petrus Donatus Cæsius, Urbis tūc Præfectus, postea S.R.E. Cardinalis, audiisset; licetorib. missis, eundem cum nonnullis ex familiarib. (nam multi fugæ se dederant) captum, & teterrimo carceri mancipatū, cum multa vir scelestissimus indigna confessus esset, suspendendum condemnauit, quod factum est, laqueo aureo ad collū appenso, & marsupio vacuo, ac inscriptione; qua populum; non hunc esse Cardinalem Simonetam, vt se iactabat: sed grassatorem, tunc sine moneta moneret. Itaq; tantis pecunis per fas, ac nefas congestis, hoc effecit, vt aureo laqueo empto suspensus vitam, quam scelestissime transigerat. scelestissimè etiam finiret.

X. Si

X.

SI facta præclarorum, atq; insignium virorum, æterna seculorum memoria dignissima, pro dignitate, quemquam prosequi posse putarem; esset profecto, quod me non mediocriter commoueret: sed illud est mihi in tanto negotio leuaminis, quod, teste sapientissimo, atq; eloquentissimo viro, tātum abest, vt externa exornatione alicuius laudes magis extollantur, vt potius eleuentur; sed quoniam virtute clari laudandi sunt, ad aliorum exercitationem; Horatij exemplo.

*Paulum sepulta distat inertia,
Celata virtut.*

Elogij nostri breuitate prosequemur Fr. BERNARDVM Iacobi Saluiati nobilissimi Florentini, & Lucretiæ Mediceæ, Leonis Decimi Pont. sororis, filium, Ioannis Saluiati Card. fratrem. Is habitum militare Rhodiæ Militiæ sub Clemente Septimo, sumeas, eo .s. tempore, quo religio ab vrbe Rhodo à Solymano Turcarum tyranno post diuturnam obsidionem, expulsa, Melitam Insulam, Carolo V. Imperatore concedente, colere cepit; iuuenis adhuc; sed strenuus, ipsius triremium Præfecturam consecutus, Turcarum maritimas oras perlustrans, sancta quadam, pro expulsa Militia, indignatione correptus; Coronem, & Modonem, Ciuitates, quæ in Peloponesi ditione sitæ sunt, vi acceptas, ac deuictas, sacre Religionis adscripsit, à quibus postea, utpotè à præsidio nimium distantibus, eadem defecit; cui, ob id, Militia, Romanum Prioratum eiusdem Ordinis, quæ dignitas, non nisi Principibus viris defertur, contulit. Ceterum cum Clemens Pōt. obiisset; Bernardus, cum Philippo Strocio, & Laurentio Rodulpho, à fratre Cardinale; & alijs Florentinis extorribus Barcinonam mittitur Carolum Quintum Imperatorem rogatum, vt Patriæ restituat libertatem. In Galliam postea profectus cum eodem Philippo, strenuorum militum Dux factus; fortem, & imperterritum se in bello demonstrauit; sed

sed non multò post à Catherina Francorū Regina, ipsius cōsanguinea in Aulā Aduocatus, ea ab incertis belli euentibus, ac periculis, ad vitæ pacatoris statum adhortante, clericali habitu sumpto, à Rege nonnulla sacerdotia; mox eiusdem Reginæ maioris Eleemosynarij munus obtinuit, in quo obeundo tantam præseculit pietatem; vt ad Episcopalem dignitatem euectus, in Claramontana Ecclesia Guilielmo dū Prat Antonij Cardinalis, ex legitimo matrimonio filio successerit; electus etiam S. Papuli Episcopus, quod Sacerdotium Antonio Maria Saluiato Cameræ Apostolicæ Clerico, & postea S. R. E. Cardinali nepoti celsit. Bernardum tandem, Pius Quartus Regina semel, iterum, ac tertio instante, & singulares eius virtutes prædicante, & Cardinea dignitate dignas approbante; in secunda octodecim Card. creatione, Romæ 4. Kalen. Martias, anno salutis 1561. Pontificatus Secundo, Presbyterum Card. tt. S. Simeonis creauit, ex quo titulo Pio V. sedente; ad S. Priscæ translatus, ex hac mortali, ad immortalem vitam se transtulit, Romæ anno 1568. Pij V. Pont. Tertio, die Iouis, pridie Nonas Maij, hora noctis prima, sepeliturq; in sanctæ Mariæ super Mineruam.

XI.

Quamuis aliqua ex maiorum antiquitate, ac nobilitate gloria possit emanare; certior tamen habenda est (vt ait Valerius Maximus) ea nobilitas, quam sibi quisque suis virtutibus parat; quam, quæ ex maiorum tantum imaginibus cuique contingit; hos. n. qui tantum de maiorum suorum nobilitate gloriantur, celeberrimus Orator obiurgat. *Quid maiores (inquit) vestros nominatis? Qui si vestri similes fuissent, vos hodie in postremis iaceretis; si quales vos estis, tales ipsi fuerunt, indigni sunt, qui nominentur: sin alij; vos indigni, qui eos nominetis.* Non se igitur iactabat ob maiorum suorum nominis celebratione; sed propter virtutes suas FRANCISCVS Abundius Italus, Hieronymi Castillionæi nobilissimi Mediolanensis, & Ciui-

Ciuitatis Senatus Regij Præsidis filius, natus anno 1523. Kalè. Februarij, cuius familia; vt Cathalogo Sanctorum adscriptos viros, Mediolani, & aliarum Ciuitatum Antistites, & cæteros toga, atq; armis celeberrimos proceres omittam; Coelestinum IV. Summum Pontificem, Octauianū SS. Sergij, & Bachi; post Ostiensem Episcopum; Lucij III. Gotifredum S. Hadriani, Innocentij Quarti; Brandā Placentinū, Ioannis XXII. & Ioannē Papiensem Calixti III. Cardd. edidit in lucē. Is adhuc iuuenis linguæ græcæ, ac latinæ cognitioni studuit, & Ticini in leges Pontificias, ac Ciuiles incubuit, multum etiam poëtica arte delectatus, qua nonnulla sermone Hetrusco composuit, quæ inter alia variorum Authorum Hieronymus Ruscellus posuit lib. 6. vt etiam quædam pia in laudem B. Virginis, quæ Mathæus Castillionæus recenter mundo communicauit in ijs Cōmentarijs, in quibus Francisci ineminit; ijs etiam addidit Philosophiam, ac sacram Theologiam, quibus animum appulit. Nobilissima post S. Abundij Comensis Abbatia Cisterciensis Ordinis insignitus Philippo eius patruo Iuris consulto, & literis humanioribus eruditissimo viro renunciante, eā rectè, & ritè regens, cum; non solum singularem Philippi in ea instituenta administrationem adæquasset: sed etiam superasset, ad Episcopalem post grauissimam ægritudinem, quæ ad mortis vsq; limina eum adduxerat; Bobij cathedram à Pio IV. anno 1562. 5. Idus Ianuarij promotus, & ad Concilium Tridentinum missus; triennio post Pont. VI. in 4. 23. Cardinalium creatione, IV. Idus Martij, Presbyter Card. tt. S. Nicolai inter imagines creatur, qui, Episcopatum postea prædictum; non gentilibus; sed viro dignitatis verè digno, Luganensi cuidam Camutio familiari suo, viri eruditissimi, & religiosissimi virtutem admiratus, renunciauit. Is etiam Castillionææ familiæ suæ monumenta; ex annalibus, ad historiam à Bonauentura Castillionæo, redacta, in cathalogum reduxit, eaq; Camillo Castillionæo viro literis expolito dono dedit, quibus Ant. Befa Nigrinus I. V. Doctor Dominus, atq; amicus meus, vir in omnibus disci-

disciplinis; sed præcipuè in Iure, ac politioribus literis excellens, in componendis elogijs insignium virorum huius Illustrissimæ familiæ vsus est, quæ lectori; vt ei magis innotescant Francisci virtutes, legenda relinquimus; hoc tantum de ipso dicturi, leges, ac mores Collegij Castillionæi Ticini, olim à Brâda Cardinale erecti; ijs propè destituti reformasse, & proprio sumptu etiam restaurasse, eiq; multa moriens piè legasse, necnon pulcherrimæ sepulturæ Coelestino Papa Quarto erigendæ principium dedisse; quæ ipso mortuo, imperfecta mansit. Obijt enim Romæ die Martis 18. Kal. Decembris, anno 1568. Pontif. III. hora noctis secunda; sepeliturq; in S. Maria de Populo in marmoreo, quod nunc cernitur sepulchro, vbi ad læuam eiusdem Ecclesiæ, & ipsius effigies, elogiumq; (vt illud, quod Paulus Manutius instantibus testamenti executoribus, composuit, taceamus) subscriptum videre est.

D. O. M.

Francisco Abundio Castillionæo Mediolanensi, Hieronymi Senatoris Mediolani Presidis, filio, S. R. E. Presbyt. Card. Coelestini IV. Pont. Max. Octauiani, Gotifredi, Brandæ, & Ioannis Card. gentili; Pio IV. Pontifici Maximo valdè caro, atq; ab eodem; ob fidem, ac pietatem, quam Episcopus Bobiensis in Tridentino Concilio præstitit, in amplissimum Collegium cooptato. Vixit annos 45. obiit anno 1568. 18. Kal. Decembris. Ioseph Castillionæus I. C. hæres, patrueli, & Ioânes Iacobus Archiepiscopus Barenfis, cõmune M. P. Excepto donec veniat immutatio mea.

Præter gentis stemmata, Franciscus in celeberrima Fidentium Academia Ticini, pro insigni habuit sertum frondibus lauri, quercus, & oliuæ insertum, super Altare positum, cum hac inscriptione. *Triplici virtute micatur. vel cum hac alia; Si re et facies.*

XII. Fal-

XII.

Falsum esse illud prouerbium, quod vulgata populi parodia circumfertur. Filios, videlicet, Heroum noxas esse, ostendit VITELLIVS Vitellius nobilissimus Tiphernas Italus, ab ipsius Ciuitatis Regulis originè ducens Alexâdri illius, in tota Europa celeberrimi viri; exercitus Imperatoris strenuissimi, cuius opera tres Summi Pontifices, Clemens VII. Paulus III. & Iulius III. vsi sunt; Angelæq; Rubæ filius, qui annorum quatuordecim Parauium missus, quo se virtutû ornamentis expoliret, spatio sex annorum, legalis sapiëntiæ toga meruit condecorari. Cum Romam ergo venisset, & virtutum suarum quosdam, quasi radios effundere cœpisset; à Iulio Tertio Cameræ Apostolicæ Clericus; mox Patriæ Episcopus electus est; Paulus verò IV. cum Vitellotium, non omnibus, quos merebat, honoribus non potuisse decorari, à Iulio Tertio videret; eum anno 1557. Pont. II. idibus Martij; dū secundo Cardinales promoueret, Diaconum Cardinalem SS. Sergij, & Bacchi creauit; cuius apud eundem, vsq; adeo autoritas valuit; vt in difficilibus negotijs, nihil ille publicè, aut priuatim ageret, quod nõ prius Vitellotij consilium approbasset. Qui pace inter ipsum Pont. & Neapoli Proregem Albæ Ducem, post diuturnum bellum, summa prudentia composita; eodem anno Pio IV. sedente, è SS. Sergij, & Bacchi, ad S. Mariæ in Porticu; & post ad S. Mariæ in via lata Diaconatum trāsatus; anno 1564. defuncto Guidone Ascanio Cardin. Sfortia S. R. E. Camerarius, septuaginta millibus aureis Cameræ Apostolicæ solutis, renunciatus, ac Episcopus Imolensis administrator; Campaniæ, & Maritimæ de latere Legatus declaratus; adnumeratusq; inter hereticæ prauitatis Inquisitores; Congregationibus pro interpretatione, & executione Concilij Tridentini; B. Didaci Canonizatione; pro Tyberis inundatione coercenda; bonorumq; Ecclesiasticorum malè alienatorum cognitione; Signaturæq; Gratia præficitur; Regni Gallorum protector, ac Priuilegio-

L rum,

rum, quæ Pius Quintus exercentibus artē Agriculturæ in distri-
ctu Almæ Urbis, blandaq; , ad eandem Urbem deferentib. cō-
cesserat, Conseruator deputatus; ex his, atq; alijs multis mu-
neribus magnam sibi Cardinalis hic laudem comparauit. Ac-
cedit ad hæc, quod fuit diligentissimus indagator actionū Sum-
morum Pontificum, & Cardinalium antiquorum, multaq; ad
hanc rem spectantia; summo labore, ac magnis sumptibus, ex
Archiujs, & Bibliothecis publicis, ac priuatis, Auinioni, Lug-
duni, & aliarum urbium in Gallia, Hispania, atque Italia col-
lecta sunt, quæ si ad continuatam historiam redacta; typis, vt
ipse statuerat, mandata fuissent, tantam antiquorum Præsu-
lum iacturam gloria non fecisset, neq; nos hodierna luce præ-
clare gesta desiderari, frustra conquereremur. Sed heu, quot
virtutum vno momenti spatio iacturam fecit Resp. Christia-
na. Qualem virum, quod sydus amissimus? loquor improprie,
& torrente ravior vulgaris elogij. Ita verò me ille amet, cuius
in amore felicitas vera est, vt ego viuētium fama forte aliquos,
neminem sibi, vel ingenio, vel legali sapientia, vel tandem mo-
rum suauitate præferendum noui. Obijt Vitellotius Romæ die
Veneris 13. Kal. Decembris, hora noctis 2. anno Domini 1568.
Pontificatus III. ætatis 37. sepeliturq; in sua Diaconia Sanctæ
Mariæ in via lata.

XIII.

INter eos, qui patriam suam, rebus præclare gestis, & clari-
tate sui nominis illustrarunt, nemo mihi præclarius de pa-
tria bene mereri videtur, quam, qui eam propria virtute;
non ex fumosis antiquorum suorum imaginibus, desumpta,
moribus, exemplis, ac pietate; plusquam armis, aut literis or-
nant, instruunt, atq; defendunt, & ij quidem, quantò rariores
sunt, tanto præstantiores sunt habendi. atq; ex ijs mea sanè sen-
tentia extitit IO. BERNARDINVS Scotus, è castro Maliani Sabi-
nensis Diocesis, vir quidem honestis natus parentibus; sed li-
terarum vsu, rerum, ac vitæ honestate longè præstantior. Is;
rerum

rerum humanarum curis affatim destitutus, in ipso ætatis flo-
re, & ipsius religionis fundamentis, nouam Clericorum Regu-
larium Cōgregationem à Ioanne Petro Carafa Theatino Epi-
scopo; post S. R. E. Cardinale; & demum summo Pontifice
institutam, quæ Theatina dicta est; ingressus, seuerioris vitæ
cultum, cum ipso, & alijs huius pij instituti socijs professus, ab
eodem ad Apostolatus Apicem euecto, Tranēsis Archiepisco-
pus; mox anno 1555. Pontificatus I. 13. Kal. Ianuarij Presby-
ter Card. tt. S. Matthæi in Merulana creatus, ipsius integrita-
ti, ac prudentiæ totam rerum summam commisit, cui etiam
quantum fideret, Ioanniq; Reumano, & Ioanni Baptiste Con-
siliario, Cardd. ostēdit idem Paulus, constitutione 19. quando
grauissimis alijs curis impeditus; his, cum consilio, & voto
Ioannis Antonij Vrsini, & Aloyfij Lipomani Bergomensis Epi-
scopi, quæcumq; negotia Almæ Urbis, & totius Ecclesiastici
status cognoscenda, commisit. Hic sedente Pio IV. ad Epi-
scopatum Placentinum, anno 1560. translatus, annotationes
multas; olim sub Paulo IV. qui orandi, & celebrandi, varieta-
tem, in diuersis Ecclesiarum locis, per abusum introductam,
constituerat emendare, super Romani Breuiarij reformatio-
nem factas collegit; Missaleq; , ab Alexandro Brixienti tunc
reformatum, examinavit, & sacris Concilij Tridentini Patri-
bus (Pontifice mandante) misit, sicq; Breuiarium, & Missale Ro-
manum ad pristinum morem, & institutum; vt nunc cernimus,
ipso in primis, Bernardino Card. Tranēse, Egydio Foscarario
nob. Bonon. Mutinēsi Episcopo ordinis Prædicatorum, viro
vitæ sanctimonia illustri, alijsq; patribus ad id munus à sum-
mis Pontificibus Pio IV. & Pio V. delectis, elaborantibus, re-
ducta sunt; cui etiam, & Ioanni Michaëli Sarraceno, & Ioanni
Baptiste Cicadæ item S. R. E. Presbyteris Cardinalibus litem
inter Canonicos regulares S. Augustini, congregationis Late-
ranensis, & Monachos ordinis S. Benedicti congregationis Cal-
sinensis super ipsorum præcedentiam, audiendam, & sibi refe-
rendam, Pius IV. commisit. A Pio V. Scipione Rebiba, Fran-
cisco

cisco Pacieco, Ioanne Francisco Gambara Cardinalibus sanctissimo officio Inquisitionis hæreticæ prauitatis Præfæctis, inter hos ipse Tranensis primum locum tenuit; qui obiit Romæ die sabbathi 3. Nonas Decembris anno à partu Virgineo 1568. Pont. III. ibiq; in S. Pauli Basilica, extra Urbis mœnia, via Offiensi moli sepulchrali corpus demandatum est, vbi in Sanctissimi Sacramenti facello Sarcophagum sibi extruxerat hoc titulo inscriptum.

Ioannes Bernardinus S. R. E. Cardinalis, Episcopus Placentinus, vivens sibi posuit anno Domini 1563. Οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. idest non mortuus est: sed dormit.

XIV.

INiquū planè arbitror in hac clarissimorum virorum classe obliuisci nominis celeberrimi Io. ANTONII Capisucci nobilis Rom. qui Pauli Capisucci Rotæ Decani, & post Neocastrensis Episc. patruī, celeberrimi viri, iuuenis adhuc, virtutes imitatus, in eodem sacro Auditorio, post minora adhibita officia; tum ob singularia patruī merita; tum ob admirabiles legalis prudentiæ assertiones laudabiliter per multos annos versatus est, cuius in eo munere cognitis præclaris dotibus, Paulus Quartus in secunda septem purpuratorum Patrum ordinatione, anno 1555. Pontificatus I. 13. Kal. Ianuarij, Romæ habitata, eum Presbyterum Card. tit. S. Pancratij; & post Laudensis Ecclesiæ Episcopum creauit; quē Pius IV. è tit. S. Pancratij, ad S. Crucis in Hierusalem; post ad S. Clementis titulum transtulit; & Pius Quintus Vitellotio Cardin. Vitellio, vita functo, Signature Gratiæ Præfectura cohonestauit, sub quo, ex hoc corporis ergastulo animā exhalauit anno incarnationis diuini Verbi 1569. Pontificatus IV. die Sabbathi, 4. Kal. Februarij, hora 12. & in suo titulo sub lapide in pauimento propè facellum eiusdem familiæ collocato, sequenti elogio inscripto contumetur.

D.O.M.

D.

O.

M.

Ioanni Antonio Capisucco tit. S. Clementis, Presbyt. Cardinali, Episcopo Landen. à Pio Quinto subsignandis Gratia rescriptis præposito, viro integerrimo, pietatis, religionisq; Christianæ cultori præcipuo. Hieronymus Capisuccus patruo B. M. posuit. Vixit annos 53. menses 3. dies 8. obiit 4. Kal. Februarij 1569.

XV.

Sapienter quidem fecisse cēsendus est ille ipse PHILIBERTVS Naldius Burdesius Gallus, patris Equestris ordinis viri, & totius Galliæ Regni exedificationibus Præpositi; & Mariæ Gaudim filius, qui; cum non ignoraret hominem; immortalē, ac diuinum à sola virtute fieri, in Parisiensi Academia; ita literis vacauit, vt nulla habita ætatis ratione, adhuc iuuenis Engolismensem; & postea Antistodorensem Ecclesiā susceperit, moderandas; factusq; sit de Consilio Henrici Secundi Regis, in cuius Aula; cum nomen suum celebre reddidisset, duplici laude, & doctrine, & prudentiæ identidem commendabatur, ex quo factum est, vt ab eodem Rege Romam ad Paulū IV. Pontificē Orator mitteretur; in quō munere obeundo, magna cum sui gloria, & Henrico, & duobus Regibus ipsi successoribus, & Summis etiam Pontificibus Paulo, & Pio IV. satisfecit, & propterea ad Cardinalatus fastigium; non minus Carolo IX. instante, quam ipso Pio spontē deferente, propter singulares eius virtutes, in secunda 18. Cardinaliū electione Romę, 4. Kal. Martij, anno 1561. Pont. II. habita, creatus Presbyter tit. S. Sixti; & post tit. S. Martini in Mōtibus euectus sit, qui titulo alio relicto, S. Anastasiæ titulum sumens, anno 1570. Pij V. Pontificatus V. 7. Kal. Februarij, morte repentina, Romæ occubuit; cuius corpus in S. Ludouici Nationis Gallicanę Templo, sepulturæ demandatum est, vbi in ipsius Ecclesiæ pauimento propè portā lapis inuisitur, sequenti epitaphio inscriptus.

L 3

D.O.M.

D. O. M.

Philiberto Naldio Burdesio S. R. E. Card. trium Gallia Regum, Henrici II. Francisci II. & Caroli IX. apud Paulū IV. & Pii IV. Pont. Max. Legatione perpetua, egregiè functo. Maria Gaudim mater; Philibertus, & Fabritius nepotes posuerunt. Vixit annos 57. ob. anno 1570. 7. Kal. February.

XVI.

S Equitur, vt de viro; doctrina, & nobilitate illustri, M. ANTONIO Amulio Equite, & patritio veneto, nato anno Domini 1505. pridie idus Februarij, hora post meridiem 18. verba faciamus; qui eximiam eloquentiam, ciuiliū rerū singularem peritiam, & multiplicem doctrinam; iam inde à prima ætate; assiduo vsu, ac tractatione affecutus; pro patria Rep. Ciuitates prudenter rexit; Legationibusq; apud summos Principes functus est diuersis temporibus; & præsertim Iulio Tertio sedente, apud Carolum V. Imperatorē; & sub Paulo Quarto, è prætura Veronensi rediens, ad Philippum Secundum Hispaniarum Regem; postremò apud Pium Quartū Pontificem, suis virtutibus; eum apud ipsum Pontificem auctoritatis, & honoris locū obtinuit, vt nihil prorsus Pontifex; nisi de Amulij consilio ageret, cuius singularia merita; amplissimis dignitatibus, remuneratione dignissima, cum gratus Pontifex iudicasset, Veronensem Ecclesiam; tunc vacantem, quæ postea Nauagerio, Cardinali item Veneto tradita est, incio; ipsi Marco Antonio conferendam statuerat, sed Senatus Venetus; re perspecta, idq; grauer ferens, quod antiquissimis legibus, quibus Oratores vllam dignitatem accipere prohibebantur, aduersaretur, Hieronymo Soranzo illi successore decreto M. Antonium ab officio reuocat, qua re commotus, & offensus Pontifex, ad Senatū literis manu propria scriptis, affirmans; quæ in Amulij personam agere ipse proposuerat, idem omnino ignota fuisse, & ob
id nil

id nil contra patrias leges egisse; vt pristinae dignitati restitua-
tur; etiam, atq; etiam eundē rogat, quod tandem in ipius gra-
tiam factum est, addito etiam ei ab eodem Senatu honorifico
quingentorum aureorum dono. Hunc paulò post idem Pius,
cum propter admirabiles virtutes, non satis posset admirari, &
quouis dignum honore prædicare, Pontificatus sui anno secun-
do, salutis 1561. nil tale cogitantem; Sanctæ Romanæ Eccle-
siæ Diaconum primò; post Presbyterum Cardinalem tē Sācti
Marcelli pronunciauit, & quamuis Resp. Veneta, ob superius
dicta ipsius consanguineis purpuram, & propter Cardinalatus
fastigium, vt moris est, prohiberet, lætitiæ; & publicæ, & pri-
uatae signa, neq; quoad vixit cum ipso, & eius gente reconcilia-
ri; quod ipse enixè multoties tentauit, voluerit: tamen tota
Resp. Christiana de tanti viri dignitate lætata est. Episcopus
postea Reatinus ab eodem Pontifice; mox Apostolici Palatij
Bibliothecarius; ad coercendasq; Tyberis innūdationes, cum
alijs Cardinalibus electus, coram ipso, & Cardinale Alexādri-
no, postea Summo Pontifice, Abd Isu Patriarca Muzalè, Oriē-
talis Aſyriæ, qui; vt Apostolorum limina, & Pium Pontificem
salutaret Romā venerat, S.R.E. fidem professus est; quem Ro-
mæ agentem fouit, ac in Patriam redeuntem; vt à Pio Quarto
amplis muneribus liberalissimè donaretur author extitit. Hic
tādē à Pio V. vna cum Simoneta, & Vitellotio, Cardinalibus
super artem Agriculturæ deputatus; vt est hominis proprium,
Romæ anno Virginei partus 1570. Pōtificatus V. 3. idus Mar-
tij, die Lunæ, 65. ætatis suæ anno, moritur; corpus in S. Iaco-
bi Hispanorum Templo depositum; Venetias postea translātū
in S. Iob, Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia in sacra-
rio sepultū est. Requireret hic fortasse quispiam diffusius Amu-
lianæ doctrinæ elogium, sed quia nostrū hoc non est; huic, Epi-
stolæ, quas ipse conscripsit, familiares, Orationes Italicę, & la-
tinę contextæ; Tractatus de sublimi genere dicendi; & præcla-
rum etiam, de huius, dum adolefceret, virtute Petri Cardina-
lis Bembi lib. Epist. 2. testimonium facient satis.

XVII.

Militari gloriæ, qua Ligures in primis floruerunt, totam virtutem respondere declarant magnorum honorum præmia omnibus ætatibus viris eiusdem nationis tributa, inter quos; quâvis multa à multis de Io. BAPTISTA Cicada nobilissimo Genuense, anno 1510. sexto Kal. Iunij, hora 15. post meridiem nato, scriptis fuerint mandata: nos tamen; ne nostri elogij spes eum frustraretur, eius præclare gestorû famam non dubitamus interpolare. Hunc Edoardus patruus Soanenſis Episcopus, qui sciebat hominem literarum ignarum; nõ virum: sed pecus, aut certè si hominem; non hominem liberû: sed mancipium, ac seruum esse, ac Ioanni Baptistæ literas; si nihil aliud, hoc saltè, vt Philosophus ille dicebat; Quod in theatro lapis supra lapidem non sedebit, esse allaturas, liberalibus disciplinis tradidit instituendum; cui patruo grati animi inditium, vita functo, in Laurëtij Cibò Card. Beneuentani sacello Romæ, in D. Mariæ de Populo Aedibus, idem Io. Bapt. monumentum posuit. tantû ergo valuit ingenua adolescentis educatio, & Põtificij, & Cæsariani iuris institutio, vt vniuersæ Romanæ Curie carissimus; sub Paulo Papa Tertio, primò vtriusque Signaturæ Referendarius; mox anno Domini 1539. Petro Paulo Parisio ad Cardinalatum promotò, Pontificijs, & Fiscalibus causis audiendis, Præfectus (vulgo Cam. Apostolicæ Auditorè vocant) sit designatus; in quo officio; præter reliquos Vicarium (Locumtenentem dicunt) habuit Vgonem Boncompagnum Bononienſem, quem nostra tempestate S.R.E. Cardinalem, & Summum Pontificem vidimus renunciatum; est etiam, quo ipsum non mediocriter exornat, Ingaunorû (vulgo Abinganenſium) inter Ligures Episcopatus, & ad sacrum Conciliû Tridentinum missio, ob cuius præclare gesta, & in Episcopatu, & in Concilio à Iulio Tertio anno 1551. Pontific. II. 13. Kal. Ianuarij Presbyter tt. S. Clementis, in sacrum Senatû coop-

tatus

tatus est; & honesta Campaniæ Legatione cohonestatus, eundem Vgonem Boncompagnum Prolegatum apud se habuit, à quo Pont. Apostolicarum literarum, contra non soluentes annates, & quindennia Romanæ Cam. Apost. vna cum Guidone Ascanio Sfortia, S.R.E. Camerario, Præfident factus; Pio IV. sedente, iudicio Caroli Card. Carafæ, & ad examinanda sacri Concilij Trident. Decreta, proq; ipsorum executione; sanctissimæ item Inquisitionis tribunali, cum alijs, de quibus, pluribus antea in locis egimus, præpositus est. Controuersia is inter Pontificem, & electi Imperatoris Maximiliani Oratorem, de solenni iuramento præstado, Carpenſe, Tridentino, Augustano, & Vitellio, item Cardinalibus, ad hoc cum ipso delectis, cõposuit: Ecclesiasq; Morinensem, Actienſem, & Candiensem Cathedrales, administravit; & sub Pio V, ex Presbytero Sancti Clemëtis, ad tt. S. Agathæ; mox ad Episcopatû Sabinensem trãslatuſ, factus Monachorum Cõgregat. Oliuetanæ Protector; breui afflictione, vitam sibi peperit æternã. Obijt Romæ 6. idus Apr. die Sabbathi, surgente Aurora, anno salut. humanæ 1570. Pontificatus V. sepeliturq; ibi in diuæ Mariæ de populo in sacello familiæ Ruuereę, sub Marmore his literis æneis insculpto.

D. O. M.

Ioanni Baptistæ Cicada Genuensi, Episcopo Sabinen. S. R. E. Card. S. Clementis, viro; ingenij acumine, & ubertate consilij admirabili, omnium officiosissimo; iuris rerumq; urbanarum, ac forensium usu, ac intelligentia peritissimo, libertatis Ecclesiasticæ defensori studiosissimo, Carolus Cicada Episcopus Albinganenſis hæres, ex testamento patruo b. m. posuit; Vix annos 60. obiit die VI. Id. Aprilis 1570.

XVIII.

Succedit Cicadæ ALORSIVS Pisanus, Patritius Venetus, Frãcisci Pisani, Leonis X. Card. ex fratre Nepos, qui illi; celebritatis nomine non est secundus. Is admodum iuuenis,

cum

cum nulla in eo virtus desideraretur, patruo Card. renuncian-
te, Patauinam Ecclesiam administrandam suscepit, hancq; dum
vixit, prudenter, ac felici auspicio rexit, qui; ob multiplicem
in illa administratione cognitionem demonstratam, Concilio
Tridentino, sub Pio IV. celebrato interfuit, à quo; non multo
post; ex Præsidente clerico Apostolicæ Cameræ, in eiusdem
Francisci patru, tunc Ostiensis Episcopi; & sacri Cardinalium
Collegij Decani gratiam, & in virtutum suarum, vbiq; paten-
tium, præmium; dum quarto Cardinalium comitia Romæ, an-
no Pontificatus VI. sal. 1565. 4. Idus Martij haberet, absens
Presbyter Cardinalis tt. S. Vitalis, creatus est, cui iunioris no-
men; ad differentiam alterius senioris ab Aula Romana, impo-
situm est. Hic anno redemptionis humanæ 1570. Pont. V. æta-
tis 45. Pridie Kal. Iunij die Mercurij Venetijs ad Dominum mi-
grauit, cuius corpus in S. Mariæ Ecclesia de Zebenigo propè
paternam domum depositum, in S. Mariæ gratiarum apud Hie-
ronymos in Insula, ante Altare Maius in pavimento, sepul-
turæ traditum, cum hac inscriptione marmoreo lapide coo-
peritur.

*Aloysio Pisano Card. Sorores pietissima ex testamento posuere,
obiit anno 1570.*

XIX.

Verissimum esse illud, quod scriptum reliquit M. Tul. pro
Archia Poëta. Omnes. s. trahi laudis studio, & optimum
quemq; maximè gloria duci. cum primis in florentissi-
ma Venetorum Rep. compertum est, quæ FRANCISCVM Aloy-
si; Pisani Patritij Veneti, & S. Marci (vt illi dicunt) Procura-
toris; magni, & clari viri filium, instante apud Leonem Deci-
mum Leonardo Lauredano eiusdem Reipub. Principe, vt cū
duos haberet in sacro Cardinalium Collegio ciues suos, Do-
minicum Grimanum, & Marcum Cornelium; alterum aduer-
sa vale-

sa valetudine; alterū senio confectum; adolescentem, ex eius-
dem Ciuibus in idem sacrum Collegium cooptaret, postula-
bat; ne deesset per aliquot annos, qui ex sua Repub. ea digni-
tate fulgeret. Ab eodem Pont. anno 1517. Pontificatus V.
Kalen. Iulij; in quinta illa celebri 31. Cardinalium creatione;
ex Protonotario Apostolico, Franciscus, Diaconus Card. Sā-
cti Theodori annumeratus est. Qui paulo post, ipso Leone ad-
hortante Iura Petri Bembi Veneti, Pontificis ab epistolis, op-
tima in fructibus; Monasterij Arbensis ratione Salinarum pro-
uentibus, qui ipsi iniuste retinebantur, defendenda; pro virib.
suscepit. Clemente verò VII. Pont. ex Diaconatu S. Theo-
dori, ad S. Marię in porticu; mox S. Marci translatus, Romæ
in Aedibus, mortuo Io. Antonio Marostica ipsius familiari ex
pestilentis morbi contagio, anno 1523. ad S. Potentianam ani-
mo consternatus, aufugit; sequenti, in meliorem statum auoca-
to, Marco Card. Cornelio Episcopus Patauinus eligitur, cuius
Ecclesię, cum possessionem iniret, in laudem ipsius eleganter
Antonius Porcellinus V. I. Doctor, & Eques Patauinus, pero-
rauit, quæ Ecclesia magnificentius ipsius munere, & ope po-
stea edificata est. Anno 1527. eodem Clemente in Hadriani
mole à Cæsarianis Militibus obsesso, deditioe facta, quo fan-
ctius Carolo Cæsari, fidem obligaret, Franciscus cum Triuul-
tio, Gaddio, Ursino, & Cæsio Cardinalibus, obses datus est.
Hic eodem anno Bernardo Rubeo vita functo; Triuifanam Ec-
clesiam regendam, suscepit; & anno 1550. Innocentio Cibò
mortuo; S. R. E. Archidiaconus renunciatus, ex eo munere
anno 1555. ad Episcopatum Albanū; postea Tusculanū tran-
slatus; Euomiensis; mox Narbonen. Cathedralium Ecclesia-
rum administratione decoratus; sub Pio IV. ex Tusculana, ad
Portuensem, & S. Rufinæ; & è viuis erepto anno 1568. Rodul-
pho Pio Card. Carpense, ad Ostiensem, & Veliternam Eccle-
siam translatus, sacri Cardinalium Collegij Decanus factus; Se-
lino Turcarum Tyranno, anno 1572. Remp. Venetam bello
adorto, in patriam Pius, vt aliquam opem ipsi ferret, eidem in
illo

illo bello eroganda quatuormillia aureorum dono dedit. Qui ætate tandem grandævus, articulariꝫ, morbo valdè laborans; nuncio de Aloysij Cardinalis nepotis morte accepto, dolore animi confectus, die Lunæ tertio Kalen. Iulij, anno Dominicæ Natiuitatis 1570. Pij V. Pontificatus V. occubuit, cuius corpus ad S. Marcum delatum, in nobilissimo sepulchro statuis, & columnis marmoreis ornato, apud maiorem Templi portā posito, sequenti elogio inscripto; conditum est.

D. O. M.

Francisco Pisano Card. Episc. Oñiensis, viro antiqua probitatis, ac innocentie; heredes ex testamento posuerunt. Vixit ann. 70. obiit 3. Kal. Iulij 1570.

XX.

QVam rectè cecinerit Claudianus in Consulatu Manlij.

*Ipsa quidem virtus prætium sibi solaq. late
Fortuna secura nitet, nec fascibus ullis
Erigitur, plausuè perit clarescere vulgi,
Nil opus externe cupiens, nil indiga laudis
Diuitijs animosa suis, immotaq. cunctis
Casibus ex alta mortalia despicit Arce.*

Quā, inquā, præclarè cecinerit ille, exemplo suo comprobavit GASPARI à Stunica de Auellaneda Illustrissimi Mirandæ Comititis, e primaria inter Hispanos nobilitate viri filius, qui, dum in celebri Salmaticensi Academia sacram Theologiam publicè profiteretur, cum nihil minus, vel ambiret, vel cogitaret; à Carolo V. Imperat. ad obeundū Episcopatus Segobienensis munus Paulo IV. deferente, magno; tum vitæ integerrimæ, tum præstantissimæ eruditionis meritò, vocatus à Philippo II. Hispaniarū Rege, Caroli filio, defuncto Ernando de Valdes Hispalensi Præsule, æterna memoria ob virtutem, & vitæ sanctimoniam, viro digno, ad eundem Archiepiscopatum tunc vacā-

tem

tem translatus, anno 1568. à summo Pontifice Pio V. apud quē Ioannes à Stunnica eiusdem Gasparis consobrini pro eodem Rege Catholico Oratorē agens, ipsi Pontifici in fædere contra Turcas ineundo, magnopere satisfecit, an. 1570. Pont. V. die Mercurij 16. Kal. Iunij in tertia sexdecim Cardinalium promotione, Presbyter Card. tt. S. Barbaræ absens creatus est, qui eodemmet Rege mandante paulo post Annam Maximiliani Cæsaris, ex Maria Regis sorore, natu maximam ipsi desponsatam, è Sicambris in Hispaniam venientem, vna cum Francisco à Stunnica, Beari Duce ea, qua decuit pompa comitatus, dum celebratis nuptijs Segobia Hispalim ad gregem sibi creditum curandum reuertitur, in castro Martos Ienensis diocesis; siue in Ciuitate, vulgo Iaen dicta, quo; vt exemplar Veronicæ, & Sanctissimi Christi Sudarij inuiferet, ac veneraretur hunc, iter arripuisse affirmat Gonzales de Illescas in historia Pontificali lingua Hispanica conscripta; ex intestinorum dolore ad æterna præmia properauit, quarto Nonas Februarij, Redemptionis nostræ anno 1571. Pij Quinti Pontificatus Sexto. Sudarij exemplar à quodam Cardinale maioris Alacantinae Ecclesiæ Reçtori dono datum, in Fratrum Minorum Ecclesia; quæ ab eadem Ciuitate aliquantulum distat Fr. Franciscus Gonzaga Episc. Mantuanus in tertia parte Historiæ Minorum Obseruantium conseruari assueuerat. Idem autem sit, de quo Illescas; an aliud non possum affirmare. Cardinalis corpus ibi depositum; Hispalim postea translatum in Metropolitana in sacello Deiparæ Virgini sacro, quod de Antiqua dicitur, ante ipsius Altaris gradus sepelitur.

XXI.

QVibus modo, si exteros elogijs exornauimus, laudibus efferemus CAROLVM de Grassis ex nobilissima familia, quæ quatuor Cardinalibus (omitto alios insignes viros) diuersis temporibus fuit illustrata, Ioannis Antonij Equitis, Senatorisq; Bononiensis, Blancæq; Gratæ filium, Achillis vnus

vnus ex duodecim Rotæ Patribus, Môtisfalisci Episcopi, Annibalís, Cameræ Apostolicæ Clerici, Episcopi Fauentini Cæsarisq; , Romanæ item Rotæ Auditoris fratrem? Is ex maioris Bononiensis Ecclesiæ Archiprebytero; à Iulio Tertio Pontífice, cui cum intímus Cubicularius esset, in feruendo gratus, & acceptus extitit, ad Môtisfalisci, Cornetiq; Episcopatum tráf-latus, Cameræ Apostol. Clericatu; mox Perusiæ, & Vmbriæ Præfectura cohonestatus est; cum verò sub Pio IV. Conc. Tridentino interfuisset; in quo non solum singularem doctrinam, sed etiam excellentem in rebus gerendis prudentiam demonstrat, à Pio V. anno Salutis 1569. 4. idus Iunij Alme Urbis Gubernium accepit, prudenterq; administrauit, quo in munere, cum multa fidei exempla præsetulisset, ab eodem Pontífice in Cardinalium numerum die Merc. 16. Kal. Iunij anno 1570. Pont. V. dum Cardinales tertio legeret Presb. Card. Sanctæ Agnetis in Agone pronunciatu; est; cuius etiam opera, pro federe inter ipsum, Catholicum Regem, Philippum, & Remp. Veneram contra Turcas ineundo, vsus est, eandemq; , vt Romanæ Curie officia procuratorum. s. Pœnitentiariæ, Contradictarum, Auditoris Cameræ, & aliorum id genus reformaret, quod factum est, extantq; reformationes ab eodem Carolo cõditæ inter dicti Pontíficis cõstitutiones, reformataq; executioni, vt mandarentur vna cum Alexandri Riarij Bononiensis, Patriarche Alexandrini, tunc Cameræ Apost. Auditoris, postea S. R. E. Cardinalis, & aliorum minoris Ordinis Patrum opera adhibuit, in quo munere; vt eidem Pontífici multum satisfecit, sic etiam in alijs, fecisset satis, nisi immatura morte præreptus, obiisset Romæ 8. Kal. Aprilis, die Dominico, hora 20. anno Salutis 1571. Pontific. VI. ætatis secundo, & quinquagesimo, dum esset Presbyter tt. Sãctę Euphemie, quem titulum, S. Lucie loco optauerat. Eius corpus in Choro sanctiss. Trinitatis in Môte Pincio sepultũ, marmoreo lapide, literis æneis, sequenti elogio inscripto, cooperitur.

D.O.M.

D. O. M.

Carolo de Grassis Bononiensi S. R. E. Card. viro; integritate vna; ingenij acumine; ac rerũ tractandarũ solertia, quas pro Christiana Rep. per viginti annos administrauit, insigni. Fratres fratri benemerenti posuere. Vixit annos 52. obiit anno 1571. 8. Kal. Aprilis.

XXII.

E Adem tempestate floruit; non tam patria nobilitate, quã propria virtute Illustris, L A V R E N T I V S Philippi Strocij Florétini, & Claricis Mediceę Leonis X. neptis filius, qui eoufq; virtutum fame peruenit, vt; olim Regi Francorũ exercitus Præfectus in Gallia Narbonensi pro Henrico II. Rege, diuersa hereticorum loca, armata manu expugnarit, & ad fidem Catholicam, à qua declinauerat reduxerit, ob quę, & alia præclare gesta; præter laudem; priuati Consiliarij Regij nomine; & post Episcopali Biturensis Ecclesię dignitate, meruit cohonestari. Hunc Paulus IV. in gratiam illius Petri Strocij istius fratris, qui gestorum fama Magni nomen sibi comparauit, eiusdem Regis in Italiam agentis, & exercitus Imperatoris strenuissimi, quem olim ad Cardinalatũ se promoturum, tunc adolescentẽ Clemens Papa VII. Philippo patri spopoderat; quia eius ope in bello, inter se, & Albę Ducem Neapolitanum Proregem, vsus fuerat, in tertia decem Cardinalium ordinatione Romę, anno Salutis 1557. Pont. II. idibus Martij habita; Presbyterum Cardinalẽ tt. S. Balbinę absentẽ, pronuciauit. Hic ex Biturensi, ad Albiensem, Ludouico Guisio Iulij Tertij Card. cedente; mox ad Aquensem Ecclesiam translatus; in Gallijs ad meliorem vitam euocatus est; quo autem tempore id acciderit, me latet, cum alij scriptũ reliquerint, eum in Gallia Trá-salpina obiisse, anno 1568. quod falsum est; alijs Auinioni 19. Kal. Ian. anno 1571. obiisse placeat. Hoc certũ est, ex hac vita

mi-

migrasse in Gallijs, Pio V. Pontifice sedente, rebus præclare gestis, titulisq; insignem.

XXIII.

Postremus in ordine; sed nulli fortè; virtutum præstantia, religione, ac vitæ integritate secundus, sequitur **HIERONYMVS** Socherus Aruernus Parisinus, qui; tanto ab ineunte ætate afflatus fuit diuini spiritus numine; vt Cisterciensis Ordinis habitû suscepit, in quo, ob vitæ sanctitatem, diuinarum rerum scientiam (in Theologicis. n. disciplinis multum excelluit) eximiam prudentiã, acrisq; ingenij vim, talis, tantusq; euasit, vt Henrico II. Francisco II. & Carolo IX. Francorû Regibus; Carolo item Card. Lotaringio, quibuscû familiariter egit charissimus; post ipsius instituti, summa sui cû laude exercitata minora munera, Abbas Clareuallensis factus sit. Is Tridentino Conc. interfuit; Cistercij postea electus Abbas, necnô ipsius Ordinis summus Magister, in ipso regendo, ac moderando; ita omnia, quæ sunt illius muneris piè, ac diligenter seruauit; vt Pius V. Pontifex ipsum absentem Presbyterum Card. tt. S. Matthæi in Merulana, in secunda Patrum ordinatione die Mercurij, 9. Kal. Aprilis, anno 1568. Pont. II. Romæ habita, creauerit; quam ille dignitatem; quia, iam ab ipso Ordinis ingressu omnibus honoribus, ac mundo ipsi renunciarat, cum vellet dimittere; semel, atq; iterum in sanctæ obedientiæ vim retinere admonuit Pontifex; à quo paulo post cum Romam accersitus venisset; propter singularem opum, atq; gloriæ contemptum, & vitæ moderationē, magna apud omnes floruit admiratione; dignissimusq; ob id habitus est, qui à Thoma Bozio Cōgregationis Oratorij Presbytero, in opere de signis Ecclesiæ Dei inscripto, de quo supra, inter eos S. R. E. Patres, iam vita functos, quorum sanctitas ætate nostra multis operibus cōprobata est; annumeraretur. Is incredibili totius Romanæ Curiæ desiderio, ex hac mortalitate decedens, ad æternam vitam sibi viam fecit, Romæ die Veneris, 10. Kal. Nouemb. anno à Virgini

ginis partu 1571. Pont. VI. ætatis 63. in S. Crucis in Hierusalem sacello sepultus, perpetuæ posterû memoriæ nobili sepulchro, cum ipsius effigie, vbi & elogium in marmore incisum extat, continēs ea, quæ de ipso scripsimus, à Monacis Clareuallentibus donatus, quod, vt ordinem inceptum seruemus, apponendum duximus.

D. O. M.

Don Hieronymo Socherio Aruerno Theologo præstantissimo, quæ Henrico II. Francisco II. & Carolo IX. Gallorum Regibus, Carolo Card. Lotharingio bonisq; omnibus eximie caro; Clareuallensæ Abbati, in Tridentina Synodo; doctrina, pietatis, ac prudentia sententias plenissimas dixit, inde Cistercij electus Abbas, ipsiusq; ordinis Generalis, à Pio V. Pont. Max. delatam, absentem Cardinalatus dignitatem; vt acciperet, vix adduci potuit, deinde in Urbem accitus singulari opum, ac gloriæ contemptu, & vitæ moderatione omnibus admirationi fuit. Vixit annos 63. obiit 10. Kal. Nouemb. 1571. Monaci Clareuallenses poni curarunt.

Obitus Pij Papæ Quinti.

ANno Domini 1572. die Iouis Kalendis Maij, hora 22. Pius Papa V. in Palatio Apostolico (ò diem pro illo, albo; pro nobis nigro, lapillo obsignandû) calculo sublatus, ætatis anno 68. Pont. VII. maximo sui bonis omnibus relicto desiderio, sanctissimè; vt vixit, ex hac mortali, ad vitam immortalem migravit. Eius corpus ad S. Petrum portatum à Ciuibus Romanis, & hospitibus multis cum lacrymis inuisitur, & ne religionis ergo, pili, carnes, & vestes ab ipsis aufereretur, sub militum custodia in sacello D. Thomæ Apostolo dicato, post cratem ferream ad pedum deosculacionem ponitur, depositum lateritio ad tempus tumulo, propè S. Andreæ Apostoli Altare, in sepulchro Boschii, natiuitatis suæ oppidi, à se dñi vi-

M

ueret

ueret posito, transferendum, vbi epitaphium infra scriptum legitur.

Pius Papa V. Boschensis, ex familia Ghisleriorū oriundus, Ordinem Prædicatorum professus, diem mortis, vniuersalique resurrectionis præ oculis habens, à die assumptionis suæ ad apicem Apostolatus, monumentum istud erigi mandauit, pro cadauere suo reponendo, quando diuinæ clementiæ visum fuerit, ipsum ab seculo nequã eripere.

Sixto Quinto Pontifice postea, 5. idus Ianuarij, anno 1588. ex humili loco, solemni pompa, ad S. Mariæ Maioris Basilicã in monumẽto marmoreo statuis, inter quas ipsius Pij Quinti ad viuum delineata extat imago, & preciosissimis columnis, lapidibusq; ornato, in sacello ad Præsepe ædificato, vbi, & elogia de quibus infra in marmore sculptræ leguntur, positum est.

Sub ipsius Pontificis Imagine.

Pio V. Pont. Max. ex Ordine Prædicatorum, Sixtus Quintus Pont. Max. ex Ordine Minorum, grati animi monumentũ posuit.

In inferiori base.

Pius V. gẽte Ghisleria Boschi, in Liguria natus, Theologus eximius; à Paulo Tertio in Insubria hereticæ prauitatis inquisitor; à Iulio Tertio S. Inquisitionis officij Commissarius generalis; à Paulo I. V. Episcopus Sutrinus; deinde S. R. E. in S. Mariæ super Mineruam Presbyt. Cardinalis; & à Pio IV. Ecclesiæ Montis Regalis in Subalpinis Administrator factus; eo vita functo, summo Cardinalium consensu Pont. Max. creatur; qui veteres sanctos Pontifices æmulatus, Catholicam fidem propagauit, Ecclesiasticam disciplinã restituit, & tandem, gestarum rerũ gloria clarus, eam maiora molitur totius Christ. Reipub. damno nobis eripitur. Kal. Maij 1572. Pont. anno VII. ætatis suæ 68. Ad

Ad imaginis dexteram.

Selinum Turcarum Tyrannum; multis insolentem victorjs, ingenti parata classe, Cyproq; expugnata, Christianis exirema minisatẽ. Pius V. federe cum Philippo II. Hispaniarũ Rege, & Rep. Veneta, inuito, M. Antonium Columnam Pontificiæ classi præficiens ad Echinadas hostibus 30. mill. caesis; 10. mill. in potestãtẽ redactis, Triremibus 180. captis, 90. demersis, 15. mill. Christianis à seruitute liberatis; precibus, & armis deuicit.

Ad Læuam.

Calliam Carolo IX. Rege perduellium Hæreticorumq; nefarijs armis vexatam; ut de Regno, deq; religione actum videretur. Pius V. Sfortia Comitiss. Floræ ductu, missis equitum, peditumq; auxiliariis copijs, periculo exemit, hostibusq; deletis, victoriam reportauit. Regi Regnum cum religione restituit. signa de hostibusq; capta ad Lateranensem Basilicam suspendit.

Vacauit Sedes Pontificia dies xiiij.

Eodem anno 1572. die Veneris, 6 Nonas Maij ipsius exequiẽ, more maiorum, à Cardd. in Vrbe commorantibus, celebrari in Sãcti Petri Basilica cœperunt; orauitq; in ipsius funere M. Antonius Muretus iuris peritus, & humaniorum literarum cognitione insignis.

Eodem anno, die Lunæ, 4. idus Maij, Missa Spiritus sancti ab Alexandro Card. Farnesio Episc. Tusculano cantata; Cardinales, qui aderant, de more, Conclauẽ ingrediuntur, vbi altero die, ingressus, omnium suffragijs, electus est Hugo Boncompagnus Bononientis, Presbyt. Card. tt. S. Sixti, qui Gregorius Tertius decimus appellatus est.

GREGORIVS PP. XIII.
PONT. MAX.

ANNO CHRISTI MDLXXII.
SIGNVM GREGORII PP. XIII.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

I vberima præclarorum literariæ Reipublicæ ingenia in summis laudum argumentis visa sunt quodammodo eloquentiam nescire, quid mihi; qui nequicquam comparandus sum cum illis, animi esse debet, eius laudes demonstra-

monstrare cupienti, quem; non modo Respub. Christiana; sed vniuersus terrarum Orbis, per 13. annos non potuit non admirari? Sed quia Cyreneus Poëta facile esse omnib. (ait) Apollinem laudare, in quo tot, ac tanta laudum argumenta reperiuntur; cū in hoc, cuius encomiū aggredi animū induco, quāplurima sint exornationis argumenta; non est, quod illius laudes, quæ quidē innumere sunt verear; nō dicā scribere; sed recēdere. Gregorius igitur Papa XIII. Hugo antea vocatus, Patria Bononiensis; peruetusta, ac nobili familia Boncompagna ortus; Christophorum virum summa in Deum pietate, & in pauperes caritate; & Angelam Mareschaleam, viro moribus non dissimilem; parentes habuit; natusq; est 7. Nonas Ianuarij, anno Salutis 1502. Hic à primis, quali incunabilis, quæ in summo Sacerdote requirebantur; ijs; scilicet vitæ integritate; bonis moribus operam dedit; præsertim verò legali prudentiæ diligentem, in Patria sua nauauit operam, qua id obtinuit, vt breui lauream Doctoratus, consecutus; Iurisprudentiā in ipsius Gymnasio; maximo cum omnium, & Ciuium, & externorum applausu publicè, per octo annos fuerit professus, cuius fama; cum omnes Italiæ Ciuitates; tum verò Romam peruasisset, id præstitit, vt anno 1539. illuc profectus, inter Capitolij Iudices post inter Abbreuiatores de Parco maiori; & vtriusq; signat. Referendarios locum tenuerit; anno verò 1545. à Paulo Tertio ad Concilium Tridentinum, vtpotè, qui propter legalem sapientiam, in eo decernere prudentissimè poterat, mittitur; quinquennio post in ciuilibus Ioannis Baptistæ Cicada, Cameræ Apostolicæ Auditoris; postea tt. S. Clementis Card. locum tenentis munere functus; triennio post, Secretarius Apostolicus; mox sub eodem Cicada, iam ad Cardinalatū euecto, Capaniæ Prolegatus factus; anno 1555. Gratia Signaturam obtinuit; sub Paulo IV. Vicegerentatus eiusdē Cameræ pro Alfonso Carafa Card. Neapolit. officio præfuit; ad Vestanā Ecclesiā, per obitū Peregrini Fabij Bononiensis vacante, translatus; in Flandriā Carolam Carafam Card. eiusdem Pauli IV.

nepotem, ad Philippum II. Hispaniarū Regem, Legationem agētem, vna cum alijs selectissimis Romanæ Curiaæ Præfulib. eodem Pontifice mandante, comitatus est. Hic anno 1561. ad Concilium Tridentinū, iterum à Pio IV. inditum missus; Concilio sine imposto, cum Romam reuersus fuisset, ab eodē Pio, anno 1565. 4. nonas Martij, in festo S. Gregorij Magni Pontificis inter 23. Cardinales electos, Presbyter Card. tt. S. Sixti creatus; eodem anno, die Lunæ, 6. Kal. Septembris, Legatus de latere in Hispaniam pro Archiepiscopi Toletani causa, missus est, ex qua Legatione, Romam cum venisset, Pio IV. iam vita functo, illiq; subrogato, successore Pio V. Signaturæ Breuium Præfecturam, qua absens donatus fuerat, exercuit, atq; vt vno verbo, breuitati studentes, elogium hoc concludamus; Pio V. mortuo, altero Conclauis ingressus, die, videlicet, tertio idus Maij, anno 1572. in eius locum Cardinalium omnium suffragijs, Pont. Max. suffectus, Gregorius XIII. dictus est, qui 8. Kal. Iunij, die Pētecostes à Hieronymo Simócello, tunc Cardinalium Diaconorū præsentium, primo suæ coronationis insignia suscepit. Sedit autem in Apostolica Sede, Imperatorib. Cæs. electis Maximiliano II. & Rodulpho II. eius filio annos 12. menses 10. dies 28.

*Cardinales 66. viui, quando GREGORIUS
Papa XIII. creatus est.*

Episcopi Cardinales VI.

PAVLVS III.

Ioannes Moronus Episcopus Card. Ostiensis, & Veliternus,
facriq; Collegij Decanus.
Christophorus Madrucius Episcopus Card. Portuensis, &
S. Ruffinæ.
Otho Truchses Episcopus Card. Prænestinus.

Ale-

Alexander Farnesius Episcopus Card. Tusculanus S. R. E.
Vicecancel.

Julius Feltrius de Ruuere Episcopus Card. Sabinus.

IVLIVS III.

Ioannes Riccius Episcopus Cardinalis Albanus.

Presbyteri Card. LIV.

PAVLVS III.

* Georgius de Arminiaco, tt. S. Nicolai in Carcere S. R. E.
Archipresbyter.

* Henricus Infans Portugallie, tt. SS. Quatuor Coronatorum.

* Carolus de Lotharingia, tt. S. Appollinaris.

* Carolus Borbonius, tt. S. Chryfogni.

IVLIVS III.

Fuluius Corneus, tt. S. Hadriani.

PAVLVS IV.

Scipio Rebiba, tt. S. Mariæ Transiberim.

PAVLVS III.

Iacobus Sabellus, tt. S. Mariæ in Comedina Papæ Vicarius.

PIVS IV.

Io. Antonius Sorbellonius tt. S. Angeli.

IVLIVS III.

Fr. Aloysius Cornelius, tt. S. Marci S. R. E. Camerarius.

PIVS IV.

Antonius Perenottus, Granuellanus tt. S. Petri ad vincula.

Stanislaus Hofius, tt. S. Clementis.

Franciscus Paciecus, tt. S. Crucis in Hierusalem.

Hieronymus Austriacus de Corrigio, tt. S. Anastasiæ.

Io. Franciscus Gambarà, tt. S. Priscæ.

Carolus Borromæus, tt. S. Praxedis.

M. Scitticus de Altaemps, tt. S. Georgij ad velus aureum.

Alfonfus Gesualdus, tt. S. Cæciliæ.

M 4

Nico-

PAVLVS III.

Nicolaus Caëtanus, tt. S. Eustachij.

Hippolytus Estensis, tt. S. Mariæ nouæ.

PIVS IV.

Innicus Aualos de Aragonia, tt. S. Laurentij in Lucina.

M. Ant. Columna Basilicæ, SS. XII. Apostolorum.

Ptolomeus Gallius Nouocomensis, tt. S. Agathæ.

Prosper Sanctacrucius, tt. S. Mariæ Angelorum in thermis.

* Antonius Chrechius, tt. S. Triphonis.

* Zacharias Delphinus, tt. S. Mariæ in Aquiro.

* Io. Franciscus Commendonus, tt. S. Cyriaci in thermis.

M. Ant. Boba, tt. S. Siluestri.

Hugo Boncompagnus, tt. S. Sixti Sign. Breuium Præfectus.

Alexander Sfortia, tt. S. Mariæ in via.

Flavius Vrsinus, tt. SS. Marcellini, & Petri.

Alexander Cribellius, tt. S. Mariæ de Aracoeli.

Guido Ferrerius, tt. SS. Viti, & Modesti in Macello Mart.

Benedictus Lomellinus, tt. S. Sabinæ.

Guilielmus Sirlettus, tt. S. Laurentij in pane, & perna.

Gabriel Palæotus, tt. SS. Ioannis, & Pauli.

PIVS V.

Fr. Michaël Bonellus, tt. S. Mariæ super Mineruam.

I VLIVS III.

* Ludouicus de Guifa, tt. S. Thomæ in Parione.

PIVS V.

* Didacus Spinosa, tt. S. Stephani in Monte Coelio.

PIVS IV.

Ludouicus Madruccius, tt. S. Onuphrij.

Franciscus Alciatus, tt. S. Mariæ in porticu.

PIVS V.

Io. Paulus ab Ecclesia, tt. S. Pancratij Sig. Iust. Præfectus.

M. Ant. Maffæus, tt. S. Calixti.

* Gaspar Ceruantes, tt. S. Martini in Montibus.

* Nicolaus de Pelleue, tt. S. . . .

* Iu-

* Iulius Ant. Sanctorius, tt. S. Bartholomæi in Insula; Hic erat Romæ, sed ægrotabat.

Petrus Donatus Cæsius, tt. S. Vitalis.

Carolus Danges, tt. S. Euphemie.

Fr. Archangelus de Blanchis, tt. S. Cæsarij in Palatio.

Fr. Felix Perettus, tt. S. Hieronymi Illyricorum.

Don Paulus de Aretio, tt. S. Potentianæ.

Ioannes Aldobrandinus, tt. S. Simeonis, maior Pœnitentiarius.

Fr. Vinc. Iustinianus, tt. S. Nicolai inter Imagines.

Hieronymus Rusticucius, tt. S. Susannæ.

Ioannes Hieronymus Albanus, tt. S. Ioannis ante portam latinam.

Diaconi Cardinales VI.

I VLIVS III.

* Innocentius de Monte S. Mariæ in via lata, S. R. E. Archidiaconus.

Hieronymus Simoncellus SS. Cosmæ, & Damiani.

PIVS IV.

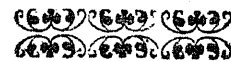
Aloyfius Estensis SS. Nerei, & Archilei.

Ferdinandus Medices S. Mariæ in Domnica.

PIVS V.

Antonius Carafa S. Eusebij, Sig. gratiæ Præfectus.

Iulius Aquauia S. Theodori.

*Prima creatio unius Cardinalis.**Anno Domini MDLXXII. Pontificatus primo,
die Luna, quarto Nonas Iunij Roma.**GREGORIVS Papa xiiij. unum creavit Card.
Is fuit.*

Philippus Boncompagnus Bononiensis, Papæ fratris filius, Vtr. Iur. Doct. Protonotarius Apostolicus, Presbyter Card. tt. S. Syxti.

I.

*Secunda**Secunda unius Cardinalis creatio.**Anno Domini MDLXXIV. Pontificatus
tertio, die Luna, tertio Nonas
Iulij, Roma.**GREGORIVS Papa xiiij. secundò unum Card.
creavit, is fuit.*

Philippus Vastauillanus Bononiensis, Papæ sororis filius, Diaconus Cardinalis Sanctæ Mariæ in Cosmedin, absens.

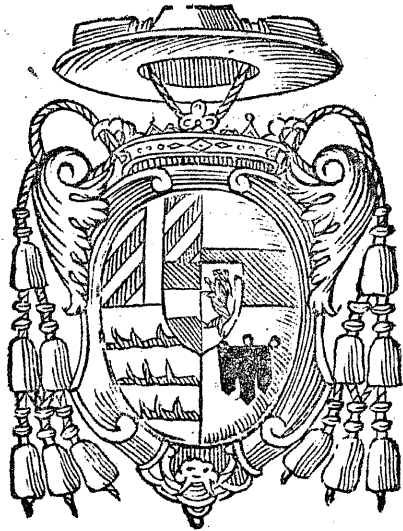
II.

Tertia

*Tertiã creatio unius Cardinalis.**Anno Domini MDLXXVI. Pontificatus
Quinto, die Luna, 13. Kalen. Decem-
bris, Roma.**GREGORIVS Papa xiiij. tertio creavit unum
Cardinalem, is fuit.*

- 3 **A** Ndreas ab Austria Germanus, Ferdinandi Austriae Archiducis filius, Diaconus Cardinalis Sanctae Marię nouę, absens.

III.

*Quarta**Quarta creatio unius Cardinalis.**Anno Domini MDLXXVII. Pont. V. die Luna
IV. Nonas Martij Roma.**GREGORIVS Papa xiiij. quarto creavit unum
Card. qui fuit.*

- 4 **A** LBERIVS ab Austria Archidux Austriae Rodulphi II. Imperatoris electi frater Diaconus Card. S. Crucis in Hierusalem absens.

IV.

Quin-

Creatio quinta nouem Cardinalium.

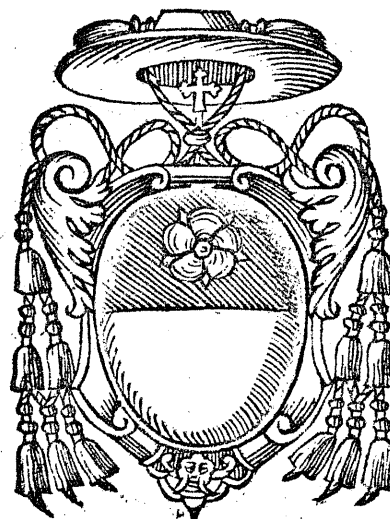
*Anno Domini MDLXXVIII. Pontificatus VI.
die Veneris, nono Kal. Martij, Roma.*

GREGORIUS Papa xiiij. quinto creauit nouem
Cardinales, qui fuere.

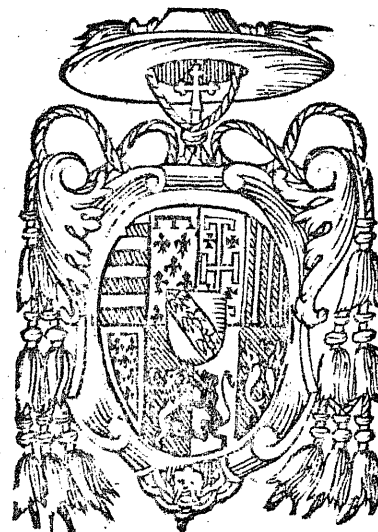
- 5 **A**lexander Riarius Bononiensis, vtr. Signaturæ Referendarius, Cameræ Apostolicæ causarum Generalis Auditor, Patriarcha Alexandrinus, Presby. Cardinalis, tt. S. Mariæ de Araceli.
- 6 Claudius à Bauma Burgundus Archiepisc. Bisuntinus, Presbyter Card. S. Pudentianæ, tt. Pastoris, absens.
- 7 Aloysius de Guisa de Lotharingia Gallus, Archiepiscopus Remensis, & Galliarum Primas, Presbyter Cardinalis S. R. E. absens.
- 8 Gherardus à Grosbeek Gueldrius, Episcopus Leodiensis, Presbyter Card. S. R. E. absens.
- 9 Petrus Deza, ex ciuitate Tauri Diocesis Zamorensis Hispanus, I. V. D. Vallioleti, ac Granatæ Præsidens, Presbyt. Cardin. tt. S. Priscæ, absens.
- 10 Ferdinandus de Toledo Hispanus, Decr. Doctor, Presbyter Cardinalis, S. R. E. absens, qui gratias agens, dignitatem remisit.
- 11 **R**enatus Biragus Mediolanensis I. V. D. Regni Galliæ Magn. Cancellarius, Presbyter S. R. E. Cardinalis, absens.
- 12 **C**arolus Lotharingius de Vandemonte electus Episc. Tullensis, Diaconus S. R. E. Card. absens.
- 13 **F**rater Ioã. Vincentius Gonzaga, Eques Militiæ S. Ioannis Hierosolymitani, Prior Baruli, Diaconus Cardin. Sancti Georgij ad Velus aureum.

V.

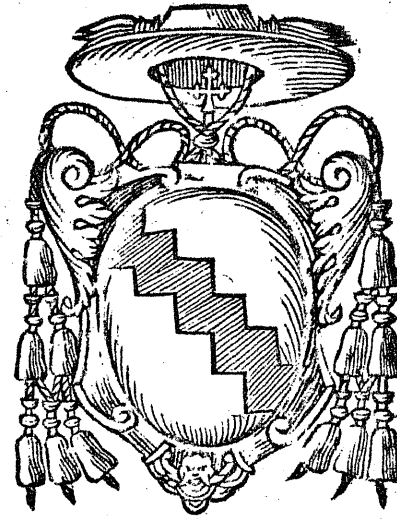
V.

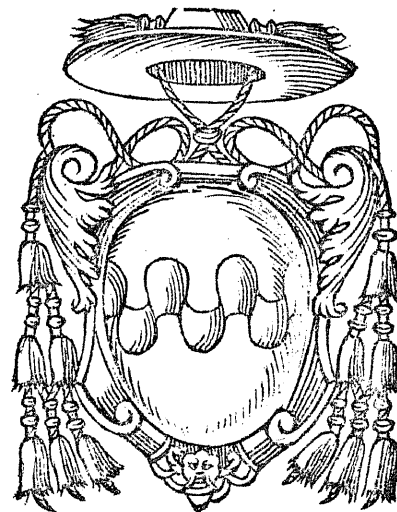
VII.

VI

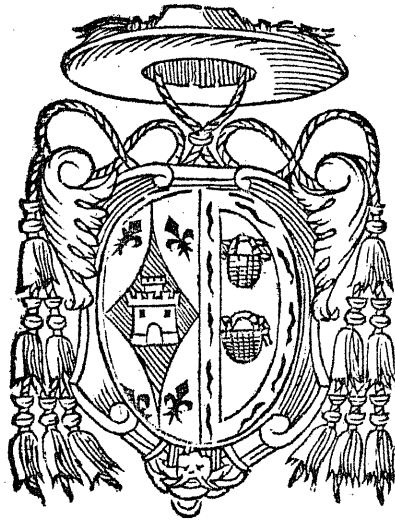

VIII.

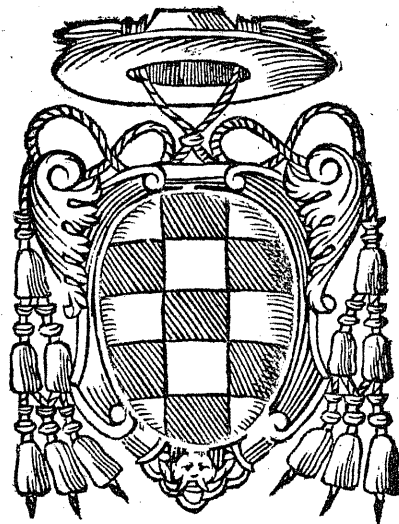

IX.

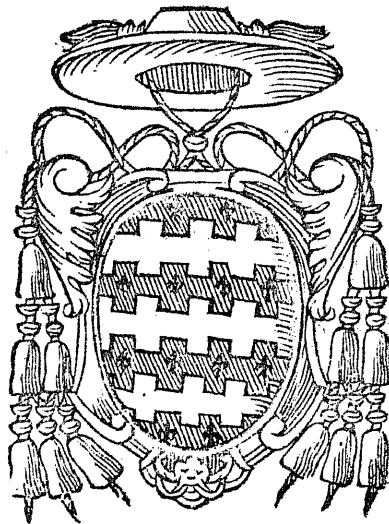
IX.

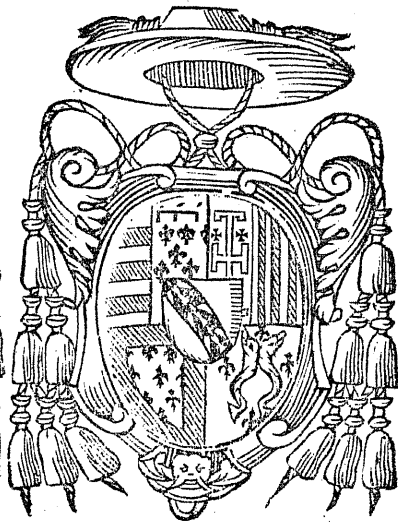
X.

XI.

XII.

XIII.

XIII.

Sexta unius Cardinalis creatio.

*Anno Domini MDLXXVIII. Pontificatus VII.
die Luna, 18. Kal. Januarij Roma.*

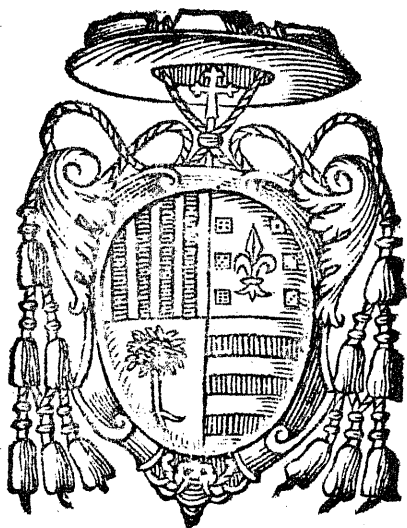
*GREGORIUS Papa xij. sextò creavit unum
Cardinalem, qui fuit.*

14 **G** Aspar Quiroga ex Ciuit. Madrigali Hispanus, olim
sacrae Romanae Rotæ Auditor, Inquisitor Generalis
Hispaniarum, Archiepiscopus Tolitanus, & Hispaniarum
Primas, Presbyt. Card. tit. S. Balbinæ, absens.

N

XIV.

XIV.

Septima nouemdecim Cardinalium creatio.

Anno Domini MDLXXXIII. Pontificatus duodecimo, die Luna pridie Idus Decembris Romæ.

GREGORIVS Papa xij. septimò creauit decem, & nouem Card. qui fuere.

35 **I**O. ANTONIVS Fachinettus à Nuce Bononiensis Patriarcha Hierosolymitanus, Presb. Card. tt. SS. Quatuor Coronatorum.

16 Io-

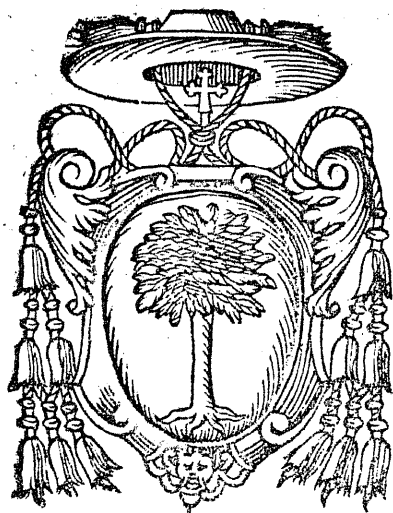
- 16 Ioannes Bapt. Castanea Romanus, Archiepiscopus Rosanensis Presb. Card. tt. S. Marcelli.
- 17 Alexander Medices Ciuis, & Archiepiscopus Florentinus, Francisci Magni Hetruriæ Ducis apud Sedem Apostolicam orator, Presb. Card. tt. SS. Quirici, & Iulitzæ.
- 18 Rodericus de Castro Hispanus, Archiepiscopus Hispalensis, Presb. Card. Basilicæ SS. duodecim Apostolorum absens.
- 19 Carolus Borbonius de Vendosme Gallus, electus Archiepiscopus Rothomagensis Presb. Card. S. R. E. absens.
- 20 Franciscus de Ieyeuse Gallus Archiepiscopus Narbonensis Presb. Card. S. R. E. absens.
- 21 Michaël à Turre Vtinenis, Episcopus Cenetensis Presb. S. R. E. Card. absens.
- 22 Iulius Cananius Ferrariensis, Episcopus Hadriensis, Presb. Card. tt. S. Eusebij absens.
- 23 Nicolaus Sfondratus Mediolanensis Episcopus Cremonensis Presb. Card. tt. S. Cæcilie absens.
- 24 Ant. Maria Saluiatus Romanus, Episcopus S. Papuli, Cameræ Apostolicæ Clericus Præsident, atq; Decanus Presbyter Card. tt. S. Mariæ in Aquiro.
- 25 Augustinus Valerius Venerus Episcopus Veronensis Presb. Card. tt. S. Marci absens.
- 26 Vincentius Laureus Torpiensis Calaber, Episcopus Montis Regalis, Sedis Apostolicæ apud Emanuelem Philibertum Sabaudie Ducem Nuntius, Presb. Card. S. R. E. absens.
- 27 Philippus Spinola Genuensis Ligur Episcopus Nolanus, Presb. Card. tt. S. Sabinæ absens.
- 28 Albertus Bolognettus Bononiensis, Episcopus Massæ, & Populoniae Sedis Apostolicæ apud Stephanum Bathorium Poloniae Regem Nuntius, Presb. Card. S. R. E. absens.
- 29 Georgius Radziuuil Lituanus Episcopus Vilnensis Presb. N 2 Card.

Card. S. R. E. absens.

- 30 Matthæus Contarellus Cœnomanus Gallus V. Sig. Referendarius S. D. N. Papæ Datarius, Presb. Card. tt. S. Stephani in Monte Coelio.
- 31 Simeon Talliaua de Aragonia Siculus, Presb. S. R. E. Cardinalis absens.
- 32 Scipio Lancellottus Romanus, Rotæ Audit. Presb. Card. tt. S. Simeonis.
- 33 Franciscus Sfortia Romanus, Diaconus Card. S. Georgij ad Velum Aureum absens.

XV.

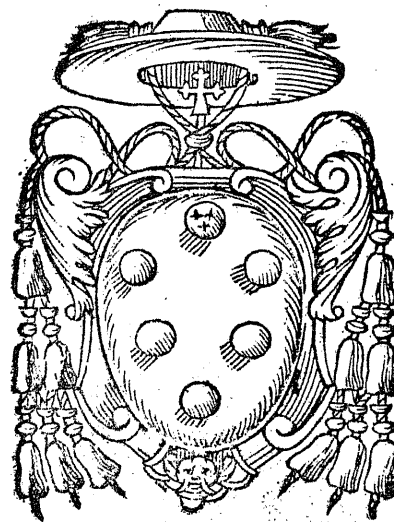

XVI.

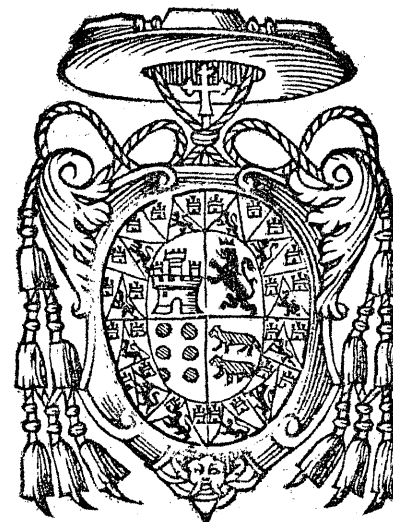

XVII.

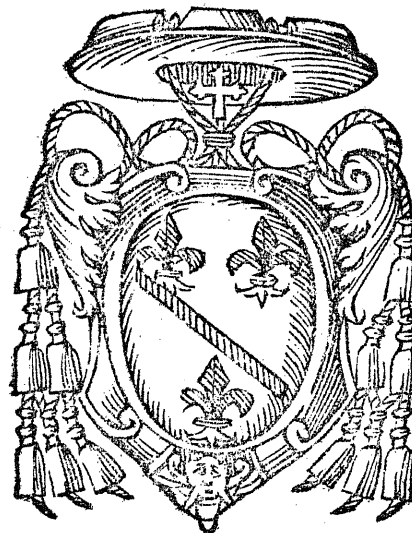
XVII.

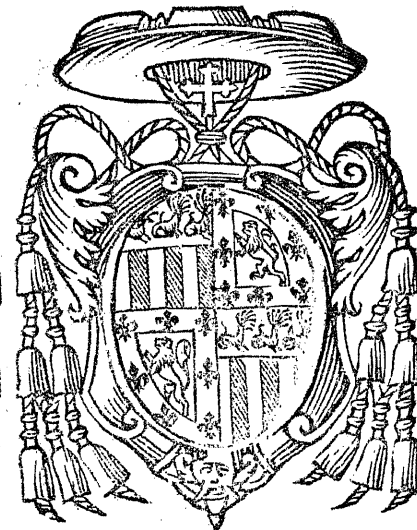
XVIII.

XIX.

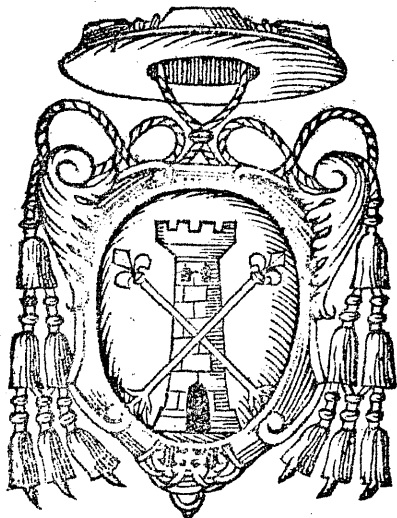
XX.

N 3

XXI.

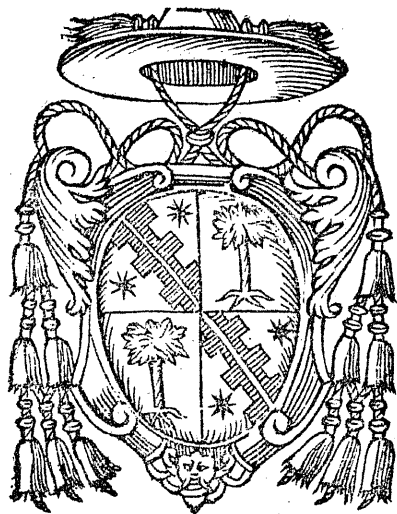
XXI.

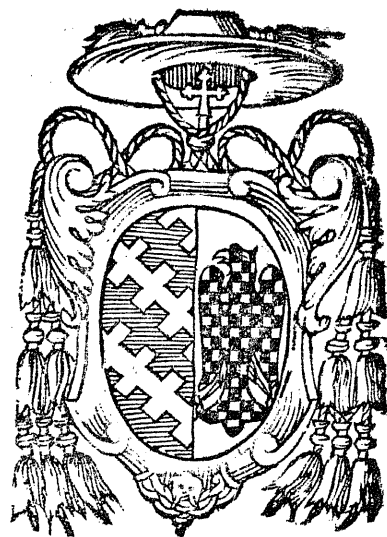
XXII.

XXIII.

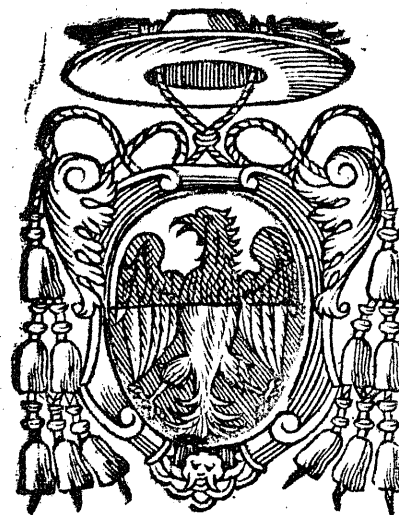

XXIV.

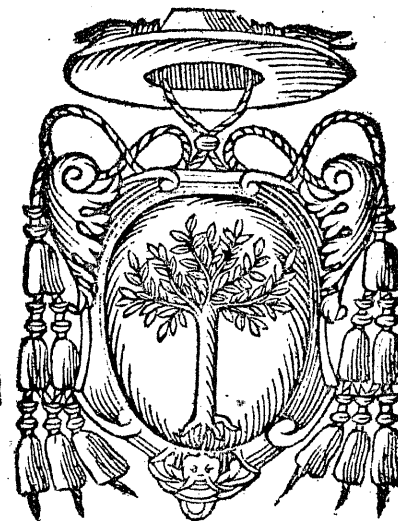

XXV.

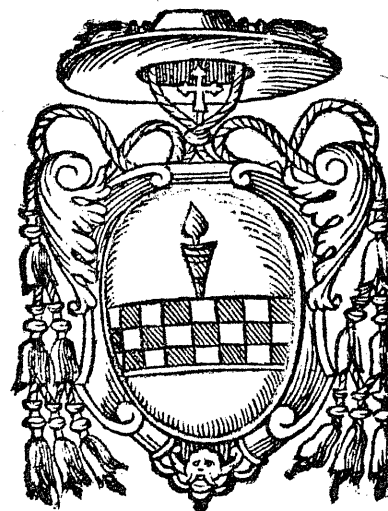
XXV.

XXVI.

XXVII.

XXVIII.

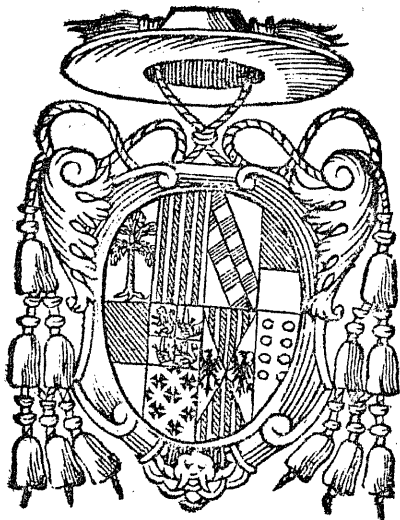
N 4

XXIX.

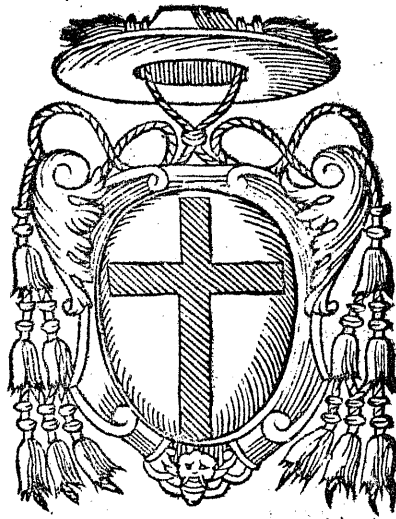
XXIX.

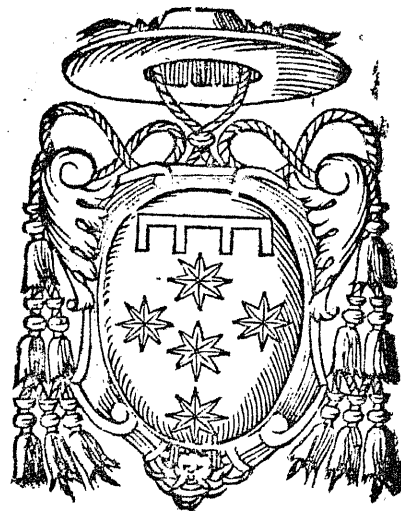
XXXI.

XXX.

XXXII.

XXXIII.

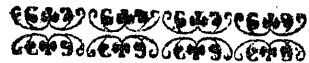
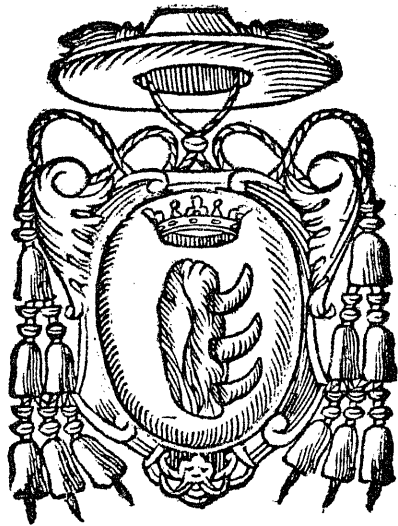
Creatio octavae unius Cardinalis.

*Anno Domini MDLXXXIV. Pont. XIII.
die Luna, pridie Nonas Iunij Romae,
apud S. Marcum.*

*GREGORIUS Papa xij. octavo, creavit
unum Card. qui fuit.*

34 **A**ndreas Bathorius de Somlio Transylvanus, Step
ni Polonię Regis ex fratre Nepos, Diaconus Card.
Sancti Hadriani.

GRE-

Gregorius Papa XIII. ordinationib. octo mensibus Februa-
rij, Martij, Iunij, Iulij, & Decembri factis, quatuor, & trigin-
ta creavit Card. videlicet Presbyteros XXVII. & Diac. VII.

Alexander Farnesius Episcopus Cardinalis Ostiensis, & Ve-
liternus, sacri Collegij Decanus, S.R.E. Vicecancellarius sub
Gregorio XIII. Pontifice.

S. R. E. Cardinales XXXIX. mortui
sub Gregorio XIII.

1 Didacus Spinosa.	23 Gherardus Leodiensis.
2 Hieronymus de Corrigo.	24 Fr. Archangelus de Blan-
chis.
3 Hippolytus Estensis.	25 Henricus Portugall. Rex.
4 Otho Truchses.	26 Franciscus Alciatus.
5 Io. Aldobrandinus.	27 Io. Moronus.
6 Io. Riccius.	28 Alexander Sfortia.
7 Antonius Crechius.	29 Ferdinandus de Toledo.
8 Iulius Aquaviva.	30 Flavius Vrsinus.
9 Alexander Cribellius.	31 Fr. Vincētius Iustinianus.
10 Carolus de Guisa Lotha-
ringus.	32 Fulvius Corneus.
11 Io. Paulus ab Ecclesia.	33 M. Antonius Maffæus.
12 M. Antonius Boba.	34 Renuus Biragus.
13 Gaspar Ceruantes.	35 Zacharias Delphinus.
14 Paulus de Aretio.	36 Fr. Aloysius Cornelius.
15 Scipio Rebiba.	37 Claudius à Bauma.
16 Innocentius de Monte.	38 Carolus Borromæus.
17 Ludouicus de Guisa.	39 Ioan. Franciscus Cómén-
donus.
18 Christophorus Madrucus.	
19 Iulius de Ruuere.	
20 Benedictus Lomelinus.	
21 Stanislaus Hofius.	
22 Franciscus Paciecus.	

Gregorij Papæ xiiij.
obitus. Comitia.

I.

Qvod paucis perrarò contingit, DIDACVS Spinosa Hi-
spanus in Martin Munnoz de las Posadas, Regni Ca-
stiliæ, veteris vico, parentibus, nec obscuris, nec no-
bilibus ortus, in Salmanticensi Collegio, quod S. Saluatoris
de Ovie-

de Ouedo dicitur, iuuenis, legalem scientiam professus, inter Hispaniæ I. C. illa tempestate præstantissimos, breui Primas tenens; vtramq; laudem, doctrinæ. s. & Reipub. benegerendæ consecutus est, atq; ; ita iuris prudentiam, Philosophiam, rerum diuinarum cognitionē, facundamq; eloquentiam, cum innata prudentia, & consilio coniunxit, vt Philippo II. Hispaniarum Regi, ob id carus; post minora sibi demandata munera, ad supremi Consilij Regij Præsidentiam, & eorundum Regnorum Generalis Inquisitoris dignitatem, Episcopali Saguntinæ Ecclesiæ honore insignitus peruenerit; & in sua prudentia, consilio, ac moderatione summa Regni versaretur: quo factū est, vt Pius V. eodē Rege instante, & Didaci virtutes referente; dum Romę secundo Card. legeret 9. Kal. Aprilis an. sal. 1568. Pont. Tertio, S. R. E. Presbyterum Cardin. tt. S. Stephani in Monte Cœlio, eundem absentem crearet, cuius opera, & diligentia potissimum est vsus, dum Regem; vt arma contra Turcas sumat, & secum foedus, & cum Rep. Veneta inire velit, anno 1572. adhortatus est, per quem Pontifici satisfactum est. Hic Michaëli Bonello Card. Alexandrino Summi Pōtificis ex sororis filia pronepote Legato ad Philippum Hispaniarū Regem à Pontifice misso, biduo à Madrilio, cum honesta, & frequenti Procerum, & Consilij Regij Præsidium caterua, obuiā procedens; omnibus beneuoli, & honorifici in se animi significationibus eundem excepit, qui febris (quam tertianam vocant) quæ vix eum domi continebat, paucos post dies correptus, Madrilij die Mercurij nonis Septēb. anno Virginei partus 1572. Gregorij XIII. Pont. I. ætatis 70. vitam cum morte commutauit. Eius corpus ibi depositum; translatum postea in Martin Munnoz in sacello ab eodemmet splendidè edificato; sepulturæ traditum est.

II.

Infigne quoq; & celebre nomen fuit, Aeuo nostro **H I E R O N Y M I** Austriaci Itali de Corrigio filij Giberti Corrigiensis Dynasta, & Veronicæ Gambaræ Vberti Card. sororis foemi-

foeminæ primariæ, cuius nomē; ob literarum scientiā, & præsertim artem carminum italico sermone componendorum, Bembi, Casæ, Molzæ, & similiū illustriū Poetarum sui temporis, literis commendatissimum extat. Is, cum Bononiæ literis operam dedisset; Romanam Curiam secutus, Paulo Tertio Pontifici carus, ob nobilitatem, & singulares animi dotes; nam præter literarum scientiam, rerumq; gerendarum experientiam; insitam animi fortitudinem, ac obfirmatas corporis vires habuit. Anno 1540. ab eodem in Galliam mittitur; vt Francisco Primo Francorum Regi, ob Aureliensis Ducis filij immaturam mortem, maximo Pontificem dolore affectū fuisse significaret, eumq; consolaretur. Mortuo Pont. cum Alexandro Cardinali Pontificis nepoti inferuiret, anno 1556. ad Philippum II. Hispaniarū Regem mittitur, vt Placentina Ciuitas Octauio, Card. fratri, Parmæ Duci restitueretur, ab eoq; in gratiam reciperetur, quæ omnia, cum obtinuisset; eundem Octauius Dux, grati animi ergo, postea de Castro Medesano agri Parmensis infeudauit; sequenti Corrigium ditionis suæ oppidum, armata militum manu collecta, ingressus; in familiæ suæ Dominium, sub Imperij protectionem, contra Ducis Ferrariæ prætensiones defendit, ac conseruauit. A Pio Quarto in secunda decem, & octo Cardinaliū ordinatione, Romæ 4. Kal. Martij, anno sal. 1561. Pontificatus II. habita, Diaconus Cardinalis; mox Presbyt. tt. S. Stephani in Cælio Monte creatus; & paulo post M. Antonio Columna Tarentinam Ecclesiā dimittente, Archiepiscopo Salernitano electo, ad eam Hieronymus; Philippo Rege deferente; anno 1569. 3. idus Martij translatus est; qui ex tt. S. Stephani, Presbyter tt. S. Anastasiæ factus; anno 1571. Selyno Turcarū Imperatore in Christianos bellum parante, cum Summus Pont. pro Anconę Ciuitatis præsidio milites elegisset, propugnaculaq; parasset, ipsis, & Ciuitatis administrationi Præfectus ab eodem toti Piceno tempore belli imperadi potestate accepta; anno sequenti Romę in ipso iam ætatis decursu; suis, & exteris carissimus; vir
enim

enim magnæ experientia, summi iudicij, & maximæ auctoritatis erat; non sine magno dolore moritur; Gregorij XIII. Pontificatus I. die Mercurij, octauo idus Octobris, hora 24. sepeliturq; in Diui Syluestri Ecclesia in Quirinali.

III.

Quibus modo laudibus extollam hominem plenum officij, & ad omnium animos, ac voluntates deuinciendas regia liberalitate conspicuum, Italiae sempiternum decus, atq; ornamentum HIPPOLYTI Estensem Alfonsi I. Ferrariæ, Mutinæ, & Regij Ducis, & Lucretiæ Borgiæ filium, natum anno Domini 1509. 9. Kal. Sept. hora 3. pomeridiana; Is; præter gentilitiâ nobilitatē; cum prudentia, consilio, fide, doctrina, vera animi nobilitate polleret, in Aula Regū Galliæ Francisci I. & Henrici II. cum quibus affinitate coniungebatur, à prima ætate versatus, meruit ab eisdem; non modò publicis, ac priuatis consilijs adhiberi, in quibus se egregium virū præbuit; verum etiam in administratione Aureliensis; mox anno 1520. Hippolyto I. Estense Cardinale ipsius patruo vita functo, ætatis suæ anno 11. Mediolanensis Archiepiscopatus; post Auxitani; Eduensis; & Lugdunensis, mortuo Francisco Cardinale Turnonio Narbonensis, Mauranensisq; Ecclesiarum; monasterij item Præmonstratensis, aliorumq; Sacerdotiorum à prædictis Regibus, cæteris Præfulibus præferri; quibus dignitatibus non contentus Rex Franciscus, à Paulo Tertio, dum anno Sal. 1538. Pontificatus V. 13. Kal. Ianuarij, sextò Cardinales legeret, Hippolytum Diaconum Cardinalem S. Mariæ in Aquiro fieri impetrauit; qui non nisi 3. Nonas Martias sequenti pronunciatus est. Venetias hic ab eodem Pontifice anno 1544. Remp. rogatum; vt secum, & cum eodem Francisco Rege foedus inire velit, mittitur; & è Gallia postea Romam eidem Pontifici, Regis nomine suafurus; anno 1548. vt Parmensi Ciuitati, Horatium Farnesium, qui Regis filiam vxorē duxerat, præficeret; reuertitur. Anno 1551. ob quasdam, in-

cer

cer Iulium III. & Henricum II. Gallorum Regem, excitatas similitates, vix impetrata à Pontifice abeundi venia discedens, cum Ferrariam diuertisset, Brixelli Castri Regiensis ditionis Hercule Duce, fratre deferente, clauum tenuit. Senas præterea sequenti pro Christianissimo Rege, quia Ciuitas se illi dederat biennio, donec. s. Petrus Strocus in Italiam venit, firmo præsidio munitam pacatè moderatus est. Iam verò quis mihi eam dicendi facultatem det, vt excelsum istius Præfulis animum possim delineare? Prædicent hunc Horti Quirinales Romæ, Tyburis Ciuitatis ædificia, Mausolæa, & Dianæ templum æmulantia, hortiq; & viridaria, quorum; si multicolores respicias delitias; eos; non dicam pomorum varietate, Hesperidum hortos, & ipsa Tempe frusticum, herbarum, florum amœnitate adequare; sed superare, sine vlla asentatione cõfitearis. Ibi prima facie videas regio sumptu constructa palatia, de quibus; & propter vermiculata intercolumnia, & pario de lapide confectas columnas, Praxitelis statuas, antiquorum pictas imagines, & alia quamplurima; à Poëtis potius verbis describenda, quam à me tenui stylo recensenda. Silentio inuoluo fontes piscium, ac volucrum viridaria, nemora, vinea, labyrinthos, herbarum ambages, prata, syluas. quid plura? omnia omnino. quæ aut de Insulis fortunatis, aut de Campis elysijs, Poëtæ fabulantur, inibi reperias. Sed, vt eo redeamus; vnde nos tam pulchræ visu; tam iucundæ dictu, delitiæ non nihil abduxerunt, veniamus ad cõmissas illi à Summis Pontificibus administrationes; ad legationem in Gallias, cum diffidio religionis à domesticis hostibus Regnum vexaretur à Pio Papa I V. demandatam, cuius comites, & ministri fuere inter alios Prosper Sactacrusius Romanus Chysamensis Episcopus; post S. R. E. Cardinalis, qui Prolegati munereungebatur, & Matthæus Cõtarellus, qui subnotadis supplicibus libellis præfuit, quem Gregorius XIII. in Cardinalem postea promouit, in qua Legatione obeunda; quamuis sibi magnam laudem cõparauit; non defuerunt tamen, qui huic, crimini darent, quod damna-

damnatae sectae viri, concioni interfuisset: at si quis **Cardinalis** Hippolyti Epistolam hac de re è Sancto Germano, 4. Nonas Ianuarij, anno 1562. ad Casertanum Episcopum conscriptam, quae in tertio tomo Epistolarum Principum extat, legerit; id turbulentissimis ijs temporibus iure factum fuisse, vel dicet, vel consilij sui rationem Cardinalem reddidisse, omni asseueratione confirmabit. Romam è Legatione reuersus; ex Diacono S. Mariae in Aquiro, S. Mariae in via lata; mox Presbyter tt. S. Anastasiae; post tt. S. Mariae nouae, factus; sub Pio V. Pōt. Legationis Patrimonij S. Petri munere, & Regni Galliae patrocinijs, & Monasterij S. Catherine, della Rosa nūcupati, in Vrbe cohonestatur; cuius munificentię; præclarum testimoniū extat apud Stanislaum Rescium in vita Cardinalis Varmiensis, qui huius necessitatibus liberalissime succurrisse, testatum lib. 3. cap. 13. reliquit; qui in summo tandem honoris gradu collocatus; cū nondum tertium, & sexagesimum annum attigisset, die Martis, 4. Nonas Decembris, anno salutis 1572. Pontificatus I. immaculatum Deo spiritum commendauit. Corpus in S. Catherine Templo, de quo supra, depositum, ad Tyburis Ciuitatē translatum, in S. Francisco conditur.

I V.

OTHO Truchses nobilissimus Augustanus Germanus, Illustrissimi Vuilhelmi Baronis de Vualdburgh, & Ioannae Federici Comitis Furstembergij natæ filius; adulescens Bononiae legali studio operam dedit; Hugone Boncocompagno tunc temporis in Gymnasio publico iura interpretante, Alexandro Farnesio, Christophoro Madrucio, & Stanislao Hofio, postea S. R. E. Cardinalibus, illic studiorum causa morantibus, inter quos magna intercessit familiaritas. Hic literis eruditus; maioris Eccles. Patrię Canonicus, Decanusq; Tridentinus; Romam veniens, inter intimos Pauli III. Cubicularios adscriptus est; atq; ab eodem, anno 1543. in Germaniam Sedis Apostolicae Internuncius ad Conuentum Norimbergen-

bergensem Praefulibus indicendi Concilij Trident. causa missus; Christophoro à Stadion Augustano Episcopo; Caroli V. Oratore vita functo, vnanimi Canonicorum consensu, Augustae Vindelicorum Episcopus, sacriq; Romani Imperij Princeps eligitur. Sequenti ab eodem Paulo, 14. Kal. Ianuarij S. R. E. Presbyter Card. tt. S. Balbinae absens pronunciatur, & controuersias inter Pontificem, & Imperatorem sua industria dirimit. Anno verò 1546. missò Claudio Laio suo (quem vocat) Procuratore ad Tridentinam Synodum, ex Flandris ad Borussiae Ducem profectus; cum illo, de bello Saxoniae Duci, & Lantgrauio haereticis inferendo, agit, quo in bello adest, & ipse magna Gentilium suorum, ex primaria ordinis nobilitate caterua stipatus, Quæstoribusq; exercitus praest Imperatoris nomine, omnemq; auctoritatem in eisdem Ciuitatibus, quae in ipsius Imperatoris potestatem venturę erant, praesidio munien- dis accepit. Synodum Augustanam Dicecesanā, anno 1548. pro reformatione Cleri, & populi morum, & Ecclesiarum re- stauracione celebravit, in qua celebranda; praeter alia Decreta Catholica, Laurentij Card. Campegij, Sedis Apostol. olim Legati, Constitutiones Rasisponae indictas, interpolauit. Anno porro 1549. victoria de Saxone, & Lantgrauio parta; Dicecesim, & Clerum Augustanum. (horum. n. potior pars ab ip- sis detinebatur) recuperavit. Iulio Tertio Pontifice, ex Presbytero tt. S. Balbinae, ad tt. S. Sabinae translatus; ipsius Ecclesiae Bapsidem vetustate collapsam restauravit, Ecclesiam ipsam picturis pulcherrimis exornauit, & de eiusdem Pontificis auctoritate; Collegium Dillinganum, pro recuperati Cleri re- formatione, instructioneq; in quo postea trecenti, & amplius iuuenes educabantur excitauit, pro cuius Collegij exaedifica- tione quinquaginta millia aureorum ipsum expēdisse fertur. An- no 1553. Praeposituram, & dominium Ecclesiae S. Viti, oppi- di Eluuagensis; & post Ecclesiae Herbipolensis, quam Paulus III. Alexandro Cardinali Farnesio paulò ante commendarat, con- secutus; biennio post, supremus Caroli V. Cæsaris inter Sicā-

bros Quæstor designatus; anno 1558. defuncto S. Iacobi Cardinale, sacri Rom. Imperij Protector est declaratus; sequenti in Conuentu Augustæ iterum habito (reliquis Pontificijs ministris absentibus) totum onus religionis Catholicæ sustinuit. Pio Quarto Pontifice Romã veniens; ex tt. Sactæ Sabinæ ad S. Mariæ Transiberim translatus; post factus Episcopus Albanensis, inter eos Senatores relatus est, qui sanctissimæ Inquisitionis tribunali præessent, & controuersia sedandæ in solenni iuramento Summo Pontifici ab electi Imperatoris Maximiliani legato præstando, ortæ, de quo alias, ab eodem Pio IV. præficitur. Anno 1563. in Hispanias cum Serenissimis Principib. Rodulpho, Matthia & Erneste Austriæ Archiducibus, eiusdem Maximiliani Cæsaris filijs, è Germania profectus; Tridentum, dum Concilio finis impositus esset, venit, atq; Vricum Comitum ab Helfenstein, magnæ apud Germaniæ Principes auctoritatis, in Catholicæ Ecclesiæ gremium redactum, &, qui anno 1567. coram multis, & grauib. viris hæresim, & Augustanam confessionem abiurarat; Cardinalis Augustanus ultra tres hebdomadas, vna cum fratre altero illustri Comite apud se Domi tenuit, vt magno studio ad perseuerantiam cohortaretur. Sub Pio V. ex Albanensi, factus Episcopus Sabinensis, protectionem Archicofraternitatis sanctissimæ Trinitatis de Vrbe Conualescentium exercuit. Sub Gregorio XIII. ad Episcopatum Prænestinum translatus, vir amplissimus, in bonis liberalis, in omni virtutum genere, præsertim pietatis excellens, Romæ anno 1573. Pontificatus Primò, 4. Nonas Aprilis, hora 15. ab hominibus, ad superos feliciter demigravit. Corpus eius in S. Mariæ de Anima Theutonicæ Nationis sepulturæ demandatum, sequenti elogio honoratur.

Othoni Card. Tuchseseo Episc. Augustano, Sac. Rom. Imp. Principi integerrimo, & ab omnibus propter excelsas animi dotes, virtutem, clementiam, affabilitatem, ingenij, & morum præstantiam amabili. Obijt anno 1573. de mense Aprilis. Laurentius Siradeus, donec

donec dignum erigatur monumentum gratitudinis ergo adscripsit.

Hactenus de Othonis dignitatibus, quibus, ob suas virtutes insignitus fuit. Iam verò æterna illa ipsius pietatis monumenta referam. Dillinganum, dico, Collegium pro Patribus Societatis Iesu exædificatū, Augustæq; pro eisdem Patribus domus; ac Sacellum in sacra Aede Lauretana erectum, & præclarum illud religionis specimen Bononiæ relictum; cum. n. Roma aliquando in Germaniam, maximis de rebus tractaturus, quam celerrimè iter arriperet, & Bononiæ, qua trãsibat in sanctissimum Domini nostri Corpus, quod pauperi infirmo cuiuspiam pro viatico à Sacerdote deferebatur, incidisset; equo descendens, summa animi demissione veneratus idem Sacramentum; ad infirmi domum, cui & aureos nummos aliquot pro subleuanda inopia dedit, & hinc ad Ecclesiam comitatus est. Hic præter domestica insignia, hoc habuit. Pelicanum pectus rostro pro filiorum vita percutientem, cum hac inscriptione: *sic his, quos diligo.*

V.

CV M cetera præclare; rum vero sapienter illud Lucillo in Epistolis suis Seneca præcepit Lauda hominem in eo, quòd dari, nec eripi potest, & quod est proprium hominis, hoc autem, nec domus est, pulchra vestis, nec familia formosa, sed animus, & ratio perfecta. Nos igitur sapientissimi viri consilium sequentes in eo, quod debet laudari elogio, exornabimus IOANNEM Aldobrandinum Syluestri I. V. Consultissimi nobilis Florentini, Consistorialis in Romana curia patroni (Aduocatum vocant) ex Læsa Deta legitima vxore natum, Hyppoliti, qui nunc religiosissimè, ac felicissimè, atq; vtinam diu summum Pontificatum, sub Clementis Octaui nomine obtinet, fratrem. Is cum iuris vtriusque prudentia, morum integritate, & vitæ innocentia excelleret, inter duodecim patres libris dijudicandis Romanæ Rotæ electus; Forocorneliensem Ecclesiam à Pio V. anno salutis 1569. VI.

Kal. Octobris, administrandam suscepit, quam susceptā; tam prudenter, ac religiosè rexit; vt populus, hunc non à Pontifice Pastorem sibi traditum; sed à Deo Angelum è Cœlo missum, communi omnium voce prædicaret, quæ cum aurib. imbibisset Pius V. eundem in tertia purpuratorum Patrum ordinatione 16. Kal. Iunij, anno, Pontificatus V. salutis humanæ 1570. die Mercurij, Romæ habita, Presbyterū S. R. E. tt. Sancti Simeonis, Card. creauit, elegitq; vna cum Morono, Alexandrino, Grassio, Cæssio, Rusticucio, & ab Ecclesia Cardinalibus, qui cum Philippi Hispaniarum Regis Catholici, & Reipublicæ Venetæ Procuratoribus, proprio, & Sedis Apostolicæ nomine, belli aduersus Turcas gerendi, societatem inirēt; cui etiam; tanquam viro auctoritate pollenti; & Prospero Card. Sanctacrucio, bannitos, & delinquentes status Ecclesiastici, qui contra Turcas pugnare, aut pro militatibus pecuniam ministrare vellent, diplomate, quod extat absoluendi, facultatē Pontifex concessit. Sed si quis facilius, quanti esset apud eundem Pontificem, velit cognoscere; vel ex hoc conijcere potest, quod cedente Carolo Borromæo tt. S. Prædixis Presbytero Cardinale maioris S. R. E. Pœnitentiarij munere, Archiepiscopatus Mediolanen. administratione impedito; Ioannes hic inter alios à Pio Pontifice ad id delectus est; & paulo post Breuium Signaturæ Præfectus; qui cum anno 1573. Episcopatum renunciaffet; Romæ in Quirinali 7. Non. Sept. Gregorij XIII. Pontificatus I. L. ex hac vita decessit. sepeliturq; in Sæctæ Mariæ super Mineruam Templo.

VI:

Sapienter prisci illi Philosophi; vt literis animum; atque ijs patrias suas exornarent; à penatibus suis discedere, & totum Orbem peragrarè non dubitauerunt. Sed sapientius IOANNES Riccius ex Politiano Hetruriæ tunc oppido, qui natus pridie Kal. Decembris, anno Domini 1497. cum defun-

sta. ma.

ctæ matre, ætatis annorum 15. nouercæ, quam pater duxerat, odio laboraret; domo, patriaq; relicta, Romam venit, vbi à quodam nobili Politiano de familia Taurusia, qui ipsius patrè nouerat perbenignè exceptus; cum nunquam ab eo adduci potuerit, vt patriam sedem reuiferet, apud Oeconomum Ioānis Mariæ Cardinalis Montani esse iussus est, cuius Cardinalis gratiam, ob solertiam meritis, ipso postea Magistro (quem vocant) domus, vita functo, eius loco Oeconomus factus, in eo munere se talem præbuit, vt, cum Alexander Farnesius Cardinalis Pauli III. Nepos Magistrū domus quæreret, nullum, qui sibi satisfaceret; præter Ioannem inuenerit. Ab eodem porrò in Galliam; post ad Carolum V. Imperatorem, negotiorum causa missus; omnia cum summa laude pro Cardinalis voluntate definiuit, Togato postea habitu sumpto, Clericus Cameræ Apostolicæ à Paulo III. factus, ab eodem in Lusitaniam, primo Collector spoliatorum. Secundò in Hispaniam. Tertiò in Lusitaniam iterum Internuncijs legatur, Romam reuersus, à Cardinale Montano in summum Pontificem assumpto, & Iulio III. nuncupato, cui, vt supra dictum est, antea inseruiuerat; Neapolim, ob res grauissimas missus; moxq; secretus ipsius Thesaurarius declaratus; Archiepiscopatum Syontinum; & non multo post Episcopatum Clusinū administrandum suscepit. Cum verò ad maiores dignitates expectaretur, ab eodem in III. Cardinaliū ordinatione XIII. Kal. Ianuarij anno 1551. Pont. II. presbyter Cardinalis S. Vitalis tt. Vestinæ creatus, consilijs suis Pont. felicissime iuuit; & ob ingentia merita à Pio Papa IV. anno 1561. impetrauit, vt Politiana patria, quæ antea Præposituræ tantum; Episcopali dignitate, insigniretur, cui eo tempore Abbatiam, cuius redditus octingentos aureos excedebant, ipsius pietatem, summo Pontifice vehementer approbante, renunciauit, creato primo ipsius Ciuitatis Episcopo Spinello Bencio, quo postea vita functo, in eiusdem Ecclesiæ administratione Ioannes successit, & vna (vt sepe diximus) cū alijs Cardinalibus coercentis Tyberis inundationibus præfici-

tur. Mortuo verò Pontifice, cum Comitibus de nouo successore eligendo habentur, non potuit hic; quasi non Pontifex renunciari; creato verò Pio V. ex Presbytero S. Vitalis, ad tr. S. Angeli; post S. Mariæ Transiberim; & ad Archiepiscopatus Pisarum administrationem translatus; à Pont. electus est, vt supra diximus, qui locum magis comòdum Iudæis, qui conuertebantur assignandum inueniret, & cum Ioanne Francisco Commendano, Marco Antonio Boba, & Alexandro Sfortia, Cardd. publicas vias Urbis, flumina, portus Tyberis; & cū Flauio Cardinale Ursino; cum iam ipse Ioannes ex Presbytero factus esset Episcopus Cardinalis Albanus, aquæ (quam vocât) Virginis, aquæ ductus vetustate collabentes restaurari, & in varios fontes per Urbem distribui curaret. Contracto verò foedere cum Philippo Hispaniarum Rege, & Venetorum Republ. pro bello contra Turcas suscipiendo, cum maximas expensas fecisset, ob idq; Pius Quintus, pro vberiori prosecutione pecunias exquireret, Politianum ad alienandos infra annum census super bonis Ecclesiasticis Italiae impositis, cum alijs Cardinalibus expeditis, quæ in secundo Bullarum tomò extant diplomatibus deputauit. Gregorij XIII. anno, Pontificatus II. salutis humanæ 1574. die Lunæ; 5. Nonas Maij, Romæ, is annos natus 77. ex hac peregrinatione recessit, ingressus æternam patriam. Eius corpus in S. Petri de Monte Aureo, in sacello ab eodem ædificato, picturis, auro, ac statuis ornato, sepulture mandatur. Per amplas domos Ioannes in via Iulia, quas, vna cū nobilissimo domicilio, quod in Palatio Apostolico ex ipsius nomine Montis Politiani etiam nunc dicitur; præter ea, quæ in patria, maximo sumptu ædificauit, habitabat. Viridarium item celebre in Monte Pincio habuit, quod postea Ferdinandus Medices, olim S. R. E. Card. nunc Magnus Hetrurie Dux, ad elegantem formam reduxit, possedit. In summa Ioannes vir fuit clarissimus, & in Republ. maximis, grauissimisq; causis insignitus, cuius munificentia præclarum extat testimonium, Collegium. s. Patauij ad alendam, & instruendam iuuentutem

autem ex Politiano oriundam, maxima ipsius impensa exedificatum, ac dotatum.

VII.

ANTONIVS Crechius Gallus, mira artium Liberalium cognitione, ingenio, prudentia, consilio, rerumq; ciuiliu vsu, & intelligentia, zelo, alijsq; virtutibus ita excelluit, vt è schola, ad Episcopatum Ambianensium inter Gallobelgicos euocatus, summum gratiæ, & auctoritatis locum apud Carolum Nonum Francorum Regem obtinuerit, cuius opera; cum ad publicas res tractandas, summa cum sui approbatione vsus esset, amplissimo S. R. E. Cardinalatus honore, eodem Rege instante, à Pio Quarto, dum quarto Patres legit, anno sal. 1565. 4. idus Martij creatus Presbyt. tt. S. Triphonis, honestatus est; nec multo post ad Nānetensem Cathedralē Ecclesiam moderandam translatus, quæ sui muneris erant, ita cumulatè impleuit; vt optimi Præfulis nomē sit consecutus; qui anno Gregorij XIII. Pont. III. humanæ salutis 1574. 5. Kal. Iunij, Ambiani ex hac vita excedens, antea actæ cursum digno exitu conclusit, sepultus in Cathedrali.

VIII.

QUAM præclaris animi dotibus IULIVS Aquaiuia de Aragonia nobilissimus Neapolitanus, Io. Hieronymi Atriæ Ducis filius, Io. Vincentij Pauli Tertij Cardinalis Nepos, & Octauij, à Gregorio Tertio decimo inter purpuratos Patres meritò relati frater, ornatus fuerit, & ea, quæ in magnis rebus gerendis eximiæ virtutis documenta dedit; & summum honoris præmium illi in Vrbe, in qua quanti quisq; sit in primis ponderari solet, satis superq; testantur. Is adolescens in omni virtutum genere præstans, in quo præcipua indoles erat; qua expectari, & sperari digna omnia poterant, ex vtriusq; Signaturæ Referendario, à Pio V. Summo Pontifice, qui ipsius prudentiæ semina, Cardinalitio gradu digna iudicauit,

cavit, dum tertio eligendorum Patrum Comitia haberetur; anno salutis 1570. Pont. V. 16. Kalen. Iunij Diaconus Card. S. Theodori creatus, varijsq; negotijs præpositus, tum priuatis suis congressibus, familiaribusq; colloquijs adhibitus; in omnibus, quæ sunt præcipua gradi huius tam excelsi munia cum mulatè respōdit. Sed heu (casum inexpectatū) is in medio cursu, vel; vt melius dicam, in ipso præclare gestorum principio, in medijs honoribus, in flore ætatis, summo cū Cardinalium dolore, gentilium gemitu, omnium suspirijs; immatura morte, cum nondum octo; & viginti annos natus esset, die Mercurij, 12. Kal. Augusti, anno 1574. Greg. XIII. Pont. III. vitam hanc mortalem, cum vita immortalis permutauit, cæteris Patribus exemplū pietatis, iuditij, doctrinæ, atq; eloquentiæ, relinquens. Huius corpus in Lateranensi Basilica propè Aram maximam in pauimento sepultum, marmoreo lapide sequenti elogio literis æneis insculpto cooperitur.

D. O. M.

Iulio Aquanina S. Theodori Diacono Cardinali, Io. Hieronymi Ducis Atria, clarissimi viri filio, ob egregias animi dotes, adolescenti à Pio V. in Cardinalium Collegium cooptato, eiusq; dignitatis muneribus clarè functo. Andreas Mattheus Patruus, Archiepiscopus Consentinus posuit. Vixit annos XXXVII. obiit 12. Kalendas Augusti 1574.

IX.

Non minus ex rebus præclaris, ac magnis in bello gestis, quam quod sub puluino Homeri Iliadem teneret, Magni nomen Alexander ille Macedo sibi comparauit, cuius celebris nominis famam mihi participasse videtur ALEXANDER Cribellius, Antonij Lumelij Comititis filius; nobilissimus Mediolanensis; ex cuius familia; præter Vrbanum III. Summum Pontificem; Ausanus, & Melchior Mediolan. Ecclesiæ Præsu-

Præsules; quorum prior in Sanctorū Cathalogum adscriptus est; Sanctus item Guilielmus, & Beati Lucas, & Alexander; nonnulli etiam aliarum Ciuitatum Episcopi, alijq; multi diuersis temporibus viri, pace, ac bello illustres prodire, qui liberalibus disciplinis institutus, Senatorisq; in patria munere honorificè functus; & si arti militari antea operā nauans, multa fortitudinis dedit signa, & ob id Carolo V. carus; maxima rum copiarum ab eodem Dux designatus, quadringentos viros è familia, & affinitate sua sub se præliantes vno, & eodē tempore habuit: tamen legitima sibi vxore defuncta, ex qua tres, Antonium, Hieronymum, & Aloysium filios susceperat, spretis armis, à Pio Papa Quarto, qui ipsius virtutem nouerat, Romam accitus; post minora ei demandata munera, Episcopali Cariatēsis Ciuitatis dignitate exornatus, anno 1562. pro rebus ad Concilium Tridentinum spectantibus, alijsq; summis negotijs Reip. Christianæ, Sedis Apost. Nuncius ad Philippū Hispaniarum Regem missus, dum apud eum, magna cum laude, perhonorificè eo munere fungitur, absens, & nil tale cogitans, ab eodem Summo Pontifice anno 1565. Pont. VI. 4. id. Martij, dum quarto Patres legeret, sacra purpura illustratur, Presby. Card. tt. S. Ioannis ante portā Latinam, ac apud eundem Regem de latere Legatus declaratus. Cum Mediolani à Carolo Borromæo Cardinale, & Ciuit. Archiepiscopo, hospitio aliquando exceptus fuisset Cribellius, sedente Pio V. accidit, vt sicarius ille Donatus, Farina dictus, qui primò; vt Borromæum occideret, Episcopium hora cœnæ, dum Cardinales orarent accessisset, & alterum Cardinalem vidisset adesse, nefarias manus; ne Cribellium pro Carolo occideret, à scelere tunc abstinuerit. Ecclesias Cathedrales is Gerontiensē, & Leritensē sapienter administravit. Collegium Romæ; in quo iuuenes de familia Cribellia bonis moribus, ac liberalibus disciplinis instituerentur, erexit, ac dotauit; atque è titulo S. Ioanis, cuius Ecclesiam ita restaurauerat, vt ipsam denuo reedificasse dici possit; ad S. Mariæ de Aracoeli translatus, Ro-

mæ anno ab incarnato Verbo 1574. Pontificatus Greg. XIII. 3. ætatis 63. die Mer. 10. Kal. Octobris obiit; sepultusq; est in Ecclesia sua titulari, vbi propè sacrarium dicte Ecclesie moles sepulchralis, cum effigie ipsius ad viuum depicta, sequenti epitaphio donata conseruatur.

Alexander Cribellius Mediolanensis tt. S. Mariæ de Araceli S. R. E. Presbyter Card. sexagesimum ægens annum sibi posuit, anno 1571. Mense Decemb. die 22. obiit 1574.

X.

Qua laude olim prisca illi Romani; quod patriam, tam acriter defenderet floruerunt, ea dignandus est, qui non pro patria; sed pro fide ad extremum vsq; capitis discrimen, dimicauit CAROLVS de Guisa à Lotharingia Gallo campanus, qui Claudium Guisæ Ducem Ioannis S. Onuphrij Leonis Papæ X. Cardinalis fratrem, & Antoniam Borboniam parentes; fratrem, Ludouicum de Guisa Iulij III. Cardinalem; Aloysium Gregorij XIII. item Cardinalem Nepotem; sororem autem Mariam Iacobi V. Scotiæ Regis vxorem, habuit. Hunc; habitis Romæ apud S. Marcum comitijs Paulus III. anno 1547. sui Pont. XIII. 6. Kal. Augusti Presbyterum Cardinalem tt. S. Cæciliæ creauit. Is ab Henrico II. Rege Romam; vt eidem Paulo ipsius nomine opes, ac Regnum offerat; atq; ad bellum contra Carolum V. Imperatorem sumendum inuitet, missus; in Archiepiscopatu Ducatuq; Remensi factus primus Francie Par, Ioanni Cardinali Lotharingio patruo; sedente Iulio III. successit, à Paulo IV. cuius comitijs interfuerat in Galliam legatus de latere constitutus, inter Pontificem, & Henricum, contra Imperiales partes fœdus iniit. Anno 1558. Parisino conuentui à Rege; vt opem subditis pro Flandro bello ferret, conuocato, vt Cleri in illis partibus Primas interfuit, & vt pax inter Gallorum, & Hispaniarum Reges, sequeretur, multum elaborauit, eaq; inita Galli nomine, cum alijs ad idem depu-

deputatis, conditiones pacis à Philippi Regis procuratoribus accepit, defunctoq; Henrico Rege, Francisco II. successori VI. Idus Augusti, atq; etiam Francisco è viuis sublato, anno 1561. Carolo IX. Remis Diadema regium ipsorum capiti imposuit, & cum Rex in puerili ætate constitutus Regni clauum tenere pro dignitate, non posset, Cardinalis, vna cum alijs 14. Regni Proceribus, Regis tutor (quem vocant) fuit constitutus. Qui; vt erat religionis Christiane obseruantissimus, multa de eadem & contra Hæreticas pestes, qua ijs turbulentissimis temporib. Regni nauim procellosis tumultibus à felici cursu dimouere conabantur, in ea Regia cõsuluit. Quid dico cõsuluit? immo verò os impurum Bezae Hæreticorum capitis, & aliorum; præsentem Regina, multisq; Regni Dynastis in Posciaca disputatione oppressit, cumq; ipsorum etiã coniurationes in caput Regiũ factas antea detexisset, seuerèq; vt par erat, puniisset; Hæretici Cardinali mortem intendere tentarunt. Anno porrò 1563. ad tt. S. Apollinaris translatus; magna Antistitum caterua comitante, ad Synodum Tridentinam indictam venit, cui; vt debitus honos à Cardinalibus Stanislaõ Hosio, Ludouico Simoneta, & Bernardo Nauagerio, qui tunc ipsi Concilio præerant, haberetur, diplomate, Pius Quartus Pontifex, Romæ 19. Kal. Septembris dato, ipsis Cardinalibus Legatis cõmisit, eumq; proculdubio Põtifex dicti Concilij Legatum, ac Præsidentem alijs tribus adiunxisset, ni cõtradictiones Hispanorum obstiterent. Tridento eodem anno discedens, vt Pontificem debita honestaret ueneratione, & de maximis rebus consuleret, Romam venit, ac 3. Kal. Octobris, hora 22. Urbem ingressus; non minori humanitate, quam honore, à Summo Pontifice excipitur, inde 14. Kal. Nouembris, Tridentum reuersus, ibi; donec Concilio finis impositus est, commemoratur, atq; huic eidem contingit in fine ipsius Concilij vniuersis Patribus, ad singula (vt moris est) respondentibus, acclamationes recipere. Cum inter hunc anno 1564. & Memoransium Regni Gallie Marefcalcum nefarium Hæreticorum fautorem, Parisijs orta esset cõtrouersia, eò pro

eò pro fide Catholica Carolus deuenit, vt vix mortem euaserit. Anno 1568. à Carolo Nonò, & Catherina matre Regib. in Hispaniam, vt de morte Isabellæ Caroli sorore, Catherinæ filia, cum Philippo Secundo Hispaniarum Rege marito condoleret, ipsisq; auxilium contra hostes, & alterâ Maximiliani Secundi Cæsaris filiam, pro eodem Carolo vxorem obtineret, mittitur, quo anno; cum à Principe Condensè contra Cardinalem, qui Regni administrationem gerebat, arma essent capta, contra hunc scelestissimum Principem, & reliquos Hæreticos, pro Carolo à superis pugnatū est. Rege anno 1569. Mentensem Ciuitatem; vt Christianæ Religioni consuleret, ingrediente Dominica prima Quadragesimæ, acta re sacra coram ipso Rege, eiusq; Proceribus, & populo in maiori Ecclesia cōcionem Cardinalis habuit, sumpto themate ex Matthæi Euan gelio cap. 4. *Ductus est Iesus in desertū à spiritu, vt tentaretur à diabolo,* & quæ sequuntur, qui summa, vt erat præditus eloquentia, multis; vt cætera taceā, rationibus Hæreticos diabolo ipso esse nequiores, demonstrauit; Dæmon. n. & si dubitauit, an Christus Filius Dei esset, nō dubitauit postea, quin; vt filius Dei oīa facere posset, dicens. *Si filius Dei es; dic, vt lapides isti panes fiant,* dicebat (inquā) Carolus Caluinistas, Vgonotas, & alios dictu indignissimos hæreticos demone nequiores esse, quia cū nō ignorent, Christū esse Dei filiū; illius tamen potentiam negāt; quando transubstantiationem panis, & vini in sacro Corpore, ac pretioso eius sanguine non admittunt. Hic anno 1571. in Prouincia Lotharingiæ Collegium Societ. Iesu Mussipuntanū ædificauit. Anno 1572. cum Romam Gregorium XIII. ad Pōtificatum euectum, salutatū venisset, in Galliam reuersus, Henricum Andegauensium Ducem Caroli Regis fratrem, Polonū Regem electum, in Poloniam anno 1573. euntem, comitatur; Qui sequenti Pontificatus, Tertio, die Dominico, 7. Kal. Ianuarij, Auinioni vitam cum morte commutans, laborum pro Fide Catholica susceptorum, præmium accepit. Adfuit Cardinalis mortis Henricus tertius Rex, qui è Polonia discedens, nūn-

nuncio ei de Caroli Noni fratris Gallorum Regis, morte allato; clam Polono dimisso, ad paternū suscipiendum, iter arripens, illac transibat, cumq; Cardinalem comitantib. Alenconio Duce, & Nauarræ; nunc Galliæ Rege per benignè inuisisset, Cardinalis moribūdus, eosdē verbis efficacissimis ad vnionem, mutuamq; inter se beneuolentiam; &, vt Catholicæ fidei defensionem, fumerent, vehementer est adhortatus. Eius corpus Remis translatum, in Metropolitana honorificò sarcophago conditum est. Carolus præter domestica insignia gestauit; hederam adherentem pyramidi, cui Luna super imposita erat; cum hac inscriptione: *Te stante virebo.*

X I.

P Ræclara, meo quidem iudicio, fuit illa sententia, quā sui ipsius consolator Boætius posteritati consecrauit, quod scilicet immortalitatem propagare videmur, quādo futuri temporis famam cogitamus. Quod tanto Philosopho dignū acroama; non de se: sed de patria, aut potius de Rep. Christiana intellexit Io. PAVLVS ab Ecclesia Italia patria Dertonensis, qui natus an. 1521. ac patre in puerili ætate orbatus, se in Patauino, & Ticinensi Gymnasio, cum literis gnauiter operam dedisset, Doctoratus Laurea illustrauit: quin tanta excelluit Iuris, legumq; peritia, vt omnes sui temporis in causis agendis patronos Mediolani longe superaret, vnde in Hispaniam cum Thoma Marino Terræ nouæ Duce veniens, vt pro ipso in consilio Regio coram ipso Rege causam ipsius tractaret, eam tam facunda eloquentia, tam vrgentibus argumentis corroboraui; vt Regi, & Consiliarijs gratus euadens; Mediolanensis Senatoris dignitate meruerit cohonestari. Mediolanum postea cum redisset, vxore nobilissima; cuius causam antea defenderat, ducta; Prætor Ticicensis designatus, tumultuante ipsius Ciuitatis Gymnasio sedato, vrbem biennio per summam iustitiam prudentissimè moderatus est. Vxore porrò fundata, quia vnicus videbatur, ea tempestate, cui difficillimè cau-

sæ ad felicem exitum perducendæ possent committi, à Medio lanensi senatu Romam, ob controuersias inter Carolum tituli S. Praxedis Card. Borromæum, Ciuitatis Archiepiscopum, & eundem Senatum enascètes, ad Pium Quintum Pont. Max. Orator mittitur; qui in eo negotio pertractando talia, summe doctrinæ, prudentiæ, ac pietatis signa de se præbuit, vt ipse Pius; cum huius patruus, Seraphinus nomine, Canonicus Regularis Sancti Augustini, Congregationis Lateranensis, qui in eodem oppido Boschi, in quo Pont. natus; à primis annis ipso fuerat familiariter vsus, sua paupertate contétus, Cardinalitiam dignitatem, vt viro integerrimo, ac doctissimo illa digno, oblatam, repudiasset, ipsius loco, hunc Protonotarium Apostolicum, patruo moribus, ac doctrina non dissimilè anno 1568. Pontificatus III. Nono Kal. Aprilis, dum secundo Cardinales pronunciaret, Diaconū; & non multo post Presbyterum tt. S. Pancratij Cardinalem cooptauit; & cum, non solum in forensibus, verum etiam in quibuslibet causis pertractandis maximè solertem videret, atq; admiraretur; hunc pro sacro foedere in Caroli Cardinalis Grasisij defuncti locum suffectum, & ad alienandum census Ecclesiasticos, cum alijs Patribus deputauit, necnon Signaturæ Iustitiæ præfecit. Obijt is Romæ die Iouis, idibus Ianuarij, anno Iubilæi 1575. Pontif. Gregorij XIII. tertio, ætatis 54. sepultusq; est in S. Pancratij titulo, vbi in pavimento saxum marmoreum eius insignibus, & sequenti epitaphio coelatum cernitur.

Io. Paulo Ecclesio Dertonensi, S. R. E. tt. S. Pancratij Presbyt. Card. viro ingenio, memoria, faciendia, & probitate singulari, I. C. eximio, à Pio V. Pont. Max. Signature Iustitiæ Præfecto. Ludouicus Vicecomes affini optimo, & amantissimo P. Vixit annos 54. obijt idibus Ianuarij Anno Iubilæi 1575.

Io. Paulus; præter domestica insignia hoc gestauit. Cygnū super Arā impositū, cum hac inscriptione; *Dulcius, vt canam.*

XII. Eius-

XII.

Eiisdem Io. Pauli celeberrimarum laudum particeps visus est M. ANTONIVS Boba Casalensis Montisferrati, cuius prudentia, consilium, fides, constantia; quam enituerint; summus gratiæ, & auctoritatis locus, quem ille apud maximos Principes obtinuit declarant; à Paulo. n. IV. Episcopatu Auguſtæ prætoriæ inter Allobroges præfectus, à Serenissimo Emanuele Philiberto Sabaudiæ Duce maximis opibus, summa prudentia Principe, magno postea SS. Maur. & Lazari Hierosolymitani Ordinis Magistro (cuius ipse memoriam, quam diu vixero in animo continebo, quod annis ab hinc viginti, me inter eiusdem Religionis Equites aggregare dignatus sit) qui ipsius fidei opera in perarduis rebus utebatur, ac magnam illi fidē habebat, Orator Tridentū an. 1563. missus, ibi duplex munus, oratoris. & Episcopi ita cumulate exercuit, vt excellētibus de se factis iudicijs abunde respondisse, sit existimatus, cuius oratio; dum eo in Conc. appareret eleganter conscripta, circumfertur. Hic, ipso Sabaudiæ Duce implorante, & Pōtifice M. Antonij merita animo contemplante, ab eodem in quarta 23. Cardinalium electione Romæ 4. Idus Martij anno 1565. habita, Presbyter Card. S. R. E. tt. S. Syluestri absens declaratus, Romam veniens; tantum abest, vt opinionem, quam de ipso summus Pont. sacerq; Senatus conceperat defraudarit, vt potius auxerit; in sententijs quippè dicendis liber, & grauis, vt Cardinalitia dignitas exoptulabat, & in negotijs pertractandis; vt antea semper, prudentissimus euasit. Eundem Pius V. Ioanne tt. S. Mariæ transiberim Politiano, Io. Francisco tt. S. Cyriaci in Thermis Commendano, & Alexandro tt. S. Mariæ in via Sfortia, Presbyteris Cardinalibus socijs adiunctis, pro restauratione viarum publicarum Vrbs, fluminum, & Portus Tyberis deputauit, in quo; tanta potuerunt virtutum genera reperiri, vt; non modo grauioribus disciplinis, legum videlicet prudentia; sed etiam summa eloquentia, ac vi

ac vi in dicendo arte Pœtica, & facili felicitate, & felici styli facilitate dotaretur, cuius rei singulare præmium meritò celeberrimorum scriptorum epistolis meruit obtinere (si modo virtutis præmium est honor, & commendatio) si quis verò pœticae disciplinæ monumenta hic apponi, videatur desiderare; non nulla carmina latina ab eodem in Simonis Pasquæ Cardinalis collegæ sui laudem ab Vberto Folieta in clarorum ligurum elogijs conscripta, quæ nos superius in extremo elogio dicti Simonis posuimus, poterit lectitare. Is tandem sub Gregorio XIII. ex tt. S. Syluestri, ad S. Marcelli translatus, eidem; vt rumor erat in Pontificatu successurus, è terris sublatus est, vt cum superis æterna frueretur immortalitate. Obijt Romæ die Veneris 15. Kalen. Aprilis anno Iubilæi 1575. Pont. III. eiusq; corpus in S. Mariæ Angelorum in Thermis sepulturæ mandatum est.

XIII.

VNde in tanta eorum, quæ se se offerunt ad dicendum copia potissimū exordiar, ò Gaspar Ceruantes de Gaete Hispanæ, ex oppido Caceres Placentinæ Diocesis? an ab illa scientiarum, atq; artium omnium Regina Theologia? vel ab illo florentissimarum Ciuitatum, ac Rerum publicarum, quasi firmissimo quodam neruo, legalem dico sapientiam, quam cum rerum vsu continuo, & animi candore coniunxeras? Dum vtramq; miror meritò te video Hispalensis Archiepiscopi, sedente Paulo Quarto, vices gerere; & Messanensem primò; mox Salernitanam; vltimò Tarraconensem Ecclesias Metropolitanas Carolo V. Cæsare, ac Philippo Hispaniarum Rege, deferentibus sapienter moderari. Quis verò satis pro dignitate in Concilio Tridentino sententias re Præsule Ecclesiastico dignas commendet? Gaspar Romam pro causa fratris Bartholomæi Caranzæ Ordinis Prædicatorum, Toletani Archiep. à Philippo Rege missus, in ipsius gratiã à Pio Quinto Pontifice in tertia sexdecim Cardinalium promotione, die

ne, die Mercurij, 16. Kal. Iunij, anno Domini 1570. Pont. V. Cardinalis Presbyter tt. S. Martini in Montibus creatus est, qui in Tarraconensi ora; erecto pro instructione Clericorum, qui Ecclesiæ inferuient Seminario, redditus Monasterij Sancti Michaelis Archangeli à Canonicis Regularibus S. Augustini derelicti applicauit, qua etiam in Ciuitate, Collegiū pro Patribus Societatis Iesu, propria impensa splendide ædificauit, quibus pietatis monumentis relictis; cum an. 1572. in Hispaniam, Roma maximis de rebus cum Rege, Pontificis nomine tractaturus, venisset; triennio post, anno videlicet Iubilæi 1575. Pontificatus IV. octuagenarius, dum Tarraconensis Cleri reformationi, Ecclesiarum restaurationi, alijsq; pijs operibus intentus est, die Lunæ 16. Kal. Nouembris moritur, ibiq; in Metropolitana sepelitur.

XIV.

SI, & Romanorum, & Atheniensium Respublicæ floruisse dictæ sunt, donec sapientissimos Legislatores habuerunt; iure meritò floruisse, & florere dici debet Resp. Christiana, dum viros iuris, legumq; consultissimos habeat, inter quos vnus fuit PAVLVS, Scipio antea dictus, de familia de Aretio Itrij oppidi litoralis Latij; morte Hippolyti Cardinalis Medicei quòdam; nunc autem ipsius Pauli natiuitate illustrati, qui honestis ortus parentibus, & graui legum honore insignitus, Neapolis de Consilio Regis, ob virtutes factus, rerum capitalium Iudex in ea Regia constituitur. Interim dum eo munere fungitur, quendam falsò homicidij reum morti adiudicat, qui reus ad supplicij locum ductus; non dolere, quod propter multa in Deum patrata scelera mortem mereret; sed quod falsò de homicidio infimulatus, morti traderetur, laqueo suspendendus, coram populo conqueri, ac lamentari cœpit; quibus auditis Scipio; cum non posset sibi persuadere, vt aliquis, vi tormentorum id confiteretur, vnde morte mulcetur, quadam die clanculum ad stabulum veniens, propriam mulam pu

gione interimit, atq; itinere simulato, mulam parari sibi feruſi iubet; qui cum mortuam retuliſſet, indignantis Domini iuſſu, eum mulę occiſorę ſimulantis, carceri duro mancipatur, cūq; intolerabilibus exerceretur tormentis, ſe mulam, quod calci- trando eum offendiſſet occidiſſe, vi tormentorum fateretur, quo viſo Scipio; cum ſtatum, in quo eſſet multis periculis circum- ſeptum videret, famulo liberaliter remunerato, iudicio, ac ſæ- culo relicto, in Cœnobium S. Pauli Clericorum Regularium Theatinorum Neapolim, vt in portum tutiſſimum confugit; Scipionisq; nomine in Paulum cōmutato, arctiſſimis religio- ſiſſimę vitę inſtitutis ſe conſtrinxit, cūq; in morum ſanctita- te, ac ſacrarum rerum doctrina ibidem floreret, omnium ſui ordinis dignitatum gradus conſecutus, Hiſpanica Legatione apud Philippum Regem, maximis de rebus à Neapolitana Ci- uitate, quę à ſuperioribus; vt munus impositum ſubiret, obti- net, magna ſui cum laude perfunctus, ita eius nomen in Pij V. notiſſimam venit, vt eidem, cum minus cogitaret, Placentinum Episcopatum per obitum Bernardini Scoti Cardinalis Tranen- ſis, eiufdem Inſtituti viri vacantem, vltro anno ſalutis 1569. demandarit; eundemq; anno ſequenti, die Mercurij, 16. Kal. Iunij, Presbyterum Cardinalem tt. S. Pudentianę renitentem pronunciarit. Hic verò Episcopale Palatium Placentiæ vetu- ſtate collapsum, Eccleſiasq; reſtituit; ornamentis, & Sacerdo- tijs auxit, populumq; ſibi creditum; non modo dictis, atq; in- ſtitutis: ſed proprię vitę exemplo ad cœleſtem amorem incē- dit, qui etiam locum Clericis Theatinis religioſis, vbi degerēt in eadem vrbe conceſſit; & S. Sixti II. Romani Pontificis, & Martyris amplificato Templo, ſacrum eiufdem corpus à Lu- douico II. Imperatore Roma, Placentiam olim translatum an- no 1576. honorificè in eodem reſpoſuit, quo anno vita functo Mario Carafa Neapolitano Archiepiscopo, à Gregorio XIII. Pont. Max. Paulus Cardinalis relicta Placentina. cui Philip- pus Sega Bononiensis, tunc Episcopus Ripanus, poſt Innocen- tij Papę IX. S. R. E. Cardinalis, ſucceſſit, Metropolitanā Nea-
polis

polis Eccleſiam adminiſtrandam accipiens, eius poſſeſſionem pridie Nonas Septemb. eiufdem anni iniit, ibiq; dum Cleri reformationi, alijsq; Episcopalibus muneribus intentus eſſet, nocte quadam, anno ſequenti, cum ventus intempetiſſimus infla- ret, ac fenestras cubi culi adaperiſſet, Paulus cum cubicularium excitare nollet, è lecto ſurgēs, vt eam clauderet, ita à fenestra, vi ventorum impulſa, percuffus eſt, atque in terram impulſus, vt femur ſibi confregerit, dolore, ac febre conſectus, non mul- to poſt ad æternam vitam migrauerit, 15. Kal. Iulij, die Mer- curij, hora 18. eiufdem anni 1577. Pont. Gregorij XIII. VI. Corpus eius ibi in S. Pauli ſuę Cōgregat. cœmeterio; non vt Cardinalis; ſed vt viri priuati (ſic. n. ſcripto teſtamento iuſſe- rat) ſepelitur. Pro cuius epitaphio, quo noluit donari, quouis encomio meritò poteſt cohonestari; nam fuit vir, continentia, innocētia, religione, pietate inſignis, Sacerdotalis dignitatis ſpecimen, Eccleſiaſtica libert. propugnator acerrimus, & vt vno verbo complectar, virtutum omnium exemplar ſplendi- diſſimū, ſacri purpurei Senatus decus, atq; ornamentum.

XV.

SCIPIO Rebiba, natione Siculus, honeſtis, pijsq; paren- tibus, & vico inter Meſſanenſes montes ſito, cui S. Mar- ci nomen eſt, quod nobiliſſimę Filingerię familiae iuriſ- dictioni ſubeſt; anno ſalutis 1504. 3. Nonas Februarij natus, cum Panormi literis iam inſtructus, Capellania Eccleſiæ Bea- tæ Marię, quę Miraculorum nuncupatur, renunciata, Romā veniſſet; Ioannisq; Petri Card. Carafę, cui inſeruit, gratiam ſibi conciliaſſet, ab eodem; iam ad ſummum Sacerdotium af- ſumpto, ex Protonotario Apoſt. Motulęſis Episcopus electus; nec multo poſt Urbis Romę Gubernator factus, his honorum gradibus, paulatim ad Cardinalatus dignitatē, quę illi anno Domini 1555. Pont. Primò, 13. Kal. Ianuarij Presbyt. S. Pu- dentianę tt. Paſtoris creato, delata eſt, aſcēdit: nec multo poſt Archiepiscopus Piſarum in Hetruria renunciatus; ſequenti an-

no ad Philippum Hispaniarum Regem II. in Belgas Legatus de latere designatus, quo dum proficiscitur, in Ecclesiasticam ditionem, illatis armis à Cæsarianis reuocatur. Hic Archiepiscopatu Pisano, de quo supra, Cosino Hetruriæ Duce instante, qui Ioanni Mediceo Cardinali filio eandem Ecclesiam, cuius ius præsentandi penes ipsum erat, conferre intendebat, relicto, eiusq; vice Episcopatu Troiano in Apulia tunc; Constantinopolitano postea Patriarchatu; paulo ante ipsius Pontificis obitum donatus. Pio IV. mandante, qui Carolum Cardinalem Carafam, Alfonso item Card. Neapolitanum, & nonnullos eiusdem domus consanguineos, & familiares in publicum carcerem conijci mandarat, in Hadriani molem, tanquam Carafarum arcanorum cõscius, coniectus, in nullo crimine cõpertus, liberè dimissus est, qui ex tt. Pastoris ad S. Angeli; post ad S. Anastasię translatus, in supremo officio in Alma Vrbe, & tota Rep. Christiana Hæreticæ prauitatis Quęsturæ à Pio V. Pont. Bernardino Tranense Primas inter hos tenente Francisco Pacieco, & Io. Francisco Gambara Cardinalibus socijs, adhibitus. Inquisitor delectus, & ipso Tranense, anno 1568. mortuo; supremus Inquisitor factus, cum sub Greg. XIII. sub quo Tifernum moderatus fuerat; ex Presbytero factus Episc. Sabinen. iam ætate grandæuus, effractisq; viribus esset, habita vix à Consistorijs abstinendi ab eodẽ Pontif. venia, vitæ residuũ pacatè degere cogitaret, subita morbi vi, ex nimia adipis copia prouenientis pressus anno ætatis 73. Pont. VI. sal. 1577 die Martis 10. non autem 9. vt malè ex epitaphio Kal. Augusti, obiit; eiusq; corpus in S. Syluestri in Quirinali apud Theatinos, vbi in medio pavimento lapis, cum hoc elogio legitur, tumulatum est.

D.

O.

M.

Scipioni Rebiba Siculo Episcopo Sabinensi S. R. E. Card. Pisarum; integritate, doctrina, religione præstanti; Hæretica prauita

tis Inquisitori, summo fidei Orthodoxæ acerrimo propugnatori. Prosper Rebiba Patriarcha Constantinopolitanus, & Troie Ciuit. Episcopus Patruo bene mer. mæstissime posuit. Vixit annos 73. obiit die 24. Iulij 1577.

XVI.

Summam rerum humanarum instabilitatem nobis repræsentat INNOCENTII Cardinalis de Monte vita, qui ab humili statu, ad magnum honoris gradum euectus; pro virtute, voluptatem amplectens; non modo existimationi antea de se factæ non respondit: sed etiam ditissimis ijs sacerdotijs, quę affecutus fuerat à summis Pontificibus priuatus est. Is ignobili loco in Castro Placentinẽ Ditionis natus, cum puer adhuc è propria domo discedens, huc atq; illuc errans, Bononiam venisset, à familiaribus Ioannis Marię Montij Archiepiscopi Si-pontini Ciuitatis Gubernatoris domesticæ seruituti addictus, eum Archiepiscopus moribus, ac literis; cum excellentis ingenij signa daret, instrui curauit, apud quem tanti fuit, vt eodem à Paulo III. Cardinale creatõ, & post ipsius mortem in Pontificatu, Iulio III. dicto succedente, donatis propriæ familiæ Montię cognomine, atq; insignibus, & data illi in Cathedrali Placentiæ Ecclesia, Præpositura; paulo post anno 1551. Pont. I. pridie Kal. Maij, iuuenis adhuc nulla illustri re antea cognitus, graui Pontificis contentione, renuente Cardinalium Collegio, eidem proprio pileo dato, Cardinalis Diaconus S. Onuphrij creatus fuerit, summisq; honoribus, Legatione. s. Bononiæ, & Aemiliæ, Collegij Cathecumenorum protectione, ac ditissimis Innocentij Card. Cibo; tunc temporis mortui, sacerdotijs cõdecoratus. Sed, ò instabilem rerum omnium vicissitudinem. Mortuo Iulio; veris literarum deficientibus ornamentis, cum redditus malè consumeret, & se alienum à veris Cardinalis dotibus; præsertim vacante Pauli IV. sede demonstraret, fuit à Pio IV. successore multis criminibus infimulatus, Hadriani moli mancipatus, ratusq; Pontifex, non pos-

se meliori ratione corrigi, quam si ditissimis prouentibus priuaretur, tres potissimas Abbatias S. Sabbæ in cella noua, Miramundi, & S. Marię Criptę ferratę alijs contulit, eumq; in cõpedibus per annum integrum detentum, Tybur relegauit. Hũc etiam, cum adhuc in vitijs suis perseueraret Pius V. Pontifex in vincula coniecit, & castigatum, atq; omnibus; præter eos, quibus victum tantum parabat, redditibus ablatis, in cænobio Regularium relegauit, quæ omnia eum, tam exosum Romanæ Curię reddiderunt, vt; cum postea Gregorio XIII. Pontifice libertate donatus Romæ, vbi S. R. E. Cardinalium Diaconorum Primas tenuit, ex S. Onuphrij, ad S. Mariæ in Porticu; post ad S. Marię nouæ Diaconatus translatus moraretur, reliquĩ Cardinales ab eius, quem floccificiebant consuetudine abhorrerent. Is anno 1577. III. Nonas Nouembris infelicem vitam cum morte commutans, nocte priuatim in Ecclesia S. Petri in Monte aureo apud minores obseruantes sepelitur, nullis pristinæ maiestatis relictis testimonijs, quam quibusdam imaginibus, & picturis, quibus; dum humanus fauor arrideret delectabatur. Neq; hæc in causa fuerint, vt taceamus summã eius in Ecclesiasticis cęremonijs peritiã, quę tanta fuit, vt cum Consistoria publica pro recipiendis principum, oratoribus, ac legatis celebrarentur, ipsimet cęremoniarum Magistri nihil facerent, nisi prius Innocentium consuluissent.

XVII.

LVDOVICI de Guisã Lotharingij Gallocampani, Claudij Guisã Ducis, & Antonia Borboniæ filij, Caroli Remensis Archiepiscopi Pauli III. Cardin. fratris; Ioannis Metensis Episcopi Leonis X. Cardinalis Nepotis; Ludouici Gregorij XIII. Cardinalis patruĩ, facta simul, ac dicta memoratu digna, quæ apud alios latius diffusa sunt, quam vt breuiter cognosci possint, & vt documenta sumere volentibus longè Inquisitionibus labor absit in vnum redigimus. Electus hic Episcopus Albienfis, à Iulio Papa III. die Veneris 11. Kal. Ianuarij

uarij anno reparatę salutis 1553. Pontificatus IV. in quarta Cardinalium electione Diaconus Cardinalis S. R. E. creatus; à Paulo IV. Diaconatum S. Thomæ in parione obtinuit. Idem anno 1561. ad Archiepiscopatum Senonensẽ per obitum Ioannis Bertrandi Cardinalis vacantem, translatus; Ecclesiam Albiensem, quam antea administrabat Laurentio Strocio Cardinali regendam cessit. Senonense postea dimissa, cui nunc Nicolaus de Pelleue Card. præfuit. Ex Diac. factus Presbyt. tt. S. Thomæ in Parione; Piætonensem; mox Metensem, & Burdegalensem Ecclesias, quoad vixit religiosissimè moderatus est. Qui tandem ad cælestem Patriam migravit in patrijs oris die Sabathi 6. Kal. Aprilis anno Domini 1578. Gregorij XIII. Pontificatus VI. ibiq; sepultus est.

XVIII.

SEd nescio, an in laudis genere hũc superarit **CHRISTOPHORVS** Madrucius Gaudentij Equitis nobilissimi Tridentini filius natus tertio nonas Iulij anni 1512. Is Bononiæ adolescens in literas incumbens, habuit socios studiorum Hugonem Boncompagnum, tunc L. V. Doctorem, Alexandrum Farnesium, Othonẽ Turchesium, & Stanislã Hosium Polonum, qui postea ad Cardinalatũ euecti sunt, vnde reuersus in patriã; Canonicus; mox Decanus; vltimò annos natus octodecim ipse Ciuitatis Episcop. & Princeps, eligitur, quam Ciuitatem, & Ecclesiam summa cum laude multos annos cum Brixinensi, quæ paulo post eidẽ cõmissa est, administrauit, vbi pietatis, doctrinæ, & munificentiæ nõ pauca reliquit monumeta, quæ; cum Paulo III. innotescerent, 5. Nonas Iulij anno 1544. sui Pont. X. hunc in Presbyterum Cardinalem tt. S. Cæsarei in Palatio promouit, quam dignitatem, cum accepisset anno sequenti primæ selsioni Concilij in propria Ecclesia cum alijs Patribus eius opera incepti, celebratę interfuit. Romam postea anno 1546. à Carolo Cæsare missus, eundem Paulum Pontificem religionis, & amicitia nomine, vt opem sibi ferret pro bello Protestantibus qui Germaniam pessimorum dogmatum falsa

doctrina inficiebant rogatum, tres Italas fortissimas legiones, & mille cataphractos milites, & vt Alexander Cardinalis Ne-
pos, maxima Procerum caterua comitante in Germaniam, ip-
sius exercitus legatus, Octaviusq; frater Dux ad eos motus
comprimendos mitterentur, obtinuit, idemq; anno 1548. in
Hispaniam Maximilianum Caroli Cæsaris ex fratre Nepotem
missum, vt Mariam, vxorem duceret, & clauum Regni tene-
ret, comitatus, eius sponsalia Caroli nomine confirmauit, &
Philippum II. in Italiam venientem Tridenti excepit, cum eoq;
in Belgas venit. Sub Iulio III. iterum Cōcilio interfuit, & quia;
& doctrina, & auctoritate pollebat, Marcelli II. nomine 1555.
Senas venit, vt presentia, & auctoritate sua det operam; ne
Ciuitas à Cosini Florentiæ Ducis militibus, qui ipsam mu-
niendam Imperatoris nomine erant ingressuri, depopularetur.
Christophorus pro Philippo Catholico Regē Mediolanensis
Ciuitatis, loco Albani Ducis Regius Vicarius fuit, & Arcem
ab Antonio de Luna Hispano, proprio filio, cum ipse ad Gal-
los confugisset, relictam; ab eodem filio ablatam, res quidem
magni momenti, bello tunc eidem ditioni à Gallis imminen-
te, Regi Catholico recuperauit, Cremonam amplificandam,
muniendamq; moenijs, & propugnaculis cingendam curauit,
discordias inter Sfortiam, & Hieronymum Pallauicinos ver-
tentes, summa atq; admirabili prudentia diremit. Placentiam
Regis nomine Octauio Farnesio Parmæ Duci, Arce retenta, re-
stituit, qui ex Presbytero tt. S. Cæsarei sub Pio Papa III. ad
tt. S. Chryfogoni, & ex eo ad S. Mariæ transiberim translatus,
Episcopatum Albanensem; post Sabinensem; mox Prænestinū;
p̄ter Picenā legationē, prudentissimē moderatus est. Cōuentū
Augustæ Vindelicorum, Maximiliani electi Imperatoris cau-
sa celebrato, vt sacri Imperij Princeps interfuit, controuer-
siamq; inter Piū, & eiusdē Romanorū electi Cæsaris Oratorē
Georgium Elphestanū Comitē de solenni iuramento prestā
do ortam, vna cum nonnullis alijs Cardinalibus ad id à sum-
mo Pontifice deputatis, composuit, atq; sedauit. Anno 1570.

ex

ex Prænestino factus Episcopus Portuenfis, & S. Rufinæ per
multa alia egregia egit sub Pontificibus Pij V. & Greg. XIII.
quibus non modo propter virtutes illas, consilium scilicet, in-
genium, sapientiam: sed etiam propter sales, ac facetos iocos,
quibus identidem inter sermones utebatur, carissimus extitit,
permulta, inquam, egregia egit, quæ, ne in longum nimis elo-
gium protrahatur, amplificanda non censuimus. tantum dix-
rimus, in ipso summoperè excelluisse liberalitatem, quæ tan-
ta in eo fuit, vt præter pauperes, quibus summam auri vim da-
bat, Stanislaō Hosio Cardinali Varmiensi, viro literarum co-
gnitione, ac sanctitate vitæ, nostra tempestate conspicuo, quē
omnes suas facultates in pauperum cibos dispensare solitum,
sciebat, multa aureorum millia elargitus sit. Qui tandem iam
in summa rei gerendæ experientia, & actæ vitæ gloria, cum a-
lios longè plurimos superasset, Roma aëris mutandi causa, &
vt consuetudine Aloysij Cardinalis Estensis, qua summoperè
delectabatur, Tybur ad leuandū morbum, quo laborabat pro-
fectus, ibi ætatis agens 66. annum, die Lunæ, Nonis Iulij, eius
natalitio, anno à partu Virginis 1578. Pont. VII. moritur, cu-
ius corpus, quod integrum inuentum est, triennio post, forma
ad maiestatem composita, Romam defertur, & in Ecclesia Sā-
cti Onuphrij in sacello, quod defunctorū dicitur, sepelitur. &
lapide, his verbis, de quib. paulò post, insculpto, contegitur.
Phoenicem is habuit à Sole combustā, cum hac inscriptione;
Vt æternum viuat. pro insigni, præter domesticum. Sequitur
elogium, de quo supra.

Christo resuscitatori.

*Christophori Madrujij Episcopi Portuen. Cardinalis Tridenti-
ni ossa hic requiescunt. Obijt 5. Iulij 1578. ætatis suæ 66. eodem,
quo natus est die recurrente.*

XIX. Huic

XIX.

Hic in eodem generis laude subscribitur **IULIUS** Felrius de Ruere Vrbinas, Fráncisci Marię Ruerei Urbini Ducis, & Eleonorę Gonzagę filius, natus anno 1535. die 5. Aprilis; qui Arcę, & Sorę Dux: à Guido Vbaldo fratre Urbini Duce, vita iam functo patre, adolescens pię educatus, & literis imbutus; in ipsius gratiã à Paulo Papa III. cuius nepcem ex filio Victoriam, idem vxorem duxerat, anno Põtifcatus XV. salutis 1549. 5. idus Ianuarij Diaconus Cardinalis S. Petri ad vincula declaratus est, cui; cum Ranatius Pontificis nepos, S. Angeli Cardinalis, cardineum pileum Pisauri traderet, Hieronymus Ruereus; post Tolonenfis Episcop. mox Archiepiscop. Taurinensis, & S. R. E. Card. ipsi studiorum comes à Duce datus, orauit. Umbrię postea, & Perusię Legatione insignitus, quam ditionem iterum eiusdem à Iulio Tertio Legatus per multos annos, vt etiam tertio sub Pio IV. prudenter administrauit; Vicentinam Ecclesiam moderandã suscipiens, eius Dioecesim ab heretica peste expurgauit. Quis verò possit; non dicam recensere; sed recensendo adumbrare ea, quę in Ecclesia Rauennatensi, cuius Archiepiscop. Pio Quinto Pontifice declarato, electus fuerat, gessit? Ibi. n. vsum conuocandi Concilia Prouincialia, annorum 250. spatio in ea Ecclesia intermissum, reuocauit; Clericorum abusus reformauit; ipsius ædificia restaurauit; mores populorum pia castigatione correxit; omniaq; ad sacri Conc. Trident. Decreta instituit; & anno sequenti SS. Elisęi Prophetę, & Ioannis Pape, & Martyris capita, superiorq; pars cranij S. Sauini Episc. & Martyris, & quędam alia SS. ossa, ex S. Apollinaris sacratio, vbi prius conseruabantur, ad Altare maius transferri iussit, qui; cum ibi etiam monumentum marmoreum, in quo Beati Rainaldi Archiepiscopi Rauennatensis corpus integrum, ac penè recens sepultũ, aperiri iubens, religiosissimè proprijs manibus meruit atrectari. Aedificato postea nouo in ea Vrbe Camal-

Camaldulensibus Cœnobia, pro eiusdem dilatatione aream concessit, & anno 1570. iactis nouę Basilicę, pro eiusdem Patribus in vrbe Pisauri fundamentis, primum lapidem ritè, cum fratre Duce iecit. & eodem anno; defuncto Cardinale Cicada; ex Diaconorum primò factus Episcopus Card. Sabinensis; Ciuitatis Rauennę ciuibus ipsis supplicantib. Ordinis item Minorum Conuentualium, Obseruantium, ac Capuccinorum à Carolo Borromæo dimissam; & post, sacrę Domus Lauretanę à Ioanne Morono Card. vltro sibi traditam protectiones, non recusauit. Omitto pietatis monumenta insignia, quę in ea sacra Lauretana Domo reliquit, & quę eisdem Metropolitanis Ecclesijs Rauennatensi, atq; Urbinati diuidenda, scripto testamento iussit. Hic, anno 1574. ex Sabinensi, factus Episcopus Prænestinus, sequenti anno; vt nobilissimum Cœnobiũ S. Crucis Auellanę ipsi commendatum, Congregationi Camaldulentiũ à Gregorio XIII. (Auellanitarum Congregatione, & nomine extinctis) adiudicaretur, obtinuit; qui etiam religionis ergo in sacra Eremi Area, cællã B. Marię semper Virgini Lauretanę sacram, erigendam curauit. Obijt Iulius apud Forosempronienfes, die Iouis, tertio Nonas Septembris, anno humanę Redemprionis 1578. Gregorij Tertij decimi Pontificatus VII. ætatis 43. eius cerebrum totum sanie confectũ Medicis hepatis curam attentantibus compertum est. Corpus Vrbinum translatum, in Aede S. Clare sepelitur.

XX.

Floruit etiam nostra tempestate **BENEDICTVS** è gente Lomellina, nobilitate, & opibus inter Genuenses florente, natus anno decimo septimo supra millesimum, & quingentesimum, qui cum iuuenis literis; præsertim Cęsarei, Pontificiq; iuris cognitioni dans operam, in ea scientia excelluisset, eam multis in Gymnasijs publicè, summo cũ applausu per aliquod tempus est professus, vnde doctrinę fama illustis, Romanam Curiam adiens, post minores honorum gradus, & non

nulla

nulla officia, quæ summa cum laude exercuit, à Paulo Quarto comes consiliariusq; Carolo Cardinali Carafæ nepoti suo, dū Legatus ad Hispaniarum Regem Philippum in Belgas venit, datus est; ad Clericatus Camerae Apost. postea munus euectus, Episcopatum Vintimillensem; mox Lunensem, & Sergianensem; vltimò Anagninū, summa cum animi integritate moderatus est. Hunc Pius Quartus, ob egregiam summis in rebus nauatam operam, sacris Patribus, in quarta electione anno Domini 1565. Pont. VI. 4. idus Martij, Presbyterum Card. tt. S. Mariæ in Aquiro, & post tt. S. Sabinæ designatum adscripsit, quem à Gregorio XIII. Pont. Campaniæ, Maritimæq; Legatione cohonestatus, omnes propter iustitiam, & singularem humanitatem, quas adhibebat, summo prosequerantur amore; sub quo Pont. anno Octauo, salutis 1579. ætatis 62. 7. Kal. Augusti, die Veneris hora sequentis noctis quarta obdormiuit in Domino; eiusq; corpus in S. Gregorij Templo sepelitur, vbi ad dexteram Maioris Aræ marmoreum Mausoleum effigies, & elogium cernitur; quod sequitur.

D. O. M.

Benedicto Lomellino, qui eruditione insignis, Romana Aula variis honores emensus, à Pio IV. Pont. Max. in Cardinalium Collegium fuit adlectus, cuiq; ob eximiam pietatem, fidem, iustitiam, summamq; humanitatem maior, voto hominum, praoptata dignitas, morte precepta gloriam intendit, Lofredus Lomellinus suppl. libellorum magister, Camera Apostolica Clericus, & Commissarius Generalis, ad memoriam gentilis, & patroni optimi conseruandam posuit. Obijt 7. Kal. Augusti, anno à Salvatore nato 1579. annū agens 62.

XXI.

Q Vando ipsæ per se res præclare gestæ satis commendāt, non est, quod multum laboremus in elogio STANISLAI Hofij, ex Ulrico, & Anna honestis, ac pijs coniugibus Cra-

Cracouiæ in Polonia, anno 1504. nati, qui domesticis exemplis motus, eousque deuenit, vt habitum D. Dominici induere. remotis arbitris tentarit. Is à primordio suæ ætatis magnâ de se spem cœpit demonstrare; annorum quippe 12. Lutheranam pestem, quæ tunc serpebat, conscriptis carminibus, detestatus est, & Cracouię in Academia; vbi literis, ac pietati operam dabat, cum Fabritium Cemâ nobilissimum à febre in lectulo vexatū inuiferet, ac sub capite eius librum hæreticum reperisset; affirmans illâ febrem nō aliundè amico venisse, quam à pestifero illo libro, eidem suasit, vt ipsum à se amoueret, ac ita libro flammis obiecto, à febre relictum, sequenti die inuenit amicum, ex ea ipsa hora, qua librum igni comburendū tradidit. In Italiam veniens, Patauij, & post Bononię legali studio se addicens, ibi Alexandro Farnesio, Christophoro Madruccio, & Othone Turchesio; postea Cardd. commorantib. lauream Doctoratus consecutus est; approbantibus Almi Collegij Doctoribus, & inter hos Vgone Boncompagno, vno ex eisdem Patribus, postea Gregorio XIII. Pont. In Poloniam rediens, defuncto Petro Tomicio Cracouiensi Episcopo, sui loco in Sigismundi Primi, & Secundi Regum Aula, conscribendis epistolis quindecim annos cōsumpsit; & ex Canonico Cracouiensi à Rege filio propter virtutes; Iulio Tertio concedente, ad Culmensem Episcopatum moderandum inuitus electus; Romam pro confirmatione eiusdem, à Sede Apost. impetranda venit, & actis Legationib. Regis nomine, ad Carolū Quintum Imperatorem, Ferdinandum Romanorum. & Philippum Hispaniarum Reges, ad gregem sibi commissum pascendū reuertitur. Culmensi porrò relicta, & Iulij voluntate, & Regis consensu, Varmienis Ecclesiæ Pastor declaratus; in hoc studium suum posuit, vt consilijs, admonitionibus, concionibus, & scriptis; Hæreticos lupos, ab ouili arceret, ad quos debellandos omnes animi sui conatus intendit, quibus intellectis, Paulus Quartus, ternis epistolis, eum Romam vocat, quò cum venisset; tantis cumulauit honoribus, vt etiam in Cardinalium Colle-

Collegium cooptare in animo habuerit, & cooptasset, ni Stanislaus supplex ad genua deuolutus, se multo plura in Episcopali, quam in Cardinalitia dignitate illis in regionibus facturum affirmans, Pontificem de suscepto consilio amouisset; sed à successore Pio Quarto, ad Ferdinandum Imp. & Maximilianum filium Boemię Regem, Concilij congregandi causa Internunciatus missus, ab eodem, nil tale cogitans, & diu, ac multu reluctans 4. Kal. Martij, anno salutis 1561. Pont. II. S. R. E. Presbyt. Card. tit. S. Balbinę; mox S. Laurentij in pane, & perna; post S. Pancratij; Legatusq; ad idem Concilium renunciatus, ibi ea prudentię, pietatis, & doctrinę signa reliquit, quę nō omnib. non innotescunt, quo demū absoluto, ad Eccl. suā reuerſus, Patres Societ. Iesu, qui nullā in Regno certā adhuc fedē habebant, assignato eisdē Tēplo, & Collegio Bransbergēsi erecto, primus ex Italia, & Germania, magno Prouincię Prusię emolumento redditus eisdē attribuens, in Poloniā aduocauit. Precib. postea Regis inductus, quod sibi Regnoq; expedire videret, Martino Cromero Coadiutore, successoreq; in Episcopatu Varmienſi, de Summi Pōt. cōsensu, relicto, Romam anno 1569. venit, vbi; cum summę suę pietatis, & doctrinę famam sparsisset, ei Greg. XIII. anno 1574. maioris Penitentiarij munus, Ioāne Card. Aldobrandino mortuo, detulit, qui tandem ex tit. Sancti Clementis, ad Sanctę Marię Trāstiberim translatus, corpore; continuis vigilijs ieiunijs, castigationib. inexhausto, ætatis an. septuagesimo sexto, sal. 1579. Pontificatus VIII. Nonis Augusti Beatę Marię à Niue festo, apud Capranicam, quo octauo ante die venerat, maximo cum pauperum, hospitalium, collegiorum detrimento, necnon omnium præsertim Germanorum, Anglorum, Boemorum, Vngarorum, Sclauorum, Moscorū summo dolore (ad eum. n. tanquam ad commune miseriarum profugium confugiebant) ventris profluuiio, atq; æstu febris confectus, susceptis prius de Christiano more Ecclesię Sacramentis, in Domino obdormiuit. Præter ea, quę diximus, Cardinalis Hosius templum S. Sta-

Stanislao Martyri, & Episc. Cracouiensi, & illi contiguum Xenodochium nationis Polonę in Vrbe apud S. Saluatorem ad tabernas obscuras, magno sumptu incęptum, morte præuentus imperfectum reliquit, Volumina etiam conscripsit, inter quę Opus illud aureum inscriptum, Confessio Christiana fidei catholicę Petricouiensis synodi nomine conscripta, quę confessioni Augustanę ab Hereticis compositę se opponit. Librum etiam contra Brentium Hæreticum, quę quidem opera; quantę auctoritatis, & vtilitatis sint, ex eo apparet, quod ipso viuente, bis, & trigesies in diuersis Christiani orbis partibus impressa, ex latina in Gallicam, Germanicam, Polonam, Scoticam, Anglicam, Armenicamq; linguam fuerint traducta. Præter hæc extant etiam apud Stanislaum Rescium Protonotarium, & Referendarium Apostolicum sermones multi manuscripti, vt Ipse qui Hosij vitam luculenter scripsit testatur, & vt Possëuinus in Bibliotheca, multa de verbo Dei, atq; alia reliquit. Eius corpus Romam translatum die 9. Mensis Augusti in Ecclesia S. Marię Trāstiberim ad dexteram maioris Arę sub imagine B. Virginis assumptę sepelitur, in cuius funere orauit Thomas Treterus eiusdem Ecclesię Canonicus ipsius familiaris. In eodem loco extat in marmore nigro hoc epitaphium.

D. O. M.

Stanislao Hosio Polono S. R. E. Presb. Card. Varmienſi Episcopo, Maori Penitentiarario, vitę sanctitatis, eruditionis, & eloquentię gloria celeberrimo, catholice fidei acerrimo propugnatori, qui; cum antiqua probitatis, & Episcopi vigilantia præstantiam in humilitate, caritate, castitate, & beneficentia expressisset, hæreticos sceleris scriptus, & consilijs sapientissime, feruenter oppugnasset, multos ab erroribus reuocasset, grauisſimisq; legationibus pro pace Ecclesię Dei; cum apud Carolum V. & Ferd. Cass. tum præcipuè in sacro Concilio Tridentino Pij IV. Pontificis nomine feliciss. perfunctus, Christianę Reip. plurimum profuisset, omnium virtutum laudibus

dibus, & exemplis ad imitandum abundans obdormiuit in Domino nonis Augusti anno salutis 1579. aetatis suae 76. Stanislaus Patruo, & Stanislaus Rescius patrono beneficentissimo executores testamenti posuere.

XXII.

Nominis quoque celebritate illustris est FRANCISCUS Paciecus Hispanus Ciuitatensis; quae Ciuitas sita est inter Castellae veteris, & Lusitaniae fines, natus ex nobilissimis Cerralui Marchionibus, qui adolescens, sic sacram doctrinam est amplexus, vt in Aula Regia diu versatus, Carolo Imperatori, Philippoq; Regi filio maximè vsui fuerit. Is in Italiam cum Petro Cardinale Pacieco ipsius patruo; sedente Paulo IV. Pont. veniens, à Ferdinando Toletano Albè Duce, tunc Neapolitani Regni, atq; Italiae Vicario, ob bellum circa res Pallianas ortum, vt mandata, quae pacem respicerent à Rege obtineret, in Hispaniam missus, ijs conditionibus pacis acceptis pro votis Caroli Cardinalis Carafae Pontificis nepotis, cum Romam venisset, negato, à Pontifice alloquio, Neapolim (Rodulpho Cardinale Carpense admonente) Roma reuocatur. Quem postea ex Canonico maioris Ecclesiae Toletanae Pius IV. Eleonora Toletana, & Cosmo Mediceo Magno postea Haetruriae Duce coniugibus impetrantibus, in Aloylij Toletani Eleonorae fratris locum, qui Ecclesiasticum habitum vna cum sacra purpura summere recusauerat, anno Pont. II. salutis 1561. electis secundo octodecim purpuratis patribus S.R.E. Cardinalem tt. S. Susannae; mox S. Pudencianae tt. Pastoris creatum IV. Kal. Martij suffecit; & paulò post protectione Regnorum Hispaniae suscepta; anno 1566. defuncto Cardinale Francisco de Mendoza, Burgenfis Ecclesiae administrator extitit, quae in ipsius gratiam Archiepiscopali dignitate aucta est; & anno 1570. à Philippo Rege, qui sacrum foedus cum Pio V. summo Pont. & Venetis contra Turcas iniret, cum Antonio Cardinale Granuellano, & Ioanne de Stunica Regis apud Pontificem

tificem oratore, Procurator regius constitutus est, à quo Pont. ad tt. S. Crucis translatus Bernardino Tranense, Scipione de Pisis, & Ioanne Francisco de Gambara Cardinalibus socijs datus, in tota Rep. Christiana Haereticæ prauitatis in officio supremo Inquisitor delectus est. cum verò sub Gregorio XIII. Pontifice in Hispaniam reuersus esset, idoneus à consiliarijs Regis iudicatus est, qui in Lusitaniam anno 1579. pro negotio de successione Philippi in Regno, cum Henrico Cardinale Lusitaniae Rege tractando mitteretur, quo, & si ab Historico quodam, Franciscum venisse affirmatum est; mihi tamen constat, pro Francisco, Petro Girono Ossunae Duci illud negotium demandatum fuisse. Qui Franciscus eodem anno die Dominico 10. Kal. Septemb. Burgos in propria Ecclesia, morte preuentus obiit, eiusq; corpus translatum in patriam Ciuitatensem ibi in Cathedrali sepultum est.

XXIII.

Eodem encomio vt in mentem venit in conscribendo e-logio GHERARDI à Groisbeeck Gueldrij, quod posuit Seneca in Hercule Oetço

Sed locum virtus habet inter astra.

Vere, dum flores venient tepenti,

Et comam syluis hyemes recident,

Vel comam syluis reuocabit aetas,

Pomaq; autumnno fugiente cadent,

Nulla terris rapiet vetustas,

Tu comes Phæbo, comes ibis astris.

Name ea virtute, qua praecipuè ecclesiastici Antistites solent illustrari; non solum laudem immortalem sibi in terris; sed, quod magis est, in coelis ad omnem aeternitatem comparauit, electus. n. Episcopus Leodiensis, eius celeberrimè Ciuitatis gregem sibi commissum, & priuatis, & publicis admonitionibus; aliquando consilij dandis; interdum tristibus à molestijs, & importunis negotijs liberandis; saepe aegrotis inuisendis; saepius

Pius viduis ac Virginibus præferendis; cœnobijs, monasterijs ecclesijs, hospitalibus, ac sacellis erigendis, ita populum ad veram Catholicæ fidei institutionem reduxit, vt dignus visus sit, qui tam celebrium Episcopalis dignitatis virtutum gloria clarus à Gregorio XIII. summo Pont. in V. Cardinalium electione Romę anno humanæ salutis 1578. Pont. VI. die Veneris 9. Kal. Martij habita, inter S. R. E. firmissimos Cardines annumeraretur, quo in ordine eadē sui, quæ in Episcopatu dederat, documenta daturum, optimiq; Cardinalis nomen fore, vt consequeretur, omnes pro comperto habebant, si præclara cõsilia explicare potuisset, ac; ni mors in ipso Cardinalatus limine commoram expectationem præcidisset, Gherardo anno sequenti 4. Kal. Ianuarij nondum optato delatæ dignitatis titulo Leodij è viuus erepto, qui in eadem Vrbe ad S. Lambertum sepultus est.

XXIV.

Inter præclari nominis gloria Præfules insignes annumeratur Fr. ARCHANGELVS de Blanchis Italus insuber, ex Vico Gambaloidi Agri Viglebanensis, natus anno salutis 1561. 5. Nonas Octobris. In tenera is adhuc ætate institutum Dominicanarum secutus. in philosophicas, theologicas, & præsertim, eas, quæ ad audiendas confessiones necessarię sunt disciplinas incumbens; Magistri nomine donatus, post reliqua à sui ordinis patribus demandata officia; in inquirenda Hæretica prauitate nonnullis in locis præpositus, socium habuit Fratrem Michaëlem Alexandrinum, cuius zelum, & integerrimæ vitæ exemplum imitatus, & gratiam ipsius consecutus, eius confessiones audiuit, à quo Cardinale à Paulo Quarto, & supremo Inquisitore delecto; sanctissimæ Inquisitionis Commissarius; mox summo iam Pontifice, Pij V. nomine, electo Episcopus Theanensis; & in tertia 16. Cardinalium creatione, an. 1570. Pont. V. die Mercurij, 16. Kal. Iunij, S. R. E. Presbyter Cardinalis. S. Casarei in Palatio declaratus est; cui etiam Præpositurâ S. Am-

S. Abundij Cremonensis à patribus Humiliatis olim cultam eisdem religiosis illinc expullis, quod quidam ipsorum Carolo Card. Borromæo mortem intentare ausus esset, commendauit, cuius Ecclesiam, atq; amplas ædes Theatinis regularibus Presbyteris concessit; à Gregorio XIII. ad recognoscendum, & declarandū Indicē librorū prohibitorum per patres à Tridentina synodo electos confectū, & ad expurgandum eisdem libros, cum alijs patribus deputatus est, cui, cum quidam Astrologus prædixisset, fore, vt in Cathedra Petri moreretur, atq; inde omnes eius familiares Archangelū futurū summum Pontificem sperarent, & præsertim ægotantē eodem Gregorio Pont. illorum spes non eundem, quem predicabant exitum consecuta est, nam Pontifex; sanitate obtenta, per quinquennium etiam postea vixit. Theanensis autem, quem Petri Cathedralam illius loco assessorū iactabāt familiares, & ipsa quoq; Romana Aula; subita morbi vi oppressus, die Lunæ 15. Kal. Februarij, quo die Ecclesia S. Petri Cathedralæ solemnitate celebrat anno salutis octuagesimo supra millesimum, & quingentesimū, iuxta Astrologi dictum, & si malè à familiaribus intellectum, mortuus est, cuius corpus habitu religionis indutum priuatim, & noctu ad Ecclesiam S. Sabinæ, cui multa piæ legarat, translatum, in ipso religiosorum monumento (sic. n. scripto testamento constituerat) sepelitur. Extat ad leuam maioris portę templi marmoreum mausoleum, talibus verbis notatum.

D. O. M.

Fr. Archangelo de Blanchis S. R. E. Card. pietate, vitæ innocentia, & doctrina ornatissimo, qui in disciplina Dominicana, & in obeundo munere inquirendi in hæreticos Pij V. P. M. Collega ab eodem, primum Episcopus Theani creatus; mox in sacrum Collegium patrum Cardinalium cooptatus, virtutis specimen præbuit ab summa spe rerum maximarum è medio cursu reuocatus; hic situs est.

L 2 Vix:

Vix: annos 63. Men. 3. dies 15. obiit . . . Cohæredes D. Franciscus Blanchus, & defendentes fratres PP.

XXV.

Accidit post Fr. Archangelū, non obliuisci celeberrimi nominis HENRICI EMANVELIS Lusitani Regis, & Mariæ Ferdinādi Castellæ Regis natæ, filij, nati Vlyssippo nā pridie Kal. Februarij, anno 1502. quo die eam Urbem, in qua aliquam niuis partem intueri, propter summam Cæli temperiem monstri simile est, plurima niue cōpersam fuisse, quod mentis candorem, vitæq; puritatē Principis orti præmonstrasse affirmat Oforius. Qui præter Fr. Michælem, Ferdinandum, Aloysium, Odoardum, & Carolum, habuit etiam Ioannem, qui Emanueli patri vita functo in Regno successit, & Alfonso à Leone X. annorum 7. salutis 1517. ad Cardinalatus fastigium euectum, cuius loco (nam breui vitam finiit) Henricus; vitæ integritate, & literarum cognitione excellens Alcobatiensis Monasterij commendam; mox Bragenfis Ecclesiæ Metropolitanæ, quæ; non tantum in spiritualibus; verum etiam in temporalibus suo Præfuli subest; post Euorensis à Paulo III. Pontifice anno 1540. in sui gratiam Archiepiscopatus dignitate cohonestatæ; vitimo Vlyssipponēsis administratione insignitus fuit; quas postea summa prudentia moderantem, idem Paulus anno sui Pont. XII. sal. 1545. 17. Kal. Ianuarij, dum Romæ vndecimo purpuratos Senatores legeret, in eundem Senatum, Presbyterum Cardinalem tt. SS. Quatuor Coronatorum declaratum cooptauit, in qua dignitate; quo animo erga Ecclesiam Catholicam, Sedemq; Apostolicam Henricus se futurum profiteretur, ex ipsius verbis à Iacobo Cardinale Sadoletto repetitis in Epistola ad eum scripta lib. 15. Epist. videre est; & bis legatione Lusitaniæ; semel à Iulio III. iterum à Pio IV. cohonestatus, factus Generalis eiusdem Regni Inquisitor, Sebastiani Regis ipsius pronepotis tutor, à quo postea ad bellū contra Mauros in Africam anno 1578. ituro, vt Regni ad-

mini-

ministrationem sumeret rogatus ingrauescente iam ætate, ac sinistra corporis valetudine detentus, eam prouinciam repudiavit. Sebastiano porrò eo in prælio occiso, Card. Rex à Lusitanis acclamatus, Regni clauum 5. Kal. Septembris eiusdem anni suscepit, rexitq; per sexdecim menses. f. quoad vixit; summa tamen animi sui cum molestia, de successore ipsius nominando actum est, prætendentibus Philippo II. Hispaniarum Rege, ex Isabella eiusdem Henrici Regis sorore nato, Catharina Bragantiæ Ducis vxore, Odoardi filia, Ranutio Alexandri Parmæ, & Placentiæ Ducis, & Mariæ ex Odoardo natæ filio, Antonio Crati Priore Henrici Regis fratris filio notho, & Emanuele Philiberto Sabaudia Duce Beatricis ex Emanuele Rege natæ filio, cuius Regni successor Philippus II. Hispaniarum Rex declaratus est. Obijt Henricus Almerini, qui locus in delitijs Regum habetur eodem die, quo antea natus fuerat, videlicet pridie Kal. Februarij anno sal. 1580. ætatis LXVIII. die Dominico hora noctis 11. dum Luna eclipsim pateretur. eius corpus ibi depositum, transferendum postea Euoram in sepulchro, quod sibi in Ecclesia Collegij societatis Iesu, à se erecta viuens posuerat, vt scripto testamento reliquerat; Philippo Rege successore biennio post mandante, ipsoquē astante in oppido Belem in S. Mariæ ordinis S. Hieronymi nobilissimo sepulchro donatum, vbi epitaphium adhuc desideratur, qua in Ecclesia reliqua Lusitaniæ Regum corpora asseruantur; ibi solenni pompa celebratis exequijs conditum est. Restat modo, vt hic referamus; præter coetera, ea, quæ reliquit summæ erga Deum pietatis monumenta. f. Romæ in titulo suo, cuius stratum auro contectum, cælatum, & affabrè elaboratum propria impensa ædificari curauit, & propè Amarantæ Castrum Eborensis Diœcesis, S. Consalui Ecclesia Patribus Dominicani tradita; Cœnobiumq; bono Iesu de Vallæ viridi sacrum; Monasteria item; alterum B. M. Magdalena in Oppido Alcobazæ; alterū Archangelo Michæli sacrum, xenodochiumq; Vlyssipponē edificatū pro infirmis obseruantibus; Collegium

item, & Academiã pro Patrib. Societ. Iesu, & aliud Monasteriũ Eborã S. Antonio Patauino dicatum pro Minoribus obseruantibus; ex Regio ærario à fundamentis anno 1579. eo animo erigi cœptum, vt illud paucos infra dies absolueret, cum moriens perficere non posset, testamento, quod factum est, ad desideratam perfectionem deducendum reliquit.

XXVI.

FRANCISCVS Alciatus Italus nobilis Mediolanensis magni illius, & toto Orbe terrarum celeberrimi, atq; in omni disciplinarum genere; præsertim verò in iure, peritissimi Andreę Alciati gẽtilis, & alumnus, Martini filius an. 1522. Kal. Februarij natus, sub ipsius disciplina educatus; iisdẽ, quibus Andreas, disciplinarũ laudibus excelluit, tantoq; ob id in pretio habitus est, vt Doctoratus lauream consecutus, vita functo Andrea, legalem sapientiam in Ticinensi Academia interpretatus, in eo Gymnasio primam Cathedrã meruerit obtinere. Qui postea in Caroli Borromæi Cardinalis gratiam à Pio Quarto Romam vocatus, post diuersa, summa cum laude officia exercitata, Referendarius vtriusq; Signaturæ; mox Sedis Apost. ad Regem Boemiæ Internuncijs missus; electusq; Episcop. Claremontanus; post Arienen. mox Ciuitatensis, ex ipsius Datario, eodem Carolo Borromæo instante, quia eo in legibus interpretandis Doctore fuerat vsus, dum Ticini studeret, in quarta 23. Cardinalium electione, an. 1565. Pont. VI. 4. idus Martij, S. R. E. Diac. Card. S. Mariæ in porticu; mox S. Luciæ in Septifolio; postea S. Susannæ creatus est; quẽ etiã cum Io. Michaële Sarraceno, Io. Baptista Cicada, Io. Reumano, Fr. Clemente Moniliano, Ludouico Simoneta, Carolo Borromæo, & Vitellotio Vitellio ad officium supremum sanctissimæ Inquisitionis elegit, atq; negotijs publicis, ob summã experientiam, & prudentiam præfecit, ac in Congregationib. Regularium, & sacri Concilij Tridentini adhibuit; & sub Pio Quinto pro Carolo Borromæo summi Pœnitentiarij officium

exerc.

exercuit. Reformator Collegiorum Capranicensis, & Nardini Scholasticorum in Vrbe electus; ex Diac. S. Susannæ Præbyter tt. S. Mariæ in porticu ab eodem Summo Pont. factus. Anno 1578. defuncto Iulio Ruuereo Card. Vrbinatẽ, Patronus Ordin. Minorum S. Francisci, & Monachorum Carthusianorum declaratus, qui obiit Romæ, suis, atq; omnibus carus; cum propter reliquas virtutes; tum, ob morum elegantiam, atq; humanitatem, quarum virtutum laude, ceteris Patrib. non erat inferior; anno sal. 1580. Pontif. VIII. ætatis 58. die Martis, 13. Kal. Maij, summo mane, sepeliturq; in S. Mariæ Angelorum in Thermis, vbi in altera ex columnis eiusdem Ecclesiæ ad dexteram, ipsius effigies ad viuum sculpta; monumentumq; cum elogio infra ponendo; extat.

D.

O.

M.

Et memoria Francisci Alciati Mediolanen. in S. Maria in porticu, S. R. E. Presbyt. Card. virtute, humanitate, officio I. V. scientia, ac ceteris omnibus disciplinis, florentissimi, Carthusiensis familiae protectoris. Vixit annos 58. men. 2. dies 18. obiit an. Salutis 1580. 13. Kal. Maij.

XXVII.

AVREUM, verè dictum Boetij (si tamen moderatè vsurpetur) quod ex virtutibus dignitati potius honor accedit, quam ex dignitate virtuti, manifestissimè apparet in IOANNE MORONO, Hieronymi Comitis, ob rerum vsus, & inter Mediolanenses summo loco nati, & in Aula Caroli Cæsaris conspicui viri filio, orto anno 1509. 8. Kal. Februarij, hora 19. qui adolescens Patauij, legibus intentus; ita in ijs profecit, vt inter primos eiusdem Gymnasij I. C. citissimè fuerit connumeratus; & à Clemente Septimo iuuenis adhuc Episcopatu Murinensi donatus. Is anno 1540. à Paulo Tertio ad Ferdinandũ Rom. Regem, Petri Pauli Vergerij loco, Sedis Apo-

Q 4

stoli-

stolicæ Internunciatus missus, omnibus Germaniæ Conuentibus, præsertim verò Ratisponensi, tum Turcis resistendi; tum religionis causa, coacto, vbi etiam Gaspar Contarenus Card. Legatus venerat, adfuit, quo in munere, declarato illi successore Hieronymo Verallo Episcopo Bertinorienfi, cum in Italiã iter arripuisset; anno 1542. ab eodem Paulo, sui Pont. VIII. 4. Nonas Iunij Presbyt. Card. S. Vitalis et Vestinæ; mox et S. Stephani in Cœlio monte declaratus est, qui Bononiæ Cardineū pileum à Gaspare Card. Contareno Ciuit. Legato accipiens, 13. Kal. Nouemb. eiusdem anni, cum Petro Paulo Parisio, & Reginaldo Polo Cardd. vt Conc. Trident. inchoarent, Legatus declaratus. Anno 1544. suspensa Synodo, Legatisq; reuocatis, Bononiensem Legationem accepit; Prolegatum præter cæteros habuit Io. Angelum Medicem Archiep. Ragusinum; Card. postea; & tandem sub Pij Quarti nomine Summū Pōt. Anno 1548. à Legatione semotus, dimissa Mutinensi Ecclesia, ad fauorem Fr. Egidij Fuscararij nob. Bonon. de quo supra, Nouariensis Episcopus factus, quadriennio post; eo proponente, Ignatioq; Loiola, Societ. Iesu fundatore, & Præposito Generali, mirum in modum apud Summum Pont. Iulium Tertiū, Card. mentem approbante, Romæ Collegium Germanicum pro Adolescentibus, pietate, & literis instruendis exædificatum est. Hic porrò ad et. S. Laurentij in Lucina translatus; in Germaniam anno 1555. Legatus, cum Augustano Conuentui, præsertim Ferdinando Romanorum Rege, Caroli Cæsaris fratris Vicarium agente interfuisset; accepta Pont. morte, Italiã versus iter arripens; Comitibus; quibus Marcellus Pont. Max. cteatus est, non potuit adesse, quo breui vita functo, & Ioanne Petro Card. Carafa, sub Pauli Quarti nomine in Pont. succedente, Ioannes relicto S. Laurentij titulo, & S. Mariæ Trastiberim et. Calixti assumpto, cum Palatiū suū vetustate collapsum erexisset, à Pont. qui de eo malè audiuerat, in Hadriani molè conijcitur, & longo carcere affligitur, sed Pius Quartus, cognita Card. innocentia, eum; non modò ab omni iniuria, & suspi-

suspicione vindicat, sed etiam ex Presbytero factum Episcop. Albanen. mox Sabinen. tandem Prænestinum, dignū iudicat, quem anno 1563. in Herculis Gonzagæ Card. Mantuanū locum, primū Legatorum, & Præsidentē ad Generalem Trident. Synodum, iterum à se conuocatam, mitteret; & paulò post ad Imperat. cui etiam eiusdem Concilij contexti decreta, cum alijs Cardd. examinanda, onusq; Canonizationis Beati Didaci imposuit. Qui ex Prænestino, Episc. Tusculanus; mox Portuenfis; & S. Rufinæ electus, à Pio V. pro foedere deputatus, Francisco Card. Pisano mortuo, in Episcop. Ostiensi, & sacri Collegij Decanatu successit. A Greg. XIII. Genuam Legatus anno 1575. eius Reipub. tumultus, vna cum Maximiliani Cæsaris, & Philippi Regis Oratoribus, Gubernio nouis legibus commutato, ad pacem, & tranquillitatem redexit; & iterum, sequenti in Germaniam, vt Conuentui Ratisponæ celebrando adesset, Legatus missus, Maximilianum, contra Poloniæ Proceres, quod eo neglecto, quæ prius nominarant, Stephano Bathorio Poloniæ Regnum dedissent, iratum pacauit. Ioannes Regnorum Angliæ, Vngariæ, & Archiducatus Austriæ, sacrae item Domus Lauretanæ, Monachorum Congregat. Cassinens. Fratrum S. Dominici, Monialium Conuertitarū Urbis, Collegiorum Germanici, & Angli protectiones, summa cum vigilantia exercuit, qui tandem annos natus 71. die Iouis Kal. Decemb. hora 10. anno 1580. Pontif. IX. Romæ in Domino quieuit, cuius corpus ibi in Templo S. Mariæ super Mineruã sepulturæ traditum, ad gradus maioris Aræ lapide, in pauimento, elogio infra describendo inciso, cooperitur.

Hic iacet corpus Ioannis Cardinalis Moroni patritij Mediolanensis, & Episcopi Ostiensis, qui fuit legatus Apostolicus in sacro Conc. Trident. & Præs. Vix: annos 71. menses 10. dies 5. obiit 1. Decemb 1580. erate Deum pro eo. Hieronymus Moronus comes Pontificorum hæres, Horatius Moronus Episcopus Sutrinus, & Nepesinus fratris filij, Domino, ac patre optimo, ex testamento merentibus; P.P.

XXVIII.

Sequitur, inter Illustres Italiae familias Panegyrico co-
nestare sermone ALEXANDRUM Sfortiam Bosij II. S. Florae
comitis, & Costantiae Farnesiae filium multorum Praesulum gēti-
lis, qui praemissis primo, & iactis literarum, ac virtutum funda-
mentis, adhuc iuuenis Basilicae Principis Apost. de Alma Urbe
Canonicatum; mox Camerae Apostolicae clericatum obtinuit,
quibus dignitatibus; ob triremes, quas ipse reddere, apud Cen-
tumcellas recusarat, à Paulo IV. cum spoliatus fuisset; iisdem
triemib. postea Portui restitutus, aliquot Cardinalium praec-
cibus Alexander redintegratus est, & ab eodem Pont. cuius
gratia, ob pacem Guidonis Ascanij Card. ipsius fratris opera,
inter ipsum Pontificem, & Philippum Regem initam, meritus
fuerat, Annone cum Antonio Florentino Archiepiscopo Ca-
merae Apostolicae Decano praeficitur, in quam praefecturam,
tam strenue incubuit, ut; cum anno 1559. tota Italia extrema
annonae caritate premeretur, vna Roma, Alexandri opera re-
frumentaria laxiore semper vsa fuerit, & quod per ea tempo-
ra maius fuit, sibi adiacentibus populis petentibus, nequaquam stri-
ctiore manu, & sine Camerae detrimento subministraverit, cuius
singularē in his rebus gerendis prudentiam cum Pius IV. cogno-
uisset, eundem, & Almae Urbis, & totius Ecclesiasticae Ditio-
nis annonae Praefectum cum multis privilegijs constitutum Epi-
scopum Parmensem, cedente Cardinale fratre, elegit, & ad
Concilium misit; ipsoque Card. iam vita functo, anno 1555.
Pont. VI. 4. Idus Martij, dum 4. Card. crearet, Alexandrum Pres.
S. R. E. Cardinalem tit. S. Mariae in via, renunciauit. Taceo
à Pio V. huic eidem pro restaurandis vijs publicis commis-
sam prouinciam cum alijs Cardinalibus, de quo alias, & anno
1570. Nonis Ianuarij Ciuitatis Bonon. & Prouinciae Flami-
niae demandatam legationem, ac sub Gregorio XIII. à quo vni-
cè diligebatur S. Mariae maioris de Vrbe Archipresbyteratum
Signaturae Iustitiae Praefecturam; Protectionem Regnorum Hi-
spaniae;

spaniae; & tandem anno 1580. honorificā (praeter Bononiae) re-
liqui totius Ecclesiastici status Legationem, cum multis facul-
tatibus praesertim ad exules, ac nefarios homines funditus pro-
fligandos, quod ipse summa vigilantia fecit, pacem, ac vitae se-
curitatem populis restituens, vnde meruit à Faentinis his ver-
sibus, in lapide sculptis, ad perpetuam liberatę ditiois memo-
riam donari.

Cacos disperdit, & Hydras,

Superest gradus vnus honoris

Maturam fundis populis per secula pacem.

Is repentino casu Maceratae, die Martis, 17. Kal. Iunij, hora
18. anno salutis 1581. Pont. X. omnibus ingenij, virtutisque do-
tibus ornatissimus, belli, togaeque; artibus instructissimus, & Ne-
storis aetuum, qui viueret dignissimus, magna sacri Collegij ia-
ctura è viuis eripitur, cuius corpus Romam postea deportatum,
in nobilissimo sepulchro è regione alterius, quo Card. fratrem
donauerat, in sacello S. Mariae Maioris Basilicae, cum hoc elo-
gio, conditum est.

D.

O.

M.

*Alexander Sfortia S. R. E. Card. Pauli III. Pont. Max. nepos,
Bonon. & Flaminiae sub Pio V. & Greg. XIII. Legatus, Signaturae
Iustitiae Praefectus, huiusque Basilicae Archipresbyter, sibi; mortis
memor posuit, annum agens 47.*

XXIX.

Antiquorum illorum Praesulum enascentis Ecclesiae, quasi
luminum, quos carceris corporei adhuc compedibus
vinctos, nec dum eiusdem vinculis solutos, beatorum
spirituum vitam, moresque; imitatos laudibus profecuta sunt scrip-
torum monumenta, quippe qui; ut se se ab omni vitiorum con-
tagio, puros, atque; integros seruarent, honorum gloriam, quae
ipsorum animis officit deuitantes; procul ab hominum coetu,
in va-

in vastas solitudines, locaq; deserta concedentes omni mente in assidua diuinarum rerum meditatione defixa, totam aetatem egerunt. Horum (inquam) sanctissimorum Patrum continentiam, morum sanctitatem, innanis gloriae contemptum, animi moderationem, aetate nostra retulit FERDINANDVS nobilissima Toletana familia, rebus preclare gestis, virorum splendore, multisq; titulis, ac dominijs in Italia, & Hispania celeberrima, ex Orepeffe Comite anno incarnati Domini 1520. natus, cuius; vt omittam perpetuum vite tenorem in moribus emendandis, literis adiscendis, ieiunijs, vigilijs, praecationibus, operibusq; erga proximum actis; quibus rebus, Theologicarum disciplinarum cognitionem, carnis luxuriantem contumaciam, mentisq; legi reluctantem impetum perdomandum didicerat; cum diuinarum virtutum, ac meritorum commendatione, ad amplissimum Cardinalatus fastigium, a Greg. Papa XIII. anno 1578. Pont. VI. die Veneris, 9. Kal. Martij, in quinta Cardinalium electione, euectus esset; nihil de pristina vitae ratione immutauit, tantaq; fuit in homine animi ab omni fastu, & honorum cupiditate abhorrentis demissio; vt accepto per Cubicularium, qui cum Cardineo pileo Hispaniam venerat, diplomate Pontificis, quod rem totam continebat, tres dies ad responsum sibi concedi postulauit, quibus exactis, acta quotidie re sacra, crebrisq; ad Deum precibus fufis, ipsum Cubicularium, quem perhonorifice detinuerat, maximis muneribus donatum, cum pileo Romam dimittens, literis Summo Pont. datis, se se tanto muneri parem constanter negans; ipsum summa animi demissione monet, vt rebus eiusdem sacri Ordinis melius consulat. Quibus intellectis Gregorius, non potuit insignis istud Ferdinandi ad omnem posteritatis memoriam, incredibilis moderationis, ac nequiquam vulgatae virtutis specimen, cum vniuerso Patrum Senatu, non vehementer admirari, & commendare. Qui Ferdinandus postea, se ab hominum consuetudine abdicans residuam vitam, disciplinis, orationibus, ac ieiunijs transegit, donec immaculatum suum spiritum ex hoc corpore

corporis carcere exilire desiderantem, Coeli Domino comendauit. Eius corpus in sacello Orepeffani Castris, paterne ditionis, inter Hispanos, in Castellae nouae oris sito, maiori Ecclesiae B. Virg. Conceptae, dicato; vna cum Coenobio, in quo Moniales habent, ab eisdem Orepeffae Comitibus aedificato, sepultum est.

XXX.

Non minori fama claruit, & si in diuerso vite instituto ea tempestate, FLAVIVS Vrsinus nobilissimus Romanus, Ferrantis Grauinæ Ducis, & Beatricis Ferellæ filius, qui plurimarum virtutum; & cum primis iuris pontificij, ac ciuilibus sapientiae decore insignitus, Episcopus S. Seueri electus; mox ad Episcopatum Muranensem translatus; a Pio Quarto Pont. ad Auditoratus Curiae causarum Camerae Apost. officium, ex vtriusq; Signaturae Referendario, anno 1561. Kalen. Maij, translatus; ab eodem quadriennio post, anno scilicet 1565. Pont. Sexto, dum quarto Cardinales creauit. 4. idus Martij S. R. E. Presbyter Card. tit. SS. Petri, & Marcellini declaratus est; sub Pio V. Archiepiscopatus Consentini administratione suscepta, vt Aquam virginem ad fistulas fontis Triuij conductam, in varios fontes distribuatur, ab eodem Pont. cum Ioanne Cardin. Politiano deputatur. Is a Greg. XIII. anno sal. 1572. Pont. Primo, cum intellexisset Gasparem Colinium Regni Dynastam, & Haereticorum principem, Parisijs, cum socijs neccatum fuisse, in Galliam Legatus mittitur; vt Carolum IX. Regem contra reliquos Regni haereticos inflammaret, & vt ad arma contra Turcas sumenda persuaderet, foedere iam cum Hispaniarum Rege, & Rep. Veneta inito, foederatorum arma deuictis Turcis contra Huganotas vertenda polliceretur, qua legatione, & si frustra, nam effectu caruit; rite ac sapienter tamen omnibus illius muneribus cumulate impletis, perfunctus, cum Romam reuertisset, Belgarumq; patrocinium suscepisset, ab eodem Gregorio Signaturae Breuium praeficitur. Qui Roma Neapolim ad Icuam-

leuandum morbum, medio Puteolano Balneo veniens, Pizzi falconemq; animi ergo petens; ibi in ædibus Marchionis Triuci, hora 4. noctis sequentis, die Martis, 15. Kal. Augusti 1581. obiit, sepultusq; est apud Prædicatores. Pater commemoranda humanitate, ac liberalitate insignis, cuius doctrina ingens, abstinentia summa, prudentia singularis, & qui generosi, sed moderati animi, exempla plura dederat.

XXXI.

INtèr eos, qui elogijs illustrium Ligurum vitas exornant, merito nos etiam recensēbimus Fr. VINCENTIVM Iustinianum, ex nobilissimis parentibus Insulæ Chij Dominis, an. salutis 1519. 5. Kal. Septembris ortum, Benedicti Card. Sixti V. consanguineum; qui primò adolescens Ord. Prædicatorum ingressus, atq; in diuinis, humanisq; disciplinis addiscendis, nec non in pietate admirabilem, se cunctis præbens, ab inferiorib. ordinis muneribus, ad superiora sibi gradum fecit, summa cū omnium approbatione; fratris. n. Stephani Vfusmarij Genuensis, postea instituti Generalis Magistri, per decēnium à secretis, ipsius virtutem imitatus, eodem vita functo anno 1558. ex Angliæ Prouinciali; à Paulo Quarto eligitur, qui vna cum Fr. Petro Martyre Luganense Ord. Vicario, & Pont. Confessario, eundem Ordinem ad futura Generalia Comitia gubernaret, quibus paulò post Romæ habitis, idem Fr. Vincentius omnium consensu octauum, & trigésimum tantum annū agēs Generalis eiusdem Ordinis Magister; cui ministerio per duodecim annos sapientissimè præfuit, renunciatus est; qui peragrata Gallia vniuersa, coactòq; anno 1561. Avinioni conuentu, in Italiam reuersus, 18. Episcoporum, & 27. Theologorū eiusdem Ord. coronatus, ad indictam Synodum, Tridentū concessit; in qua tantam doctrinam, ac pietatem ostendit, vt in rebus expediendis, atq; ad exitum perducendis, eo consulente pontificij Legati fuerint vsi; cuius postea Concilij Decreta; ea præsertim, quæ ad Religiosos Regulares spectabant, in Capitulo

pitulo, Bononiæ habito, tanta asseueratione ad vnguem obseruanda præcepit, vt nonnullorum ordinum Fratribus in Romana Curia reclamantibus, à Iudicibus Iustiniani statuta eiusdem Capituli fuerint illis obiecta, qui Romæ, pro sui, ac Procuratoris ordinis habitatione, ac pro hospitibus ex alijs Prouincijs almam Urbem aduentibus, ne vt antea in hospitijs publicis detinerentur, amplas ædes in Coenobio ad S. Mariam super Mineruā ædificauit, & cum in Hispaniam, Prouincias inuisens concessisset; à Pio V. sui amantissimo, tunc Sūmo Pont. creato, apud Hispaniarum Regem de maximis rebus, & præsertim de restituenda Carolo Card. Borromæo Archiep. Mediolanē. Ecclesiastica illi debita libertate, magna ex parte ob Archiepiscoporum absentia, eidem Ecclesiæ dempta, tractaret, mandata accepit, quem postea idem Pius propter singularem in omnibus, quæ gesserat adhibitam prudentiam, an. Pont. V. sal. 1570. 16. Kal. Iunij, absentem, Presbyt. Cardinalem tt. S. Nicolai inter Imagines creauit; quo postea, cum Romam venisset, in subleuandis Pont. oneribus, ob egregia consilia vsus est, & apud eundem intercedente, gentilitij sui, Insulæ Chij Domini, eadem Insula occupata à Solymano Turcarum Tyrāno capti; & in seruitutem redacti, in gratiam Summi Pont. instāte apud Solymanum, Carolo IX. Francorum Rege, libertate donati sunt. Hunc etiam Greg. XIII. Indici librorum, cum Sirleto, & alijs, alias memoratis præfecit; sub quo tandem ad tt. S. Sabine translatus, die Sabbathi, 5. Kal. Nouemb. an. 1582. Pont. XI. in incredibili totius Roman. Curiaē desiderio, è viuis ereptus est, cuius corpus in S. Mariæ super Mineruam apud Prædicatores, sepulturæ mandatū est, in sacello D. Thomæ Aquinati, ab eodem ædificato, vbi sepulchrum, quod ijs literis incisum est.

D. O. M.

Fr. Vincentio Iustiniano Genuensi, 38. suæ ætatis anno, electo
Gene-

Generali Ord. Prædicat. inde annorum 51. in numerum S. R. E. Cardinalium assumpto. Obijt 28. Octobris, anno salutis 1582. Vix. annos 63. menses. 2. Petrus, Ioseph, & Gregorius fratres. PP.

XXXII.

EXcelluit etiam iisdem tēporibus FVLVIUS Corneus Italus nobilis Perusinus Iulij Papæ Tertij ex sorore nepos, Ascanij viri in militari disciplina inter Italos suæ ætatis celeberrimi frater, 13. Kal. Decembris 1517. natus, qui Patriæ Episcopus ab eodem Iulio auunculo designatus; non multo post an. sui Pont. II. huius æui 1551. 13. Kal. Ianuarij S. R. E. Presbyter Cardinalis tt. S. Mariæ in via creatus, ab eodem Piceni legatione insignitus, Florentiam mittitur, Sermoneta Senas petente, vt hic inde, quid nouissimè de rebus Senensibus, & Montis ilcini deliberaretur, intelligat, qui, ea gratia, & auctoritate, qua apud Iulium Pont. valebat; patrię suę Magistratum potestatem, qua à Paulo III. antea in temeritatis pœnam, & rebellionem Ciuitas destituta fuerat, vna cum fratre, vt restitueretur obtinuit, ex quo Pont. Aenea statua, Card. & ipsius Fr. monumento à Perusino populo, quod ibi ante ædes D. Laurentio dicatas his versibus donari meruerunt.

Iulio III. Pont. Max. ob restitutos Magistratus, piè deprecantibus Fulvio S. R. E. Cardinali, & Ascanio Corneis ex sorore nepotibus, ad muneris, gratiæ, animi perpetuitatem P. Perusina dedit.

Huius non minora in Deum quam in patriam extant pietatis monumenta, vt Perusię Collegium pro patribus Societatis Iesu, quos vnicè diligens, amico sinu semper fouit, propria impensa magnificè constructum, Romæ item in Ecclesia S. Petri in Ianiculo, sacellum ab Antonio de Monte Card. erectum, & à Iulio III. exornatum in sui corporis sepulturam electum, annuo reddito pro altaris ornamentis, duobusq; anniuersarijs; altero

terro pro Ant. de Monte; altero pro se celebrãdis locupletarũ, q̄ pietatē in gentilitios etiã suos extēdens, Hippolyto Corneo Episc. Perusino in eade D. Laurentij in patria monumentũ collocauit. Hic ex tt. S. Mariæ in via, sub Paulo IV. ad S. Bartholomæi in Insula; mox sub Pio IV. ad S. Agathæ; post S. Angeli; & ex eodem, sedente Pio V. ad S. Laurentij in Lucina; & eo dimisso ad S. Hadriani translatus; sub Gregorio XIII. ex Presbytero factus Episcopus Cardinalis Albanus; mox Pręnestinus, & vltimo Portuensis; & S. Rufinæ; reformatorq; Ecclesiasticarum cœremoniarum in Aula Romana, ibidem die Lunæ VI. Nonas Martij anno salutis 1583. Pont. XI. ætatis 66. moritur, & in S. Petri de Monte aureo apud minores obseruantes in Antonij Card. Montani Sacello, de quo supra, sepelitur, in cuius fronte lapis marmoreus; & si ea contineat, quę de sepulture lectiōe supra diximus, tamen; vt ordinem, quem instituiamus seruemus, apposuius.

D. O. M.

Fuluius Corneus Episcopus Portuensis Card. Perusinus sacellum hoc ab Antonio Card. de Monte erectum, & à Iulio III. Pont. Max. aunculo suo exornatum, in sui corporis sepulturam eligens, annuo perpetuo reddito pro ornamentis altari subministrandis, duobusq; anniuersarijs, pro sua, & eiusdem Antonij de Monte anima celebrandis. obijt die 2. Martij MDLXXXIII. ætatis suæ anno 66.

XXXIII.

Immortalem quoq; se reddidit M. ANTONIVS Maffæus nobilis Romanus, originem familia è Veronēsi Ciuitate ducente Hieronymi filius, Bernardini Cardinalis frater, natus pridie Kal. Septembris anno humanæ redemptionis 1521. qui ex V. I. D. Basilicæ Lateranensis primò; deinde Principis Apostolorum de Vrbe Canonicus creatus; non multò post Bernardino fratri in Archiepisc. Theatino successit, in cuius admini-

R stratio-

stratione, ea pietatis, & prudentiæ signa dedit, ut cum Pius IV. Titulos, & Diaconias S. R. E. Cardinalium, reliquasq; Urbis sacras Aedes, aut vetustate collabentes, aut deformes, ex decretis Concilij Triden. reparare decreuisset, M. Antonium Maffæum, Iacobum Sabellum Cardinalem Urbis Vicarium, & Alcanium Cæsarinum Episcopum ad id munus delegerit, quem postea Pius V. cum ob iuris peritiam, fidem, atq; integritatem supplicibus libellis subnotandis (Datarium dicunt) præfecisset, eundem anno 1570. Pont. V. 16. Kal. Iunij Presb. tit. S. Calixti renunciatum, inter Cardinales esse voluit. cuius opera, & consilio in Ecclesiastica Rep. bene gerenda cum vteretur, illum, ut citius arma contra Turcas sumerentur, cum alijs Cardinalibus ad alienandos census super bonis Ecclesiasticis impositos, deputavit. Sub Gregorio XIII. porro mortuo Flavio Card. Ursino Signaturæ Breuium Præfectus, cum in dies magis fidei catholicæ, ac sedi Apostolicæ sua opera inferiret, in ipsa maiori de se cõcepta expectatione, inopinata vi morbi oppressus, Romæ anno Pont. XII salutis 1583. 11. Kal. Septembris hora 14. ex hac mortali ad immortalem vitam migravit, qui ad S. Mariæ super Minervam templum apud Prædicatores deportatus, sepelitur, in ipsius gentilitio sacello, Deo, & D. Sebastiano dicato, ubi è regione monumenti Bernardini Cardinalis fratris ad ipsius Aræ dexteram extat lapis cum elogio, quod Hieronymus Maffæus ex fratre nepos, Vtr. Sig. Ref. eo sacello restaurato, eidem posuit.

M. Antonio Hieronymi filio Maffæo S. R. E. Presbytero Card. tit. S. Calixti. Vix: annos 51. menses 11. dies 22. Obijt 11. Kal. Septembris, 1583.

XXXIV.

Mirum est, quantam vim habeat legalis sapientia, quæ (ut innumeros taceam) RENATVM Biragum nobilissimum Mediolanensem J. V. D. virum; rerum usu, & discre-

discretionem, quæ consumatæ prudentiæ virtus est, præditissimum in Aula Gallorum Regum ad præclarissimas rerum publicarum administrationes vexit, quas; non modo prudentia; sed etiam armis cõtra Hæreticos, & Regni perturbatores sumptis felicissimè conseruans, ob id Regibus carus, ac summo in pretio habitus, magni Cancellarij officio cohonestatur, qui; vxore vita functa, quam iuuenis duxerat (susceptis ex ea liberis, qui in Gallia adhuc superstites, tanti patris vestigia sectantes, & in omni virtutum genere excellentes; gentilitium nomen ad omnem æternitatem conantur propagare) in Henrici III. Regis gratiam à Gregorio XIII. in quinta 9. Cardinalium creatione Romæ anno Domini 1578. Pont. VI. die Veneris Nono Kal. Martij habita, sacre purpuræ honore decoratus est, qui, quod curiam non adiit, titulum non optavit. obiit Renatus Parisijs anno salutis 1583. Pontificatus XII. ætatis 77. die Iouis 8. Kal. Decembris, ibiq; in S. Catherinæ templo sepelitur.

XXXV.

Habuit etiam ea tempestate Resp. Veneta virum præstâtissimum ZACHARIAM Delphiniû anno salutis 1527. 4. Kal. Iunij hora 19. post meridiem natum, qui in multis difficultatibus expediendis, domi, ac foris pro patria Rep. tam se eloquentem, tam prudentem, atq; expeditum monstravit, ut à Paulo IV. Romam vocatus, & Protonotariatus Apostolici dignitate insignitus; primo Torcellensis; post Pharenensis Episcopus declaratus, & inter ipsius familiares adscriptus, ad plurimas Reip. Christianæ partes moderandas fuerit demandatus; & à successore Pio IV. Internuncius Sedis Apostolicæ, cum potestate Legati de latere diuersis tēporibus anno 1556. & 1561. maximis de rebus religionis, & rei Christianæ ad Ferdinandum electum Imperatorem, ad Maximilianum ipsius filium Romanorum Regem, & ad Principes superioris Germaniæ periculosis itineribus, vltro, citroq; missus, tres Imperij Romani seculares Electores, nonnullosq; alios Dynastas, qui

falsa Lutheri dogmata sequebantur, Pontificis nomine, vna cum Ioanne Francisco Commendano Iacynthi Episcopo; postea S. R. E. Cardinale adiuit, & ad Concilium Tridentinum celebrandum conuocauit. Verum; cum nihil sibi esse cum Pont. Ro. negotij, & de ea re ad Cæsarem se relatueros dixissent, re infecta ab ijs, abiit, superioreq; Germania peragrata, apud Cæsarem Legatus permanens; absens anno 1565. Pont. VI. 4. Idus Martij, Presb. Cardinalis tt. S. Mariæ in Aquiro, non nihil reuentibus Venetis creatus est. In Italiam postea reuersus, tam apertè singularem rerum cognitionem, ingenij vim, mentisq; aciem patefecit, vt omnes nihil esse tam arduum in Aula romana, quod scientiam eius effugeret, affirmarent. Tandem sub Pontificatu Pij V. Iauriensis Episcopatus administratione suscepta, Gregorio XIII. sedente; ex tt. S. Mariæ in Aquiro, ad S. Anastasiæ translatus, anno Pont. XII. ætatis 57. sal. 1583. die Dominico 14 Kal. Ianuarij Romę obiit, sepultus ibi ad S. Mariam super Mineruam ante Maioris Aræ gradus propè sepulchrum Ioannis Cardinalis Moroni, vbi, & lapis, & elogium adhuc desiderantur.

XXXVI.

Insigniuit quoq; non exiguo laudum ornamento eandem Venetam Republicam Fr. Aloysivs Cornelius Venetus Ioannis, olim Georgij filius, Catherinæ Cypriæ Reginae, à qua Resp. Veneta idem Regnum dono accepit pronepos, Marci Alex. VI. & Francisci Clementis VII. Cardd. ex fratre nepos, Andreae item Pauli III. Card. consobrino, Federici Sixti V. germanus frater, & tandem Francisci Clementis VIII. item Card. patruus, pridie Idus Februarij anno 1516. natus. Is; habitu, & cruce militaris religionis S. Io. Hierosolymitani sumptis, post præclara in patria Rep. patrata facinora, dignus cui Regni Cyprij Prioratus commendaretur à Magno religionis Magistro dijudicatus est, qua dignitate ad maiores aditu sibi patefacto; electus primo Archiepiscopus Iaderensis, deinde à
Iulio

Iulio III. anno 1551. Pont. II. 13. Kal. Ianuarij Diaconus S. Theodori declaratus, ad Cardinalatus fastigium euectus est, qui sub Pio IV. à quo, vt Caroli Card. Carafæ rei capitij iudicio præsit, electus, ex Diacono factus Presbyter tt. S. Theodori; mox Francisco Card. Pisano cedente S. Marci; Episcopatum Bergomensis; Archiepiscopatum Traguriensem, Tra-nensemq; summa prudentia administravit. Hic Reipublicæ Venetæ nomine, Pium V. an. 1570. supplex orauit, vt eidem ferret opem contra Selinum Cypri Regnum occupare minantem, quam; paulo post, inito cum Philippo Hispaniarum Rege, & eadem Rep. foedere impetrauit, cui idem Pius, vt pecuniam vberiore pro bello colligeret, Camerariatus officium, Vitellotij Vitellij morte vacans, quod Fr. Michæli Card. Alexandrino concesserat, solutis septuaginta millibus aureis contulit, eundemq; anno sequenti ad alienandos census bonis Ecclesiasticis impositos, cum alijs octo Cardinalibus deputauit, qui Gregorij XIII. anno Pont. 12. sal. 1584. die Iouis, sexto idus Maij, horâ 19. ex huius fluctuantis vitæ procellis, ad pacatam coeli quietem transiit, sepultus apud Cruciferos in Sanctæ Mariæ Triuij in pauimento, marmoreo lapide, & hoc encomio ornatus.

D.

O.

M.

Aloysio Cornelio Veneto 11. S. Marci Presbyt. Card. S. R. E. Camerario. Vix. an. 67. menses 2. dies 27. Obijt 6. idus May 1584.

XXXVII.

Inter clara tantorum Patrum exempla, locum sibi virtute sua haud obscure vendicat CLAVDIVS à Bauma ex Comitatu Burgundiæ Gallus, Antonij fortè Môtis Rivellij Comitissis viri clarissimi filius, ac ex fratre nepos Petri illius Gebenensis Episcopi; postea Archipresulis Bisuntini, viri æterna memoria dignissimi, qui; dum se ærem Orthodoxæ fidei defen-

R 3

forem

forem exhibet, in miserrima illa sacrorum euerfione, quæ Ecclesiæ suæ Gebenēfi, sub Clemēte VII. euenit, qui ab hæreticis, & Episcopatu, & Ciuitate, nō sine vitæ discrimine disturbatus, ac propulsatus; à Paulo Tertio postea, meritò in Card. Collegium cooptatus est, cuius pietatem imitatus, eodem cedente, de Pontificis consensu, Archiepiscopatus Bisuntini administrator declaratus, commissum sibi Gregem, ad summam pietatē; & verbis, & vitæ proprię exemplo paut, & propterea à Gregorio XIII. ob propria, ac Patruī in Sedem Apost. merita, anno 1578. Pont. VI. die Veneris. 9. Kal. Martij, dum quintò Cardinales eligeret Presbyt. Cardinalis S. Pudentianæ tt. Pastoris; remotis omnibus, quæ obijciebantur difficultatibus, declaratus est, qui romanam Aulam non adiit, curę Bisuntinæ Ecclesiæ sibi commissę, intentus, vbi anno 1584. 17. Kalend. Iulij, Pont. XIII. ex hac peregrinatione, ingressus æternam patriam, recessit, ibiq; in Metropolitana sepulturæ datus est.

XXXVIII.

Virtutum omnium; & præsertim Ecclesiasticæ dignitatis zeli splendidissimo exemplo nostram ætatem illustrauit CAROLVS Borromæus nobilissimus Mediolanensis, Giberti Aronæ Comitis, & Margaritæ Mediceæ Pij Papæ IV. sororis, religiosissimorum parentum filius, anno 1538. 6. Nonas Octobris natus. Is adolescens Ticini animum, post pietatem, vt Canonico, & Ciuili iure instrueret, doctorem habuit celeberrimum illum Iuris Consultum Franciscum Alciatum, postea S. R. E. Cardinalem, qui à Patruo, simul ac ad Pontificatum euectus est, Romam vocatus, ex I. V. Doctore, & Sancti Gratiani Aronēsis Abbate, Protonotarius Apost. de numero participantium, ac vtr. Sig. Ref. mox pridie Kal. Februarij an. 1560. Diac. Card. SS. Viti, & Modesti in Macello martyrum; post S. Martini in Montibus, & Mediolanen. Eccl. Archiepiscopus; vita functo Philippo Archinto; Bononiæ, & Romanodiola Legatus declaratus est, qui etiam Sedis Apost. præcipua

cipua negotia sibi commissa, summa semper fide, & diligentia tractauit; nam, vt reliqua omittam, dixerim Tridentinum Concilium, præcipua Caroli opera maximè celebratū, ad felicem finem redactū fuisse, & vnum inter alios Cardinales, pro Decretis eiusdem Concilij seruandis, & inter alios, qui sanctissimæ Inquisitionis tribunali præponeretur, declaratum fuisse. Qui ex Diac. factus Presbyter tt. S. Praxedis; eo tempore, quo mortuo Federico fratre, ad propagandam familiam, à quibusdam hortabatur ad nuptias; defuncto Ranutio Farnesio S. Angeli Card. maioris Poenitentiarij, munere, & S. Mariæ Maioris de Vrbe Archipresbyteratu, post Guidonē Ascaniū Card. Sfortiam, decoratus. Religionis Fratrum Minorū, Monachorum Camaldulensū, cui Congregationi Cœnobium Anagninum sibi commendatum restituit. Item Flandrię Comitatus, Heluetiorum, Regni Lusitani, & Prouinciæ Germanië Protect. mox anno 1565. totius Italiæ Legatus declaratus, Mediolani primū Conc. Prouinc. celebrauit; & Tridenti Ferdinandi Imperatoris filias; alteram Ioannam, Francisco Mediceo Florētiæ Principi; alteram Barbaram Alphōso Estensi Ferrarię Duci, in matrimonio cōiungendas excipiens; adhibito sibi à Pōt. Max. collega Guidone Ferrerio, tt. S. Euphemie, Presbytero Card. in Italiam comitatus est. Enimuerò; his missis, erigite animum, ò Ecclesię Præsules, animaduertite, ac imitamini facinus, æterna sæculorum memoria dignum Caroli Borromæi, qui sub Pio V. maioris Poenitentiarij, per amplum in Romana Aula munus, S. Marię Maioris Archipresbyteratū, Abbatias de Cornu, Nonantulanam, Felinam, & Romagnani, aliāq; Sacerdotia ditissima, quorum redditus quinquaginta millia aureorum excedebant; retinens tantum ea, cuius fructus ad exiguæ familiæ victum sufficerent, in manibus sanctissimi; bonis tantummodo operibus intentus, & Ecclesiam Mediolanensem verbo Dominico, & exemplo pascens, renunciauit. Quid plura? In Mediolani Ditione Tempia erexit, erectaq; iam diruta restaurauit. Romæ tt. S. Praxedis ad elegantem, quam nūc

cernimus, formam redegit. Collegium, Domumq; Patribus Societ. Iesu Mediolani, Seminaria in eadem Ciuit. & in Dicecesi pro adolescentibus rectè instruendis, & Oblatorum Collegium ædificauit. Sed videamus, quæso nos; quam pro tanta pietate gratiam acceperit. Elesto à Pio Quarto, & successore Pio Quinto, vt Humiliatorum Congregationem, cuius fuerat Patronus, cum Generali. & quibusdam alijs Præpositis reformaret; Apostata quidam eiusdem Religionis data cuidam scelestissimo pecunia, vt Carolum interficeret, in eum coniu-
rarunt; qui nocta occasione, dum Carolus, de more in sacello, cum familiaribus oraret, eum fistula ænea immissa percussit; Verum; etsi maioris globi ictus illi, vsq; ad cutem penetravit, ibiq; liuoris notam quandã impressit, quæ in eius dorso, ad miraculi testificationem, vsq; ad vitæ finem permanit: nihil tamen nocuit viro sancto, qui immobilis permanit, silentioq; indicto, inceptas preces, admirabili fidei constantia, & animi fortitudine absoluit; nec multò post, nefarius ille sicarius, & coniurationis participes tales pœnas dederunt, vt, non modo ipsi debitas luerint; verum etiam ab ipso Pio V. eorum Ordo funditus sit extinctus, sub quo Mediolani Carolus secundus; sub Greg. XIII. tertium, quartum, & quintum Conc. Prouinciale tertio quoq; anno celebravit. Hæc officia boni Præfulis sunt. Sed si descendere velimus ad amplificandæ Reip. Christ. quo Carolus ardebat, desiderium, illud testatur Abbatia Arona, quæ familiæ Iuspatronatus erat, Collegio Iesuitarum unita, Seminarium Heluetiorum Mediolani, Collegia Borromæorum Ticini, Mediolanensibus, & Papiensibus in morib. & disciplinis educandis erectum. Quid? Legationes, quæta obiuit diligentia, quanta Bergomensem, Brixensem, & Cremonensem Ditionem animi accuratione Pontificis nomine inuadit? qualem (inquam) in Heluetiorum partibus heretica peste purgandis, nihilum potentiã minas timedo; immo etiam illos, quandoque anathemate terrendo se præbuit? illam autè, qua ad Deam homines propius accedût, virtutem (charitatem di-

eo) quis vnquam tam eloquens reperitur, qui eam in eo; pro dignitate extollat? qua sanè tantum comouebatur, vt; cum anno 1578. Mediolanensis Ciuitas, & Ditis à peste malè exerceretur, domestica suppellectili, & proprijs vestibus; vt pauperibus opitularetur, venditis, ac propria vita neglecta, peste laborantibus, suis ipsius manibus Sacramenta non dubitarit ministrare. Nihil est fermè in Antistite Ecclesiastico vndequa-
que perfecto conspicuum; quod non vel absolutissimum in Carolo reperiretur; in eo fortassis erga sanctos cultus est desideratus. s. quasi verò multorum etiam Mediolanensium Antistitum, & Martyrum Reliquias summa veneratione prosecutus, cum ignota iaceret, solenni pompa in loco celebri nõ collocarit? Hic sacri Senatus ornamentum, ac sydus, quo oriète tota Reip. Christiana, tota Europa, totius terrarum orbis illustratus; & quo occidente obtenebratus est; sacrosancta Dei mysteria in monte Verallo piè veneratus, in itinere febris correptus; Mediolanum semiuivus reuertitur, cumq; se versari in maximo vitæ periculo intellexisset, terrena nauigans, & coelestia anhelans, forti, ac constanti animo mortem minimè extimens, cum ad extremum illud certamen, ecclesiasticis Sacramentis, orationibusq; se optimè armasset, attentissimè defixus in meditatione mysteriorum passionis Christi, maximo Ecclesiæ Dei detrimento, Mediolanensium luctu, bonorumq; omnium moerore, die Sabathi. 3. nonas Nouemb. hora noctis tertia, anno sal. 1584. Pont. XIII. placidè obdormiuit in Domino. Funere peramplo, multis cum lachrymis dæmoniacis clamantibus, summo in rerum omnium squalore, Nicolao Sfondrato Card. postea Greg. XIII. Pont. rem sacram agente, & Fr. Francisco Panigarola Asten. Episcopo orante, celebrato, corpus in pavimento Chori ad primos gradus Altaris in sepulchro, quod antea sibi, sine vlllo fastu constituerat sepelitur, in cuius monumenti lapide eiusmodi verba leguntur.

Carolus II. S. Prædix, S. R. E. Presbyter Card. Archiepiscop. Mediolanensis, frequenter Cleri, populi, deuotiq; feminei se-

*scus precibus; se commendatum cupiens, hoc loco sibi monumentū
uiuens elegit. HUMILITAS. Vixit annos 46. mens. 1. diem 1. præ-
fuit Ecclesie Mediolanensi annos 24. mens. 8. dies 26. obiit 3. No-
uas. Nouembris 1584.*

Ad cuius sepulchrum innumerabiles mortales confluentes; vitæ sanctimonia adducti, Dominum in Carolo commendantes, eum dignum, qui Templi Dei basis, clarissimumq; Ecclesie lumen diceretur, prædicabāt. Hoc æternum virtutum suarum præconium, quā dignè mereretur; præter superius enarrata, satis apertè declarant, contemptus rerum humanarum, diuinarum desiderium, assiduum cum Deo colloquium, charitas admiranda, frequens Sacramentorū vsus, mansuetudo singularis, summa humilitas, continua corporis castigatio, admirabilis fides, eximia constantia, zelus verò diuini cultus ardentissimus, & aliæ penè innumerabiles, ad quas; quia ab Augustino Valerio Card. Veronense Episcopo, Caroli familiarissimo; à Carolo à Basilica Petri, Præposito generali Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli; à Carolo Biscape S. Barnabæ Mediolanen. Præposito, in epist. ad Philippū Segam, Episc. Placentinum, postea Card. conscripta, quæ inter literas Principum à Paulo Aemilio Marcobruno collectas, legitur, luculenta oratione fuerunt exornatæ, lectorem placet remittere. Superesse videbatur, vt in medium afferremus aliqua eius singularis doctrine monumeta, decreta videlicet quinque Synodorum Prouincialium; Orationes in eisdem conuocandis, habitas; Tractatus de ratione conferendi sacramentū Confessionis; Concionē de S. Iubilæi anno, ac spiritualib. fructibus capiendis. Pastorū, concionatorumq; instructiones ad suæ Diocesis vsum æditas; Libros duos instructionum fabricæ, & supelletilis Ecclesiasticæ; & multa alia, quæ nimis longum foret recensere. Caroli virtutes Illustrissimus Federicus, ex fratre nepos à Sixto V. Card. creatus imitans, patris memoriam viuus, & præclaris rerum gestarū monumentis representat, quem si Deus nobis diutissimè (vt precamur) saluum & inco.

incolumem conseruabit, proculdubio cum patruo comparandum visuri erimus.

XXXIX.

VNa cum Carolo Borromæo Resp. Christiana viduata est celeberrimo Præfule Io. FRANCISCO Cómendono Veneto, anno salutis 1523. 15. Kal. Aprilis nato, qui iuuenis; vt omnium Venetorum egregia indoles est, liberalib. artibus eruditus; Poëtas, Oratoresq; auidè sectatus, romana, vernaculaq; facundia clarus euasit, vt orationes ipsius vtraque lingua cōscriptæ testimoniū perhibēt. **Hic acuto excellēs ingenio** in difficillimis negotijs pertractandis, & ad opratū finem perducendis, animum hominum sibi non paucorum deuinxit, quem Iulius III. admiratus; ita amplexus est, vt inter familiares adscitum, in magnis rerum deliberationibus; præsertim obsignandis libellis apud Hieronymum Cardinalem Dandinum, ad Cæsarem in Belgium anno 1553. legatum, adhiberit, qui; paulo post in Angliam missus, quando mortuo Odoardo fratre, Maria, Regina declarata est, vt eā, ad Regnum in catholicæ fidei vnitatem reuocandum adhortaretur, ac de rerum statu Pont. Max. commoneret, tanta eloquentia, ac prudentia rem totam apud Reginam egit, vt ab eadem syngrapham, qua obedientiam Sedi Apostolicæ pollicebatur, & absolutionem pro schismate petebat, impetrarit, qui Romā, cum Regine oratoribus veniens, cuncta Iulio in secreto Consistorio patefecit, ex quo Reginaldus Polus Card. ad expiandum Regnum, Legatus missus est, Commendonusq; ex Protonotario Apostolico Episcopus Hadriensis creatus, & à Paulo IV. ad Episcopatum Iacynthi, & Cephallenæ translatus, cum ad eius præstans ingenium, singularem eloquentiam, non vulgarem; doctrinā accederet diuturnus rerum publicarum vsus, & quod optimè, & studia externorum Principum, populorūq; & intimos eorum sensus benè cognitos haberet, teneretq; legatur ab eodem Paulo anno 1556. ad Venetam Rempublicam; & anno

& anno 1561. à Pio quarto ad Ferdinandum electum Imperatorem in Germaniam superiorem, Baioariam; ac inferiorem Saxoniam, Rhenanas oras, Belgas, Lotharingos, ad Concilium, Episcopis illarum regionum indicendum, qui in Italiam veniens; Tridentum ad idem Concilium; mox ad Regem Romanorum electum, Legatorum Cōcilij nomine salutandum, & pro maximis rebus ad id spectantibus missus; post ab eodem Pont. Romam reuocatus anno 1563. in Poloniam; vt legationis Pontificiæ munus apud Sigismundum Regem sustineret, mittitur; qui Diocesana Synodo à Stanislao Hosio Card. & Episcop. Varmienſe; vt decreta Conc. Tridentini executioni mandarentur celebrata præſens, omnia pia instituta; vt Sedis Apostolicæ Internuncius, promouit. Cum verò à Stanislao Card. Patres Societ. Iesu in Prusiam, tunc primum accersiti essent, pro quibus Brasberga in Ciuitate Collegium instituerat, ac dotarat; Commendonus Regem ob falsos de patribus ab Hæreticis; sparsos rumores, animo dubium, ita perhonorifica Patrum apud eundem facta prædicatione disposuit, vt non modò permiserit, vt iisdem in Regnum ingrederentur: verum etiam Vilnense Gymnasium vniuersum Societati assignarit; qui eodem tēpore, cum proposuisset Nicolao Sanderō celeberrimo Theologo, quo familiariter utebatur, quædam argumenta; præsertim de vnius Pastoris Principatu, in causa fuit, vt ipse Sanderus opus præclarum de visibili Ecclesiastica Monarchia inscriptū, in quo de certa, & perpetua Ecclesiæ Dei; tum successione; tum gubernatione Monarchica ab ipso mūdi initio ad finē eleganter, & piè pertractat, conscriberet. A Pio Quarto anno 1565. Pont. VI. 4. idus Maij absens, Presbyter Card. tr. S. Cyriaci in Thermis inter 23. Cardinales, quos tūc creauit, annumeratus; ea insignitus dignitate anno sequenti à Pio Quinto in eodem Legationis munere confirmatus, è Polonia Augustam Vindelicorum, vt Imperialibus à Maximiliano Secundo, electo Romanorum Imperatore Comitijs, pro Concilij Tridentini Decretis, fidei exaltatione, hæresumq; extir-

patio-

patione, Sedis Apost. nomine interesset, mittitur. Quibus peractis in Italiam reuersus, iterum in Germaniam Maximilianū Imperatorem rogatum, ne Augustanam confessionem duobus Archiducatus Austriae ordinibus, qui eam instantissimè postulabant, concederet, Legatus missus; cum inde Romam reuersus esset, ab eodem Pontifice, ad vias publicas Urbis, & fluminum, ac Tyberis portus instaurandos cum alijs Cardd. deputatus, & foedere illo celeberrimo, à Pont. cum Hispanis, ac Venetis inito, ad sumenda arma contra cōmunem Christiani nominis hostem anno 1571. in Germaniam ad eundem Maximilianum; in Poloniā ad Sigismundum Augustū, quo cum venit Frāciscus Toletus Societ. Iesu Sūmi Pontificis à secretis cōcionib. postea S. R. E. Card. Sedis eiusdē Legatus, mittitur, quo Rege mortuo, Cardinali Legato, ne ante electionem noui Regis (sine liberis. n. obierat Sigismundus) è Prouincia discedat, imperatum est; cuius operā, multis sedatis seditionibus, Henricus Caroli Noni Francorum Regis frater, Andegauenſium Dux, acerrimus tunc hæreticorum hostis Rex acclamatus est. His Legationibus peractis, Romam reuersus anno 1573. Gregorio XIII. Pontifice, ex S. Cyriaci ad S. Mariæ Angelorum in Thermis; mox anno 1574. vita functo Aloysio Cornelio S. R. E. Camerario, ad S. Marci titulum translatus, eodem anno, Gregorij XIII. Pontificatus Tertio decimo, vir, in cuius dictis, factisq; multa sapientia inerat, Patauij ex vigilia 7. Kal. Ianuarij obiit, eiusq; corpus ibidem apud Capuccinos portatum, marmore, hoc elogio inciso cooperitur.

*Ioanni Francisco tituli Sancti Marci Sanctæ Romanæ Ecclesiæ
Presb. Card. Cōmendano. Antonius Caucus Patritius Venetus auum
culo B. M. M. P. Vixit annos 61. menses 9. dies 8. obiit 7. Kal.
Ianuarij 1584.*

Obitum

*Gregorius Papa XIII.
Obitus Gregorij Papa XIII.*

Anno Domini 1585. die Mercurij, 4. idus Aprilis ante Dominicam Palmarū, hora 18. Romæ in Palatio Apostolico, ad mercedem, pro Dominico grege tribus, & decem annis, summa pietate, ac religione custodito in omnem æternitatem accipiendam, ætatis annorum 83. Gregorius XIII. in cœlum migravit, cuius corpus ad osculū pedū in Basilica Principis Apostolorum, ut fit triduo retentum, in nobilissimo sacello, quod ipsemet Deo, Gloriosæ Virg. Matri, & D. Gregorio Nazianzeno dicarat, affabrè elaborato, varijs lapidibus, ac præciosis columnis exornato, vbi marmoreo sepulchro à Iacobo Boncompagno Sorano Duce donatum est, sepelitur.

Vacavit Romana Sede dies 14.

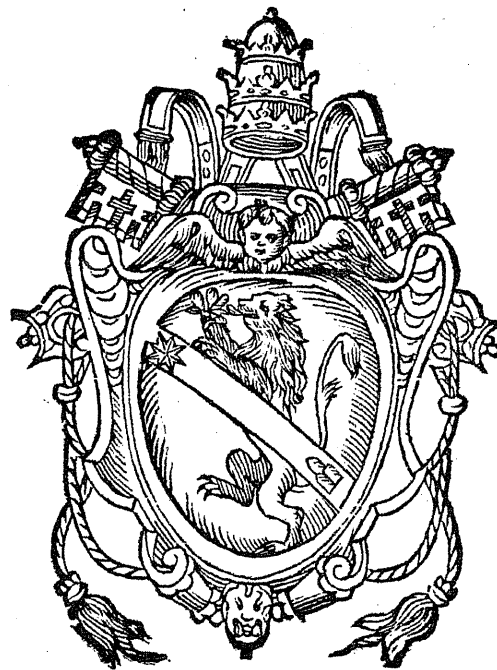
Eodē anno, 3. idus Aprilis, eius nouēdalia celebrari cœpta; citius, quā fieri solebat, propter officia maioris Hebdomadæ, pecunijs in eisdē erogādis, pauperibus distributis, terminata sunt. Orauit in ipsius funere P. Stephanus Tuccius Societ. Iesu.

Vndecimo Kal. Maij eiusdem anni, die Dominico, sanctissimæ Resurrectionis Domini nostri, Missa Spiritus sancti ab Alphonso Gesualdo Episcopo Cardin. Albano cantata, Cardinales numero 39. mox alij 3. superuenientes, conclaue, loco consueto paratum ingrediuntur, qui die Mercurij, 8. Kal. Maij, hora 14. diuino numine inspirante, Fr. Felicem Peretum de Monte Alto Picenum, Ordin. Min. Conuen. Presbyt. Cardin. S. Hieronymi Illyricorum, qui Sixtus V. appellatus est, in Summum Pontificem eligunt.

SIX.

SIXTVS QVINTVS
PONT. MAX.

ANNO CHRISTI MDLXXXV.
SIGNVM SIXTI PAPAE V.

De Ventrematris meæ, tu es Deus protector meus.

NVLVS vnquam memoria nostra Picenum magis illustravit, quam Sixtus V. Fr. Felix Peretus antea dictus, Picenus Criptis Oppidi Montis Alti Ripanæ Diœcesis, anno 1521. die Mercurij; pauperibus, sed pijs parenti-

rentibus, Pereto de Monte Alto Iacobi Telamonensis Hetru-
sci, honesta familia orti filio, & Mariana de Camerino na-
tus. Is. n. annorū 12. Asculi ordinem fratrum minorum Con-
uentualiū ingressus, disciplinis ijs, quibus vera nobilitas com-
paratur. s. eloquentiæ, philosophiæ, theologiæ operam eam
dedit; vt anno 1548. Firmi, magisterij gradu perhonorificè
sumpto, mira eruditione præditus, eadē multis in Gymna-
sijs, Macerata, Senis, Neapoli, & in alijs Ciuitatibus, summa
cum laude fuerit professor, & publicas cōciones habuerit, nō-
nullas etiā eloquenter cōscriptas in lucem ediderit. Qui anno
1555. Rodulphi Pij Card. Carpen. ord. Protectoris, siue (vt
alijs placet) Scipionis Pifarum Card. primò; & iterum Fr. Mi-
chælis Card. Alexandrini supremi Inquisitoris opera, Vene-
tias missus; vt in hæreticā prauitatē inquireret, tātæ pietatis,
& religionis signa prætulit, vt paulò post, Vgoni Boncom-
pagno tt. S. Sixti Card. à Pio IV. in Hispaniam, pro rebus
Archiepiscopi Toletani, Legato, consultor, ac sacer Theolo-
gus datus sit. A Pio V. apud quem magnis virtutib. excelluit,
cum, ob amicitiam, quæ iam pridem, maxima inter eos inter-
cesserat, tum quia viros religiosos, & sacra doctrina præditos
Ecclesiæ Dei præesse oportere dicebat, talis cum sibi Fr. Fe-
lix videretur, mortuo ministro Generali ordinis minorum,
Apostolicus Vicarius ad futura generalia comitia Romæ cele-
branda, & Cathedralis Ecclesiæ Agathensis Præsul; tandem
anno sui Pont. V. sal. 1570. die Mercurij 16. Kal. Iunij in ter-
tia Cardinalium ordinatione S. R. E. Presbyter Card. tt. S.
Hieronymi Illiricorum; & anno sequenti 16. Kal. Ianuarij Fir-
manus Episcopus declaratus est. Iam verò, vt illius; non mi-
nus pium, quam illustrem animum declaremus, eiusdem mo-
numentum extat in ciuitate (tunc castro) Montis Alti Col-
legium constructum, ac dotatum, & quia ab infantia B. Vir-
ginem sibi patronam elegerat, cuius patrocinio tutatus, multa
se pericula cuitasse confessus est, Ecclesias eidem B. Virgini
dicatas, & maximè Basilicam S. Mariæ Maioris de Alma Vr-
be,

be, in qua propè chorum Nicolao IV. summo Pontifici eius-
dem instituti viro, ac Piceno sepulchrum nobilissimum, ex va-
rio lapide; columnis, & statuis ornatum posuerat antea, cum
Præsepis Domini facellum, minus decenter extructum, & or-
natum videret, anno 1581. Gregorio XIII. sedente, insigne
ibi facellum, suæ pietatis erga Deum; præter innumera, quæ
Romæ extant, non obscurum monumentum edificari cęptum,
in Pontificatu ad absolutam perfectionem, atq; ornamentum
redegit. Ad summum postremò; Greg. xij. mortuo, vnanimi
Cardinalium voto, Romæ die Mer. 8. Kal. Maij anno 1585.
Pont. fastigium assumptus, eadem die Mercurij Kal. Maij eius-
dem anni coronationis insignia per manus Ferdinandi Medi-
cei S. Marię in Domnica inter Diaconos Romę existentes pri-
mi, suscepit, seditq; in Apostolica Sede Rodulpho II. Austria-
co electo Imperatore annos 5. Menses 4. dies 3.

*Cardinales LX. vni quando Sixtus Papa
Quintus est creatus.*

Episcopi Cardinales VI.

PAVLVS III.

Alexander Farnesius Episcopus Card. Ostiensis, & Velli-
ternus; sacriq; Collegij Decanus.

Iacobus Sabellus Episcopus Cardinalis Portuensis, & S. Ru-
fine summus Inquisitor, & Papæ Vicarius.

PIVS IV.

Io. Antonius Sorbellionius Episcopus Cardin. Tusculanus.

* Antonius Perenortus Granuellanus Episc. Card. Sabinus.

Ioannes Franciscus Gambara Episcop. Card. Prænestinus.

Alfonfus Gesualdus Episcopus Card. Albanus.

Episcopi Cardinales XLVI.

PAVLVS III.

* Georgius de Arminiaco, tt. S. Nicolai in Carcere S. R. E.
Archipresbyter. S * Ca-

- * Carolus Borbonius tt. S. Chryfogni.
- * Nicolaus Caëtanus, tt. S. Eustachij.

PIVS IV.

Marcus Sitticus ab Altraemps, tt. S. Mariæ transfiberina.
 Innicus Aualos, tt. S. Laurentij in Lucina.
 Marcus Antonius Columna, tt. S. Petri ad vincula.
 Prodomæus Gallius, tt. S. Agathæ.
 Prosper Sanctacrucius, tt. S. Clementis.
 Guido Ferrerius, tt. SS. Viti, & Modesti.
 Gulielmus Sirletus, tt. S. Laurentij in Pane, & Perna.
 Gabriel Palæotus, tt. S. Martini in montibus.

PIVS V.

Fr. Michàel Bonellus, tt. S. Mariæ super Mineruam.

PIVS IV.

Ludouicus Madrucius, tt. S. Onuphrij.

PIVS V.

Nicolaus de Pelleuc, tt. S. Praxedis.
 Iulius Antonius Sanctorius, tt. S. Bartholomei in Insula.
 Petrus Donatus Cæsius, tt. S. Anastasiæ.
 Carolus Danges, tt. S. Euphemie.
 Fr. Felix Perettus, tt. S. Hieronymi Illyricorum.
 Hieronymus Rusticucci, tt. S. Susannæ.
 Io. Hieronymus Albanus, tt. S. Ioannis ante portā latinam.

GREGORIVS XIII.

Philippus Boncompagnus, tt. S. Sixti S. R. E. Maior pœnitentiarius.

IVLIVS III.

Hieronymus Simoncellus, tt. SS. Cosmæ, & Damiani.

GREGORIVS XIII.

Alexander Riarius, tt. S. Mariæ in Araceli.

- * Aloyfius de Guifa, tt. S.
- Petrus Deza, tt. S. Priscæ.
- * Gaspar de Quiroga, tt. S. Balbinæ.
- * Albertus ab Austria, tt. S. Crucis in Hierusalem.

PIVS

PIVS V.

Antonius Carafa, tt. SS. Ioannis, & Pauli.

GREGORIVS XIII.

Io. Antonius Fachinettus, tt. SS. Quatuor Coronatorum.

Ioannes Baptista Castaneus, tt. S. Marcelli.

Alexander Medices, tt. SS. Quirici, & Iulitæ.

* Rodericus de Castro, Basilicæ SS. duodecim Apostolorum.

* Carolus de Vendosme, tt. S.

* Franciscus de Ieyeuse tt. S.

* Michàel à Turre, tt. S.

Iulius Cananius, tt. S. Eusebij.

Nicolaus Sfondratus, tt. S. Cæcilie.

Antonius Maria Saluiatus, tt. S. Mariæ in Aquiro.

* Augustinus Valerius, tt. S. Marci.

* Vincentius Laureus, tt. S.

Philippus Spinola, tt. S. Sabinæ.

* Georgius Radziuuil, tt. S.

* Albertus Bolognettus, tt. S.

Matthæus Contarellus, tt. S. Stephani in Monte Coelio.

* Simeon Talliauia, tt. S.

Scipio Lancellottus, tt. S. Simeonis.

Diaconi Cardinales VIII.

PIVS IV.

Aloyfius Estéfis S. Mariæ in via lata, S. R. E. Archidiaconus.

Ferdinandus Medices S. Mariæ in Domnica.

GREGORIVS XIII.

Philippus Vastauihanus S. Angeli, S. R. E. Camerarius.

Andreas ab Austria S. Mariæ Nouæ.

Fr. Io. Vincentius Gonzaga S. Mariæ in Cosmedin.

* Carolus à Vendemonte S.

Franciscus Sfortia S. Georgij in Velabro.

* Andreas Bathorius S. Hadriani.

S 2

Prima

Prima creatio unius Cardinalis.

*Anno Domini MDLXXXV. Pontificatus
primo, die Luna, tertio idus May
Roma.*

SIXTVS Papa Quintus primò creauit unum
Cardinalem, qui fuit.

Alexander Perettus Romanus Papæ, ex Camillæ foro-
ris filia pronepos Diac. Card. S. Hieronymi Illyrico-
rum Papæ summator, & S. R. E. Vicecancellarius.

I.

Secund-

Secunda creatio octo Cardinalium.

*Anno Domini MDLXXXV. Pontificatus
primo, die Mercurij, 15. Kalen.
Ianuarij, Roma.*

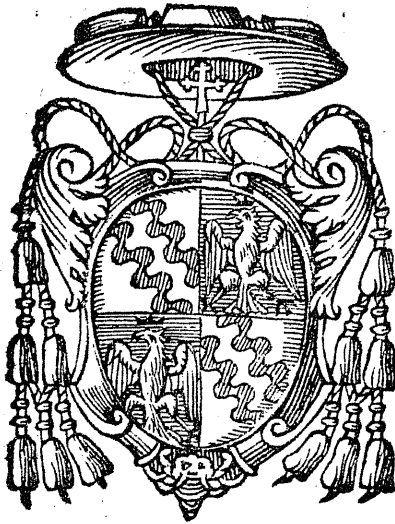
SIXTVS Papa Quintus secundo creauit octo
Cardinales, qui fuerunt.

- 2 **H**enricus Caëtanus Romanus, vtriusq; Signaturæ Re-
ferendarius, Patriarca Alexandrinus, Presbyt. Car-
dinalis S. Pudentianæ, tt. Pastoris.
- 3 Georgius Draſcouitiuſ Croatus Episc. primò Quinqueecle-
ſienſis, deinde Zagabrien. poſtea Archiepiſ. Colocenſis
Presbyt. Card. tt. S. abſens.
- 4 Io. Baptiſta Caſtrucciſ Lucëſis Archiepiſ. Theatinus, Pre-
ſbyter Card. tt. S. Mariæ de Aracœli.
- 5 Frater Federicus Cornelius Venetus Ord. Militiæ S. Io. ba-
ptiſtæ Hieroſolymitani Prior Cypri, Camera Apoſto-
Præſidés Clericus, Episcopus Patauinus Presbyt. Card.
tt. S. Stephani in Monte Cœlio.
- 6 Dominicus Pinellus Genuenſis Camera Apoſtolica Præſi-
dens Clericus, Episcopus Firmanus, Presbyter Cardin.
tt. S. Laurentij in Pane, & Perna.
- 7 Hippolytus Rubeus Parmëſis Episcopus Papienſis, Presby-
ter Card. tt. S. Mariæ in Porticu.
- 8 Decius Azolinus Firmanus Papæ intimus Secretarius, Ca-
nonicus S. Petri, poſtea Episcopus Ceruienſis, Presbyter
Card. tt. S. Matthæi in Merulana.
- 9 Hippolytus Aldobrandinus Florentinus Rotæ Auditor, Pa-
pæ Datarius, Presbyt. Card. tt. S. Pancratij.

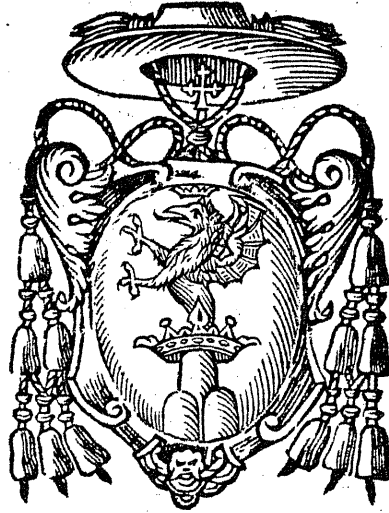
S 3

II.

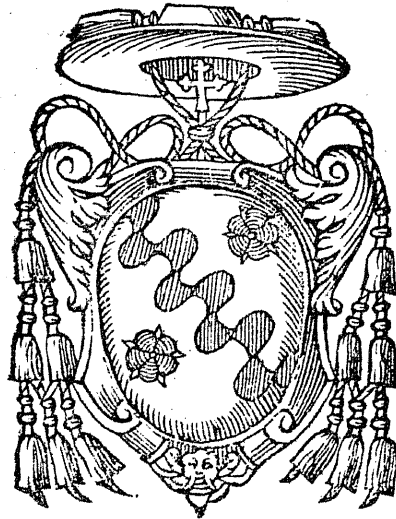
II.

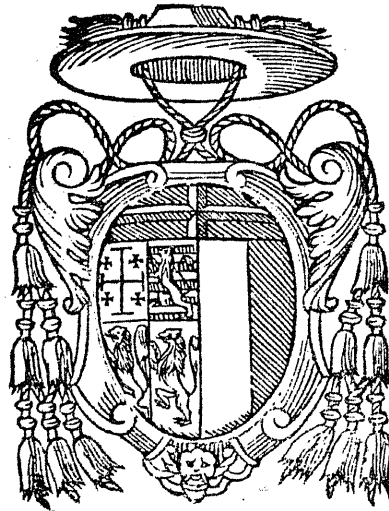
III.

IV.

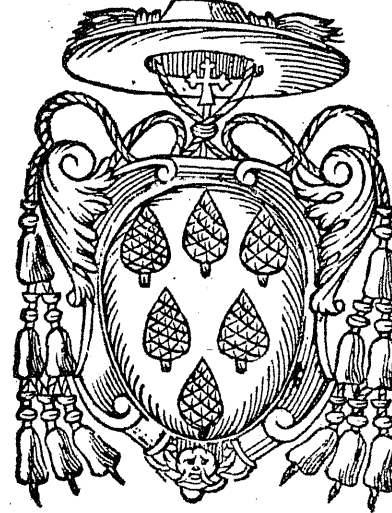

V.

VI.

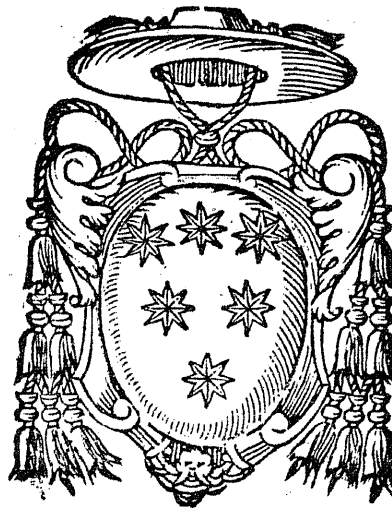
VI.

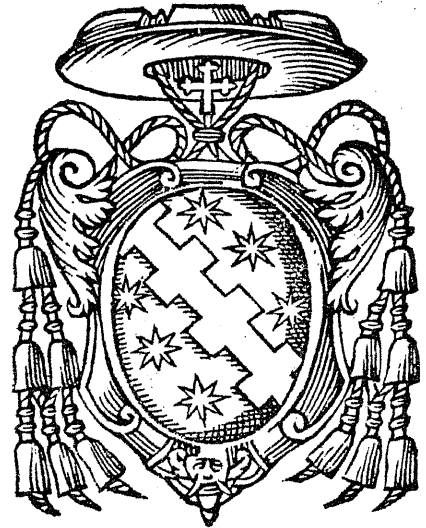
VII.

VIII.

IX.

Tertia creatio octo Cardinalium.

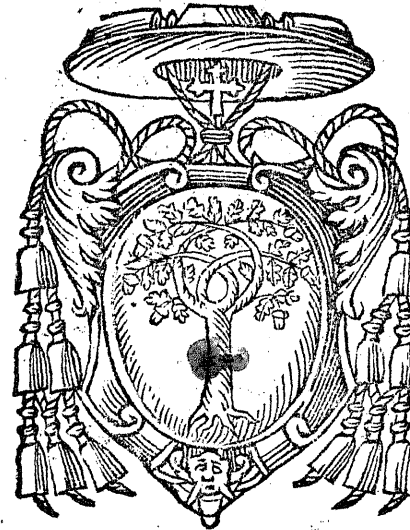
Anno Domini MDLXXXVI. Pontificatus
secundo, die Mercurij, 16. Kalen.
Ianuarij, Roma.

SIXTVS Papa Quintus tertio creavit octo
Cardinales, qui fuerunt.

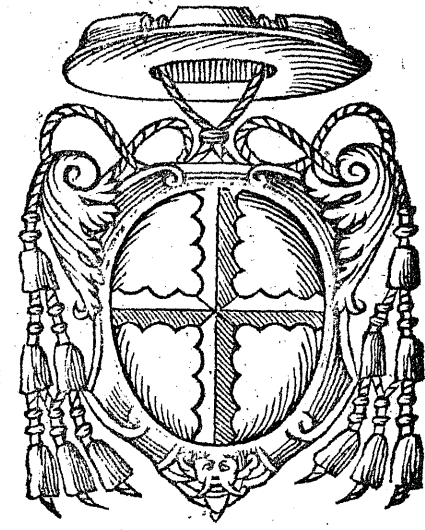
- 10 **H**ieronymus de Ruuere Pedemontanus, Ciuis, & Archiepisc. Taurinensis, Presbyt. Card. tt. S. Petri ad Vincula.
- 11 Philippus de Lenoncourt Gallus ex Ducatu Lorenæ, Episcopus olim Cathalaunen. deinde Antistiodorësis, & Gallie primus Cancellarius, Presbyt. Card. tt. S. Onuphrij, absens.
- 12 Magister Fr. Hieronymus Bernerius Corrigiensis Ordinis Prædicat. Episcopus Asculanus, Presbyt. Card. tt. Sancti Thomæ in Parione.
- 13 Ant. Maria Gallus Auximanus Picenus, Canonicus S. Petri, postea Episc. Perusinus, Presbyt. Card. tt. S. Agnetis in Agone.
- 14 Magister Fr. Constantius Sarnanus Picenus Ordinis Minorum Conuent. S. Francisci, Presbyt. Card. tt. S. Vitalis.
- 15 Hieronymus Matthæius Romanus, Vtr. Sig. Refer. & Cameræ Apost. Generalis Audit. Diac. Card. S. Hadriani.
- 16 Benedictus Iustinianus ex Dominis Insulæ Chij Genuensis, vtr. Signat. Referend. & Papæ Generalis Thesaurarius, Diac. Card. S. Georgij in Velabro.
- 17 Ascanius Columna Romanus, Marci Ant. Ducis Talliacotij filius, Diac. Card. SS. Viti, & Modesti, absens.

X.

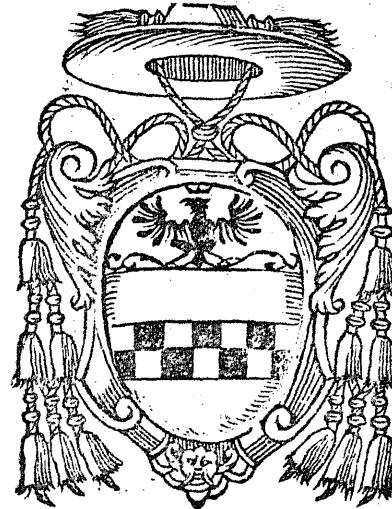
X.

XI.

XII.

XIII.

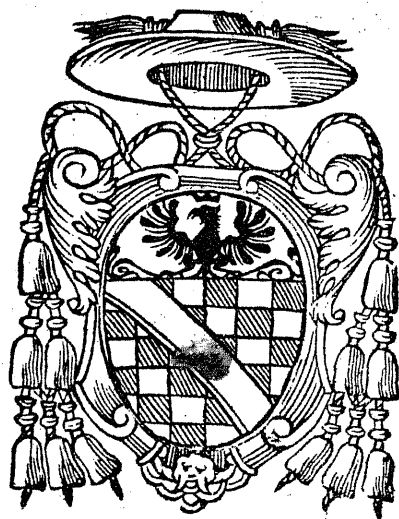

XIV.

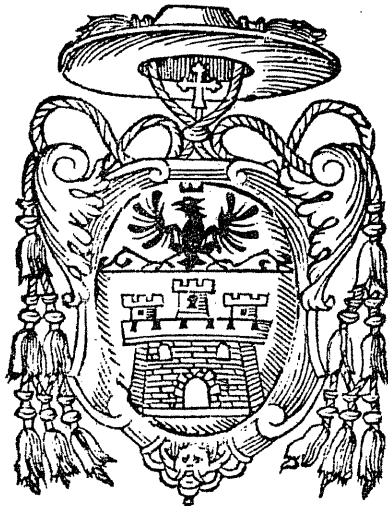
XIV.

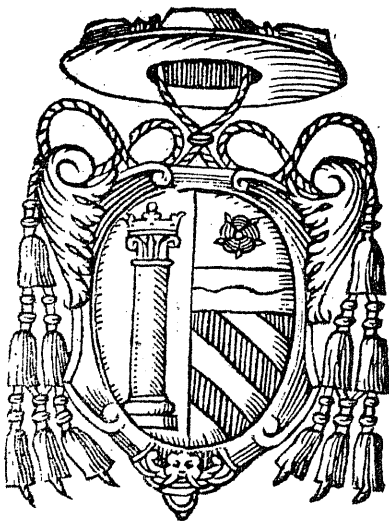
XV.

XVI.

XVII.

Quarta

Quarta unius Cardinalis creatio.

Anno Domini MDLXXXVII. Pontificatus
tertio, die Veneris, 7. idus Augusti,
Roma.

SIXTUS Papa Quintus quarto unum creavit
Card. qui fuit.

18 **G**uilielmus Alanus Anglus ex Comitatu Lancastræ,
Diocesis Eboracensis, sacre Theologiæ regius pro-
fessor, Canonicus, primum Cameracensis, postea Re-
mensis, Presbyt. Card. tt. S. Martini in montibus.

XVIII.

Quinta

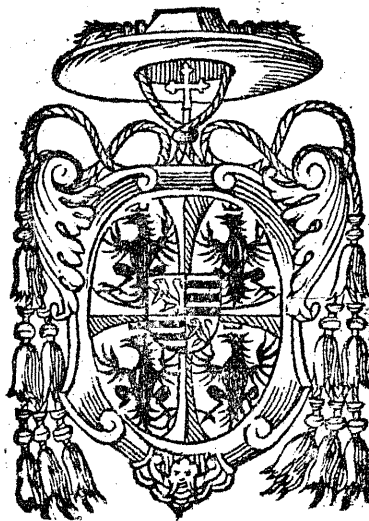
Quinta creatio octo Cardinalium.

*Anno Domini MDLXXXVII. Pontificatus
tertio, die Veneris, 15. Kal. Ianuarij,
Romæ.*

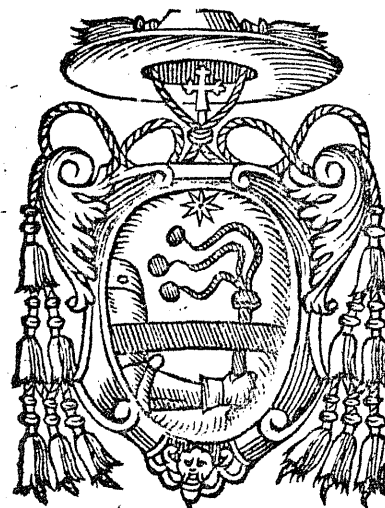
SIXTVS Papa Quintus quintò creauit octo
Card. qui fuerunt.

- 19 **S** Cipio Gonzaga Mátuanus Patriarcha Hierosolymita-
nus Presbyt. Card. tt. S. Mariæ de populo.
- 20 Antonius Saulius Ciuis, & Archiepiscop. Genuen. vtr.
Sig. Referendarius, Presbyt. Card. tt. S. Vitalis.
- 21 Euangelista Pallorus de Calderola Dioecesis Camerinenfis
Picenus, Canonicus primum S. Petri, postea Papæ Da-
tarius, & Archiepif. Consentinus, Presbyter Cardinalis
tt. S. Matthæi in Merulana.
- 22 Petrus Gondius Florentinus Episcopus Parisinus, Presbyt.
Card. tt. S. Siluestri, absens.
- 23 Magister Fr. Stephanus Bonuccius Ciuis, & Episcopus Are-
tinus, Ordinis Seruorum Presbyt. Card. tt. SS. Marcel-
lini, & Petri.
- 24 Io. de Mendoza Hispanus Decanus Toletanus, & Archi-
diaconus Talaueræ, Presbyter Card. tt. S. Mariæ Tran-
spontinæ, absens.
- 25 Fr. Hugo Loubenx de Verdala Vasco Gallus, Militaris Or-
dinis S. Io. bapt. Hierosolymitani Magnus Magister, Dia-
con. Cardinalis S. Mariæ in porticu.
- 26 Federicus Borromæus Mediolanensis, Papæ intimus Cubi-
cularius, Diac. Card. S. Agathæ.

XIX.

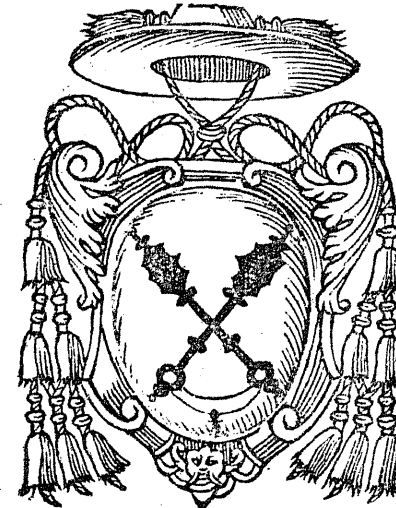
XXI.

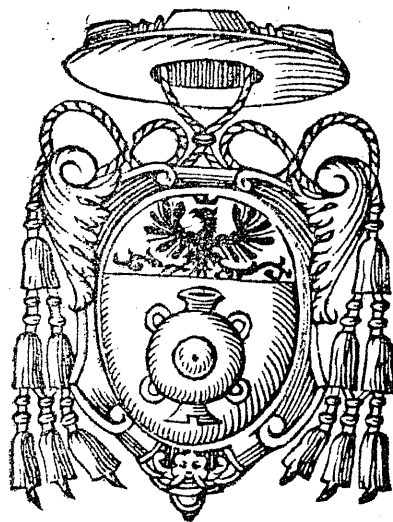
XX.

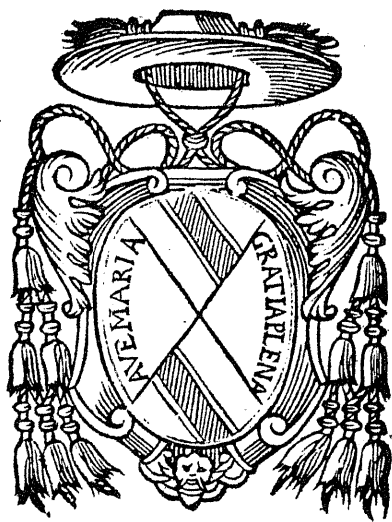
XXII.

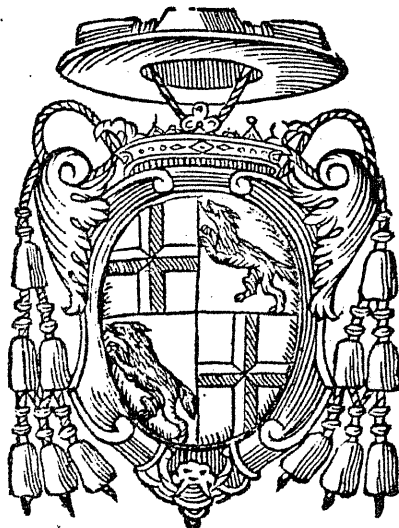
XXIII.

XXIV.

XXV.

XXVI.

Sexta

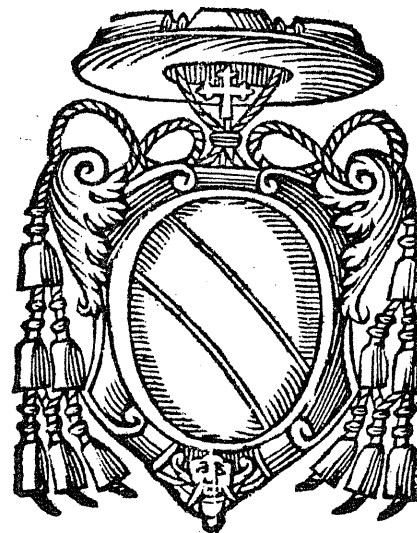
Sexta creatio unius Cardinalis.

Anno Domini MDLXXXIIX. Pontificatus
quarto, die Veneris, idibus Iulij,
Roma.

SIXTUS Papa Quintus sextò creavit unum
Card. qui fuit.

27 I Oannes Franciscus Maurocenus Venetus, Episcop. Bri-
xiensis Sedis Apostolicæ apud Henricum III. Regem
Christianissimum Nuncius, Presbyter Card. rr. SS. Ne-
rei, & Archilæi; & in Gallia de latere Legatus, absens.

XXVII.

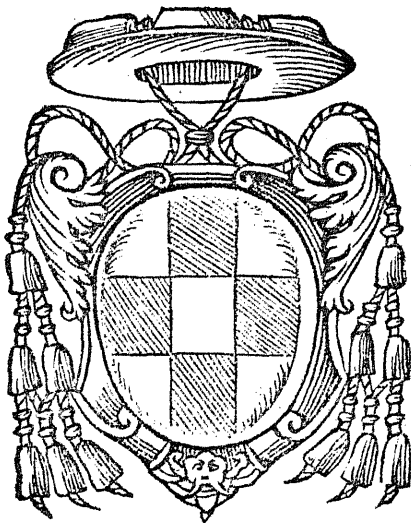

Septi-

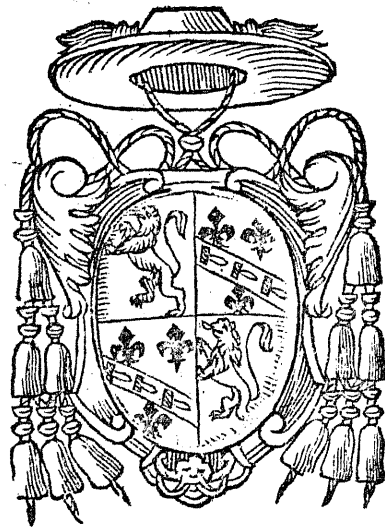
*Septima creatio duorum Cardinalium.**Anno Domini MDLXXXIIX. Pontif.**Quarto, die Mercurij, 19. Kal. Ianuarij, Roma.**SIXTVS Papa Quintus septimò creavit duos Cardinales, qui fuerunt.*

- 28 **A**ugustinus Cusanus Mediolanensis vtr. Sig. Referen. & Cam. Apost. Gen. Aud. Diac. Card. S. Hadriani.
- 29 Franc. Maria ex Marchionib. Montis sanctæ Mariæ Pisauræ. vtr. Sig. Ref. Diac. Card. S. Mariæ in Domnica.

XXVIII.

XXIX.

Octava

*Octava creatio quatuor Cardinalium.**Anno Domini MDLXXXIIX. Pontificatus**quinto, die Mercurij, 13. Kalen.**Januarij, Roma.**SIXTVS Papa Quintus octavò creavit quatuor Card. qui fuerunt.*

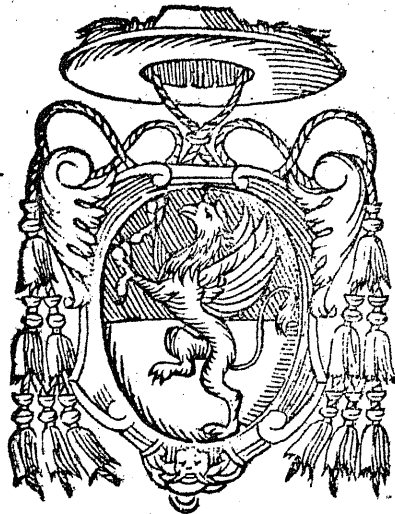
- 30 **M**arianus Perbenedictus Camers Picens Episcopus Martorani, Almę Vrbs Gubernator, Presbyter Card. tt. SS. Marcellini, & Petri.
- 31 Magister Fr. Gregorius Petrochinus de Montelparo Picens, Ordinis Eremitarum S. Augustini Prior Generalis, Presbyt. Card. tt. S. Augustini, absens.
- 32 Carolus Lotharingus Gallus, Ducis Lotharingæ filius, Diac. Card. S. Agathæ, absens.
- 33 Guido Pepulus Bononiensis, vtriusq; Sig. Refer. Papę Generalis Thesaurarius, Diaconus Cardin. SS. Cosmæ, & Damiani.

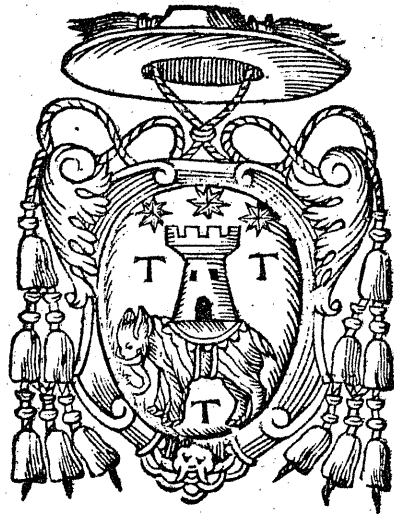
F

Six.

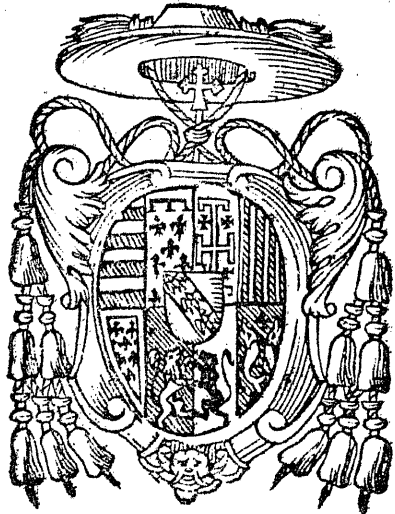
XXX.

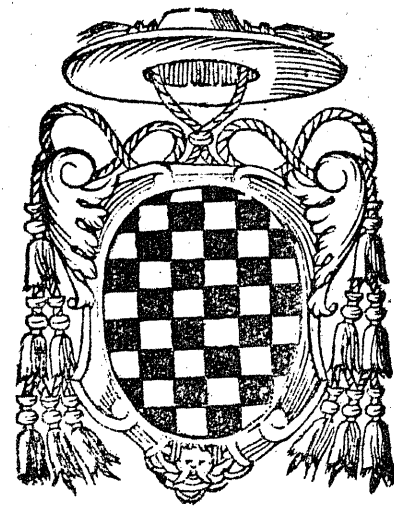
XXXI.

XXXII.

XXXIII.

Sixtus

Sixtus Papa Quintus ordinationibus octo mensibus Maij, Iulij, Augusti, & Decembris factis tres, & triginta Cardinales creavit, Presbyteros videlicet, tres & viginti, Diaconos autē decem.

Vicecancellarij S. R. E. sub Sixto Papa V.

Alexander Farnesius Episcopus Cardinalis Ostiensis, & Veliternus, sacri Collegij Decanus, ab anno primo, vsq; ad partē quarti Pontificatus anni.

Alexander Perettus Diaconus Card. S. Laurentij in Damaso, ab anno quarto, vsque ad finem Pontificatus.

*S. R. E. Cardinales 24. mortui sub Sixto Papa V.
& unus, qui dignitatem remisit.*

1 Nicolaus Caëtanus.	15 Io. Franc. Gambara.
2 Guido Ferrerius Vercellensis.	16 Philippus Vastauillanus.
3 Albertus Bolognertus.	17 Decius Azolinus.
4 Georgius Arminiacus.	18 Carolus Vandemontius.
5 Alexander Riarius.	19 Iacobus Sabellus.
6 Guilielmus Sirletus.	20 Ferdinandi Medicei Magni Hetrurię Ducis renūciatio.
7 Mathæus Contarellus.	21 Aloysius Guisus.
8 Michaël à Turre.	22 Fr. Stephanus Bonuccius.
9 Philippus Boncompag.	23 Alexander Farnesius.
10 Nicol. Perenottus Granuelanus.	24 Prosper Sanctacrucius.
11 Petrus Donatus Cæsius.	25 Carolus Borbonius.
12 Aloysius Estensis.	
13 Georgius Drascourius.	
14 Carolus Danges Rambouilletus.	

Sixti V. Summi Pont. obitus. Comitia.

T 2 I. Quæ

I.

QUAE NICOLAUS è familia Caëtana inter Romanos, ac Neapolitanos, & ob celebres viros, qui ex ea prodierunt; & ob Marconis, ac Fundi Comitatus Trarientæ, & Sermonetæ Ducatus illustrissima; ex qua Bonifacius Octavus Summus Pontifex, Fr. Iacobus Ordin. Minorum; Iacobus alter, & Franciscus eiusdem Bonifacij Octavi, Antonius Bonifacij Noni, & tandem Henricus ipsius Nicolai ex fratre nepos Sixti Quinti, Cardinales prodierunt; anno sal. 1526. 8. Kal. Maij natus, quæ (inquã) Nicolaus (auctore, ac Duce Deo) gessit in terris; ea profectò digna sunt, in quibus commèdãdis immortalitati scriptorum omnium certet industria. Is videlicet; summa gravitate, & sanctissimis moribus insignis; tam dignus visus est, qui maximis dignitatibus cohonestaretur, ut in ipsa duodecim annorum aetate à Paulo Tertio affine suo die Merc. 3. idus Martij, anno 1538. Pont. IV. absens, ex Proto notario Apostolico, Diaconus Cardinalis S. Nicolai in Carcere Tulliano assumptus; & à Julio Tertio anno 1553. ad bellum tollendũ, quo tota Hetruria ardebat, Senas missus sit, sub quo Pontifice; ex S. Nicolai in carcere ad S. Eustachij Diaconatum translatus, sub Paulo Quarto Ecclesiam Corozopitensem in Ducatu Britanno; & sub Pio Quarto factus Presbyter, Bisignanensem Ecclesiam; mox Capuanam Metropolitanam inter Cumanos, celebri decoratus est, administratione. Aedificato postea; summo Pontifice assentiente, maxima impensa, non procul à Cisterna Latij ipsius familiæ Caëtanæ oppido, Monasterio in honorè Sãcti Antonij Abbatis, quod Minores Observantes incolunt, Regni Scotiae protectionem exercuit. Qui ad meliorem vitam Kal. Maij, anno 1581. eadem die, qua Sixtus Quintus Pontificiæ Coronationis insignia suscipit, evocatur. Fius corpus in S. Mariæ de populo depositum; Laurentum postea translatus; in nobilissimo marmoreo monumento aenea ipsius effigie, & religionis, ac charitatis statuis, quibus virtu-

virtutibus præcipuè claruit, ornato, quod sibi vivens super terram, maxima impensa erigi curauerat, cū elogio isto conditur.

D. O. M.

Nicolaus Caëtanus Cardin. Sermoneta gentilis Bonifacij Papa Octavi, cum; & sub idem tempus, quo ille Pontificatum inijt, sanctam hanc Domum hic tandem divinitus consecasse, & multa se à D. O. M. beneficia B. Virg. Deiparae precibus obtinuisse, meminisset; sperans eiusdem opem morienti non defuturam, monumentũ hoc marmoreum vivens, & incolumis sibi faciendum curavit, atq; in eo; ubi mortalitatem exuisset, corpus suum recondi voluit; annum agens 54. anno Domini 1580. Obijt annos natus 59. mens. 2. dies 7. 1585. Kal. Maij.

In pavimento autem in marmore, quo corpus contegitur.

Nicolaus Caëtanus 11. S. Eustachij S. R. E. Presbyter Cardinalis Sermoneta.

II.

TANTA floruit virtutum nobilitate GUIDO ex nobilissima Ferreria Vercellenfi Pedemontana Romagnani Marchionatus titulo insignita familia; parentibus videlicet Sebastiano Equite Casalualonis, Ponzanæ, & Vallatæ Domino, & Magdalena Borromæa, anno à Dominica Natiuitate 1533. natus; ut iure merito ambigatur, vtrum plus illi gentilitia nobilitas, an ille gentilitiæ nobilitati attulerit ornamenti. Is. n. sub disciplina Petri Francisci Card. patris educatus, talè animi candorem, morum honestatem, multiplicemq; literarũ cognitionem adeptus est, ut; ex Abbate (eodem Card. cedente) Pio Quarto Pontifice permittente, Episcopus Vercellenfis declaratus, ad Tridentinã Synodum; mox Venetias Sed. Apostolicę Legatus missus, ijs muneribus sibi demandatis, summa crudelitia obitis, à Pio Quarto dũ quarto 23. Cardinales creat,

anno 1565. Pont. VI. 4. idus Martij, absens, S. R. E. Presby. Card. tt. S. Euphemie, patruo Cardinale superstitite, renunciat; & ad Maximiliani Austriaci electi Imperatoris sorores in Italiam comitandas, quo in munere obeundo Pontif. nepotem Carolum Card. Borrómæum habuit collegam, Legatus deputatur; qui sub Pio Quinto, relicto titulo Sanctę Eufemie, & SS. Viti, & Modesti in Macello martyrum assumpto, Gregorio XIII. concedente, Ecclesiam Vercellensem, cuius Palatium restaurarat. Chorumq; à fundamentis maxima impensa erexerat, dimisit; Abbatiam pro ea, Nonantulanam accepit, quam postea Philippo Vastauiliano eiusdem Gregorij, ex sorore nepoti Cardinali celsit, vbi sub capite S. Siluestri primi Pontificis inuenta plumbea lamina literis exarata, quibus sacrum eiusdem sanctissimi Pontificis corpus, ibidem ab Hadriano primo Pontifice, Anselmo primo Nonātulano Abbati concessum, quiescere patebat, & verba in eadem lamina inuenta exarata sunt, vt sacrum illud pignus honorificentissime in vna columna erecta super Aram maiorem ipsius Ecclesię recoditum est. Ab eodem porro Gregorio Pontifice anno 1581. totius Aemilię, & Exarcatus Rauennę, Sedis Apost. de lateri Legatus declaratus, Prolegatum habuit præ cæteris; & literis, & rerū vsu, & generis nobilitate illustrem Annibalē Graffum Bononiensem Episcopum Faentinum, cui Guidoni, vt egregiē eo munere; non auro, sed iustitia, & pietate functum esse posteritati constaret, eiusdem ditionis populi erectis lapidibus, qui extant, sempiterna monumenta posuere. Hic functo Federico fratre, Philippi II. Hispaniarum Regis Catholici gratia, Romagnani Marchionatū, donec vixit obtinuit, & quod Antifitis Ecclesiastici maximē proprium est, Monachos S. Benedicti Ord. Casinen. inter Allobroges, sine regulis, relicta Ord. obseruantia palantes, de Summi Pont. venia in vnū congregans, obseruantibus vniuit, Academiamq; quo literis instruerentur, eo animo instituit, vt hac reformatione monasteria in Regno Gallię existentia, in vnum coalescentia, fidem Catho-

Catholicam conseruaret, & hæreticis ingressum in Italiā prohiberent. Obijt Romę 17. Kal. Iunij, anno 1585. Pontific. Primo, ætatis 52. hora 18. sepeliturq; ibi ad S. Mariam maiorem, vbi ad leuam propè monumentum, quod patruo Card. beneficijs non immemor, propè sacrarium constituerat, extat lapis vna cum ipsius effigie, elogio insculptus, quem sibi viuens, posuit.

D.

O.

M.

Guido Ferrerius tt. SS. Viti, & Modesti, S. R. E. Presby. Card. vt viuens, viuenti patruo Petro Francisco Cardinali, & dignitate, & voluntate coniunctissimus fuit, ita moriens, corpore ab illo noluit abesse, cum quo etiam, summa Dei benignitate fretus, cælesti, ac sempiterna felicitate se fruiturum sperat. Obijt die 16. Maij, anno 1585.

III.

Splendidissimum quoq; non modo Ciuitatis nostrę: sed totius Italię lumen fuit ALBERTVS Bolognettus, Francisci Senatoris, & nobilis Bononien. Lucretięq; Elephantutię filius, anno Redemptionis humanę 1528. 5. Kal. Augusti natus; qui post elegantiores literas, quibus summoperè excelluit, in iuris pontificij, ac cæsarei cognitionem incumbens, inter cæteros, Gabrielem Palæotum, postea Card. affinem suū in Bononienfi Academia leges interpretantem audiens, anno 1562. 10. Kal. Iunij doctoratus lauream consecutus, in eodē Gymnasio per trienniū; Salerni postea nouem annis iuris prudentiam, maximo cum scholarium concursu, ac summa cum sui nominis gloria est interpretatus; quem postea Romam Gregorius tertius decimus, propter incomparabilem ipsius doctrinę famam, ac morum elegantiam accersitum, vtr. Signaturę Referendarium factum, cum ipsius virtus, & prudentia summā admirationem vniuersę curię excitasset, biennio exacto, an-

no 1576. Sædis Apostolicæ Internuncium, Florentiam apud Franciscum Magnum Hetruriæ Ducem legat, vbi Philippum cosmum Francisci filium anno sequenti, eo deprecante, sacro initiavit baptisinate, qui à Summi Pontificis rescripto nunquã discedens; ea prudentia, quæ sui muneris erant adimpleuit, vt apud eosdem Gregorium, & Franciscum in maxima virtutis, & integritatis opinione, summoq; in prætio habitus, ab vno summoperè diligeretur, laudareturq; ; ab altero ampliore Legationis titulo insignitus, Venetias, paulò post an. 1578. 11. Kal. Septem. mitteretur; & sequenti Episcopus Massæ Populoniæ eligeretur. Is Venetijs anno 1581. reuocatus, succedente sibi Laurentio Cæpegio nob. Bonon. Ceruensi postea Episcopo, in Hispaniam Nuncius designatus, cum maledicorũ obtreptionibus impediẽtibus non iuisset, in Poloniam ad Stephanum Bathorium Regem, de grauib; arduisq; Reip. Christianæ negotijs secum tractaturus, missus; dum benè gerendæ Legationi intendit, ab eodẽ Pontifice anno 1583. Pont. XII. pridie idus Decemb. in nouemdecim S.R.E. Cardd. tunc creatis, sacram purpuram accepit. Qui; successore designato Hieronymo de Bobus Bononien. Camerini Episcopo, dum Italiã versus viã se committit, cum Pont. arcana Pontificatus negotia tractaturus, nũcio ei allato de Gregorij tertij decimi morte, nulla habita vitæ ratione iter properans, ad futura successoris Comitia, febr̃i correptus Viẽnæ; in Germaniæ oppido Vacorio (vulgò Vuilach nuncupato) anno 1585. 10. Kal. Iunij, Pont. anno I. ex hac mortali peregrinatione, ad immortalem patriam migravit. cuius corpus ibi depositum, Bononiam transfertur in Temploq; Sanctæ Mariæ Seruorum in familiæ sacello sepultum est, vbi ad Aræ dexteram marmorea ipsius effigies, & æternæ mem. monumentũ ab Alexandro fratre Senatore positum, extat.

D.

O.

M.

Memoria Alberti Bolognesi, Francisci Senatoris filij, literis, prudent-

prudentia, atq; omnibus Christianis virtutibus clarissimi, qui legum scientiam Bononia, & Salerni, summa com laude professus, à Gregorio XIII. Põt. Max. Romam euocatus; primum inter V.S. Referendarios adscribitur; mox Florentiam; tum Venetias; vbi Massæ Populonia Episcopus creatur; postremo ad Stephanum primum Poloniæ Regem Legatus, in amplissimum Cardinalium ordinem cooptatur. Inde Romam ad nouum eligendum Pont. contendens, febr̃i in itinere correptus in Germania Oppido Vacorio Sanctissimè in Domino quieuit 1585. Vix: annos 46. Mens. 9. dies 21. Alexander Bolognesus Senator fratris Opt. meriti ossibus in auita sepulchra translatis monumentum hoc. P.C.

Extant singularia legalis sapientiæ signa Alberti Cardinalis Disputationes de lege, iure, & equitate, typis datæ inter vniuersi Iuris Tractatus; & alia.

IV.

S Equitur post celeberrimum Italum, nobilissimum GEORGIVM ex Comitibus de Arminiaco Vascogallum Galliæ Regibus, agnatione propinquum anno 1500. natum, celebrare, qui in eorundem Regum Aula diu versatus, educatus sub disciplina Francisci Ambasiani Card. affinis sui, cui postea in S. Mariæ Lauretanæ templo iuxta Card. Augustani sacellum Heraclium lapidem literis incisum, grati animi erexit, quod pietatis officium in amicos, & familiares suos vita functos exercuisse multa loca Romæ, & alibi testantur, ea probitatis, & Reip. rectè administrandæ signa dedit, vt à Francisco I. Gallorum Rege serijs negotijs præpositus, maioribus in dies honoribus augeri meruerit, Episcopus. n. primo Ruthenenfis; mox anno 1544. Põt. XI. die Sabbathi 14. Kal. Ianuarij in ipsius Regis gratiam à Paulo III. S. R. E. Card. tt. SS. Ioannis, & Pauli declaratus, anno 1548. Romana curia adita, in consilio dando apud omnes optimi Card. & Principis nomen consecutus est, qui è titulo Pamachij, à Paulo IV. ad titulum S. Lau-

Laurentij in Lucina; mox à Pio IV. ad S. Nicolai in carcere translatus; factusq; S. R. E. Cardinalium Presbyterorum primus, mortuo Henrico Rege in Galliam concessit, quando Franciscus II. Henrici filius, à quo Archiepiscopatū Tolosanum, mortuo Roberto Card. de Lenoncourt consequi meruit, successor Regni declaratus est, qui; vt erat fidei, & religionis catholicæ acerrimus defensor; non solum Ludouicum Borbonium Principem Condensem consanguineum suum de catholica Religione male sentientem, cum alijs deprauatæ hæresis Principibus erroribus ablati, sæpè literis ac præsentia; vt ad fidem Orthodoxam Regiamq; submissionem redirent, adhortatus est; verum etiam, Colinio Principe, cæterisq; hæreticis sæpius inuadere conantibus Auinionensem ditionem, cui ipse pro Carolo Card. Borbonio affine suo Ciuitatis ditionisq; Legato; præerat, eisdem armis se opponens, & statum Apostolicæ Sedi conseruauit, & magno militum à Pio V. missorum subsidio fretus, nonnulla ipsorum Castra, armorum vi acquisita Ecclesiæ Romanæ sub legatione Auinionensi constituta addixit. Ecclesia postea Tolosana relicta, Auinionensi administranda suscepta, dum eiusdem Cleri reformationi, locorum restaurationi, morum castigationi intendit, ac in summa, optimi Præsulis muneribus fungitur, ætatis annorum 85. sal. 1585. Pont. I. 5. Nonas Iunij, die Iouis, ad tantorum laborum præmiū à cœlesti illo rerum omniū moderatore Deo accipendū, è vinculis huius humanitatis liber, proficiscitur. Eius verò corpus in maiori Ecclesia, quæ S. Mariæ de donis dicitur in sacello Archiepiscoporum in lateritio ad tempus tumulo sine pompa, & absq; epitaphio contumulatur.

V.

Ciuitatem nostram celebri admodum nominis gloria illustrauit nobilissimus ille ALEXANDER, ex Illustrissima familia Riaria, ex qua Fr. Petrus, & Raphæl S. R. E. Cardinales à Sixto IV. creati extitere, Iulij, & Elisabethæ Pe-

pulae

pulae filius anno 1543. 3. Nonas Decembris natus, qui data iuris prudentiæ opera; Patauij primo; deinde Bononiæ doctrinalibus doctoratus infulis decoratus, Rom. Curiam adiens Refer. Apost. à Pio IV. factus, Flauio Ursino Apostolicæ Camerae Auditore Cardin. creato, anno 1565. 3. Nonas Aprilis, ipsius Camerae Auditoratus officio, ac, quinquennio post à Pio V. 6. Nonas Decembris Alexandriae Aegypti Patriarchatus dignitate cohonestatur. & sequenti, cum inter Pont. Philippum II. Hispaniarum Regem, ac Venetam Remp. foederis contra Turcas initi, pactioibus testis adfuisset, Card. Alexandrinum Summi Pont. pronepotem eodem anno in Hispaniam, Lusitaniam, ac Galliam Legatum, pro rebus eiusdem foederis missum, comitatur; & in Italiam reuersus vna cum Carolo tt. S. Agnetis in Agone Cardinale de Grassis, alijsq; Prælati, qui officia Romanæ Curiae reformarēt, & reformationes editas executioni mandarēt, ab eodem Pont. deputatur à Gregorio vero XIII. anno 1578. Pont. VI. Nono Kal. Martij in quinta Cardinalium electione in Presbyterum Cardinalem tt. S. Mariæ in Aracœli promouetur, qui Legatione in Hispaniam cum Philippo II. Rege de rebus ad Lusitanie Regem, quo cum etiam legabatur tractaturus peracta; in qua; præter cæteros insignes viros secum habuit Octauium Parraucinum, postea S. R. E. Cardinalem, Romam reuersus, mortuo Alexandro Card. Sfortia anno 1581. Signaturæ iustitiæ Præfectus eodem anno 8. Kal. Nouemb. Perusiæ, Umbriæq; de latere Legatus constituitur. Romæ die Iouis 15. Kal. Augusti anno 1585. Sixti V. Pontificatus I. ætatis 42. Alexander moritur, vir integer, & in sententia dicenda libertatis, ac Senatorij officij memor, cuius corpus in Basilica SS. duodecim Apostolorum humi, sub lapide marmoreo literis, de quibus infra exarato propè gradus maioris Aræ depositum, in Patriam, non multo post translatus, in S. Iacobi apud Eremitanos D. Augustini in gentilitio sepulchro ante Aram maximam, quam idem Card. Herculesq; SS. Mauritij, & Lazari Hierosolymitani,

tani, & Raphaël S. Iacobi Hispanorum Equites fratres, summo pietatis studio construxerant, prouentibus annuis pro re diuina peragenda constitutis, conditum est.

D. O. M.

*Alexandro Riario Iulij filio Bonon. V. S. Referendario Curia-
causarum Camera Apostolica Generali Auditori, Patriarcha Ale-
xandrino et S. Mariae in Araceli S. R. E. Presbytero Card. Gre-
gorij Papae XIII. in Lusitaniam de latere, item Perusia, ac Umbria
Legato, Signatura Iustitia Praefecto. Vix: annos 41. Menses 7. dies
4. Ob. 15. Kal. Augusti 1585. Raphaël Fratri, Galeatius, & Iulius
patruo fecerunt.*

VI.

FLORUIT eadem tempestate **GVILIELMVS** Sirletus Thomæ filius Stilentis Calaber honesto loco anno salutis humanae 1514. natus. Qui triplicis linguæ latinæ, græcæ, hebraicæq; cognitione in patria, Neapoliq; comparata, & in sacra Theologia apprime versatus, atq; in eadem minoribus officijs perhonorificè functus, cum Romam; vnico tantum Bibliæ volumine, vt fama est, secum allato, venisset, inter Marcelli Ceruini et S. Crucis in Hierusalem Cardinalis familiares adscriptus, ipsi; quoad vixit inseruiens, & breui, post Pont. assumptionem, eodem vita functo, Paulo IV. Carasæ tam gratus extitit, vt parum abfuerit, quin ab ipso Cardinalis crearetur, quo Pont. mandante, eo Alfonso Antoniusq; Carasæ; alter ipsius Pöt. pronepos; alter à poculis, vterq; gëtilitius postea Cardinales in SS. græcorum Patrum libris interpretandis potissimum vsi sunt; à Pio IV. Protonotarius Apostolicus de numero participantium factus, sacro Cardinalium Collegio; & præsertim Carolo Borromæo nepote instantibus, rogantibusq; quippe qui ipsius singularem doctrinam, & pietatem nouerant, ab eodem inter 23. Cardinales, Diaconus Car-
dina-

dinalis; post Presbyter et S. Laurentij in Pane, & Perna, anno 1565. 4. Idus Martij Romæ inuitus eligitur, quem Pontifex, cum sacra purpura exornaret, futura præfagiens, hunc inquit in Senatum allegimus, vt quemadmodum Paulo IV. morienti officiose adfuit, ita etiam suis precibus nostram, ex hac vita migrationem apud Deum adiuet, quod præfagium, euentu ipso comprobatum fuisse post 10. Menses in Pij IV. vita Onuphrius affirmat; qui postea. cum Episcopatum S. Marci; mox Squillacensem inter Calabres, digno alijs Episcopis de se relicto exemplo moderatus fuisset, Breuiariumq; Missalè, & Cathecismus ad Parochos, ex decreto sacri Concilij Tridentini; summis Pontificibus Pio IV. & V. mandantibus, cum alijs doctissimis viris reformasset, eüdem anno 1568. à Pio V. Car. Sarraceno è viuus sublato, Archiconfraternitatis Neophytorum, & Cathecumenorum de alma Vrbe protectorem, & iudicem constitutum, anno 1572. Gregorius XIII. vna cum alijs Cardinalibus; ad recognoscendum, & declarandum indicem librorum, prohibitorum, & eosdem libros expurgandos elegit, & anno Pont. V. Græcorum Collegij in Vrbe, Patronum; deinde Bibliothecarium Apostolicum designauit, qui; maxima Reip. Christianæ iactura, propter admirandam historiæ Ecclesiasticæ cognitionem, cum perpetuo communicandi studio coniunctam patientiam summam in miserorum querelis audendis, studium in subueniendo oppressis assiduum, rerum humanarum, innanisq; gloriæ contemptum, nec non; vt prudenter adnotat doctrina, ac nobilitate illustrissimus eiusdem ordinis pater de eodemmet Guilielmo verba faciens, in consanguineis pauperibus minimè ditandis, dignam Cardinalis moderationem aliasq; virtutes quibus dotabatur Romæ die Martis 8. Idus Octobris, anno reparationis humanae 1585. Pontificatus primo moritur, sepeliturq; in titulo suo, quem paulò ante, vetustate collabentem restaurarat, ad cuius portæ dexteram erecta moles sepulchralis, epitaphium, quod infra subscribemus, continet. Tanta fuit præditus doctrina Sirle-
tus, vt

tus, vt præter coeteros eruditissimum annotationum in psalterium, cum biblico apparatu opus conscripserit, præterquam, quod insignem bibliothecam decem millium aureorum valorem excedentem, quam nunc Ascanius Card. Columna possidet, reliquit.

Guilielmo Sirleso Card. Stili in Calabria nato huiusce Ecclesiæ vizulari; S. Sedis Apostolicæ Bibliothecario; hebraica, greca latinaq; lingua peritissimo, humanarum, diuinarumq; disciplinarum scientia claro, eruditorum, & pauperum Patrono, ac parenti beneficentissimo, ob probitatem eius, pietatemq; à Pio IV. P. M. sacro instante Collegio, Card. creato. Vixit annos 71. obiit anno 1585.

VII.

NE sibi illam turpissimam iacturæ notam, quam per ignorantiam, & negligentiam fieri scribit Seneca inureret MATTHEVS Contarellus Gallocoenomanus, quamuis obscuris editus esset parentibus, in Italiam venit, vbi Bononiæ famulatus est Andreæ de Bobus legum Doctori; postea in romana Curia vtriusq; S. Referendario, Abbreviatoriq; de parco maiori, qui Hugonem Boncompagnum consanguineum suum Romam accersiu, cumq; ad Concilium Tridentinum à Paulo III. is mitteretur, apud eundem Hugonem; quia ipse precabatur, Mattheum reliquit, qui; vt pleriq; Gallorum. viuido præditus ingenio, in exarandis scripturis adeo se exhibuit solertem, atq; impigrum, vt à minoribus ad maiora ascendens, ab eodem; summo Pont. iubente, datus sit Hippolyto Cardinali Ferrariensi anno 1560. in Gallias à Pio IV. religionis ergo Legato, vt apud hunc supplices libellos obsignaret. Amplius in Hispaniam Lusitaniam; & Galliam iterum cum Cardinale Alexandrino Pij V. pronepote venit, quo postea vita functo, Hugo in Pontificatum, Gregorij XIII. nomine susceptus, cum Matthæi solertiæ, ac diligentia ipsemet certissimum esset testimonium, eundem vtriusq; Signaturæ Referen. primò; mox suppli-

supplicibus libellis subnotandis Præfectum (Dattarium vocat) quo in munere; mirificè expectationi Pontificis. respondit, tandem anno 1583. Pont. XII. pridie Idus Decembris, septimo Cardinalib. lectis Presbyterum Cardinalem tt. S. Stephani in monte Caelio creauit. Qui postremo mortuo M. Antonio Maffæo Pij V. Cardinale Signaturæ Breuium Præfectura exornatus, Romæ die Mercurij 4. Kal. Decemb. anno 1585. Pöt. I. aetatis 66. supremum vitæ diem egit, atq; eius corpus in D. Ludouici nationis Gallicæ in sacello ab ipso antea erecto, ornato, dotatoq; sepultura affectum est.

VIII.

SI eam esse amoris, vel amicitia vim latinus Orator scribit, vt vel ad eos, quos nunquam vidimus, amandos nos impellat; quanto magis de virtutis facultate hoc dici poterit, quæ tanta fuit in MICHAEL à Turre, ex Illustrissimo, ac rerum domi, forisq; gestarum gloria clarissimo stemmate Comitum Vallis Afsinæ genus ducente Vtinenfi Foroiulienfi, quorum aui Mediolanum inter Insuabres, olim dominati sunt; Comitis Aloyij, & Thadææ Strasoldæ filio, anno 1511. nato, vt ipsius propria sedes videretur. In hoc igitur, præ cæteris summa eloquentia, mirifica rerum ciuiliū cognitio, atq; incredibilis, cum vitæ integritate prudentia excellere, quibus medijs Romam veniens; talem Pauli Tertij, Iulij Tertij, & Pauli Quarti Pontificum, quibus inseruit, beneuolentiam sibi conciliauit, vt ex vtr. Sig. Refer. Cenenensis Episcopus in spiritualibus, ac temporalibus Princeps electus; eius Ditionis seditiones, ac ciuile dominium tumultuans, ob præterita bella ad pacatam reduxerit tranquillitatem. Sedis paulò post Apostolicæ Internuncius à Paulo Tertio in Galliam ad Henricum II. Regem missus; & Pontifici, & Regi summopere satisfecit; sub Iulio Tertio eodem munere fungens Michael Fr. Francisco Romæ Ord. Prædicatorum Generali Magistro, facultatem à Rege inuisendi Regni impetrauit, quam visitationem nonnulli, qui

qui eam timebant, dicentes, quod nimia familia, quam secum ducebat, Cœnobio paupertate laborantia grauaret, apud Regem impedire conabantur. In Italiam inde reuertenti, Pontificiæ domus; Magistro (quem vocant) renunciatō, Præfectura Prouinciæ Umbriæ demandatur. Missas facio sententiās in Concilio Tridentino, cui interfuit, pronunciatas; legationem ræce Galliæ, sub Pio V. vbi apud Reges Carolum IX. & Catherinam Mediceam de Catholica fide angēda, religiosorum moribus reformandis, radicibus hæreticis extirpandis pluribus egit, omniaq; non difficili negotio impetrauit. Quibus felicissimè peractis ad Ecclesiam suam moderandam se conferens, in moribus sacrorum virorum emendandis, disciplinaq; lapsa ipsius restituenda, ita versatus est, vt non modo se commisso muneri parem: sed longe superiore dignum ostenderit, quarum virtutum fama, cum in Gregorij XIII. summi Pontificis notitiam venisset, illas admiratus, eundem in 7. Cardinalium promotione Romæ anno natiuitatis Dominicæ 1583. Pont. XII. pridie Idus Decembris habita, S. R. E. Presbyterum Cardinalem pronunciat, qua dignitate frui diu non potuit, nam sub Sixto V. nondum optato titulo anno Pont. L. sal. 1586. ætatis 75. die Mercurij 11. Kal. Martij Cenetæ ab hac, ad meliorem vitam migravit, sepeliturq; in maiori Ecclesia. Istius maxima virtus Cenetenses adeo deuixit, vt eo vita functo per Oratorem Antonium Picciolum Iuriconsultum Sixtum V. summum Pont. deprecati sint, vt Ecclesia Ciuitasq; Cenetensis Ioanni, Michæelis ex fratre Nepoti tunc apud Florentios pro Sancta Sede Apostolica Nuncio, spectatæ virtutis viro administranda concederetur, quod & si nequicquam impetrarunt declarato Episcopo Antonio Mocenigo, Pontifex tamen Cardinalis benemeriti non immemor, Ioanni non solum Canonicatum in maiori Ecclesia Patauina, sed etiam non multo post Vicensem Episcopatum administrandum cōcessit.

IX.

CLari quoq; nominis, non solum inter Bononienses: verū etiam inter Italos fuit PHILIPPVS Boncompagnus nobilis Bononiensis Boncompagni Senatoris, Gregorij Papæ XIII. fratris, & Cæciliæ Bargelinæ filius, an. 1548. 7. idus Sept. natus, quem anno 1571. 7. Kal. Martij mirifico applausu cum gnauiter multis annis in Pontificij, ac Cæsarei Iuris sapientiam in patria incubuisset, Doctoratus lauream consecutum anno 1572. Greg. XIII. patruus; meritis, ac virtutibus suis Protonotarium Apostolicū; & 4. Nonas Iunij, die Lunæ, Pontificatus I. in prima Cardinalium electione Presbyterum tit. S. Sixti proprio pileo, ac titulo insignitum, ad amplissimū ordinem extulit. Hic biennio post, tertio nonas Iunij in secreto Consistorio, Sedis Apostolicæ Legatus de latere declaratus, Venetias mittitur, vt Pontificio nomine Henricū III. qui è Polonia, ipso Regno relicto, in Galliam ad paternum Caroli Noni Regis fratris morte vacantem, regendum veniebat, saluaret. Qui post Scipionem Rebibam Cardinalem Pisarū anno 1577. Tifernum moderandum, & 1579. mortuo Stanislao Hosio, maioris Pœnitentiarij munus exercendum suscepit, & ad S. Mariæ maioris de Vrbe Archipresbyteratus honorē assumptus anno 1581. vita functo Alexandro Card. Sfortia, anno 1584. 6. idus Maij, qui vna cum Io. Antonio tit. SS. Quatuor Coronatorum Fachinetto, qui postea Innocentius IX. electus est, Ioanne bapt. tit. S. Marcelli, qui summus itidem Pontifex, Urbanus VII. dictus est, & Philippo S. Angeli in Piscina Vastauillano Cardd. exules, atque extorres remitteret per sex menses deputatus protectiones Monachorum Carthusiensū, Fratrum Carmelitarum, Collegij nationis Anglicæ, atq; alia, maxima cum laude exercuit, vir peracuti ingenij, tenacissimè, comitante incredibili prudentia, memoriæ, & præ cæteris in salibus edendis is maximè facetus, mira morum suauitate omnibus carus, dignus tanti Pontificis nepos, & qui religionis fa-

ma in primis claruit, nam Abbatias S. Stephani Bononiensem, Clarauallensem, Bredensem Mediolanensis Dioecesis, Patani Salernitanæ; Bōdimaci Sulmonensis; Prioratusq; Columbariæ Mutinæ. Dioecesis; atq; alia sacerdotia, quæ ipse habebat, summa animi liberalitate, sacris vasibus, vestibus, donis, atq; his similibus ad vsum sacrificij, ornatumq; spectantibus donauit, quæ adhuc ijs in locis, ad testandam huiusce Card. pietatē extant, maiora in dies facturis, ni immatura morte anno ætatis 38. 7. idus Iunii, redemptionis humanæ 1586. Pontif. II. Romæ præceptus occubisset, cuius corpus sepultum est ibi in S. Mariæ maioris, vbi in pavimento ante B. Virg. Aram in tabula lapidum varietate insculpta, tale epitaphium videre est.

Philippo Boncompagno Bononiensē S. R. E. Card. S. Sixti, Gregorij XIII. Pontificis Max. ex fratre nepoti maiori Penitentiario, atq; huius Basilicæ Archipresbyt. Boncompagnus Pater, & Christophorus Archiepisc. Ravennas, Hieronymusq; fratres faciendū curarunt. Vixit annos 38. obiit 7. idus Iunii 1586.

X.

INter omnia virtutum opera, mihi sanè præcipuum id esse videtur, quod Maro cecinit,
*Sed famam extendere factis
 Hoc virtutis opus.*

Quod profectò; non modo exercuit Nicolaus ille Perenotus Granuellanus Burgundus pater, vir domi, ac foris gloriæ nomine celeberrimus, Caroli V. Cæsaris Cæcellarius: sed etiā filius ANTONIVS, qui literis primum, deinde ferijs Aulæ Regiæ negotijs intentus, Abbas Atrebatensis, Protonotariusq; Apostolicus, & anno 1539. post Franciscum de Melenduno, Ciuitatis item Atrebatensis Episcopus electus, vna cum Patre Tridentum, ad Concilium Oecumenicum à Paulo Papa tertio indictum, Cæsareæ Maiestatis nomine veniens, ibi ad Patres, qui cōuenerant orationē, de qua Paulus Iouius hist. lib. 45. habuit

buit ea de re eloquentem. Is anno 1544. ad eiusdem Cæsaris secreta consilia admissus, orator, de pace tractaturus, ad Franciscum Gallorum primum; & Henricum Anglorum Reges, & anno 1555. ad celeberrimū illum conuentum propè Caletum Grauelinū, Ardesq; vbi Principes viri Mariæ Angliæ Regiæ precibus de pacis conditionibus inter potētissimos Reges Antonius pro Cæsare, Carolus Cardinalis Lotharingius pro Gallo Rege; & Reginaldus Polus pro Regina Maria egerunt, mittitur. Quid? tanta fuit Antonij in rebus ad status spectantibus sapientia, & forensium rerum cognitio, atq; vsus; vt anno 1559. à Philippo II. Hisp. Rege idem Margaritæ Austriacæ sorori Belgarum Gubernatrici, Octauij Parmæ, & Placentiæ Ducis vxori, consiliarius sit datus. Qui post hæc munera, & labores in ijs obeundis exantlatos, vt merebat Archiepiscopatu Mechlinensis Ecclesiæ; & à Pio Papa I V. in 2. Cardinalium electione 4. Kal. Martij anno 1561. S. R. E. Presbyter Card. tt. S. Bartholomæi in Insula; mox S. Syluestri absens creatus, Pio V. Pont. ad tt. S. Anastasiæ; mox S. Petri ad vincula, vbi singularia pietatis suæ monumenta collocauit translatus; à Philippo Catholico Rege anno 1570. cum Cardinale Pacieco eligitur, vt cum Pont. de fœdere Principum pro bello contra Turcas suscipiendo tractet, & sit Neapolitani Regni Prorex, qui Ciuitatē ingressus 13. Kal. Maij 1571. ibiq; 19. Kal. Sept. in Ecclesia S. Claræ; vt potè Legatus Apostolicus vexillum bellicum benedictum Ioanni Austriaco, in iti contra Turcas fœderis Imperatori, tradidit. Sub Gregorij XII. porrò Pontificatu, relicto Eudoxæ titulo; & S. Mariæ transiberim assumpto, ad Episcopatum Sabinū translatus, anno 1584. ab eodem Rege Consilij rerum Italicarum supremus Præses declaratus anno 1585. sexto idus Martij sponsalium celebrauit inter Carolum Philibertum Sabaudia Ducem Emanuelis filium optimum Principem, prudentia, ac pietate Christiana inter reliquos Italiae Principes insignem, inuictumq; ac præceteris, ob filiorum successionem, status amplitudinem, Regis Ca-

gis Catholici affinitatem animi, ac corporis dotes pulcherrimas felicem domi, forisq; clarissimumq; celsissimumq; & Catherinam Philippi II. filiam Cæsaraugustæ, vbi ante Pileum Cardineum à Io. Baptista Magnano Bononiense secreto Gregorij XIII. Cubiculario Roma portatum Roderico de Castro Card. Hispalensi contulit. Madrilij annos natus, is 72. die Dominico 11. Kal. Octobris anno 1586. Pont. II. è viuis ablatus est. Corpus in S. Philippi templo apud Eremitanos S. Augustini depositum, Bisuntium postea translatum, ibi in Metropolitana, quam moderabatur, & vbi Gymnasium excitauerat, sepelitur. Præter insignia domestica Græuellanus nauim in medio Mari velis plenis positâ, cum hac inscriptipne; *Durate*, gestauit. Inter eximias virtutum laudes, quas scriptores de Antonio prædicant, eloquentia quoque eius enumeratur, non illa quidem fucata, ac varijs pigmentis expolita: sed diuina quadam vi ad animos permouendos accommodata.

XI.

PETRVS DONATVS Illustrissima familia Cæsia; ex qua quatuor potissimum; Paulus, Leonis X. Federicus, Pauli III. Bartholomæus Clementis VIII. postea, & idem Petrus Donatus, Pij Papæ V. Cardinales extitere. Venantij filius anno 1522. natus, literis politioribus dehinc Iuris prudentiæ studijs strenua opera data; vtr. Sign. Referendarius, Episcopatû Narniensem, quem alij sui gentilitij possederant, consecutus, anno 1547. sub Paulo Papa Tertio Conc. Tridétino interfuit. Hic Paulo Quarto sedente; Prouinciæ Aemiliæ primò; mox anno 1558. Bonon. Ciuitatis, Ditionisq; Præfectus; Prouinciâ, Ciuitatemq; Caroli Cardinalis Borromæi Legati vice, summa cum laude moderatus est. Clericus Cameræ Apostolicæ factus à Pio V. anno 1567. ad quasdam Turres in Romanis oris maritimis pro nauigantium securitate erigendas, cum Bartholomæo Bussotto Generali Thesaurario, qui locum Turriû declararet, deputatur. Cumq; Regnum Galliæ ab Hugonot-

tis,

tis tunc, Fidesq; catholica maximè infestarentur, eo in Regno Petrus Donatus à Pontifice ad Principes, & Resp. Italiæ, ad opem Regi implorandam mittitur; & anno 1570. Pont. Quinto, die Mercurij, 16. Kal. Iunij in tertia Cardinalium ordinatione Presbyter Cardin. S. Vitalis, tt. Vestinæ creatur; cum alijsq; Cardinalibus de conditionibus belli contra Turcas suscipiendi, qui cum Philippi Catholici Regis Procuratoribus tractet; & sequenti ad alienandos census, bonis Ecclesiasticis Italiæ impositos, eligitur. Gregorio XIII. Pontifice die Lunæ, 4. nonas Iulij, anno 1580. Bonon. Ciuit. Legatus declaratus; eodem sedente S. Vitalis relicto tt. ad S. Anastasiæ titulû translatus; Protector fuit Monasterij sanctæ Catherinæ, vulgo, della Rosa nuncupati, de alma Vrbe; à Federico Cælio Cardin. erecti, dotatiq; & Ciuitatis Raennatis, vbi excelsi eius animi non parua signa reliquit, in fabricis extruendis, reparandis, perficiendisq;, ac rerum memorabilium gloria non obliuioni tradenda. Quid? quibus laudibus extollam celeberrimû illum fontem, quem Bonon. in medio foro æneis ornatum, statuis erexit? Quid Gymnasium publicum magnificentissimè refertum? Macella, viasq; nonnullas apertas totâ penè Ciuitatē ædificijs pulcherrimis exornatam ipsius opera commendem? His de se monumentis immortalitate dignissimis posteritati cōsecratis, Petrus Donatus amplissimus, omniq; liberali disciplina, atq; humanitate ornatissimus vir, Romæ die Martis, 3. Kal. Octobris, an. 1586. Pont. II. obiit, sepultumq; est ipsius corpus in Ecclesia S. Mariæ in Vallicella, Cōgregationis Oratorij, à Cæsia familia ædificata, vbi nobilissimo sepulchro, in quo legitur hoc epitaphium, donatum est.

D. O. M.

Petro Donato Casio S. R. E. Cardinali à Pio V. Pont. Max. ad Principes, & Resp. Italiæ commouendas in Hæreticos misso, de vrbe Cardinali creato, & ad consiliu. grauisimarum rerum præcipuè

V 3

sacri

sacri fœderis adhibito à Gregorio XIII. Bononia Legato, Harum Aedium ampliatori, Templiq; aspidis fundatori. Vixit ann. 64. mens. 6. dies 17. obiit 3. Kal. Octobris 1586. Federicus Casius heres Patruo posuit.

XII.

ADmirabilibus quoque animi dotibus excelluit nobilissimus ille ALOYSIVS Estensis Ferrariensis Herculis II. Ferrariæ Ducis, & Renatæ Ludouici XII. Francorum Regis natæ, filius anno salutis 1538. in auras datus; qui ob præclaram indolem, & egregias dotes, in tantam Paulum Tertium Pontificem rapuit admirationem, vt ab eo adhuc adolescens, Ferrariensis Ecclesiæ Episcopus electus sit. In Galliam postea profectus Henrici Secundi Regis ipsius consobrini gratiâ, ac benevolentiam, quod in ipsius Aula diu, atq; laudabiliter versatus esset, ita sibi conciliauit, vt nobilissimis, ac ditissimis sacerdotijs, & inter hæc Ecclesia Auxitana Metropolitana, celebri fama insigni, ab Hippolyto Cardin. Ferrariensè ipsius patruo cessa, eodem deferente, sit auctus; quinimmo à Pio Quarto anno incarnati Verbi 1561. Pont. II. die Mercurij 4. Kal. Martij. S. R. E. Diaconus Card. SS Neræi, & Archilæi, absens creatus sit. Hic quadriennio post Maximiliani Imperat. fororem Barbaram Alfonso fratri nuptam Tridenti excepit, ac Ferrariam comitatus est. Galliæ Protector designatus, Christianissimos Reges Carolum IX. & Henricum II. cum Summis Pötificibus, Pio Quinto, & Gregorio tertio decimo officijs, & studijs omnibus conciliauit; qui ex Diaconatu prædicto, ad S. Lucie in Silice; paulò post Sæcti Angeli in Piscina, mox ad S. Marię in via lata translatus, Innocentio Cardin. de Monte mortuo, in S. R. E. Diaconorū principatu successit. Bis in Gallias missus est, semel anno 1576. à Gregorio XIII. vt Conuēni cuiusdam Sedis Apostolicæ nomine interesset; iterum anno 1582. ad persuadendū Henrico Tertio ipsius nomine, vt patrocinium Alenconio Duci fratri (quod Belgis Philippo Regi rebelli-

bellibus opitularetur) auferret. Profectò; quo magis in elogio conscribendo progredior, eo magis admiror, qua ratione vquam tot virtutes in Aloysio potuerint fulgere; in alijs enim multæ quidem virtutes reperiuntur: sed quæ omnes excellent in vno, eodemq; tempore, hoc nunquam contingit, aut certè perraro. Quis. n. dignis præconijs prosequatur beneuolum illum finum, quo Gallos omnes in Italiam venientes humanissimis excipiebat vnus, exceptos, auctoritate fouebat, ope, opibusq; iuuabat; sed ista (dicet aliquis) sunt poëtarum figmenta, aut certè oratorum circuitiones; quasi verò quisquam ignoret, aut ignorare debeat, ab eo fratrem Ioannem, Leuesque de la Casiera nuncupatum, Magnum Religionis sancti Ioannis Hierosolymitani Magistrum, qui Romam an. 1581. venerat, vt apud Summum Pontificem de notis calumniarum sibi falsò inuictis se expurgaret, ducentis, & amplius eiusdem militiæ Equitibus comitatibus, domi exceptū fuisse, propriaq; impensa per duos ferè menses (nam ibi vitam exhalauit) regia munificentia fuisse cohonestatum; liberalitatem verò illam propè diuinam, qua Stanislaò Hosio Cardinali Varmiensis, viro pietate, & doctrina insigni, quod cum Romæ ad explendas pauperum indigentium necessitates pecunia quandoq; deficeret, liberalissimè succurrebat. Quis (inquam) tam liberalem virtutem tacere sine crimine possit? quis pecuniarum quantitatem in familiares, ac pauperes munificentissimè distributam, queat recensere? enimverò, vt verum fatear, non est tam eloquens, non est in historia conscribenda tam diligens, atq; accuratus quisquam, qui pauperum Thesaurum, sacri Collegij splendorem, Auleq; Romanę ornamentum; meritò. n. hunc talibus epithetis exornarim; quo magis luculenta oratione prosequatur, eo plura de ipso dicenda tacuisse, quam dicta enarrasse non confiteatur. Sed quorsum hæc? vt omnes intelligant hunc cum virum fuisse, quales non multos superiora secula edidit, neq; futura sint forrè allatura. Is tandem. vt ad alia gressum faciamus in summo; non vitæ, nam annos tantum 48. na-

tus erat: sed gloriæ, Romæ in Quirinali in hortis suis die Martis, 3. Kal. Ianuarij. anno 1586. Pont. II. hora 16. animâ exhalauit, cuius cor (dignum notatu) in Gallia in Auxitana Ecclesia; Intestina Romæ in S. Ludouico nationis Gallicæ; Corpus in eadem Ecclesia per annum depositum, postea in S. Francisco Tyburis contumularum, materiam pulcherrimi epigrammatis præstanti cuidam Poëtæ dedere.

Cur voluit Princeps Roma sua viscera condidit

An quia visceribus condita Roma suis?

Cur voluit magnum Gallis cor, ut esset in oris?

An, quoniam cordi Gallia magna fuit?

Cur voluit pulchro sepeliri Tybure corpus?

Anne in delicijs, quod sibi Tybur erat?

Fallor. habet magnum cor Gallia magna, quod excors

Audito patris funere facta fuit.

Viscera Roma tenet, tam sacro Principe rapto,

Quod sua visa sibi viscera Roma rapit.

Corpora Tybur habet, quod propria corpora censeat

In partes se se dissociare suas.

Gallus, Romanus, Tyburis, cor, viscera, corpus

Sensere auferri, restituitque sibi.

In huius funere duo celebres viri Baptista Guarinus iunior; Leonardus Saluiatus Eques; alter latinam, alter Italicam habuit orationem, quæ utræque eleganter conscriptæ circumferuntur.

Prometheum in manu ignem gestantem, cum inscriptione; *Altiura*. pro insigni habuit Card. Estensis, præter domestica.

XIII.

PRæter ea, quæ in superioribus elogijs non pauca de Illustrissimis viris sublimia prædicauimus, residua sunt nonnulla præclarorum; præsertim GEORGII Drafcouitij Croati Vngari Comitatus Baroniensis perpetui Comitum, qui à Paulo Quarto; & propter virtutes, & propter generis nobilitatem ad Episcopatum Quinqueecclesiensem in patrijs Oris regendum vocatus; anno 1561. cum Pius Quartus Pontifex Stanislaum Hosium,

Hosium, quem Nuncium ad Ferdinandum electum Imperatorem, Maximilianumque Boemiæ Regem in Germaniam concilij cogendi causa miserat, S. R. E. Cardinalem pronunciaffet, & per suos Cubicularios Cardinalitiæ dignitatis insignia Viennam vsque misisset, cumque Hosius per unum ferè mensem nequicquam instantibus Cubicularijs, quid nam sibi statuendum foret, cunctaretur, à Cæsare Georgius ille; utpotè, qui multa præditus erat eloquentia, ut; Maiestatis Cæsareæ nomine, oblatam dignitatem suscipere suadeat, eligitur, cuius sententiâ Hosius secutus, insignia Cardinalitiae ab Archiepiscopo Strigoniensi accepit. Anno postea sequenti à Ferdinando Imperatore electo, apud quem erat à consilijs Orator pro Regno Vngariæ, Tridentum missus, in Generali illa celeberrima Congregatione, die 24. Febr. eiusdem anni, pulcherrimam habuit orationem, qua Reip. Christianæ tantis malis, quibus passim ea tempestate conflictabatur oppressæ opportuna, & maximè accommodata remedia adhiberi se posse, ex illo Patrū cōfessu, omni asseueratione confirmauit; vnde à Patribus eius prudentia, consilium, ac religio non potuit vnanimiter non cōmendari. Concilio deinde sine imposito ad Episcopatum Zagabriensem; mox Colocensem Archiepiscopatum translatus, à Sixto V. Pontifice (apud quem rerum præclare gestarum fama Georgium magni fecerat) absens anno Pont. I. salutis 1585. die Mercurij, 15. Kal. Ianuarij Presbyter S. R. E. Card. declaratus est, qui; ut erat Catholicæ Relig. ardentissimus propagator, auctor fuit, ut à Rodulpho Cæsare pars prouētuum, quos Præpositura Tarochien. quotannis reddebat, pro instit. Seminarij assignaretur, quo Vngari adulescentes fierent aptiores ad oppugnandas hæreticorum opiniones, cui; si pro animi magnitudine ætas longeva respōdisset, proculdubio neminè, aut certè perpaucos ipsi pares postera secula vidissent; sed quia hæc est humanæ vitæ cōditio, ut perleuis res exiguo momento, vitales spiritus extinguat, Viennæ die Iouis, pridie Kal. Febr. anno 1587. Pont. II. vir insigni in Deum pietate, & optimis consilijs dandis, rebusque publi-

publicis, ac priuatis pertractādis, propè vnicus anima ad em-
pyreas sedes (vt piè credendum est) migrante, mortales exu-
uias in terris reliquit, quæ ibi perhonorificè humi traditæ sūt.

XIV.

Felicissimum omen fuit, quod totam Galliā præfertim mi-
rificè cōsolatum est, quando CAROLVS Danges Gallus
ex Dominis Rambouileti, pridie Kal. Nouemb. an. 1530
in auras processit; namq; vir solidæ doctrinæ, incorruptorum
morum, perpetuæq; innocētix in Aula Regum Galliæ, in qua
versabatur, sapissimè spectatæ, eidem Regno, vel in ipsis diffi-
cilioribus negotijs; non modo consilijs, sed etiam Legationi-
bus ad omnes ferè Principes Europæ sibi demandatis, summo
adiumento fuit, ex quo; iisdem Regibus deferentibus, Cœno-
manensis Episcopatus dignitate insignitus; à Carolo Nono Re-
ge, Catherinaq; matre in Italiam ad summum Pont. Orator,
& ijs cum primis turbulētissimis temporibus, quibus Regnū
ab hæreticis sacra, profanaq; promiscua habentibus, seditio-
nibus, homicidijs, exustionib. atq; rapinis vexabatur, missus,
nihil in eo munere obeundo, quod boni Oratoris partium esse
sciebat, reliquit, quo tam præclarè obito; non tam Rege in-
stante, quam summo Pontifice vltro deferente, an. 1570. Pōt.
V. die Merc. 16. Kal. Iunij, in ieiunijs quatuor Temporū post
Pentecostem Romæ, S. R. E. Presbyt. Card. tt. S. Euphemix
creatus est. Accedit ad hæc, quod ipsum nō mediocriter exor-
nare videtur virtus fratrum; Nicolai, Rambouiletti Domini,
Regijq; Ordinis Equitis, vnus ex intimis, qui à Regis consilijs
erant, & custodiarum eiusdem Præfēcti, Caroli Regis nomine
Oratoris ad Gregoriū XIII. de Pontificatus assumptione con-
gratulatum missi; ac alterius à fraterna virtute, nequicquam
degenerantis, qui Episcopali insignitus dignitate anno 1589.
Romam ab Henrico tertio Rege mittitur, vt Sixtum V. Pont.
de causis Card. & Ducis Guisij mortis commoneret. Carolus
die Lunę, 10. Kal. Aprilis, an. 1587. Pont. II. Corneti in He-
truria

etruria mortuus est, plurimis pietatis, religionis, ac in pauperi-
bus subleuandis, relictis documentis, quem sepulto corpore in
D. Francisci apud Minores obseruantes, hæredes pulcherri-
mis elogijs posteritati celebrem reddiderunt.

D. O. M.

*Insignis Mytra Carolus Danges, & ostro,
Corneti extremum clausit in Vrbe diem.
Ossa sepulta tenet Francisci nobile Templum,
Hic lapis exta loco nobiliore tegit.
Dulces reliquia vitam docuere per omnem
Dulce pati Christi nomine, dulce mori.*

D. O. M.

*Carolo Danges à Rambouileto, Cœnomanensi Episcopo, S. R. E.
Cardinali, ingenij, scientiæ, religionis, omniumq; virtutum laudē
bus præstantissimo, Christophorus à Rantigni sororis filius, & Clau-
dius Lupius cubiculi Præfēctus, italicarū rerum ex testamento hæ-
redes magno; cum suo, tum ceterorum familiarium, quibus; ob-
eximiam in eos pietatem amplius sexaginta aureorum millia lega-
uit, mærore posuerunt. Obijt anno 1587. Vixit annos 56. mens-
4. dies 23.*

Extat & aliud epitaphium, cum eiusdem Card. effigie Ro-
mæ in S. Ludouici Nationis gallicanæ Templo, propè Chorū.

*Carolo Danges à Rambouileto Sanctæ Romanæ Eccl. Cardin.
Christophorus à Rantigni sororis filius, & Claudius Lupius cubico-
li Præfēctus, italicarum rerum, ex testamento Hæredes in Auun-
culum, & patronum grati; Virginibus Gallicis alternis
annis Despara Virginis die Natali, in matrimo-
nium collocandis, certos Aedi fructus at-
triberunt an. 1587. Kal. Apr.*

XV.

Loquatur nunc Romana Curia ratas dotes Io. FRANCISCI Gambaræ Brixien. & natalium, & virtutum gloria illustrissimi. Natalium quidem, quia ex Brunorio Virolæ, & Præboini Comite Caroli V. Cæsaris equitum Duce strenuissimo, & Virginia Pallauicina parentibus, maiorum splendore, multis honorum, ac rerum gestarum titulis insignium clarissimis, anno salutis 1533. 16. Kal. Febr. natus. Virtutum verò; siquidem adolescens sub patris Vberti Pauli Tertij Pont. Card. disciplina educatus, qui S. Laurentij Cremon. Diocesis Abbatiam Ord. S. Benedicti sibi commendatam illi detulit, Patavij, Perusijq; in legum studia incumbens, I. V. D. excellens, rerum gerendarum experientia præstantissimus, atq; in dicendo eloquentissimus euasit. Is Patruo vita functo; ex Imperiali Aula, quo se contulerat, ut Carolum Imper. obseruantia causa inuiferet, Romam concessit inter familiares Iulij Papæ III. adscriptus, ipsiusq; cubicularius declaratus, vbi diu laudabiliter versatus est, Præpositura Virolæ insignitus, Cleric. Præsides Apost. Cameræ à Pio Papa Quarto factus, ab eodē, quia egregie in muneribus suis se gerebat, nōdum elapso Clericatus anno, die Mercurij 4. Kal. Martij 1561. Pont. II. in secunda octodecim Patrum electione, Diaconus; & paulo post Presbyter tit. SS. Petri, & Marcellini; mox S. Pudentianæ tit. Pastoris S. R. E. Cardinalis; & anno 1565. 11. Kal. Septemb. Camerini de latere Legatus; quamuis Legationem hanc, Pontificis morte impediēte non obiuit, creatus est. Hic à Pio V. ad secreta cōsilia in arduis Pōtificatus curis, maxime ad religionē spectantibus, cuius erat acerrimus defensor, admissus; & inter eos Patres, quibus christianæ Fidei, & contra impios Hæreticorum conatus conseruandæ præcipua cura demandabatur, annumeratus, eam prouinciam ita sustinuit, ut pro eadem fide, ac religione seruanda atq; amplificanda nullos labores die, ac noctu ad extremum vsq; spiritum subterfugerit. Iam verò eodem

dem Pont. sedente, ad tit. S. Priscæ translatus, Abbasq; Aquinigræ Mantuanæ Diocesis factus; anno 1566. mortuo Sebastiano Gualterio Episcopo Viterbiensi, euidem Ecclesiæ Ioannes Franciscus Pastor in demortui locum sufficitur, qui reuocata auita Ecclesiastica disciplina, Ecclesia Cathedrali, atq; alijs ea in vrbe sumptib. magna ex parte proprijs instauratis, Canonicoꝝq; redditibus annuis auctis, atq; etiam Archidiaconatus dignitate instituta, Balnearijsq; ipsi Eccles. restitutis vbi viuas virtutum suarum imagines reliquit, ipsam Ecclesiā Carolo Montilio, Greg. XIII Pont. suadente, cessit, sub quo; optato titulo S. Anastasiæ; ex hoc ad S. Mariæ transiberim translatus, factus fuit Cardinalium Presb. primus, & ex Presb. Episcop. Albanensis; mox Prænestinus, Archiconfraternitatisq; incurabilium S. Iacobi in Augusta de Alma Vrbe patronus, cui, sacræq; Lauretanæ Domui, & alijs pijs locis moriens non pauca piè legauit. Vir is fuit Ecclesiastica seueritate insignis, iustitia conspicuus, in seruando fidem diligentissimus, habitus singularis prudentiæ, ac tanti acuminis, ut præter reliquos de Rep. atq; Imperio grauissimè, sapientissimèq; differentem in periculosis temporibus multi Europæ Principes; & coram, & literis de summis rebus gerendis consulere, & quod ille vnus respondisset; tamquam oraculum quoddam approbaretur, quam præclaram orbi terrarum perspectam prudentiam, ea ratione sibi comparasse fertur, quod à pueris præter B. Virginis patrocinium cuius præcibus infinita propè se à D. Opt. M. beneficia accepisse identidem asseuerare consueuerat; Patronum sibi elegit B. Laurētiū Martyrem, mirumq; fuit, quod omnia ferè sacerdotia, quæ possidebat (possidebat autem plurima) sub inuocatione eiusdem S. Laurentij essent. Obijt, maxima Reip. Christianæ iactura Romæ annos tantum natus 54. die Martij 3. Nonas Maij, redemp. nostræ 1587. Sixti Quinti Pont. III. cuius corpus in D. Mariæ de populo depositum, deportatum ad Beatæ Virginis adem de Quercu nuncupatam extra, & propè moenia Viterbiensis vrbis positam, toto terrarum

rum Orbe celeberrimam, quam prius ipse consecravit, & cuius facellum docerat, ubi ipsius effigies extat, translatum, ante gradus maioris Aræ sepulturæ mandatum est. Ibiq; funus eius celebratum est à Patribus Prædicatoribus, qui eam Ecclesiam, incolunt, orante in ipsius funere Francisco Scoto Collensi sacre Theologiæ Professore, Archipresbytero Viterbiensis maioris Ecclesiæ.

XVI.

EXornavit præterea seculum nostrum, celebri actorum gloria vir grauis, & liber, in rerum publicarum administratione, humanitateq; , & animo excellens, patriæ nostræ decus, atq; ornamentum PHILIPPVS Vastauillanus Bonon. Angeli michaëlis, & Iacobæ Boncompagnæ Gregorij XIII. sororis filius anno redemptionis nostræ 1540. pridie Kal. Octobris natus, qui auunculo Cardinale instante à Pio V. inter Quadraginta Ciuitatis Bononiensis Regiminis viros relatus; ab eodem ad Pontificatum assumpto, eo tempore, scilicet mense Maio eiusdem anni, quo ipse Vexillifer Iustitiæ in patria supremum Magistratum gerebat; Romam vocatus anno 1574. 3. nonas Iulij, Pont. III. Philippo Boncompagno, tt. S. Sixti Card. Venetias ad Henricum Tertium, Sedis Apostolicæ nomine de latere Legato missus, Vastauillanus in secunda promotione Sanctæ Rom. Eccl. Diac. Card. S. Mariæ nouæ; mox S. Mariæ in Cosmedin creatus est, quem anno 1578. Bononiam misit, ut litem de finibus inter Ferrariensem Ducem, & Bononienfes componeret. Ceterum eodem anno, mortuo Iulio Feltrio de Ruere Cardinale Vrbinatæ, S. Lauretanæ Domus, sacreq; Religionis S. Ioannis Hierosolymitani; & biennio post, vita functo Francisco Card. Alciato, Ord. Fratrum Conuentualium Sancti Francisci Patronus, & Anconitanæ Ciuit. post Christophorum Boncompagnum Rauennatis Ecclesiæ Archiepiscopum, Gubernator designatus, cum Philippo tt. S. Sixti, Io. Antonio tt. SS. quatuor Coronatorum, Io. baptista tt. S. Marcelli Cardinali-

dinalibus, quorū duo nouissimi ad Pōtificatum assumpti sunt, cum facultatibus ad Bannitos remittendos, per sex menses deputatus est; & eidem eodem anno S. R. E. Camerariatus officium, per obitū Aloyisij Card. Cornelij vacans; summa quinquaginta millium aureorum Cameræ Apost. soluta, collatum est. Qui auctus Abbatia Nonantulana dignitate, optato Sancti Angeli Diaconatu, sedente Sixto Quinto; ex eo ad S. Eustachij translatus; non multo post, extremum vitæ suæ diē clausit, Romæ die Lunæ 16. Kal. Sept. anno 1587. Pont. Tertio, hora 13. annos natus 46. menses 10. dies 17. cuius corpus ibi in Basilica SS. duodecim Apostolorum apud Minores Conuentuales depositum, Bononiam translatum anno sequenti, 8. Kal. Martij in S. Francisci eiusdem Ord. in pavimento ante gradus maioris Aræ, cuius facellum, pecunia legata, Chorusq; ad elegantem formam redacti sunt, contumulatum est, ubi extat lapis elogio incisus.

M.

M.

AE.

Philippo Vastauillano S. R. E. Cardinali Camerario Gregorij XIII. Pont. Max. sororis filio. Hieronymus frater, Angelus Michael fratris filius, ex testamento posuerunt. Vixit annos 46. menses 10. dies 17. Obijt 16. Kal. Septemb. anno sal. 1587. O. H. S. S.

XVII.

Mirum est, quantam vim habeat virtus, quæ tam breui tempore, tot dignitatibus, virum quempiam possit donare, cuius rei certissimū testimonium esse potest DECVS Azolinus nobilis Firmanus Picenus, qui in famulatū Fratris Felicis Card. de Monte Alto veniens, ipsius à secretis factus, ab eodem summo Pontifice renunciato, Canonicatus Basilicæ S. Petri de Vrbe; post Episcopali Ciuitatis Ceruientis dignitate cumulatus; anno Pontificatus I. sal. 1585. die Mercurij 15. Kal. Ianuarij, secundò 8. Cardinalibus electis Romæ, Presb.

Presb. Card. tt. S. Matthæi in Merulana; & post obeunte Philippo tt. S. Sixti Cardinale Boncompagnò Basilicæ S. Mariæ maioris de Vrbe Archipresb. declaratus est, cui anno 1587. allato sibi nuntio de Stephani Bathorij Poloni Regis morte, idem Pontifex commisit, vt cum Alexandro Farnelio, Vincètio Lauro, Georgio Radziuilio, & Andrea Bathorio Cardinalibus consuleret, quid nam pro pacifica noui Regis electione agendum foret. Enimuerò, quia ea est vitæ nostræ cōditio, vt ad interitū pernici ruat cursu, eodem anno obiit is Romæ die Veneris nonis Octobris Pontificatus III. ætatis 37. sepeliturq; in D. Mariæ maioris Templo, vbi propè Aram Deiparæ Virg. dicatām in pauimento extat tale epitaphium.

D. O. M.

Decio Azolino Firmano S. R. E. Presbyt. Card. huiusce Basilicæ Archipresbytero à Sixto V. Pont. Max. cui à secretis erat; ob perspectam fidem, & in rebus agendis prudentiam, ad Cardinalatum assumptio, & post 21. menses extincto ætatis suæ anno 38. 1587. P. D. M. pij, gratiq; animi sui monumentum, benè merenti posuerunt.

Non longè verò à S. D. N. Præsepis sacello in eadem Basilica, hoc aliud epitaphium cum ipsius Cardinalis effigie ad viuum depicta; Io. batista Card. Castrucius amico, posuit.

D. O. M.

Decio Azolino Firmano S. R. E. Cardinali, qui fidem, & integritatem suam Sixto V. Pont. Max. in Cardinalatu primum; deinde in Pontificatu ita præbuit, vt anni spatio ad summas dignitates meritis eius sit euectus, maius in diem probitatis suæ daturus specimen, nisi immatura morte præceptus in medio vitæ cursu defecisset. Vixit annos 37. mens. 3. dies 9. obiit nonis Octobris 1587. Io. batista Card. Castrucius memoriæ amico optimo posuit.

XVIII. Sed

XVIII.

SEd in ijs, quæ ad generis, & virtutum nobilitatem attinēt; nescio, an omnes adæquarit, aut etiam præcesserit. CAROLVS Lotharingus de Vandemontio Gallus, Nicolai, olim electi Ep̄i Merensis, post Vandemontij Comitum, & Margaritæ Egmōdanæ filius, Aloysiæ Henrici Tertij Galliæ Regis vxoris frater, qui digno virtutibus; quibus dotabatur Episcopus Tullensis, honore illustratus, à Greg. XIII. summo Pontifice anno 1578. Pont. VI. die Veneris 9. Kal. Martij in quinta Cardinalium ordinatione S. R. E. Card. Diaconus, absens renūciatus; à Sixto V. successore S. Mariæ in Domnica Diaconatu accepto; sub eodem; ex Diacono factus est Presby. tt. Sanctissimæ Trinitatis in Monte Pincio. Exorta postea in Gallia calamitosissima tempestate, initoq; inter Regni Proceres, atq; Europæ Principes, pro Religione Catholica in eo Regno conseruanda, atq; hæresi radicitus extirpanda, foedere, quod sacræ Ligam dixere, anno sal. 1587. eiusdemq; Carolo Card. Borbonio electo Principe, Vandemontius Card. Vicarius est declaratus, qui (heu miseram humanæ vitæ conditionē) in ipso præclarorum actorum culmine, & in ipsis muneribus pro Fidei Orthodoxæ conseruatione, atq; exaltatione ritè obcundis, vir sanè optimus, præstās virtutis gloria, & qui perpetuo viueret dignus, eodem anno Pont. III. Tulli die Veneris, 3. Kal. Nouembris mortem cum vita commutauit, cuius corpus in Cathedrali depositum; Nansi; quo fuerat asportatum, apud Franciscanos sepulturæ demandatur.

XIX.

AGe; vt Romanos etiam attingamus, licet memoriam reuocare celeberrimi viri IACOBI Sabelli Romani ex illa insigni, & perpetua serie honorum, ob viros sanctitate, Pontificatu Cardinalatu, domi, forisq; illustres florentissima, Io. baptistæ Equitum Ducis, & Constantiæ Bentiuolæ filij, anno re-

X

no re-

no reparationis humanæ 1523. 5. Kal. Nouembris nati, de cuius adolescentia id extat, quod annos natus sexdecim, inter inrimos, Cubicularios Pauli III. quo cum, & Sabellis sanguinis intercedebat coniunctio, annumeratus, ab eodem; vt honestis animum excoleret artibus, Patauium missus, latinis, græcisq; literis, deinde legali sapientiæ talem operam nauauit, vt cum ea scientiæ, & probitatis signa dedisset, & ijs se imbutum moribus, ac virtutibus, quæ in præclaro Antistite requiruntur, demonstrasset, ab eodem Pontifice anno 1539. Pont. VI. die Veneris 14. Kal. Ianuarij, Diac. Card. S. Luciæ in Septifolio; deinde Sanctorum Cosmæ, & Damiani declaratus, Patauium pileo missus, Episcopatum Neocastrensem, administrandū obtinuerit. In ipsis postea Iulij Tertij Pont. principijs ab eo anno 1550. 12. Kal. Martij in Prouinciam Piceni omnium harū Ciuitatum, Castrorum, ac locorum Apostolicæ Sedis de latere Legatus in re temporalī, ac spiritali Vicarius missus; eam Ditionē ab intestinis simultatibus, quibus tumultuabatur, semel, atq; iterum ab infidijs Draguti Archipyratæ, Ducis Clafsis, Solimani Turcarū Tyrāni, liberauit, non minori laude; quā, quod eandem per quadriennium prudentissimè rexit; sub quo S. Nicolai in carcere Tulliano Diaconatu obtento, sedente Paulo Papa IV. ex Diacono factus Presb. tt. S. Mariæ in Cosmedin; Episcopatu Neocastrense, in Eugubinum commutato, quem aliquando ipsius Frater Marianus moderatus fuerat; à Pio Papa IV. Archiepiscopatum Beneuentanum accipiens, eius in Vrbe Vicarius declaratus est, quò munere; quoad vixit sub alijs summis Pontificibus donatus est. In Pont. porro, vbi successit Greg. XIII. titulo S. Mariæ transtiberim optato, Patronus Collegij Græcorum ab eodem Pont. instituti, cum Guilielmo Sirleto, Iulio Antonio S. Seuerinæ, & Antonio Carafa Cardinalibus, electus; & ad Episcopatum Sabinen. post Tusculanum; vltimò Portuensem, & S. Rufinæ translatus, ex hac vira migrante Scipione Rebiba; supremus hæreticæ prauitatis Quæstor, ipsius loco deputatus est. Hic; non solum à fami-

liaribus

liaribus: sed à tota Aula Romana vnicè, ob morum, vitæ, & doctrinæ præstantiam, & quia erat vir grauis, Ecclesiasticorū rituum diligentissimus conseruator, accuratissimusq; Cardinaliæ dignitatis obseruator, diligebatur. Obijt Iacobus Romæ die Sabbathi nonis Decembris, anno salutis 1587. Pont. III. eiusq; corpus apud Patres Societ. Iesu, in Farnesiano Templo sepultum est, vbi pietatis, ac religionis eius monumenta extāt. Aram n. eiusdem Templi eo viuente inchoatam, multis ornamentis augeri, vt etiam Albæ Templum Petro Apost. dicarū, quod de iure patronatus familiæ Sabellæ est, ad perfectionem adduci scripto testamento mandauit. Funus splendidè actum est, orante 10. Kal. Ianuarij celebri Oratore Pōpeio Vgonio Romano.

XX.

Non desunt laudum argumeta, quæ illustrent FERDINANDUM-Medicæ, Cosmi Magni Hetruriæ Ducis, & Eleonoræ Toleranæ filium anno 1549. 3. idus Iulij, hora 19. post meridiem natum, quem; quo Cosmus pater, ob mortem Ioannis filij mœrens aliqua consolatione leuaretur, Pius IV. anno Pont. IV. salut. 1563. 8. idus Ianuarij, festo Epiphaniæ Domini, in Congregatione Generali, cum nondum tertium, & vigesimum ætatis annum compleuisset, Diaconum Cardin. S. Mariæ in Domnica, absentem, creatum; Romam venientē, pileo postea purpureo, cum Angelo Nicolinio eiusdem Pontificis Cardinale, idibus Martij 1565. de more, insigniuit. Hic Papæ Summator: Archihospitalis sanctiss. Trinitatis de Vrbe Conualescentiū; Relig. Seraph. Fratrum Min. obseruan. Regno rūq; Hispaniæ patrocinijs susceptis; Eleonorā Frãcis Magni Ducis filiā quæ Vincētio Maturæ Duce in m̄rimoniū collocata fuerat, neptem suam, Mantuā euntem comitatus est. Huic sub Sixto V. ex S. Mariæ, ad S. Eustachij; mox ad S. Mariæ in via lata Diaconatus translato, inter Cardin. Diaconos, Primas tenenti; cum alijs eiusdem Ordinis Patribus causarum quorūcunq; regularium, extra claustra vitam degentium, audienda-

X 2

rum,

rum, & Pontifici dicendarū, nec non Canonizationis B. Didaci prouincia demādata est. Cæterū mortuo Frācisco Magno Hætruriæ Duce fratre sine filijs in Ducatu successuris, Ferdinandus Cardinalis; ex duobus qui superstites erant fratribus natu maior, iure eidem magna cum totius Hætruriæ populorum exultatione, successit, qui; & si Cardinalitiam dignitatem ad extremum vitæ spiritum retinere animum induxerat, nunquam sacris initiatus, sicq; indulgētibus Rom. Pontificib. prudentissimè prospicientibus posse aliquando, quod contigit euenire; aliud tamen sibi in rerum statu commutato, grauissimis de causis statuendum fuit, & maximè, vt tam amplè latèq; Prouinciæ, nec non familiæ suæ legitima liberorum successione consulere; Declarato igitur sibi Ferdinandus Procuratore Nicolao Tornabono Ciuitatis Burgi S. Sepulchri Episcopo, eadem de causa eum Romam missit, qui vna cum Ioanne Nicolinio ipsius oratore, à Cesare Marsilio nobili Bononiense consistoriali Aduocato, qui etiam de causis, quæ animum illius ad Cardinalatus renunciationem disponderet, elegantiori oratione coram summo Pontifice, & Cardinalibus deseruit; in secretum Consistorium die Lunæ, pridie idus Decēbris, anno 1588. Pont. IV. admisi, & ad pedes summi Pontificis prostrati; ea, qua decuit, animi demissione, Ferdinandi nomine, Cardinalatus dignitatem, & administrationes Ecclesiarū, quibus ipse præerat, dimittentes, ac resignantes, sanctitatem suam humiliter supplicarunt, vt cessiones prædictas, libenti animo excipiens, admittere dignaretur, & iuramenta quæcunq; per Ferdinandum ratione Cardinalatus relaxare, & vt ei paternam benedictionē, qua in altera vocatione, ad quā Deus eū vocabat, pro felici Hætruriæ regimine diū, ac feliciter versari possit, impertiretur. Quam summus Pōt. renūciationē; Cardinalibus omnibus vnanimiter consentientib. admisit, atq; approbavit; de quo actu duo ex Protonotarijs participatibus vocati, se rogati; quibus, felici, ac fausto auspicio peractis, Ferdinandus, Caroli Ducis Lotharingiæ filiam, Christinā,

&

& Caroli, Sixti Papæ Quinti, Cardinalis sororem, in matrimonium duxit.

XXI.

Quanto Fidem catholicam animi ardore prosequeretur; non dictis: sed ipsa sanguinis effusione demonstrauit
ALOYSIVS de Guisa à Lotharingia Gallus, Francisci Ducis Guisij, & Annæ Estensis, Altonsi vltimi Ferrariæ Ducis sororis, filius; Caroli, Pauli III. & Ludouici, Iulij III. Cardinalium, nepos anno 1554. natus, qui electus Archiepiscopus Remensis, & primus Par Franciæ, à Greg. XIII. summo Pontifice anno Pontif. VI. à Domini Natiuitate 1578. in quinta purpuratorum Patrum electione nono Kalen. Martij habita, S. R. E. Presbyt. Card. factus est; atq; eidem Legatio Auinionensis in Gallijs, quæ prius Card. Borbonius cohonestabatur; Henrico Tertio Gallorum Rege, & per literas, & per Oratorem apud Sixtum Quintum instante, demandata est; qui anno 1588. cum Comitibus apud Turones Blesis ab eodem Rege indictis, cū Henrico ipsius fratre, ac alijs Regni Proceribus adesset; 10. Kal. Ianuarij, biduo ante Natalem Domini, ecce (scelus indignum) Henricus Dux, Cardinalis frater à nefarijs sicarijs in ipso Regis cubiculo, ipsomet Rege iubente, atq; inspectante, qui eum ad se vocauerat; vulneribus confossus, in terram ruit: fratris opem implorantis, clamore adductus, accurrit Cardinalis Aloysius: sed ab armatis depellitur, qui eadem hora captus cum Carolo Borbonio Cardinale, & alijs Præsulibus, regali prandio exceptis, cum cibum sumere renuisset, ad locum, vbi exanguie fratris cadaver in circumfuso sanguine natabat, ducitur, atq; ibi diei, noctisq; spatio fraternam mortem dolet. Interrogatus porrò à Rege illuc accedente, agnosceret, ne quisnam ille esset. Agnoscere, se esse amantissimi sui fratris, & Domini corpus, cum quo in vita feliciore esse exoptare, respondit; cui Rex. Pro certo, inquit; habeto te breui voti competentem faxo. Postridie, nona circiter hora, ante meridianam

X 3

Aloy-

Aloyfius, Rege iubente, ad idem conclaue, vt fraterna pareat morte, ducitur, conuocantur sicarij, qui Ducis sanguine contaminatas manus sacro Cardinalis cruore polluere non recusât, sicque pugionibus petitus, vulneribusque confossus, anno eius ætatis trigesimoquarto, in ipso Christi Natiuitatis peruigilio; summo bonis omnibus mærentibus sui desiderio relicto, atque maxima Reipublicæ Christianæ iactura, ac detrimento occiditur Præsul; generis nobilitate clarus, totquæ dignitatibus insignitus, sacri Collegij ornamentum, cuius vita, ac mores generi, atq; ordini conueniebant, qui moderati animi, & catholici quamplurima præclara exempla dederat, & cuius humanitas ingēs, pietas sūma, liberalitas insignis, loquēdi libertas, & publici boni studiū lōgiori vita, ac alia mortis ratione dignū eū reddebāt. Eius corpus **Rex in aliud cubiculū transferri** ibiq; honesto loco collocari, & viridi panno tegi; Ducis vero negligi iubet. Feria deinde quarta post Christi natalitia, eodem Rege mandante, utroq; corpore in maiorem Aulam illato, rogoq; ingenti, ex uiua calce, & sulphure constructo imposito, atq; exusto, cineres eorumdem, è fenestra in præterfluentē legerim projiciuntur. Audito Pontifex scelere; per Ioan. Franciscum Maurocenum Episcopum Brixiensem, Sed. Apostolicę Legatū **S. R. E. Cardinalem**, Regem literis de scelere patrato mone-re, atq; anathema minitari. Cogitur Romæ Consistorium; impium scelus detestatur, Cardinales; quibus negotium demandetur, eliguntur, à summo Pont. Rex citatur post mensem, vt se defendat, & causas proferat, cur anathema non debeat declarari. die termini sibi ad se iudicio sistendum statuti, Rex in proprijs ædibus, firmo in castro, equitibus, satellitibusq; multis, ac frequenti exercitu stipatus ad S. Clodouæi Pontem, ab inermi nondum vigesimum quintū annum nato, ac ignoto Fratre Iacobo, Clemente dicto, patria Senonense, Ord. Prædicatorum, paruo cultello ad hoc patrandum parato, subter umbilicum vulneratus, miserrimè Kal. Augusti, anno 1589. interfestus est.

XXII.

Quid Fr. STEPHANVS Bonuccius Aretinus Tuscus, ex honestis parentibus anno 1521. natus? Quantæ gloriæ fuit, & patriæ, & Reipub. Christianæ? puer. n. nomine Religioni S. Mariæ Seruorum dato, sub disciplina Fr. Augustini Bonuccij insignis Theologi, & eiusdem Religionis postea Generalis Magistri, cuius se alumnum profiteretur, & cui mortuo monumentum in patria posuit; Orator eloquens, & in sacris paginis maximè versatus, cum euasisset; adhuc iuuenis Bononiæ, Patauij; in Academijs, Præpositi, & ante annos, Generalis Procuratoris officio dignus, eodem; & post à Iulio III. Apostolici, Ordinis Visitatoris munere meruit insigniri. Is in Comitij Bononiæ Paulo Quarto Pontifice sedēte habitis; ob res præclare gestas, rursus Procurator Ord. confirmatus; sub Pio Quarto Tridentinæ Synodo interfuit. Apud Vgonē Boncompagnum S. Sixti Cardinalē concessit, & cum eodem, qui Legatus in Hispaniam, pro Archiepiscopi Toletani causa mitebatur, profectus est, à quo, summo Pont. declarato, ad Alatrinum Episcopatum; ex Alatrino, ad Aretinæ patriæ Præsulatū promotus, cum in ipsius administratione, religionis, & pietatis signa innumera dedisset, à Sixto Papa V. anno sal. 1587. Pont. III. die Veneris 15. Kal. Ianuarij, inter eos Cardinales, qui quintò ab eo electi sunt, Presbyt. Cardin. tt. SS. Petri, & Marcellini annumeratus est, cumq; emergentibus è Concilio Tridentino quæstionibus, cum alijs quatuor Cardinalibus præfectus fuisset, hoc, & alia munera sibi demandanda; morte imminente, non potuit obire. Obijt verò in maxima apud Aulam Romanam expectatione, Romæ anno salutis 1589. Pōt. Quarto, quarto nonas Ianuarij, eiusq; corpus sepultum est in Ecclesia Sancti Marcelli apud Seruitas, vbi in Templi medio tale elogium videre est.

D. O. M.

Fratri Stephano Bonuccio Ord. Seruorum, Cui, & Episcopo Arentino, S. R. E. Presbyt. Card. u. SS. Petri, & Marcellini, cum insignis religio, prudentia, & doctrina; omnium iudicio, & uotis est maior a parueno extincto, etatis sue anno 68. sal. humana 1589. die secunda Ianuarij. Ludouicus Bonuccius, & Io. baptista fraser, patrio bene merenti PP.

XXIII.

Cancellos exornationum excessisse mihi videtur **ALEXAN** DER è Farnesiorum gente rerum domi, forisq; gestarū, gloria inter Romanos clarissima ortus Petri Aloylij Castri; mox Parmæ, & Placentiæ Ducis, & Hieronymæ Ursinæ filius anno sal. 1520. die Dominico Nonis Octobris à pomeridianis horis, inter quintam, & sextam in lucem editus. Is Bononiæ in Collegio, quod Petrus Ancharanus de eadem met familia Farnesia anno 1415. ad Scholares italos literis informandos erexerat, in literas incumbens, à Clemente Septimo Parmensis Ecclesiæ cui Alexander Cardinalis huius Auis præerat administratione suscepta, ab eodem Auo ad Pontificatum euecto; Paulo III. dicto, anno 1534. Pont. I. die Veneris 15. Kal. Ianuarij absens, Diaconus Cardinalis S. Angeli pronunciatus, Bononiæ Cardinalatus insignia cum Guidone Ascanio Sfortia suo consobriuo annos tantum natus 14. accepit. qui Romam anno sequenti profectus, mortuo Stephano Cardinale Merino, Episcopus Giennensis inter Hispanos; & Hippolyto Cardinale Mediceo die Mercurij 3. Idus Augusti, S. R. E. Vicecancellarius, & S. Laurentij in Damaso; & die Iouis 11. Kal. Septemb. summi Pontificis Summator, Archiepiscopus Auinionensis electus; an. 1536. die Lunę idibus Maij Carolo V. cui; uti Siciliæ Regi, id iuris competeat deferente, Archiepiscopus Montis Regalis in Sicilia; dimissis Parmē-

te, &

te, & Giennense Ecclesijs, declaratus. Eidem; non multo post ab eodem Auo Archipresbyteratus S. M. Maioris de Vrbe; mox Hierosolymitanus Patriarchatus delegatus est. Quid Herbi-polenfis maioris Ecclesiæ inter Germanos Præpositura, cui ipse præerat? non ne eiusdem decem millium aureorum quotannis addentes fructus, ut erat liberalis, & beneficus, maxime in virtute præditos, & bene de catholica Fide sentientes, inter aliquos viros doctos Germanos de Ecclesiæ benemeritos, inter quos Federicus Nausea vir summae doctrinæ, ut ipsius scripta testantur, Episcopus postea Viennensis distribuit? ac tandem Præposituram ipsam Orthoni Truchsesio Cardinali Augustano renunciauit? Quis nescit quanta dignitate, Legationes in Hispaniam ad Carolum Cæsarem; in Galliam ad Franciscū Francorum Regem demandatas, vix vigesimum ætatis annum attingens obiuerit? ut & Imperatorem, & Regem; quibuscum de rebus grauissimis agebatur, in summam traxerit admirationem, & ex Nepote; in Pontificis qualitatum cognitionem uenerint, quod si cuncta, quæ ijs in Legationibus egit, attingere tentem, necessario, & multa memoratu dignissima, ab eodem alijs in muneribus acta, prætermittam, & ea ipsa, quæ attingā, ieiunius multo, atq; exilius, quam pro ipsarum dignitate percurram; reuertenti. s. Romam anno 1541. 3. idus Martij, Auinionensem Legationem. & post à Cæsare Imperij protectionē; biennio post Archipresbyt. Basilicę S. Petri; Genuam ad eundem Cæsarem, Legationem; iterum anno 1545. ad eundem Imperatorem; & Gallum Regem, ut pacem inter ipsos componat, & in Germaniam tertio cum Octauiō fratre Parmæ, & Placentiæ Principe, Ecclesiasticarū copiarum Duce, quas Pontifex misit Carolo Imperatori contra hæreticos bellum gerenti, Legationes demandatas. Alexander anno 1547. Ecclesiæ Vifensis administratione accepta, sub Iulio Tertio, bello inter eundem Pontificem, & Octauium fratrem, pro Ducatu Parmense vigente, Florentiam; hinc in Galliā concedens, à Rege perbenigne exceptus, & ditissimis sacerdotijs cohonestatus est;

quo

quo Romam reuerso, Parmensibus iam compositis rebus, in grauib; arduisq; Pontificatus negotijs summi Pontifices Iulius III. Marcellus II. Paulus IV. & Pius IV. qui; vt ab Aug ad Cardinalatus dignitatem, sic ab Alexandro; diuino numine ita disponēte, ad tantum fastigium fuerant euecti, vsi sunt, cui sub Pio IV. Episcopatibus Massæ, & Spoleti resignatis, anno 1564. die Lunæ 8. Kal. Maij ex Diaconatu ad Presbyteratum promotum, de consensu Ranucij sancti Angeli Cardinalis ipsius fratris, qui primum locum inter Presbyteros Cardinebat, aliorumq; Patrum; Archipresbyteratus S. R. E. concessus est. Infinitum foret sigillatim omnia recensere. Illum; ex Archipresbytero ad Episcopatū Sabinensem; mox Tusculanum; & anno 1565. Auinioniensi Legatione ad fauorem Caroli Cardinalis Borbonij dimissa, cuius etiam Archiepiscopatus administrationem anno sequenti resignauit; ad Viterbensem (quæ patrimonij dicitur) Legationis præfidiatum translatus fuisse. Iam verò, quia grauiora animus concepit, ad tati Præfulis præclariora gesta properemus. Anno is 1569. ad Ecclesiam Montis Regalis se conferens; Synodum ibi Prouincialē, ex decreto sacri Conc. Tridentini celebravit; & Collegiū Patribus Societ. Iesu, quibus in componendis; inter clerum, ac ciues ortis discordijs, vsus fuerat, proprio sumptu à fundamentis erexit. Hanc Ecclesiam postea Ludouico de Torres, Cameræ Apost. Clerico, alterius Ludouici Archiepiscopi eiusdem Ecclesiæ nunc viuentis; sanguinis nobilitate, rerum gerendarum experientia, literarum cognitione, & summa in Deum pietate, deq; Rep. Christiana bene merentis Præfulis patruo cessit. Reliquæ sunt anno 1578. post translationem ad Episcopatum Portuensem, & S. Rufinē, & sequenti, vita functo Ioanne Card. Morono ad Ostiensem, & Veliternum, sacriq; Collegij Decanatum, protectiones fratrum Seruitarum; hospitalis S. Hieronymi Illyricorum Collegij Germanorum, Archiconfraternitatis Orphanorum, Santissimi Crucifixi sodalitatē, & præter Imperij Romani, Regnorum, Aragoniæ, Siciliae, Iulianæ,

taniæ, & Poloniæ. Quid? ipsius singularem religionem silentio inuoluemus? non profecto, sed, quæ tanta in quoquam dicendi vis, qui tam copiosi, ac multiplicis argumenti partes omnes; non dicā profequi velia; sed in memoriā reuocare multas sacras ædes labentes ab eo instauratas, non paucas Aras extructas, & plurimis ornamentis decoratas; Ecclesiam S. Syluestri in Montē foractis, inter Faliscos ædificatam propria impensa, & minoribus obseruantibus collatam; Diui Anastasij templū; Cenobiumq; ad aquas saluias; B. Virginis ædes ad Criptam feratam; Aram, templaq; toto in eò tractu, qui est circa Soractē, Auinioni; Viterbij; augustissimum templum in Vulturnensi lacu; Templum item Sanctis Laurentio, & Damaso dicatum, quæ maxima impensa ædificauit, atque ornauit. Quid plura? in omnibus Ecclesijs, quas administravit (administravit autem plurimas) non pauca summe suæ religionis, & beneficentiæ expressa vestigia reliquit. In Basilica S. Petri de Vrbe, cuius erat Archipresbyter, aurea candelabra, auream crucem, calices, sacrasq; vestes innumeras ad rei Sacræ seruitium reliquit, & tandem magnificentissimam illam, ac toto orbe celeberrimā Aedem nomini Iesu dicatam, quam pro Patribus eiusdem societatis Romæ extruxit. Qui tandem à Sixto V. Pont. pro Beato Didaco canonizando deputatus, summo vniuersę Christ. Reip. Urbisq; mærore, & luctu, ad æterna illa Palatia, quæ sibi, & elemosinis, & sacris donis construxerat, die Iouis VI. Nonas Martij hora 21. anno humani generis seruati 1589. Pont. IV. ætatis 69. aduolauit. Corpus eius; lugubri, sed inusitata pompa in templum Iesu delatum, habita latina oratione à Petro Magno viro literis ornatissimo, olim à secretis Ioannis Francisci Card. de Gambara, quæ vna cum orationibus, & elegijs Francisci Bentij Societ. Iesu, viri summæ eloquentiæ, & pietatis, alijsq; & vincita, & soluta oratione conscriptis illius laudibus circumfertur, sepultis prius visceribus in Diui Laurentij in Damaso; ibi in pavimento, ante gradus Aræ maioris, sub lapide porfidico; elogio, de quo infra, collocatum est.

D. O. M.

Alexandri Farnesij Cardin. S. R. E. Vicecancellarij, Episcopi Ostiensis huius Ecclesia Fundatoris.

Et super portam maiorem eiusdem Ecclesiæ.

Alexander Farnesius Cardin. S. R. E. Vicecancellarius, Pauli Tertij Pont. Max. Nepos, cuius auctoritate Societas Iesu recepta, primum fuit, & decretis amplissimis exornata, Templum hoc suæ monumentum, & religionis, & perpetua in eum ordinem voluntatis funditus extruxit anno salutis 1575.

Præter domesticum familiæ Vmbonem Alexander, Macedonis quodammodo æmulator, tria celeberrima insignia gestavit. Telum. scopum ipsum attingens græco insignitū axiomaτε βελλ' ούτως Sic iacio. Papyrus candidissima hoc emittichio circumsepta: *Votis subscribere fata secundis.* Trifulcum Iouis fulmen, quo exiguam hominum religionem solet castigare hoc dorsum apophtegmate *Hoc uno iuppiter vsur.*

XXIV.

Accedit videre, quam encomiastici sermonis laude donandus sit PROSPER Sanctacrucius nobilis Romanus, anno Domini 1513. natus, qui honorarios ephebos in animo literis; præsertim verò legibus instruendo, Patauij insumens, ita in eis profecit, vt; cum nondum ad vigesimum secundum ætatis annum peruenisset, consistorialis Aduocatus à Clemente Papa VII. & quinquennio post à Paulo Tertio Auditor sacre Rotæ factus, in eo Tribunali in agendis causis, & summâ prudentiam, & indifferentem iustitiam omnibus semper restituit, ex quo ab eodem Paulo Episcopatu Chysamensi in Creteni Insula meruit honorari, cuius opera Iulius Tertius, & Paulus Quartus in Germaniæ, Lusitaniæ, Hispaniæq; Legationibus, in quibus omnibus semper suæ, & Apost. Sedis

recti-

retinendæ dignitatis signa non obscura dedit, vsi sunt. Summæ porro virtutis; tunc clarissima signa reliquit, quâdo à Pio Quarto Nuncius Apostolicus ad Carolum Nonum in Gallias, quo tempore Regnum fluctuabat, missus, apud Regem sic; pro hæreticis exterminandis, qui in illis partibus Religionem catholicam perturbabant; perturbatam labefactare tentabant; labefactatâ prorsus euertere, egit, vt tantum hæreticorū odiū sibi concitauerit, vix vt se ipsimè; præsertim verò; dū aliquâdo iter haberet per idem Regnum, nisi stratagema adhibuisset, vitam sibi potuerit conseruare. Sic Legationes demandatæ obeundæ sunt, sic Ecclesiasticæ dignitates comparantur. Meritò igitur illum Pius Quartus in quarta promotione 23. Cardinalium Romæ die Lunæ 4. idus Martij, quando solënis dies Gregorij Magni celebratur, anno 1565. Pont. VI. absentem, atq; in Gallia idem munus Nuncij obeuntem in Cardinalem Presbyterum S. R. E. promouit. Optato postea in Pij Quinti Pontificatu S. Hieronymi Illyricorum; mox S. Mariæ de Angelis in Thermis titulo; & paulò post in eiusdè Caroli IX. gratiam Archiepiscopatu Arelatense in Gallia obtento, hunc idem Pius V. anno 1571. cum Cardinale Ioanne Aldobrandino, ad Bannitos dimittendos, deputauit. Qui; à Turcis Regno Cypri occupato anno 1572. Ecclesiam Chysamensem, quo à Greg. XIII. summo Pont. Episc. Salamino, cui in illa occupatione Episcopatus fuerat ereptus, traderetur; donec Epò idè restitueretur renunciavit; sub quo etiam ad titulum S. Hadriani; post S. Clementis translatus, à Sixto V. an. 1585. cum ad paupertatis leuamen, idem Pontifex; item lanarem vellet in Vrbe introducere; præficiatur Prosper Sanctacrucius huic negotio, qui multas, cum eiusdem artis vniuersitate constitutiones decreuit a summo Pontifice confirmatas, & cum alijs sex Cardinalibus provincia causarum eorum, qui statui Ecclesiastico subduntur audiendarum, demandatur, à quo; ex Presbytero S. Clementis electus Episcopus Albanus, Romæ anno 1589. Pontif. VI. 6. nonas Octobris, die Lunæ, secunda noctis sequentis hora

hora, ab hac ad æternam vitam transmigravit; corpore in Ecclesiam S. Mariæ de Publiculis deportato, & in Basilica Sanctæ Mariæ maioris collocato; vbi propè portam sacrarum sepulchrum marmoreum à gentilitijs positum, inscripto hoc elegio cernitur.

D. O. M.

Prospero Sanctacrucio S. R. E. Card. Episcopo Albano, qui ob eximias animi, ingenijq; virtutes; post primaria palatina officia, & Ecclesiasticas dignitates, à Pio IV. Pont. M. Cardinalis creatus, Legationibus Germanica, Lusitanica, Hispanica, & Gallica, flagrante intestino bello prouincia, egregia cum laude functus, maximisq; toto vita cursu pro Rep. susceptis laboribus. obiit ætatis annorum 76. 1589. Marcellus ex fratre nepos posuit.

XXV.

Sixti V. Pontificatum; præter cætera, celeberrimi nominis gloria exornat Carolus Borbonius de Vendosme Gallopicardus francorum Regum propagine clarus, Ludouici Condensis Principis, & Antonij Nauarræ Regis frater; Caroli Borbonij Vendosmi Ducis, & Franciscae Alenconix filius, anno 1520. natus, qui; ex Abbate S. Germani de pratis Xarotniensium; mox Aruernorū, & Claramontenium electus Episcopus, anno 1549. Pont. XV. 5. Idus Ianuarij, à Paulo III. Diaconus S. R. E. Cardinalis S. Sixti creatus, Archiepiscopatum Rothomagensis administrandum suscepit, in quo difficillimi illis temporibus diuersis hæresibus scærentibus, verbo, & exemplo comitatum sibi gregem pascens; in orthodoxa fide confirmatis, cui; ob hæc postea in summo honore apud summos Pontifices habito, per honorifica Viterbientis, & Patrimonij Legatio delata; & à Gallorum Regibus, Francisco I. Henrico II. Francisco II. & Carolo IX. quorum tutor, à Regina Catherina matre fuerat datus, iustitiæ administrandæ,
Consi-

Consilij, Regniq; vniuersi primus locus concessus est. Qui comitatus eandem Reginam matrem Aquam Augustam (vulgo Baionam) quo venerat, vt cum Regina filia Philippi II. Hispaniarum Regis vxore de dissensionibus pro Indiarum occidentalium nauigatione, inter Gallos, & Hispanos ortis tractaret; eodem anno Idibus Aprilis; relicta Alexandro Cardinali Farnesio Viterbienti, & Patrimonij (interposita Pontificis auctoritate) Auinionensem legationem accepit. Anno porrò 1567. grassante inter Regem, Principem Condensem, & alios consanguineos de Fide catholica malè sentientes, bello, Carolus acerrimus fidei propugnator, sic effecit, vt nonnulli anno 1572. cum Rege conciliati, dimissa falsa religione, & vera recepta, à Gregorio XIII. in Catholicæ Ecclesiæ sinu accepti, absoluti, & dispensatione, vt arctius propter hanc reconciliatiorem, in matrimonij vinculo colligarentur, donati sunt: sed ingentia Regni crimina, non permisere, res in eo statu, in quo eas Card. posuerat diutius conseruari, mortuo quippè Carolo IX. & in Regnum Henrico fratre successore, tunc Poloniæ Rege, paulatim se Hæreticorum magis; quam Catholicorum fauore demonstrante, Carolus; vt religiosissimus, & sanguinis nobilitate Regni Princeps, quo Catholica Romana religio conseruaretur, hæresis extirparetur, & (quod caput erat) Christianissimus Regi successor eligeretur, cum alijs Principibus Gallicæ Catholicis; præsertim Lotharingijs, & Guisjs, cum summo Pontif. Philippo II. Hispaniarum Rege, Duce Sabaudix, & alijs Italiæ Principibus coniunctus, quæ sacra Liga, vulgo dicta est, & cuius ipse anno 1577. 16. Kal. Augusti Princeps declaratus est, renunciata Auinionensi legatione quæ Aloyisio Cardinali Guisio tradita est, de instituto proposito agere cepit. Convocatis igitur multis in locis Regni, ad id agendum Conuentibus, vbi etiam Rex intererat, non poterat non Regem de catholico Successore eligendo, exorare, qui simulans; voluntari eorum, qui in eo scedere continebantur, ardebat: sed timens, ne Dux Guisus, qui; propter catholicas qualitates,
ab om-

ab omnibus, & Gallis, & exteris vnice diligebatur, successor declararetur, stratagemata indignum Christianissimo Rege, & eo, qui se toties pium, ac vera virtute præditum demonstrarat, machinari, fraudem tentare, & insidias vbiq; tendere. Indicto igitur Blesis conuentu anno 1588. de quo supra, Duce, Cardinaleq; Guisij, ipso mandante, crudeliter occisis, Carolus Cardinalis Borbonius, Petrus Lugdunensis Archiepiscopus, alijq; Præsules in vincula conijciuntur, frustra q; summo Pontifice Regem exorante. ac etiam sub excommunicationis pœna monente, vt ipsos dimitteret, duro carceri mancipantur. Verum eodem Rege (iusto Dei iudicio) anno sequenti interfecto, publica acclamatione Carolus Card. Rex declaratus, ætate grauis, & à proc. illis, quib. Regnū tūc agitabatur, perturbatus. prius quam carceris libertate donaretur, in castro, Fontanecio nuncupato, inter Pictones; liber ex hoc corporis ergastulo, excessit die Martis 8. idus Maij, anno 1590. Pontificatus Sexto, ætatis 70. cuius corpus in Normandiam portatum Salionii in Carthusiensium Templo ab ipso antea ædificato, cum titulum S. Grisogoni optasset, & Principatum inter Presbyt. S. R. E. Cardinales teneret, sepulturæ demandatum est.

Mors Sixti Papa V.

Anno Domini 1590. 6. Kal. Sept. die Lunæ hora 22. Sixtus V. summus Pont. anno ætatis 69. in Apostolico Palatio in Monte Quirinali ex hac vita migravit, cuius corpus depositū in Ecclesia S. Petri in Vaticano, & anno sequenti, quarto nonas Septembris Alexandro Peretto Cardinale de Monte Alto eius pronepote curante, transportatum ad Basilicam S. Mariæ maioris in sacello Præsepis, quod splendide ædificarat, ponitur in altera nobili sepultura, quam tibi viuens erexerat in eodem sacello, altera etiam simili è regione Pio felicitis memoriæ Papæ V. maximo sumptu erecta.

Vaca-

Vacavit Sedis Apostolica dies 18.

Eodem anno 5. Kal. Sept. die Martis de more funeralibus in Basilica Vaticana principium datum est, orauitq; in ipsius laudem Baldus Catanus.

Eiusdem anni 7. idus Septembris, die Veneris Spiritus sancti missa ab Alfonso Gesualdo Episcopo Cardinale Portuense, & S. Rufinæ cantata, conclauit, solito loco paratum 54. tunc præsentibus Cardinales ingrediuntur, ac die

Sabbathi 17. Kal. Octobris vnanimi voto ad summū Pontificatum

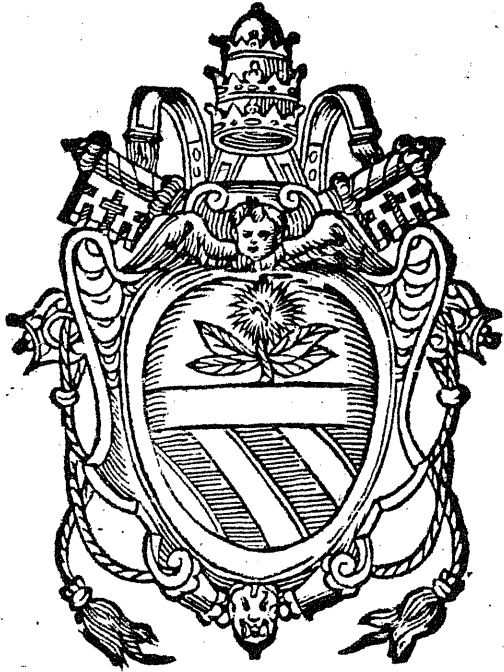
euehunt Io. baptistam Castaneam Romanum Presbyt. Cardinalem tit. S. Marcelli, Vrbanum postea 7. nuncupatum.

Y

VRBA.

VRBANVS SEPTIMVS PONT. MAX.

ANNO CHRISTI MDXC.

Urbanus Papa VII. non habuit signum.

MODERATIONIS, clementiæ, animi pacis, ac concordiæ studiosi fama; ijs. n. virtutibus opt. Præsul, de quo nunc sermo; non opum, aut imperandi cupiditate flagrabat, per omnes Aulæ Romanæ procuratorum gradus, Urbanum VII. ad summi Pont. fastigium extulit Io. Bapt. Castancam nobilem Romanum

Urbanus Papa Septimus.

manū anno 1521. pridie Nonas Augusti natus; quamuis Cosmus Pater nobilis Genuensis esset, & Mater Constantia Riccia Romana Iulij Riccij, & Marcie sororis Dominici Iacobatii Cardinalis filia, sub cuius disciplina, Io. baptista, & multo magis Hieronymi Cardinalis Veralli affinis sui, in Curia Romanæ negotijs multam contraxit experientiam, cum prius comparata legum scientia, Doctoratus Lauream Bononiæ, vbi multis annis studuit, vt antea Perusiæ, ac Patavij, fuisset consecutus. Seruijt igitur Cardinali Verallo, sub Auditoris nomine. Factus postea Aduocatus Consistorialis, & vtriusq; Signaturæ Referendarius, cum eodem Cardinale, ob signandis supplicibus libellis à Iulio Tertio, in Gallias ad Henricum, pro re Parmensi, & Mirandulana Legato profectus est, cui Romam inde reuerso, ab eodem Iulio Tertio præfidiatus Ciuitatis Fanensis cōmittitur; & paulò post, in gratiam eiusdem Cardinalis renunciantis Archiepiscopatus Ecclesiæ Rosanensis administratio, quem cum ipsius singularem in rebus administrandis virtutem, & prudentem dexteritatem perspexisset, in Perusina Gubernatione; & Paulus IV. in Prouinciæ Vmbriæ; & tandem Pius Papa IV. quibusdam differentijs circa cōfinia inter Ciuitatem Tranensem, & Spoletanam vertentibus, fini imponendo adhibuerunt. Cum porrò celeberrimo Tridentino Concilio interfuisset, ab eodem Pio IV. in Hispaniam ad Philippū II. Regem, Sedis Apostolicæ Nūcius mittitur, vbi; toto eiusdem Pij IV. Pontificatu, & Pij V. successoris, commoratus, Isabellā Clarā Eugeniā infantē, maiorē Regis filiam, tūc natā, quæ nuper Alberto Archiduci Austriæ, desponsata est, è sacro Baptismatis fonte leuauit. In Italiam à Gregorio XIII. accitus, ab eodē, cui; cum primū Romam peruenit, Rossanensem Ecclesiam renunciauit, eiusdem sedis Venetias Legatus mittitur, vnde peste imminente ab eodem Pont. etiam literis inuitatus; Bononiam flectens, eiusdem Ciuitatis Gubernio anno 1577. Nonis Ianuarij accepto, vnico tantum anno clauum tenuit, quippè cum pax, inter Belgas, & Philippum Regem

tractaretur, Coloniã mittitur, vt id omne; salua Fide cathol. & apost. dignitate, agatur. Inde Romã reuertenti, ad consulẽdũ rebus Ecclesiasticis, & sacre Inquisitionis admisso, an. 1583. in septima nouemdecim Cardinalium ordinatione Romæ die Lunæ pridie Idus Decembris habita, optato S. Marcelli titulo Signaturæ gratiæ, & sanctissimæ Inquisitionis præfectura data, sacre purpuræ honor defertur. Electus postea, cum alijs Cardinalibus ad status Ecclesiastici exules remittendos, biennio post Bononiæ Legatus, in ea Ciuitate, vsq; ad Gregorij mortem commoratur. A Sixto V. ad audiendas subditorum Ecclesiæ Romanæ quæstiones, & regularium extra claustra cõmorantium, & omnium Episcoporum, & ad alia maxima negotia pertractanda, deputatus, eadem semper animi moderatione, ac prudentia, qua multis propè anteibat, exercuit, quocirca mortuo Sixto V. summo Pontifice à 56. Cardinalibus in Conclau, loco solito coactis concordie electione, in eius locum; propter egregias dotes, quib. felicissimè ab eo Põtificatus poterat administrari, vniuersali applausu, die Sabbathi 17. Kal. Octob. hora 12. an. 1590. Vrbanus VII. nuncupatus, sufficitur, qui coronationis insignia de more suscipere non potuit ob breuitatem temporis; vixit. n. tantum 12. diebus Imperatore Rodolpho II. Austrio electo Cæsare.

*Cardinales LXVII. viui, quando Vrbanus
Septimus Pontifex declaratur.*

Episcopi Cardinales V. h.

PIVS IV.

Io. Antonius Sorbellonius Episcopus Cardinalis Ostiensis,
& Veliternus, sacriq; Collegij Decanus.
Alfonfus Gesualdus Episc. Card. Portuensis, & S. Rufinæ.
Innicus Aualos Episcopus Cardinalis Tusculanus.
M. Antonius Columna Episcopus Cardinalis Prænestinus.
Ptolemæus Gallius Episcopus Cardinalis Sabinus.

Gabriel

Gabriel Palæotus Episcopus Cardinalis Albanus.

Presbyteri Card. XLVIII.

PIVS IV.

Marcus Sitticus, tt. S. Marię Transtiberim S.R.E. Archipres.

PIVS V.

Fr. Michàel Bonellus, tt. S. Laurentij in Lucina.

PIVS IV.

Ludouicus Madrucius, tt. S. Anastasiæ.

PIVS V.

Nicolaus de Pelleue, tt. S. Praxedis.

Iulius Antonius Sanctorius, tt. S. Bartholomæi in Insula.

Hieronymus Rusticuccius, tt. S. Sufannæ.

Io. Hieronymus Albanus, tt. S. Ioannis ante portam Lat.

IVLIVS III.

Hieronymus Simoncellus, tt. S. Priscæ.

GREGORIVS XIII.

Petrus Deza, tt. S. Hieronymi Illyricorum.

* Gaspar de Quiroga, tt. S. Balbinæ.

* Albertus ab Austria tt. S. Crucis in Hierusalem.

PIVS V.

Antonius Carafa tt. SS. Ioannis, & Pauli.

GREGORIVS XIII.

Io. Antonius Fachinettus, tt. SS. Quatuor Coronatorum.

Io. Baptista Castanea, tt. S. Marcelli.

Alexander Medices, tt. SS. Quirici, & Iulitæ.

* Rodericus de Castro Basilicæ SS. duodecim Apostolorum.

* Carolus de Vendosme, tt. S.

* Franciscus de Ieyeuse tt. Sanctissimæ Trinitatis.

Iulius Cananius, tt. S. Eusebij.

Nicolaus Sfondratus tt. S. Cæcilie.

Ant. Maria Saluiatus tt. S. Mariæ de Pace.

Augustinus Valerius tt. S. Marci.

Y 3

Vin-

- Vincentius Laureus, tt. S. Clementis.
 Philippus Spinula, tt. S. Sabinæ.
 * Georgius Radziuuil, tt. S. Sixti.
 Simeon Talliaua, tt. S. Mariæ Angelorum.
 Scipio Lancellottus, tt. S. Saluatoris in Lauro.
 Fr. Io. Vincentius Gonzaga, tt. S. Alexij.
- SIXTVS V.
- * Henricus Caëtanus, tt. S. Pudentianæ S. R. E. Camerarius.
 Io. Baptista Castrucius, tt. S. Mariæ de Aracoeli.
 Fr. Federicus Cornelius, tt. S. Stephani in Monte Coelio.
 Dominicus Pinellus, tt. S. Laurentij in Pane, & Perna.
 Hippolytus Rubeus, tt. S. Blasij de Annulo.
 Hippolytus Aldobrandinus, tt. S. Pancratij S. R. E. maior
 Pœnitentiarius.
 Hieronymus de Ruere, tt. S. Petri ad Vincula.
 * Philippus de Lenoncourt, tt. S. Onuphrij.
 Fr. Hieronymus Bernerius, tt. S. Mariæ super Mineruam.
 Antonius Maria Gallus, tt. S. Agnetis in Agone.
 Fr. Constantius Sarnanus, tt. S. Petri in Monte aureo.
 Guilielmus Alanus, tt. S. Martini in Montibus.
 Scipio Gonzaga, tt. S. Mariæ de Populo.
 Antonius Saulius, tt. S. Vitalis.
 Euangelista Pallottus, tt. S. Matthæi in Merulana.
 * Petrus Gondius, tt. S. Syluestri.
 Ioannes de Mendoza, tt. S. Mariæ transpontem.
 Io. Franciscus Maurocenus, tt. S. Mariæ in Via.
 Marianus Perbenedictus, tt. SS. Marcellini, & Petri.
 Fr. Gregorius de Montelparo, tt. S. Augustini.

Diaconi Cardinales XIII.

GREGORIUS XIII.

- * Andreas ab Austria S. Mariæ Nouæ S. R. E. Archidiaconus.
 Franciscus Sfortia S. Mariæ in via lata.

* An-

- * Andreas Bathorius S. Angeli in Piscina.

SIXTVS V.

- Alexāder Peretrus S. Laurentij in Damaso S. R. E. Vicecāc.
 Hieronymus Matthæius S. Eustachij.
 Benedictus Iustinianus S. Mariæ in Cosmedin.
 Ascanius Columna S. Nicolai in carcere.
 * Fr. Hugo Leubenx S. Mariæ in porticu.
 Federicus Borromæus S. Agathæ.
 Augustinus Cufanus S. Hadriani.
 Franciscus Maria de Monte S. Mariæ in Domnica.
 * Carolus Lotharingus S.
 Guido Pepulus SS. Cosmæ, & Damiani.

Obitus Vrbanus VII. Summi Pont.

Anno Domini 1590. die Iouis 5. Kal. Octobris, hora 13. in Apostolico Palatio Vrbanus Papa VII. annorū 70. datis vniuerso terrarū Orbi, summæ suæ religionis in Deum, & in pauperes, quibus omnes suas facultates legauit, eo exiguo tempore, quo vixit, signis; vt in omnem viueret æternitatē, mortuus est. Erexerat antea in Ecclesia S. Augustini Eremitani sacellum, in cuius sepulchrū corpus iusserat asportari: verum; quando id moris est, vt summorum Pontificum corpora, vnus saltem anni spatio, in D. Petri Basilica deponantur, ibi tunc temporis eius corpus contumulatum est.

Vacauit Sedes Apost. menses 2. dies 8.

Quarto Kal. Octobris eiusdem anni à Cardinalibus præsentibus; vt fit, funeralia in Vaticana Basilica; orate in summi Pontificis defuncti laudē, Pompeio Vgonio Romano, celebrantur.

Die Lunę eiusdē anni, 8. idus Octobris, Spiritus sancti Missa ab Alfonso Gesualdo Episcopo Cardinale Portuense, celebratur; & Cardinales 52. præsentēs; & paulò post Caëtanus,

Y 4

& An-

& Andreas ab Austria, aduenientes, ingressi Conclauē, solito loco paratum, post multas difficultates superatas, Nicolaum Sfondratum Mediolanensem, Presbyt. tt. S. Cæciliæ Cardin. Cremonensem, Gregorium XIV. dictum, die Mercurij, hora 17. nonis Decembris, summum Pontificem, & Ecclesię catholicę Pastorem declarant.

Mors vnius Cardinalis Sede vacante.

1 Fr. Federicus Cornelius.

I.

Cornelię familię venetę; præter cæteros sex Cardinaliū, qui minori centum annorum spatio, ex ea prodierunt, (res consideratu dignissima) quorum nomina, in elogio Aloysij fratris à me posita sunt, gloria, nobilissimę; splendorem splendori addidit Fr. FEDERICVS eiusdem gentis Ioannis Equitis, & Senatoris Veneti filius, anno 1531. 18. Kal. Iulij die Mercurij natus. Is præclaram iuuentutem in humaniorib. literis; deinde in legali sapientia, quam postea in rebus Reip. equalis est Veneta, florentissimè exercuit, habituq; Rhodię militię sumpto, Aloysio Card. fratre renunciante, Prioratū Insulę Cypri obtinuit, ac post minores ecclesiasticas Dignitates, Episcopatus Traguriensis; mox Bergomensis dignitate coonestatus; à Pio Papa IV. ad Concilium Tridentinum mittitur, vbi, & suę virtutis, & Venetę indolis monumenta reliquit; & cum Concilium terminatum esset, ad Ecclesiam suam reuertens; sic Conc. Decreta obseruauit, vt totum clerum reformat, & diuinum cultum propè extinctum, reuocarit, neque solum ibi: sed etiam Patauij, cui; ea Ecclesia vacans, omnibus anteposito demandata est, qui Romā concedens, sub Sixto Quinto Pontifice Clericatu Camera Apostolicę honoratur; & paulò post Cardinalatu in secunda octo Cardinalium promotione, die Mercurij 15. Kal. Ianuarij, anni 1585. Cardina-

dinalis tt. S. Stephani in Monte Coelio insignitur. Deputatus postea super annonā frumentariam totius status Ecclesiastici, anno 1589. pridie Kal. Febr. coadiutorē sibi cū futura successione Ecclesię Patauinę, Abbatem Cornelium, tunc Episcopū Paphesem electum, impetrauit; quę successio citissimum principium fortita est, quandoquidē Cardinalis Romę anno 1590 die Iouis 4. nonas Octobris, Sede vacante, dum Vrbanus Papę VII. defuncti exequię fierent, & antequam Cardinales Conclauē ingrederentur, vitam hanc infelicem; vt felicem inciperet, finijt. Eius corpus depositum in Ecclesia Clericorum Regularium Theatinorum in Monte Quirinali, & nobilissimo sepulchro ad leuam, ab ingressu eiusdem Ecclesię, à Greg. XIII. à quo præcipuè dilectus est; cum tali epitaphio, honoratū est.

Gregorius XIV. Pont. Max. Federico Cornelio S. R. E. Presb. Card. Episcopo Patauino, hoc coniunctissima amicitia posuit monumentum anno 1591. anno primo.

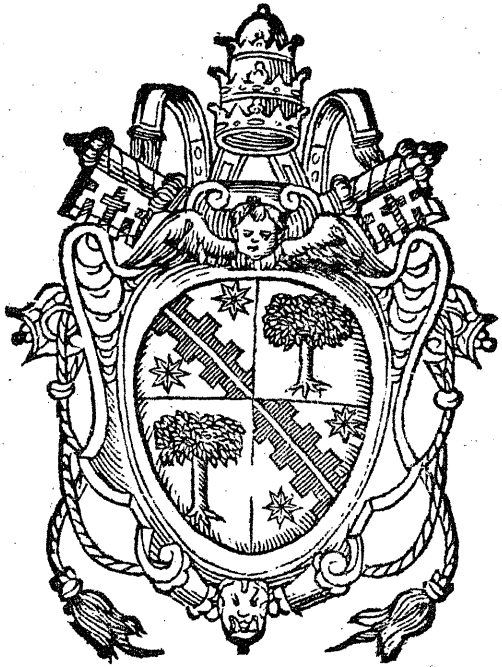
Translatum postea corpus ab hæredibus, Patauium, in Cathedrali Ecclesia, vbi in marmore huiusmodi verba leguntur, humatum est.

Federico Cornelio S. R. E. Cardinali, Episcopo Patauino, aduentis Roma osibus, hæredes ex testamento PP. Vixit annos 59. menses 3. dies 20. obiit nonis Octobris 1590.

Præter domestica insignia, istud quoque Federicus duas .s. Rosas, clausam alteram, alterā apertam gestauit, cum hoc versu.

Vna dies aperis: conficit, vna dies.

GREGORIVS XIII.
PONT. MAX.

ANNO CHRISTI MDXC.
GREGORII PAPAE XIV. SIGNVM.

Dextera Domini exaltauit me.

ETHNICVS ille, naturā nouercam solebat appellare, quod volucris plerisq; ferè inutilibus, vt sunt cornices, tam longam; homini verò summa vtilitate prædito, tam breuem vitam concessisset, idem nos fortassis dice-

diceremus, nisi fidei lumen nobis affulisset; cum in medijs honorum fastigijs; ijs præsertim viris, à quibus maxima vniuerso terrarum Orbi emolumenta promanant, vitam adimere consueuerit, cuius rei exemplum lugubre nobis reliquit in Gregorio Papa XIV. ante Pontificatum Nicolao Sfondrato patria Mediolanense, origine Cremonése, Francisci Iuriscòsulti celeberrimi, quem è Senatoria Mediolani dignitate, mortua Anna Vicecomite legitima vxore, Paulus Papa III. ad Cardinalatum promouit, filio, qui septem mensium, è mortuæ matris, visceribus extractus, 3. idus Febr. anno 1535. in lucem hanc editus, prima ætate legum studio Perusiæ, & Patauij data opera; vbi etiam doctoralibus infulis fuit cohonestatus, cū multum ad vitam Ecclesiasticam inclinaret, dum Senator Mediolanensis esset, habitum Clericalem sumens; Abbatis primum; deinde, cum annum ageret 21. anno Domini 1560. 4. idus Martij S. Gregorij Magni solenni die; renunciante Federico Cæso, Episcopali, Cremonen. Ciuitatis dignitate insignitus, cuius Ecclesiam; donec ad Pontificatum assumptus est in ea; verum se Caroli Borromæi Cardinalis tt. S. Praxedis Mediolanensis Archiepiscopi, quo cum religiosissimè intercedebat necessitudo, & familiaritas, imitorem, & decretorū Concilij Tridentini, cui per triennium interfuerat, vigilantissimū obseruatorem se demonstrans, summa pietate, & prudentia rexit, ac gubernauit. quas omnes religiosissimi viri virtutes, vbi cognouit Greg. XIII. eundem, cum octodecim Patribus, quos septimò promouit Romæ, die Lunæ anno 1583. pridie idus Decembris, creatum Presbyt. tt. S. Cæciliæ, absentem, in sacrum Collegium retulit; qui sequenti; sine Cardinalis Borromæi parentalibus imposito, cum Romã, transisset, pileo accepto, ad pascendum dominici Verbi cibo, ac custodiendum sibi gregem commissum, tendit; & anno 1587. à Sixto Papa Quinto Taurinum mittitur, vt ipsius nomine Philippum Emanuele, Caroli Emanuelis Sabaudia Ducis primogenitum è Baptismi fonte leuaret; quem Romã reuersum, ad reformandos

dos ritus, & cęremonias ecclesiasticas deputatum, mortuo Urbano Papa VII. post longam, atq; sollicitam Sedem vacantem Cardinales pręsentes, omnibus votis anno Domini 1590. in peruigilio S. Nicolai, quem intercessorem sibi apud Deum elegerat, die Mercurij Nonis Decembris hora 17. summum Pontificem elegerunt; cum annū tantū quintū, & quinquagesimum ageret. Sabbatho porrò sequenti festo Conceptionis B. Marię Virg. ab Andrea Austriaco S. Marię Nouę Cardin. inter Diaconos primo, suę coronationis insignia suscepit. Sedit in Apostolica Sede Imperatore Rodulpho II. Austrio electo, Menses decem, dies decem.

*Cardinales viui, quando Gregorius Papa XIII.
est creatus erant numero LXV.*

Horum nomina nō apposui, cum iisdem sint, de quib. supra, cum de Urbano VII. Pont. renunciato, verba feci; demptis tamen eodem Urbano, & F. Federico Cornelio vita functis. Inter hos Henricus Caętanus, & Andreas ab Austria qui tūc aberant, huic creationi interfuere.

Prima creatio vnius Cardinalis.

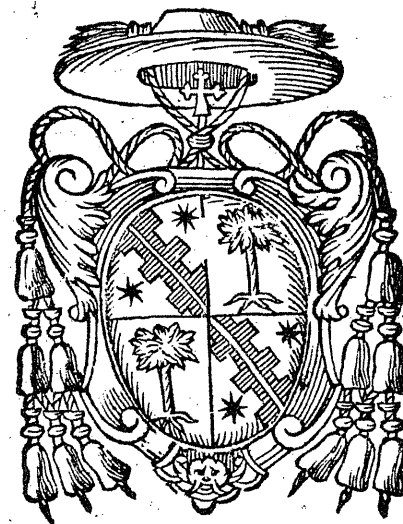
*Anno Domini MDXC. Pontificatus primo,
die Mercurij decimoquarto Kal. Ianuarij
Romę.*

*GREGORIVS Papa XIV. primò creauit vnum
Card. qui fuit.*

PAVLVS Sfondratus Mediolanensis I. V. D. Pauli Papę fratris filius Presbyt. Cardinalis tt. S. Cęcilie absens.

Secun-

I.

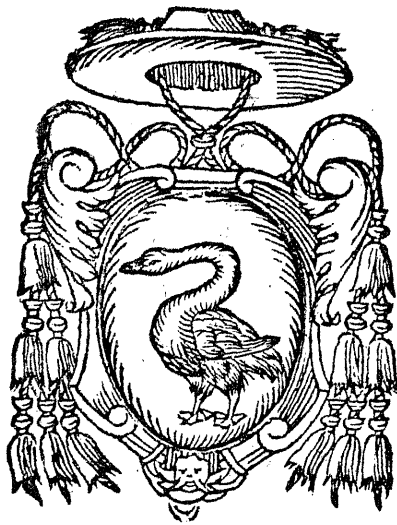
Secunda creatio quatuor Cardinalium.

*Anno Domini MDXCI. Pontificatus I.
die Merc. pridie nonas Martij Romę.*

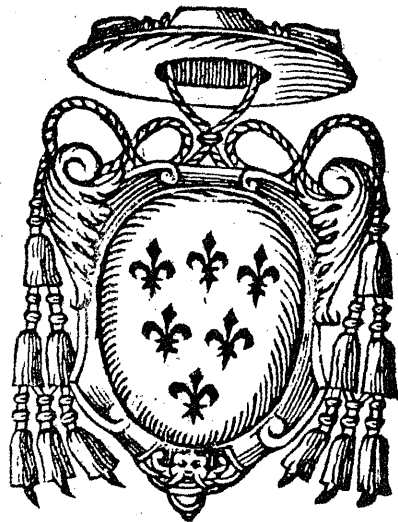
*GREGORIVS Papa XIV. secundo creauit qua-
tuor Cardinales, qui fuerunt.*

- 2 **O**ctavius Parauicinus Romanus Episcopus Alexandri-
nus, Sed. Apost. apud Heluetios Nuncius, Presbyt.
Card. tt. S. absens.
- 3 Odoardus Farnesius Romanus, Alexandri Ducis Parmę, &
Placent. filius, Diac. Card. S. absens.
- 4 Octavius de Aquauina, & Aragonia Neapolitanus, Io. Hieronymi Ducis Atrię filius, vtr. Sign. Refer. Papę Palatio
Pręfectus, Diac. Card. S. Georgij in Velabro.
- 5 Flaminius Platus Mediolanen. Rotę Audit. Diac. Cardin.
S.M. in Domnica. II.

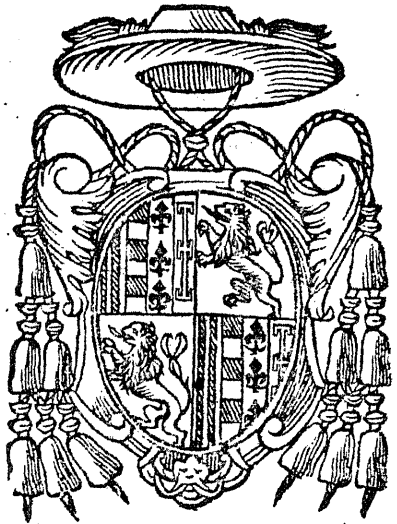
II.

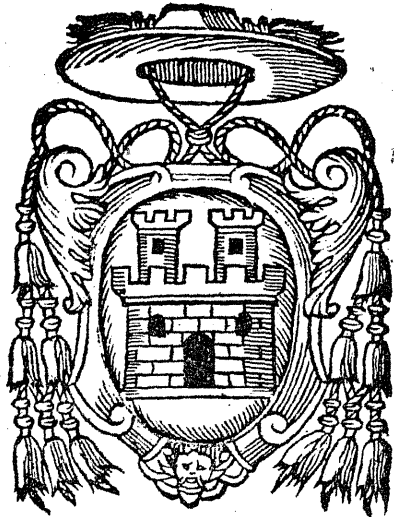
III.

IV.

V.

Gre-

Gregorius Papa XIV. duabus ordinationibus mēſibus Martij, & Decembris factis, quinque Cardinales creavit; Presbyteros videlicet duos, & Diaconos tres.

Alexander Perettus de Monte Alto Diaconus Cardinalis S. Laurentij in Damaso, S. R. E. Vicecancell. sub Greg. XIV.

Cardinales quatuor mortui sub Greg. XIV.

1 Antonius Carafa.	3 Io. Hieronymus Albanus.
2 Io. Ant. Sorbellonius.	4 Hieronymus Rubens.

I.

Cum propter multa præclarè dicta; tum verò maximè ob vnum votū, Rex Agamemnon suum posteritati nomen commendavit. Vorum sapientissimi istius Regis illud erat, vt profiteri non dubitaret, breui se illum fuisse expugnaturum, si decem sibi contigissent Nestores; is enim præter summam prudentiam, maxima eloquētia excelluit. Quod quidem exoptasse videtur Ecclesia Rom. quando; tacitis quibusdam vocibus, visa est desiderare, multos Præfules, ijs virtutibus præditos, quibus dotabatur ANTONIVS Carafa nobilissimus Neapolitanus, Reginaldi Equitis insignis, & Ioannellę de eadem familia, mulieris spectatę virtutis, filius, anno Domini 1538. 8. Kal. Aprilis, B. Virginis Annuniatę die, in quodam suę gentis Castro, quod Montemfalconem vocant, natus; in cuius Annuniationis perugilio; triginta annis post, Antonius à Pio V. ad Cardinalatus dignitatem fuit assumptus. Is igitur (quia; vt in semine posita spes messis est, ita totius reliquę vitę expectatio, ab educatione pueritię pender) in honorarijs, ætatulę annis honorificè (vt nobilitatem suam decebat) virtutibus instructus; expectationem, quam gentiles conceperant; non modo adæquavit: sed etiam longè superavit, annorum quippè sexdecim assumpto iam, eiusdem familię ad summum Sacerdotium Paulo IV. iter Romam arripiens, à Pontifice

fice; non modò secreti cubicularij: sed etiam pontificij pincer-
 ne titulis auctus, comite in studijs Alfonso, Montisbelli Mar-
 chionis filio, postea Cardinale; Guilielmo Sirleto, viro, vnde-
 quaq; absolutissimo, propter virtutes suas sacra purpura do-
 nato; lingua græca instruendus datus, sub eo sic in virtutibus
 omnibus; & cum primis in eadem lingua profecit, vt in ipsa
 Athenarum Ciuitate: non Neapoli natus videretur, quo cir-
 ca ab eodem Pontifice Romæ Canonicatum S. Petri obtinuit;
 à quo etiam (si diutius vixisset) sacram purpuram proculdubio
 erat accepturus. Mortuo igitur Paulo, atque illi succedente
 Pio Quarto, particeps earum molestiarum, ac miseriarū, quas
 domus Carafa eo tempore patiebatur; Canonicatu priuatus,
 Roma, Patauium flexit, vbi in legum studia incubuit; & per
 aliquod tempus, animum curis eleuatum, leuauit. Verum, cum
 non se securum, illis in partibus videret, in eas oras, quas pater
 inter Brutios possidebat, cōcedens, ibiq; se in diuino seruitio,
 & in studijs occupans, præclara commentaria super Psalms
 Dauid doctissimi Theodoretī è græco in latinum sermonem,
 nonnullosq; alios auctores super quinque libros Moylis, cum
 aliquibus orationibus Gregorij Nazianzenī, traduxit. As-
 sumpto postea ad Pontificatum Pio Quinto, Romam reuo-
 catur, eius causa diluitur, & restituito Canonicatu, quo fue-
 rat priuatus, à secretis cubiculi Pontificij admittitur; & cum
 summus Pontifex animum haberet (gratitudinis causa) aliqūe
 familiæ Carafæ ad Cardinalatum promouendi; quanquā non
 deessent, qui maiorem sanguinis cum Paulo Quarto, cui se sa-
 cram purpuram debere intelligebat, contraherent cognatio-
 nem: cognita tamen integra incorruptorum morum Antonij
 vita, singulari doctrina, atq; animo pro re Ecclesiastica imper-
 territo, ipsum tanquam Pauli alumnum, ea dignitate maximè
 dignum, secunda vice cum tribus Cardinalibus, Romæ an-
 no Domini 1568. 9. Kal. Aprilis die Mercurij, Diaconū Car-
 dinalem S. Eusebij creatum; sequenti, mortuo Ioā. Antonio
 Cardinale Capizucco, Signaturæ gratiæ præfecit, collocans
 eundem

eundem in congregationibus sacre Biblię, quę postea, ipsius
 opera, & diligentia castigata ad pristinum, quem amiserat can-
 dorem restituta est, Concilij Tridentini, Breuiarij, & Missalis
 reformandi. Et mortuo Io. baptista Cardinale Cicada, eius
 loco patrociniō Monacorum Montis Oliueti suscepto, eorum
 congregationem reformatam, in eadem; literarum studio in-
 trodueto ad auitam regularium obseruantiam reduxit. A Gre-
 gorio XIII. post Cardinalem Alciatum Princeps congregatio-
 nis Concilij, & mortuo Guilielmo Sirleto, Bibliothecarius
 Apostolicus declaratus, Collegij Maronitarū protectionem,
 vt ante Collegij Gręcorum patrociniū suscepit, Diacona-
 tu S. Marię in Cosmedin, deinde S. Marię in via lata oprato
 e Diaconatu ad Presbyteratum tt. S. Eusebij; postea SS. Ioan-
 nis, & Pauli se transtulit. A Sixto V. cum alijs sacri Collegij
 Principibus Patribus super B. Didaci canonizationem; Regu-
 lares; interpretationem, & executionem Concilij Tridentini;
 impressionem Vaticanam deputatus; vltimo Sixti V. Pont. an-
 no, graui hepatis inflammati morbo oppressus, cum medico-
 rum consilio ad balnearia Lucæ se conuulisset, ipso Pont. vita
 functo, inde Romam reuerti cogitur, vt Pontificijs comitijs
 interfir. Creato postea Urbano VII. & eo inter duodecim dies
 è viujs erepto, cum iterum conclaue ingrederetur, sic passus
 est; vt renunciato Pont. Gregorio XIV. ex eo ab insolita pi-
 tuitæ distillatione; spatio 4. dierum vita fuerit priuatus. Obijt
 igitur Romæ, nocti præsentibus, atq; ad extremum agonem
 opem ferentibus Ludouico de Torres Montis Regalis Archie-
 piscopo spectatæ virtutis Præsule, nec non Patre Marcello To-
 losæ Clericorum regularium Theatinorū anno Domini 1591.
 Pontificatus primo, pridie Idus Ianuarij die Sabbathi, sum-
 mo suę summæ religionis, pietatis, ac doctrinæ desiderio om-
 nibus relicto, de quib. virtutibus cū hæ, præter reliquas in hoc
 Cardinale maximè eluxerint, aliquid dicendum esse non ab re
 fore iudicauimus. Hic adhuc Canonicus, gloriosum S. Ioan-
 nis Chrysostomi corpus; ex abiecto, & indigno, ad excelsum,
 Z & di.

& dignissimum locum translatum, in S. Petri Basilicæ sacra-
rio collocavit. Pietatem marmoream à Michaële Angelo Bo-
narota Florét. elaboratâ, ad cœlestis Regis honorê excitandû
populo, in prospicuo loco constituit. Ecclesias omnes, & præ-
sertim Sanctorum Ioannis, & Pauli in Monte Cœlio titulum;
& Neapoli sacellum gentilitiû in Ecclesia S. Dominici erectû,
restauravit; regio sumptu, amplissimisq; donarijs illustravit.
Eandem pietatem; Ecclesia Collegij Maronitarum, ob mor-
tem Gregorij XIII. imperfecta relicta, testamenti eius Lega-
tione perfecta, cui Collegio maiorem facultatum suarum par-
tem, onere imposito, vt quotannis, die S. Thomæ Aquinatis,
quingenta aurei, pauperibus distribuere, & decem iu-
veni darentur, qui orationem in eiusdem Diui Thomæ laudê
haberet, pecunia pauperibus, ac pijs locis delegata, ita testâ-
tur, vt nulla penè domus, aut Congregatio Religiosorum, &
Romæ, & extra Romam esset, quæ eum tanquam Patrem libe-
ralissimum non agnosceret; nullum Templum, nulla Ecclesia,
nulla fermè iuventus, & discendi, & iuuandæ Reip. Christ. cu-
pida, quæ non eum, & religiosissimum, simulq; liberalissimum
acclamarent; ac mortuum, diu, multumq; lugerent. Atquis;
si non hæc satis (quæ certè vberimè, atq; assatim) Antonij re-
ligiosam pietatem, & piam religionè patefaciunt; quid (Deus
immortalis) patefaciet? Quod si quis eam sitam in vita, ac
morum probitate arbitretur, inspiciat ieiunia, castigaciones
corporis, orationes, eleemosynas, lucubraciones, carnis edo-
mationem, incorruptam, & illibatam virginitatem conserua-
tam, & quod nunquam rem sacram agere quotidie, nisi gra-
uissimo morbo impediretur, intermitit. Quid mirum? quia
ab his, ad quæ tamdiu anhelabat, & tandem post tot huius
fluctuantis vitæ procellas peruenit, nulla poterat cogita-
tione diuelli, de cuius doctrina; vt aliquid ponamus, ex
quo prudens lector, singularem scientiarum cognitionem tan-
ti Præfulis, sapienti cognitione assequatur, aduertere licet.
Præter Theodoretum de quo supra, & correctionem Cano-
nico-

nicorum contextuum à Gregorio XIII. Pontifice ei com-
missam, in qua tantum elaboravit, vt postea ijdem contextus,
cum septimi Tomi adiectione excuderentur. Huius auxilio
ab innumeris pene mendis expurgata Ioannis Cassiani opera,
& Elię Cretensis auctoris græci super sanctum Gregorium Na-
zianzenum ad suam integritatem restituta fuisse. Bibliam græ-
cam septuaginta interpretum, tot scholiorum vtilitate ad sum-
mam perfectionem traduxisse. Epistolarum decretalium sum-
morum Pontificum antiquorum, quæ in Bibliotheca Vatica-
na conseruantur summo labore tres tomos in lucem edidisse;
maximas lucubraciones in colligendis Concilijs Occumenicis
antiquis; tam græcis, quam latinis, & sua pristini candoris
redintegratione donandis insumpisse, quæ postea Federicus
Card. Borromæus iuuenis, vt illius summâ, & religionè, & do-
ctrinam missam faciã, viuum magni Caroli Cardinalis San-
ctę Praxedis patru, virtutum simulachrum, qui post Carafæ
mortè, hanc Prouinciam suscepit, impressit. Antonij Cardi-
nalis corpus in Ecclesia S. Syluestri in Monte Quirinali ante
gradus Altaris maioris, vbi marmoreus lapis sic inscriptus cer-
nitur, sepelitur.

Antoni Carafa Sanctæ Rom. Eccl. Presbyteri Cardinalis.

Ipsius funus, & gesta. P. Franciscus Bentius Societatis Iesu,
elegatissima oratione profecutus est; ex qua; vt ex tertio An-
naliano tomo Illustrissimi Cardinalis Baronij, & Reuerendi
Patris Thomæ Bozij Oratorij Congregationis Sacerdotis,
in operè de signis Ecclesiæ Dei inscripto, lib. 6. cap. 8. &
ex Epistola dedicata Innocentio Nono ab Antonio Aquiso in
Epistolis decretalibus; & ex alijs multis studiosus Lector co-
piosius; & laudes, & actiones huius magni Præfulis, quas nos;
& vt nostrum breuitatis ordinem sequamur, & quia alium ora-
tionis stylum requirunt, prætermittimus, poterit videre.

II.

Nec minus insigni, ob res præclare gestas, vita, quam illustri morte comitatus est Io. ANTONIVS Sorbellonius nobilissimus Mediolanensis, Io. Petri, & Elisabethæ Raynoldæ filius, anno Domini 1519. natus, qui; cum fratres Gabrium, & Fabricium; arte militari omnes ferè nostræ tempestatis insigniores italos Equites superare, & iisdem à Principibus Europæ, munera videret demandari honorifica, Ioannemq; Baptistam Episcopatu Cassanensi, & Hadrianæ mollis custodiendæ à Pio I V. consobrino dignitate insigniti, ab ijs, quorum virtutem summopere æmulabatur, nihilum degeneravit; nam cum, & multiplici rerum, tum cognitarum, tum pertractandarum vsu polleret, ab eodem Pontifice ad Fulginatensem Episcopatum, ab hoc, anno 1560. Pont. I. pridie Kal. Februarij, die Mercurij, primò tribus electis Cardinalibus, ad S. R. E. Cardinalatum, tit. S. Georgij in Velabro euectus est. Quid memorem Nouaræ Episcopatum; Camertem, & paulò post Umbriæ, & Pernsiæ, ab eodem Pontifice Io. Antonio Legationes demandatas? in quibus obeundis, Pontificis expectationem, dignitatem Apostolicam retinendo, & populis iustitiam indifferenter administrando, pace, & rerum omnium affluentia introdueta, vehementer exhilaravit? Anno 1564. Diocletiani Thermis ab eodè Põt. Carthusianis Patrib. concessis, ijsq; in pulcherrimâ Eccl. Deiparæ Virg. sacrâ, redactis, eiusdem Ecclesiæ titulum, cæteris Cardinalium titulis adiunctum, Sorbellonius optavit, quem; cum in omnibus sui Pont. negotijs à consilijs adhibuisset, eiusdem opera postremo cum Cardinale Vitellotio Vitellio in fraudibus apostolicæ Sedi factis iudicandis, vsus est. Sub Pio V. è titulo S. Mariæ Angelorum, ad S. Petri in vincula; postea S. Clementis; & ex eo, ad S. Angeli translatus, à Gregorio XIII. eidem Episcopatus Albanus; deinde Prænestinus; post Tusculanus datus est. Sub Sixto V. electus Episcopus Portuensis, & S. Rufinæ, Alexâdro
Card.

Cardinali Farnesio in Ecclesia Ostiensi, & sacri Collegij Decanatu successit. Hic primò Gregorij XIV. Pontificatus anno, salutis 1591. ætatis 72. die Veneris 15. Kal. Aprilis, hora 23. ex humana sollicitudine, ad diuinam requiem migravit. Corpus eius honorifico tumulo in Ecclesia S. Mariæ de Thermis, è regione nobilissimæ memoriæ, quam ipse viuens, simul cum Cardinalibus Carolo Borromæo, & Marco Altaëmpio, Pio Papæ IV. posuerat eiusdè magnitudinis inscriptis in marmore, his encomijs donatum est.

D. O. M.

Ioannes Antonius Sorbellonius Mediolanensis, Pij I V. Pontif. Max. Amittinus; Cardinalis S. Georgij, Episcopus Ostiensis, sacri Collegij Decanus, vir; Ciuili, prudentia, multoq; rerum vsu, præstans; persona dignitatem apud summos Pontifices; auctoritate, consilio, publici boni studio per annos duos, & eriginta, summa cû laude sustinuit. Vixit annos 72. obiit 15. Kal. Aprilis 1591. Fabricius Sorbellonius, Io. baptista filius, Gabrij nepos, ex testamento hæres, patre magno bene merenti fecit.

III.

Omnia, quos prudentia, & consumatæ prudentiæ virtus discretio, vel ad summas dignitates euexit, vel illustres posteritati consecrauit, meritò dixerim Coryphæum Io. HIERONYMVM Albanum nobilissimum Bergomensem, Francisci Equitis egregij filium, atq; in has auras anno salutis 1504. quo Pius V. natus est, receptum. Qui; vt erat à natura, felici præditus ingenio, iuuentute consumpta in legali sapientia, qua I. C. celeberrimos longè superauit, vxorem sumpsit; ex qua etiam filios à patria indole nihilū degenerantes, suscepit. Animo postea ad arma conuerso, in ijs exercendis, talis inuictus est rei militaris cognitionem, & cum cognitione vires; vt in multis bellis, per honorificis muneribus habi-

tis Reip. Venetæ Collateralis Generalis factus sit. Verum enimvero; ne quis fortè in viro tam strenuo, zelum honoris diuini frigere existimet, facinus illud insigne Bergomi patratum memoria repetat, necesse est. Sedente Paulo Tertio inquirebat Bergomi ea tempestate in hæresim Fr. Michaël Alexandrinus (de quo à nobis multoties) & præsertim in quendam; hæretico contaminatum contagio, & propter diuitias, & propter gentiliū, & amicorum Bergomi nobilitate præcipuum; ut igitur tumultus, quorum iam iam enascentium manifestissima se se ostendebant inditia, sedaret, ad Io. Hieronymū, quē summo dominici ardoris zelo ardere sciebat, accūsit; implorans, ut opem sibi in hac re ferat. Vir inquisitus de hæretica prauitate, iam è carcere, vi à parentibus extractus fuerat, iamq; & de eo rursus carceri mancipando, & de tot ciuibus castigandis penè conclamatum videbatur, quando; ecce Io. Hieronymus sic agit, vt prius coram Quæstore reum carceri restitutum, ad cognitionem veritatis; quamuis frustra, adducere conetur, & eo operante Fr. Michaël in omnes complices solenniter sacrum Officiū exercent, huncq; Venetias mittat, vbi postea miserrimè mortuus est; ut tandem totam Ciuitatem fluctuantem, ad pristinam deducat tranquillitatem. Hoc igitur heroico Io. Hieronymi facinore, sibi alta mente reposito, Alexandrinus (præter quam quod, dum etiam in eiusdem Ciuitatis Episcopum inquireret sub Iulio Tertio, multis humanitatis officijs fuerat ab eodē acceptus) ad Pōtificatū assumptus, beneficiorum memor, Romā vocat, eumq; Protonotariatu Apostolico, & Piceni Præfectura; nō modo cohonestat: sed in tertia promotione Romæ, die Mercurij 16. Kal. Iunij, anno 1570. Pont. V. Presbyterū Card. tt. S. Ioannis ante portam Latinā creat, cuius Ecclesiam restauratam, ad eam formam, quæ nunc cernitur, deduxit. Cum igitur eum, cū alijs Patribus sacri Collegij ad alienandos celsus super bonis Ecclesiasticis impositos, quo bellum in Gallijs cōtra hæreticos susceptum continuaretur, & foedus contra Turcas belli, cum Principibus initi, susci-

pere-

peretur, deputasset; eius consilio in eo bello; vt viri arte militari maximè præditi, vsus est. obiuit igitur hoc munus, vt cætera semper, maxima sui cum gloria, tum apud eundem, ipsiusq; successorem, tum apud Sixtum Quintum, à quo Io. Hieronymo causarum audiendarum status Ecclesiastici subditorū, ijsq; opportunè consulendi, & viarum, fontium ad aquarum cursum, restaurandarum, prouincia demandatur. Is; vt paucis Albanum circumscribamus, vir fuit summæ grauitatis, & in voto dando immutabilis, & maximè liber, ac in salub. edendis facetus: sed non mordax; in sententia verò pronuntianda sapientissimus; qui obiit Romæ annorum ætatis 87. die Sabbathi 7. Kal. Maij, hora noctis 5. anno Pont. Græg. XIV. I. salutis 1591. relinquens posteris suæ doctrinæ monumenta, Commentaria super Bartholū in lege Ciuili; Consilia, & Tractatus de Cardinalatu: De Donatione Constantini Imperatoris Ecclesiæ Romanæ facta. De Ecclesiarum, atq; eorum, qui ad ipsas confugiunt, immunitate. De Concilijs, & summorū Pontificum potestate, quæ omnia; per manus hominum delata, eius singularem doctrinam; vt ipsius pietatem, Ecclesiarū restorationes, eidem, & præsertim sacræ Aedi Lauretanæ oblata munera, in omnem posteritatem sunt conseruatura. Corpus Albani ibi sepultum est in Ecclesia S. Marię de populo, cū hoc elogio.

Io. Hieronymo Albano Bergomensi Cardinali, I. C. generis nobilitate, morum elegancia, vita splendore, monumentis ingenij, doctrinæq; clarissimo. Reipub. Venetæ Collaterali Generali, matrimonio, ac cœlibatu, asperis, & secundis rebus, eque probato, catholice Religionis egregie dictis, ac factis assertori, ac vindici, ac ob eas res à Pio V. summo Pontifice difficillimis, populi Christiani reprobis in Collegium Cardinalium adscito, in sententijs dicendis facundia, grauitate, sapientia singulari, extrema iam ætate, pios inter amplexus carcerum, & oscula sensim extincto. Ioannes Dominicus Cas. Comes, parenti optimè merito P. C. Vixit annos 87. obiit 7. Kal. Maias, an. sal. 1591.

Z 4

IV. In

IV.

IN elogio HIPPOLYTI ex Illustrissima Rubeorū familia, Parma, nobilissimæ inter, Insubres Ciuitatis, cuius olim Principatum obtinuit; Petri Mariæ Sācti Secundi Marchionis, Bercetiꝯ; Comitis, ac Camillæ Gonzagæ filij anno 1532. nati, merito morem Lacedemoniorum retinuerimus, qui præclaros viros; dum nescirent tamen, quid nomen Diuini significet, diuinos appellabant, nec absimili argumento Homerus suos heroes irequenter θεῶν κείας idest Deo similes dixit. Quæ nominis appellatio; si cui conueniat, Hippolyto conuenit, si enim respicimus doctrinam; ecce humaniores literę, Philosophia, Theologia, & leges pontificiæ, quibus operam dedit, quę mirifice cum exornant; si verò descendimus ad res in Aula Romana gestas, quis ignorat, sub disciplina Ioannis Hieronymi patruī, ea tempestate inter Aulicos primas tenentis, cui Clemens VII. & Paulus III. cognita fide ac diligentia; præter minores dignitates, Abbatia Clareuallensem in ora Placentina; Clericatum Cam. & Episcopatū Ticinēsem contulere; quamvis postea, æmulum quorundam inuidia apud Pauli III. beneuolentiam naufragium sit passus, multaꝯ; incommoda fortis animo, atq; æquo sustulerit, tanta excelluisse rerum in eadem aula pertractandarum solertia, vt patrum quodammodo superari visus fuerit. Educatus igitur, vt dicebamus, à Patruī tam celebris institutione; cum nobilitatem suam admirabili quodam omnium virtutum genere magis, ac magis illustraret, Romam se transferens inter familiares Pij IV. eo ipso tempore, quo summus Pont. electus est, à secretis cubiculi recipitur, in quo munere exercēdo, cum se eum eidem qualem tota Curia romana prædicabat, præbuisset, summus Pont. Protonotarium Apostolicum; & paulò post anno 1561. electum Episcopum Ticini, renunciante patruo, qui se Florentiam contulerat, vt pacatius residuum vitæ transigeret, declaratum ad Concilium Tridentinum mittit, vbi Hippolytus. & in sententia

tia dicenda grauis; & in quæstionibus exagitandis, peracutus; & in orando eloquens, cæteros Patres in sui traxit admirationem. Confesto porrò Concilio ad commissum sibi gregem custodiendum concedens; in Concilij Decretis executioni mandandis; in rebus Ecclesiasticis reformatione restaurandis; Seminarijs, Xenodochijs, ac Cœnobijs erigendis nullā partē, quā boni Præsulis esse sciret, prætermisit. Relictis ergo his suæ pietatis, & religionis testimonijs, Ecclesia, ac Palatio Episcopali ad eam speciem formæ, quæ talem Præsulem addicebat, reductis, his, actionibus heroicis ita animum Sixti V. Pontificis ad illum cohonestandum commouit, vt anno 1585. Pontif. I. diē Mercurij, 15. Kal. Ianuarij, secundo Comitijs habitis, in Cardinalem Presbyterum tit. S. Mariæ in porticu crearet, qui tantæ dignitatis honor nihilum in eo mutauit mores; siquidē ea dignitas fuit firmissimus quidam cardo, quo hærens quotidie magis, ac magis redditus Ecclesiasticos pauperibus distribuens; viduis, ac pupillis, consilio, auctoritate, atq; opib. subueniens, charitatis officia exercebat. Vnde merito sanctissimi Præsulis, & digni Caroli Card. Borromæi societate, indefessiq; eius virtutum imitatoris, nomen comparauit. Non multas Romæ moras protraxit, nisi quantum pilei sumptio, & Sedes vacantes duæ post mortem Sixti V. successē postulabāt. Creatis ergo Urbano VII. & postea Greg. XIV. in huius anno Pontificatus I. sal. 1591. diē Lunæ 4. Kal. Maij, annorum 59. cum vniuersali omnium dolore, terrenas reliquit exuias; eiusq; corpus sepultum est in suo titulo S. Blasij de annulo, quem; loco S. Marię in porticu sub Sixto V. optarat, in quo ante Altare maius literis æneis insculptū in marmore, videre est sequēs epitaphium.

D.

O.

M.

Hippolyto Rubeo Cardinali, ante nobilitatis splendore, summamque virtutis laude clarissimo, qui Episcopus Ticinensis, Concilio Tridentino

dentino interfuit, in suaq; Ecclesia triginta annos regenda, paternam in populum sibi commissum, charitatem; perpetuum in retinenda Ecclesiastica disciplina studium, singularem; in omni vita integritatem prestavit. Ioannes Vincentius, & Scipio Cardinales Gonzaga testamenti executores affini, & collega optimo, posuere. Vixit annos 59. obiit 4. Kal. Maij 1591.

Præter gentilia Insignia, duos libros, veteris, & noui testamenti indices gestauit, cum hoc apophtegmate; *Regimen hinc animi.* & Orthophili, recti amatoris nomine.

*Birretum rubeum S. R. E. Cardinalibus
Regularibus datum.*

Anno Domini 1591. 7. idus Maij, die Dominico sanctissimæ Trinitatis, in solenni, quam vocant Capella, in Basilica Sanctorum duodecim Apostolorum habita, Gregorius Papa XIV. quatuor Birretis rubeis, solenniter benedictis, ea quatuor Cardinalium Regularium, eo tempore viuentium, capiti posuit; qui hi fuerunt.

- 1 Fr. Michaël Bonellus Ord. Prædicat. pronepos Pij Papæ V. Episcopus Card. Albanus, dictus Alexandrinus.
- 2 Fr. Hieronymus Bernerius de Corrigio eiusdem Ordinis Prædicatorum à Sixto Papa V. creatus, tunc S. R. E. tt. S. Mariæ super Mineruam Presb. Card. Asculanus nuncupatus.
- 3 Fr. Constantius Sarnanus, Sixti V. tt. S. Petri in Monte aureo Presb. Card.
- 4 Fr. Gregorius Petrochinus Montelparus Ordinis S. Augustini Eremitani, eiusdem Sixti Papæ V. tt. S. Augustini, Presb. Card.

Portabant de antiquo more Cardinales regulares eiusdem coloris cuius erat habitus religionis, in qua fuerant professi Birretum, neq; illis quidquam purpurei præter Pileum pontificale concedebatur.

Mors

Mors Gregorij Papa XIV.

Anno Domini 1591. Idibus Octobris die Martis hora 7. noctis Romæ in Palatio S. Marci ætatis annorum 57. Gregorius Papa XIV. ab hoc exilio in coelestem patriam euolauit. Eius corpus die sequenti 17. Kal. Nouembris in lectica ad Vaticanū, facibus accensis, comitantibus familiaribus, ac custodibus deportatum, ibi in Ecclesia S. Petri in Sacello gregoriano è regione monumenti Gregorij XIII. sepelitur.

Vacauit Sedes Apostolica dies 14.

Sextodecimo Kal. Nouemb. eiusdem anni de more maiorū in Basilica Vaticana parentalia Gregorij XIV. celebrata sunt, supremo honoris calculo accedente Pont. laudatore eloquentissimo Vincentio Blasio Garzia Valentino Hispano.

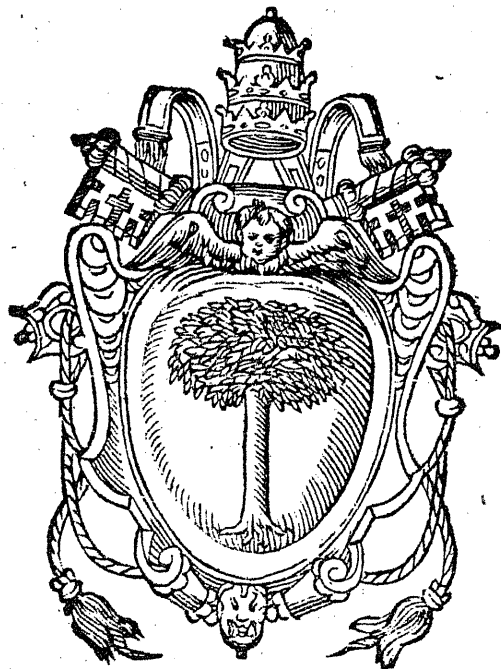
Eodem anno die Dominico 6. Kal. Nouembris Spiritus sancti sacrum ab Alfonso Gesualdo Episcopo Cardinale Ostiense, & Veliterno celebratur. Cardinales præsentibus numero 56. conclauē, consueto loco ingrediuntur, & vnanimi voce summum sacerdotem die Martis 4. Kal. Nouembris, Ipatio duorum dierum, Ioannem Antonium Fachinettum Bononiensem tt. SS. quatuor Coronatorum Presb. Cardinalem, Innocentiū Papa IX. dictum, declarant.

INNO.

INNOCENTIVS IX.

PONT. MAX.

ANNO CHRISTI MDXC.

Innocentius Papa IX. non habuit signum.

Vox, quantaq; laudes Innocentij Papæ Noni, Ioannis Antonij antea nuncupati, nomen verendum, clarissimumq; faciant; summū Pontificatus maximi honorum omnium fastigium, ad quod diuini Numinis benignitas cum extulit, satis apertè declarat. Is Bononię è parentib. hone-

honestis, religiosissimisq; Antonio Fachinetto à Nuce, & Frācisca Tita anno 1519. tertio decimo Kalendas Augusti ortus; honorarijs annis ineuntis ætatis, in diuersis scientijs: sed præfertim in legibus insumptis, I. V. D. effectus, anno 1544. 5. idus Martij, Romam iter arripuit; Vbi Nicolai Ardinghelli Cardinalis, Pauli Papæ III. à secretis, seruituti se committēs, per hunc, & in gratiam, & in familiaritatem Alexandri Cardinalis Farnesij Pontificis neporis, venit, qui hominis dotes tacita quadā animaduersione venatus, eumq; ad munera quæque obeunda aptissimum ratus. Auinionēsis Ecclesię Vicariū, cuius ipse Archiepiscopatum moderabatur, eo mittit, vbi per quadriennium commoratus, Parmam ad illius status administrationem summa cum Farnesiorum approbatione, & populi voluptate flexit. Romā postea reuersus, V. S. Referēdariatus toto Pauli IV. Pontificatus tempore, munere obito, à Pio IV. in ipsis Pontificatus primordijs anno sal. 1560. electus Episcopus Neocastrensis, Concilio continuando indicto, Tridentum, mittitur, vbi se virum, qui tam celebri cætu interesset dignum ostendens, anno 1566. à Pio V. Pont. Sedis Apostolicæ Nuncius Venetias legatur, quo celeberrimum illud foedus contra Turcas, cum Hispaniarum Rege, & ea Rep. contrahendum; ea, qua pollebat & doctrina, & prudentia, tractaret. Ab hac Legatione Romā, anno, Greg. XIII. Pōt. I. reuersus; inde ad residendum in Ecclesia sua cōcedit, vbi; & vitæ exemplo, & doctrina populum instruens, atq; ad diuinum cultum inflammatione longè superauit. Hinc porrò Romam ab eodem Greg. accitus, ad dandum in Signatura, & S. Officio consilium, ac sententiam dicendam deputatus, renunciata Ecclesia Neocastrensi anno 1576. Patriarcha Hierosolymitanus declaratur, & eidem anno 1583. Pont. XII. S. R. E. Presbytero Cardinali. SS. quatuor Coronatorum creato, cum octodecim Cardd. sacra purpura defertur, in eademq; S. Officij Congregatione relinquitur; ad Bannitos Ecclesiasticæ Ditionis remittendos;

& ad

& ad res Signaturæ constitutus, quem Sixtus V. in Congreg. regularium adhibens, patrato illo summo scelere Hærico III. Galliarum Rege contra Cardinalem, ac Ducem Guisium, & Cardinalem Borbonium, de quo supra in ipsorū elogijs, Sixtus Papa V. in ea quinque Cardinaliū Congregatione, ut cōsiliū daret, quidnam in tam arduo negotio agendam esset, elegit. A Gregorio XIV. cum; propter infirmam valetudinem ipse Signaturæ interesse non posset, rerum in ea gerendarum prouincia tota illi demādatur, in cuius demortui locū etiā vniuersa Christiana Rep. applaudente, quod sibi summa de tā prudente, ac pio Pastore polliceretur, anno 1591. 4. Kal. Nouembris, die Martis, hora 23. à Cardinalib. in Conclauī duobus solummodo diebus commoratis, Innocentius Papa IX. dictus, successus est. Dominica proxima, 3. nonas Nouembris, ab Andrea Austrio Archidiac. S. R. E. Cardin. Coronationis insignia priuatim, quod ab alijs summis Pontificibus publicè, ac maxima pompā super gradus ante portam Basilicæ Vaticanæ fieri consuevit, in xisto, quod forum S. Petri respicit, & vbi Bulla Cœnæ Domini legi solita est, suscepit. Sedit in Apostolica Sede, Rodolpho II. electo Imp. duos menses tantum.

*Cardinales LXV. viui, quando Innocentius
Papa IX. creatus est.*

Episcopi Cardinales VI.

PIVS IV.

Alfonfus Gesualdus Episc. Card. Ostiensis, & Veliternus, sacri Collegij Decanus.

Innicus Aualos Episcopus Card. Portuenfis, & S. Rufinæ.

M. Antonius Columna Episcopus Cardinalis Prænестinus.

Ptolemæus Gallius Episcopus Cardinalis Tusculanus.

Gabriel

Gabriel Palæotus Episcopus Cardinalis Sabinus.

PIVS V.

Fr. Michaël Bonellus Episc. Card. Albanus.

Presbyteri Card. XLVI.

PIVS IV.

Marcus Sitticus, tt. S. Marię Transiberim S. R. E. Archipres.
Ludouicus Madrucius, tt. S. Laurentij in Lucina.

PIVS V.

Nicolaus de Pelleue, tt. S. Praxedis.
Iulius Antonius Sanctorius, tt. S. Bartholomæi in Insula.
Hieronymus Rusticuccius, tt. S. Sufannæ.

IVLIVS III.

Hieronymus Simoncellus, tt. S. Priscæ.

GREGORIVS XIII.

Petrus Deza, tt. S. Hieronymi Illyricorum.
* Gaspar de Quiroga, tt. S. Balbinæ.
* Albertus ab Austria tt. S. Crucis in Hierusalem.
Io. Antonius Fachinettus, tt. SS. Quatuor Coronatorum.
Alexander Medices, tt. SS. Ioannis, & Pauli.
* Rodericus de Castro Basilicæ SS. duodecim Apostolorum.
* Carolus de Vendosme, tt. S.
Franciscus de Ieyeuſe tt. Sanctissimæ Trinitatis in Monte Pincio.

Iulius Cananius, tt. S. Anastasiæ.

Ant. Maria Saluiatus tt. S. Mariæ de Pace.

Augustinus Valerius tt. S. Marci.

Vincentius Laureus, tt. S. Clementis.

Philippus Spinula, tt. S. Sabinæ.

Georgius Radziuuil, tt. S. Sixti.

Simeon Talliauia, tt. S. Mariæ Angelorum.

Scipio Lancellottus, tt. S. Saluatoris in Lauro.

Fr. Io. Vincentius Gonzaga, tt. S. Alexij.

SIXTVS V.

Henricus Caëtanus, tt. S. Pudentianæ S. R. E. Camerarius.
 Io. Baptista Castrucius, tt. S. Mariæ de Aracoeli.
 Dominicus Pinellus, tt. S. Chryfogoni.
 Hippolytus Aldobrandinus, tt. S. Pancratij, S. R. E. maior Pœnitentiarius.

Hieronymus de Ruuere, tt. S. Petri ad Vincula.
 * Philippus de Lenoncourt, tt. S. Onuphrij.
 Fr. Hieronymus Bernerius, tt. S. Mariæ super Mineruam.
 Antonius Maria Gallus, tt. S. Agnetis in Agone.
 Fr. Constantius Sarnanus, tt. S. Petri in Monte aureo.
 Guilielmus Alanus, tt. S. Martini in Montibus.
 Scipio Gonzaga, tt. S. Mariæ de Populo.
 Antonius Saulius, tt. S. Stephani in Monte Coelio.
 Euangelista Pallottus, tt. S. Matthæi in Merulana.
 * Petrus Gondius, tt. S. Syluestri.
 Ioannes de Mendoza, tt. S. Mariæ transpontem.
 Io. Franciscus Maurocenus, tt. S. Mariæ in Via.
 Marianus Perbenedictus, tt. SS. Marcellini, & Petri.
 Fr. Gregorius Petrochinus, tt. S. Augustini.

GREGORIVS XIV.

Paulus Sfondratus, tt. S. Cæcilie.

SIXTVS V.

Benedictus Iustinianus tt. S. Marcelli.
 Augustinus Cufanus, tt. S. Laurentij in Pane, & Perna.
 Franciscus Maria de Monte, tt. SS. Quirici, & Iuliz.

GREGORIVS XIV.

Octavius Parauicinus, tt. S.

Diaconi Cardinales XIII.

GREGORIVS XIII.

Andreas ab Austria S. Mariæ Nouæ S. R. E. Archidiaconus.

Fran-

Franciscus Sfortia S. Mariæ in via lata.
 * Andreas Bathorius S. Angeli in Piscina.

SIXTVS V.

Alexāder Perettus S. Laurentij in Damafo S. R. E. Vicecancell. Papæ Summator.
 Hieronymus Matthæius S. Eustachij.
 Ascanius Columna S. Mariæ in Cosmedin.
 * Fr. Hugo Leubenx S. Mariæ in porticu.
 Federicus Borromæus S. Nicolai in carcere.
 * Carolus Lotharingus S. Agathæ.
 Guido Pepulus SS. Cosmæ, & Damiani.

GREGORIVS XIV.

Odoardus Farnesius S.
 Octavius de Aquaiua S. Georgij in Velabro.
 Flaminius Platus S. Mariæ in Domnica.

Prima creatio duorum Cardinalium.

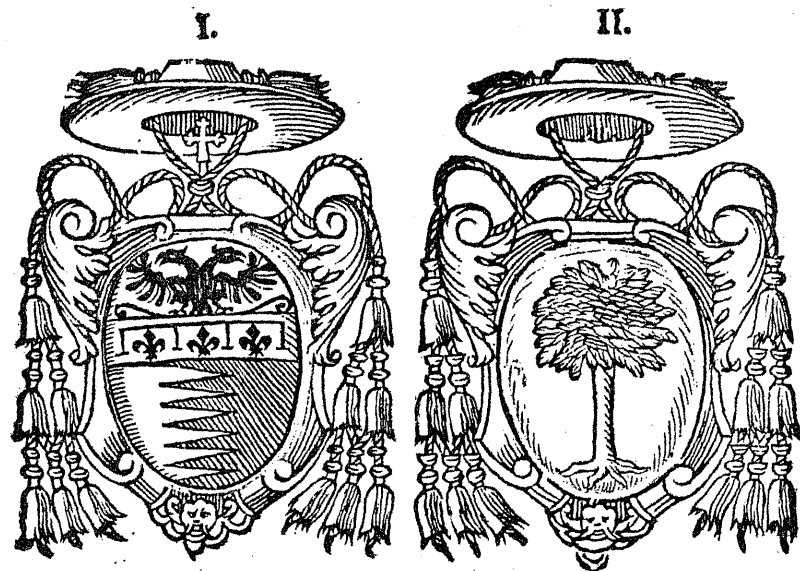
*Anno Domini MDXCI. Pontificatus primo,
 die Mercurij quatuor Temporū, decimo
 quinto Kal. Ianuarij, Romæ.*

INNOCENTIVS Papa IX. primò creauit duos
 Cardinales, qui fuerunt.

- 1 P hilippus Segæ Bononiensis Episcopus Placentinus, Sedis Apostolicæ in Regno Galliz Nuncius, Presbyt. Card. tt. S. absens.
- 2 Antonius Fachinettus Bononiensis Papæ ex sorore Pronepos, vtr. Sig. Refer. Diac. Card. S.

A.

Inno-

Innocentius Papa IX. vna tantum ordinatione Mense Decembri facta, duos Cardinales; Presbyterum vnum, & Diaconum vnum creauit.

Alexander Perettus S. Laurentij in Damaso Diaconus Cardinalis, S. R. E. Vicecancellarius sub Innocentio Papa IX.

*Cardinales tres, vnus sub Innocentio, duo verò
Sede vacante mortui.*

1 Fr. Io. Vincentius Gonzaga.

Mors Innocentij Papa Noni.

2 Ioannes de Mendoza.

3 Hieronymus de Ruuere.

I. Quar.

I.
Quantum gentilitia nobilitas familiae Gonzagæ, inter Italos serenissimæ Fr. Io. VINCENTIO, Ferrantis Molsetæ Principis, Equitis, inter Italos clarissimi Caroli Quinti Imperatoris, Mediolanensis Ditionis administratoris, Siciliaeque Proregis, necnon Isabellæ Capuanæ nobilissimæ filio, in ea Prouincia Panormi anno 1540. 7. idus Decembris, dum pater Proregem ibi ageret, nato, cõtulit ornamentis; tantum decori genti suæ, ac Italiae ipsius eximia virtus fuit. Is, cum dotibus, quibus à natalitijs fuerat ditatus, & literarum, (Patauij. n. humanioribus se excoluit literis) & armorum (nam militaris virtus in illo eximia fuit) cognitione cõiuncta, adhuc iuuenis; ob merita patris de Rhodia Religione benè merentis Prioratu Baruli, vna cum habitu, & Cruce illius nobilissimæ militiæ donatus, cum Melitam, vt munere suo, cum Magno Magistro, ac Religione fungeretur, venisset, ab eodẽ perhonorificè excepto, sua singulari virtute demonstrata, multa perhonorifica munera; & præsertim Generalatus triremiũ eiusdem Religionis, demandata sunt. Reuocatum postea à Guilielmo Mantuæ Duce confobrino, vt ei in Ducatus administratione; consilio, ac prudentia, opem aliquam ferret, eodemmet instante (duobus Cardinalib. eiusdem familiae; altero anno 1563. ad Concilium Tridentinum, cuius pro S. Sede Apostolica Præsides erat, Ioan. Vincentij patruo Hercule; altero Francisco eiusdem Ioannis Vincentij fratre, Sede vacante; ob mortem Pij Quarti, mortuis) Gregorius Papa XIII. an. 1578. Pont. VI. in quinta Patrum promotione Romæ, die Veneris, 9. Kal. Martij, habita, Diaconum Cardinalem S. Georgij in Velabro. & paulò post S. Mariæ in Cosmedin creauit. qui sequenti Leonoræ Austriam Dacis vxorem, in Germaniam; vt affines viseret, & euntem, & redeuntem, comitatus est. Sub Sixto V. ex Diacono, Presbyter tt. S. Alexij factus, atque ad populi Ecclesiæ subditi aggrauati, causas audiendas, ijsque con-

Aa 2

fulen.

fulendum, deputatus, si non annorum grauitate; certè gloria, quam sibi viuens, propter virtutes, & præcipuè liberalitatem, qua familiaribus suis multos aureos quotannis distribuendos, iisdem impertitus est; 11. Kal. Ianuarij, hora 21. anno salut. 1591. Innocentij IX. Pont. I. nobilem hanc vitam, cum nobiliori commutauit; sepultumq; est eius corpus in ipsius titulari Ecclesia, cui pulcherrimas vestes sacras, & omnem suam ad rem sacram agendam supellestem, reliquit, atque ibi ad perpetuam ipsius memoriam insculptum est in marmore tale epitaphium.

D. O. M.

Io. Vincentio Cardinali Gonzaga, viro ad beneficentiam nato; genere, nobilitate, atq; animi dotibus, præclaro, maiorum suorum æmulatori H. P. C. Vixit annos 51. dies 15. obiit 22. Decembris 1591.

Mors Innocentij Papa IX.

Anno Domini 1591. 3. Kal. Ianuarij, die Lunæ, inter vnde cimam, & duodecimam horam, quo tempore Luna eclipsim patiebatur, Innocentius IX. Romæ in Apostolico Palatio, ætatis annorum 73. summo cum omniū dolore; ex ipsius enim Pontificatu, maxima Reip. Christianæ emolumenta proditura fore, constanti omnium opinione credebatur, huius vitæ nostræ luminis defectum; vt æterno empyrei lumine frueretur, passus est, eiusq; corpus in Basilica Vaticana apud Urbanū Papam VII. socium, & eiusdem sortis participem, depositum est.

Vacavit Sedes Apostolica dies 31.

Pridie Kal. Ianuarij eiusdem anni, die Martis, inceptis exequijs, de more, in ipsius funere orauit P. Benedictus Iustinianus Societ. Iesu. Eodem

Eodem anno, 4. idus Ianuarij, die Veneris; celebrata Spiritus sancti Missa ab Episcopo Cardinale Gesualdo, Cardinales præsentibus numero 52. Conclauē, solito loco paratam, ingressi; post multas hinc inde difficultates superatas, Hippolytum Aldobrandinum Florentinum Presbyterum Cardinalem S. Pancratij, maiorem S. R. E. Pœnitentiarium 3. Kal. Februarij, hora 19. die Iouis, in Innocentij IX. locum suffecerunt; qui sub Clementis Papæ VIII. nomine nunc (atq; vtinam diutissimè, ac felicissimè) sedet.

II.

ELogio donare etiam licet hominem plenum officij, & ad omnium animos, ac voluntates deuinciendas, Ecclesiæ ornamentum, firmamentum literarum, domicilium virtutis, & eruditionis IOANNEM de Mendoza Hispanum, ex illustriissima quinq; Cardd. Petro. s. Gondifaluo Sixti IV. Didaco Hurtado, Alexandri VI. Innico, Clementis VII. Frâcisco, Pauli Papæ III. & ipso Ioanne, de quo nunc insignita familia in Ciuitate Caraca, vulgo Guadalagiara nuncupata quinquaginta millibus passum à Madrilio distante, ortum Ducis Infantatus, inter Hispaniæ Dynastas Principis filium; qui in Complutensi Academia Artibus liberalibus; sed præsertim artiū, ac scientiarū regina Theologia sibi comparatis, Doctore Frâcisco Sanchies Theologo insigni vsus, Salmanticensis maioris Ecclesiæ Canonatu à Petro Gonzalez de Mendoza, Ciuitatis eiusdem Episcopo ipsius patruo donatus, creatur Archidiaconus Talaueræ; & mortuo Didaco Castellano, Ecclesiæ Toletanæ Decano, ea dignitas post Archidiaconatum prima, Ioanni; multis, & nobilissimis, & doctissimis viris præposito, concessa est. Hunc in gratiam Philippi II. Regis, à quo propter eximias virtutes summoperè diligebatur; an. 1587. Pōt. Tertio. 15. Kal. Ianuarij die Veneris; absentem, Presbyterum S. Mariæ Transpontinæ creatum, in sacrum Collegiū Sixtus V. Pont. Max. adscripsit, qui postea pridie Kalendas Fe-

bruarij, anno 1589. Romam veniens, & totam Curiam, præfentiâ sua (erat. n. summa corporis elegantia, præditus) recreans, in publico Consistorio cardineum pileum accepit, quam ipse, tunc, ob Decanatû, de quo supra, quod ei ex Concilio Tridentino residere in illa Ecclesia, ac ipsum coram administratore opus esset, alijs collatum, non mediocrem sensit animi cōmotionem. Postea verò, quam Ferdinandus Medices ob Francisci Magni Ducis fratris mortē, Cardinalitiâ deposuit purpuram, ab eodem Rege, Hispaniarû Protector Ioannes declaratus est; mirûq; sanè fuit, quod tam breui trium, scilicet annorum spatio, Romæ commoratus, tribus Sedibus vacantibus interfuerit, ac bis Conclauē introierit; tertio etiâ, ob Clementis Octauī D. N. creationem ingressurus, nisi; ex hac mortali vita; seu potius morte egrediens, ad æternam vitam, annorum ætatis 44. Sede vacante, ob mortem Innocentij IX. dum nouendalia celebrantur, die Mercurij 6. idus Ianuarij, anno 1592. hora 16. fuisset ingressus. Corpus eius depositum Romæ in Ecclesia Societ. Iesu, ab Alexandro Farnesio ædificata, in quodam sepulchro lateritio ad tempus, vbi infra scripta verba leguntur; postea in Hispaniâ in Ecclesia Sancti Francisci Gualdagiara eius patriæ, fuit translatum.

Ioānes Cardinalis Mendoza Protector Hispania.

III.

IN Europa totius terrarum Orbis celeberrima parte, nobilissima est, & clarissima familia Ruuerea, & præsertim in Italia, vbi; præter Ducatus Urbini, Soræ, Senogalliæ, Pisauri, multas terras etiam in Pedemontana ditione, ab ea diuersis temporibus possessas, quibus etiam nunc in maiori parte dominatur, genuit viros; pace, belloq; illustrissimos, & inter hos 11. S. R. E. Cardinales; comprehensis tamen in hoc numero ijs, qui ex mulieribus eiusdem familiæ nati, & ad Cardinalitiam dignitatem euecti, Ruuereæ gentis insignis, & cognomen

men susceperunt; quorû primi duo, patruus, ac nepos, ad Pontificatum assumpti sunt, sub Sixti IV. & Iulij II. nomine, Fr. Franciscus, videlicet ex familia Pedemontana; quæ Sauonam postea Liguriæ Ciuitatē se transferens; ibi commorata est, Pauli II. Cardinalis, cui immediate in Pontificatu ipse successit, & Iulianus ipsius nepos Pij Papæ III. successor. Alij fuerunt Christophorus, & Dominicus fratres, ex eadem gente Ruuerea Pedemontana, & Hieronymus Episcopus Recinetensis, à Sixto IV. Cardinales creati: Galeottus Frangiottus Episcopus Lucæ; Fr. Sixtus Gara Archiepiscopus Beneuentannus; Fr. Clemens Grossus, & Leonardus fratres Iulij II. Cardinales, & Iulius, Urbinas creatus à Paulo Tertio; & tandem HIERONYMVS à Sixto V. sacra purpura insignitus, cuius præclara gesta summam; vt nostri moris est, recensebimus. Filius is fuit Lælij Equitis Taurinensis, & Ioannæ filiæ Comitis de Planzasco in castro, Viconouo dicto, quod pater possidebat anno Domini 1530. 13. Kal. Februarij ortus; qui in primis ætatis suæ incunabilis, religiosissimè à parentibus educatus; ætate iam grandis, in Ticinensi Gymnasio, vbi nouem annis cōmoratus est; excellentis ingenij, incorruptorum morum, singularis eloquentiæ, qua dotabatur; & præsertim Legum ciuiliū cognitionis, quibus postea in Patauino Studio diligentius operam nauauit, mirificè signa præbens, ab Alfonso de Aualos Vnasti Marchione, & ea tempestate Mediolanensis Ducatus Governatore, vt vna cum filijs suis, inter quos alter (Innicus nomine, postea Cardinalis Aragonius) in studijs pernoctaret, inuitatus; paulò post instantius à Francisco I. Rege Galliarum accersitus, Parisium flexit; vbi ab eodem Rege splendidissimè stipendio donatus, per sex annos in illa florentissima Academia totum se literis, & linguarum cognitioni dedit; quem in Italiam reuersum, Guido Vbaldus de Ruuere Dux Urbinas, Iulio fratri suo (qui paulò post in sacrum Collegium adscitus est) studiorum socium addixit, in cuius laudem; dum pileum, Pauli Papæ III. nomine portatum à Ranuccio Farnesio Card.

nepote, Pisauri acciperet, eloquentissimè latinè orauit, quod prius fecerat in anniuersario coronationis Pauli Papæ III. & postea fecit, quâdo idè Dux Iulio Papæ III. paulò ante ad Põtificatũ assumpto, obediẽtiam pollicitus est, necnon & in morte Henrici II. & Francisci IX. Galliarum Regum in lingua Gallica, quorum primo multum se debere confitebatur, quod mortuo Cardinale Triuultio, ab eodem ad Cathedralem Ecclesiã Tolonensẽ nominatus fuisset, vt etiam apud alterum, & Carolum ipsius successorem Oratoris munus Emanuëlis Philiberti Ducis Sabaudiaẽ exercuit, à quo, quia ei Taurinum cum multis alijs castris suã Ditionis, quã Galli possidebant, restitui curarat, grati animi ergo, Metropolitanam Taurinensẽ Ecclesiam; ob mortem Cæsaris Cibò vltimi Archiepiscopi Tridenti ad Conciliũ demortui, vacantẽ; Hieronymo anno 1564. eãdem renunciantẽ Cardinale Aragonio, de quo supra, cui cã. Pius IV. tunc concesserat, ab eodem summo Pontifice impetrauit. Dicitur igitur, & integerrimè vitæ exemplo, sic egit, vt vno, & eodem tempore, & populum instrueret, clerum reformaret, & Decreta Concilij celebrati seruaret, vnde; non modo Pastoris optimi nomine: sed sacra purpura dignissimus prædicabatur, qua; instante quidem Carolo Serenissimo Sabaudiaẽ Duce, sed multò magis proprijs meritis, à Sixto V. anno Domini 1586. Pont. II. die Mercurij 16. Kal. Ianuarij, titulo S. Petri ad vincula accepto, cuius Templum ornamentis exoliuit, & palatium huic contiguum, temporis vetustate dirutũ, maxima pecuniã impensa, restaurauit; & (propè dixerim) denno extruxit, insignitus fuit. Admissus postea ab eodem Põtifico ad sacram, quam vocant, Consultationem; patrocinio Fratrum Minorum Conuentualium suscepto; cum ei vulgo propter singulares virtutes summum Sacerdotium deferretur, inclusus, cum alijs in Conclau, ob Innocentium Nonũ, vita functum, vitam cum morte commutauit (animam per quatuor horas commendante Hippolyto Aldobrandino Cardin. S. R. E. maiore Pœnitentiario) quamuis; vt ab hoc abstineret propter morbi

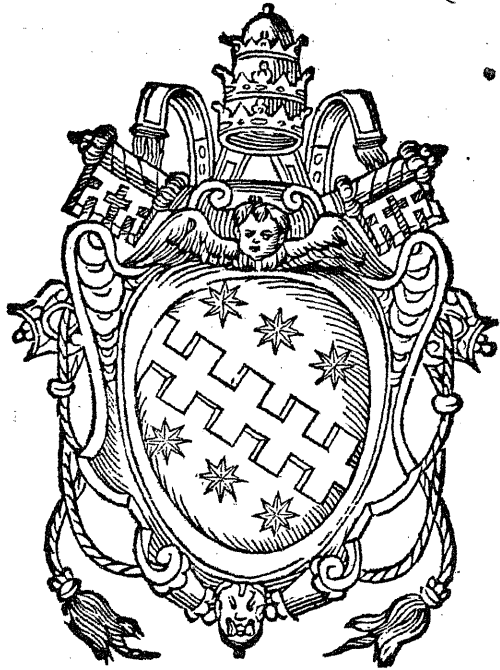
morbi contagium, ei multi seaderent. Obijt Hieronymus 7. Kal. Febr. hora noctis 7. anno Domini 1592. legatis prius Ecclesiã Taurinensẽ omnibus suis sacris vestibus, atq; ornamentis, necnon summa pauperibus, & familiaribus suis pecuniarũ quantitate, cuius corpus extra Conclauẽ in sacellum Gregorianum, Basilicã S. Petri portatum, & toto die Dominico populo commissum, in gentilitio sepulchro, in Ecclesia titulari S. Petri ad vincula sepultum est, vbi ad celeberrimam Iulij Papæ II. memoriam, monumentum Hieronymi ex plattite confectum, atq; hoc elogio insignitum cernitur.

D. O. M.

Hieronymo de Ruuercati. S. Petri ad vincula, Presbytero Card. Taurinen. Archiepiscopo, qui à pueritia; admirabilis ingenij, linguarum scientia, eloquentia, mox prudentia, ac doctrina, insignem dedit documentum, virtutisq; & nominis sui celebritate ita semper apud Magnos Principes, & Nationes claruit, vt nullo vnquã honoris gradu non dignissimus haberetur. Lelius, & Iulius fratres patruo optimo PP. Vixit annos 61. menses 11. dies 26. obijt septimo Kal. Febr. dum Comitj Pontificj in Conclau interesset.
1592.

CLEMENS VIII.
PONT. MAX.

ANNO CHRISTI MDXCII.
SIGNVM CLEMENTIS PP. VIII.

Protektor noster aspice Deus.

IN litore Hadriatico inter Pisaurum, & Senogalliam non longè à Metauro amne situm est Fanum Ciuitas, Ecclesiasticæ ditioni subiecta, in qua ortus est CLEMENS Papa VIII. tametsi antiqua familia Aldobrädina Florenti-

rentina sit: in cuius panegyrico elogio vndiq; campum se mihi laudum latissimum video referare. Si.n.respicio parentes; ecce mihi Syluestrum in legibus, & Ciuitatum administrationibus (Romæ.n.insignis Consistorialis Aulæ Aduocatus, rerumq; ciuiliū, ac capitalium multis in locis Præfectus fuit) non modo populorum confessione: verum etiam librorum in lucem editorum prædicatione celeberrimum. Si porrò oculos conuerto in matrem Desam Detā, in ea angelicos mores elucere, ac eam suauissimam sanctissimæ vitæ odorem sentio exhalare. Quid fratres? alios alijs, breuitatis meæ non immer mor relinquo, Ioannem tantum attingo, qui sibi, & vitæ sanctimonia, & legum sacrarum, ac imperialium cognitione aditum ad Cardinalatum patefecit, de quo in ipsius elogio. Veniamus modo ad eum, quem nihilum gentis splendor illustrauit: sed ipse gentiliū splendorem splendore suo auxit, Hippolytum dico, qui ab ipsa ineunte ætate, quodammodo summum Pontificatum spirare visus est, quando post humaniores literas (Alexandro Cardinale Farnesio, qui ab ipsius adolescentia, quos senectutis euentus esset habiturus, præuidebat, ad literarum studia eum adhortante, fouenteq;) legibus animū in Ferrariensi Ciuitate instruxit, eundemq; postea in Bononiensi iisdē Doctore Gabriele Paleoto I.C. postea sacræ Rotæ Auditore, Cardinale, & Archiepiscopo Bononiense, qui tūc temporis leges in ea Academia profitebatur, vbi Hippolytus lauream Doctoratus consecutus, in alias Italiæ partes, atque etiā in Hispanias migravit, vt; & cum diuersis nationibus agēdo, & excellentissimos viros in omnibus scientijs in celeberrimis illis vniuersitatibus audiendo, maiorem sibi compararet legum cognitionem. Romam postea profectus à Pio V. Pōt. cui Syluester pater in Pauli Papæ Quarti Pontificatu fuerat gratissimus, cum summus Pontifex Ioannem fratrem ex Auditoribus Rotæ in purpuratorum numerum transtulisset Hippolytum Aduocatum Consistorialem; in locum Ioannis, in sacra Rota suffecit, maximo cum eorum Patrū applausu, quod nam

tam religiosum, tam eruditū, & tam prudentē virum haberent collegā, quem idē Pontifex sequenti anno misit Fr. Michaële Bonello Card. Alexandrino pronepote ad Reges; in Hispaniā ad Philippū II. in Lusitaniā ad Sebastianū, & ad Carolū IX. in Gallias Legato, quō foedus contra Turcas initum confirmaretur, & vt Principes ad eos oppugnandos excitarentur, alijsq; de causis ad Ecclesiam, & Religionem catholicam spectantibus, inter eos Præsules, quos cum Legato misit, elegit, vt eum consilijs in ijs legationibus adiuuaret, in quibus dandis Hippolytus nihil omnino opinionem summi Pont. fraudauit. Romam inde reuersus, Auditoris officium, ostendens se in sententijs dandis incorruptum; toto Pij Papæ V. & Gregorij XIII. Pontificatu, summa cum laude exercuit. A Sixto Papa V. ob signandis supplicibus libellis deputatus, ab eodem anno 1585 Pont. I. in secunda Patrum promotione die Mercurij 15. Kal. Ianuarij creatus Presbyt. tt. S. Pancratij; tota Cutia gestiente, ad maiore dignitatem euectus est. Sequenti in summi Poenitentiarij munere Philippo Cardinali Boncompagno succedens, eiusq; opera in obfignatione libellorum supplicantium vsus, sub nomine Prodatarij; ecce anno 1587. ob mortē Stephani Bathorij Transyluaniae Principis, & Poloniae Regis; cum multi Regnum ambirent, res ad Maximilianum Austriū Archiducem, & Sigismundum Suetiae Principem reducitur, & cū populi in Rege nominando dissentirent, diuisi vtrinq; manus, captiuo ducto Maximiliano à Magno Poloniae Cancellario cōseruere, cuius captiuitate; Principum, ac populorum ciuilib. discordijs commotus summus Pont. vt maximis, quæ Reipub. Christianæ imminebant periculis consuleret, anno 1588. 10. Kal. Iunij Hippolytum Legatum de latere declaratum, cum selecta minoris ordinis Patrum caterua, inter quos tu Laurenti Blanchette Cardinalis amplissime, tunc sacrae Rotæ Auditor, aduisti eō mittit, quo Apost. auctoritate, ac prudentia sua tot procellis sedatis, in libertatem Maximilianū redigat, & populos tranquillitate, ac quiete donet; nulla mora, eō aduolat Hip-
polytus,

polytus, quo vbi peruenit, cum Rodulpho II. electo Imperatore, & cum Sigismundo Poloniae Rege colloqui, & cum alijs super hoc negotij deputatis publicè, ac priuatim pluribus agere in congregationib. Bathoniae, atq; Rędzonij ad idem coactis, quibus omnibus felicissimè peractis, Deo benè adiuuante, & Hippolyti prudentia meda, 7. idus Martij sequentis simultatum fluctus eleuantur, populorum tumultus sedantur, & Maximilianus libertate donat; Pontifex de rei successu ab Hippolyto fit certior Cynthio Passaro ex sorore nepote iuvene optimè indolis, incredibilis doctrinæ, ac prudentiæ, cui familiaria insigne, ac cognomen, & sacram purpuram postea dedit, Romā misso, quo duodecim dierū spatio à Cracouiae cōfinijs, vt etiā post Cardinalis peruenit 5. Kal. Iunij, maximo cum honore à Pont. Max. ac Parrib. exceptus, qui ab eodē super Regulares, & immoderati vestitus, ac dotiū Ecclesiastici status reformationē, vt etiam à successorib. Urbano VII. Gregorio XIV. & Innocentio IX. in alijs negotijs deputatus; cum in sui beneuolentiam omnes Cardinales, eo maximè charitatis signo, de quo nos paulò ante, cum de Ruuereo, traxisset, ab iisdem 3. Kal. Februarij hora 19. anno salutis nostræ 1592. ætatis 56. mirificè euectum; in demortui Innocētij locum, ipforū suffragijs summus Pontifex renuniatus 4. nonas Februarij die Dominico, Beatæ Mariæ Virg. Purificationis, ab Alfonso Gesualdo Ostiense, sacri Collegij Decano, assistentibus Ptolemæo Gallio Tusculano, Gabriele Palæoto Sabinense Episcopis; Nicolao Pelleueo tt. S. Praxedis Presbytero, Francisco Sfortia S. Mariæ in via lata, Alexandro Peretto S. Laurentij in Damaso, & Odoardo Farnesio S. Hadriani Diac. Cardd. vniuersalis Ecclesiæ, Episcopus cōsecratus est; octauoq; post die priuatim coronationis insignia à Francisco Sfortia, primo inter Card. Romæ degentes, Diac. Card. suscipiens, Clemens Papa VIII. dictus sed. t Rodulpho Austrio electo Roman. Imperat. In cuius laudes, ob gloriosa omniūq; seculorum dignissima in Pontificatu gesta facinora hucusq; certauit: ac in posterū certatura est præclarorum Authorū industria.

*Cardinales viii, quando Clemens Papa Octavus
Pont. Max. renunciatus est, erant
numero LXIII.*

Ex quibus LII. Conclavi interfuerunt.

Superfluum duximus ipsorum nomina apponere, cum iidem sint, qui supra in Innocentij Papæ Noni creatione positi sunt; exceptis eodem Innocentio Pontif. Fr. Io. Vincentio Gonzaga, Ioarne Mēdoza, Hieronymoq; Ruuereo Cardd. vita funētis; cum eisdemq; connumeratis Filippo Sega inter Presbyteros tunc nouissimo, qui aberat; ac Antonio Fachinetto præfente, vltimo inter Diaconos, Cardinalibus ab eodem Innocentio renunciatis.

*Prima creatio quatuor Cardinalium.
Anno Domini MDXCIII. Pontificatus II.
die Veneris 15. Kal. Octobris Roma.
Apud S. Marcum.*

*CLEMENS Papa VIII. primò creauit qua-
tuor Cardinales, qui fuerunt.*

- 1 **L**ucius Saxus Nolanus ex Regno Neapolitano, Episcopus olim Ripæ, vtr. Sig. Refer. Decanus, sacrosanctæ Lateranenſis Basilicæ Vicarius, Papæ Datarus, Presbyter Card. it. SS. Quirici, & Iulitæ.
- 2 Franciscus Toletus Cordubensis Hispanus, sacre Theolog. Doctor, Societ. Iesu, Papæ à sacris concionib. Presbyter Card. it. S. Mariæ transpontem.

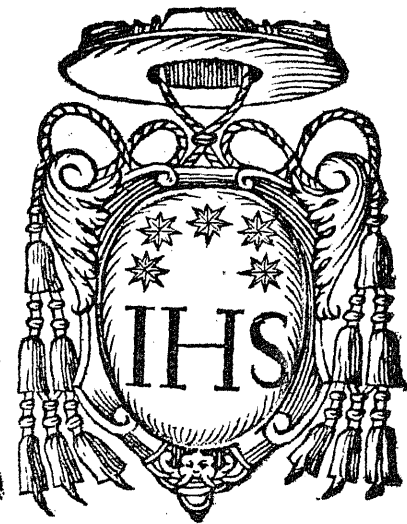
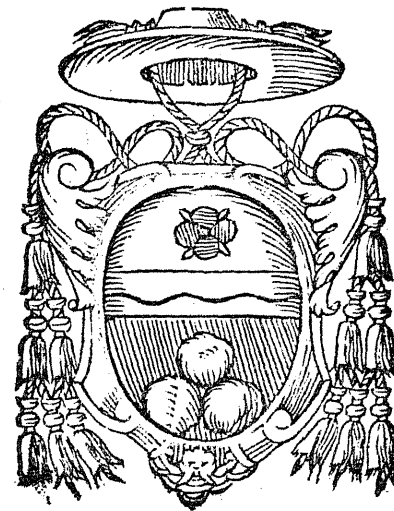
3 Petrus

- 3 Petrus Aldobrandinus Romanus, Petri fratris Papæ filius, Protonotarius Apostolicus, Abbas SS. Vincentij, & Anastasij, Arcis S. Angeli Præfectus, Diaconus Cardin. Sancti Nicolai in carcere.
- 4 Cynthius Passerus Aldobrandinus Senogalliensis, Iuliæ sororis Papæ filius, vtriusq; Signaturæ Referendarius, Diaconus Card. S. Georgij in Velabro.

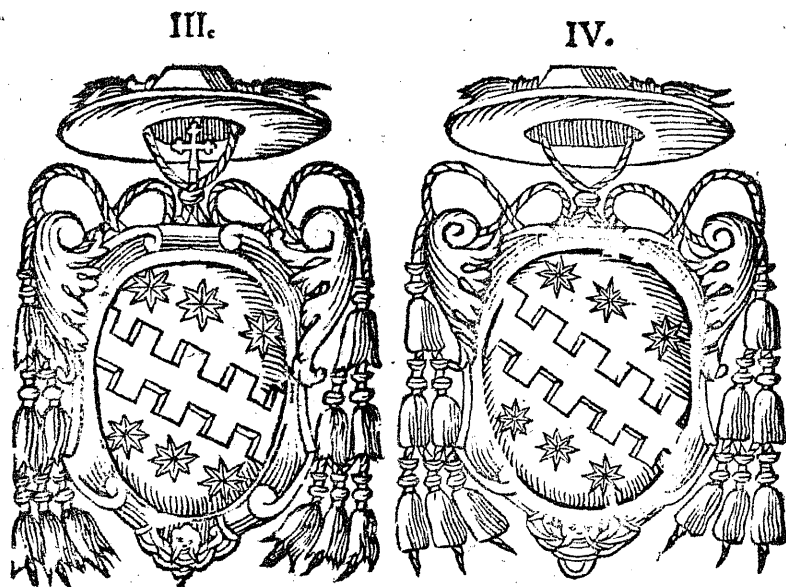

I.

II.

III.

Secunda creatio sexdecim Cardinalium.

*Anno Domini MDXCVI. Pontificatus V.
die Mercurij nonis Iunij, Roma apud
Sanctum Petrum.*

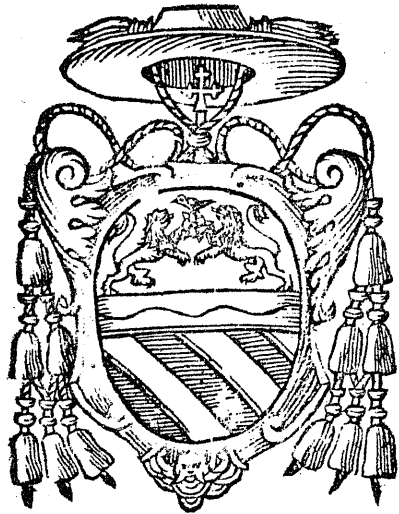
CLEMENS Papa VIII. *secundò creauit
sexdecim Cardinales, qui fuerunt,*

- 5 **S**iluius Sabellus Romanus Archiepiscopus olim Rossanen-
sis, deinde Patriarcha Constantinopolitanus, Pre-
sbyter Card. tt. S. Mariæ in via.
- 6 Laurentius Priulus Venetus Patriarcha Venetiarum, Presb.
Card. tt. S. . . . absens.

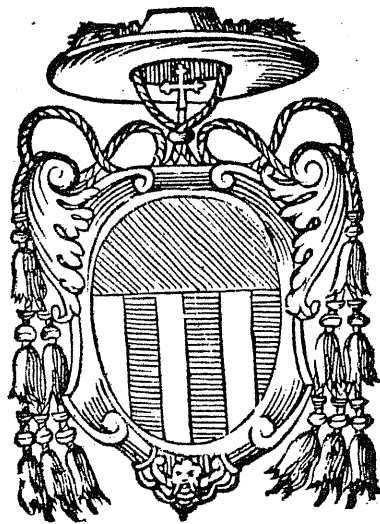
7 Fran-

- 7 Frāciscus Maria Taurusius Politianus Tuscus Congregatio-
nis Oratorij S. Mariæ, & S. Gregorij in Vallicella Archie-
piscopus Auinionensis Presb. Card. tt. S. Bartholomæi
in Insula, absens.
- 8 Octauus Bandinus Florentinus Tuscus Archiepiscopus fir-
manus Presb. Card. tt. S. Sabinæ absens.
- 9 Franciscus Cornelius Venetus Episcopus olim Taruifinus
Camere Apostolicæ Præsident Clericus Presb. Card. tt.
S. Martini in Montibus.
- 10 Domnus Anna de Cars de Giuri Gallus Ordinis S. Benedi-
cti Episcopus Lexouicis Presb. Card. tt. S. . . . absens.
- 11 Franciscus de S. Georgio ex comitibus Blandratæ Casalen-
sis, Episcopus Aquensis Presb. Card. tt. S. Clementis.
- 12 Camillus Burghesius Romanus Camere Apostolicæ gene-
ralis Auditor Presb. Card. tt. S. Eusebij.
- 13 Cęsar Baronius Soranus ex Regno Neapolitano Congre-
gationis Oratorij S. Mariæ, & S. Gregorij in Vallicella,
Protonotarius Apostolicus de numero participantium
Presb. Card. tt. SS. Neræi, & Archillæi.
- 14 Laurentius Blanchettus Bononiensis Rotæ Auditor Presb.
Card. tt. S. Laurentij in Pane, & Perna.
- 15 Franciscus Muxica de Auila Abulen. Hispanus Archidiac.
Toletanus Commissarius Generalis Cruciatæ, & Consi-
liarius sanctissimæ Inquisitionis in Regnis Hispaniarum
Presb. Card. tt. S. Syluestri absens.
- 16 Ferdinādus Ninno de Guevara Toletanus Hispanus Regni
Granatę Præsident. Presb. Card. tt. S. Blasij de Annulo, absens.
- 17 Bartholomęus Cęsius Romanus V. S. R. ac Papæ Generalis
Thesaurarius, Diac. Card. S. Mariæ in porticu.
- 18 Franciscus Mantica Vtinensis, Foroiuliensis Rotæ Auditor
Diac. Card. S. Hadriani.
- 19 Pompeius Arrigonius Romanus Rotæ Audit. Diac. Card.
S. Mariæ in Aquiro.
- 20 Andreas Perettus de Monte Alto Picenus Diac. Card. S.
Mariæ in Domnica. Bb V.

V.

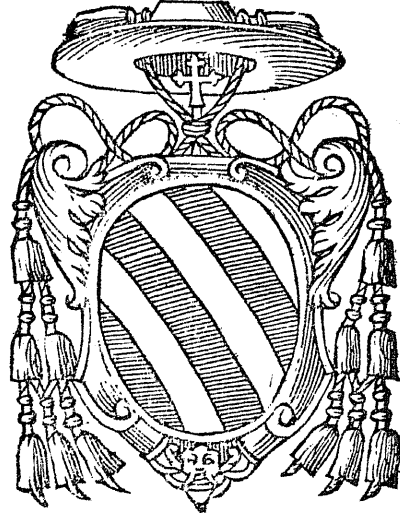
VI.

VII.

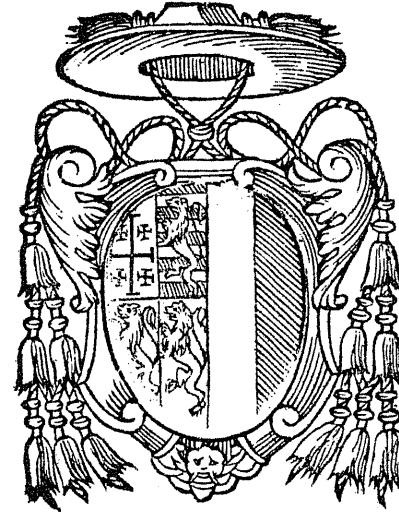

VIII.

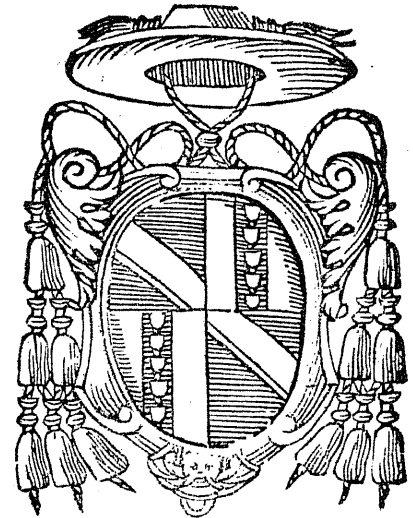

IX.

IX.

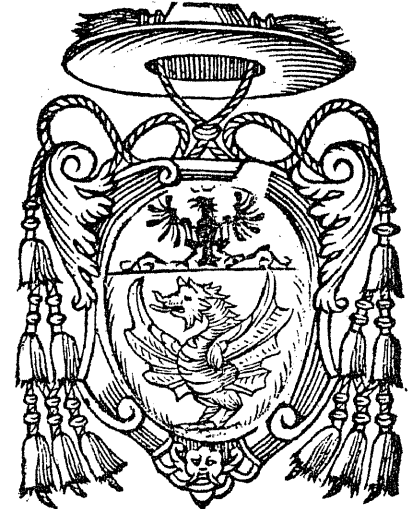
X.

XI.

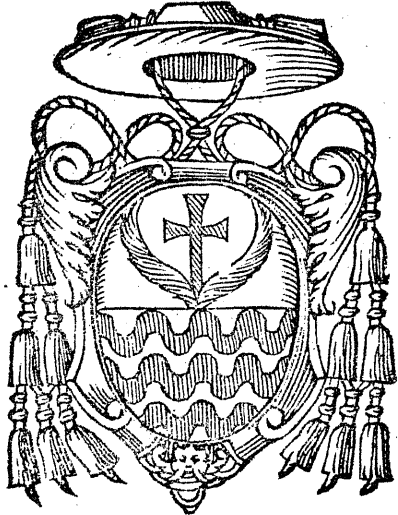
XII.

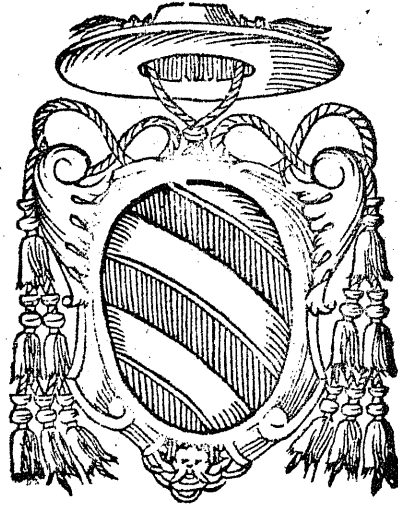
Bb 2

XIII.

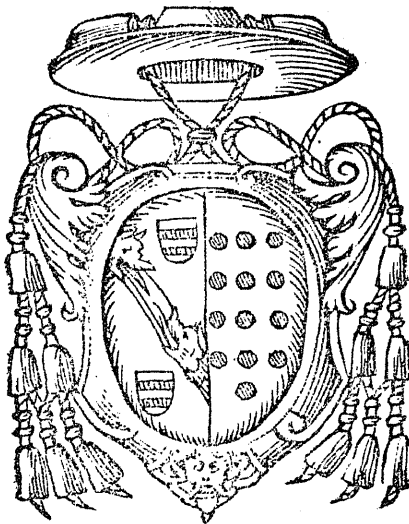
XIII.

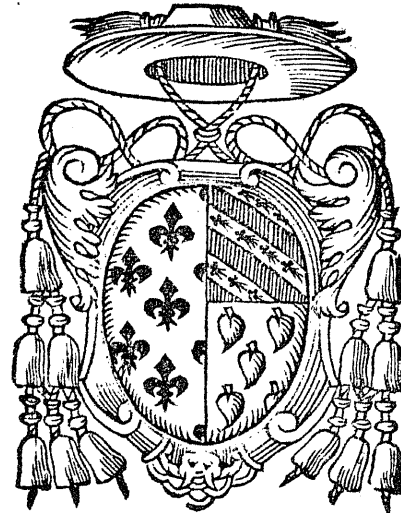
XIV.

XV.

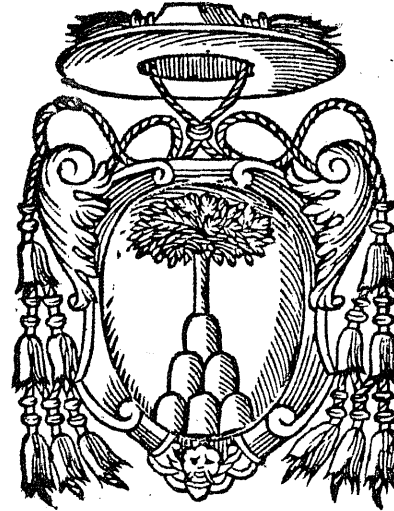

XVI.

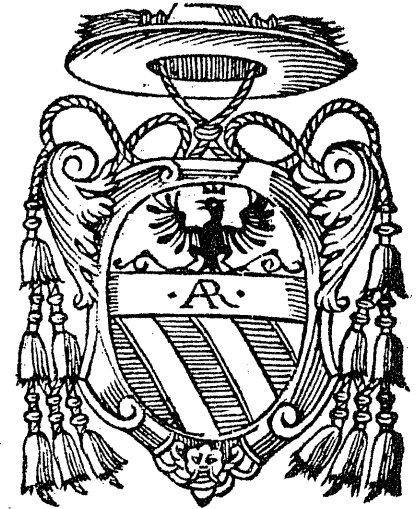

XVII.

XVII.

XVIII.

XIX.

XX.

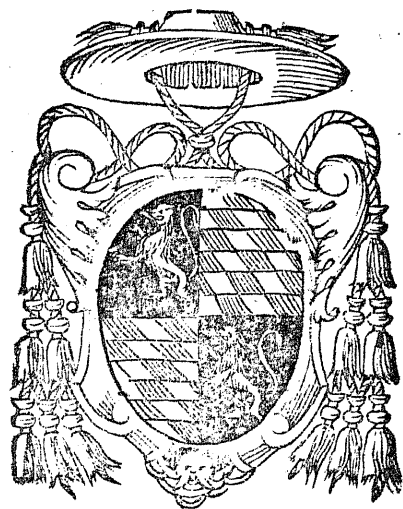

*Tertia creatio unius Cardinalis .
Anno Domini MDXCVI. Pontificatus V.
die Mercurij 15. Kal. Ianuarij, Rome,
apud S. Petrum.*

CLEMENS Papa VIII. tertio creauit
unum Cardinalem, qui fuit,

Philippus Vuilielmi Ducis Bauariæ filius, Episcopus
Ratisponensis, Presbyt. Card. tt. S. . . . absens.

XXI.

Clemens Papa Octauus ordinationibus tribus mensibus Iu-
nij, Septembris, & Decembris hucusq; factis, vnum, & viginti Cardi-

Cardinales creauit, videlicet Præsbyteros quatuordecim, &
Diaconos septem.

Alexander Perertus Diac. Cardin. S. Laurentij in Damaso,
Sanctæ Rom. Ecclesiæ Vicecancell. sub Clemente Papa VIII.

*Cardinales numero 25. hucusq; mortui sub Cle-
mente Papa Octauo, & unus, qui
dignitatem remisit.*

1 Iulius Cananius .	14 Io. Franc. Maurocenus.
2 Philippus de Lenoncourt.	15 Philippus Sega .
3 Vincentius Laureus .	16 Franciscus Toletus .
4 Scipio Gonzaga.	17 M. Ant. Columna.
5 Philippus Spinula .	18 Gabriel Palæotus .
6 Nicolaus de Pelleuè.	19 Fr. Michaël Alexādrinus.
7 Carolus Borbonius .	20 Franciscus Cornelius.
8 Guilielmus Alanus.	21 Scipio Lancellottus.
9 Gaspar Quiroga.	22 Philippus Bauarus.
10 Marcus Sitticus de Alta-
emps.	23 Albertus Austrius, qui di-
gnitatem remisit.
11 Fr. Hugo Verdala .	24 Augustinus Cufanus .
12 Io. baptista Castruccijs .	25 Guido Pepulus.
13 Fr. Constantius Sarnanus.	26 Siluius Sabellus.

I.

NEmini, vt est in poetica fabula, ad Proserpinam iter pa-
tebat, nisi prius ramū aureum è luco decerpisset. Quod
figmentum; meo sanè iudicio videtur esse hieroglyphi-
cum eorum, qui ad dignitates aditum sibi patefaciunt; ijs. n.
nunquam ad eas iter patere potest, nisi prius ramum aliquem
scientiarum ex luco Musarum decerpserint. Quod præter cæ-
teros fecit Iulivs Cananius nobilis Ferrariensis, Ludouici, &
Lucretiæ Brancalconæ filius, anno 1520. natus, qui vbi ex in-

cunabulis excessit honorarijs ephebis in humaniorum literarum, atq; artis Rhetoricæ studio consumptis adolescentē ætatem legibus commisit, & lauream doctoratus consecutus, Romam flectit, vt in ea curia operam suam præstet, vbi non multa mora protracta; à secretis à Balduino Montio; nec multo post à Io. Maria Card. Balduini fratre excipitur, in quo officio exercendo promptum, ac diligentem se demonstrans, tantum Cardinali satisfecit, vt summus Pontifex renunciatus, illi res (infolita) Fiat, quod supplicibus libellis subscribitur, cōcederet, quod munus septē annis exercuit; plurimi apud Pontificem factus, qui ei Episcopatum Hadriensem detulit, eidem vt (dicebatur) sacram etiam purpuram daturus, nisi mors impedimento fuisset. Mortuo Pontifice, ad Ecclesiam suam se contulit Iulius, vbi in populo rectē instituendo, nullā boni Pastoris partem prætermittens, ad celebrandum Concilium Tridentinum sub Pio IV. cum alijs Patribus conuenit, ibiq; opinionem, quam de eo; tanquam de pio, erudito, atq; eloquente viro conceperant omnes, confirmauit. Huius opera, consilio, ac singulari prudentia in arduis status negotijs, Alfonso Ferrariæ Dux, Hippolytus Cardin. eius patruus, & Aloysius Card. Estensis Ducis frater vsi sunt, apud quem Aloysium aliquandiu Romæ cōmoratus, anno 1581. prouinciam ab eo suscepit, assistenti Fr. Ioanni Leuesque de la Casiera, Magno Religionis S. Io. bap. Hierosolymit. Magistro, qui à cōsilio; inuitato exemplo, à Magisterio suspensus, Romam de Gregorio XIII. venia, quò illi causam suam patefaceret, fuerat profectus; ac regio apparatu hospitio ab ipso Card. Estense exceptus, in cuius, & serenissimæ illius gentis gratiam; præter propria merita Iulius, ab eodem Gregorio XIII. in septima nouēdecim Cardinalium promotione Romæ, anno Redemptionis nostræ 1583. Pontif. XII. die Lunæ, pridie idus Decembris, creatus est Presbyter Cardinalis tt. S. Eusebij. Legatus bienio post à Sixto Papa V. Aemiliæ declaratus, recta ea Prouincia sapienter, ac iustē, ab eodem, ad accōmodandas vias, pontes,

tes, & cursus aquarū; deputatus; in sacra super Episcopos, atq; alios Præsules cōgregatione annumeratur. A Gregorio XIV. Episcopus Mutinensis anno 1591. eligitur, ad quam Ecclesiā possidendam, creato prius summo Pontifice Clemente VIII. se conferens, cum paulo post Ferrariam ad Ducem inuisendū flexisset, ibi mortifero; nō benè à Medicis cognito morbo oppressus annorum 72. 4. Kal. Decembris, die Iouis, anno Domini 1592. Pont. I. in Ferrariæ Arce, vbi à Duce hospitio fuerat exceptus, ab hac ad meliorem vitam migravit. Eius corpus triduo in sacello eiusdem Ducalis Castri populo commissum, assistentibus assiduè quibusdam Religiosis viris, pro defuncto orantibus, qui singula quaque hora permutabantur, maximè solenni pompa Kal. Decembris ab omnibus Religionū ordinibus, Clero, ac Ciuitatis Magistratib. comitatus, ad Ecclesiam S. Dominici portatur, ibiq; in sacrarij pauimento cōtumulatur; exequiæ ipsius per amplæ (nam Ducis sumptu, vt etiam funus) factæ sunt.

II.

Apparet manifestum certamen Naturæ, & Principum benevolentia in singularibus dotibus ditando PHILIPPO de Lenoncourt Gallo in quodam castro gentis suæ Copeuray nominato Parisijs non longè distante. Huius familia ortum traxit ex oppido Lenoncourt Ducatus Lotharingiæ, pater verò apud Regem Nauarræ Antonium Borbonium educationis nobilissimæ indolis filijs, tanti; ob seruitutem ingenua fuit, vt ijdē in eius nobilissima familia, & Valesia, quæ tunc in Gallijs regnabat maximè confidentes inter vtramq; postea in tractationibus rerum, ac titulis participarint. Porro inter patris fratres fuit ille ipse Robertus, qui ad Cardinalitiam dignitatē à Paulo Papa III. euectus, cum Romam concederet Philippū hunc nepotem suum secum duxit, qui cum; præter nobilitatē familiæ, moresq; ingenuos, pulcherrima membrorum symmetria à natura donaretur, pulcherrimus eques Gallorum, qui in Italia degerent, dicebatur. Is in Galliam reuersus à Regibus patruo

patruo Cardinale renunciante Prioratum, de Charitate dictū, in Niuernensi Dioecesi, & duas ditissimas Abbatias; mox Episcopatum Cathalaunensem; post Antisiodorensem, factus primus Regni Cancellarius, & status Gallici Consiliarius, obtinuit, atq; ab his aditum sibi ad Cardinalatum patefecit, quod eum Sixtus V. Pontifex in tertia octo Cardinalium promotione Romæ 16. Kal. Ianuarij die Mercurij anno Domini 1586. Pont. II. Presbyterū tr. S. Onuphrij declaratū, insigniuit; maximoperè, instante Hérico Tertio Galliarū Regē, à quo; præter alia, in quibus ipsum adhibuerat summi momenti seruitia, anno elapso fuerat missus ad Henricū Nauarrę, hodie Gallię Regem, vt eū adhortaretur, ad se Catholicum declarandum, à quo tale respōsum accepit, vt si tunc armis renunciatum fuisset, totus terrarum Orbis multo ante ea consolatione, quam nunc ab ipso conuerso recognoscit, affectus fuisset, quæ omnia Cardinalis Romam veniens Sixto V. aperuit, qui nisi tam intempestiuè obiisset; proculdubio Regem ipsum tunc Ecclesiæ reconciliasset, à quo Philippus super Indicem librorum prohibitorū deputatus, vix vbi è Roma in Gallias peruenit propter rebellionem Lutetię Parisiorum, Rothomagum versus auferre, vna cum Rege cogitur, & fortè fortuna à Comitij Blesis indictis, quo Regnorum ordines cōuocabantur, vbi Guisiorum Cardinalis, & Ducis mors secuta est, abfuit. Declarato postea ab Henrico Tertio Valesio in infelici morte sibi in Gallię Regno Nauarrę Rege altero Henrico, successore, Cardinalis eidem intactā fidem (credens ipse firmiter, ac pro rato habens Regem futurum catholicum) semper conseruauit. verū in illis turbulētissimis bellorum, ac simultatum procellis, cum quædam dissensio esset exorta inter Cardinalem, & Comitē Suiffonensem, Cardinalis; vt pericula imminētia euitaret, ad Turones se confert, vbi dolore animi ob talem simultatē confectus anno Domini 1592. Pont. I. post idus circiter Decembris, annorum ætatis 65. ex hac vita eripitur, & scripto testamento; præter pias pijs locis legationes factas, corpus suum in no-

in nobilissimo familiæ sacello, ab alio de Lenoncourt Roberto ædificato in Ecclesia Remensi, cuius ipse fuerat Archiepiscopus, sepeliri, mandauit: sed Canonici, & Ciues reuerūt, hi. n. foederis inter Regni Proceres initi, hic Henrici IV. Regis partibus fauebant; mansit ergo apud Turones, & ibi honorificè sepultum est. Non me fugit, non deesse quosdam, qui Cardinalem multis ante mensibus obiisse dicant, ac in sepulturæ loco dissentiant: verum in hoc eos hallucinari ex eo mihi persuadeo, quod quæ de morte Philippi scripsi, per amicos Ioan. baptistæ Leonis patritij Veneti, viri literis ornatissimi, qui diu Card. à secretis fuit, ab eodem id esse accepi.

III.

Verissimum esse illud, quod aliquando protulit eloquentissimus quidam Orator, omnia, quæ homines in vita expetunt, cuiuscumq; tandem generis illa sint, nulla re certius, aut facilius, quam eruditione, ac literis acquiri, conseruari, amplificari posse; exemplo suo comprobauit **VINCENTIVS** Laureus ex Tropæa celebri inter Calabres Ciuitate, Antonelli, & Raymundę Miliaris honestissimorum parentum filius, anno 1523. 5. Kal. Aprilis hora 6. post meridiem natus. Is à Ferdinando Carafa Nuceriæ (quam paganorum vocant) Duce (in cuius domo Dianoræ Condoletræ vxoris socia Beatrix Monaca ex tertio Ordine S. Dominici Vincentij soror vixit) Alfonso filio suo studiorum socius datus, & postea in conscribendis literis adhibitus, Neapolim, inde Patanium ad studium missus, talem operam linguarum græcæ, ac latinæ cognitioni, philosophiæ, medicinæ, ac sacræ Theologiæ præstitit, vt breui tempore simul Orator, Poëta, Philosophus, Physicus, & Theologus excellentissimus euaserit. Scribant quidam Vincentium cum Romam ex itinere venisset anno 1542. 4. Kal. Iulij die Mercurij ipso Petri, ac Pauli Apostolorum peruiugio illæsum è feroci Tauro cornibus in altum fuisse, sine vlla noxa proiectum, quod manifestum illius magnitudinis indicium esse non-

se nonnulli censuerunt. Ea in Vrbe à Petro Paulo Parisio Cardinale Consentino in seruitutem receptus suam, quo cum etiam Hugo Boncompagnus habebat, cum hoc arctissimum amicitiae vinculum, quod postea, non nisi mortis falce dissolutum est, contraxit. Parisio intra paucos dies mortuo, in famulatum Nicolai Gaddij Card. Firmani; & post hunc in Francisci Card. Turnonij veniens, duobus Prioratibus inter Aruernos in Gallijs cohonestatur, quò etiam ab eo ductus, in regiam introducitur, ibiq; defuncto Turnonio, cum eodem ob virtutes perbenigne ab Aulicis tractatum est, & fauente Regina Catharina, cuius benevolentiam sibi conciliarat Episcopatum Campaniae, qui postea ipsi in Latriensem commutatus est Fr. Marco Ordinis Prædicatorij, vni ex fratribus suis (nam & Leonardum habuit alterum natu minimum, qui Abbas Murriualium inter Picenos factus est) obtinuit. Hunc Hippolytus Card. Ferrariensis à Pio Papa Quarto in Galliam Legatus missus, ipsa Catharina Regina, Antonius Nauarræ Rex, alijq; Proceres sibi quilibet ingenti contentione inter familiares suos expetiuerunt. At illum Dux Guisus, vt apud vnum Nauarræ Regem, quò ipsum ad auitam religionem amplectendam adhortaretur esset, enixe rogauit, authore etiam ad hoc illi suadendum adhibito, quodam Patre è Societate Iesù, qui sacras ipsius confessiones excipere solitus erat. Quo Rege intra septem menses euiuis sublato, Vincentius Hippolyto Cardinale Legato de quo supra, se addixit; quo cum Romam reuertitur, vbi paulò post creato summo Pontifice Pio Quinto ab eo, cui Vincentij virtutes innotescabant, & cuius opera in quodam morbo fuerat antea vsus, proprio viridi pileo, quem ante Cardinalatum gestare solebat donato, Montis Regalis Ecclesiae, quã ipsemet moderatus fuerat, Episcopus eligitur; Nuncius præterea ad Mariam Scotiæ Reginam declaratus, quo non profectus est, propter Regni tumultus ab Anglis hæreticis excitatos; ad Ecclesiam suam veniens Clerum, & Populum ad decreta sacri Cõcilij Tridentini executioni mandanda deducens hæretici

reticam prauitatem radicitus euellens, conseruationi diuini cultus, Seminariorum institutionibus consulens, boni Pastoris opera non pauca reliquit. Ab eodem Pontifice Sedis Apostolicæ Nuncius ad Emanuelem Philibertum Sabaudiae Ducem missus, eo munere donec Pontifex vixit, Pontifici, & Duci admirabiliter faciens satis, summa laude functus; à Gregorio XIII. vir in Legationibus admirabilis cognitus, eiusdem Sedis Nuncius ad Sigismundum II. Poloniae Regem; & eo mortuo, ad Henricum Valefium electum successorem Legatus, vbi nonnullis comoratus annis, eo etiam, quo Stephanus Bathorius in locum Henrici, qui ad patrium Galliae Regnum possidendum diuerterat, successus est, in quo Regno, & Fidem catholicam amplificauit, amplificatam conseruauit, & Sedis Apostolicæ auctoritatem mirum in modum auxit, atq; multorum hæreticorum, & præcipue Suetiae Regis studuit conuersioni, à qua Legatione Romam à Pontifice reuocatus, & congregationi ad annum corrigendum præfectus, mortuo Emanuele Philiberto Sabaudiae Duce, ad Carolum; etsi adhuc puberem, eius filium: magnanimi tamen Principis animum inuictum gerentem, mittitur; vt ea, qua apud ipsum pollebat auctoritate, pacem, concordiamq; seruandam; & quæ belli causam dare his in partibus videbantur sua prudentia leuanda curaret. Iam verò summo Pontifice numero Cardinalium augente noua nouemdecim Præsulum præstantissimorum promotione Romæ anno salutis 1583. Pontificatus XII. die Lunæ, pridie idus Decembris habita, in ea Vincentius creatus Presbyter tit. S. Mariæ in, via annumeratus est. Qui nuncio de Gregorij XIII. morte accepto, ab Ecclesia sua decedens, vt successoris creationi interesset, opportunè non peruenit, in itinere enim sit certior de noua ad Pontificatum Sixti V. assumptione, à quo Galero rubro publicè solenni ritu, tituloq; S. Clementis accepto, Regni Scotiæ Protector declaratus, atq; in multis Congregationibus præcipue sacrorum rituum, & caeremoniarum ecclesiasticarum, super Regulares, & ad consulendum; quid consilij capiendum esset, in negotio mortis à

tis à Rege Galliæ Cardinali Guisio illatæ, & ob Card. Borbonij, aliorumq; Ecclesiasticorum Præsulum mancipatione collocatus, vt etiam post. Cōgregationi super res Germaniæ Præfectus, nullum vnquam alium sibi finem proposuit, quam vt liberè sententiam suam dicendo omnia iuste, atq; honestè pertractaret. Cum igitur his honorificis rebus summa cum laude, & omnium applausu gestis, eam de se peperisset expectationem, vt nemo non eum summum Pontificem futurū quasi pro rato haberet; mortuo tamen Sixto Quinto, atq; illi Urbano VII. & paulo post ei Greg. XIV. & post hunc Innocentio IX. atq; huic Clemente VIII. succedente, expectationem de eo conceptam, mors Aulæ Romanæ acerbæ, suis luctuosa, bonis omnibus grauis elusit, siquidem Vincētius septuagenarius Romæ anno 1592. 17. Kal. Ianuarij, hora 22. immaculatum suum spiritum Domino, à quo à natalibus acceperat, religiosissimus, restituit; relictis facultatum suarum hæredibus Religiosis (qui vulgò infirmorum ministri nuncupantur) quos antea in fidem acceperat, primumq; ipsorum institutum à Sixto Quinto; mox à Gregorio XIV. procurauerat, approbandum; familiaribusq; ea pecunia, quæ ex domestica immèsi prærij su pellectili vendēda extraheretur, ac Collegio Romano Societatis Iesu donata propria bibliotheca, quibus etiam cum ijs Lugduni in Gallijs antea erectum Collegium intellexisset, Abbatias, quas ipsi Cardinalis Turnonius apud Aruernos dederat; ea conditione renunciauit, vt saltem duos Concionatores in eo Collegio alerent, quo facilius ij populi Sedi Apostolicæ obsequentes Fidem catholicam amplecterentur; & in ea iam recepta, diutissimè perseuerarent, quam renunciatiōnem Pontifex tunc confirmauit, omnesq; in ea Card. pietatē summopetè cōmendarunt. Corpus suum ad Ecclesiam Sancti Clementis sine pompa, atq; ibi, cum hoc epitaphio, quod sibi viuens fecerat, sepeliri mandauit.

D.O.M.

D. O. M.

Hic iacet Vincentius Laurens II. S. Clementis S. R. E. Presb. Card. Montis Regalis nuncupatus, obiit 17. Kal. Ianuarij 1592. Religio ministrantium infirmis hæres optimè de se merenti, ex testamento posuit.

IV.

Vera quædam Romanorū illorum Scipionum imago fuit nostra tempestate Scipio ex nobilissima familia Gonzaga, Caroli Gazoli, S. Martini ab Aggere, aliorumq; oppidorum Marchionis, & Domini, Aemiliæq; de eadem familia, mulieris religiosissimæ filius, Fr. Francisci quondā Minorum obseruantium Generalis Ministri, nunc Mantuani Episcopi, Pyrrhi, Ferdinandi, & Iulij Cæsaris earundem Ditionū Dominorum, & sacri Romani Imperij Principum frater anno Domini 1542. 11. Kal. Decembris natus, qui non minori ingenij acumine quam corporis forma à natura dotatus maximæ expectationis spem exhibens, ita literis humanioribus rhetoricæ, poëticæ, mathematicis disciplinis, ac philosophiæ Bononiæ, ac Patauij se dedit, vt cum illis modestiam, ac mansuetudinem coniungens; non potuerit ab omnibus non amari, ac coli. Multis deinde diebus in Curia Imperiali commorato, vbi huic multiplici doctrinæ etiam rerum ad statum pertinentiū cognitionem adiunxit, in Italiam exornatissimo omnium disciplinarum, venienti, ecclesiastico habitu suscepto, ab omnibus vnica voce, vt dignissimo, sacra purpura deferebatur, præsertim quando eius nobilissima familia ob mortem magnorū illorum luminum Herculis, Clementis Papa VII. Francisci, & Federici Pij Papæ IV. Cardinalium, qui ante trium annorum spatium, vniuerso Ecclesiæ detrimento, nobis fuerunt prærepti, obtenebrata est. quam, non ab re à summis Pontificibus Pio V. & Gregorio XIII. in tempus dilatam, Sixtus V. qui eū antea

antea amplissimo Patriarchatus Hierosolymitani munere insigniuerat. Anno 1587. Pont. Tertio, die Veneris 15. Kalē. Ianuarij in quinta promotione Presbytero Cardinale tt. S. Mariæ de populo renunciato, contulit; eo tempore, quo vitam pacatam Patauij degere cogitabat; à quo etiã positus in cōgregatione super Episcopos, atque alios Præsules aliquandiu Vincentij Mantuani Ducis loco, Montem Ferratum moderatus, ijs populis, maximoperè satisfecit, siquidem cum iustitia commixam solebat adhibere humanitatem, qua amico quodã beneuolentiæ vinculo omnium animos sibi deuinciebat. Hic moituo Vespasiano Gonzaga Sablonetæ Duce nepote, vna cū fratribus in multis eius status ditionibus succedens, patrocinator est Patrib. Eremit. S. Augustini; & vita functō Fr. Io. Vincentio eiusdem familiæ Cardinale, à Clemente Octauo summo Pontifice, Baruli Prioratum Religionis S. Ioannis baptistæ Hierosolymit. obtinuit; sed fructus non percepit, nam in castro S. Martini ab aggere suæ ditionis die dominico, tertio Idus Ianuarij anno humani generis redempti 1593. Pont. primo inter viuos esse desijt; corpore in celeberrimo S. Crucis Sacello posito in Ecclesia S. Sebastiani propè Castrum olim extructo ab ea Illustrissima gente, & anno 1577. rursus egregiè edificato, vna cum Cœnōbio pro fratribus minoribus obseruantibus humi dato, vbi in marmore tale epitaphium.

D. O. M.

Scipioni Gonzagæ S. R. E. Presbyt. Card. Patriarchæ Hierosolymitano, Imperij Principi; vitæ integritate, literarum scientiarum usu, liberalitate, officio, atq; elegantia singulari, mortalitatem; omnium laude conclusit, sui apud omnes ordines incredibili desiderio relicto. Vixit annos 50. mensem 1. dies 21. obiit 11. Ianuarij 1593. Franciscus Episcopus Mantuanus Ordin. Minorum de obseruantia, Ferdinãdus, & Iulius Casar heredes fratri amantissimo posuere.

Quanta

Quantã iacturã fecerit vniuersus Orbis terrarũ. ob mortẽ Scipionis Gonzagæ satis apertè declarat Equitis Guarini epistola Ferranti Gonzagæ Scipionis fratri, qua ipsi indolet, scripta, quæ in epistolis variorum scriptorũ, à Bartholomæo Zachio collectis secunda parte, Capite de Dolore reperitur, quã lectori legendam, relinquimus.

V.

Quamuis multi fuerint armis conspicui viri, qui Genuensem Rēp. nobilitarint (bellicis.n.artibus, ac naualibus studijs Ciuitas illa perpetuò intenta nomen suũ toto mari Mediteraneo celebre, Regibus, & Ciuitatibus accolis verendum imprimis, atq; formidabile fecit) non defuerunt tamen, qui eandem, literis insignes illustrarint; inter hos autem fuit ille ipse PHILIPPVS Augustini, Clementis VII. Cardinalis S. R. E. Camerarij, gẽtilitius, ex illustrissima illa Spinula familia; tum ob pacis, belliq; artes, ob togæ studia, ob claros viros multis honorum, & rerum gestarum titulis insignes ex ea oriundos, quæ olim Archiepiscopatum Genuensẽ obtinuit; tum ob Principes Italiæ diuersis temporibus sibi affinitate coniunctos, nobilissima, qui anno 1535. pridie Kalē. Decẽbris natus, vel in ipsis ætatulæ tenerioris crepundijs maximo flagrasse literarum desiderio visus sit, in quas postea adolescente ætate incumbens; ab his ad Remp. administrandã se conferens; multis honorificis oneribus susceptis, Romã concedit, vbi Beretrensis (vulgo Bisinianensis) in magna Græcia, postea inter Cumanos Nolanus electus Episcopus, maximè apud Pium V. fuit, qui eum Cardinalem creare cupiebat, ad quam dignitatem postea, in gratiam electi Imperatoris Rodulphi II. cuius pincerna erat Octavius frater, propter merita, & ipsius, & gentis suæ peruenit, quando Gregorius XIII. in septima promotione nouemdecim Cardinalium Romæ anno 1583. Pontif. XII. die Lunæ, pridie idus Decembris habita, eundem S. R. E. Presbyterum tt. S. Sabinæ declarauit. Hunc

Cc

Six-

Sixtus Papa V. anno Pont. I. Legatum Perusiæ, Vmbriæ, & Ducarus Spoletani designatum, idem Pont. ille, utpotè, qui sibi maxima de summa doctrina, iustitia, & in rebus forensibus pertractandis experientia Philippi pollicebatur, constituens eundem Præfectum Ecclesiasticarum Tirimium, in congregationibus super Regulares, & pro reparandis vijs; in multis alijs muneribus, & negotijs semper adhibuit; qui absente Ludouico Card. Madrucio, viceprotectionem sacri Rom. Imperij gerens; à Clemente Octauo congregationi circa res Vngariæ, atq; Germaniæ, ob bellum inter Imperatorem, ac Turcas Præfectus, Pontificatus eius anno secundo, sal. humanæ 1593. die Veneris 13. Kal. Septembris, hora 19. Romæ ex calculo expirauit; cuius corpus in Ecclesia S. Sabinæ depositum est, Genuam postea in gentilium sepulchrum transferendum, in cuius depositi loco in sancta Sabina hæc scripta leguntur.

D. O. M.

Philippo Spinula Gennensi ex Episcopo Nolano, et huius sacra adis, S. R. E. Presbytero Cardinali, summa integritatis, ac innocentie viro, Perusiæ, ac Vmbriæ Legatione Sixti V. Pont. Max. auctoritate functo, de sacro Imperio, ac Germanorum rebus semper optimè merito. M. Ant. Fabricius, Hector, ex testamento hæredes, fratri optatissimo mærentes posuerunt. Vixit annos 57. mens. 8. dies 20. obiit 13. Kal. Septembris 1593.

Floret nostra tempestate nobilissimum illud eiusdem Spinulæ familiæ germen; Horatium intelligo vtr. Sig. Referend. Bononiensis Ciuitatis Prolegatum, quasi alterum Horatium Coclitum, qui vnus rebus Ciuitatis tam prudenter prouidet, tanta doctrina, ac religione, iustitiam, & nobilibus, & populo indifferenter administrat, ut multorum Præfectuum laudes, quorum pietas, & prudentia, in ea vrbe regenda enituit, profectò superauerit, dignus (ut paucis me expediam) qui Philip-
o in sacra purpura succedat. VI. De

VI.

DE Repub. literaria; ut etiam de sancta Sede Apostolica benemeritus fuit NICOLAUS de Pelleuè anno 1518. 15. Kal. Nouembris die Lunæ, è parentibus nobilissimis in quodam Castro, nuncupato de Iouy, cuius, & tresdecim aliorum pater erat Dominus, inter confinia Galliæ Belgiæ, & Lugunensis in Diocesi Rothomagi sito, nat us; qui data opera Pontificijs legibus, ac sacre Theologiæ, quas nonnullis annis in Bituricensi Vniuersitate publicè professus est, hincq; ad Regiam Curiam se cõferens in ea se exercuit in parlamento (quod vocant) Parisino, cuius postea Regiæ à consilijs factus id muneris indefesse Ecclesiæ immunitatem defendendo, eiusdem Sedis auctoritatem amplificando ita obiuit, ut religiosissimi viri nomine sibi comparato; propter singulares dotes Henrico II. Galliæ Regi gratus, Episcopatu Ambianensium sit donatus. Anno 1559. tumultuantibus Scotiæ populis, Iacobo præcipuè S. Andreæ Priore notho Iacobi V. Regis filio incitante, qui quod ægre ferret, Mariam Reginam sororem Francisco Delphino Galliæ Regi nupsisse, ob idq; Regnum ad Gallos postea deuenturum; hæretica, qua ipse laborabat peste, multas ipsius Regni partes inficiens, sacra, profanaq; promiscere tentabat. Rex; ut ijs malis consulatur à Paulo Quarto impetrat, ut Nicolaus Pontificius Nuncius ad Mariam Reginæ matrem, Regni tunc pro ea habenas moderantem legaretur, qui eò à Rege cū Labrochio regij equestris ordinis torquato, ac Regis Consiliario, magna nobilium, & militum ceterua comite missus, matrem primum ob eas procellas perturbatam, ea qua pollebat eloquentia consolari, ab ea modum tantarum seditionum accipere, atq; accepto sic agere, ut & consilio, & vi hostes popularentur, hæretica labes extirparetur, & Fides catholica ab ijs populis illibata conseruaretur, quos; tum ipse, tum per Theologos, quos secum Parisijs duxerat adhortabatur, ut quantum maximè possent catholicos se preberent, fidemq; conseruantes, de hæreticis vindictam sumerent.

Quo factò, cum in Gallias ad Ecclesiam, quã ei Pius Papa IV. post in Metropolitanam Senonensem cõmutauit; factus Gallie Par reuertisset, ab eodem Pontifice ad Concilium Tridentinum mittitur, quo venit; non tam, vt Archiepiscopus; quã Regis iussu, vt Cardinali Lotharingo (cuius familiae aliquando Oeconomus fuerat) præsto esset. Alenconij postea Ducis Caroli IX. Regis fratris, omnib. negotijs Præfectus, ex ea præfectura ad Sigilli Coronæ Regiæ custodiam translatus, Magni Cancellarij Regni munus biennio sub eodem Rege exercuit, quo instante Pius V. anno 1570. Pont. V. die Mercurij 16. Kal. Iunij, Nicolaum Presbyterum Cardinalem tt. SS. Ioannis, & Pauli renunciauit, qui ipsius tituli Ecclesiam postea restituit, meruit preciosissima eorundem Sanctorum corpora diu abdita reperire, & eo in loco, vbi nunc maxima ueneratione coluntur collocare. Idẽ Romam anno 1572. veniens in publico Consistorio, cardinalitio pileo 13. Kal. Iulij suscepto à Gregorio XIII. ab eodem in multis congregationibus; vt Episcoporum, quibus deinceps præfuit, atq; in alijs arduis negotijs, in quibus pertractandis se prudentissimũ semper, vt etiam acerrimũ iustitiæ, ac fidei propugnatorem ostendit, eius opera adhibita est, & propterea quo plura prudentiæ, ac iustitiæ signa dabat, eo pluribus dignitatibus cohonestabatur, nãque optato titulo S. Praxedis, & patrocinijs Regnorum Scotiae, Hyberniæ; & Clericorum S. Hieronymi susceptis, anno 1591. à Gregorio XIV. ob mortem Cardinalis Guisij, vt supra nefariè à Rege occisi, Archiepiscopus Remensis, illius statutus Dux, & primus Gallie Par creatur, ad quam Ecclesiã cum anno sequenti tenderet, vix ob bella, quæ passim in illis partibus grassabantur hostium manus euasit. Comitij tandem Parisijs coactis anno 1593. ad quæ Regni ordines conuenerunt, ibi Primas tenens, multa de honore Dei differens pro noui Christianissimi Regis electione eos, qui aderant ad hæresim extirpandam, Fidemq; catholicam in illud Regnum introducendã, atq; introductam conseruandam cohortatus est, quæ omnia,

quia

quia ab alijs ad perpetuam huius Cardinalis memoriã, ac laudem posteritati sunt commendata, nos singulatim recensere desistemus. Obijt tantus Præful Parisijs in Archiepiscopali Senonensis Ecclesiæ Palatio die Sabbathi 5. Kal. Aprilis 1594. ætatis annorum 76. hora circiter 13. cuius corpus in Ecclesiã Cœlestinorum depositum est, donec de extrema eius voluntate ad Ecclesiam Remensem transferatur.

VII.

Celeberrimum quoq; Gallie: sed immaturè extinctũ germen fuit **CAROLVS** ille de Vendosme dictus, ex serenissima familia Borbonia in Gallijs nunc regnante, nepos Antonij Nauarrae Regis, & Caroli Card. Borbonij, frater Henrici Principis, & Francisci Marchionis Condensis, ac Caroli Comitis Soisonij, filius Aloysij Condensis Principis, & Leonoræ de Royæ Roussi Dominæ, anno 1564. in auras editus, quem, renunciante Cardinale patruo Archiepiscopũ Rothomagensẽ electum, Greg. XIII. in Diaconum Cardinalẽ, postea S. R. E. Presbyterum: sed sine titulo anno 1583. Pontificatus XII. die Lunæ, pridie idus Decembris, in septima nouemdecim Cardinalium creatione promouit, cuius virtus turbulentissimis temporibus, quibus domesticis bellis Regnum Gallie ardebat oppressa, eum splendorem; cuius antea radios fide eo in Regno virente, emittere cœperat, non potuit demonstrare; quapropter nemo vlla rapiatur admiratione, si pauca præclare gesta, huius hic apponamus; certum. n. est Carolum propter virtutes singulares, & multa egregia facta, & Archiepiscopatum, & sacram purpuram meruisse. Obijt is dũ Regnum maioribus bellorum fluctuaret procellis, in S. Germani Castro apud Parisios, die Mercurij pridie Kal. Augusti, anno 1594. Pontificatus Tertio, sepultusq; est Gallioni apud Carthusianos.

VIII.

Felicissimum profectò infelicissima illa Nouerca Anglia pignus edidit in Lancastrìa Yorch Dioecesi Eboracensi GVILIELMVM .f. Alanū, filium Ioannis, viri; & ob nobilitatem, & ob pietatem in pauperes in illis oris celeberrimi; qui cum Philosophiæ, ac sacræ Theologiæ studuisset, in ijs Doctoris gradum sumpisset, factus Canonicus Yorch; post Remensis, publicè sacras paginas Duaci, quæ Flandriæ Ciuitas est, in Galliæ confinibus inter Cameracum, & Tornacum sita, professus est, quo in loco anno 1562. Philippus II. Hispaniarum Rex Academiam publicā erexerat, vbi Guilielmus cum Gabriele fratre, & Thoma nepote patriam, ac proprias facultates; religionis ergo deserens, cum Regnum videret hæresi infectum, & Catholicos exosos, voluntarium eligens exilium, magna in paupertate voluit vitam degere, & quia eo cõcurrebant multi Anglorum catholici, ipse in Pij V. Põtificatu, quo aliquem modū inueniret fidei eo in Regno conseruandæ, quibusdam prudentibus viris, & honorem Dei zelantibus, eleemosynis Seminarium erigendum proposuit, quo iuuenes alerentur, qui sibi succedentes catholicū nomen amplificarent, quod cum erectum fuisset, ei ipse; cuius author fuerat, præficitur; opus istud celebre numero alumnorum, incredibili religionis fructu amplificato, Philippus Rex multa liberalitate, ac Gregorius XIII. summus, & religiosissimus Pontifex, summis prouentibus fouerunt, quod postea, eodem Pont. ita disponente, cum in Gallias in Ciuitatem Remensem translatum esset, summo religionis beneficio amplificatum est. Cæterum cum munificentissimus Pontifex, aliud etiam Romæ in hospitali eiusdem Nationis antiquo instituisset, & ditissimis dotatum prouentibus Patribus Societ. Iesu, moribus, ac disciplinis instruendum commendasset, vt ex eo Sacerdotes religiosi, atq; eruditi exeuntes, in Regno Anglicano animos catholicorum erigerent, hæreticorum eleuarent, & Fidem catholicam vbiq; vel
in ipsa

in ipsa Regia prædicarent, hæretici iniuriam, ac damnū, quod sibi illatum iri ab horum Seminariorum alumnis præfagiebāt, Reginam de tanto Regni detrimento cõmonefacere, eam etiā, atq; etiam, vt tantis malis cõsulat, exorare, quibus Regina arridens anno 1580. edicta seuera in lucem edidit, Pontificè, Iesuitas, Collegiorum alumnos, aliosq; viros religiosos Collegiorum authores grauitè increpat, Anglos catholicos læsæ Maiestatis reos declarat, his omnibus; tanquam Regni seductoribus, aquā, & ignem interdicit, quibus edictis, & falsis, Dei seruis illatis calumnijs S. Iustinum Martyrem, S. Athanasium, atq; alios id genus Patres imitatus, vt respondeat, Guilielmus pulcherrimū Apologeticū librum componit, quo graphicè summi Pontificis institutorum Collegiorum finem nullum alium fuisse, quam vt, & Patres Societatis Iesu, & Sacerdotes eorum alumni in Angliam concedentes illud Regnū ad verā catholicæ Fidei cognitionē, & Sedis Apost. obedientiam deducant ijs rationibus monstrat, ac probat, vt illis postea hæretici, quid responderent, non habuerint. Vnde catholici Sacerdotes animis erecti, alacrius fidem defenderunt, quos idem religiosissimus vir pro Fide vexatos, scriptis libris, vt omnes miseras coeleste sibi præmium proponentes, æquo animo, vt Christianos decebat, ferrent adhortatus est. Quoniam verò hæretici Anglicani librum quendam Iustitiam Britannicā inscriptum, in lucem ediderant, quo nullum catholicum pro Fide tãquam Martyrem eo in regno mortem obiisse: sed omnes, vt regni rebelles ostendere conabantur; Ecce Alanus librum componens ijs ita respondit, vt aperta veritate, eorum mendacia; tanquam adueniente Sole, nocturnæ tenebrę euauerint, cuius suscepti labores pro Fide catholica, & præclara gesta, præter libros lingua Angla contra eosdem hæreticos compositos, Biblia è latino in Anglicum idioma conuersa; & præsertim opus quoddam de Purgatorio; aliaq; de Sacramentis in genere, talem de eius religione famā sparserunt, quam Romam vocatus à Gregorio XIII. Pont. ad nouum Seminarium

erectum melius confirmandum; corroborauit, vt summi Principes in eo cohonestando certasse quodammodo visi sint, siquidem Philippus II. Rex Catholicus Abbatiam inter Calabres, & quasdam super Panormitanum Archiepiscopatum pensiones ei detulit; & Sixtus Papa V. anno 1587. Pont. III. 7. idus Augusti, die Veneris, Cardinalem S. R. E. Presbyterum tt. Sancti Martini in Montibus promouit; quam illi dignitatem; vt auebat Greg. XIII. propterea non contulit, quod nimia paupertate laboras Alanus eam sustinere non posset, quem ab eodem Pontifice inter eos Cardinales annumeratum, qui librorum prohibitorum indici præerant, mortuo Antonio Card. Carafa, Greg. XIV. Bibliothecarium Apostolicum declaratum ad reformationem factorum Bibliorum, sub Sixto inceptam, cum Card. Columna, deputauit. Guilielmus postremo Archiepiscopus Maclinensis in Belgis electus, non annis grauis: sed ob labores pro Fide exatlatos valetudinarius, anno 1594. Pontificatus Clementis Octauus, tertio, die Dominico 17. Kal. Nouembris Romæ terrestres has exuias, spiritu ad æterna gaudia properante, reliquit, ibiq; in Ecclesia Sanctissimæ Trinitatis Nationis Anglicæ, vbi super sepulchrum ea, quæ in fine elogij apponemus, affixa sunt, humi contactus est. Est præterea, quod ipsius summam religionem, & odium contra eum, hæreticorum patefaciat, nã effigies ipsius inuenta ab hæreticis Anglicis in domo Elisabethæ à Rosseal viduæ, olim Guilielmi fratris vxoris, quæ cum tribus filiabus; relicta patria, ac facultatibus, exilium voluntarium passa, aufugerat, qui foemina catholicam carceri mancipandam inquirebant, multis iniurijs ei, quem referebat, illatis, strictis pugionibus, ac cultellis transfixa, & ad maiorem rabiem ostendendam pedibus conculcata, in puluerem redacta est.

DEO TRINO, ET VNO:

*Guilielmo Alano Lancastrienfi S. R. E. Presbytero Card. Angliæ,
qui extorris à patria perfunctus laboribus diuturnis, in orthodoxa
religio-*

religione tuenda, sudoribus multis in seminarijs ad salutem patriæ instituendis, fouendis, periculis plurimis, ob Ecclesiam Romanam opera, scriptis, omni corporis, & animi contentione defensam, hic in eius gremio scientiæ, pietatis, modestiæ, integritatis fama, & exemplo clarus ac pijs omnibus carus occubuit 17. Kal. Nouembris anno ætatis 63. exilij 33. sal. humana 1594.

IX.

Quid ille GASPARI de Quiroga ex nobili familia in castro Madrigale Veteris Castellæ in dioecesi Abulensi sito anno 1504. natus, quamuis parentes ortum duxerint apud Gallecios in ea ora, quam Vallem de Quiroga, vocant, annò & ipse sæculi huius nostri ornamentum fuit qui Collegij S. Crucis Vallisoleri à Petro Gonzales de Médoza olim Car. instituti alumnus; opera legali sapientiæ, data, & in ea excellens, Vicarius generalis Compluti euadit, quo officio, dum fungeretur, non aduertens, quædam Apostolica diplomata frangit, vnde ad absolutionem obtinendam Romam ire, & ad pedes Iulij III. procidere cogitur, à quo pro Hispanis, Philippo II. Rege instante Rotæ Auditor eligitur, quod munus; vt erat iustissimus optimè exercens, & in ea curia versatus, artificiosum amicitiae vinculum cum Patre Ignatio Loyola societatis Iesu institutore contrahit, cui societati, cum faueret, Talaueræ, & Toleti, maximo sumptu duo Collegia ædificauit. Factus postea Ecclesiæ Toletanæ Canonicus, & Maiestatis regiæ consiliarius in Hispaniam proficiscens in ea regia talem se præbuit, vt consilij, & Inquisitionis Præfident factus anno 1571. 16. Kalen. Ianuarij à Pio Papa V. Episcopus Conchenfis sit electus; qui cum ad Archiepiscopatum Toletanum (Hispaniarum Primas, hæreticæ Prauitatis supremus Inquisitor, totius regij status Italiæ Præfens, & summus Castellæ Cancellarius declaratus) translatus esset; à Gregorio XII. anno Domini 1578. Pontificatus VII. die Lunæ 18. Kal. Ianuarij solus in Cardinalem Presbyterum S. R. E. tt. S. Balbinæ promotus est.

est. Qui cum Hispaniam anno 1587. è Flandria, opera Alexandri Farnesij Parmæ Ducis, de Regis mandato translatum fuisset corpus S. Leocadiæ Toletanæ, quæ sub Diocleriano Imperatore floruit, ipsam, comitante Rege, Imperatrice, Principe, atq; Infante, clero, ac populo obuiâ sexto Kal. Maij, maxima, ac solenni pompa procedens, in Archiepiscopali Toletana Ecclesia obtinuit, vt nobilissimo sepulchro donaretur. Anno 1594. Albertum Card. Auftrium Archiducem in secreto Consistorio Patrarum Archiepiscopum electum, in Archiepiscopatu Toletano cum futura successione Coadiutorê habuit, quo anno Pontificatus III. Gaspar tertio decimo die post expeditionem Coadiutoris electi, bonis operib. plenus, iam ætate grandæuus, 12. Kal. Decembris, die Dominico, hora decima Madrilij in cœlû aduolat millies, millenis, ac quadringētis millibus aureis in pecunia numerata relictis, quorû maiore partem pauperibus distribuendam commisit; legati sui ministris Castellæ Præsidente Gil de Quignones curiæ Inquisitore, Ioanne Borgia supremo Imperatricis Oecono, Serrano Toletano Canonico, & Quiroga suo familiare, cōstitutis; qui statim sexaginta millia aureorum Toleti, Madrilij, & Compluti in pauperes diuiserunt. Corpus in eius patriam translātū in Ecclesia pulcherrima S. Augustini Eremitani ab ipso, vna cum amplo Cœnobio, quo vt plurimū ipsius Ordinis Synodus Prouincialis conuenit, quibus etiam Patrib. quotānis bis mille aureos reliquit, vt pro anima rem sacram afsiduè haberent in nobilissimo sarcophago, vbi est tale epitaphium, consēpultū est.

Hic iacet Gaspar de Quiroga Card. & Archiep. Toletanus, Hispaniarum Primus, supremus Castellæ Cancellarius, & aduersus hereticam prauitatem Inquisitor generalis, Italiæ Præsēs, Philippi II. Catholici Regis Status Consiliarius. Obijt nonagesimū ætatis annum agens 12. Kal. Decembris, anno Natiuit. Domini 1594. Supradictō Rege regnante in Hispania, &

X. Sæpè

X.

Sæpè Hesiodi sententiam, qui laborem, & industriam nemini, languorem, & ignauiam omnibus turpem esse confirmat, secutū fuisse videtur MARCVM Sitticum ex nobilissima illa in Germania Altaëmpfiorum Comitum familia parentibus, Vuolf Theodorico, & Clara Medicea nobili Mediolanense religiosissima muliere, Pij IV. sorore, 14. Kal. Sept. die Dominico 1533. in Empfia Ditione ortum, qui inuita matre, quæ eum ad habitū Ecclesiasticum, summas illi dignitates prædicens, adhortabatur, arte militari sub auunculo Io. Iacobo Mediceo, armorum gloria eo tempore, omnium inter Italos longè Princepe, se dedit, in ea admirabiliter excelluit, præsertim in bellis Hetruscis, quando idem Io. Iacobus Cosmo Mediceo Magno postea Duci seruiens, eo duarum Turmarum germanarum Duce cum Petro Strozio conseruit manum anno 1554. quo victo saluti domus Mediceæ, & simul totius Hetruariæ consuluit. Ommitto alia egregiè acta, quæ apud Senas reliquit quatuor milliū Germanorum militum curam gerēs, & contra Turcas apud Populoniam, vbi in prælio ita decertauit, vt sub eo duo equi cōfoderentur; Card. verò Mediceo, altero ex auunculis ad supremū humanæ dignitatis fastigiū euecto, Eques S. Iacobi Hispaniensis factus; cum Pontificis, qui eū ad Ecclesiasticum statum hortabatur, dicto non obsequeretur, in propria sententia persistens, quadam die apud S. Petrum ad vincula, curru non sine vitæ discrimine super eum cadente ensis fractus est, qua re commotus, cum, voluntatem Dei esse videret, vt habitum clericalem indueret, Pontificis voto obsecundauit, quem, quanta prudentia dotaretur, cognoscens, anno 1561. Episcopum Cassanensem electum, Sedis Apostolicæ Nuncium ad Ferdinandum Imperatorem mittit, & 4. Kalen. Martij eiusdem anni, die Mercurij in numerum Cardinalium secundò in sacrum Collegium cooptatorum S. R. E. Diacon. S. Angeli; mox SS. duodecim Apostolorum, cuius Basilicæ postea

postea Præbyterum fecit, adscribit; cui collato etiam Constantiensi nobilissimo inter Germanos Episcopatu; perpetua Auinioni Legatio, de qua postea, Archipresbyteratus S. Ioannis Lateranensis, Capranicæ Gubernatio, Legatio item Piceni, quod spatio trium mensium ab exulibus illud vexantibus liberavit, demandata est. Et cum idem Pontifex iterum indicto Concilio Tridentino, eoque Legatis Præsentibus missis Hercule Gonzaga Mantuano, Hieronymo Seripando Neapolitano, Stanislao Hosio Polono S. R. E. Cardinalibus timeret, ne Patres, ob hæreticos inde discederent, vt alias factum fuerat, cum Ludouico Simonera Mediolanense Cardinale, Marcum Sitrucum misit ea auctoritate, vt etiam, si opus esset, milites congereret, qui eo profectus omnem Patribus timorem, & timoris causam abstulit. Idem ad Constantiensem Ecclesiam reuersus, Imperatorem hospitio excepit, & ad S. Georgij in Velabro translatus, Anno 1565. vt Imperij Princeps Comitibus ab eodem Imperatore Augustæ celebratis, interfuit; ad eandemque Ecclesiam reuersus, sub Pio V. Synodum, qua populū, ac clerum Decretis Concilij Tridentini reformaret, celebravit, atque vbi Greg. XIII. Romæ Collegium Germanorum à Iulio III. inceptum, amplificauit, ab eodem eiusdem Marcus patronus, cum Cardd. Ioanne Morono, Alexandro Farnesio, Ptolemæo Nouocomense, & Ludouico Madrucio declaratus est, sub quo Pontifice titulum S. Clementis; postea S. Mariæ Transiberim optauit. Quanti Altempfium faceret Sixtus V. anno I. Pōt. in Ruberto eius filio aperuit, quem S. Petri Burgi Gubernat. excubiarumque propriarum; & paulo post Auinonen. Ditionis generalem Ducem declarauit, cuius legationem, mortuo Cardinale Borbonio vacantem, Clemens VIII. Pont. anno 1592. in Viterbiensem, & Patrimonij Cardinali permutauit. Fuit hic primus, qui Altempfiam Domum in Italia in matrimonium Ruberto, de quo supra cum Cornelia Vrsina coniuncto collocavit, quam innumeris honorum titulis in AEmilia, Hetruria, in Latio, Romæque; atque alijs in locis multis Castris, Pagis, Comita-

mitatibus, Ditionibus, Vinetis, Viridarijs, ac Palatijs peramplis emptis, ædificatisque insigniuit, copiaque bonorum omnium confirmavit. Et; vt à profanis ad sacra deueniamus, minime nobis reticendum erit liberalem illam pietatem, qua Ecclesiam S. Mariæ Transiberim instauravit, ornauit, atque in ea splendidissimum sacellum dotauit, & Domum Piam Romæ, cuius Pius IV. author fuerat, donis amplissimis afficiens, conseruauit, Palatiumque Constantiense Ecclesiæ summa impensa restituit, & vestes sacras, vasa argentea pretiosaque; alia dona, que sacrę edi Lauretanę, ac titularibus suis Ecclesijs, Abbatibus, Episcopatibus, & proprio sacello legauit, Abbatiamque propè Mediolanum de Mirasole nuncupatam, qua se, de Sedis Apostolicæ venia priuauit, vt Collegium erigeretur, quod præ ceteris, Germani adolescentes sacris literis institueretur, & Rempub. Christianam adiuuarent. Hic cum esset S. R. E. Cardinalium Presbyterorum primus, ætatis annorum 62. sal. 1595. Pont. IV. die Mercurij 15. Kal. Martij Romæ moritur, eius corpus contumulatum est in sacello ab ipso extructo in Ecclesia Transiberina, quod sacellum Concilij dictum est, eo quod illud Tridenti celebratum, ipse in eo depingi curasset.

XI.

Naturæ quasi insigne portentum ob multas dotes fuit Fr. HUGO Verdala Gallus in castro Loubenx gentilitio in Narbonensi Gallia sito anno 1531. natus; s. n. vtraque; & literarum, & armorum laude floruit. Altera ob humaniores literas, quibus talem operam nauauit, vt Demosthenes alter ob eloquentiam quasi dictus sit. Altera, qua Eques Rhodiæ Militiæ factus, Fr. Ioāne de Homedes tunc illius magno Magistro, annonę præsidēs, & (vt ipsi dicunt) horrei Gubernator, bellici comæatus præfectus, in Prioratu Tolosano Præceptor, & Religionis apud Gregorium XIII. Orator, cui pergratus extitit, euasit. Huic ob eximiam vtramque; peritiam, Commenda maior Galliæ Narbonensis vacans, que non nisi præsentibus conferri solet

solet absenti data est, & ob id infra annū Melitā, vt sunt Religionis statuta petere, ob similitates vertentes inter Fr. Ioannē Leuesquē de la Cassiera, à magisterio postea suspensum; & Fr. Maturinum de Lescourt Tolosanum Priorem Romagassum dictum, electum postea Promagistrum, cum vereretur, ne alicui parti hærere cogeretur, tentabat à Gregorio XIII. spatium temporis residendi sibi extendi, sed Pont. quia hoc militiæ legibus repugnabat, quæ honestum ducit, vt qui eius honoribus, & commodis fruuntur, consilium dando, & suæ Ditionis milites in Religionis deuotione conseruando eidem operam suam debeant præstare, nihil ei concedente, in Insulam se contulit, vbi magnam crucem accepit, & cum neutri parti adhereret, ecce Pont. Romam accersit Magnum Magistrum, ac Romagassum, vt illis similitatibus finem imponat, sed amobus, 24. horarum spatio mortuis antequam similitatum causæ Roman peruenirent, mittendæ à Gaspare Vicecomite Rotæ Auditore, postea Mediolanensē Archiepiscopo, qui eam ob causam, & vt absente Magistro, eam Religionem, summi Pontificis nomine moderaretur, Melitam venerat; Equites vna coacti, vt successorem eligerent, Verdalam, præter omnium opinionem, Pridie Idus Ianuarij anno 1582. Magnum Magistrum declarant, qui; etsi in Magisterij principio, seuerum, clementem postea se omnibus ostendit, & religionem exiguo temporis intervallo ad felicissimum statum reduxit, & quoniam Gregorius XIII. vt omnibus patefaceret præcedentem Magistrum non iure suspensum, sed legitimū Principem, ac magnū Magistrū obijisse, Aloysio Estési Cardinali mandarat, vt panni, ornamenta, insigniaq; ipsius in funere, cum Corona depingerentur, cum prius demissionis ergò, circa Religionis vmbonem esset tantum torques granibus ex corallo, vulgò Pater noster dictis, contextus, sine corona. Melitam postea misso corpore, atq; insignibus, in eūre Verdalæ Magisterio, de Equitum consilio, vt Pontificis summum beneficium, quod in Religionem contulerat agnoscere se demonstrarent, insigne cum-

Coro-

Corona, Magnus Magister retinuit. Volenti postea Sixto V. in infideles animaduertere, cum cogitationem suam, cui confidentius crederet ignoraret, in mentem tandem venit Hugonis virtus, cum quo sæpius in Cardinalatu Romæ, dum ipse Religionis Orator commoraretur, egerat, cuius incredibilem prudentiam, & singularem in omnibus rebus (sed præcipuè militaribus) experiētiam, secum ipse considerans ad se vocare statuit, diplomate Romæ anno 1587. 4. Kal. Maij dato, per fratrem Ioannē Ottū Bosiū Melitā misso, quo eum precatur, vt quā primum se Romam conferat. Accepto Verdala diplomate, & hoc Hispaniæ, & Galliæ Regibus communicato, quinque triremibus Religionis, octo magnæ Crucis Dominis, & trecentis Equitibus comitantibus itinere maritimo flectit Romā, quā 6. idus Decembris ingressus; non priuata Patrum, vt alij Magistri congregatione: sed publico Cardinaliū consensu, à Pontifice in proprium Palatium excipitur, quem, vbi cum eo priuatim, ac publicè egit, qualibet dignitate dignum ratus, dum quintò Cardinales promoueret anno 1587. Pont. III. die Veneris 15. Kal. Ianuarij, cum his Hugonē Diac. Cardin. S. Marię in porticu creat, præficiens cum alijs Patribus classi maritimę triremium, quam ad maria Statui Ecclesiastico contigua defendenda, & ad hostes Fidei catholicæ propugnandos parauerat, qui ad Insulam reuertens, in ea Patribus Capuccinis Coenobium ædificat, & Ciuitatem munit, statuta, & leges Religionis reformat; vt ipsius Militiæ egregiè acta posteritati consecrentur, author est, ducentum millia aureorum debitorum, qui eam paulatim consumebant, soluit; nec propterea rumores euitat; nam multis de rebus, & præcipuè, quod ærarium Religionis consumpserit, accusatur, quibus de rebus, vt se apud Clementem VIII. Pontificem expurgeret, nepotem suū mittit Romam, sed dum à Pont. Max. in congregatione ad id deputata ad rem cognoscendam, partes vtrinque exaudiuntur, Magnus Magister in Insula, in Valletæ vrbe die Iouis 4. nonas Maij, Ascensionis Domini solennitate, anno 1595. Pont.

Quar-

Quarto, relinquens in ærario magnam auri vim, hac, ratione confilij sui reddés, in Domino obdormiuit. Eius corpus à Religionè in Ecclesia maiori sacra Diuo Io. baptistæ nobilissimo sepulchro, cum hoc elogio, donatum est.

Illustriſſimo Domino Fr. Hugoni de Loubenx Verdale Cardin. ampliffimo, Hieroſolymitanaq; militia, cui annos 13. menſ. 3. dies verò 21. honorificè præſuit digniſſimo Magno Magiſtro, Principi inuictiſſimo, prudentiſſimo, barbaris hoſtibus tremebundo, catholica Religionis ſtudioſiſſimo, in aduerſis forſi, in proſperis circumſpecto, moderato, prouido, 64. etatis ſua anno vita functo. Vniuerſa Religio mærens hoc ſupremum pietatis officium ultrò, libensq; reddidit, obiit 4. nonas Maij anno Domini 1595.

XII.

Occurrit Io. BAPTISTA Caſtruccio, filius Vincentij, & Angelę Lilię; ſanguine, & virtutibus nobilium Lucę in Hetruria anno 1541. natus, qui in celeberrimis Italiae Gymnaſijs animo ſcientijs expolito, lauream Doctoratus anno 1565. conſecutus, cum in patriam ſe recepiffet, inter Senatores cooptatus, in adminiſtrandis Reipub. Ditionibus diu, & ſumma cum laude ſe exercuit. Romã poſtea ſe conferens, inter familiares Fr. Felicis Cardin. de Monte Alto recipitur, à quo iam ad ſummum Pontificatum aſſumpto, omnibus dignitatibus à Pontificatu; primo. n. ſupplicibus Tabellis recipiendis; mox Canoniatu Baſilicę Vaticanę; poſt Archiepiſcopatu Theatino; tandem ſacra purpura anno 1585. Pontif. I. die Mercurij, vna cum alijs ſeptem 15. Kal. Ianuarij Presbyter tt. S. Marię in Araceli creatus, fuit inſignitus, & Signaturę Iuſtitię, ob mortem Alexãdri Card. Riarij, Præfeſtus, ac in maximis negotijs, congregationibusq; adhibitus, qui ſedente Clemente Octauo ſummo Pont. ad tt. SS. Ioannis, & Pauli tranſlatus, anno 1595. Pont. IV. cum Roma in Hetruriam ad Piſarũ balnearia, atq; inde in patriam ſe contuliſſet, ex iecoris male affe-

le affecti morbo, vt perperam iudicabatur ibi 17. Kal. Septembris die Mercurij ſpatio ſeptem dierum anno etatis 54. conſumptus eſt. Eius corpus apertum inuento iecore, atq; extis nihilum affectis in Ecclesia S. Franciſci, vbi celatum eſt epitaphium, quod apponemus collocatum eſt, cuius memoria à Reipub. patria honorata eſt ampliffimo funere ære publici poſito, in quo eleganti oratione, Cardinalis encomia Tegrinus Tegrimus explanauit.

Ioanni Baptiſta Caſtruccio, tt. SS. Ioannis, & Pauli Presbytero Cardinali Signaturę Iuſtitia S. D. N. Præfeſto.

XIII.

SI verum eſt, quod ſcripſit Ariſtoteles magis expetendam eſſe quantulamcunq; præſtantium rerum, & remotarum à captu vulgi cognitionem, & intelligentiam, quam communium, qua laude cohonestandum cenſemus, Fr. CONSTANTIVM Buccatocũ è Caſtro Sarnano inter Picanos ſito honeſtis ortum parentibus, qui relicto ſeculo in fratrum Minorum Cõuentualium Ordinem receptus; nõ animi modo, cognitionem; ſed omnium rerum ſublunarium, cœleſtium, & ipſuſmet diuinę eſſentię cognitionem (Philoſophiam intelligo, ac ſacram Theologiam) ſibi comparauit? qui Laurea doctoratus ſumpta, eas diſciplinas Perufiæ, Paruij, Romę, atq; in alijs Academijs Italiae profeſſus, & in multis Ciuitatibus dominico verbo prædicato, magnam ſibi omnium literarum candidatorum, & populorum beneuolentiam cõciliauit. Is cum primis magni ſemper fuit apud fratrem Felicem de Monte Alto, qui ad prima magiſteria eiufdem ordinis euectus munerum ſuorum ſemper Sarnanum participem faciens; cum ad ſummum Sacerdotium aſſumptus fuiſſet, eundem inter octo Cardinales, quos tertio creauit anno 1586. Pont. II. 16. Kal. Ianuarij, præter omnium opinionem Presbyterum Cardinalem tt. S. Vitalis poſtea S. Petri in monte aureo declaratum adſcripſit, Eccleſiæ Verce-

lenſi præfecit, in congregationibusq; ſanctiſſimæ Inquiſitionis, ſuper regulares, ſuper typos impreſſionis Vaticanæ, & S. Hiacyinthi canonizationem collocauit. Eruditionem Sarnani teſtantur Commentaria ipſius in Prolegomena Porphyrij; Conciliationes S. Thomæ Aquinatis cum Doctore ſubtiliſſimo Ioanne Scoto in ijs præcipuè quæſtionibus, in quibus inter ſe maximè diſſentire videntur, in quibus oſtendit nullã, vt vulgus opinatur, eſſe cõtrouerſiam inter eos Doctores, ſi bene intelligantur; Amplificatio lecturæ, & ad lucem reſtitutio fratris Ioannis Valloni ſuper formalitates Scoti; Aureolus, cum Capreolo conciliatus typis mandatus, & omnia opera Scoti, & Franciſci Mayronis, quæ impreſſa proculdubio circumferrentur, niſi ei vitã mors Romæ hora 17. die Dominico pridie Kal. Ianuarij ſal. 1595. Põt. IV. ætatis 64. improuiſo quodã accidente, quãuis paulò ante, cum ſe laborare ſentiret ſumptis Eccleſiæ ſacramentis, ad mortem ſe præparauerat, correptus, quod vix ei tempus conceſſit hæc verba pronunciandi. In te Domine ſperauĩ, non confundar in æternum S. Francisce præſto mihi ſis, ad æternam felicitatem, vt piè creditur, migravit. Eius corpus portatum ad Baſilicam SS. duodecim Apoſtolorũ Ordinis Minorum Conuentualium, orta lite de eodem humano inter Conuentuales, & Obſeruantes; iſti. n. in Eccleſia S. Petri in Monte Aureo, cuius titulum optarat ſepeliri debere dicebant; illi in Eccleſia SS. duodecim Apoſtolorum, quod eiufdem ordinis eſſet contumulandum eſſe, aſſeuerabant; in eadem Eccleſia depositum eſt, donec ab Obſeruantibus victa lite ad Sanctum Petrum in Ianiculo delatum eſt. verum paulò poſt in patriam translatum in Eccleſia S. Francis, quam cum Ceno-bio, & ſi pauper erat, edificarat ſplendidè, dotaratq; terrę mandatum eſt. De his autem ſi quis latius audire velit extat oratio funebris Danielis Alſuorti Angli Theologi, in qua breuiter, & dilucidè tanquam in tabula vita, mores, & facta præclara Sarnani depicta referuntur.

P Andoram quaſi alteram ob dona, ſeu ob omnes virtutes à ſuperis donatas meritò appellarim IOANNEM FRANCISCVM Maurocenum Clariffimum Venetum è nobiliſſima præ cõteris; præfertim ob ſplendorem illius magni Petri Cardinalis Gregorij XII. propter doctrinam, & res præclare pro Sede Apoſtolica geſtas celeberrimi, & parentum Petri illius ſereniſſimæ Reip. Senatoris, & matris, Aloyſij, Iulij III. & Federici, Sixti V. Cardinalium Corneliorum ſororis, illuſtriq; propagine natum; qui ijs diſciplinis operam nauans, quæ ad Rempublicam rectè gubernandam conducebant; iſtis adiuncta morum grauitate, & Chriſtiana diſciplina in Senatum ante alios coæuos cooptatus, ab eo multis muneribus, & Legationibus Reip. inſignitus, in Sabaudiam, Poloniam, Galliam, Luſitaniam, Hiſpaniã, conſilij ſapiens declaratus, honor ſummus in eo; tandè Conſtantinopolim ad Turcarũ Tyrãnũ Orator (Baliũ hunc vocant) miſſus, in his Legationib. tã honorificè ſe geſſit, Reip. amanti, religionis defenſorẽ, humanũ, ac benignũ, magnanimũ, in negotijs pertractãdis prudentẽ, ac iuſtũ ſe omnib. oſtendẽs, vt cum ob mortẽ Epifcopi Delphini, Brixie. Eccleſia vacaret; Gregoriusq; XIII. multarũ Religionũ Principib. Patribus Venetias ſcribens ſeparatim magis pios, & ad res ſpirituales moderandas; præfertim Eccleſiã Brixien. Senatores ſibi literis notatos mitti, curaffet, Io. Francis, Mauroceni nomen; non modo in omnibus: ſed etiã primo loco poſitum eſt, quod videns Pontifex Epifcopũ Brixien. eum elegit; Cardinalẽ etiam creaturũ; ſed ei mortuo, ſuccedens Sixtus V. diplomata collatæ Eccl. nondũ conſtata confecit, eũ cohortatus, vt ad gregẽ cõmiſſum paſcendũ concederet, quod fecit, quando eã eſſe Dei voluntatẽ vidit, cum antea ſe indigniſſimũ eccleſiaſtica Dignitate multis indicaffet, & ſummũ Pontificè rogaffet, vt acceptis excuſationib. eam adminiſtrationẽ digniori conferret; in quo Epifcopatu poſtea moderãdo, quotidie rē ſacram agendo, ieiunijs, caſtitate, pietate, animarũ de-

fiderio, & aliarū virtutū episcopaliū ea gloria floruit, vt alijs Episcop. splēdidissimū exemplar esset. Quibus omnib. virtutibus cognitis Sixtus V. qui finē imponere rebus Gallię adficiētis, easq; eleuatas erigere, ac funditus bella, & similtates ab ea, & hærēsim ammouere ꝑcupiebat, aliquo Præsule præstātissimo eò missō; Ep̄m Brixien. quò nullum aptiorē inuenit, quia Regis curiæ valdè gratus erat, propter Legationem, quam obiebat, & quia omnes Galliæ partes singularis eius doctrinæ fama peruaserat, Sedis Apost. Nunciū ad Henricum III. mittit, qui, dum omnib. neruis intendit, vt pacē componat, honorē Sedis Apost. cōseruet, & illud Regnum in pristinum statum restituat, ab eodē Pōtifice, vt ipsius virtuti aliqua auctoritas adderetur an. 1588. Pont. IV. idibus Iulij, die Veneris in 6. promotione solus in Presbyterū Card. tt. SS. Neræi, & Archilēi promotus, pileo, ac Cruce missa, Legati Apostol. eo in Regno, titulo insignitur; sed cum ibi adesset, quando Rege mandante, occisi sunt Card. & Dux Guisij, nō potuit æmuloꝝ calūnias euitare, quę tales fuerūt; vt Italiā reuersum, Pōtifex subiratus audire renuerit; quo viso, nōnulli primarij Curie Præsules eū adhortantur, vt infimulato negligētiæ crimine, ad pedes Sāctis. supplex procidat, quib. ille suæ sibi innocētiæ conscius, & veritati fidens; malle se quasuis iniurias perpeti, quā simulare adulationē aliquam, respondit. Superatis postea & patientia, & virtute falsis criminū infimulationib. in gratiā Pontificis rediens, ad tt. S. Mariæ in via translatus, se uocare se à Curie, ac status negotijs, & pacatè viuere Ecclesiæ suæ administrationi dūtaxat intētus cupiēs, se ad eā recipit; sed nō multo post Romā, ob crebra cōclauia, & negotia Germaniæ, & Vngar. quarū cōgregationib. ēt præerat, reuocatur; qui circa finē anni 1595. ex improuiso Brixia veniēs, inibi ex apoplexia; liberaliter pauperib. supellectili, familiaribusq; multis facultatib. legatis, spatio 5. dierū, annorū 59.4. idus Ian. die Merc. hor. noct. 5. an. sal. 1596. Pōt. 4. animus ex hoc corporis carcere post multa, quatuor humorū cōtētiōne, ad triumphādum in omnē æternitatē non

non sine ingenti bonorum luctu commigrauit. Eius corpus in Cathedralis Ecclesiæ coemeterio depositū, Venetias in sepulchrum maiorum translatus est. In eadem Ecclesia eius exequiæ, ac iusta solenni pompa ducta sunt, orante in ipsius funere Marcello Tolosa Clerico Regulari Theatino, ex cuius eleganti oratione ea, quę de Ioanne Francisco diximus summam collegimus.

XV.

ET doctrinæ studijs, & ciuilibus artibus; quæ laus raro vni, eidemq; contingere solet, etate nostra excelsit PHILIPPVS Segæ Ioannis Andreæ filius, patria Bononiensis, & origine Rauennas, cum ipsius familia (vt fertur) eadē sit cum Raualda in ea Ciuitate nobilissima. Is. n. in patria Academia legibus talem operam dedit, vt Doctoratum anno 1560. 9. Kal. Octob. consecutus, ad primos peruenerit; idemq; post, Romam profectus sub Pontificib. Pio 4. & Pio V. omnes ferè Aemiliæ Ciuitates prudenter, summaquē sui cum laude rexit, cuius Ditionis à Gregorio XIII. cui aliqua affinitate coniungebatur anno 1572. renunciatus Præsident, mox Piceni Gubernator, Ripanæ Ecclesiæ Episcopus electus, vt potè qui ad res ciuiles pertractandas maximè aptus videbatur, cum Flandri intestino bello exercerentur, neq; collum superbū suauissimo Philippi II. Hispaniarum Regis iugo submittere vellent, Pont. pacis amicus, vt illud sedaretur anno 1577. Nuncium Sedis Apostolicæ Philippum ad Ioannem Austriam Regis fratrem, qui pro eo illorum populorum habenas regebat misit, & ex Flandria in Hispaniam ad eundem Philippum Catholicum Regem, vbi ei mutata est Ripana in Placentinam Ecclesiam, ad quem ab eodem Pont. secundo missus, cum intellexisset in ijs partibus multos Carmelitarum primam ordinis vitā, quæ fuerat mitigata denuo instituisse, seueriori q; victu ad carnem edomandam vsos, excalceatos, quo postea nomine sunt nuncupati inccedentes, in eo Regno ita creuisse, vt ex ijs XXII.

Coenobia essent extructa; ijq; à mitigatis Carmelitis vexarentur, horum Vicarium generalem fratrem Angelum Salazariũ deputauit, donec de Pontificis mandato à mitigatis separati, atq; in vna Prouincia collecti electum sibi Priorem Prouincialẽ, qui tamẽ Generali totius ordinis Priori obtemperaret haberent. Qui in Italiam reuersus Sixti V. Pontificis nomine ad Rodolphũ II. electum Imp. Nuncius mittitur; ipseq; & frater; Hieronymus item Aguchius V.S. Referen. vir in Romana Aula conspicuus, alijq; nepotes multis priuilegijs ad amorem; quo Philippum prosequeretur ostendendum ab eodem donati sunt. Sed prætermisissis legibus, ac Canonibus, eodem Sixto Pont. mandate à Philippo, pro recta administratione Collegij Picentium Bononiæ erecti constitutis, veniamus ad illas; post mortem Henrici III. bellorum Gallia procellas, quibus commotus Pontifex anno 1589. Legato de latere in eas oras Henrico Cardinale Caetano, & sanguinis nobilitate, & rerũ ad statum pertinentium vsu, vitæ, & morum integritate celeberrimo; præter alios selectos Præsules; inter quos tu Laurenti Blâchette, tunc Rotæ Audit. nunc S. R. E. Cardinalis (alios raceo) Philippum Prolegatum dedit, qui pro Religione catholica eo in Regno propaganda, hæretica labe delenda; quæ discrimina, quos labores, & qualem egestatem in Lutetia Parisiorum obsidione pertulerit, vna tecum, Cardin. Amplissime, & cum alijs, qui cum Legato aderant Præsulibus, tu ipse omnium particeps non ignoras. Qualem autem se gesserit eodem Cardinale Legato, vobisq; in Italiam reuersis, quam cumulatè Legationis munus impleuerit; volumina de his confecta, summusq; honor absenti ab Innocentio Nono post Greg. XIV. ad Pontificatum assumpto habitus satis apertè declarât, qui, Philippum, vt de Sede Apostolica optimè meritum, anno 1591. Põt. primo, 15. Kal. Ianuarij, die Mercurij, in sacrum Senatũ legit, amplissimi Ordinis pileo; ac Cruce Legationis, insignibus ad illũ in Gallia misissis, vt in illis conspicuus inter Regni Proceres esset, quo in munere eum Clemens VIII. postea

stea confirmauit; ex qua Legatione in Italia reuersus, quò nũquam per quinquennium venerat, anno 1594. 17. Kal. Decembris die Martis Romam ingrediens, obuiam procedentibus, solenni pompa 37. Cardinalibus, quamplurimis Præsulibus, ac tota Curia, à Pontifice, publico Consistorio, & vt Cardinalis; qui creatus, nunquam Romæ fuerat, & Legatus de latere, titulo ei S. Onuphrij dato, & rebus Germaniæ Præposito exceptus est, qui dũ se dignum præbet Cardinalitia, & etiã Pontificia dignitate, quæ vulgò ei deferebatur, in quodã pago Equitis Cecchini Nerij, extra Portam Pincianam Romæ posito, quo aëris mutandi causa concesserat; obiit anno 1596. Pontificatus V. die Mercurij 4. Kal. Iunij hora 11. eiusq; corpus eodem die Romam portatum, in Ecclesia S. Onuphrij sepultum est; cuius morte audita Bononiæ Pompeius frater, & dolore animi, alijsq; de causis confectus, item obiit, relicta in magna sollicitudine familia.

XVI.

FRANCISCVS Toletus, in nobilissima illa vtriusq; Senecæ, & Lucani patria Hispaniæ Bæthicæ Ciuitate Corduba anno Domini 1522. 4. nonas Octobris, è parentibus ciuilibus ortus, ab ijsq; in tenetiori ætate, atq; etiam adolefcenti sanctissimis morib. & præcipuè Dei timore instructus, Philosophiã ita apprehendit in celebri illa Salmanticensis Gymnasij Academia, vt laurea magisterij sumpta annorum tantum 23. Philosophiæ cathedra, quæ non nisi viris ætate grandioribus, & celeberrimis dari solet, illi; præ cæteris electo, concessa sit, in qua biennio eam professus, omnes illius candidatos insigni affecit admiratione, quo exacto, cum in Hispania Societ. Iesu altas egisset radices, atq; in ipsa Salmanticensi, & Cordubensi, alijsq; Ciuitatibus, ac locis Collegia, ac domos erexisset, à Domino Deo interius commotus, extrinsecus illorum Patrum vitam, religionem, ac charitatem admiratus, vt animæ suæ, atq; aliorum consulat illi nomen dat, in qua So-

ciet. sensibus mortificandis, atq; animo; summa primum Religionē, deinde sacris disciplinis instruēdo deditus, breui Philosophiam, & sacram Theologiam; cum vno, eodemq; tempore confessiones etiā audiret, summa cum laude publicè professus est, & cum aliquando Romæ Patres Societ. in Gymnasio virum aliquem celebrē electuri essent, cognita Toleti singulari scientia, sæpius instare, vt Romam ille concedat. At Imperatrix Regis Hispaniarum soror, cui Toletus maximè carus erat, discessum nunquam voluit concedere, nisi quando febre quartana assiduo biennio Franciscum vexante, Medici aërem mutandum, consuluerūt. Ex Hispania igitur Romā, Pontifice Paulo IV. profectus, publicè sacras disciplinas profiteri, Seminaria administrare, studijs præesse, Collegium Germanicum regere, & præ ceteris admirabiliter sermocinari cœpit, quæ omnia cum Pius V. summus Pontifex, & præsertim sermocinandi excellentem quēdam modū Francisci, auribus imbibisset, idēq; Ioan. Aldobrandinus, tunc sacrę Rotæ Auditor, postea Cardinalis, Toletum amicissimus, multa de eius religione, & doctrina prædicans, apud summum Pontificē confirmasset; post Benedictum Palmium, & Alphonsum Salmeronē eiusdem instituti Patres, meruit Franciscus à summo Pontifice eligi, qui coram eodem, & sacro Cardinalium Collegio concionaretur, in quo munere tandiū se exercuit, donec (vt dicemus) ad Cardinalatū fuit assumptus. Legato postea ad Imp. Maximilianū II. Io. Francisco Card. Comendono, propter negotia coronati Cosmi Medicei, titulo Magni Hetrurię Ducis ei adhibito, eumq; in foedere contra Turcas coniungendi, atq; in Poloniam etiam misso, summus Pont. Cardinali Toletum voluit præsto esse, quo eum in magnis illis negotijs consilio, ac prudentia adiuuaret, quæ legationes felicissimum exitum sortitæ sunt, & quia negotia ad optimum finem perducta fuere, & quia admonente Francisco multi Hæretici Poloni ad veram fidem conuersi sunt. Mortuo porrò Pio V. atq; illi Gregorio XIII. succedente, cum felicem Germanę Polonæq; Legationū euen-

tum percēpisset, Toletum idoneum ratus Pont. qui in Flandriam mitteretur, quo excellentissimum, & eruditissimum quendam publicum Louaniensis studij lectorem ad veritatis lumen deduceret, qui lector cum quadā opinione erronea niteretur ad Pōt. scripsit, se summo veritatis habendæ circa hoc desiderio flagrare, siquidem inter plurimos Theologos, quibuscum disputarat, neminem qui sibi faceret satis adhuc inuenerat, quod si quem virum doctum mitteret, qui efficacibus rationibus eum vicisset, se libenter veritatem Christianam amplexurum: sin secus, se in illa opinione permanurum. mittitur ergo Toletus, eoq; (quod sanè res mira visa est) duorum mensium spatio peruenit, hæreticum vicit, victique, & (quod caput est) conuersi, literas Romam portat, quibus ille se efficacibus Toleti rationibus acquieuisse testatur, quod sanè magnæ lætitiæ fuit Vniuersæ Ecclesiæ Dei, quandoquidem cum Hæreticus ille magna præditus esset eruditione, multosq; alumnos haberet; vt quāplurimos à vero tramite seduxerat; ita postea multo plures ad eundem tramitē perduxit, vnde proculdubio multo maius emolumentum, quam detrimentum habuit Resp. Christiana. Hoc igitur facinus tam gratum Gregorio XIII. Toletum redidit, vt in Italiam redeunti diploma quo facultatem extra Societ. commorandi, dabat, à superiorum obediētia absoluebat, ei concesserit; vnde postea in Apostolico Palatio commoratus, munus concionandi exercuit, in multis alijs negotijs eius operam summis Pontificibus adhibentibus, vt Sixtus V. in reformandis sacris Biblijs, in quo, vt in omnibus, sic omnibus satisfaciens, assumpto ad Pontificatum Clemēte Octauo, cuius à confessionibus, & à consilijs in maxime arduis, & periculosis Christianæ Reip. negotijs, fuit. Anno Domini 1593. Pont. II. in prima quatuor Cardinalium promotione Romæ die Veneris 15. Kal. Octobris, ab eodem in sacrum Collegium fuerit cooptatus, maximè repugnantibus Patribus Societ. Iesu, afferentibus Patres Religionis Canonibus, omnib. Ecclesiasticis dignitatibus interdici, adhibita etiā permul-

per multos menses continua oratione, atq; etiam multos Prin-
cipes supplicantibus, vt Pontificem ab instituto proposito di-
mouerent: sed frustra; Pontifex. n. Presbyterum Cardinalem
t. S. Mariæ Transpontinæ creauit, ponens eū in Congregatio-
nibus rerū Germaniæ, Vngariæ, & summorū Pontificatus ne-
gotiorum, & præsertim de rursus benedicendo, & reconcilian-
do cum S. R. E. Henrico Quarto Galliarum Rege, à qua po-
stea vniuerso terrarum Orbi; & summum gaudium, & vtilitas
emanauit, atq; indies magis, ac magis emanaturam sperandū
est, quod bonum Francisco potissimum arrogandum est, qui
enixè opportunam esse eam benedictionem probauit; quinq;
; præcæteris rationibus his capitibus. Ex Euangelico præcepto.
Ex iure naturali. Ex iure Canonico. Ex argumentis à ratio-
ne sumptis. Et ex argumentis moralibus, quapropter ei; post
Pontificem, tota Resp. Christiana propter istud egregium fa-
cinus, gratias debet habere immortales. Cæterum iste cum il-
li summus Pontifex quædam ditissima Sacerdotia aliquando
vellet conferre, contentus nonnullis paucis pensionibus, quæ
ad victū, & exiguam familiam sufficerent, sic eadem repudia-
uit, dicens, quod si in vno, summo Pontifice sic volente institu-
ta Religionis suæ excesserat, in eo paupertatis nullatenus intē-
debat excedere, qui patrocinio Canonicorū S. Saluatoris sus-
cepto, vt suam erga pauperes pietatē ostenderet; multas Vir-
gines Festo B. Virginis à Niue, proprijs sumptibus an. 1596.
in matrimonium collocari iussit; quo anno mortali correptus
morbo, summo Pontifice, inaudita benevolentia, eundem vi-
sente, annorum ætatis 74. 18. Kal. Octobris, die Sabbathi, ho-
ra 23. Festo Exaltationis S. Crucis, in Apostolico Palatio, vbi
commorabatur, spiritū emisit. Hæredē facultatum suarum in-
stituto B. Virg. Altari in S. Mariæ maioris Ecclesia posito, ea
ratione, vt tot Sacerdotia instituerentur, quæ quotidie in ho-
norem eiusdem Virg. & pro animabus defunctorum rem sacrā
haberent, quot pecuniæ ex supellectilibus recipiendæ postula-
rent, cui Ecclesiæ antequam vlla exornaretur dignitate, duo-
decim

decim lampades argenteas, & postea multa ornamenta, & sa-
cras vestes donauit, maximè veneratus illam Basilicam, quod
nominis celebritate alias excelleret, & prima in Vrbe dicata
fuisset B. Virgini, cuius in omni statu mirum in modum fue-
rat deuotus, in cuius præcipuis diebus festis, Cōceptione, An-
nunciatione, & Assumptione ante consueuerat quadraginta
diebus, & octo ante alios, præter Quadragesimam, Aduentum,
& tres dies hebdomadis ieiunare, corpus castigans, elemosy-
nas impertitus, & noctu pedibus Ecclesias suas in illis solenni-
tatibus inuisens; relicta Societati Iesu Bibliotheca, & familia
optimè remunerata. Vir in summa dignus longiori vita, ad
christianæ Reip. beneficium, atq; vtilitatem, propter religio-
sissimæ vitæ exemplum, prudentiam, & summam doctrinam,
vt multa ipsius opera testantur, inter quæ sunt (si in nomen nō
cadiat æquiuocatio) Epistola contra Ioannem Rochezanam hæ-
reticum scripta. Cōmentaria super S. Ioannis Euangelia. Su-
per introductionem Dialecticæ, ad Logicam, In libros Phy-
sicorum, in libros de Anima, de generatione, & corruptione
Aristotelis typis mandata. Summa. Commentaria super Epi-
stolam Sancti Pauli ad Romanos. Super Lucam à primo, vs-
que ad duodecesimum caput. Conciones latinæ, & alia ipsius
scripta, nondum in lucem edita. Eius corpus sequenti Domi-
nica 17. Kalen. Octobris ad Ecclesiam Societatis portatum;
postquam illi parentatum fuisset, ad Sanctam Mariam Maio-
rem delatum est, ibiq; in pauimento sepultum, non longe à su-
perioribus Basilicæ foribus; vbi in pariete à Canonicis nobi-
li sepulchro donatur, in quo sequens elogiū legitur.

D.

O.

M.

*Francisco Toledo Cordubensi S. R. E. Presbyt. Card. qui doctri-
na, prudentia, religione, sacra eloquentia, meritis, summorum
Pontificum gratia, ad extremum purpura Clementis VIII. benefi-
cio claruit, Deipare Virgini apprime deuotus, cui viuens omnem
animum*

animum, moriens omnem hereditatem consecrauit, & iuge sacrificium in eius honorem, amplo annuo censu duodecim Sacerdotibus distribuendum decreuit. Vix. annos 73. menses 11. dies 10. obiit anno 1596. die 14. Septembris. Huius Basilicæ Canonici, & Capitulum viro amplissimo, & optimè de se merito posuere.

XVII.

EX illustrissima Columna familia; vt Romæ, sic in tota Europa; & antiquitate, & titulorum splendore, & virorum insignium ex ea emanantium clarissima, inter quos vnus summus Pont. Cardinales duodecim, & innumeri (propè dixerim) Præsules connumerantur, vt Principatu Salernitano, ac Ducatibus Venosæ, Traiecti, Amalphitano, Palliano, & Tallyacotio; ac Cotronensi Marchionatu insignitos, belloq; illustres viros taccamus; exiuit nostra tempestate M. ANTONIVS Camilli, & Victoriæ Columnarum filius, qui iuuenis; post humanitatis, & Philosophiæ studium, in quo maximum ingenij acumen ostendit; dum postea se sacris disciplinis dedit Romæ anno 1554. audiuit à Fr. Felice de Monte Alto Ord. Minorum postea summo Pont. Scoti formalitates, in quibus studijs, summa cum laude consenuit, coniungens cum disciplinis morum integritatem, qui eum talem in Curia romana reddiderunt, vt ex Abbate, Archiepisc. Tarentinæ Ecclesiæ à Pio IV. cuius Pastor olim fuerat Pet. Fraciscus frater Pompeij, Leonis X. Card. eiusdè gentis electus, ad sacram Trid. Synod. sit missus, cui finè imposito, Præsul; vt fama erat integerrimus, & maximè doctus ab eodem Pontifice anno 1565. Pont. VI. die Lunę 4. Idus Martij in quarta 23. nobilissimorum, & maximè præcipuorum Præsulum creatione Presbyter Cardinalis Basilicę SS. duodecim Apostolorum declaratus est. Sub Pio V. Pont. Archiepiscopatum Salernitanæ Ciuitatis rexit, quem anno 1574. sedente Gregorio XIII. Marco Antonio Marfilio nob. Bononiensi Cornelij, & Lauiniæ Columnæ filio renunciauit, à quo Pont. anno 1581. 8. Kal. Nouëb. Legatus de latere Piceni, &
Cam-

Campaniæ declaratus, eam Legationem prudentissimè moderatus est, donec vixit Gregorius, à quo etiam ad titulum S. Petri ad Vincula translatus est. Cæterum succedente in Pontificatu Sixto V. ab eo; à quo multum diligebatur, statim Legatione Campaniæ, Maritimæq; insignitus, in Congregationibus Indicis librorum prohibitorum, & Canonizationis Sancti Dydaci positus; relicto Sancti Laurentij in Lucina titulo, Episcopus Cardinalis Prenestinus, Protectorq; Flandriæ eligitur. Mirum est, quod omnes Pontifices ei aliquam dignitatem certarint deferre, Greg. quippè XIV. tertio Capaniæ Legatū, & Clemens VIII. mortuo Card. Alano, Bibliothecariū Apostolicum declarauit. Fuit hic vir tantę virtutis, & expectationis, vt in crebris illis, ob morte Urbani VII. Gregorij XIV. & Innocentij IX. Pontificum Sedibus vacantibus, ab omnibus summus Pontifex expectaretur, qui in Zagarolæ castro in Diocesi Palestinæ sito, quò; die ante mortem se contulerat valetudinarius, vt ibi tota ætate cõmoraretur, tertio idus Maij die Martis, hora 15. anno 1597. Pont. VI. vitam cum morte cõmutauit; ibiq; in Ecclesia Sanctæ Mariæ apud Franciscanos sepelitur.

XVIII.

Singularis profectò exempli virum, ex multorum seculorū memoria fuisse GABRIELEM Palæotum nobilè Bononien. Alexandri I. V. D. & patriæ Senatoris, ac Gétilis Voltæ filium, anno 1522. 4. nonas Octobris, die Lunę ortum; oēs, ad quos rerum ab eodem gerendarum fama peruenerit fatebuntur. Huic ea animi, & ingenij indoles fuit, vt à primis annis in literas humaniores, & legalè sapientiã incumbens, breui excellens Orator, & I. C. disciplinis, mores Angelicos, pietate Christiana comitãte cõiungens, euaserit. Et annorū 24. gradu Doctoratus sumpto per decenniū in nostro Gymn. Bononien. multis nobilissimis viris audientib. inter quos fuit Hippolyt. Aldobrandinus nunc felicissimus Eccl. Cathol. Pastor, leges
sum-

summa cum laude fuerit professus. Iam verò virtuti Gabrielis, quæ potest par oratio inueniri? Quid est, quod quisquã, aut dignum illo, aut Lectori nouum, aut cuiquam inauditum possit afferre? Non enim illæ sunt solæ virtutes Christianæ, pietas in rebus sacris, fortitudo in periculis, industria in agendo, celeritas in conficiendo, consiliũ, ac prudentia in prouidendo, quæ tanta sunt in hoc vno, quãta in omnibus reliquis Præsulibus, quos aut vidimus, aut audiuimus, non fuerunt. Testis est Bononia, in cuius maiori Ecclesia mortuo Galeatio fratre Canonatu donatus, cum ob doctrinam, & integram vitam Ioãnes baptista Campegius vir omnium virtutum genere, quæ in Præsule desiderari solent: sed præsertim in pauperes liberalitate insignis, ei Maioricensem Cathedralẽ Ecclesiam vellet renunciare, eam repudiavit. Testis est Roma, quò anno 1556. mortuo Peregrino Fabio Episc. Vestino, à Paulo IV. cui Gabrielis dotes Hippolytus Aldobrandinus per Syluestrũ patrem aperuerat, vocatus, vbi sacre Rotæ Auditor designatus est, in illo Tribunali, virum se ea dignitate, & maiori dignum, propter morum integritatem, singularem doctrinam, inauditam humanitatem, & admirabilem animi demissionem, ac diuinum quoddam rerum ad religionem spectantium desiderium, quæ omnia in illo excellebant, demonstravit. Testis est Tridentina synodus, in qua à Pio IV. anno 1561. missus, talem operam præstitit, vt inde anno 1565. Pont. VI. in 4. promotione Romæ 4. Idus Martij sacra purpura Diaconus SS. Nerei, & Archillai, postea Presbyter tt. SS. Ioannis, & Pauli creatus, meruit cohonestari. Quid? quanta iustitia, & religione Ecclesiam Bononiensem rexit, quam ob mortem Ranutij Barnesij Cardinalis Sancti Angeli vacantem Pius V. primo Põst. mense ei contulit electo Episcopo, & Imperij Principe quo titulo Henricus V. Imperator anno 1591. huius Ciuitatis Pastores donarat, ad quam moderandam 6. Kal. Martij anno 1566. venit, in cuius administratione à primo vsq; ad vltimum diem ita se gessit, vt proprio exemplo tacitus, qua ratione

tionem gregẽ sibi commissum possent pascere alijs Episcopis demonstrarit. Et quando verbis non opus est, vbi res ipsa quodammodo loqui videatur, prætereamus assiduos illos labores, quibus nõquam pro grege pepercit, ardentissimum illud animarum ad Deum conuertendarum desiderium, mores populi, ac cleri ad auitam Ecclesiæ disciplinam ad Concilij Trid. decreta, ab eo reformatos. Missas faciamus restorationes illas templorum Ciuitatis, & Dicecesis, Episcopalis Palatij, & in maiori Basilica, Chori, ac confessionis, sacelliq; quod Palæottæ familiæ Iuspatronatus est Deiparæ Virg. dicati, regio (propè dixerim) sumptu, substructiones excitatas, præciosissimis SS. Zamæ, & Faustianiani primorum Ciuitatis Episcoporum corporibus, Vitalis, & Agricolæ martyrum Bononiensium, alijsq; Sanctorũ Reliquijs, partim è Gallia Cisalpina, ac Taurino translatis (quò, cum Carolo Cardinale Borromæo peregrinatus fuerat ad inuisendam sanctam D. N. Syndonem, quæ ad æternam Sabaudia serenisimorum Ducum gloriam in ipsorum Ditone conseruatur; super qua quisq; in lucem videre poterit piam Explicationem Alfonsi Palæoti Archiepiscopi Bononiensis) partim ab eodẽ Alfonso, de quo infra, summo labore, & longo temporis interuallo collectis exornatas. Sed veniamus ad Greg. XIII. item Bononiẽ. & collegam Gabrielis, à quo cũ alijs Cardd. super Indicẽ librorũ prohibitorũ deputatus, titulo SS. Io. & Pauli, in S. Martini in Mõtibus mutato; cũ Bononiensis Ecclesia Archiepiscopali Dignit. ei suppositis septẽ nobilissimis Ciuitatibus, Mutina, Rhegio, Parma, Placẽtia, Crema, Foro Cornelio, ac Ceruia aucta fuisset, Gabriel Cardinalis, cui propria manu plenitudinis potestatis Pallium Pontifex dedit, primus ipsius Archiepiscopus declaratus est; sub quo Pontifice, piẽ Eremũ Camaldulensem inuisens, ad perpetuum Archiepiscoporum Bononiensium illac transeuntium ibi receptaculum S. Petronio Episcopo dicatum, ædificauit. Sedente porrò Sixto V. prima Synodo Prouinciali celebrata in Congregationibus super ritus sacros, & cõremonias Ecclesiasti-

fiasticas, nec non pro electione Ecclesiarum cathedralium, & prouisionibus Consistorialibus collocatus, à S. Martini in mōtibus, ad S. Laurentij in Lucina titulum translatus; mox Episcopus Cardinalis Albanus electus, in sede Urbani VII. vacante collocabatur, nisi vnum tantum votum defuisset, à qua summi sacerdotij dignitate tantum absuit; vt eam à diuina prouidentia sibi non hominum beneuolentia, quam nunquam, ob eam causam sibi conciliare studuit, voluerit deferri, quem creationis obicem tanta animi pertulit tranquillitate, vt eum; non modo, quod illud æquo animo perulisset; sed etiam, quod vota illis ipsi, qui ei contradixerant, daret, summopere admirarentur. In Urbani VII. locum suffecto Gregorio XIV. ex Albano factus Sabinensis Episc. eum populum, & Clerū ad perfectam disciplinam restituens in ea ditione nobilissimum seminarium extruxit, quod ante ipsum: sed frustra alij Cardinales Episcopi prædecessores necessitatem inspicientes facere tentarant, & quia idem Pont. optimè cognoscebat vtilitatem, quæ ex eo emanabat, quod Gabriel Romæ commoraretur; particulari Bononiensis, vniuersale Ecclesiæ Dei beneficium anteponeus, vt maiori animi quiete eum detineret, eidem concessit Coadiutorem cum futura successione Alfonsum Paleotum ipsius consanguineū, virum; vt in legibus Ciuilibus, & Canonicis, sic in sacra Theologia eruditissimum, quem; postquam per aliquot annos in publico patriæ Gymnasio legisset, & munus Aduocati Romæ exercuisset Cardinalis Canonicum; mox Archidiaconū, quæ primadignitas post Archiepiscopalem in Ecclesia Bononiensi est, celebrisq; quod qui ea cohonestantur sint Cancellarij sacri Romani Imperij, & Doctoratus gradum in quouis scientiarum genere conferant, fecerat, incredibili omnium applausu, qui præter singularem doctrinam, & rerum vsū, continentis vitæ integritatem, castos mores, Ecclesiasticam libertatem, & coeteras ad optimum Pastorem requisitas virtutes, admirabantur, quo etiam in eiusdem Ecclesiæ administratione vsus fuerat per multos annos hunc Pontif. anno

1591. Pont. I. die Mercurij, idibus Februarij, in secreto Consistorio, eadem de causa Archiepiscopum Corinthi, & dignū, vt est Gabrielis in Bonon. Ecclesiæ administratione successorē, cui etiam; tum ob egregias animi dotes, Ecclesiæ, ac sanguinis nobilitatem, tum ob tanti Cardinalis merita, omnes vno ore maiora repromittunt, declarauit. Verumenimuerò ne viderem rem meam agere, proprioq; & seruitutis, & consanguinitatis vinculo commoueri, vt præclaras Alfonsi dotes extollā, ad Gabrielem reuertar, qui ab eodem Pontifice inter eos Cardinales, qui quibusdam Pontificijs diplomaribus reformandis præerant annumeratus, & à Clemente VIII. pro canonizādo B. Hiācynto, & in alia multa deputatus, eam in dicendis sententijs libertatem, cum grauitate coniunctam semper tenuit, vt sine vlla assentatione, aut timiditatis labe: sed magna modestia, & libertate, quod conducere putabar, loqueretur, quod omnibus alijs in rebus, tum præcipuè notum fecit, quo tempore de alienandis Ecclesiæ Romanæ bonis aliquando ageretur; vehementer. n. illi consilio, nulla prorsus maximorum principum, siue aliorū, qui repugnabant, ratione, habita obstitit, qui an. Dom. 1597. Pōt. VI. in fine mensis Aprilis in mortiferū incidens morbū, qui eū trib. ferè mensib. in mortis agone detinuit, in quo semper ille, & fortem, & patientē se ostendit, familiaribus suis, & animæ pijs legatis, officijs, ac sacrificijs perpetuis consulens, Ecclesia Bononiensi, quam moribundus successori Epistola, propria manu scripta, summa animi sollicitudine cōmendauit; aliqua ex parte hærede instituta, & facello in eadem erecto, de quo supra, dotato; sacris vestibus, valis argenteis, ad rem sacram agendam spectātibus, maximaq; pecuniarum summa ad pios vius relictis, vniuersæ Ecclesiæ dolore, Curia totius lachrymis, & præcipuè Patriæ meæ vehemēter exclamantis, luctu; sanctissimè, vt vixerat, Romæ die Martis 11. Kal. Augusti, quarta sequentis noctis hora, annorum ætatis 75. ad æterna præmia properauit. Iam verò, ne à breuitate degenerantes in doctrina demonstranda in longum protrahamur,

tantum hoc nobis de Lectoris humanitate concefferimus, vt Tractatum de Nothis, & Spurijs, Episcopale Bononiæ varias ipsius constitutiones continens, ad rectam Ciuitatis, & Diocesis administrationem elegantissimè conscriptum. Duos libros de sacris, ac profanis Imaginibus, ex quinque, quos fuerat pollicitus. De sacri Consistorij consultationibus. Archiepiscopale Bononiæ, siue de Bononien. Ecclesiæ administratione, & de bono senectutis volumen, eloquentiæ, eruditionis, ecclesiasticæ dignitatis æterna monumenta, referamus. Restant etiã nonnulla alia imperfecta, vt ipsius Decisiones dum sacræ Rotæ Auditor esset. Acta omnia Concilij Tridentini nondum in lucem edita. Eius corpus depositum Romæ in Ecclesia Sancti Ioannis Euangelistæ Bononiensium; in Patriam translatum, in Confessione Ecclesiæ Metropolitanæ sub Altari Crucifixi, in priuato simplici sepulchro, quod sibi viuens posuerat, sepultum est. Eius funeralia in eadem Ecclesia postea celebrata sunt; orante in ipsis funere, summa eloquentia Carolo Caprara Iure consulto eiusdem Metropolitanæ Ecclesiæ Canonico, & eo tempore, quo iusta preparabantur, ad mortem ægrotante Bornino Blanco Iur. Vtr. Doctore, & eiusdem Ecclesiæ Canonico, Aduocato celeberrimo, qui multa fama Romæ spatio viginti, & amplius annorum multos labores susceperat, cui antea orandi prouincia fuerat demandata.

XIX.

Sicut in agricultura primò terram esse fœcundam oportet, deinde semina bona, & agricolam diligentem; sic Plutarchus educationem tribus potissimum rebus egere existimat, natura, doctrina, & exercitatione; quam educationem quanti esse duceret Lycurgus, exemplo duorum canum Lacedæmonijs ostendit, quæ omnia, qui in summo gradu reperta sint in Fr. MICHAËLE Bonello anno Domini 1541. in oppido Boschi Dertonensis Diocesis, ex honestis parentibus or-

to,

to, Fr. Michaëlis Alexand. postea Pij V. Pont. ex Gardina sorore pronepote, sapiens Lector poterit tacita cogitatione rimari, nam hic sub eiusdem magni Auunculi disciplina educatus, postquam aliquanto temporis spatio aliud profiteretur, ad statum sublimiorè à Deo vocatus, religione media, Romæ in Cœnobio S. Mariæ super Mineruam habitum Patrum Prædicatorum induens; adhuc iuuenis in studia liberalium disciplinarum, moribus proprijs corrigendis, Ordinis institutis obseruandis incubuit, vnde breui se dignum eo habitu, quem gerebat, ostendens; ab omnibus ei honor habebatur, tum ob virtutes, quæ in ipso mirificè elucebant, tum quia Auunculo ipsius honores quotidie adiungebantur; ex Commissario enim sancti Officij Nepefinus, & Sutrinus Episcopus; post S. R. E. Cardinalis, ac tandem summus Sacerdos renunciatus, quo tempore pronepos Perusiæ, vt sacræ Theologiæ operam nauaret, commorabatur, instantibus sacri Collegij Patribus, vt aliquem ex consanguineis suis Cardinalem crearet, quò in negotijs pertractandis Principibus satisfaceret, ipsorum votis Michaël idoneus iudicatus, qui inter ipsos assumeretur, Romam accersitus, ea dignitate ab eodem in prima promotione anno 1566. Pontificatus Primò, pridie nonas Martij, die Mercurij creatus Presbyter tit. S. Mariæ super Mineruam, cum proprio pileo, Alexandrini cognomine, & prouincia vniuersi status Apostolici administrandi annos tantum natus viginti quinque donatus est, in quibus dignitatibus, ac muneribus Auunculum imitatus, talem se gessit, vt potius hæc animum eleuarint, quam inflarint, quandoquidem in audiendis negotijs facilem, in honoribus recipiendis humilem, in causis expediendis sollicitum, in tractandis prudentem, erga ministros, ac familiares, perhumanum, ac clementem, erga pauperes pium, ac liberalem se ipsum semper demonstrauit. Sed, vt clarius eluceant eius virtutes operatum est meminisse, quod anno 1568. mortuo Vitellio Cardinali Vitellio, Sanctæ Rom. Eccl. Camerario, accidit; cum enim Camerariatum vacantem, munus in Romana

Ec 2

Curia

Curia peramplum ipsi idem Pius Pontifex contulisset; ac paulò post, deficiente pecunia propter impensas, quas succurrens Rhodiæ Militiæ, Imperatori, Regi Galliæ, Reginæ Scotiæ, & exulibus Anglicis fecerat, deficiente inquam pecunia, ad bellum contra Turcas suscipiendum secum iam coniunctis Rege Catholico, & Venetis in eo celeberrimo foedere, cui inter cæteros Cardinales præpositus est etiam ipse Alexandrinus, quadam die eum de Michaële quæsiuisset, placeret ne illi eundem Camerariatū concedere, quò pecunia ex ipsius venditione cū alijs, ad illud bellum eliceretur; inuenta summa animi alacritate in eo, qui respondit se eidem multo magis debere, quod illum ab eo, pro illo bello suscipiendo petisset, quam cum sibi contulisset, Camerariatum Aloyfio Cardinali Cornelio septuaginta millibus aureis, qui pro bello impensi sunt, vendidit Pontifex, nepoti quæ Prioratum Romæ Religionis S. Ioannis Hierosolymitani, ob mortem Fratris Bernardi Cardinalis Saluiati vacantem, contulit. Veniamus modo ad Legationes, quas anno 1571. Legatum de latere declarans Pontifex ad Philippum II. in Hispaniam; ad Sebastianum in Lusitaniam, & ad Carolum IX. in Gallias demandauit, vt fœdus initum confirmaret, & augetet, atque etiam alia negotia ad Catholicam Religionem spectantia pertractaret, quibus Regibus literis ad eos scriptis, quam graue esset priuare se Michaële, qui ipsi rã carus erat, & coniunctus; & cui summam negotiorum Sedis Apostolicæ commiserat, in cuius virtutibus se aquiescere affirmabat, alterum se ipsum eundem vocans, patefaciens, se maximi facere ea, pro quibus Cardinalis ad eosdem legabatur ostendit, quæ ijs in itineribus, summisque negotijs à selectis Præsulibus comitari voluit inter quos, ne acruū hic velle cogere videamur, paucos hic, scilicet Hippolytum Aldobrandinum tunc sacræ Rotæ Auditorem, Alexandrum Riarium Cameræ Apostolicæ Auditorem Patriarcham Alexandrinū, Matthæū Contarellum, & Franciscū Mar. Taurusū Cardinali Cameræ Magistrū datū, quorū primus nunc felicissimè in Apost. Solio sedet,

sedet, cæteri Cardinales extiterunt, apponemus. Nimis longum esset hic recensere quanta humanitate in omnibus Regni partibus; sed præcipuè in Regia fuerit à Philippo exceptus, & quanta beneuolentia excultus, quæ inde colligi potest, quod ea omnia, quorum causa in Hispaniam concesserat ab ipso, non difficili negotio vnus mensis, ac dimidij spatio impetrauit. atque, vt aliquid etiam de alijs Legationibus dicamus, expeditis in Hispania negotijs, in Lusitaniam flexit, Regemque Sebastianum, vt se cum alijs Christianis Principibus in foedere contra Turcas coniungat, & Margheritam Valesiæ Caroli IX. Regis Galliæ sororem in matrimonium ducat, disponit. In Gallias postea, quo se Cardinalis, quam celerrimis itineribus, & periculis; propter hæreticorum insidias se contulit cum venisset, vt Carolo idem, quod Sebastiano suaderet, quoad fœdus, & matrimonium nihil, multa autem, quæ ad rerum Ecclesiasticarum eo in Regno reformationem attrinebant, obtinuit. Romam inde reuersus, cum non multo post summus Pontifex ad mortem laborans, ei sacrum fœdus grauitè comendasset, atque vt quamprimum nouum Pontificem eligeret, cum tot Cardinales ab eo creatos haberet, qui ei votum debebant exorasset: Cardinalis vniverso Reip. Christianæ dolore, ac detrimento mortuo auunculo, ne factū illud fœdus destrueretur, vix clauso Conclau, non modo in Greg. XIII. consensit: verum & alios Patres incitauit, vt summus Pontifex renunciaretur, à quo cum; vt par erat magni fieret, ab eo, vt etiam à successoribus in summis negotijs, & Congregationibus, vt Regularium cuius postea Præsidens fuit, & rerū Vngariæ sub Clemente VIII. in quibus nomen religiosissimi, & prudentissimi semper conseruauit, adhibuit. Omitto ob mortem Ioannis Card. Moroni Ordinis sui, & Confraternitatis S. Bernardi Romæ, & post Philippum Card. S. Sixti Sabaudia patrociniū ab eo susceptū. Quid sub Sixto Quinto? Non ne ab eo ad Canonizationē Sancti Didaci deputatus, relicto S. Mariæ super Mineruam titulo, ad S. Laurentij in Lucina translatus est; Episcopus postea Car-

dinalis Albanus, ex Presbyt. sedente Gregorio XIV. renunciatus, quis nescit, qua modestia Legationis munus anno 1592. sibi à Pontifice demandatum in Gallia pro noua Regis. electione se excusans, repudiari? Iam verò attingamus etiam Marchionatum Boschij Patriæ suæ, quo à Philippo II. Cardinalis, ob singularè beneuolentiam, qua Rex Pium V. semper obseruauit, & Michaëlem ob præstâtes animi dotes, & mutuas amici animi significationes, donatus est, ad quem possidendū, Roma discessit anno 1596. 5. idus Martij die Lunæ, ex quo Romam reuersus, dum comitem se summo Pontifici iter Ferrariam uersus paranti, ad formandum nobilissimum illum Ducatum, sine sanguine, paulò ante sua prudentia, Petriq; Cardin. Aldobrandini nepotis. vigilantia, ad Pontificij Imperij propagationem, recuperatum se præbet, Hebdomade sancta, quod septè Ecclesias inuisens incaluisse, laborans morbo, quem Medici Perermiã uocant, spatio septem dierum, die Veneris, hora noctis 6. anno 1598. 6. Kal. Aprilis, Pont. VII. annorū ætatis 57. ab hac infelici religiosissimè, ad felicem vitam trãsmigravit; remuneratis prius splendide familiaribus, pecunijsq; multis pauperibus legatis, qui eum miserorum, & egentium parentem nuncupatum, diu, multumq; quod quorannis, multa aureorum millia in ipsorum inopia subleuanda impèderet, luxerūt. Corpus eius funebri pompa ad Ecclesiam S. Mariæ super Mineruam portatum, ibi sepultum est.

XX.

Cum de familia Cornelia Venerijs, & in tota Europa clarissima, deq; S. R. E. magno Cardinalium numero, qui exiguo temporis interuallo, auitum splendorem in eadem confirmarunt, & magna ex parte auerunt, supra in elogijs Aloysij Iulij III. & Federici Sixti V. Cardinalium, qui FRANCISCI, de quo modo sermonem instituere tentamus, Patruui fuere; si non abundè, satis certè quantum ad institutū nostrum attinet, seruata breuitate, quam ab initio proposuimus, scripse-

scripserimus, nihil aliud nunc nobis dicendum erit, quam ex eadem clarissima Cornelij sanguinis propagine satum fuisse Franciscum, ad omnes virtutes sibi comparandas natū, comparatas dignitatibus exornandum, qui honesta in educatione, incorruptis moribus primū. deinde humanioribus literis Philosophia, ac sacra Theol. fuit institutus atq; ut tacèã honores, quos iuuenis in florentissima Patria Rep. consequi cœperat, hoc vnum dicã, quod ab heroicis ipsius virtutibus motus Gregorius XIII. cum anno 1578. ob mortem Georgij patruui, Cathedralis Ecclesia Taruisina vacaret, applaudente sacro Cardinalium Collegio, & Repub. Veneta, Francisco eam contulit, ad quam regendam 5. Kal. Aprilis eiusdem anni profectus, nulli labori pepercit, ut eam in eo statu conseruaret, in quo Patruus, & ante illum Franciscus Card. Pisanus, qui longo temporis interuallo in ea pascenda confederat, poluerant. Qui à Sixto Papa V. postea Cameræ Apost. Clericatu cohonestatus, renunciata Ecclesia, quam moderabatur, Romam profectus, in negotijs tractandis prudentem, in expediendis celerem, in familiaribus colloquijs humanum, & ut vno verbo complectar, omnibus se virtutibus exornatum in Curia ostendens, ea se habuit ratione, ut Clemens VIII. Pont. Max. quò virtutes, quas summoperè tot, ac tantas in eo admirabatur, magis, ac magis elucerent, & eisdem multum accederet auctoritatis, in secunda promotione 16. Cardinalium anno 1596. Pont. V. nonis Iunij Presbyterum Cardinalem tit. S. Martini in Montib. creauit; in qua dignitate, dum se ad vniuersum Ecclesiæ beneficiū exercet, & itineri se accingere parat, quò eundem Pontificem comitetur Ferrariam, valetudinarius incidit in pestiferam febrem, qua spatio septem dierum confectus Romæ 18. Kalen. Maij. die Martis, anno 1598. Pont. VII. hora noctis sexta, in Domino obdormiuit, eiusque corpus in Ecclesia S. Syluestri Clericorum Regularium Theatinorū in Monte Quirinali prope locum, quo depositum est corpus Federici patruui, Sixti V. Cardinalis, sepultum est.

XXI.

EA fuit **SCIPIONIS** Lancellotti nobilis Romani virtus Horatij Art. & Med. Doctōris, & Antoniæ Aragoniæ filij anno Domini 1527. 10. Kalendas Decembris, die Iouis, hora noctis quarta nati; ea iuris peritia, literarum, ciuiliūq; rerum tractandarum cognitio; vt quem cum illo conferas haud facilè reperiēs. Is à primordio ætatis Bononiæ legalis sapientiæ studio animum appulit, doctōr q; iam in ea disciplina factus Romam reuertens à Paulo III. Aduocatus Cōfistorialis declaratus, eo in munere per annos octodecim multa sui cum laude se exercuit, quo tempore à Paulo IV. in Aemiliam, & Venetias ob quandam in Rota agitatā causam; & à Pio IV. ad sacram Tridentinam Synod. missus, necnon à Concilij Præsidentibus anno 1563. ad Maximilianū II. Romanorum, & Boemiæ Regem, & ad Albertum Bauariæ Ducem propter res ad Cōcilium spectantes Legatus; anno 1565. à Pio IV. Rotæ Auditor declaratus; Carolo Borromæo Mediolanense Archiepiscopo anno 1565. vt primo Prouinciali Concilio assisteret, quod idem Carolus in Ecclesia sua eodem anno celebrabat: socius datur; Augustam item mittitur, vt Conuentui Imperatorio adesset, qui haberi debebat apud Io. Franciscum Card. Commendonum; qui è Polonia ab eodem Pontifice eò Legatus missus fuerat. Et cum inter Archiducem Ferdinandū Austriū, & Ecclesiam Tridentinam non nihil dissidij; maximi tamen momenti esset exortū, Pius V. qui tunc in Solio Apostolico sedebat, Scipionem, ad Christophorum Cardinalē Madrucium Tridentinum Episcopum, ad Capitulumq; ad Bauariæ Ducem, ad ipsum Archiducem Ferdinandum; & Maximilianum II. electum Imperatorem diplomatibus efficacissimis misit, quibus, ac verbis, virtute, doctrinaq; comitantibus sic egit, vt nihil inde illa Eccl. acceperit detrimenti. Quid Gregorius XIII. non ne eundem Rotæ Auditorem Flauio Cardinali Vrsino dedit, quando Cardinalem Legatum ad Carolum

Nonum

Nonum Regem Galliæ misit? Vnde Romā reuerfus, hinc Neapolim, & Aemiliam ob causas, eiusdem Rotæ vrgentissimas concessit, quem postea idem Gregorius; vt aliquo laborū susceptorum præmio afficeret anno 1583. Pont. XII. dum septem Cardinales promoueret pridie idus Decembris, die Lunæ Diaconum; postea Presbyterum Cardinalem tt. S. Simeonis creauit, eundemq; Sixtus V. anno 1585. cum alijs Cardinalibus ad audiendas conuersiones populorum Ecclesiæ subiectorum, ijsq; consulendum, & in ea Congregatione, quam instituit pro immoderatis sumptibus, qui Romæ, & per totā Ecclesiasticam Ditionem, in dotibus, pompis, ac vestitu fiebant, reformandis, ac super vniuersum Studium romanum deputauit, qui ab eodem an. 1586. Bononiam, ac Ferrariam missus, vt differentias inter Alfonso Ducem, & Bononienses circa confinia, & aquarū cursū accommodaret, ab eodē Breuium signaturā ob mortē Matthæi Cōtarelli Greg. XIII. Card. vacante, & tt. S. Saluatoris de Lauro obtinuit, qui in Curia negotijs ob singularē doctrinam, prudētiam, ac rerum vsum adhibitus, nulli Cardinali auctoritate secundus, immo Pontificia dignitate à multis dignus iudicatus: à qua non multum in crebris illis Pontificijs interregnis abfuit, studio laboribusq; grauis; cū in lætale morbum incidisset anno 1598. Pontif. VII. ætatis 70. 6. nonas Iunij, die Martis, hora 17. Romæ, diem extremū clausit. Eius corpus in Ecclesiam S. Simeonis portatum, in Basilica S. Ioannis Lateranensis in sacello S. Francisko dicato, quod ipse extruxerat, ac dotarat, collocatum est.

XXII.

Restat iam **PHILIPPVM** ex Imperiali sanguine, serenissimaq; ac nunquam satis celebrata Bauariæ Ducum familia, Guilielmi illius Prouinciæ Ducis, & Renatæ Lotharingiæ filium Maximiliani Principis, & Ferdinandi Archiepiscopi Coloniensis, sacri Romani Imperij Electoris fratrem, solita elogiorum exornatione condecorare, qui à patre, viro,

qui

qui in prudentia, ac pietate Christiana multos quidem eiusdem Ordinis Principes se imitantes; neminem verò superantē, aut etiam adæquantem habet, cum potius vitam priuati Religiosi, quā Principis secularis, sub Patrum Societ. Iesu institutione agat, educatus, adhuc iuuenis ab Erneste patruo Archiepiscopo Colonienſe, Præposituram maioris Ecclesiæ in eadem Ciuitate obtinuit; electus paulò post Episcopus Ratisponenſis, creato summo Pontifice Clemente Octauo; vt pedes sanctissimi deoscularentur, sacra loca Romæ viſerent, ac Italiæ pulchritudinem viderent, anno Domini 1592. ipse, & Ferdinandus frater tunc Treuironum Canonicus à patre Romam missi sunt, quo peruenerunt die Martis 6. idus Septembris eiusdem anni, obuiam procedentibus, sacro Cardinalium Senatu, summi Pontificis Nepotibus, Principum oratoribus, totaq; Curia, quouis honoris genere serenissimorum titulis insigniti, à Pontifice excepti, Auræ sericis, & Conopæis aureis, quod in eodē Palatio nemini p̄ter Pōtifici præstari solet, quib. Pōtifex post priuata colloquia, die Veneris sequenti, tertio. sidus eiusdem mēſis, præsentibus 28. Cardinalib. attētas aures præstitit, orate elegantissimè Philippo. Ijdē Romæ 8. mensib. cōmorantes, cum se ætatē, senili quadam prudētia, ac doctrina superare ostenderent, mandante summo Pontifice in Congregationem Germaniæ admissi sunt, ac ipsius aſſistentes, publicè in sacello facti sunt. Cum porrò natu maior frater Princeps Maximilianus, vt eadem humanitatis, & obseruantia officia præstaret, Romam venisset, & inde Neapolim visum se transtulisset; Romam reuersus, ipse, cum alijs benedictione, à summo Pontifice habita, à quo preciosissimis muneribus, Crucifixi Imaginib. aureis, multisq; Sanctorū Reliquijs in oras suas dimissi sunt, eorumq; virtus tam alta Pontificis mēte reposita est, vt anno 1596. Pont. V. 15. Kal. Ianuarij die Mercurij, cum in secreto Consistorio Ferdinandum eorum tertium ad Coloniæ Archiepiscopatum, quem Ernestes patruus renunciarat, admississet, Philippum secundogenitum S. R. E. Diaconū Car-

dina-

dinalem solum in tertia promotione, vniuersa Curia exultante, pronunciarit. Erat is Cardinalis talis euasurus, cui vix vniquā nostra tempestate p̄tē vllum sacrū Collegiū habuit, p̄p̄dotes animi, corporis, ac fortunæ, & ob summam religionem, quam cum lacte materno suxerat; & qui Romam versus iter parabat, quando in principio tam felicitis vitæ cursus, vniuerso Ecclesiæ detrimento, nobis immatura morte ereptus est. Obijt anno Domini 1598. incunte Mense Iunio, in Ciuitate Stambergh; vnde paulò ante nuncium Ferrariam miserat ad benedictionem, quam obtinuit ab eodem summo Pontifice, postulandam. Cuius corpus Monachum portatum, ibi depositum est; ad Ecclesiam fortasse Ratisponensem transferendū.

XXIII.

Quantos inimicus ille Martis bellicus Auster in Galliā, Belgasq; hisce annis elapsis ingessit lachrymarum imbres, tantas lætitiæ pluuias eisdem in partibus postea intulit serenissimus ille ALBERTVS Austrius Maximiliani II. electi Imperatoris, & Mariæ eiusdem Austriæ familiæ filius, quæter maxima potest nuncupari, cum ex Carolo V. Imperatore nata, & Maximiliano II. Cæsari desponsata, inter filios suscepit Rodolphum II. qui nunc Imperium obtinet Alberti fratrem, de quo sermonem instituimus, qui anno Domini 1559. die Lunæ idibus Nouembris, Neustot natus, à sacro Baptisma-
ris fonte à Vratislao de Berstein auci Velleris Equite, & supremo Boemiæ Cæcellario, & à Maria Manriques eius vxore, Ioannis Manriques de Lara secreti Cæsariæ Maiestatis Consiliarij rerum bellicarum Catholici Regis Præfecti sorore, susceptus est. Is annos natus 18. propter summam pietatem, quam adhuc iuuenis spirabat, à Gregorio XIII. anno 1577. Pontif. Quinto, die Lunæ 4. nonas Martij creatus Diaconus Cardin. postea, ex priuilegio, Presbyter tt. S. Crucis in Hierusalem, instante Philippo II. Hispaniarum Rege eius patruo, Lusitani Regni; secuta morte Henrici Cardinalis, & vltimi illius Portu-

tugal-

tugallēsis familiæ Regis Castellæ vniti, Legatus de latere, inu-
 sitatis facultatib. declaratus, amplissimo eiusdem Legationis
 munere, Gregorio XIII. Sixto V. Urbano VII. Greg. XIV.
 Innocentio IX. atq; etiam Clemente VIII. summis Pontifici-
 bus perhonorificè, & cum laude perfunctus, Regnum ipsum (ab
 eodem Philippo Prorex, & Governator anno 1583. declara-
 tus) summa iustitia, ac prudentia, eorumq; populorum applau-
 su spatio decem annorum rexit, quibus exactis, in Hispaniam
 vocatus collega Cōsiliorum Principi Philippo filio à Rege da-
 tus; ipse. n. ætate iam grauis, à negotijs, & à curis tot Regnorū
 paulatim abstinebat; anno 1594. 7. idus Nouembris die Lu-
 næ proponente in secreto cōsistorio ipso summo Pontifice Cle-
 mente VIII. Patrarum Archiepiscopus electus, Coadiutor cū
 futura successione Gasparis, Cardin. Quirogæ Archiepiscopi
 Toletani, temporis interuallo sacris se initiandi imposito, re-
 nunciatus est; cuius Archiepiscopatus tertiodecimo die post
 expeditionem Coadiutoris declarati ob mortem Cardinalis
 Archiepiscopi vacātis, vt suo loco diximus, pro Alberto Car-
 dinale, Episcopus Segobienfis 4. idus Aprilis anno 1595. pos-
 sessionem inijt, quo anno, à Rege Catholico Cardinalis Flan-
 driæ Governator declaratus, dum eo proficiscens Saouanā per-
 uenit; Romam; ad Pontifici humanitatis, & obseruantiaē offi-
 cia præstanda, misit Principem Orangensem, qui cum eo redi-
 bat in Belgas, in cuius Ditionis administratione; quia ea faci-
 nora præclara patrauit, quibus se ipse vicisse visus est, cum nul-
 li labori; & pacis, & belli tempore pepercerit, impigrum se;
 tam ad arma in belli necessitatibus, quam tempore pacis in Ec-
 clesiasticis dignitatibus, muneribusq; fungendis venerandum
 præbēs, & quo medio celsiores Europæ Reges Philippus. f. II.
 Hispaniarum, & Henricus IV. Galliarum pacem inter se com-
 posuerunt, ex qua Belgarum item tumultus reuocantur; cuius
 pacis ipse mediator fuit, & proprio religionis desiderio com-
 motus, & vt faceret satis Clementi VIII. summo Pontifici, qui
 eius opera apud Regem Catholicum, vt nunquam satis cele-
 brati

brati Card. Alexātri Medicei apud Henricum Gallia Regem
 Legati utebatur, quæ egregia facinora, cum aliam eloquentiā
 requirant, ea alijs describenda relinquam, vt elogio superse-
 deam, dicens Albertum; postquam ab eodem summo Pontifi-
 ce potestatem obtinuit vxoris ducendæ, dimissa Toletana Ec-
 clesia pro Garfia Loaysa Regis Hispaniarum Philippi Tertij
 olim à morum institutione, simul dignitatem etiam Cardina-
 litiam, & administrationem tt. S. Crucis in Hierusalem, alia-
 rumq; Ecclesiarum, quas prius obtinebat, per Fanandriū Driū
 Archiepiscpum Bisuntinū, hac de causa Ferrariam missum,
 corā summo Pontifice, & sacro Patrum Senatu in secreto Cō-
 sistorio 4. Kal. Augusti 1598. die Mercurij celebrato, submis-
 sè renunciaffe, quo annuente, consentientibusq; Patribus. Ipse
 à iureiurando absolutus publica sic vtilitate exposcente, à sa-
 cro Galero ad celebrandas nuptias cum Isabella Clara Euge-
 nia Philippi III. Hispaniarum Regis sore, immortalis ipsius
 cum, gloria vocatus est.

XXIV.

CLaræ Cusanæ gentis splendorem, spectata virtute multū
 auget AVGVSTINVS ex eadem familia nobilis Mediola-
 nen. Aloysij, & Constantiæ Addæ filius, qui tãta; ad ma-
 gnas res, iam inde à prima adolescentia indole fuit, vt Aui-
 nioni, Bononiæq; , vbi Angelo Papio in legibus doctore vsus
 est, ac Ticini Pontificij, Ciuilisq; Iuris studio se committens
 breui earundem disciplinarum, diuinarumq; scripturarū, qui-
 bus incubuit, præstans, sublimisq; interpres euaserit. Hic sub
 disciplina Caroli Cardinalis Borromæi Mediolanensis Anti-
 stitis in moribus excelluit, numerisq; omnibus absolutus, red-
 ditus Romam inuitus, magno Dei consilio, ob domestica ne-
 gotia veniens in ædibus B. Mariæ in Vallicella, Congregatio-
 nis Oratorij cum Francisco Maria Taurusio, Cæsareq; Baro-
 nio, nunc Sanctæ Rom. Eccl. Cardinalibus, alijsq; Sacerdoti-
 bus diuertit; vbi vtr. Sig. Refer. mox Sixto V. Pontifice sedē-
 te, Apo-

te, Ap. stol. Camerae Generalis Auditor electus, ad magnasq; Reipublicae deliberationes adhibitus, ingenio, consilio, prudentia, grauitate, & sanctissimis moribus, quibus illustrabatur, fideq; , ac constantia in iustitia, & oppressorum defensione suscipienda, quorum firmissimum praesidium, & columen semper fuit; voluntatem, ac studia summi Pontificis, ita ad sese attraxit, vt ab eodem anno 1588. Pont. IV. die Mercurij 19. Kal. Ianuarij Diaconus Card. S. Hadriani electus sit, duabusq; summis Congregationibus; alteri super Concilij Tridentini emergentibus quaestionibus; alteri pro grauaminibus subditorum subleuandis adscriptus sit; alijs item duabus extra ordinem indictis, & quae pro compilatione libri septimi Decretalium, & pro rebus ad Regnum Galliae spectantibus; & praeter haec, & alia munia non pauca, Fratrum Minoru Conuentualium cura ab eodem demandata sit, a quo integritate, ac religione insigni, zeloq; , & spectata pietate, vt virtute praclaro, corpora Sanctorum Marij, & Marthae, olim in sua Diaconia condita, cum alijs plurimis Sanctis Martyribus inuenta, vna cum S. Hadriano, Flauia, Domicilla, Neræo, & Archilæo, tribus pueris, Pappia, & Mauro martyribus, quorum omnium plumbea, & lapidea tabula scriptae indices erant, ab eodem in confessione honorifice collocata sunt; ex quibus SS. Pappiae, & Mauri sacra corpora, de summi eiusdem Pontificis venia; singulari amoris studio, curante eodem religiosissimo Card. qui etiam iussu Sanctissimi eandem conceptis verbis, tradidit B. Philippo Nerio instituti Fundatore, ac Praeposito; ex eadem Diaconia in Ecclesiam S. Mariae, & S. Gregorij in Vallicella dictam Congregationis Oratorij de Vrbe, translata sunt; vt etiam postea in gratiam Caesaris Cardin. Baronij anno 1597. permittente Clemente Octauo Sanctissimo D. N. corpora SS. Flauiae, Domicillae, Neræiq; & Archilæi, ex ipsamet S. Hadriani Diaconia, ad titularem Ecclesiam eorundem martyrum a praefato Card. Baronio, summa impensa eleganter restituta, & ornata, asportata sunt, ad augendam populi deuotionem. Sed ad Augusti-

num

num reuertamur, qui a Gregorio XIV. Pont. auctus Presbyteratu titulu S. Laurentij in Pane, & Perna; & sedente Clemente Octauo SS. Ioannis, & Pauli accepit, quocum Ferrariam anno 1598. venisset, eodq; Mediolanum; visendae Patriae causa, ibi in summa, & vitae, & gloriae inter alios sui Ordinis Patres clarissimus, & qui ad Apostolatus fastigium fore, vt perueniret aliquando ab omnibus existimabatur, morbo inter paucos dies consumptus, ad aeterna praemia eodem anno, & Pontificatu; tertio decimo Kal. Nouemb. die Martis, hora 13. prope ruit, bonorum omnium haerede sibi instituto Mediolanense magno Xenodochio, legatisq; multis aureorum millibus summa liberalitate in familiarium, & amicorum vsum, & pro sacra Cella in Ecclesia S. Mariae in Vallicella, de qua supra, sub inuocatione S. Augustini extruenda, amplisq; vectigalibus dotanda, & ad alias pias causas. Sacerdos summa grauitate, sanctissimis moribus, & religionis fama in primis clarus, cuius corpus priuatim, absq; pompa, elatum in Templo S. Barnabae, vt iusserat, conditum est.

XXV.

AD rei militaris splendorem, quo familia Pepula; innumeris stemmatibus, immentis opibus, amplissimisq; ditionibus, tum vero quondam pro S. R. E. dominatu ipsius Patriae inter Bononientes clarissima, nobilissimaeq; oes Europae aequat, multas antequit, togae quoq; laudes, praeter ceteros addidit Gvido Comitis Cornelij, ac Sulpitiae Insulanæ filius, anno redemptionis humanae 1560. die Veneris, sexto Kal. Maij. hora quarta natus, qui literis eruditus, ac in moribus maxime excellens, a Gregorio XIII. summo Pont. inter Protonotarios Apostolicos, quos de numero participantium vocant, anno 1580. annumeratus; legali scientiae strenua opera Senis in Hetruria data, vbi etiam gradum doctoratus nonis Decembris 1583. sumpsit; anno sequenti ab eodem Pontifice vtr. Sig. Refer. renunciatus, Clericatus Apostolicae Camerae

munc.

munere insignitus est. Cum autē Sixtus V. anno Pont. I. The-
saurarius eiusdem Camerae, ac Collectoriae spoliū offi-
cia simul annexa, in officium perperum ad instar Clerica-
tuū cum multis emolumentis, ac priuilegijs erexisset; illudq;
Benedicto Iustiano nobilissimo Genuensi contulisset; eodē
ad Cardinalatus fastigiū euecto, Guido multis alijs, eo in mu-
nere an. 1587. Præfectus, Protectorq;, & administrator Mō-
tis Camerariatus deputatus; biennio post, anno Pont. V. die
Mercurij, 13. Kal. Ianuarij in octaua quatuor Patrum electio-
ne, ab eodem Diaconus SS. Cosmi, & Damiani renunciatus,
in sacrum Senatū lectus est. Hic sedente Clemente Octauo
summo Pontifice, ad Diaconatū S. Eustachij translatus; mox
ex Diacono factus Presbyter, tt. S. Petri in Monte aureo; dū
animi nobilitate, morum facilitate, ac vitæ castimonia cōspi-
cuus. propriaq; potissimum virtute insignis, maiorum sūorum
mirū in modum auget ornamenta, quæ maiora ipse illis, hoc
nouo, atq; amplis. honoris titulo primitus in gentem suam
illato reddidit, quam quantum ipse ab illorum splendore ac-
ceperit commendationis; Romæ ad S. Agatham in Quirinali,
immatura morte ereptus, anno humanæ sal. 1599. Pōrificatus
Septimo, die Veneris 18. Kal. Februarij, hora 17. ætatis 39.
ad meliorem vitam se transtulit; cuius corpus ibi in S. Blasij de
Annulo, cui Ecclesiæ nonnulla piæ legauit, in eodem met reli-
giosorum monumento sepulturæ demandatum est.

XXVI.

SILVIUS è gente Sabella inter Romanos illustrissima, no-
bilissimo, ac peruetusto stemmate oriunda, summorum
Pontificum, & S. R. E. Cardinalium longa serie, aliorūq;
belli artibus, ac togæ studijs clarissimorū virorum, quos per-
multos diuersis temporibus tulit, per amplis ditionibus, ac po-
pulorum dominatu, rebusq; præclare gestis, immortalitati cō-
secrata, Camilli equitis strenuissimi Aritiæ Domini, necnon
Isabellæ Vrsinæ filius, vel in ipso adolescentiæ suæ flore, eius
fructus

fructus præmonstrauit inditia; quò postea adultior ætate ad
splendidissimos denominationis titulos conscendit; educatus
enim ingenue, ac literis addiscendis traditus, liberalibus arti-
bus, necnon V. I. scientiæ auidè incumbens breui effecit, vt nõ
multum illi esset ad sui nominis commendationem de dome-
stica nobilitate petendum. Is à Greg. XIII. cui famulatus est,
Basilicæ Principis Apostolorū de Vrbe Canonatu donatus;
Neapolim Sed. Apost. Internūcius missus; Archiepiscopaliqu;
Rossanensis dignitate cohonestatus; ijs, multisque alijs diuer-
sis temporibus eiusdem Sedis muneribus summa cum integri-
tatis, prudentiæ, ac industriæ laude obitus; à Clemente VIII.
summo Pont. anno 1592. Auinionē Prolegatus, vniuersa Gal-
lia tunc intestino bello tumultuante, mittitur; quam Ditionē
summa populorum beneuolentia moderantem idem Clemens
Constantinop. Patriarcham anno 1594. renunciatum, Romā
ad se venire iussum, vt de Christiana Rep. optimè meritū, an-
no sal. 1596. Pont. V. die Mercurij, nonis Iunij in secunda 16.
Cardia. electione, Presbyterum tt. S. Mariæ in via creatum,
in amplis. Collegiū cooptauit; & ad Germaniæ, Vngar. alia-
rumq; maximarū rerum deliberationes adhibuit; ac sequenti
15. Kal. Decembris Perusiæ, Vmbriæq; Legationis titulo infi-
gniuit; quò in manere, dum summa innocentiae existimatione
publicum opus implet; Perusia Aritiam veniens, ibi subita
morbi vi oppressus, inter viuos esse desijt die Iouis 12. Kal. Feb.
anno 1599. Pont. VII. maximo bonis omnibus sui relicto de-
siderio; vir. n. erat placidi ingenij, ac mitis; mira comitate,
morumq; suauitate omnibus carus, magnæ fidei, ingentis ani-
mi, nec minoris grauitatis; sumumq; inter Patres religionis,
ac modestiæ exemplar. Eius corpus ibi depositum est,
donec Romam transferatur, in nobilissimo familiæ
facello in Ecclesia S. Mariæ de Araceli po-
sito, contumulandum.

CARDINALES LVII.

VIVI ANNO DOMINI

M D I C.

*Quinto idus Februarij in Anniuersario Corona-
tionis Sanct. Dom. N. Clementis VIII.**ineunte anno Pontificatus Octauo.**Episcopi Cardinales VI.*

PIVS PAPA IV.

I.

ALFRONSVS Gesualdus Illustriss. loco inter Neapolitanos natus, Comitum Consæ filius; ex Protototario Apost. à Pio IV. Pont. inter Patres relatus, Archiepiscopatu Consano; & sub Sixto V. Piceni Legatione prudenter administratis; à Clemente VIII. Pont. Neapolitanâ Eccl. moderandam accepit. Pater sapientissimus, cuius modestiam, integritatē, & fidem, Curia Rom. nouit; maiestatemq; in eodem reueritur. Episcopus Card. Ostien. & Veliternus, primum in Collegio locum tenens; Regnorumq; vtriusq; Siciliae, & Lusitaniae Protector.

II.

INNICVS Aualos de Aragonia Neapolit. nobilissimis Italiae, & Hispaniae familijs sanguine iunctus, Alfonsi toto Orbe terrarū clarissimi viri Vuastij Marchionis filius, ex S. Iacobi Hispaniarū Equite, Neapolitaniq; Regni Cancellario, ab eodem Pio IV. Cardinalitia dignitate insignitus, Archiep. primo Taurinensis; post Episc. Militenis electus, sedente Clemente VIII. summo Pont. dum Ferrariam venit, summa innocentiae existimatione difficilē Legationem Romae administravit, boni publici fidelis minister, diligēs curator, & assiduus defensor, romanae Curiae splendor. Episcopus Card. Portuen. & S. Rufinae.

III. Pro-

III.

PTOLEMAEVS Gallius Nouocomensis, summi ingenij, summæq; eloquentiae vir artis oratoriae, & ciuilibus sapientiae peritissimus, in quo faciles loquendi cursus, mentisq; explicatio in promptu est, Episcopus olim Martoranen.; post Archiepiscopus Sypontinus; ex ea dignitate ad Cardinalatū ab eodem Pio IV. assumptus, eidem à secretis, & Greg. XIII. summis Pontificibus fuit. Vngariae Regni, Religionis Camaldulensium, & Collegij Germanorum de Vrbe Protector. Episcopus Cardinalis Tusculanus.

IV.

LVDOVICVS Madrucius nobiliss. Tridentinus, ac ipsius Ciuitatis, necnon Brixinē. electus Episcopus, sacri Ro. Imperij Princeps, Christophori Pauli Papae III. Card. ex fratre nepos, ingenij magnitudine, rerum publicarū administratione, & morum probitate conspicuus; vir grauis in verbis, rebusq; superbia, ac iactantia carentibus, & cuius sententia sapiens, ab eodem Pio IV. purpura & ipse donatus; clarus Legationibus tribus diuersis temporib. ad Germanos pro S. R. E. & Christi fide; Germanorum; Collegijq; eiusdem Nationis in Vrbe Protector; supremus haeretice prauitatis Inquisitor. Episcopus Cardinalis Sabinensis.

Pius Papa V.

V.

IVLIVS ANT. Sanctorius Casertanus, vir Theologica doctrina celebris, vite castimonia, ac relig. cultu illustris; ex Archiep. S. Seuerinae à Pio V. Pōr. ad Cardinalatū assumptus, & inter sanctiss. Inquisit. Patres annumeratus; operam suam eo in officio laudabiliter praestitit, vnde à Clemente VIII. meruit maioris Poenitentiarij munere insigniri; Collegij Graecorū de Vrbe Protector in quo rerū peritia, oīum beneuolētia loquendiq; libertas sunt tria Cardinali ad recta, recteq; consulendum necessaria. Episcopus Card. Prænestinus.

Ff 4

VI. Hic.

VI.

HIRONYMVS Rusticuccius nobilis Fanensis, à secreta-
riatu Pij Papæ V. ob fidem, ad Cardinalatus apicem ab
eodem euectus; Episcopusq; Senogalliensis renunciatus; sub
Sixto V. & successorib. vsq; nunc in officio Vicariatus Vrbs,
maxima sui cū laude se gerit; Sed. Apo. summā obseruantia,
fidele, & liberum ministerium exhibēs; Senator vsu peritus,
prudencia, & rerum cognitione præstans. Episc. Card. Albanē.

*Presbyteri Cardinales XXXIX.**Iulius Papa III.*

VII.

HIRONYMVS Simōcellus Vrbeuetanus, Iulij Papæ III.
ex Christophora Balduini Montani filia, pronepos, ab
eodem in sacrum Senatum lectus; & post, Patriæ Episcop. ele-
ctus; Primas (si promotionis tempus respicias) inter purpura-
tos Senatores tenens. Vir innocens, cuius religio, non admi-
rationis minus, quam laudis meretur tituli S. Marię Transti-
berim. Presbyterorum item primus.

Gregorius Papa XIII.

VIII.

PETRVS Deza nobilis Hispanus ex Ciuitate Tauri vete-
ris Castellæ, V. I. D. Vallisoleti, ac Granatæ Præfidens,
à Greg. XIII. rubro Galero insignitus; inter Cardinales, qui
sanctis. Inquisit. Officio præsumt, relatus est. Vir sincerus, nul-
la aspersus macula, in quo par mentis, & sanguinis certat no-
bilitas, præcipuus Sedis Apostolicæ, & communis vtilitatis cu-
rator, & defensor, regiam quandam auctoritatem in loquendi
libertate retinens. Presbyter Cardinalis tr. S. Laurentij in Lu-
cina, ac Collegij Hispanorum Bononiæ Protector.

IX. Ale-

IX.

ALXANDER Medices Florentinus Clarissimo stemma-
te natus, è familia, quæ Magno Hetruriæ Ducatui feli-
citer dominatur; ex Pistoriensi Præsule, Patriæ Archiepisco-
pus declaratus, dum Francisci Medicei Magni Hetruriæ Ducis
apud Gregorium XIII. Pontificem, Oratorem gerit, ab eodē
in sacrum Senatum esse iussus, summæ animi æquitatis, tempe-
rantia, lenitatis, prudentia, humanitatisq; Princeps, à Clemē-
te Octauo Pont. Max. Galliam ad Henricum IV. Legatū mis-
sus, ab ipso Rege, frequenti nobilitate comitante; nouo more,
Regibus Gallia inusitato, eidem multa millaria obuiam proce-
dente exceptus, cohonestatusq;, religionem auitam eo in re-
gno restituit, ac pace, quæ inter ipsum, & Philippum II. Hi-
spaniarum Regem, illius opera secuta est, illud florentissimū
reddidit, è qua Legatione reuersus, Cōgregationi Episcopo-
rum Præfectus est. Pater sapientissimus diuini cultus religio-
sus obseruator, in dicenda sententia liber, in proposito cōstās,
reuera sapiens Cardinalis, suiq; gradus, & dignitatis retinens.
Presbyter Cardinalis tr. S. Praxedis.

X.

RODERICVS de Castro, ex oppido Lemos paternæ di-
tionis in Galletia, ex Lemos Comitibus, Sariaq; Mar-
chionibus, summa claritate maiorum inter Hispanos præstans,
Decretorum Doctor, sanctæ, & generalis Inquisitionis Con-
siliarius, ex Episcopo Zammorensi; post Conchensi, ad Hispa-
lensem Archiepiscopatum translatus, inter Senatores ab eodē
Gregorio XIII. annumeratus, ad hunc gradum celsissimū non
nisi virtute, & laboribus sibi viam strauit. Pater prudentissi-
mus, cuius vita generi conuenit. Presbyter Cardinalis Basili-
cæ Sanctorum duodecim Apostolorum.

Ff 3

XI. Fran-

XI.

FRANCISCVS Ducis de Ieyeuse filius, summo genere in Gallias ortus, olim Archiepiscopus Narbonensis; post Tolosanus, sacra purpura à Gregorio XIII. insignitur; Abbas maioris Monasterij, Galliarum Protector, doctrina, consilio, morum integritate, ac vitæ exemplo conspicuus, penes quem religio. & laudem, & gratiam merita est, nam semper pro veritate, pro iustitia, pro bono publico, pro ædificatione populorum, pro pace, & Sedis Apostolicæ auctoritate sententiam dixit. Presbyter Cardinalis tt. S. Petri ad vincula.

XII.

ANT. MARIA Saluiatus nobilis Romanus, origine Florentinus, Ioannis, Leonis Papæ Decimi Cardinalis ex fratre nepos, à Paulo IV. Episcop. S. Papuli electus; à Pio IV. ad Concilium Tridentinum; sub Pio V. ad Italos Principes pro foedere; mox Galliam apud Carolū IX. Regem Internuncius Sedis Apostolicæ missus; ex Clerico Præsidente, Decanoq; eiusdem Cameræ à Greg. Tertio decimo S. R. E. Card. renunciatus; sub Sixto Quinto Legationem Bononiensem, secunda fama, administravit. Pater integerrimus, præcipuus, Romanæ Sedis, ac cõmunis vtilitatis curator, & defensor, quo nullus in dicenda sententia iustior, in interpretationibus iuriū verior, in suo cuiq; reddendo minus personarum acceptator est. Presbyter Cardinalis tt. S. Mariæ de Pace.

XIII.

AVGVSTINVS Valerius Patricius Venetus ciuili sapientia, Theologiæ, ac Philosophiæ studio, morum probitate, ac in religione colenda conspicuus, cui & prosa eleganter scribere, & naturalia, diuinaq; interpretari prõpriissimum est, ad labores, & vigilias, immo ad oēs optimas artes natus, vt eius multa scripta testantur; Bernardo Cardinale Nauagerio

rio ipse anunculo renunciante, Veronensis Præfectus Ecclesiæ, in ipsa regenda, moderandaq; ea virtutis signa dedit, vt à Gregorio XIII. delectus sit, qui suis legibus, ac institutis corruptas Dalmatiæ, totiusq; ferè Græciæ Ecclesiasticas res emendaret, ac Sacerdotum mores corrigeret; à quo etiam ad Cardinalatus fastigiū assumptus est. Vir nostri seculi decus; siue pietatē, siue eruditionē, siue facundiā requiras, & q. in cõsilijs, votisq; explicandis solum Deū præ oculis habet. Presb. Card. tt. S. Marci.

XIV.

GEORGIVS Radziuuil nobilissimus Lituanus Dux in Olike, & Niesuiz, tamquam rosa ex spinis nata, & ex tribulis ficus collecta, parentum, ac præceptorum de religione errores non solum reliquit: sed animum ad ordinem Ecclesiasticum adiecit, in quo sustinendo Episcopus Vlnensis electus; mox in celeberrimum vniuersalis Ecclesiæ Senatum per Gregoriū XIII. agregatus, post Cracouiensis Eccl. Administrator, sub Clementeq; VIII. ad Nuptias Poloni Regis Legatus declaratus, ita se, per Dei gratiam adhibet, pietate, liberalitate, vigilantia, nullum vt veri Pastoris officium aut optimi Cardinalis munus prætermittere videatur, quod non exequendum suscipiat, & quem omnis fatetur historia, etiam, antequam ad Cardinalatum conscenderet, virtute, ac sapientia inter eos, qui mirandi sunt annumerandum fuisse, Presbyter Cardinalis tt. S. Sixti.

XV.

SIMEON Talliaua de Aragonia siculus clarissimo sanguine, ex Carolo Castrì Vetrani Principe, Terrenoux Duce, Auolæ Marchione, pro Philippo II. Rege Catholico olim Barcinonensis ditionis Prorege, bis Siciliae præidente, Ducatusq; Mediolani Vicario; natus, Petri Panormitani Archiepiscopi Iulij III. Cardinalis nepos, à Gregorio XIII. inter Patres, relatus est. Vir placidissimæ conuersationis, & qui in Cardinalatu ea ingenij industriæ, doctrinæq; documenta de-

dit, vt appareat illū Petro Cardin. patruo, atq; tanto parēte dignum filiū, & successorem fuisse, cum ad ea, quæ sunt præcipuagradus huius tam excelsi munia, totus exardescat. Presbyter Card. tt. S. Hieron. Illyricorum.

Sixtus V.

XVI.

HENRICVS illustris. inter Romanos, Neapolitanosq; ortus Caetana familia, Nicolai Pauli III. Cardinalis patruū memoriæ nō minori ornamento virtute sua fuit, quā quantum ipse ab illius gloria commendaretur; ex Abbate. n. ac vtr. Signat. Reféré. Patriarcha Alexandrinus; & à Sixto V. inter Ecclesiæ Cardines connumeratus, amplissimoq; Camerariatus officio auctus; tres operosas Legationes gessit pro S. R. E. Bononiensem sub eodem Sixto V. Gallicanam interregni durissimo tempore, vigente bello, vitæ, salutisq; immemor, in qua quod admodum generoso animo egit, minimè prætereundum duximus; nam Lutetia Parisiorum obfessa; cum iam vrbs rerum omnium inopia laboraret, ingentis animi vir, ac verè liberalis, impensa omni pecunia, quam è suo habebat, argenteam supellectilem inter pauperes diuisit. Nouissimam ad Polonos, sedente Clemente Octauo, summa Procerum beneuolentia tulit, præstans ingenio, moribusq; , & vitæ facilitate insignis. Presbyter Cardinalis S. Pudentianæ, tt. Pastoris.

XVII.

DOMINICVSEX nobili, ac vetusta gente Pinella inter Genuenses natus, Baptiste Cōsentini olim Archiepiscopi pronepos, in Romana Aula Magister supplicum libellorum, Camerariq; Apostolicæ Clericus Præsidens, ijs ab ipsa adolescentia, prudentiæ, consilij, pietatisq; documentis cohonestabatur, vt à Sixto V. Firmanus Episcopus, & Princeps creatus, sacra purpura, Flaminiae Legatione; vt etiam sub Greg. XIV. ac Innocentio IX. Perusiæ, Umbriæq; , necnon S. Mariæ maioris Archipresbyteratus munere ab eodem donatus, ad ma-

xima-

ximarum rerum S. Officij Inquisitionis deliberationes adhibitus fuerit; Præsul laboriosus, & iustitiæ minister intrepidus, probitate, multiplici rerū cognitione, alijsq; virtutib. insignis. Presbyter Cardinalis tt. S. Cryfogni; Cartusiensium, Carmelitarumq; Protector.

XVIII.

FR. HIERONYMVS Bernerius de Corrigio integerrimus eruditissimusq; Pater, Theologica doctrina celebris, vitæ exemplo, Ecclesiasticæ disciplinæ zelo admirabilis; ex ordine Prædicatorum, ad Asculanæ Ecclesiæ administrationem assumptus, à Sixto V. cum Principibus Ecclesiæ ad cōsiliū vniuersalis Ecclesiæ, & inter eos Cardinales, qui Sanctissimæ Inquisitionis Tribunali præsunt, positus, tanta apud omnes claret æstimatione, vt maiora etiam ipsorum iudicio, & spe illi destinentur; Præbiter Card. tt. S. Mariæ super Mineruam.

XIX.

ANT. MARIA Gallus nobilis Auximanus Picenus, à famulatu Sixti Papæ V. ad Canonicatū Basilicæ Vaticanæ; mox ad Episcopatū Perusinū euectus, Cardinaliumq; Collegio ab eodē adscriptus, ac in Flaminia Legatus missus, sacre Lauretanæ Domus Protector, ac Patriæ Episc. declaratus; religionis, integritatisq; non parua signa dedit. Presbyter Cardinalis tt. S. Agnetis in Agone.

XX.

ANTONIVS Saulius Genuensis ex gente, opibus, & maiorum splendore florente annos octuaginta ante Cardinalitiam; post non leuia Curie romanæ munera præclare orbita; propter excellentem virtutem ex Referendario, ad Archiepiscopatum Patriæ, cuius Ecclesiæ fuerat Coadiutor, Cardinalatumq; à Sixto V. assumptus, virtute, doctrina, prudentia, se tantorum munerum dignum omnibus præbet acrem se

ostendit.

stendens, vt publicæ turpitudini, ac fœditati legibus occurra-
tur. Presbyter Cardinalis tt. S. Stephani in Monte Cœlio,
Eremitarumq; Protector.

XXI.

EVANGELISTA Pallottus de Calderola Camertis Dico-
cesis Picenus, domestico, ac longo experimento Sixto
Quinto, cui famulatus est, ministrum impigrum, atq; in mul-
tis vtilem se præbens, Canonicus Basilicę Principis Apostolo-
rum de Vrbe; mox ob signâdis libellis præpositus, Archiepisco-
pus Consentinus; ac S. R. E. Cardinalis; eiusdemq; Vaticanę
Ecclesię Archipresbyter ab eodem renunciatus, nullū vnquā
implendi, quę sui muneris erant tempus omisit. Presbyter
Cardinalis tt. S. Matthæi in Merulana.

XXII.

PETRVS Gondius nobilis Florentinus olim Episcop. Lin-
goniensis, ac Caroli IX. Gallię Regis à confessione, ele-
mosynisq; post perpetuus administrator Episcopatus Lutetię
Parisiſorum, per omnes forensium honorum Aulę regię gra-
dus, in quibus eius doctrina, ingenium, industria, multos an-
nos elaborauit, sub Sixto V. ad amplissimum Ordinem perue-
nit. Vir præpositi tenax, & ad omnem posteritatis memoriã
memoranda patientia insignis, & qui dicendi libertate laudē
meritus est, cū à libero animo profecta; ratione, modoq; nō ca-
ruerit. Presbyter Card. tt. sanctis. Trinit. in Monte Pincio.

XXIII.

MARIANVS Perbenedictus Camers Picenus, sacrarū
literarum, atq; Iuris scientia, Romanęq; Curię Magi-
stratuum administratione insignis, ex Episcopo Martoranen.
ac almę Vrbsis Governatore, cuius Tribunalis abusus reforma-
tione, quę extat, Dei timore, virtutis, ac iustitię zelo ductus,
tulit, à Sixto V. inter purpuratos Patres relatus, strenuè, & fi-
deli-

deliter, quę boni Cardinalis partes sunt gerens, talis euasit, vt
multorum consensu, ipsius meritis, & spectatę virtuti summus
etiã locus destinetur. Presbyt. Card. tt. SS. Marcellini, & Pet.

XXIV.

FR. GREG. Petrochinus de Montelparo Picenus, diui-
narum scripturarum scientia, vitęq; castimonia clarus,
per omnes procurationum gradus ad S. Augustini Eremitani
Ordinis Generalē Prioratum peruenit, & ex eo ad Cardinala-
tus munus, sedente Sixto V. Pontifice, quo in ordine suis ad-
mirabilibus virtutib. efficiet aliquando, vt Cardinalis nomen
paruum momentum ad illum commendandum habeat; vir a-
deo grato, venerandoq; aspectu; vt ex ipso tantum veneratio-
nis, maiestatisq; secum ferat, quantum ex ingenti doctrina, in-
nocentię vitę coniuncta. Presbyt. Card. tt. S. Augustini.

Gregorius XIV.

XXV.

PAVLVS Sfondratus Mediolanensis clarissimis ortus na-
talibus Gregorij Papę XIV. ex fratre nepos, iuris scientia
insignis, ex Abbate à Patruo ad Cardinalatum assumptus,
Ciuitatisq; Bononiensis legatione, ac Signaturę gratię præfe-
ctura, nec non Inquisitionis munere cohonestatus, in eum au-
toritatis locum summa prudentia, ac grauitate apud eundem
Pontificem peruenit, vt maxima quęq; Põtificij Solij negotia,
ipsius item Patruī voluntas in illius administratione, & arbi-
trio, versaretur. Presbyter Card. tt. S. Cęcilię.

Sixtus V.

XXVI.

BENEDICTVS Iustinianus nobilissimus Genuensis ex Do-
minis Insulę Chij Fr. Vincentij Pij Papę V. Cardinalis
ex so-

ex sorore Nepos Pontificij Cæsareij; Iuris doctrina, consilio, morumq; integritate celebris, ex Vtr. Sign. Refer. Apostolicus. Thesaurarius electus; mox inter Patres; Sixto V. sedente relatus, in consiliumq; pro rebus arduis adhibitus, Firmanam, Asculanamq; , nec multo post totius Piceni legationes summa Prouincialium beneuolentia rexit, Sacerdos prudentissimus, religiosissimusq; acer iurium Ecclesiæ propugnator, pietatis fama in primis clarus, virtutis magnitudine inter clarissimos Cardinales annumerandus Presbyter Card. tt. S. Marcelli.

XXVII.

FRANCISCVS MARIA ex Marchionibus Montis S. Mariæ Pisarenfis clarissima Borbonia satus propagine, propter excellentem virtutem, & Principum commendationem, ab ordine Referendariorum, S. R. E. Cardinalium Collegio ab eodem Sixto V. adscriptus; ea humanitate adeuntium desideria excipit, vt propemodum sua ferè illa videantur, cuius vita, nobilitati; vt animi magnitudo, corporis pulchritudini respondet, frontis. n. honos, atq; oculi indices animi in rebus agendis singularem integritatem præferunt, Presbyter Cardinalis tt. S. Mariæ de Araceli.

Gregorius XIV.

XXVIII.

OCTAVIVS Parauicinus nobilis Romanus, moribus, & scientia illustris, ex maximi facelli Sacerdotis Vicario in Aula Philippi II. Hispaniarum Regis, ad Episcopatum Alexandrinum assumptus, post laboriosam apud Heluetios administratam legationem, comprouincialiumq; Ecclesiarum Apostolicam visitationem illi demandatam à Gregorio XIV. Pót. Cardinalis creatus, nouoq; Legationis munere in Galliam ad leuandum intestinum bellum, Regemq; creandum, insignitus est, quò secuta morte Pontificis, minimè iuit, præclaræ virtutis

ris Antistes, dignusq; Cæsaris Cardinalis Baronij tanti Parris, Oratorijq; Cõgregationis alumus, optimi Card. dignū exemplar, qui respondet ingenuè, loquitur fideliter quod sentit. Presbyter Cardinalis tt. S. Alexij.

Sixtus Papa V.

XXIX.

HIERONYMVS Matthæius & ipse nobilis Romanus Iuris scientia clarissimus Vtr. Sign. Refer. Camerae Apostolicæ Præsidens clericus, eiusdemq; Generalis Auditor. Vir laboriosus, & iustitiæ minister intrepidus, fidei, & integritatis suæ tale specimen Sixto V. Pontifici dedit, vt ad amplissimum Cardinalatus ordinem merito sit euectus, qui maximis pluribusq; muneribus præpositus, omnibus integrè, sapienterq; fungitur. Pater præcipuus religionis cultor, & qui omnibus virtutum meritis ita fulget, vt nihil prorsus ad cumulandam Cardinalatus perfectionem in eo possit desiderari. Presbyt. Card. tt. S. Pancratij, Abbas Nonatulanus, & Protect. Hiberniæ.

Gregorius Papa XIV.

XXX.

OCTAVIVS Aquaiua nobilissimis maiorib. inter Neapolitanos ortus, Io. Hieronymi Atriæ Ducis filius, Io. Vincentij, Pauli III. Cardinalis ex fratre nepos, Iulijq; Pij V. item Cardinalis germanus frater, V. I. D. ob eximias animi dotes, post prima palatina munera, Viterbiensemq; Præsidatum, domestico experimento integerrimus, & qui mores faciles haberet à Greg. XIV. Pótifice inuentus, ad Clarissimū Purpuræ dignitatis honorem euectus; Campaniæq; Legatus designatus, sub Clemente Octauo Pont. Opt. Max. Auinionensi Legatione (tota Gallia intestino bello flagrante) summa cum laude functus, quo vno sanè vniuersa Romana Curia prædicat, nihil naturā produxisse ex cultius, nihil elegantius, nihil omni

ex parte perfectius, & qui; quò excelsiore in gradu positus est, insigniorq; tum munere, tum habitu, ac titulo decoratus, eò longius ab omnibus vitiorum suspicionibus abest; ita vt virtutum suarum splendore vniuersorum in se oculos, atq; admirationem conuertat. Presbyter Cardinalis tt. S. Mariæ de Populo.

XXXI.

FLAMINEVS Platus Mediolanensis nobilitate sanguinis clarissimèq; Sfondratæ gentis affinitate; sed maximè propria virtute, ac ciuili Doctrina præfulgens, ex Aduocato Consistoriali, Romanæ Rotæ Iudex factus ad amplissimum ordinem à Gregorio XIV. affine aduectus est, integritatis, & còtinentiæ specimen singulare, & qui sanctissimis moribus præditus, dicendi libertate cum summa grauitate, prudentiaq; coniuncta mirifice floret; Presbyter Card. tt. S. Onuphrij.

Sixtus V.

XXXII.

FEDERICVS Borromæus Mediolanensis, Caroli sanctæ memoriæ, tt. S. Praxedis Cardinalis, ex fratre nepos, ipsius virtutum æmulus, clarissimæ gentis suæ stemmata, probitate, ac doctrina haud dubiè cumulat; in ipso. n. Angelici mores sunt, summa religio, linguarum, scientiarumq; omniū, humanarum, ac diuinarum ingens cognitio, ingenium singulare, admirabilis eloquentia, studium ad publica; non modo continuum; sed supra ætatis sortem etiam pertinax; qui annorum curriculo inferior à Sixto V. ex ipsius familiaribus, adlectus inter Senatores, moribus atq; ingenio ætatem antecedens maximum sacro Cardinalium Collegio ornamentum affert; à Clemente Octauo summo Pontifice Mediolanensis Ecclesiæ præfectus, renitensq; pro Imperio sacrosanctæ potestatis impostum onus accipere coactus, talis in Sacerdotum dignitate, ac Ecclesiastica libertate tuenda, propagandaq; extat, vt quem fami-

familiæ decus, atq; optimi, sanctissimiq; Patru Cardinalis venerabile nomen conspectum faciant, eundem probitatis, & ingenij fama longè faciant conspectiorem. Presb. Card. tt. S. Mariæ Angelorum in Thermis.

Clemens Papa VIII.

XXXIII.

LVEIVS Saxus nob. Nolanus inter Cumanos ortus, Hieronymi Veralli Pauli III. Card. olim Auditor, vtr. Sig. Referendarius, multis Prælidatibus, nouissimè Perusino Pio V. sedente, præfectus; mox Episcop. Ripanus electus; ac sub Gregorio XIII. sacrosanctæ Lateranensis Basilicæ Vicarius, Pœnitentiariæq; Regens, ob signandis libellis sub Urbano Septimo præpositus, à Clemète Octauo in numerum Cardinalium relatus; Prodatariusq; electus est; cuius prima iuuentus ingreſsa Urbem in extremum nunc senium perseuerat; vir laboriosus, & qui diuersis temporibus cunctos penè Rom. Curia Magistratus solus administravit; & cuius gesta omnifariam singularem abstinentiam, animiq; magnitudinem ostendunt. Presbyter Card. tt. SS. Quirici, & Iulitæ.

XXXIV.

LAVRENTIVS Priulius Clarissimus Venetus, inter suos admodum celebris, humanarum, diuinarumq; literarū; necnon Reip. gerendæ scientia illustris, post laboriosam administrationem omnium ferè Magistratum Patriæ, cui olim ea Respub. iustitiæ administrandæ diuersis in locis, Oratorisque muneris exercendi; primo apud Franciscum Magnum Hetruriæ Ducem; mox apud celsissimos Philippum II. Hispaniarū; ac Henricum III. Galliarum Reges; post apud summos Pont. Greg. XIII. & Sixtum V. regendiq; consilij primum apud se locum concessit, electus Patriarcha Veneriarum, in Sacerdotum moribus emendandis, lapsaq; Ecclesiæ disciplina restituenda, ea prudentiæ, consilij, pietatis, ac religionis signa præ se tulit, vt à Clemente Octauo Pont. Max. dignus visus sit, qui sacra

era purpura cohonestaretur; Sacerdos præpositi tenax, & feruus cultor iustitiæ, qui iuuenis tēperatissimus fuit, senexq; insigne se virtutis, ac modēstie exemplum omnibus præstitit. Presbyter Card. tt. S. Mariæ Transpontinæ.

XXXV.

FRANCISCVS MAR. Taurusius nobilis Politianus Heruscus, in Aula Rom. perhonorificè à primis annis versatus, maximisq; Præfulibus famulatus, cum Fr. Michæle Bonello Card. Alexandrino, ipsius cubiculi Præfectus, in Hispaniam, Lusitaniam, ac Galliam venit, qui humanos postea casus, fallacesq; huius vitæ caducæ spes secum reputans, mente diuinitus monita, rationeq; vitæ cōuersa, fastui, & ambitioni se subtrahens, curialibus muneribus, contentionibusque, plurima salute dicta; Beato Philippo Nerio instituti Auctori, Casariq; Baronio nunc Cardinali amplissimo in cōgregatione quæ Oratorij dicitur socius adiunctus, diuino cultui totum se dedit, ex qua societate à Clemente VIII. S. D. N. à secretis congregationi Episcoporum electus, mox Auinionensis Metropolitanæ Eccl. renitens, renūciatus Archiepiscopus, Collegio Patrum purpuratorum absens, paulo post adscribitur, & ad pacandum inter Serenissimos Vincentium Mantuæ ac Ranurium Parmæ, & Placentiæ Duces oriturum forte disfidium Caduceator mittitur, ac postea Senensî Archiepiscopatu præficitur. Vir egregius ad maxima quæq; pertractanda aptus longo rerum vsu, vbertate linguarum, sacrarum, humanarumq; literarum multiplici eruditione conspicuus, fermocinandi gratia in primis elegantis, & magnæ doctrinæ, atq; in dictis suis non minus sententiarum grauitate, quam ornatu insignis, & qui frequenter scripturæ sanctæ verbis, & SS. Patrum exemplis vritur; is vtpotè, qui dignitati suæ cōuenire plurimum existimat, summo Sacerdotio dignus ab omnibus habitus Presbyter Cardinalis tt. S. Bartholomæi in Insula.

XXXVI. Oct.

XXXVI.

OCTAVIVS Bandinus nobilis Florentinus; Iurisprudentia in florentissimis Galliæ, Hispaniæ, ac Italiæ Academijs sibi comparata Protonotariatus Apost. titulo insignitus; Bononiensî Præsidatui à Clemente VIII. summa Ciuium beneuolētia præfectus, Archiepiscopus Firmanus, ac Princeps electus, quam Urbem sub Sixto V. vt etiam vniuersam Picentum Prouinciã rexerat; mox in sacrum Senatũ ab eodem adoptatus; Legatusq; Flaminie declaratus, magna constantia nunc Piceni Legationem gerit. Pater eloquentissimus, cuius doctrinæ, ac consilio, summus Pontifex tribuit multum, animo ingens, ingenio promptus, rerum cognitione, illarumq; vsu excellens, & qui multarum virtutum ætate nostra exemplum extitit. Presbyt. Cardin. tt. S. Sabinæ.

XXXVII.

DANNA Decars Claudij de Giuri Clementis Septimi Cardinalis ex sorore pronepos Gallus, Monachus, Abbasque Monasterij S. Benigni Diuionensis in Burgundia Ord. S. Benedicti à Gregorio XIII. ob vitæ meritum Episcopus Lexouienfis factus; à Clemente VIII. Pontifice, propter Religionem catholicam, Apostolicæq; Sedis auctoritatem interregni tēpore apud Gallos defensam, inter Cardinales relat^o est. Vir Theologica doctrina celebris, summa innocētiæ existimatione illustris, & qui aliquando è Gallia Romam missus pro rebus Ecclesiæ, ad eam, qua pollet facundiam, insignem etiam in dicenda publica sententia libertatem addidit, curans in consulendo nõ quod maximus Princeps vellet, sed quod Christianæ Reipub. vtilitas postularet. Presb. S. R. E. Cardinalis; sed adhuc sine titulo.

XXXVIII.

FRANCISCVS de Sancto Georgio ex Comitibus Blandratæ Casalensis, clarissimo sanguine ortus, ex Referendario

G g

dario

dario Apostolico ad Ecclesiam Aquensem vocatus, & mox; sedente Clemente Octauo Pontifice, Cardinalis creatus; Pice- niq; & post Ferrariæ, ac Romadiolæ Legatus cõstitutus, Præ- ses omnium penè Prouinciarum Ecclesiæ diuersis temporibus factus, prudentiæ, & integritatis specimen clarissimum de- dit; in periculis. n. fortitudine, in dubijs iudicio, in certis con- stantia, in aduersis acrimonia, in prosperis moderatione ita præstitit, vt meritò possit cum tota antiquitate comparari; & cui plurimum pro eius sapientia, ac rerum vsu alij Patres tri- buunt. Presbyter Card. tt. S. Clementis.

XXXIX.

CAMILIVS Burghesius Romanus, origine Senensis, Ci- uili sapientia, generisq; nobilitate conspicuus, vtriusq; Sig. Referend. Patriarchalis Basilicæ S. Mariæ maioris de Vr- be Vicarius, ad Prolegationem Bononiensem administrandã; Legato Alexandro Cardinale Peretto anno 1588. missus, Ci- uitatem, Ditionemq; durissimo Pontificij Interregni ob mor- tem Sixti V. & Urbani VII. tempore biennio, summa pruden- tia moderatus est, ex quo præfidatu ad Camera Apostolicæ Auditoris munus, post obitum Horatij fratris à Greg. XIV. vocatus; à Clemente VIII. in Hispaniam Sedis Apostolicæ Nuncius missus, purpura non multo post condecoratus; Exi- num Episcopatum moderandum suscepit. Pater in omni vita verax, ac integer, singularis prudentiæ habitus, qui boni Car- dinalis nomen; ex consilijs liberè, & sincerè datis, est conse- cutus. Presbyter Cardinalis tt. S. Eusebij.

XL.

CAESAR Baronius nobilis Soranus, humanarum, diuina- rumq; scripturarum sublimis interpres, Ecclesiasticarũ antiquitatum clarissimus indagator, vitæ, ac morum probita- te celeberrimus, summæ eloquentiæ vir, in omni scriptorũ ge- nere, nulli ætate nostra secundus, vt potè qui priscorum in dicē- do lau-

do laudem; si non superauit, eis minimè inferior, æquare sal- tem visus est. Ex primo Præfecto post B. Philippum Nerũ in- stitutorem Congregationis Oratorij de Vrbe, cuius fuerat alu- mnus sola virtute, doctrinaq; adiutus, ob conscriptos Annales Ecclesiasticos, quibus Ecclesia catholica summoperè honora- tur, rerum celeberrimarum in eadem gestarum memoria con- seruatur; multæ quæstiones aperta Apostolicarum traditionũ ex purissimis fontibus veritate soluuntur; & falsa hæreticorũ mendacia acerrimè confutantur, à Beatiss. Dom. N. Protono- tarius Apostolicus de numero participatium; mox Sanctæ Ro- manæ Ecclesiæ Cardinalis renitens, & inuitus creatus est; ma- gnæ integritatis, modestiæ, fideiq; Pater; eiusdem Sanctissi- mi à confessionib. & S. R. E. Bibliothecarius. Presbyt. Car- dinalis tt. Sanctorum Neræi, & Archilæi.

XLI.

LAURENTIVS Blanchettus Bononiensis nobilissimis, ac Christiana præsertim pietate illustribus, ortus parentib. Vtr. Iur. Doct. atq; ante annos virilem grauitatem gerens, ob conspectus venerationem, mansuetosq; mores, atque ingentẽ virtutem à Gregorio Tertio decimo Rotæ Iudex factus, ad ip- sius Tribunal, quod est in Ecclesia maximum, sic per annos qua- tuor, & viginti sedit, vt documeta futuræ laudis notissima om- nibus daret, à Sixto Quinto in Galliam cum Henrico Cardina- le Caetano Legato vigente bello; mox in Poloniam cum Hip- polyto Cardinale Aldobrandino, nũc vniuersalis Ecclesiæ Pa- store, missus; labori nõ pepercit, cumq; de re communi agere- tur, nihil timuit; nihil non sperauit; vno, eodemq; tempo- re sudauit sæpè, & alit, cuius præclaras virtutes admiratus idẽ summus Pastor, præcipua Bononiensium, ac totius Romanæ Cu- riæ lætitia, inter Orbis Senatores retulit. Pater, in quo semper summa religio enituit, summa vitæ integritas, singulare inge- nium, doctrina ingens, morum grauitas, ingenij acumen; lon- goq; rerum vsu maxima peritia, ac humanitas tanta, quãta nec

experti antehac sumus, & desideraturi forsitan in posterū erimus. Presbyter Cardinalis tt. S. Laurentij in Pane, & Perna.

XLII.

FRANCISCVS clarissimo sanguine, è familia de Muxica inter Hispanos nobilissima ortus, Abulësis, de Auila nūcupatus, cum mōs sit in Hispania secundo genitos Heroum cognomen ab auo materno assumere, ex Collegio S. Iacobi Vniuersitatis Salmanticensis, Conchenfi dicto, vbi literis operam dedit; in Canonicū Archidiaconumq; maioris Toletanæ Ecclesiæ assumptus; mox eiusdem Ciuitatis Apostolicus Inquisitor, Commissariusq; generalis Cruciatæ, & de Consilio sanctissimæ Generalis Inquisitionis in Regnis Hispaniarū electus, ob egregias virtutes, doctrinamq; in sacris literis, cuius nonnulla monumenta posteritati consecrauit, à Clemēte Octauo summo Pontifice in numerum Patrum adscriptus. præ oculis omnium maxima resplendet claritudine, non tam ex nobilitate gentis, & ex dignitatis splendore, quam ex virtutum radijs longè, latèq; fulgentibus comparata. Presbyter Cardinalis ti. S. Crucis in Hierusalem.

XLIII.

FERDINANDVS Ninno de Gueuara nobilissimis, & ipse Toleti in Hispania parentibus natus, & ex gente, quæ per uetusto de Onnate Comitum titulo, antequam Castellæ Regis nomen in Hispaniā perueniret, insignita est; vir sine cōtrouersia magnus, eiusdem Collegij alumnus, studijs literarum, religione, maximisq; alijs virtutibus, & singulari præsertim liberalitate elucens, Regni Granatæ Præsidens, ab eodem Sanctissimo Dom. N. ob consilium, humanitatem, innocentiamq; in Senatū allectus; Romam vna cum Francisco collega adscitus, breui quantum ingenio valeat aperuit: in magnis enim, arduisq; rebus tractandis perpetuò versatus; in quibus magnum vsum, & intelligentiam consecutus est; eum se in sententiā de eisdem

expo-

exponenda ostendit, vt illud planè constet ætate nostra pacis artibus, naturæ prædijs, inter Hispanos instructiorem esse neminem; quò nil habet ipsius Natio, quò gloriari amplius possit; nil quod ad suum patrociniū efficacius inueniatur. Presbyter Card. tt. S. Martini in Montibus.

XLIV.

FRANCISCVS Mantica nobilis Vtinensis Foroiuuensis, præstans Pontificij, Ciuilisq; Iuris interpres, inter duodecim Patres litibus iudicandis, maxima prudentiæ, ac integritatis laude sedens, ob summam virtutem, summam in Ecclesia fidem, præstantem animum, sapientiæq; ac consilij, cuius non obscura extant monumenta singularem opinionem à Sanctissimo Pontifice Clemente Octauo in sacro Cardinalium Collegio annumeratus est, Parentinæq; Ecclesiæ præfectus; vir inter I. Cons. ætate nostra longè princeps, in cuius domo id, quod præcipuè fulget, atq; enitet, est illius virtus, innocentia, affabilitas, liberalitas, sanctitas, ac perpetua laborandi, otiumq; fugiendi cupiditas, quem nec vana ratio, nec recta fallere potest ambitio. Presbyt. Card. tt. S. Thomæ in Parione.

XLV.

POMPRIVS Arigonius nobilis Romanus & ipse inter vtri usque Iuris scientia clarissimos nostra ætate viros annumeratus, cum magnum solertiæ, pietatis, ac sapientiæ præconium, inter Rotæ Iudices adeptus fuisset, ab eo ipso Clemente Octauo Pontifice in amplissimū sacre Purpuræ honoris statū collocatus est; integerrimus, eruditissimus, probatissimusque Præsul, grauitate, iustitia, ac fide insignis, in omni re, verboq; suo prudentissimus, qui eum se ostendit, quem omnes mirantur. Presbyter Cardinalis tt. S. Balbinæ.

*Diaconi Cardinales XII.**Gregorius XIII.*

XLVI.

ANDREAS ab Austria Imperiali sanguine ex Ferdinando Austriae Archiduce natus Germanus, admodum iuuenis vehementi in catholica Religione spiritu, futuram animi sui magnitudinem, religionemque declarans, inter purpuratos Patres relatus, eum honorem in tenera aetate a Gregorio Tertio decimo Pontifice tulit, quem raro senes virtute praestantes assequuntur, a quo paulo post honorifico totius Germaniae Legationis titulo insignitus, ut Truchesium Colonensem Archiepiscopum ad sanae mentis intelligentiam adduceret, ipse sedulus ad summi Pontificis mandata fuit, circuiuit, quaesuit, pulsauit, expectauit, sibique non pepercit, & si frustra; electus Episcopus Constantiensis, Brixinensisque. S. Mariae nouae Cardinalis, Diaconorum primus.

XLVII.

FRANCISCVS Sfortia Romanus ex Marchionibus Sanctae Florae, Guidonis Afcanij Pauli III. & Alexandri Pij IV. Cardinalium ex fratre nepos, summo genere, summaque claritate maiorum praestans, adolescens a Gregorio Tertio decimo Pontifice inter Patres esse iussus; sub Gregorio XIV. Innocentio IX. & Clemente VIII. summis Pontificibus laboriosam ijs temporibus Flaminiae Legationem constantissime, ac summa prouincialium beneuolentia gessit, cuius fuit, & domi, & foris summa commendatio, nam opibus, consilio, atque sui corporis oppositu, nullo unquam loco Christianae Reip. defuit. Vir, qui propter excellentem ingenij vim, in rebus publicis obeundis neminem parem habet, cum in eo prudentia praeuenerit iuuentutis annos; & quod alij, non nisi longo usu, & experientia

alle

assequuntur, hic summa indolis praestantia, iudicijque; validitate breui tempore comparauit. Diac. Card. S. Mariae in via lata.

XLVIII.

ANDREAS Bathorius de Sólío Trásyluanus, Stephani Poloniae Regis religiosissimi ex fratre nepos, adolescens praestans ingenio, ac pietate, magnis animi, ac corporis ornamentis praeditus, ab eodem Rege Orator ad Gregorium XIII. missus, a quo Cardinalitia dignitate donatus est, ea prudentiae, integritatis, castimoniae in ipsa Romana Aula, atque ante annos virilis grauitatis signa praese tulit, ut magno Senatui Purpuratorum facta visa sit accessio, siue actionem queras, siue consilium; Diac. Card. S. Angeli in Piscina, electusque; Episc. Varmiensis.

Sixtus V.

XLIX.

ALEXANDER Perettus Romanus, Sixti V. summi Pontificis ex Camillae sororis filia pronepos, rubro Galero ab eodem Pontifice donatus, nobilissimisque Italiae familijs sanguine iunctus, Legationem Bononiensem sub eodem, ac sedente Clemente Octauo usque; nunc annis nouem, & ultra, prudenter administrauit; Summator Papae, S. R. E. Vicecancellarius. Qui opum magnitudine, & apparatus magnificentia excedere, sedum multos aequare Reges putatur, cuius; ut reliquas virtutes omittam, regia in omni magnificentiae genere liberalitas tum erga familiares, quotidianique; cultus splendorem se se copiose ostendit, tum vero maxime in egenorum inopia subleuanda, ac in praecclaris artibus fouendis, veluti clarissimum lumen elucet. Cardinalis amplissimus, & apud summos Pontifices magnae auctoritatis, de quo Curia semper bene sensit, & locuta est cum honore. Diaconus Cardinalis S. Laurentij in Damaso, Regni Poloniae Protector.

L.

ASCANIVS Columna nobilissimus Romanus, M. Antonij Palliani, Talliacotijq; Ducis rebus præclare gestis, domi, forisq; clarissimi Herois filius, ea stirpe prognatus, quæ vetustate originis, quæ perpetua serie honorum; quæ præclare gestorum gloria florentissima est, & cuius maiores in sacro Collegio virtutem, singularemq; prudentiam suam probarunt; gentilitij decoris æmulus, studijs literarum in celeberrimis Hispaniæ Academijs ita se dedit, vt græcis, latinisq; literis eruditus; sui temporis in eloquentia Principis nomen sit cõsecutus, in quo tanta ad magnas res iam inde à prima adolescentia indoles fuit, vt in familiaritatem Philippi Secundi Hispaniarum Regis adscitus, breui omnium oculos in se conuerterit, Rexq; ipse adolescentis ingenium, consilium, prudentiam, gravitatemq; admiratus, vt in sacrum Senatum cooptaretur; etiã, atque etiam apud Sixtum V. summũ Pontificem insteterit. Princeps multiplicis virtutis titulo insignitus, regijq; cultus, ac splendoris magnificentia in primis clarus. Diaconus Cardin. S. Mariæ in Cosmedin, Prior Venetiarum Ord. S. Ioãnis bapt. Hierosolymitani; Archipresbyterq; S. Lateranensis Basilicæ.

LI.

CAROLVS Caroli III. Lotharingiæ Ducis filius Lotharingus, Canonicus Ecclesiæ Colonienſis, sacram purpuram à Sixto V. accepit. Huic electo postea Merensi Episcopo, consilio, prudentia, vitæ exemplo, abstinentia, gravitate, iustitia, religione, cæterisq; virtutibus clarissimo, Clemens Octauo Argentinenſem Ecclesiam administrandam, resistentibus hæreticis, qui alium Episcopũ sibi similem assumpserant, mandauit, corruptissimæ ditioni, in qua lutherani principẽ sedem sibi constituerant, vtilitati, & saluti hoc præstanti, maximèq; apto remedio consulens. Diaconus Card. S. Agathæ.

Gre-

Gregorius Papa XIV.

LII.

ODOARDVS è gente Farnesia Romana, multis stemmatibus, tum verò Pontificatu maximo, perpetuaq; ac continuata serie Procerum, & ecclesiasticorum, & secularium illustrissima Alexandri Parmæ, & Placetiæ Ducis, qui Orbem terræ vniuersum, sui nominis fama impleuit, Mariæq; è stirpe Regum Lusitaniæ sanctissimæ foemine, prudentiæ, pietatis, ac religionis singularis exempli filius, Ranutij Serenissimi earundem Ditionum Ducis, paternæ gloriæ hæredis, factorumq; imitatoris celsissimi, frater, cum ipsius præclara indoles in dictis, factisq; maximè eluceret, à Gregorio XIV. summo omniũ applausu S. R. E. Cardinalis creatus est. Iuuenis, qui; vt cum fratre pari voluntatis conspiratione in parentum laudum æmulatione concordat, Ranutio, vt clarissimam Alexandri patris in bello, sic ipse, vt amplissimam Alexandri Cardinalis patris dignitatem in toga minus desideretur, efficit. Diaconus Cardin. S. Eustachij, Regniq; Aragoniæ Protector.

Innocentius Papa IX.

LIII.

ANTONIVS Fachinettus Bononiensis, Innocentij Noni Pontificis ex sorore pronepos, Cæsaris Vianini Marchionis filius, à magno Auunculo super annos ex Protonotario Referendarioq; Apostolico, cum ipsius virtutis specimen, prudentiæq; semina agnosceret, proprio Cardinalitio pileo donatus, super subsellium Diaconale positus, tanta auiditate literarum studia, id natura cooperante sedatur, vt quicquid temporis à rebus publicis subtrahi potest, literis impendat, in quo ea est animi, ac ingenij indoles, vt si iusta vitæ spatia illi contingant (quod Deus faxit) vnicum inter suæ ætatis Cardinales eua-
surum

surum, constanti omnium opinione credatur, qui in Consistorio breuiter, parcèq; in respondendo se gerens, magnum modestiæ, & studij argumentū præbet. Diaconus Cardinalis Sanctorum quatuor Coronatorum.

Clemens Papa VIII.

LIV.

PETRVS Aldobrandinus nobilis Romanus, origine Florentinus, Petri Clementis Papæ Octauī fratris filius, uidi ingenij, prudentis consilij, maturæq; grauitatis adolescens à Patruo Summo Pontifice; ex Abbate Sanctorum Vincentij, & Anastasij ad aquas saluas; Arcisq; Sancti Angeli Præfecto; ac Aduocato Consistoriali; amplissima Cardinalatus dignitate cohonestatus; quò maiorem virtutis exercendæ, amplioremq; proficiendi campum nactus est, eò præclarius munus suum præstitit, feliciusq; absoluit; totius. n. Ecclesiastici exercitus; imminente bello ab eodem Patruo Præfectus designatus; ita quæ eiusdem muneris erant prudenter, ac cumulatè adimpleuit, ut ipsius virtuti, orationibusq; Pontificis adscribendus sit rerum Ferrariensium felix successus, ut. s. ante illatum, confectum bellum audiretur; tamquè amplæ Ditiones Ferrariensis, Comacensis, & Romandiolæ illius studio sine sanguine recuperatæ, perpetuò Iuri, & Imperio Romanæ Ecclesiæ, fugatis teterrimi belli nubibus, & perpetua pacis serenitate redacta dicarentur. Qui Ferrariensis Legatus declaratus; mox ad comitandā Margaritam Austriacam Ferraria (quo venerat) ut coram Sanctissimo Dom. N. sponsalia celebraret cum Philippi III. Hispaniarum Regis Procuratore Alberto Austriæ Archiduce, qui, & ipse tunc matrimonio coniunctus est cum Isabella Clara Eugenia sorore eiusdem Regis, ipsius Oratore medic, Mediolanū missus; ut foris inuictus, ita domi in Præsidatuq; grauis, & constantis animi haberetur. Iuuenis, cuius nomē tot, tamq; eximia virtutes commendant, ut difficiliter sit in suis laudibus exitum, quam

quam principium inuenire. Diaconus Cardinalis Sancti Nicolai in carcere Tulliano, Signaturæ Breuium Præfectus, Protectorq; Sabaudia.

LV.

CYNTHIVS Passerus Aurelij Art. & Med. Doctoris filius nobilis Senogalliensis, stemmate, cognomineq; Aldobrandini, ab eodem Clemēte Octauo Sanctiss. Domino Nostro Iulia, ipsius matris fratre donatus; cum solertis cuiusdam mētis aciei ad quæuis ardua expedienda multis in muneribus in celeberrimo totius Orbis theatro insignia documenta dedisset; tum verò maximè in Polonica Legatione, in qua idem Auunculus, tunc Legatus ipsius operam magnopere adhibuit, eiusdem ingenio, ac literis tribuens omnia, ab eodem debitam purpuram accepit. Egregius vir doctrina, ingenio, ac diuina quodā modo prudentia præstans, qui pectus suum iustitiæ, honestatis, innocentia, religionisq; lorica vndiq; tectum, atq; armatum esse contendit; & qui adeò graues in Senatu sententias dicit, ut etiam cum veteranis Patrib. dicendi grauitate, copiaq; cernet. Cardinalis Diaconus Sancti Georgij in Velabro.

LVI.

BARTHOLOMAEVS Illustrissimā gente Cæsia inter Romanos Cardinalitio, ac ciuiliū rerum decore; bellicaq; laude clarissima, ortus, honorificentissimo Clericatus Cameræ honore perfulgens, eiusdem Cameræ Apostolicæ Generalis Thesaurarius electus, ex eo munere sibi ad sacram purpuram sub Clemente Octauo Pont. Max. gradum fecit. Vir ad publicam vtilitatem semper intentus, cuius acre iudicium, & mens prompta, ac voluntas ad bonum festinans absoluit maturè quæq; difficilia crebrò illi à summo Pontif. iniuncta sunt, consilia sincera præbens, pro fide, pro iustitia, pro veritate peruigilans. Diaconus Card. S. Mariæ in porticu.

LVII.

ANDREAS Perettus de Monte Alto Picenus, Sixti Quinti gentilitius, à Clemente Octauo Pontifice grati animi causa erga familiam Perettam; à qua Cardinalitium pileum acceperat, ex Protonotario Apostolico amplissima dignitate insignitus, literarum studijs, singulari morum facilitate, miraq; naturæ comitate, ac sermonis affabilitate, alijsq; virtutibus, cū formæ dignitate coniunctis, studia, voluntatesq; hominū ita ad se adtrahit, vt apud cæteros Cardinales in gratia, & in honore semper sit; hoc adulescentiæ suæ flore eius fructus ostendens signa;
 qui postea aduertiore ætate optimi Senatoris nomen ei pariat. Diaconus Cardinalis Sanctæ Mariæ in Domnica.

FINIS.

Errata subnotata, si quandoq; in eorum locis emendata reperies, ne mireris, Lector, nam dum in paginis sub ipso prælo partim impressis, ac partim imprimendis perlegerentur, perspecta, tunc correctæ sunt. Quæ autem non hic appposita reperies iudicio tuo corrigenda commissa sunt.

Pag. 5. dies viginti quatuor lege viginti sex. p. 12. XIX. l. XV. p. 15. XXXI. l. XXIX. p. 43. frauri l. fratri. p. 45. alumno l. alumni. eadem dilectus l. delectus. p. 53. doctor l. doctor. p. 54. Setembris l. Septembris. p. 55. præfident l. præfidentis. p. 62. Paulus Papa. l. Pius. p. 74. Calisti l. Calixti. p. 75. Sixti l. Sixti. p. 87. ipfis l. ipsius. p. 59. l. 95. p. 96. numeris l. muneris. p. 97. pietas l. pietatis. p. 107. pio l. pro. p. 113. & 114. non. n. in terras missus l. non. n. in terris genitus, sed e cælo in terras missus. p. 125. 2583. l. 1583. p. 128. sres vi l. res sui. p. 147. Florentinam l. Florentina. p. 150. ornatissimo l. ornatissimo. p. 156. pecunis l. pecunijs. p. 157. eleuenrur l. eleuentur. p. 64. *παραρεν* l. *παραρεν*. p. 174. Archiprebytero l. Archipresbytero. p. 176. Hieronymi l. Hieronymus. ead. admiratione l. admiratione. p. 190. Velus aureū l. Velum aureum. p. 202. Decembri l. Decembris. p. 206. 106. l. 206. p. 207. 107. l. 207. p. 216. Kalendass l. Kalēdas. p. 227. *quæ de vento inflante diximus accidisse nocte quadam, alijs placet enenisse in meridie.* p. 259. periculufis l. periculofis. p. 265. quod l. quod. p. 308. translata l. translatum. ead. inscriptipne l. inscriptione. p. 324. ratione Cardinalatus adde præstita. p. 337. Apostolicæ l. Apostolica. p. 339. perpexisset l. perspexisset. p. 346. 246. l. 346. p. 356. Pernsiæ. l. Perusiæ. p. 381. renuniatus. l. renunciatus. p. 392. mulat. l. multa. p. 402. congregacioni l. congregationi. p. 410. constitutus. l. constitutus. p. 418. controurfiam. l. cōtrouersiam. p. 419. magnaimum l. magnanimum. p. 450. 454. l. 450. p. 451. 455. l. 451. p. 462. 458. l. 462. p. 463. 459. l. 463. p. 57. a *Sancto* l. a *Sancto*. p. 421. *confessionibus* l. *conuersionibus*.

REGISTRVM.

† ABCDEFGHIKLMNOPQRST
VXYZ. Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg.

Omnes sunt Duerniones.

Bononiæ apud Hæred. Io. Rofsij. MDIC.
Superiorum permissu.

Pezamillari
Auricia . . . fol. 189, 188.
Aldobrandino. 383, 476.
Abundius 75-158.
Alciatus 29, 246. Aldobrandinus: P^o
anes
Austria (Aberto) Ascanius: Guido
Austria (Andrea)
Aldobrandinus (Cinthius)
Azolinus (Decius)
Abundius: Franciscus
Alciatus: Franciscus.
Arila: Franciscus
Ascanius sfozia: Guido.
Alanus: Guillelmus.
Austria: Hieronimus
Austriacus: Hieronimus.
Aldobrandinus: Hippolitus
Avalos: Ynicus
Albanus: Jo. Hieronimus.
Aguaviva: Julius
Arnulphus: Marcus Antonius
Altemp: Marcus
Aguaviva: Octavio
Arctius: Paulus
Arzigonius: Pompejus.
Alvarez de Toledo: Jo.
Aldobrandinus: Petrus
Arminiacus: P. Scrogus
Bolognetus: Albertus
Bovius: Anibal.
Blanchis: Arcangelus
Buxonius: Ceron
Borbonius de Vendome: Carlo
Borbonius de Vendome: Carlos 2.
Borxonius: Catholus
Bauma: Claudius
Boncompagnus: Hugo
Bellayus: Jo
Bentambus: Juanes

Blanchius: Laurentius
Borbonius: Ludovicus
Bota: Marcus.
Bonellus: Michael
Bandinus: Octavius
Bentanus: Petrus
Boncompagnus: Philippus
Bizaqus: Renatus
Boniscus: Stephanus.
Bathorius: Andreas
Borxonius: Fredericus
Borxonius: Hieronimus

C

Cribellus: Alexander
Carafa: Alphonsus.
Cornelius: Albinus.
Cass de Guizi: Anna
Carafa: Antonius
Crechus: Antonius
Columna: Ascanius
Cusanus: Agustinus.
Cerus: Bartholomeus
Cueva: Bartholomeus
Carafa: Catholus
Cerus: Fredericus
Cornelius: Fredericus
Castillonius: Franciscus
Cornelius: Franciscus.
Crattus: Franciscus
Coxenus: Fulvius
Coxantes: Sarpax
Castanus: Henricus
Capofaxenus: Hieronimus
Capizuccus: Jo. Antonius
Castanea: Jo. Bautista
Castuccius: Jo. Bautista
Cicada: Jo. Bautista
Comendonis: Jo. Bautista
Carafa: Jo. Petrus.

Cananius: Iulius
Colonna: Marcus
Contaxellus: Marcus
Caetanus: Nicolaus
Castillone: Odettus
Cesius: Petrus
Carteo: Rodericus.
Carpus: Teberius
Cassala: Diomedes
Corcilianus: Jo. Baptista
Bavaria: Philippus.

Doleza: Clemens.
Duxantibus: Duxantes
Dzascovitus: Georgius
Dandinus: Hieronimus.
Derebant: Jacobus
Deza: Petrus
Delfinus: Zacarias

C
Esteris: Aloisius
Esteris: Hipolitus
Ectesia: Jo. Paulus

F
Farnius: Alexander
Fachimetus: Antonius
Fexerius: Guido
Fachimetus: Jo. Antonius
Farnius: Odoardus
Fexerius: Petrus Franciscus
Farnius: Ramucius

G
Gylerii: Jo. Baunita
Guealtus: Alfonso
Guira: Aloisius
Garis de } Anna
Guxi... }
Granvellaanus: Antonius
Gallus: Antonius Maxia
Grausis: Carolus
Guxi: Claudius
Gonzaga: Federicus.
Gonzaga: Franciscus
Grosbeck: Gerardus
Gonzaga: Hercules
Gambaxa: Jo. Franciscus
Gonzaga: Jo. Vincentius
Guislerius: Abicael
Gondius: Petrus
Gallies: Polomus
Gonzaga: Scipio
Gaddus: Thabens.
Gropexius: Joanes
Guira: Ludovicus
G. Scorsini: Franciscus
Grosius: Stanislaus
G. T.

Iustinianus: Benedictus
Jeyure: Franciscus
Jullianus: Vincentius

L
Lorrellinus: Benedictus
Lotaringus: Carolus 1.
Lotaringus: Carolus 2.
Lotaringus: Carolus 3.
Lenoncourt: Robertus.
Lancillotus: Scipio
Laurulus: Vincentius
Lenoncourt: Philippus.

M
Midius: Alexander
Medon: Antonius.
Madruccius: Christophorus.
Monte: Christophorus
Mionanellus: Fabius
Medicus: Ferdinandus
Mantica: Franciscus
Mendoza: Franciscus
Matheyris: Hieronimus
Montes: Franciscus Maxia
Monte: Innocentius.
Mercurius: Jo. Andreas
Medicus: Jo. Angelus
Maurocerus: Jo. Baunita
Medicus: Joanes
Mendoza: Joanes
Moronus: Joanes.
Madruccius: Ludovicus
Maffus: Maxcus Antonius

N
Nicolinus: Angelus
Navaraxius: Bernardus
Nino: Ferdinandus
Nalbins: Philibertus
Nobis: Robertus

O
P
P
Pretus: Alexander.
Pianus: Aloisius
Pretus: Andreas
Pinellus: Dominicus.
Pallotus: Evangelista
Pretus: Felix
Platus: Flaminius.

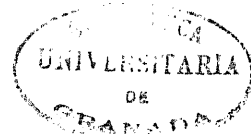
Pacicus: Franciscus
Pianus: Franciscus
Palcous: Gabriel
Petochirus: Exequius.
Populus: Guido
Pitonus: Guillelmus.
Portugalis: Henricus
Puteus: Jacobus
Pogius: Joanes
Pxiellus: Laurentius
Pembenedictus: Marianus
Pelleve: Nicolaus
Paxaccinus: Octavius
Pacicus: Petrus
Polus: Reginalbus
Puis: Robulphus.
Parqua: Simon

Q
Quiroga: Gaspar

R
Riarius: Alexander
Ramborileto: Carolus
Raxivil: Georgius

Rusticius: Hieronimus
Ruxere: Hieronimus
Rubens: Hipolitus
Reumannus: Joannes
Ricus: Joannes
Ruxere: Iulius
Rabiba: Scipio
Proaxius: Exequius

S
Sportia: Alexander
Salviatus: Antonius Maxia
Saulius: Antonius.
Salviatus: Bernardus
Saxnans: Constantius
Spirata: Didacus
Sportia: Franciscus
Sunica: Gaspar
Sportia: Guido Arcanum
Saxinus: Guillelmus
Saxiparibus: Hieronimus
Simoncellus: Hieronimus
Socherius: Hieronimus

Sabellus: Jacobus
Saxbellonius: Jo. Antonius
Saxacenus: Jo. Michel
Siliacus: Joannes
Santonius: Julius Antonius
Saxus: Lucius
Strocicus: Laurentius
Simoneta: Ludovicus.
Silvius: Michael
Spondatus: Nicolaus.
Spondatus: Paulus
Sopa: Philippus.
Spinola: Philipus
Santacauscius: Prospex
Sabellus: Silvius
San Georgio: Franciscus
Sixletus: Guillelmus.

T

Txivultius: Antonius
Toledo: Ferdinando
Taurinus: Franciscus.
Tolens: Franciscus
Turronne: Franciscus
Toledo: Jo. Alvarii
+

Trushtes: Octo.
Tallivaria: Petrus
Tallivaria: Simeon

g

Valexius: Augustinus
Vendorme: Carolus
Vendorme: Carolus 2.
Vicecomes: Carolus
Viximus? Flavus
Vaxallus: Hieronimus.
Vexdala: Hugo
Vastavillanus: Philipus
Vitellius: Vitellius.